

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

ALGERNON BLACKWOOD'dan...

Hayalet Öyküleri

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

ALGERNON BLACKWOOD'dan...

Hayalet Öyküleri

Kardan bir kadın... sözünü tutan bir gece yarısı ziyaretçisi... Doğanın ihtiyatlı ve kötü niyetli olduğu ormanlar... büyüfü evler... Algernon Blackwood'un yazdığı hayalet öykülerinden oluşturulan bu derleme, bu türden varlıklar ve fikirlerle dolup taşıyor. Öylesine katıksız bir erk ve düş gücüne sahip öyküler ki bunlar, Blackwood'un nasıl olup da yirminci yüzyılın başı çeken bir doğaüstü savunucusu olduğunu anlamak güç değil.

Blackwood'un, dinmeyen bir dehşet atmosferi yaratma ve öykünün sonuna dek sürdürme yeteneği neredeyse emsalsizdir. Blackwood aynı zamanda mistisizm ve kozmik deneyim duyumlarını uyandırmakta da ustaydı; varoluş düzeyleri ve temel panteist güçler gibi fikirleri irdeleyerek, doğaüstü yazının erimini büyük ölçüde genişletmiştir. Korku öykülerindeki, hayaletler ile perili evler gibi, daha geleneksel unsurlar dahi, öyle bir enerji ve coşkunlukla işlenmiştir ki, bu öyküler, öncüllerinden kat kat üstündürler.

Malzemesini Şarkiyatçı düşünce, modern psikoloji ve felsefeden alan Algernon Blackwood, korku öyküsü türüne, daha önce —birkaç örnek dışında— yoksun olduğu bir entelektüellik katmıştır. Bunun sonucunda ortaya çıkan öyküler, salt tüyler ürpertmekle kalmayıp, zeki okuyucuya söyleyecek sözü de olan yapıtlar.

ISBN 975-6902-94-9

9 789756 902943

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

ALGERNON HENRY BLACKWOOD

1869-1951

İngiltere'de, Kent şehrinin Shooter's Hill kasabasında doğdu. Ailesi Kalvinist görüşe bağlı aşırı tutucu kişilerdi ve bu yüzden çok zor bir çocukluk geçirdi. Tıp öğrencisi olan bir Hindu ona kişisel ve dünyasal kötülüklerden uzaklaşmakta kullanılan bazı ruhsal alıştırma yöntemleri öğretti. Aynı zamanda öğretmenini de olan bir doktor ise, 1883'te, ona hipnotizmanın tedavide kullanımını öğretti ve zihinsel konularda uzmanlaşmasını tavsiye etti.

Bir süre *Evening Sun* gazetesinde muhabirlik yaptı. New York'taki yaşantısı da türlü zorluklar içinde geçti. *New York Times*'a muhabir olarak girdiğinde maddi sorunları da sona erdi. Daha sonra bir süt tozu fabrikasına ortak oldu ve uzun geziler yapmaya başladı. Bu geziler öykülerine de esin kaynağı oldu. Tuna Nehri'ne yaptığı geziler *The Willows – Söğütler'i*, Kafkasya Dağları'ndaki gezisi *The Centaur – İnsan başlı at* adlı yapıtını, Mısır yolculukları ise *The Sand – Kum, A Descent into Egypt – Mısır'a İniz* ve *The Wave: An Egyptian Aftermath – Dalga: Mısır'da Akibet* adlı öykülerini ortaya çıkarmıştır.

Blackwood 1923 yılında yazın kariyerinin sona erdiğine karar vererek sadece makale ve eleştirilere yöneldi.

1934'te BBC radyosunda hayalet öyküleri okumaya başladı, çok tutulunca 1936'da televizyona çıktı. 1940 yılında radyo için konuşmalar ve oyunlar hazırladı. İkinci Dünya Savaşı'nda Britanya İmparatorluğu'nun bir subayı olarak görev yaptı.

Blackwood'un öyküleri genellikle antolojilerde toplanmıştır ve yapıtlarının ilk baskıları koleksiyoncularda oldukça yüksek fiyatlar almaktadır. Doğaüstünün en önde gelen yazarı olarak tanınır ve öyküleri bu türün en iyileri arasındadır.

İthaki Yayınları - 107
Korku Kitaplığı - 4
ISBN 975-6902-94-9

Hayalet Öyküleri
Algernon Blackwood

Çevirenler:
Ardan Tüzünsoy – Ayşe Batur – Azer Kılıç
Dilek Başgürdoğa – Dost Körpe
Savaş Alkım – Ümit Kayalıoğlu

Gamze Sarı'ya katkılarından dolayı teşekkür ederiz.

1. Baskı İstanbul, 2002

© Bu çevirinin yayın hakları İthaki Yayınları'na aittir, 2002.

Yayın Koordinatörü: Füsun Taş
Düzeltili: Şule Cepcepoğlu
Sanat Yönetmeni: Murat Özgül
Sayfa Düzeni ve Baskıya Hazırlık: Yeşim Ercan
Kapak ve İç Baskı: Kitap Matbaacılık
Cilt: Fatih Mücellit

İthaki Yayınları
Mühürdar Cad. İlder Ertüzün Sok. 4/6 81300 Kadıköy İstanbul
Tel: (0216) 330 93 08 – 348 36 97
Faks: (0216) 349 14 35
www.ithakiyayinlari.com
penguenithaki@superonline.com

HAYALET ÖYKÜLERİ

Algernon Blackwood

Çevirenler:

Ardan Tüzünsoy – Ayşe Batur – Azer Kılıç

Dilek Başgürdoğa – Dost Körpe

Savaş Alkım – Ümit Kayalıoğlu

İçindekiler

Gizli Din • 15
Kadim Büyüler • 49
Karın Cazibesi • 98
Wendigo • 120
Öbür Kanat • 169
Aktarım • 189
Kadim Işıklar • 201
Dinleyici • 208
Boş Ev • 236
Gerçeğe Ait Birkaç Aksesuar • 254
Sözünün Eri • 261
Max Hensig • 277

1938 BASKISINA GİRİŞ

Bizi inandırdıklarına göre beden, atomlarını yaklaşık yedi yılda bir değiştiriyor, bu yüzden de yirmi yedi yaşında, yirmi bir yaşında olduğundan tümüyle farklı oluyormuş, ancak zihinsel değişiklikler şüphesiz ölçülemez olduğundan, bilim kendini bunlara hasretmiyor. Her halükârda, Mr. Martin Secker'ın bu seçkiye bir önsöz yazmam yolundaki ricası beni bir soruyla karşı karşıya getiriyor: Ben bu öyküleri otuz küsur yıl önce yazan adam mı, yoksa bir başkası mıyım? Ortada dikkate değer bir süre var, ancak dünyayı 1906 yılında izlediğim platforma yeniden ayak basamayacağıma göre, bu soruya bir cevap bulunamıyor. Ne Dunne'in *Serial Universe*'i, ne de Ouspensky'nin öte boyutsal zamanı, hatta Forrest Reid'in *Uncle Stephen*'i gibi bir kitap dahi yardımcı olamazken, Versailles Serüveninin bu yakınlarda açığa çıkarılışı, otuz ya da yüz yılın tamı tamına söyledikleri şey, ne eksik ne de fazla olduğunu merhametsizce ortaya koyuyor. Üstelik, zeki bir yayıncıdan gelen nazik bir rica, bir Tanrı Buyruğu olmasa dahi, fors majör kabilinden sayıldığından, kim yazarsa yazsın, bu önsöz, yazılmalıdır.

Yine de, bu öyküleri ilk yazışımdan beri okumadığımdan, bu çetin bir iş; bedensel, zihinsel ve ruhsal bakımdan, hatırlamaya katlanamadığım kadar çok defa değişmiş olmalıyım; bu öyküler beni, şimdilerde pek az tanıdığım biriyle tanıştırtıyor, öyle ki, bu, neredeyse bir başka adamın yazdıklarını okumaya benziyor. Kesmek, değiştirmek, bütünüyle yeniden oluşturmak için hissedilen herhangi bir istek, elbette, kabul edilemez; onarmak işe yaramaz olmaktan da kötüsü, tehlikelidir; bu nedenle öyküler, ilk yazıldıkları gibi duruyor. Ancak onlar için af dilemek şöyle dursun, çoğunun beni heyecanlandırıldığını itiraf etmeliyim. Yirmin-

ci yüzyıldaki zihnim ancak, "Keşke olayları bu şekilde gören ve kendisini böyle ifade eden adamı tanısaydım," türünden bir yorum sunuyor, zira öykünün ardında serüvenci bir felsefeye dair alâmetler seziyorum. "Acaba bu tuhaf, gözlemci, şüpheli zihnin daha nerelere yol aldı?" Ancak, bugün bu öyküler hakkındaki gerçek düşüncelerimi, Torquemada bile ağzımdan alamaz.

Elbette, yılların ötesine sorgulayarak, merak ederek, her ne kadar "nesnel" olarak bakmak mutlaka doğru olarak görmek anlamına gelmese de, nesnel bir gözle, kendini ayırmadan bakmak son derece ilginç. Bu, benlikten sıyrılarak görmek anlamına gelmeli, ancak, günümüzde veya 1906 yılındaki benlik, araya karışmakta ısrar ediyor. Her halükârda, bu öykülerin benden, âdeta bir musluğun açılışı gibi, gayrı ihtiyari döküldüğünü hatırlıyorum ve o günden sonra sık sık bunlardan birçoğunun gömülmüş, çözümlenmemiş sarsıntılardan –duygu sarsıntılarından; "çözülmemiş" derken de, elbette, ifade edilmemiş, demek istiyorum– kaynaklandığı kanısına meylettiğim oldu. Bu "sarsıntılar" yirmi yaşında, feci bir sığır çiftliği ile Kanada'da bir otelin ardından, New York'ta bir gazete muhabiri yaşantısına sürüklenmiş, ve sürüklenişi büyük bir yoksulluk ile açlığı da içeren, son derece cahil bir gencin başına gelmişti. Bunlar kısmen *Adventures Before Thirty*'de anlatmış olduğumdan, yinelememem gereken şeyler, ancak bugün benim için şu nedenle psikolojik bakımdan ilginçler: Suç ve sefahat dolu bir dünyada yaşanan New York deneyimlerinin, dehşetleri hazmedemeden yutan, hassas bir tabiatı incitmiş ve hırpalamış; bu yolla ekilen ve bilinçdışında hareket-siz ve çözümlenmemiş halde yatan tohumların da bir olasılıkla daha sonra – bilinçdışı daima oynusallaştırdığı için de, öykü biçiminde – ortaya çıkmış olması.

Diğerleri, elbette, hayalet öyküleridir, zira hayalet öyküsü sınıflaması bana kardeşten yakın olmuştur ve BBC bir öykü istediğinde dahi bu, tercihen, "tüyler ürpertici" cinsten olmalıdır. Yine de güya hortlaklara duyulan bu ilgiyi, İnsan Becerisinin Geliştirilmesine duyulan ilgi olarak tanımlamam daha doğru olur. "Hortlak adam" olarak tanınmak, neredeyse küçük düşürücü bir

sınıflamadır ve hiç değilse burada bunu nihayet yalanlayabilirim. Ruhsal meselelere duyduğum ilgi, daima yayılmış veya genişlemiş bilinç konularına duyulan bir ilgi olmuştur. Bir hayalet görül-müşse, onun ne olduğu, beni onu neyin *gördüğünden* daha az ilgi-lendirir. İstisnai dürtülere maruz kaldıklarında, görme, duyma, dokunmadan oluşan her zamanki kümenin ötesine geçebilecek yeteneklere sahip miyiz? Bu türden yeteneklerin insanda var ola-bileceği ve zaman zaman tezahür edebileceği konusu, daima il-gimin odak noktası olmuştur. Böylesi istisnai dürtüler patojen türden (Salpetrière ve diğer akıl hastanelerinde görüldüğü gibi) veya Sokaktaki Adamı vuran herhangi bir dinamik dehşet veya güzellik parıltısından kaynaklanan şeyler olabilir, ancak varlıkla-rı günümüzün âciz kuşkucularının yadsımalarının ötesindedir. Bunun benim için, bu öyküleri yirmi küsur yıl önce yazdığım za-mandan daha kesin olması, sadece o zamandan beri giderek bü-yüyen kanıtların daha büyük bir bölümünü incelemiş olmamdan-dır. Dolayısıyla, bu öykülerin çoğunda, yaşanan bir dehşet veya güzellik anı sonucunda duyular ötesi deneyim yaşayan sıradan bir insan vardır. *The Empty House*'ta bir dehşet anı sonucunda du-rugörü ve duruşiti kazanan sıradan zihin ile, *The Centaur*'da, gü-zellik mefhumunun aydınlatmasıyla gezegenleri insanüstü varlıklar olarak idrak eden Sokaktaki Adam arasında büyük bir boşluk vardır; ancak ilke aynıdır: her ikisi de normal bilincin genişleme-si deneyimini yaşamışlardır. İddia ediyorum ki bu, yalınkat "hort-lak öyküsü" uydurmasından öteye gider.

Zamanında bunu bilmiyor olsam da, bu ilk öyküler bana da-ha maceraperest keşifler veya ilk yayımcımın ifade ettiği gibi, "kendini daha büyük bir tuvalde sınamak" için birer hazırlık uç-uşu olarak görünüyor. Bu "daha büyük tuval" fikri otuz altı yaşım-dayken beni gücendirmişti, ancak ilk kitabımı basılı halde gördü-gümde, hatırlıyorum da, buna daha da çok gücenmiştim. Bu, giz-li bir aşağılık kompleksinin varlığına dair ipuçlarını şüphesiz vur-gulayan bir deneyim. İlk kitabım olan *The Empty House*'ün o günün *Spectator*'ı tarafından, deyim yerindeyse, beni yarı üzüp, yarı se-vindirerek özel bir vaaz için nazım olarak seçtiğinde ve daha

sonraları, *Morning Post*'ta, "hortlak öyküsü"nü, tuhaf bir Anglo-Sakson form olarak çözümleyen bir bilimsel makale yorumlarını bu kitaba dayandığında ve kökü çok şey borçlu olduğum Hillaire Belloc'a dayandığında, ne kadar rahatladığımı anlatamam.

İkiyüzlü olarak tanımlayabileceğim iltifatlar, her halükârda, bir "sadık eleştiri" bombardımanı kapsamında havada çılgınca uçuşuyordu; ben de suçlamaları hak edilmiş şeyler olarak kabul ederken, iltifatlara sıkı sıkıya sarıldım ve dolayısıyla, yeniden denemeye karar verdim – böylece zaman içinde *The Listener* ortaya çıktı. Belleğin oyunları sayesinde de, kitabın kapağına (henüz resimli şömizler ortada yoktu) büyük bir Kulağın basılıp basılamayacağını ve kitaba adını veren öykünün belki de kitaba alınmayacak kadar patojen olduğunu tartıştığımızda, –benim oyum da, sözü geçen korkunç öykünün kişisel köklerine rağmen, verilen olumsuz kararlar aynı doğrultuydu– Eveleigh Nash ile "doğuş-tan yetenekli" okuyucusunun yüzündeki ciddi ifadeleri hâlâ görür gibiyim.

Her halükârda, daha sonraları yazdığım *Centaur*, *Julius Le Valon*, *The Human Chord*, *The Eucation of Uncle Paul* ve diğer birçoklarını, bu ikna edici "daha büyük bir tuvalde deneme" önerisine borçluyum. Böylece, Eveleigh Nash'i, sonuçları başkalarını üzdüyse de, muhtemelen yeteneklerinin yeterince ifade edebileceğinden fazla malzemenin altında ezilen bir yazarı rahatlatan, uyandırıcı ipucu için hem suçluyor, hem de kutsuyorum.

Bu öykülerin bazılarının kökeni, tek tük okuyucunun ilgisini çekebilir: bu, kulağa kendini beğenen bir ifade gibi gelmekle kalmıyor, zaten öyle: eski anıları canlandırmak üzere geriye baktığımda, bana ilginç geliyor... Tuna Nehri üzerinde bir Kanada kanosuyla yapılan yolculuk, arkadaşımın birlikte Pressburg'un aşağısındaki sayısız ıssız adadan birinde kamp yapışımız, söğütlerin esen şiddetli rüzgâra rağmen bizi boğar gibi oluşu ve birkaç yıl sonra, aynı yolculuğu bir salla yaparken, köklerden birine takılmış, çürümüş kütlesi öykümde anlatılan adanın ta kendisinin kumlu sahiline doğru sallanan bir ceset buluşumuz. Elbette, bir rastlantı! Brighton Square'de, yanımda bir kadınla birlikte haya-

let görmek için uyanık kaldığım ve yanımdaki kadının epeyce kırışık yüzünün aniden bir çocuğun yüzü gibi pürüzsüz bir hal alarak beni asla görmediğim hayaletten çok daha fazla korkuttuğu o döşenmemiş perili ev; küçük bir çocukken iki tekinsiz yıl geçirdiğim ve daha sonraları ziyaret ettiğimde telafi edercesine tam teşekküllü bir Şeytana Tapınma ayini bulduğum ve "Gizli Tapınma" adın verdiğim, Kara Orman'daki (Königsfeld) Moravian School; Kurtadam Efsanesinin "The Camp of the Dog" olarak gerçekleştiği, yine de altı kampçıdan oluşan mutlu kafilemizin öykümü okuyana kadar bundan bihaber olduğu Baltık Denizi'ndeki Ada; her şeyin ötesinde de, "Ancient Sorceries"daki, usulca sokulan sakinlerinin kedi gibi davrandığı, kaldırımlar boyunca eğilip bükülerek yaklaştığı, kaygan kulakları ve yılanımsı kuyrukları seğirir, keskin gözleri parıldarken, bizim gibi turistlerle –bizler, Dolomites'ta tırmanmaktan dönerken Basle ile Bologna arasındaki yolculukta treni çok sıkıcı bulup da, Laon'da inmiş ve bu cadılarla dolu atmosferde iki gün geçirmişken– ilgi gösterirmiş gibi yaparken bir taraftan da tamamen uyanık bir şekilde, kendilerine özgü gizli bir yaşama yoğunlaşan o eski Fransız kasabası. Han'ın adı, ne bazılarının sandığı gibi Angoulême, ne John Gibbons'ın (I Wanted to Travel) düşündüğü gibi Coutances değil, "Auberge de la Hure"; mekân da, çeşitli zamanlarda atfedildiği üzere başka bir yer değil, Katedral kulelerinin günbatımına karşı, patileri loş sokaklarda uzanan, bedeni tepenin hemen altında yere çökmüş halde duran bir kedinin kulakları gibi dikildiği, eski ve güzel bir tekensiz kasaba olan Laon'dur. Yine de, yavan, metruk demiryolu istasyonunun çok değil, bir kilometre ötesinde bunca büyüünün var olduğu ve küçük yatak odamın penceresinden baktığımda, ay ışığıyla aydınlanan kiremitler ile kulelerin ötesinde bakarken kendimi kaptırıp da zarfların arkasına beni sabaha kadar uyutmayan bir deneyimi yazıp duracağım kimin aklına gelirdi ki? Derken korkunç "Wendigo" anılarımdaki o tepenin üzerinden yolunu omzuyla yarıp açarak gelir; Hiawatha'dan çok iyi hatırladığım (satır, "Wendigolar ve devler" diye gidiyordu), yine de Labrador'dan yeni dönen bir dostum bana bir

ailenin tamamının, "Wendigo'nun tökezleyerek gelişi" ve "onları korkudan kaskatı edışı" yüzünden, ıssız bir vadiden gizemli bir şekilde tahliye edilmesini anlatan güvenilir öyküler anlatana dek aklıma neredeyse hiç getirmedığım bir isim; güz aylarından birini tek başıma geçirdiğim, Toronto'nun kuzeyinde Muskoka Göl-leri'ndeki, Kızılderililerin yaz ziyaretçileri gittikten sonra sessizce gelip gittiği "Haunted Island"; ve (New York City'de) bir zamanlar oturduğum, geceleyin açıklanamayan gürültüler, sesler, kayarak geçen birşeyler ve benzerlerinin, yirmi yıl önce işlenmiş bir cinayetin "Eavesdropping"de yeniden sahnelenişi için doğal bir mekân teşkil ettiği, dehşet verici bir ev...

Gerçekten de, her bir öykünün yazıldığı yere dair anılar bugün benim için, olay dizilerinin gelişimi ve ayrıntılarından daha berrak; ancak daha da berrak olan bir şey varsa o da, her defasında öyküyü, insanı avucunun içine alan türden bir duygunun ortaya çıkardığını hatırlayışımdır. Bir hayalet öyküsü yazmak için, öncelikle kendimi hayalet gibi hissetmem gerekir, yapay olarak yaratılmaması gereken bir koşuldur bu; "Wendigo"mu Champéry üzerinde bir dağ hanından izler ve Kasım gecesinde gece rüzgârlarının pencerenin ardındaki çam ormanlarını kasıp kavuruşunu dinlerken, sırtındaki tüyler diken dikendi; "Söğütler"deki o ada hayal gücüne süzülürken de belkemiğimde ürpertiler vardı. Doğrusu, düşünüyorum da, bu öykülerin çoğunun doğumuna, tatlı bir ürperti denilebilecek bir şey eşlik etmişti. Gerçek "öteki dünya" öyküsü, her birimizde var olan o batıl inanç cevherinden doğmalıdır ve karanlık korkusunun hâkim olduğu o ilkel çağa hâlâ, Aklın fazlasıyla şiddetli bir direnç göstermeksizin tahtından feragat etmesine olanak verecek kadar yakınız.

Bununla birlikte, bu öykülerin yazıldığı kuşaktan bugüne, bilgede çarpıcı bir değişiklik olmuştur – maddenin varlığı silinip gitmiştir. Atomlar artık çok ufak bılardo toplanı değil, negatif elektrik yükleridir ve Eddington, Jeans ve Whitehead'e bakılacak olursa, bu değişikliklerin kendisi de birer simgedir. Bu "simgele- rin" anlamını, son kertede Bilim de kuşkusuz bilmiyor. Fizik sessizliğini koruyor. Jeans, bir "gölgeler dünyası"ndan bahsediyor.

"Fenomenler," diye hatırlatıyor bize Profesör Joad, "temellerini oluşturan bir Gerçekliğin sadece simgeleri olabilir. Karşıtını kanıtlayacak bir bilgimiz olmadığına göre, Gerçekliğin kendisi, onu simgeleyen olaylardan tamamen farklı bir türde olabilir. Hatta zihinsel veya ruhsal dahi olabilir." Bu durumda Evren, salt bir zevahir, eski Hindu dostumuz Maya veya Yanılsama gibi görünüyor. Dolayısıyla, Akıl günümüzde tahtından feragat etmeye kendisini otuz yıl önce olduğundan daha az zorunlu hissedebilir ve Modern Fizik ile sözde psişik ve mistik fenomenler arasındaki uzlaşma, düşünen bir zihne fikir verici görünebilir. Tümü de aynı şekilde araştırmalarını bir "gölgeler dünyası"nda, salt "zihinsel veya ruhsal" olduğu düşünülebilen, ancak, her halükârda, bilinemez olmasa dahi, bilinmeyen bir Gerçekliğin simgeleri arasında yürütmekteler.

Bırakayım, öyküler kendi hesabına konuşsun. Burada 1906 ile 1910 yılları arasında yazıldıkları zaman sırası içinde basıldılar.

A.B.
Savile Club
1938

GİZLİ DİN

Çeviren: Azer Kılıç

İpek tüccarı Harris, otuz yıldan fazla bir aradan sonra Strassbourg'dan dağdaki tren hattıyla eski okulunu ziyarete gidebileceği fikri aklına geliverdiğinde Güney Almanya'da bir iş gezisinden evine dönmektedir. Ve John Silence bütün hayatının en ilginç olaylarından birini, St. Paul Kilisesi'ne mensup Harris Kardeşler'in küçük ortağının bu tesadüfi içgüdüsüne borçluydu, çünkü tam o sırada o da aynı dağlardan, sırtında tatil çantasıyla tesadüfen geçmekteydi ve iki adam arazinin farklı noktalarından aslında aynı otele doğru ilerliyordu.

Şimdi, otuz yıl boyunca özellikle kârlı ipek alım satımıyla uğraşmış olan kalbinin derinlerinde bu okul tuhaf bir etki bırakmış, belki de Harris farkında olmadan, sonraki yaşamının tümünü güçlü bir biçimde etkilemişti. Okul, (açıkça belirtmeye gerek olmayan) küçük bir Protestan cemaatin yoğun dinsel hayatına bağlıydı ve babası kısmen ipek ticareti için gerekli olan Almancayı öğrensin diye, kısmen de disiplin katı olduğundan, ki disiplin ruhun ve bedeninin her şeyden çok ihtiyaç duyduğu şeydi, onu on beş yaşındayken göndermişti bu okula.

Okuldaki hayat aslında fazlasıyla katı çıkmıştı ve genç Harris de o oranda bundan faydalanmıştı; çünkü bedene yönelik ceza olmamasına karşın ceza suçun tam kaynağına yönelip, çocuğa kişiliğinin temizlenip güçlendirildiğini ve bir tür kişisel intikamla işkence görüyor olmadığını öğretirken, cezayı kabullenen ruhun bir şekilde onurla dik durmasını sağlayan bir zihinsel ve ruhsal iyileştirme sistemi vardı.

On beş yaşında hayalperest ve kolay etkilenir bir gençken,

aradan otuz yıldan fazla zaman geçmişti ve şimdi tren rüzgârlı dağ geçitlerinden yavaşça tırmanırken, zihni geçmiş zamanda sevgiyle yolculuk etti ve unutulmuş ayrıntılar karanlıktan canlanarak yeniden karşısına çıktılar. Öyle görünüyordu ki orada, Avrupa'nın her ülkesinden birkaç yüz çocuğun ihtiyacını karşılayan sofı Tarikat'ın sevgisi ve dini ile dünyanın kargaşasından korunmuş o uzak dağ köyünde hayat çok güzel geçmişti. Sahneler gözünde daha dünmüş gibi canlandı. Bir kez daha burnuna uzun taş koridorların; ve bunaltıcı yaz çalışmalarının, açık camlardan içeri sızan arı vızıltıları, akılda Alman karakterlerin İngiliz bahçeleri üzerine kurulan düşlerle boğuşmasıyla –derken müdürün Almanca korkunç bağirtisiyle– geçtiği sıcak, çam odaların kokusu geldi:

"Harris, kalk ayağat Demek uyuyordun!"

Kafasını savaş topundan daha ağır, dizlerini balmumu gibi hissederken bir saat boyunca elinde kitapla o korkunç hareketsiz duruşunu hatırladı.

Yemeğin kokusunu hatırladı –günlük *Sauerkraut*, pazarları sulu çikolata, Mittagessen'de haftada iki kez çıkan ince etin tadı; İngilizce konuşmanın cezası olan yarım porsiyon yemekleri anımsayınca gülümsedi. Süt kâselerinin kokusu –saat altı kahvaltısında ıslak köylü ekmeğinden yükselen sıcak hoş koku– keskin bir şekilde burnuna geldi ve okul üniformalarıyla yüzlerce çocukla dev *Speisesaal*'ı gördü –hepsi sessizce, uyuklu bir halde kaba ekmeği ve kaynamış sütü, birazdan yarım bırakmalarına neden olacak zilin korkusuyla aceleyle midelerine indiriyorlardı– ve müdürlerin oturduğu uzak uçta, baştan çıkaran arazi ve orman manzarasıyla dar pencereleri gördü.

Bu ona hepsinin birlikte ahşap yataklarda yattıkları, en üst kat-taki büyük bir ahıra benzeyen odayı anımsattı ve kış sabahları saat beşte onları kaldırıp çocuklarla müdürlerin yetersiz ve buz gibi bir yıkanmadan sonra sessizlik içinde giyindikleri taşlık *Waschkammer*'a çağıran acımasız zilin gürültüsünü zihninde duydu.

Kafası hızla buradan başka şeylere parlak görüntülü düşüncelerle kaydı ve kısa süren bir ürpertiyle asla yalnız kalmamanın

yalnızlığının onu nasıl yiyip bitirdiğini ve her şeyin –iş, yemekler, uyku, yürüyüşler, eğlence– başka yirmi çocukla bölüşülerek, en az iki gözetmen eşliğinde yapılmasını hatırladı. Mümkün olan tek yalnızlık hücre benzeri müzik odalarında çalışmak için yarım saat istemeyle elde edilebilirdi, Harris keman çalma uğraşlarını hatırlayınca kendi kendine gülümsedi.

Sonra tren dev bir kadife halı gibi dağları örten büyük çam ormanlarının içinden güçlkle buhar çıkartırken, ölümlelerinden vazgeçen belleğin daha güzel katmanlarını buldu ve hepsine Kardeş diyerek hitap ettiği yöneticilerinin kibarlığını takdirle hatırlayıp, sadece dünyanın vahşi yerlerindeki daha sert misyoner hayatları için ayrılmak üzere kendilerini böyle bir yere gömmelerine bir kez daha şaşıp kaldı.

Bir kez daha tehlikeli dünyayı dışarıda bırakarak küçük orman topluluğunu bir peçe gibi örten durgun, dinsel atmosferi düşündü; pitoresk Paskalya, Noel ve Yeni Yıl törenleri; bir dizi bayram günü ve küçük, büyüleyici festivaller. Özellikle tüm topluluğun ikiye bölünmüş olarak eşleşip, birçoğu için yapımının haftalar aldığı veya satın almak için günlerce para biriktirilen hediyeler verdiği –Noel'deki hediye şöleni– *Beschehr-Fest* geldi aklına. Sonra Yeni Yıl'da mimberde *Prediger*'in ışıldayan yüzü –geçen yılın son gecesi org boşluğunun ötesinde boş galeride, takip eden on iki ay içerisinde tüm öleceklerin yüzünü gören ve sonunda onların arasında kendini de tanıyıp vaazının tam ortasında kendinden geçen ve şükran seline boğulan köy vaizi– ile kilisede yapılan gece yarısı törenini gördü.

Anılar tüm yoğunluğuyla üzerine üşüştü. Küçük köyün resmi, dağ tepelerindeki bencil olmayan, temiz, sağlıklı, basit, Tanrı'sını dinç bir halde arayan ve kutsal yolda yüzlerce çocuğu eğiten hayatı düşlerken bir saplantının bütün gücüyle zihninden isyan etti. Bir kez daha denizden daha derin ve yıldızlardan daha mükkemmel eski gizemli ilgiyi hissetti; ay ışığında, ormanın ötesinden, kırmızı çatılar üzerinde iç çeken rüzgârın sesini duydu; gerçekten bedenlerinde hissetmiş gibi bu hayatın ötesindeki şeyler hakkında konuşan Kardeşler'in seslerini duydu; sallanan trende

otururken derinlerinde çoktandır donduğunu düşündüğü bir duygu denizi, kıpırdayan, dile gelemeyen bir özlem yorgun ve dağlanmış ruhuna yayılmıştı.

Ve içinde bulunduğu çelişki onu üzdü –eskinin idealist hayal-cisi şimdinin iş adamı– bu yüzden sadece meditasyondaki birine tanıdık gelen, dünyevi olmayan bir huzur ve güzellik ruhu tuhaf biçimde suların yüzeyini kımıldatarak, tüylü parmağını kalbinin üzerine uzattı.

Harris ürperdi ve boş vagonunun penceresinden dışarı baktı. Tren Hornberg'i geçeli bayağı olmuştu ve çok aşağılarda dereler beyaz köpükler içinde kireçtaşı kayalara akmaktaydı. Önünde ağaçlık dağların kubbe üstüne kubbeleri gökyüzüne karşı yükseliyordu. Ekim ayıydı, hava soğuk ve keskindi, odun dumanı ve nemli yosun, çamların güç fark edilen kokusuyla havada keskin biçimde karışıyordu. Yukarıda, en yüksek köknarların uçları arasında ilk yıldızların gizlice baktığını gördü, gökyüzü, bütün bu anıların kafasında büründüğü rengin aynısıymış gibi görünen açık, solgun bir mor rengindeydi.

Köşesinde arkasına yaslanıp iç çekti. Soğuk bir adamdı, yıllar boyunca duygu nedir bilmemişti; iriyarı bir adamdı, onu harekete geçirmek, hem mecazi hem de genel anlamıyla, çok zaman almıştı; para kavgasında biriken kirlerle kaplı olmasına rağmen, gençlikte ruhu sık ziyaret eden Tanrı'nın, düşlerinin çoğunda olduğu gibi tümüyle ölmediği bir adamdı.

Birçok güzel altının biriktiği ve karıştırılmadan durduğu bu küçük ihmal edilmiş yıllar kesesine, bütün yarı dinsel duygularıyla ürpererek geri dönmüştü; tepelerin yaklaşmasını izleyip gençliğinin unutulmuş kokularını hissettikçe ruhunun üzerinde bir şey eridi ve onu otuz yıl önce burada düşleri, çatışmaları ve gençlik acılarıyla yaşadığı zamandan beri bilmediği bir düzeyde duyarlı kıldı.

Trenin küçük bir istasyonda sallantıyla durmasıyla heyecan hücum etti üzerine ve gri taş bina üzerindeki siyah büyük harflerle yazılı adı ve altındaki, rakımı belirten rakamı gördü.

"Demiryolu hattındaki en yüksek nokta!" diye bağırdı. "Ne

kadar da iyi hatırlıyorum –Sommerau– Yaz Çayırı. Benimki bundan sonraki ilk istasyonu!”

Tren tepeden aşağı frenler basılı ve buhar kapalı halde inerken, kafasını pencereden dışarı çıkarıp akşam karanlığında birer birer eski tanıdık yerleri gördü. Bir rüyadaki ölü yüzler gibi ona dik dik bakıyorlardı. Yarı acı yarı tatlı tuhaf, keskin duygular kalbinde kıpırdandı.

“İşte peşimizde o iki Brüder ile her zaman yürüdüğümüz sıcak, beyaz yol,” diye düşündü; “ve Tanrım, işte ormandan ‘Die Galgen’e, geçmişte cadıları sallandırdıkları taş darağaçlarına giden dönemeç!”

Tren geçip giderken hafifçe gülümsedi.

“İşte Vadideki Zambaklar’ın baharda yerleri tozlarıyla örttüğü koru, ve yemin ederim ki,” –ani bir itkiyle kafasını dışarı çıkardı– “Fransız Calame’in benimle birlikte kırlangıç kuyruğu kovaladığı ve Brüder Pagel’in de izinsiz yoldan ayrıldığımız ve anadilimizde bağırduğumuz için bize yarım porsiyon yemek verdiği açık alan değil mi!” Anılar aceleyle, canlı ayrıntılarla kafasına hücum ederken yeniden güldü.

Tren durdu, gri çakıl peronda rüyadaki bir adam gibi dikildi. En son ipli ahşap sandıklarla orada bekleyip Strassbourg’daki iki yıl sürgünden sonra eve gitmek için trene binmesinin üzerinden yarım asır geçmiş gibiydi. Zaman eski bir giysi gibi üzerinden düşüyordu, yeniden kendisini çocuk gibi hissetti. Yalnız her şey hatırladığından çok daha küçük göründü; küçülmüş ve azalmış gibiydiler ve mesafeler garip biçimde daha kısa görünüyordu.

Yolun karşısından küçük Gasthaus’a yöneldi ve gittikçe eski okul arkadaşlarının –Alman, İsviçreli, İtalyan, Fransız, Rus– yüzleri ve figürleri gölgeli ağaçlıktan uçup sessizce ona eşlik ettiler. Gözlerini soru sorarcasına, hüznle ona doğru kaldırarak yanına uçuştular. Fakat adlarını unutmuştu. Kardeşler’den bazıları da onlarla birlikte aklına geliyordu, çoğunu adlarıyla hatırlıyordu –Brüder Röst, Brüder Pagel, Brüder Schliemann ve ölmek üzere olanların görüldüğü galeride kendisini de gören yaşlı rahibin sakallı yüzü –Brüder Gysin. Karanlık orman her an kadife dalgalar-

la sahneye saldırıp bütün yüzleri silip süpürebilecek bir deniz gibi etrafına yayılmıştı. Hava soğuktu ve müthiş biçimde güzel kokuyordu, fakat her güzel kokulu nefesin beraberinde solgun bir anı da geliyordu...

Bununla birlikte, böyle bir deneyimden ayrı düşünülemeyecek belli belirsiz hüzne rağmen hepsi çok ilginçti ve tuhaf bir şekilde zevклиydi, öyle ki Harris mutlu bir halde, aynı akşam eski okula yürümeyi planlayarak oda tutup yemek siparişi etti. Topluluğun köyünün merkezindeydi, ormandan yaklaşık dört mil uzaktaydı ve bu küçük protestan yerleşiminin, ülkenin, geride kalanların tümünün Katolik olduğu bir bölümünde izole yaşadığını ilk kez şimdi anımsamıştı. İsa'lı haçlar ve türbeler açık alanı bir kuşatma ordusunun nöbetçi askerleri gibi çevreliyordu. Eski-den birkaç dönüm arazi ve meyve bahçesinin olduğu köy meydanının ötesinde orman dolu kümeler halinde sıklaşıyordu ve ağaç çerçevesinin ötesinde başka bir inancın rahibi tarafından yönetilen bölge başlıyordu. Katoliklerin zaman zaman, aralarında sessizce ve zararsızca gelişen Protestan vahasına belli bir düşmanlık gösterdiklerini de hayal meyal hatırladı. Bunu tamamen unutmuştu. Koca yaşam deneyimi ve yabancı ülkelerle dış dünya hakkındaki bilgisiyle hepsi şimdi ne kadar da önemsiz görünüyordu. Otuz yıl değil de üç yüz yıl geriye gidiyormuş gibiydi.

Yemekte onun dışında sadece iki kişi vardı. Sakallı, tüvit giymiş, orta yaşta olanı en uçta bir başına oturuyordu, Harris, İngiliz olduğundan ondan uzak durmuştu. Onun da ticaretle, hatta muhtemelen ipek ticaretiyle ilgileniyor olabileceğinden ve belki bu konuda konuşabileceğinden korkmuştu. Ancak diğer yolcu bir Katolik rahibiydi. Salatasını bıçakla olabildiğince nazik yiyen küçük bir adamdı ki neredeyse zararsızdı, fakat Harris'e eski düşmanlığı hatırlatan "kıyafetin" görünümüydü. Harris sohbet ederek duygusal yolculuğunun amacından bahsetti, rahip kalkık kaşlarla ve nedense onu inciten bir şüphe ve şaşkınlık ifadesiyle sertçe ona baktı. Farklı inancına atfetti bunu.

"Evet," diyerek ve kafasının konuşacak şeylerle dolu olmasından memnurluk duyarak devam etti ipek tüccarı, "yüze yakın

yabancıyla dolu olan bir okula gönderilmek bir İngiliz çocuk için garip bir deneyimdi. Başlangıçtaki yalnızlığı ve dayanılmaz *Heimweh*'i iyi hatırlıyorum." Almancası çok akıcıydı.

Karşısındaki rahip soğuk dana eti ve patates salatasından başını kaldırıp baktı ve gülümsedi. Güzel bir yüzü vardı. Şakin bir halde buralı olmadığını, Württemberg ve Baden bölgelerini gezdiğini söyledi.

"Katı bir hayattı," diye ekledi Harris. "Hatırlıyorum da biz İngilizler, Gefangnisleben –hapishane hayatı– derdik!"

Diğerinin yüzü anlaşılmayan bir nedenden dolayı karardı. Küçük bir duraksamadan sonra, konuya devam etmek istediğinden, daha kibar bir biçimde ve sessizce dedi ki...

"Tabii, o zamanlar gelişmekte olan bir okuldu. Sonra duydum ki..." Hafifçe omuzlarını silktiler ve tuhaf bakış –neredeyse bir alarm ifadesiydi– gözlerine geri döndü. Cümlesi yarım kalmıştı.

Adamın sesindeki bir şey dinleyicisine yakışksız –sitemli, garip bir şekilde– gelmişti. Harris istemediği halde kızdı.

"Değiştii?" dedi. "İnanamıyorum..."

"Sonradan duymadınız mı?" diye rahip aslında tamamlamasa da istavroz çıkartıyormuş gibi yaparak kibarca sordu. "Kaderine terk edilmeden önce orada neler olduğunu duymadınız?"

Elbette çok çocukçaydı, belki de aşırı yorgun ve bir şekilde gergindi, ama küçük rahibin sözleri ve hali ona o kadar saldırgan –o kadar çok saldırgan– görünmüştü ki son cümlesini zor fark etti. Eski acıyı ve düşmanlığı hatırladı, bir an için neredeyse kontrolünü kaybetti.

"Saçma," diyerek zorlama bir gülüşle sözünü kesti, "Unsin! Si-ze karşı çıktığım için beni affedin bayım. Fakat ben orada öğren-eydim. Orada okuldaydım. Onun gibisi hiçbir yerde yoktu. Onun karakterini ortadan kaldıracak ciddi bir şeyin olduğuna inanmam. Kardeşler'in bağlılığının benzeri zor bulunur–"

Birden sesinin çok yükseldiğini ve masanın sonundaki adamın Almanca bilebileceğini fark ederek sustu ve aynı anda bakışlarını kaldırıp adamın gözlerinin dikkatle yüzüne kenetlendiğini gördü. Gözleri tuhaf bir şekilde parlaktı. Ayrıca muhteşem göz-

lerdi, kendi gözleriyle kesişmesi, anlamadığı bir şekilde hem kınama hem de uyarı ifade edebilecek türdendi. Yabancıнын yüzü üzerinde güçlü bir etki bırakmıştı aslında, çünkü, ilk kez şimdi fark ediyordu ki, kimsenin layık olmayan bir şey söylemeyeceği ya da yapmayacağı bir yüzdü. Harris nasıl olup da varlığını daha önce fark etmediğini kendine açıklayamıyordu.

Fakat şimdiye kadar kendini unutmuş olduğu için dilini ısırabilirdi. Küçük rahip sessizliğe gömülmüştü. Yalnız yukarı bakıp, duyulması amaçlanmayan fakat net bir şekilde duyulan, kısık bir sesle, "Orayı değişmiş bulacaksınız," dedi. Kısa süre sonra ayağa kalktı ve diğer ikisini kibarca selamlayarak masadan ayrıldı.

Ardından en sonda oturan tüvit takımlı Harris'i kendiyile baş başa bırakarak kalktı.

Bir kız gaz lambalarını yakmaya gelene kadar karanlık odada kahvesini yudumlayıp on beş feniklik sigarasını içerek kısa bir süre oturdu. İyi davranışlarından vazgeçtiği için kendini kızgın hissetti, bununla birlikte nedenini hâlâ açıklayamıyordu. Büyük olasılıkla, diye düşündü, rahip kasıtlı olmasa da kulak tırmalayıcı bir edayla rüyasının hoş niteliğini bozduğu için kızmıştı. Daha sonra değişiklik yapmak üzere bir fırsat aramalıydı. Ancak şimdi okula yürümek için çok sabırsızlanıyordu, bastonunu ve şapkasını alıp açık havaya çıktı.

Gasthaus'un önünden geçerken rahip ile tüvit takımlı adam derin sohbete dalmış olduklarından, geçerken şapkasını kaldırdığını görmediklerini fark etti.

Çabucak yola koyuldu, yolu iyi hatırlıyordu ve köye zamanında varıp Brüder'lerden biriyle konuşmayı umuyordu. Ona bir fincan kahve bile ikram edebilirlerdi. Hoş karşılanacağından emindi ve bir kez daha eski anılara teslim olmuştu. Dönüş saati hiç sorun değildi.

Saat yediyi henüz geçmişti, ekim akşamı ormanın içinden gelen soğuk havayla inmekteydi. Yol, trenyolu açıklığından dosdoğru derinliklere daldı, birkaç dakika içinde etrafını ağaçlar kapladı ve botlarının tıkırtısı bir milyon köknarın sıkışık gövdesinin karşısında yankısız ve ölü kaldı. Çok karanlıktı, bir ağaç

gövdesi diğerinden zor ayırt ediliyordu. Çobanpüskülünden bastonunu sallayarak çabuk çabuk yürüyordu. Yolda bir iki defa eve uyumaya giden köylülere rastladı, uzun zamandır duymadığı gırtlaktan "Grüss Got," önemsizmiş gibi görünürken zaman koridorunu vurguluyordu. Bir grup yeni resim kafasına üşüştü. Eski okul arkadaşlarının figürleri yeniden ormandan uçuşup uzun zaman öncenin olaylarını fısıldayarak yanında yürüdüler. Düşler, birbiri ardınca geliyorlardı. Yoldaki her dönemeci, ormanın her açıklığını biliyordu ve her biri sırayla hayata ilişkin unutulmuş çağrışımları taşıyordu. İyi eğleniyordu.

Yürüdü, yürüdü. Ay belirene kadar gökyüzünde toz altın vardı, sonra yeryüzüyle yıldızlar arasında küçük gümüşlerden bir rüzgâr sessizce yayıldı. Köknar ağaçlarının tepelerinin parıldadığını gördü, meltem, iğnelerini ışığa doğru döndürürken fısıldıklarını duydu. Dağ havası tarif edilemeyecek kadar hoştu. Yol karanlık bir nehrin köpükleri gibi ışıldıyordu. Beyaz güveler yoluna karşı, sessiz düşünceler gibi etrafa uçuşuyordu, yüzlerce koku, ormandaki mağaralardan, yılların içinden onu karşılıyordu.

Sonra hiç ummadığı anda ağaçlar birden yolun her iki tarafında da son buldu, köyün açıklığının kenarında duruyordu.

Daha hızlı yürüdü. Evlerin gümüşten levhalarla bildik anahatları uzanıyordu, küçük meydanda çeşme ve kısa yeşil çimlerle birlikte ağaçlar yer almaktaydı; *Gasthof der Brüdergemeinde*'nin yanındaki kilisenin şekli daha büyük görünüyordu ve ani bir korkuyla az ötede gökyüzüne belirsiz bir şekilde yükselen dev okul binasının kütlesini gördü, ay ışığında derin gölgelerle şato gibi yolu kapıyordu, çeyrek yüzyılı aşan bir sessizlikten sonra onunla yüz yüze gelmek için hayli eski kafalı ve ürktücü duruyordu.

İssiz köy yolundan hızla aşağı indi, zamanında onu iki yıl – disiplin ve özlemle dolu kesintisiz iki yıl – esir tutan duvarlarına bakarak gölgesinin altına yakın bir yerde durdu. Anılar ve duygular içini kapladı; gençliğinin en canlı duyguları bu yerde toplanmış ve ilk kez burada değerleri öğrenmeye ve yaşamaya başlamıştı. Küçük evlerin pencerelerinde zayıf bir biçimde ışıklar parladığı halde sessizliği bölen bir ayak sesi bile olmadı, fakat gölgede kal-

miş olan okulun yüksek duvarlarına bakınca onu karşılamak için pencerelerin –sadece ay ışığıyla yıldızların ışıltısını yansıtan kapalı pencereler– önünde toplanan tanıdık yüzleri kolayca hayal etti.

Kepenli pencereleri, yüksek kiremitli çatısı ve köşelerde siyah, peçeli parmaklara benzeyen sivri uçlu aydınlatma iletkenleri ile dünyaya meydan okurcasına duran bu yer eski okul binasıydı. Uzun süre durup baktı. Bir süre sonra tekrar kendine geldi ve *Brüderstube*'un pencerelerinde hâlâ bir ışığın parladığını sevinçle fark etti.

Yoldan çıkıp demir parmaklıklardan geçti; sonra on iki taş basamağı çıkarak ağır demir parmaklıkları olan siyah ahşap kapının –bir zamanlar tiksindiği, hapsedilmiş bir ruhun tutku ve nefretleriyle korktuğu, oysa şimdi erkeğe özgü bir tür zevkle, şevkatle baktığı kapı– önünde durdu.

Neredeyse korkarak ipi çekti ve binanın içinde yankılanan zilin çınlamasını heyecandan titreyerek dinledi. Unutulmuş bu ses geçmiş öyle canlı bir gerçeklikle gözlerinin önüne getirdi ki, gerçekten ürperdi. Zamanın perdelerini çekip kişileri ölümlerin gölgelerinden çağıran peri hikâyesindeki sihirli zil gibiydi. Hayatında hiç bu kadar duygusallaşmamıştı. Tekrar genç olmak gibi bir şeydi bu. Gözlerini sahte bir önemle açtı. O, kavga ve eylem dünyasının büyük adamıydı. Bu küçük, huzur dolu düşler mekânında bir havası olmayacak mıydı?

"Bir kez daha deneyeceğim," diye uzun bir aradan sonra demir zil ipini kavrayarak düşündü, tam çekecekken içerdeki taş koridordan ayak sesi geldi ve dev kapı yavaşça açıldı.

Uzun bir adam sert bir yüz ifadesiyle sessizce ona bakarak dikildi.

"Kusura bakmayın –biraz geç oldu," diye hafifçe kendini beğenmiş bir edayla başladı, "sadece eski bir öğrenciyim. Daha yeni geldim ve kendime engel olamadım." Almancası her zamanki kadar akıcı değildi. "Çok merak ediyorum. 70'de buradaydım da."

Öteki kapıyı biraz daha açıp gerçek bir karşılama gülümseyişiyle selamladı.

"Ben, Brüder Kalkmann," dedi kısık bir sesle. "O sıralar ben de burada yöneticiydim. Eski bir öğrenciyi kabul etmek her zaman için büyük bir zevktir." Birkaç saniye ona çok keskin bir şekilde baktı ve "Bence de gelmeniz iyi olmuş –çok iyi," diye ekledi.

"Benim için büyük bir zevk," diyerek Harris karşılığında memnun bir halde cevap verdi.

Gri taşlı zeminiyle loş ışıklı koridor ve içinde yankılanan tanıdık bir Alman sesi –Kardeşler konuşurlarken kullandıkları garip titreme– hepsi onu çoktan unutulmuş günlerin düşsel atmosferine taşımak için bir araya gelmişti. Memnun bir halde binaya girdi, kapı geçmişin yeniden kurulmasını tamamlayan tanıdık bir gürültüyle kapandı. Neredeyse eski hapsedilme, acılı sıra özlemi, özgürlüğünü kaybetme hissini duydu.

Harris elinde olmadan iç çekti ve zayıf gülümsemesiyle karşılık verip koridorun aşağısına doğru ilerleyen ev sahibine döndü.

"Oğlanlar odalarına çekildiler," diye açıkladı, "hatırlayacağınız gibi burada erken yatıyoruz. Fakat, en azından *Brüderstube*'de bize katılabilir ve bir fincan kahve içebilirsiniz." İpek tüccarının asıl umduğu da buydu, kibarlıkla hafifletmeye çalıştığı bir hızla kabul etti. "Ve ya-rn," diye devam etti Brüder, "gelip bizimle bir gün geçirmelisiniz. Tanıdık birine bile rastlayabilirsiniz, çünkü sizin zamanınızdan birçok öğrenci buraya yönetici olarak geri döndü."

Kısa bir an için adamın gözlerinde ziyaretçinin irkilmesine neden olan bir bakış belirdi. Fakat geldiği gibi hızla gözden kayboldu. Tanımlanması imkânsızdı. Harris kendini, onlar geçerken lambanın duvarda oluşturduğu gölgenin etkisi olduğuna inandırdı. Bunu kafasından çıkardı.

"Çok kibarsınız, şüphesiz," dedi nezaketle. "Bu yeri tekrar görmek belki de hayal edebileceğinizden daha fazla zevk veriyor bana. Ah," –üst yarısı cam olan bir kapının karşısında bir an durup dikkatle baktı– "sanırım burada keman çaldığım müzik odalarının bir tane vardı. Onca yıldan sonra nasıl da aklıma geliyor!"

Brüder Kalkmann misafirinin bir an bakınması için gülümseyerek, hoşgörüyü durdu.

"Öğrenci orkestrası hâlâ duruyor mu? 'Zwite Geite' yi çaldığını hatırlıyorum. Brüder Schliemann piyano çalardı. Aman Tanrım, uzun siyah saçlarıyla hatırlıyorum ve... ve..." Birden durdu. Garip, karanlık bakış yeniden adamın sert yüzünde belirdi. Bir an için tuhaf bir şekilde tanıdık gelmişti.

"Öğrenci orkestrası hâlâ var," dedi, "yalnız Brüder Schliemann, üzgünüm ama..." bir an duraksadı ve sonra, "Brüder Schliemann öldü."

"Doğrusu, doğrusu," dedi Harris hemen. "Duyduğuma üzuldüm." Hafif bir sıkıntı hissediyordu, fakat eski müzik öğretmeni'nin ölüm haberinden mi başka bir şeyden mi kaynaklandığına pek karar veremiyordu. Gölgeler arasında kendini kaybetmiş olan koridora doğru baktı. Sokakta ve köyde her şey hatırladığından çok daha küçük görünmüştü, fakat burada okul binasının içerisinde her şey alabildiğine büyük görünüyordu. Koridor kafasında beliren görüntüden daha yüksek, daha uzun, geniş ve engindi. Düşünceleri dalgın bir biçimde bir süre için gezindi.

Yukarı bakınca Brüder'in sabırlı bir hoşgörüsüyle onu izlediğini gördü.

"Anılarınız sizi etkiliyor," diye nazik biçimde görüşünü belirtti, sert bakışları neredeyse acıyan bir hale dönüşmüştü.

"Haklısınız," diye karşılık verdi ipek tüccarı, "etkiliyor. Bu bir açıdan tüm hayatımın en mükemmel günüydü. O zamanlar nefret ederdim..." Brüder'in duygularını incitmek istemediği için duraksadı.

"İngiliz görüşlerine göre, tabii ki, katıydı," dedi inandırıcı bir şekilde, diğeri devam etti.

"...Evet, kısmen ondan dolayı, kısmen de durmak bilmeyen özlem ve asla gerçekten yalnız olamamaktan kaynaklanan yalnızlıktan. İngiliz okullarında öğrencilerin özel bir özgürlükleri vardır, bilirsiniz."

Brüder Kalkmann'ın dikkatle dinlediğini gördü.

"Fakat bu durum asla tamamen kaybetmediğim bir sonuç doğurdu," diye sıkılğan bir halde devam etti, "ve bunun için mutluyum."

"Ach! Wie so, denn?"

"İçimdeki sabit acı beni düşünmeksizin dinsel yaşamınıza itti, bu şekilde varlığımın bütün gücü daha derin bir tatmin –ruh için gerçekten bir dinlenme yeri– arayışı için kendini hazırlıyor görünüyordu. Burada iki yıl süresince çocuksu halimle belki de daha önce hiçbir şey için can atmadığım bir şekilde Tanrı için yanıp tutuştum. Dahası arayışa eşlik eden içimdeki neşeyle huzuru asla tamamen kaybetmedim. Bu okulu ve bana öğrettiği derin şeyleri asla tümüyle unutamam."

Uzun konuşmanın sonunda durdu ve etrafı kısa bir sessizlik sardı. Çok fazla konuştuğundan ya da kendini yabancı dilde beceriksizce ifade ettiğinden korktu, Brüder Kalkmann elini omzuna atınca gönülsüzce kısa bir konuşma yaptı.

"Anılarım belki de bundan dolayı beni daha güçlü bir şekilde etkisi altında tutuyor," diye çekingen bir tavırla ekledi, "bu uzun koridor, bu odalar, parmaklıklılı, karanlık ön kapı, bütün tutma kırılganlığı şu... şu..." Almancası yetersiz kaldı, açıklayıcı bir gülümseme ve el hareketiyle adama baktı. Fakat Kardeş omzundan elini çekmişti, koridora bakarak arkası dönük vaziyette duruyordu.

"Doğal olarak, doğal olarak öyle," dedi aceleyle, arkasına dönmeden. "*Es ist doch selbstverständlich.* Hepsini anlıyoruz."

Sonra birden döndü ve Harris yüzünün çok tuhaf ve rahatsız edici bir şekilde tehditkâr olduğunu gördü. Yine gölgeler duvardaki kötü gaz lambalarıyla oyun oynuyor olabilirdi, çünkü karanlık ifade onlar adımlarını koridorun aşağısına attıklarında hemen belirivermişti, fakat İngiliz adam her nasılsa kırıcı bir şey, ötekini hoşuna gitmeyen bir şey söylediği hissine kapıldı. *Brüderstube*'nin kapısının karşısında durdular. Harris saatin geç olduğunu ve muhtemelen konuşarak uzun süre geçirmiş olduğunu fark etti. Ayrılmayı önermeye çalıştı, fakat arkadaşı onu duymadı.

"Bizimle bir fincan kahve içmelisiniz," dedi kararlı bir biçimde, laf olsun diye konuşuyor değildi, "meslektaşlarımız sizi gördüklerine sevinecekler. Belki bir kısmı sizi hatırlar."

Konuşan erkek sesleri kapıdan hoş bir şekilde geliyordu. Brüder Kalkmann tokmağı çevirdi, ışık içinde, insanla dolu bir

odaya girdiler.

"Ah... ama adınız neydi?" diye cevabı duymak için eğilerek fı-sıldadı: "hâlâ adınızı söylemediniz bana."

"Harris," dedi hemen İngiliz içeri girerlerken. Eşiği geçerken kendisini gergin hissetti, fakat bunu bir anlık kaygıya yordu, çünkü yöneticilerin kısa bir süre dinlendikleri en kutsal yere bir öğrencinin yaklaşmasını sert cezalarla yasaklayan kurumun en katı kuralını çiğniyordu.

"Ah, evet, tabii ki –Harris," diye hatırlamış gibi ötekinin dediğini tekrarladı. "İçeri gelin, Herr Harris, buyrun lütfen. Ziyaretiniz memnunluk yaratacak. Bu şekilde gelmiş olmanız gerçekten çok hoş, çok güzel."

Kapı arkalarından kapandı, görüşünü bir an bulanıklaştıran ani ışıktan dolayı abartılı konuşma dikkatinden kaçtı. Brüder Kalkmann'ın onu tanıttığını duydu. Doğrusu gereksiz bir şekilde çok yüksek sesle konuşuyordu –anlamsız bir biçimde yüksek diye düşündü Harris.

"Kardeşler," diye seslendi, "İngiltere'den Herr Harris'i size takdim etmekten zevk ve şeref duyuyorum. Kendisi bize kısa bir ziyarette bulunmak için yeni geldi ve ben hepimiz adına burada bulunmasından duyduğumuz memnuniyeti kendisine ifade ettim. Hatırlayacağınız gibi kendisi 70'te burada öğrenciydi."

Çok resmi, fazla "Alman" bir takdimdi, yine de Harris'in oldukça hoşuna gitti. Önemli olduğunu hissetmesini sağlamıştı ve içeridekilerin neredeyse onu bekliyorlarmış gibi göründüklerinin farkındaydı.

Siyah figürler kalkıp başlarıyla selamladılar, Harris ve Kalkmann da başlarıyla selamladılar. Herkes çok kibar ve saygılıydı. Oda hareket eden figürlerle çalkalanıyordu, koridorun karanlığından sonra ışık gözlerini kamaştırıyordu, havada ağır sigara dumanı vardı. İki Kardeş'in arasında ona sunulan sandalyeyi alıp belirsiz biçimde, algılarının her zamanki gibi pek güçlü ve yerinde olmadığını hissederek oturdu. Biraz afallamış hissediyordu, geçmişin büyüü mevcut anı karıştırıp her şeyi garip bir şekilde uzun zaman öncenin boyutlarına küçülterek yoğun bir biçimde

üzerine geliyordu. Unutulan gençliğinin tüm ruh hallerinin karışımı olan bir ruh halinin hâkimiyeti altına giriyor gibiydi.

Sonra büyük bir çabayla kendini topladı ve etrafında vızıldamaya başlayan bir konuşmaya daldı. Dahası buna yoğun bir istekle girdi, çünkü Kardeşler –küçücük odada belki de bir düzine vardılar– kendisini hemen onlardan biri gibi hissetmesini sağlayan büyümlü bir edayla davranıyorlardı. Bu onun için çok ince bir keyifti. Ağgözlü, kaba, çıkarıcı bir dünyadan, ipek, pazar ve kâr etme dünyasından çıkıp kutsal ideallerin üstün, hayatın basit ve sadık olduğu daha temiz bir atmosfere adım attığını hissetti. Hepsi onu tarif edilemez bir biçimde büyülemişti ve böylece iş hayatına saplanmış yirmi yılın sefaletini –evet, bir anlamda– fark etti. İnsanların sadece kendi ruhlarını ve diğerlerinin ruhlarını düşündüğü yıldızların altındaki bu canlı atmosfer, içinde bulunduğu dünya için fazla seçkindi. Kendi dezavantajlarıyla mukayese –dindar cemaatin sert huzurundan otuz yıl önce ayrılmış küçük gizemli hayalci ve o zamandan bu yana olduğu dünya adanımıyla mukayese– ederken buldu kendini ve aradaki tezat yoğun bir pişmanlık ve kendini küçümseme ile titremesine neden oldu.

Havada tütün dumanıyla ona doğru süzülen diğer suratlara baktı –bu keskin sigara dumanını iyi hatırlıyordu: ne kadar canlıydılar, ne kadar güçlü, sakın, yüce amaçların soyluluğu ve bençil olmayan hedeflerle ne kadar etkindiler. Bir ikisine dikkatle baktı. Nedenini pek bilmiyordu. Onu bayağı etkilemişlerdi. Onlarda çok sert ve uzlaşmaz olan bir şey vardı, hemen anımsayamadığı, zor fark edilir, tanıdık bir şey. Fakat ne zaman gözleri onunkilerle kesişse inkâr edilemez bir hoşlukla karşılanıyorlardı ve dahası gözlerinde bir tür şaşkınlığa uğramış hayranlık vardı, itibarla saygı arasında bir şey diye düşündü. Bütün yüzlerde yer alan bu saygı ifadesi gururunu okşuyordu.

Gayet hoş bir tarzda kahve ikram edildi, kahveyi köşede piyanonun yanında oturan ve otuz yıl öncesinin müzik direktörü olan Brüder Schliemann'a bariz biçimde benzeyen siyah saçlı Kardeş yapmıştı. Harris, kadın ellerine benzeyen beyaz ellerinden fincanı alırken selamlaştılar. Bir sigara yaktı, zevkle konuştu-

ğu ve ona ışıktaki bir an net biçimde eski oda sorumlusu Bröder Pagel'i anımsatan yanındaki kişi aracılığıyla ona da ikram etti.

"*Es ist Wirklich merkwürdig*," dedi, "ne kadar da çok benzerlik görüyorum, ya da hayal görüyorum. Gerçekten çok tuhaf!"

"Evet," diye kahvesinin üzerinden dikkatle ona bakarak cevap verdi öteki, "mekânın büyüğü müthiş biçimde güçlü. Eski yüzlerin zihin gözünüzden önce canlanmasını iyi anlıyorum –kendi kendimizinkini dışında tutarak muhtemelen."

Hepsi güldü. Ruh halinin anlaşılması onu rahatlatıyordu. Ve dağ köyünden, onun yalıtılmışlığı, dünyevi hayata uzaklığı, meditasyon, ibadet ve –belirli bir– manevi gelişim için uygun olduğundan konuşmaya başladılar.

"Ve bu şekilde geri gelişiniz, Herr Harris, bizi çok memnun etti," diye katıldı solundaki Bröder. "Bunun için size derin saygı duyuyoruz. Değer veriyoruz size."

Harris uygun bulmayan bir el hareketi yaptı. "Korkarım, benim için sadece çok bencilce bir zevk," dedi biraz yapmacık bir edayla.

"Herkes aynı cesareti gösteremezdi," diye ekledi Bröder Pagel'e benzeyen.

"Kastettiğiniz," dedi Harris biraz kafası karışmış halde, "üzücü anılar mı?"

Bröder Pagel belli bir takdir ve saygıyla uzun uzun ona baktı. "Birçok insan hayata çok sıkı tutunuyor ve inançları için çok az şeyden vazgeçebiliyorlar demek istedim," dedi ciddi bir halde.

İngiliz kendisini biraz rahatsız hissetti. Bu değerli insanlar duygusal seyahatine çok fazla şey yüklemişlerdi. Ayrıca konuşma kendi derinliğini biraz aşmaya başlamıştı. Zor takip ediyordu.

"Dünyevi yaşamın benim için hâlâ bazı büyüleri var," diye gülümseyip, azizliğin henüz pek elinde olmadığını ima edercesine cevap verdi.

"Demek ki hepsinden öte, sizi böyle özgür gelişiniz için takdir etmeliyiz," dedi solundaki Kardeş, "böyle kayıtsız şartsız biçimde!"

Bir sessizlik oldu, ziyaret sebebinden ve sakın köyün manevi

güçlerini geliştirmek ve yüce bir ibadetin gereklerini yerine getirmek isteyenler için mükemmel bir yer oluşundan asla pek uzaklaşmamasına rağmen, ipek tüccarı, konuşma daha genel bir hal aldığı için rahatladı. Diğerleri de dil üzerine olan bilgisini övüp, daha rahat hissetmesini sağladılar; bununla birlikte takdirlerinin aşırılığından biraz rahatsız olarak konuşmaya katıldılar. Bu duygusal seyahat ne de olsa yapılacak çok küçük bir şeydi.

Zaman çabucak geçiyordu; kahve harikaydı, purolar yumuşak ve sevdiği fındık tadındaydı. En sonunda fazla kalmaktan çekinecek ayrılmak üzere isteksizce ayağa kalktı. Fakat diğerleri bunu duymadı. Eski bir öğrencinin böyle basit, doğal bir biçimde onları ziyarete gelmesi pek olan bir şey değildi. Gecenin erken bir vaktiydi. Gerektiğinde koca *Schlafzimmer*'in üst katlarında onun için kolayca bir köşe bulabilirlerdi. Biraz daha kalması konusunda kolayca ikna oldu. Bir şekilde küçük partinin merkezi olmuştu. Kendisini memnun, gururu okşanmış ve saygıdeğer hissetti.

"Brüder Schliemann belki bizim için birşeyler çalar —şimdi."

Konuşan Kalkmann'dı, Harris adı duyduğunda görülür biçimde irkildi ve piyanonun yanındaki siyah saçlı adamın gülümseyerek döndüğünü gördü. Çünkü Schliemann ölmüş olan eski müzik öğretmeninin adıydı. Bu onun oğlu olabilir miydi? Tamamıyla birbirlerinin kopyasıydılar.

"Brüder Meyer, Amati'sini yatağa koymadıysa ona eşlik edeceğim," dedi müzisyen imalı bir şekilde, Harris'in o ana kadar fark etmediği, aynı isimde eski bir yöneticinin görünüşüne sahip olduğunu şimdi fark ettiği bir adama bakıyordu.

Meyer kalkıp hafifçe eğilerek özür diledi; İngiliz, adamın boynunun, yakasının altında bedenine yanlış bağlanmış gibi garip bir hareket yaptığını hemen fark etti ve kırılmasından korktu. Eski Meyer de bu hileli hareketi yapardı. Çocukların onu nasıl taklit ettiklerini hatırladı.

Sessiz, görülmeyen bir süreç onunla ilgili her şeyi değiştirmiş gibi hissederek bir yüzden ötekine bakıverdi. Bütün yüzler garip biçimde tanıdık geliyordu. Konuşmakta olduğu Kardeş Pagel eski oda sorumlusu Pagel'in kesinlikle aynısıydı ve Kalk-

mann'ın, adını hatırlayamadığı ama eskiden hiç sevmediği yöneticilerden birinin tıpatıp kopyası olduğunu ilk kez şimdi fark etmişti. Odanın her bir köşesinden, dumanın ardından ona bakan Kardeşler'in hepsinin, bildiği ve önceden birlikte yaşamış olduğu yüzlere sahip olduğunu gördü –Röst, Fluheim, Meinert, Rigel, Gysin.

Güçlkle bakıyordu, birden dikkati arttı ve her yerde tuhaf benzerlikler, hayaletsi özdeşlikler –dahası yıllar öncesinin tıpatıp yüzlerini– gördü ya da gördüğünü sandı. Tuhaf bir şey vardı, pek doğru olmayan, onu rahatsız eden bir şey. Derin bir nefesle gözlerinin önündeki dumanı üfleyerek, bedenlen ve zihnen kendini sarstı, bunu yaparken dehşetle herkesin ona hareketsiz baktığını gördü. Onu izliyorlardı.

Bu aklını başına getirdi. Bir İngiliz ve yabancı olarak kabalaşmak ya da kendini salak bir biçimde ilgi odağı yapacak veya geceyi mahvedecek bir şey yapmak istemezdi. Bir misafirdi, hem de ayrıcalıklı bir misafir. Ayrıca müzik çoktan başlamıştı. Bröder Schliemann'ın uzun beyaz parmakları tuşları bir şekilde okşuyordu.

Sandalyeye çöktü, gözleri kapalı yine de her şeyi görerek sigarasını içti.

Fakat ürperti içine yerleşmiş, varlığını sürdürmekteydi. İçerde yer alan, nehre uzak bir kasabanın uzak denizin baskısını hissetmesi gibi, kavrama alanı dışındaki bir yerden büyük güçlerin bu dumanlı küçük odadaki ruhunu sıkıştırdıklarını fark etti. Kendini aşırı derecede huzursuz hissetmeye başladı.

Müzik, atmosferi kaplarken kafası ayılmaya başladı. Kaldırılan bir peçe gibi şimdiye kadar görüşünü örten bir şey yükseldi. Trenyolu otelindeki rahibin sözleri istemeden kafasında yankılandı: "Orayı değişmiş bulacaksınız." Ve sebebini bilmesede, yemek masasındaki diğer misafirin, konuşmalarını duyan ve sonradan rahiple ciddi sohbe dalan adamın, güçlü, mükemmel gözlerini zihninde gördü. Saatini çıkarıp bir bakış attı. İki saat geçmişti. Saat on bir olmuştu.

Bu arada kendini tamamen müziğe kaptırmış olan Schliemann

kutsal bir parça çalmaktaydı. Piyanonun sesi mükemmeldi. Yüce bir inancın gücü, yüce sanatın basitliği, kendini bulmuş bir ruhun önemli manevi mesajı –bütün bunlar ve dahası müziğin ahenginde bulunmaktaydı, bununla birlikte her nasılsa müzik sadece karışık olarak tanımlanabilirdi– ayıplanacak ve berbat bir halde karışık. Ve parça her ne kadar Harris tanıdık bir şey olarak algılamadıysa da kesinlikle bir Son Yemek ayini müziği idi –büyük, görkemli, kasvetli? Dumanlı odadan ağırkanlı bir kudretle geçti, tıpkı güçlü, ama derinden derine gizli bir şeyin geçişi gibiydi ve geçerken çevresindeki her çehrede kendisinin işitilmez simgesi olduğu muazzam güçlerin imzasını uyandırdı. Etrafındaki yüzler uğursuz göründüler, ama aylakça değil olumsuz biçimde uğursuz: bir amaçla karanlık bir hal aldılar. Birden Brüder Kalkmann'ın akşam koridordaki yüzünü anımsadı. Gizli ruhlarının dürtüleri gözlerine, ağızlarına, alınlarına yansımış, kara bahtlı ve yenilmiş yaratıklardan oluşan bir cemaatin kara bayrakları gibi görmek için asılı duruyorlardı. Şeytanlar –beyninde alev almış kâğıt gibi parlayan korkunç kelime bu oldu.

Bu ani keşifle bir an kontrolünü kaybetti. Düşünmeyi ve bu acayip izlenimini tartmayı beklemeden çok aptalca, ama çok dogal bir şey yaptı. Dayanılmaz biçimde bir şey yapması gerektiğini hissederek ayağa fırladı –ve çılgık attı. Kendine de şaşarak ayağa kalktı ve daha yüksek sesle haykırdı!

Fakat kimse kımıldamadı. Görünüşte kimse onun saçma gibi gelen vahşi hareketini biraz olsun fark etmedi. Neredeyse onun dışında kimse çılgılığı duymamış gibiydi –sanki müzik sesi çekip yutmuştu– sanki hepsinden öte belki de gerçekten hayal ettiği kadar yüksek çılgılık atmamıştı veya hiç çılgılık atmamıştı.

Sonra önündeki hareketsiz, karanlık yüzlere bakarken soğuk bir şey tam ruhuna isabet ederek içine girdi... Tüm heyecanı geri çekilen bir gelgit gibi onu bırakarak aniden soğudu. Utanmış, küçük düşmüş, aptal bir çocuk gibi davrandığı için kendine kızarak tekrar oturdu. Bu arada müzik, zehirli bir şarabın antik bir ilaç şişesinin esrarlı ağzından akar gibi Brüder Schliemann'ın beyaz, yılana benzeyen parmaklarından akmaya devam etti.

Ve Harris kalanlarla birlikte içti.

Kendini yanılsamaya dayanan bir algılamının kurbanı olduğuna inandırmaya çalışarak hislerine hâkim oldu. Sonra müzik durdu, herkes alkışladı ve bir anda gülerek, yerlerini değiştirerek, müzisyeni överek ve olağandışı hiçbir şey olmamış gibi rahat ve doğal davranarak konuşmaya başladılar. Yüzler bir kez daha normal göründüler. Kardeşler ziyaretçilerinin etrafını sarmıştı, o da konuşmalara katılmış hatta kendini yetenekli müzisyene teşekkür ederken duymuştu.

Fakat aynı zamanda mümkün olan her fırsatta sandalyesini değiştirerek ve kaçış yerine en yakında olan gruplara katılarak kapıya doğru ilerliyordu.

"Hepinize *tausendmal* kabulünüz ve bana vermiş olduğunuz büyük zevk ve büyük onur için teşekkür etmem gerek," diye kararlı bir ses tonuyla konuşmaya başladı, "yalnız konukseverliğinizin süresini çoktan aştım. Ayrıca otele gitmek için yürümem gereken daha çok yolum var."

Koro halinde sesler sözlerine karşılık verdi. Gidiyor olduğunu duymamışlardı —en azından yemeğe katılmayacak olduğunu. Bir dolaptan çörek bir diğerinden de çavdar ekmeği ve sucuk çıkarıp yemeğe ve hepsi tekrar konuşmaya başladılar. Daha fazla kahve yapıldı, yeni sigaralar yakıldı ve Brüder Meyer kemanını çıkartıp hafifçe akort etmeye başladı.

"Herr Harris kabul ederse üst katta her zaman bir yatak vardır," dedi biri.

"Şimdi yolu bulmak zordur, ne de olsa bütün kapılar kilitli," diyerek bir diğeri yüksek sesle güldü.

"Basit zevklerimizi olduğu gibi kabul edelim," diye bağırdı bir üçüncüsü. "Brüder Harris kendisinin bu son ziyaretini ne kadar takdir ettiğimizi anlayacaktır."

Bir düzine mazeret ileri sürdüler. Sözlerinin kibarlığı resmi ve çok farklı bir anlamı ince —çok ama çok ince— bir şekilde gizliyormuş gibi hepsi gülüyordu.

"Gece yarısı olmakta," diye Brüder Kalkmann çekici bir gülümsemeyle ekledi, fakat sesi İngiliz'e demir menteşelerin gıcır-

daması gibi geldi.

Almancaı gittikçe güç anlaşılır hale geliyordu. Onu da kendilerinden biri sayarak "Brüder" dediklerini fark etti.

Sonra birden algıları keskinleştirdi ve her şeyi yanlış anladığını –bütün söylenenleri tamamen yanlış anladığını– bedeni ürpermiş halde fark etti. Mekânın güzelliği, dünyadan uzaklığı ve yalıtımı, belli manevi gelişim ve ibadetlere tuhaf biçimde uygunluğu hakkında konuşmuşlardı –fakat kelimelerin pek onun anladığı anlamda olmadığını şimdi kavıyordu. Onlar farklı bir şey kastediyorlardı. Manevi güçleri, yalnızlık arzuları, ibadete düşkünlük onun istediği ve anladığı güç, yalnızlık ya da ibadet değildi. Korkunç bir maskeli baloda yer almaktaydı; görünmeyen amaçlarını gerçekleştirmek için hayatlarını dinle gizleyen insanlar arasındaydı.

Tüm bunlar da ne demek oluyordu? Nasıl böyle karanlık bir duruma düşmüştü? Kasten mi buna sokulmuştu? Düşünceleri korkunç biçimde birbirine girmiş, kendine olan güveni sönmeye başlamıştı. Birden tekrar düşünmeye başladı; eski okulunu ziyaretinden neden o kadar etkilenmişlerdi? Basit hareketinde onları böylesine hayran bırakıp, şaşırtan neydi? Gelme cesareti, "kendini böyle özgürce bırakma" cesaretini –birinin abartıyla söylediği gibi "mutlak biçimde"– göstermesine neden bu kadar önem vermiştiler?

Kalbinde müthiş bir korku kıpırdanırken kuşklarının hiçbirine cevap bulamadı. Sadece bir şeyi şimdi gayet iyi anlıyordu: amaçları onu burada tutmaktı. Gitmesi gerektiğini düşünmüyorlardı. O andan itibaren anladı ki onlar, uğursuz, ürkütücü ve bir şekilde ona karşı, hayatına karşı şeytaniydiler. Ve biraz önce içlerinden birinin kullandığı ifade– "onun bu son ziyareti" –alevden harflerle gözlerinin önünde belirdi.

Harris eylem insanı değildi ve tüm kariyeri boyunca asla gerçek bir tehlike durumunda olmanın ne demek olduğunu bilmemişti. Sınırları denenmemiş bir adam olsa da bir korkak da değildi. Gerçekten çok zor bir durumda olduğunu ve tamamen kararlı adamlarla uğraşmak zorunda olduğunu sonunda net biçimde an-

lamıştı. Niyetlerinin ne olduğunu sadece belirsiz biçimde hayal edebiliyordu. Kafası aslında açık bir muhakeme için fazlaca karıştı, sadece onu harekete geçiren en güçlü güdülerini takip edebiliyordu. Kardeşler'in hepsinin deli olabileceği ya da bir süreliğine kendisinden geçip korkunç bir aldanmaya maruz kalabileceği hiç aklına gelmedi. Doğrusu kaçmaya kalkışması dışında hiçbir şey anlamadı –hiçbir şey fark etmedi– ne kadar hızlı kaçarsa o kadar iyiydi. Duyguları aniden müthiş biçimde değişti ve onu ezdi.

Böylece başka itiraz öne sürmeden elinden geldiğince doğal ve nazik biçimde konuşarak çöregini yiyip kahvesini içti, uygun bir süre geçtikten sonra da ayağa kalkıp artık gitmesi gerektiğini bir kez daha söyledi. Çok sakın ama kararlı bir edayla konuşuyordu. Onu duyan hiç kimse söylemek istediğinden şüphe duymazdı. Bu sefer kapıya bayağı yaklaşmıştı.

"Maalesef," dedi en iyi Almancasıyla sessiz odaya konuşarak, "bu güzel akşamın bir sona erişmesi gerek, hepinize iyi geceler demenin vakti geldi." Sonra kimseden ses çıkmadığı için daha az bir güvenle ekledi: "Misafirperverliğiniz için de size içtenlikle teşekkür ederim."

"Aksine," diye birden cevap verdi Kalkmann, sandalyesinden kalkmış İngiliz'in ona uzattığı eli görmezlikten gelmişti, "size teşekkür etmesi gereken biziz ve de bunu en içten ve minnettar duygularımızla sunuyoruz."

Ve aynı anda en azından yarım düzine Kardeş onunla kapı arasında yer aldı.

"Böyle konuşmanız çok hoş," diye bu hareketliliği gözucuyla fark ederek elinden geldiğince sert biçimde cevap verdi, "fakat gerçekten bu tesadüfi ziyaretimin size böylesine mutluluk vermiş olabileceğini düşünemezdim." Kapıya bir adım daha yaklaştı, fakat Brüder Schliemann hemen gelip önüne dikildi. Tutumu uzlaşmazdı. Karanlık ve ürkütücü bir ifade yüzüne yerleşmişti.

"Ama gelişiniz tesadüfi *değil*, Brüder Harris," dedi tüm odada duyulabilecek bir biçimde; "umarım burada bulunuşunuzu yanlış anlamamışızdır?" Siyah kaşlarını kaldırmıştı.

"Hayır, hayır," diye cevap vermek için acele etti İngiliz, "bu-

rada olmaktan mutluydum –mutluyum. Sizin aranızda olmaktan ne büyük zevk aldığımı size söyledim. Beni yanlış anlamayın, rica ederim." Sesi biraz duraksadı ve kelime bulmakta güçlük çekti. *Onların* kelimelerini anlamakta gittikçe daha fazla zorlanıyordu.

"Elbette," diye Brüder Kalkmann demir gibi sesiyle lafa karıştı, "yanlış anlamadık *biz*. Doğruluğa ve bencil olmamaya bağlılık ruhuyla geri geldiniz. Kendinizi özgürce sunuyorsunuz ve biz bunu takdir ediyoruz. Saygımızı tamamen kazanan, sizin gönüllülüğünüz ve asaletiniz." Odanın etrafında zayıf bir onay mırıltısı dolandı. "Hepimizin zevk aldığı şey –yüce Yöneticimizin özellikle zevk aldığı şey– sizin değerli kendiliğinden ve gönüllü..."

Harris'in anlamadığı bir kelime kullandı. "*Opfer*," demişti. Şaşırmış olan İngiliz çevirmek için beynini yokladı, boşunaydı. Ne anlama geldiğini hayatta hatırlayamıyordu. Fakat tüm çeviri yetersizliğine rağmen kelime buzla ruhuna dokunmuştu. Hayal edebileceği her şeyden daha, çok daha kötüydü. Kaybolmuş, çaresiz bir yaratık gibi, kavga edecek tüm gücünün o anda battığını hissetti.

"Olağanüstü bir şey böylesi bir isteği..." diye ekledi Schliemann, yüzünde ürkütücü bir bakışla ona yanaşmaktaydı. Aynı kelimeyi kullandı... "*Opfer*."

Tanrım! Ne demek oluyordu bunlar? "Kendini sunmak!" "Bağlılığın doğru ruhu!" "İstek," "Bencil olmayan," "olağanüstü!" "*Opfer*, *Opfer*, *Opfer*! Kalbinde terör saçan bu garip, gizemli kelime de ne demekti?

Bilincini kaybetmemek ve sinirlerine hâkim olmak için cesurca çabaladı. Döndüğünde Kalkmann'ın yüzünün ölü gibi beyaz olduğunu gördü. Kalkmann! Bunu iyi anlıyordu. *Kalkmann* "Tebeşir Adam" anlamına geliyordu; bunu biliyordu. Ama "*Opfer*" ne anlama geliyordu? Bu asıl anahtar kelimeydi. Kelimeler –hayatında bir defa da olsa duyduğu alışılmadık, nadir kelimeler– karışmış kafasında sonsuz bir dalga halinde dökülüyordu, oysa "*Opfer*" gibi çok kullanılan bir kelime dikkatinden kaçmıştı. Ne acayip bir komediydi bütün bunlar!

Sonra Kalkmann ölü kadar solgun, fakat yüzü demir kadar katı bir halde alçak sesle, yakalayamadığı birkaç kelime söyledi, duvarın yanında duran Kardeşler lambaları kapatınca oda karanlıklaştı. Loş ışıkta yüzleriyle hareketlerini güçlükle seçiyordu.

"Zaman geldi," Kalkmann'ın acımasız sesinin hemen arkasından geldiğini duydu. "Gece yarısı olmak üzere. Artık hazırlanalım. Geliyor! Geliyor; Brüder Asmodelius geliyor!" Sesi bir koro ya karıştı.

O adın söylenişi olağandışı bir nedenden ötürü ürkütücüydü –tamamen ürkütücü; bundan dolayı Harris duyduğunda başından ayağına kadar titredi. İfadesi yumuşak bir gök gürültüsü gibi havayı doldurmuş ve odayı bir sessizlik sarmıştı. Normal olanı korkunca dönüştürerek dört bir yanında güçler yükseldi ve onu çökme noktasına getiren korkak bir ruh tüm varlığını bürüdü.

Asmodelius! Asmodelius! Ad korkutucuydu. Sonunda kimi temsil ettiğini ve büyük heceleri arasında yatan anlamı fark etmişti. Aynı sırada aniden o hatırlamadığı kelimenin de anlamını kavradı. "*Opfer*" kelimesi bir ölüm mesajı gibi ruhunda çaktı.

Kapıya ulaşmak için aniden atılmayı düşündü, fakat titreyen dizlerinin zayıflığı ve arada duran kara figürler dizisi onu hemen vazgeçirdi. Yardım için çığlık atabilirdi fakat büyük binanın boşluğunu ve yalnızlığını hatırlayarak hiçbir yardımın gelemeyeceğini anladı ve dudaklarını kapalı tuttu. Hiçbir şey yapmayıp, hareketsiz durdu. Fakat şimdi neyin yaklaştığını biliyordu.

Kardeşler'den ikisi yaklaşık hafifçe kolunu tuttu.

"Brüder Asmodelius sizi kabul ediyor," diye fısıldadılar; "hazır mısınız?"

Bunun üzerine dile gelip konuşmaya çalıştı. "Ama ne işim var benim bu Brüder Asm-Asmo-?" kekeliyordu, umutsuz bir kelimeler yığını dilinin ardında boşuna birikmişti.

Ad dudaklarından çıkmayı reddetmişti. Onlar gibi söyleyemiyordu. Hiç söyleyemiyordu. Sonra çaresizlik hissi şiddetlendi, çünkü ismi söyleyememesi kafasında korkunç bir karışıklık hissi yarattı ve altüst oldu.

"Ben dostane bir ziyaret için geldim buraya," diye büyük bir

çabıyla konuşmaya çalıştı, fakat dehşetle, sesinin bambaşka bir şey söylediğini ve aslında tam da onların hep kullandığı kelimeyi kullandığını duydu: "Ben gönüllü bir *Opfer* olarak için geldim buraya," ve "*tamamen hazırım*" dediğini duydu sesinin.

Tüm bilincini kaybetmişti şimdi! Sadece akli değil, bedenindeki kasları da kontrolden çıkmıştı. Bir hayalet ya da şeytan dünyasının –söylenilen şeyin Yüce adı, en yüksek gücün adını oluşturduğu bir dünyanın– tutsağı olduğunu hissetti.

Devamını bir kâbustaymış gibi duyup gördü.

"Tüm hakikati gizleyen loş ışıktaki ibadet etmek ve tapmak için hazırlanalım," diye yineledi odanın sonunda önünde yer alan Schliemann.

"Siyah tahtın önünde yüzlerimizi koruyan sis içinde gönüllü kurbanı hazırlayalım artık," diye tekrar etti Kalkmann kalın ses tonuyla.

Uzakta, çok uzakta, müthiş ve tehditkâr biçimde gürleyen bir ses, güçlü roketlerin geçişi gibi havayı doldururken umutla dinleyerek başlarını kaldırdılar. Odanın duvarları titriyordu.

"O geliyor! Geliyor! Geliyor!" diye Kardeşler koro halinde tekrarladılar.

Gürleme sesi dindi ve sessiz, tümüyle soğuk bir atmosfer yer edindi kendine. Sonra karanlık ve dile getirilemez biçimde sert olan Kalkmann loş ışıktaki dönüp diğerleriyle yüz yüze geldi.

"Asmodelius, *Hauptbrüder*'imiz yakınımızda," diye yankısı bile demir gibi olan bir sesle haykırdı; "Asmodelius yakınımızda. Hazırlayın."

Bunu kimsenin ne kımıldadığı ne de konuştuğu bir ara izledi. Uzun boylu bir Kardeş İngiliz'e yaklaştı, fakat Kalkmann elini kaldırdı.

"Kendini böyle özgürce vermenin şerefine," dedi, "gözleri örtmeyin." Ve böylece Harris dehşetle, ellerinin zaten yanlarda bağlanmış olduğunu fark etti.

Kardeş sessizce tekrar geri çekildi ve bu arada çevresindeki bütün figürler onu tek başına bırakarak diz üstü çöktüler; çökerken de korku ve hayranlık dolu bir saygıyla hafifçe, iğrenç ve

korkunç biçimde görünmesini bekledikleri Varlığın adını haykırdılar.

Sonra pencerelerin yok olmuş gibi göründükleri, bu yüzden yıldızları görebildiği odanın sonunda, karanlık gökyüzünün karşısında korkunç ve büyük bir adam silueti belirdi. Bir tür gri görkemle sarmalanmıştı, öyle ki kocaman, heybetli, uzak ihtişamında korkunç olan çelik kasalı bir heykele benziyordu; yüz, aynı zamanda ruhsal olarak o kadar kuvvetli, bununla birlikte onurlu ve ciddi biçimde üzgündü ki Harris bakarken görüntünün gözlerinin görme yetisini aştığını ve başka bir zaman görü gücünün onu tamamen alt edeceğini, tam bir sessizliğe gömülmesi gerektiğini hissetti.

Bu figür öylesine uzak ve ulaşılması imkânsız biçimde asılı durmaktaydı ki büyüklüğünü bir şeyle ölçmek mümkün değildi, bununla birlikte o kadar tuhaf biçimde yakındı ki görkemli ve kederli, güçlü biçimde kırılmış olan yüzünden saçılan gri parlaklık manevi bir kötülüğün gücüyle nabız gibi atan karanlık bir yıldızcasına ruhunun üstüne çökünce, Harris neredeyse yanında duran Kardeşler'in birinin yüzünden daha uzakta durmayan bir yüze bakıyormuş gibi hissetti.

Ve sonra oda Harris'in çok iyi kavradığı gibi yıllarca uzun süren seriler halinde onu öncelemiş olan diğer insanların başarısız sesleriyle dolup titredi. Önce net, içe işleyen bir çığlık oldu, son acısını yaşayan, nefes almakta zorlanan fakat bununla birlikte en son anında Din'in –bunu duyduğuna sevinen karanlık Varlığın– adını fısıldayan bir adamın çığlığıydı sanki. Boğazlananın çığlıkları; boğulanın kısa, telaşla, güçlkle soluması ve sıkılan boğazın boğulan lıkırtısı, odadaki herkes ve dahası duvarlar –şimdi bir mahkûm, bir kurban olarak sıkıştığı duvarlar– arasında ileri geri yankılandı. Yalnızca ezik vücutların değil, daha da kötüsü yenilmiş, ezik ruhların çığlıkları da. Korkunç koro yükselip alçaldıkça kayıp ve mutsuz yaratıkların yüzleri de belirdi ve solgun gri ışık perdesinin karşısında havada bir şeyin onu geçip gittiğini gördü, artık onlardan biriymiş gibi onu işaret edip anlaşılmaz birşeyler söylüyor görünen beyaz ve acıklı insan ifadelerinden bir ok.

Seslerin yavaşça yükselip solgun kalabalığın geçmişe yelken açmasıyla devasa gri şekil gökyüzünden inerek müminlerle tutsaklarının yer aldığı odaya yaklaştı. Eller kalktı ve karanlıkta önünde eğildi, kendisinin olmayan kıyafetlerle örtüldüğünü hissetti; buzdan bir halka kafasının çevresinde geziniyor gibiydi, belinin çevresindeyse bir kemerin bağlanmış kollarını çevreleyerek sıkıca sarıldığını hissetti. Sonunda, tam boğazında yumuşak ve ipeksi bir dokunuş belirdi, daha fazla ışık olsaydı ve yüzüne bir ayna tutulsaydı kurban etmenin –ve de ölümün– ipi olduğunu anlardı.

Bu sırada hâlâ yerde yüzükoyun uzanan Kardeşler kederli ama çoşkun korolarına tekrar başladılar, onlar bunu yaparken tuhaf bir şey oldu; Koca Figür görünürde hareket etmeden veya yerini değiştirmeden odanın içinde birden, neredeyse onun yanına bitiverdi ve diğer herkesi dışlayarak etrafındaki tüm alanı kaplıyor göründü.

Şimdi tüm alışıldık korku hislerinin ötesindeydi, sadece tek-düze bir ölüm –ruhun ölümü– hissi kalbinde kıpırdanmaktaydı. Düşünceleri artık beyhude kaçış için çırpınmıyordu bile. Son yakındı, bunu biliyordu.

Korkunç ilahi sesleri dalga halinde etrafında yükseldi: "İman ediyoruz! Tapıyoruz! Sunuyoruz!" Hemen hemen anlamsız olan sesler, kulaklarını doldurup beynini vurdu.

Sonra görkemli gri yüz, hafifçe ona doğru döndü, ruhu dışarı çıktı ve acılı gözlerin denizinde emilmiş göründü. Aynı anda bir düzine el onu dizleri üstüne bastırdı zorladı ve havada, önünde Kalkmann'ın kalkmış olan kolunu gördü ve boğazında artan baskıyı hissetti.

Tüm umudunu kaybettiği ve tanrılardan veya insanlardan yardım gelmesinin imkânsız görüldüğü bu korkunç anda tuhaf bir şey gerçekleşti. Korkunç görüşü bulanıklaşmadan önce bir aydınlık hayalindeki gibi –yine de tutarlı veya sebepli olmaksızın– tamamen beklenilmeyen ve umulmayan –trenyolu otelindeki yemek masasında bulunan diğer adamın yüzü kaydı. Güçlü, sağlıklı, dinç İngiliz yüzün görünüşü birden tekrar cesaret aşıladı.

Fakat bu, o karanlık ve korkunç ölüme dalmadan önce bulanık görüşünün bir anlık canlanmasından ibaretti, bununla birlikte, anlaşılmaz bir şekilde, o yüzün görüntüsü onda yenilmez bir umut ve kurtuluş inancı yarattı. Güçlü bir yüzdü, Galilee sahillerindeki eski insanların görmüş olabileceği türden basit bir iyilik yüzüydü, şimdi fark etmişti bunu: Dış dünyanın şeytanlarını bile Tanrı'ya şükür alt edebilecek bir yüz.

Umutsuzluk ve terk edilmişlik içinde anımsamaya çalıştı ve belli vurgularla anımsadı. Bu üzücü anda bir şekilde sesine kavuştu; kullandığı kelimeler ve İngilizce mi Almanca mıydı asla hatırlayamadı. Yine de etkileri bir anlıktı. Kardeşler anlamıştı ve gri kötü Figür anlamıştı.

Bir an için, yaşanan şaşkınlık müthişti. Sarsıcı, yüksek bir ses çıktı. Yeryüzü sarsılıyor gibiydi. Fakat Harris'in sonradan tüm hatırladığı, korkunç bir panikle gürültü içinde yükselen seslerdi:

"Güçlü bir adam aramızda! Tanrı'nın adamı!"

Ses –dev roketler gibi mekânda hareket ederek– tekrarlandı, odanın zeminine bilinçsiz biçimde düştü. Bütün olay yeri gözden kaybolmuştu, rüzgârın esmesiyle kulübe çatısı üzerinde yiten duman gibi kaybolmuştu.

Yanında hafifçe eğilmiş, Alman olmayan bir figür vardı –oteldeki yabancıların figürü– "harika gözleri" olan adam.

Harris kendine geldiğinde üşüyordu. Gökyüzünün altında uzanıyorlardı ve ormanın soğuk havası yüzüne esiyordu. Kalkıp oturdu ve çevresine bakındı. Son olay hâlâ korkunç biçimde aklındaydı, fakat hiçbir iz kalmamıştı. Onu çevreleyen duvar ya da tavan yoktu, artık odada da değildi. Ne kısılmış lamba, sigara dumanı, tehditkâr müminlerin kara şekilleri, ne de pencerelerin ötesinde havada asılı duran devasa gri Figür vardı.

Açık alanda, bir yığın tuğla ve briket üzerinde uzanmaktaydı, kıyafeti çiyden ıslanmıştı ve yıldızlar parlak biçimde üzerinde ışıldıyordu. Yıkılmış bir binanın yığın halindeki enkazı üzerinde sarsılmış ve çürük içinde uzanıyordu.

Ayağa kalkıp çevresine bakındı. Uzakta, karanlığın içinde orman başlıyordu ve hemen yakında köy binalarının ana hatları dikilmekteydi. Fakat yerde şüphesiz eski bir binanın kırılmış taş yığınlarından başka bir şey yoktu. Sonra taşların kararmış ve enkazın etrafındaki odun direklerinse yarı yanmış yarı çürümüş olduğunu fark etti. Yanıp mahvolmuş bir bina harabesinde durdu sonra, yabani ot ve ısırganlar uzun yıllardır bu durumda olduğunun kanıtıydı.

Ay çoktan çevreleyen ormanın arkasına gizlenmişti, fakat gökyüzünü süsleyen yıldızlar gördüğünden emin hissettirecek kadar ışık saçıyordu. İpek tüccarı Harris bu yanmış, kırık dökük taşlar arasında titrer halde duruyordu.

Sonra birden karanlıkta bir figürün belirip yanında durduğunu fark etti. Dikkatle ona bakarak trenyolu otelindeki yabancıнын yüzü olduğunu düşündü.

"Sen gerçek misin?" diye kendisine yabancı gelen bir ses tonuyla sordu.

"Gerçekten daha fazlasıyım –dostçayım," diye cevap verdi yabancı; "sizi otelden buraya kadar takip ettim."

Harris ayağa kalkıp birkaç dakika hiçbir şey söylemeden baktı. Dişleri takırdıyordu. Çok alçak bir ses irkilmesine neden oldu; fakat kendi dilinden birkaç basit kelime ve kullanılan aksan onu inanılmaz biçimde rahatlatı.

"Siz de İngilizsiniz, şükürler olsun," dedi tutarsızlık içinde. "Bu Alman şeytanlar..." Durdu, eliyle gözlerini kapattı. "Ama hepsine ne oldu... ve oda... ve... ve..." Eli boğazına gitti ve gergin biçimde boynuna dolandı. Rahatlayarak, derin derin nefes aldı. "Her şey bir rüya mıydı –her şey?" dedi kafası karışmış bir halde.

Çevresine yabancı gözlerle bakıyordu, yabancı ilerleyip kolunu tuttu. "Gelin," dedi yumuşak ama emreder bir tonla, "buradan uzaklaşalım. Anayol hatta ağaçlık bile size daha iyi gelecektir, çünkü şu anda dünyanın en çok hayaletli –berbat biçimde hayaletli– yerlerinden birinde duruyoruz."

Patikaya ulaşana kadar yabancıнын taşlar üzerinde tökezleyen

adımlarını takip etti, ısırganlar ellerini acıtıyordu ve Harris rüya-daki bir adam gibi hissediyordu. Kıvrılan demir raylardan geçip patikaya vararak geceleyin beyaz beyaz parlayan yola yöneldiler. Harabeden çıkarak tehlikeyi atlatınca Harris kendini topladı ve arkaya bakmak için döndü.

"Ama nasıl mümkün olur?" diye hâlâ titreyen sesiyle haykırdı. "Nasıl olur bu? Buraya geldiğimde ay ışığındaki binayı gördüm. Kapıyı açtılar. İnsanları gördüm, sesleri duydum ve ellerine dokundum, evet, dokundum ellerine, kahrolası kara yüzlerini gördüm, şimdi sizi gördüğümünden çok daha net biçimde gördüm onları." Çok fazla şaşkınlığa uğramıştı. Gözlerinde normal hayatın gerçekliğinden bile daha güçlü bir gerçeklik düzeyinde büyülenmişlik vardı hâlâ. "Büsbütün aldandım mı?"

Sonra birden yabancıнын sadece yarı duyduğu ya da anladığı sözleri aklına geldi.

"Hayaletli?" diye sordu, güçlükle bakıyordu, "hayaletli mi dediniz?" Yolda durup eski okul binasının ona ilk görüldüğü karanlığa baktı. Fakat yabancı ilerlemek için ona acele ettirdi.

"İlerde daha güvenlikte konuşacağız," dedi. "Sizi otelden beri, nereye gittiğinizi anladığım andan itibaren takip ettim. Sizi bulduğumda saat on birdi..."

"On bir," dedi Harris, ürpertiyle hatırlamıştı.

"...Düşüğünüzü gördüm. Kendinize gelene kadar sizi izledim ve şimdi... şimdi sizi otele güvenli biçimde götürmek üzere buradayım. Sihiri bozдум... büyü..."

"Size çok şey borçluyum, bayım," diye yabancıнын nezaketindeki bir şeyi fark etmeye başlayıp araya girdi Harris, "fakat hiç anlamıyorum. Afallamış ve sarsılmış hissediyorum." Dişleri hâlâ takırdıyordu ve titreme krizi baştan ayağa sarmıştı onu. Ötekinin koluna yapıştığını fark etti. Bu yoldan terk edilmiş ve harap olmuş köyü geçerek anayola ulaştılar ve eve doğru orman boyunca ilerlediler.

"O okul binası uzun zamandır harabeydi," dedi yanındaki adam biraz sonra, "en az on yıl önce cemaatin Yaşlılarının emriyle yakılmış. Ama geçmiş günlerde o çatının altında gerçekleşen

bazı korkunç olayların görüntüsü hâlâ sürüyor. Ve esas katılımcıların 'iskeletleri' hâlâ nihai yıkıma ve tüm yerleşmenin terk edilmesine yol açan korkunç eylemlerini gerçekleştiriyor. Onlar şeytana tapıyorlardı!"

Harris alnından boşalan terle soğuk gece boyunca dinledi. Bu adamı daha önce hayatında sadece bir defa görmüş olmasına ve onunla tek kelime etmemiş olmasına rağmen onun varlığıyla biraz güvenli ve huzur içinde hissetti kendini, ki bunlar yaşadığı deneyimden sonra isteyebileceği en rahatlatıcı şeylerdi. Hâlâ bir düşte yürüyormuş gibi hissediyordu ve yanındakinin ağzından çıkan her kelimeyi duyduğu halde söylediklerinin tümü ancak ertesi gün ona tamamen anlaşılır geldi. Bu sakin yabancının, şimdi görmekten ziyade hissettiği o muhteşem gözlere sahip adamın varlığı, mahvolmuş ruhuna, onu içten içe iyileştiren sakinleştirici bir ağrı kesici etkisi yapıyordu. Yanındaki karanlık figürden kaynaklanan bu iyileştirici etki onun ilk acil ihtiyacını karşıladığından bu adamın orada olmasının ne kadar garip ve tesadüfi olduğunu pek farkedemedi.

Her nedense ne adını sordu ne de oradan geçen bir turistin başkası için bu kadar belaya girmesinden fazla bir şaşkınlık duydu. Sadece onun sakin kelimelerini dinleyerek ve son çetin sınavdan sonra yaşadığı deneyimin, yardım görme, desteklenme ve kutsanmanın tadını çıkararak yanında yürüdü. Yalnız bir kez belirsiz biçimde, yıllar öncesinden, okul zamanından bir şey hatırlayınca yanındaki adama döndü, çoğunlukla dikkate değer en fazla birkaç kelimedden sonra, görünüşe göre gönülsüz bir şekilde, kendini soruyu sorarken buldu: "Öyleyse belki de siz bir Rosicrucian'sınızdır, bayım?" Fakat yabancı soruya aldırmadı ya da muhtemelen duymadı, çünkü sözünün kesilmesini fark etmemiş gibi konuşmasına devam etti ve Harris ormanın soğuk kenarında yan yana yürürlerken biraz olağandışı bir başka görüntünün kafasına yerleştiğini fark etti, birden Jacob'un bir meleklerle mücadelesine ilişkin bir çocukluk anısı aklına geldi— gece boyunca gücü sonunda kendisinin olan üstün nitelikte bir varlıkla mücadelesi.

1 Belli bir gruba hitap eden bilgiye bağlı olan 17 ve 18. yy akımı taraftarı ç.n.

Karanlıkta yanında duran adamın "Bana bu olağandışı olayı ilk fark ettiren şey yemekte rahiple olan beklenmedik konuşmanızdı," diyen sakın sesini duydu, "siz ayrıldıktan sonra bu basit ve dindar küçük cemaatin kalbinde gizlice kurulmuş olan şeytan dini hikâyesini rahipten öğrendim."

"Şeytan dini! Burada...!" diye Harris dehşet içinde kekeledi.

"Evet –burada; komşu bölgedeki açıklanmayan kaybolmalar açığa çıkmalarına yol açana dek yıllarca bir grup Kardeş tarafından gizlice yaşanmış. Korkunç ticaretleri ve kötüye kullandıkları güçleri için tüm dünyada, ermişlik ve kutsal yaşam kisvesiyle buradan daha güvenli bir yeri nerede bulabilirlerdi ki?"

"Korkunç, korkunç!" diye ipek tüccarı fısıldadı, "ve size bana söyledikleri şeyi anlatsam..."

"Hepsini biliyorum," dedi yabancı sakın bir biçimde. "Her şeyi görüp duydum. Planım ilkin sonuna kadar bekleyip sonra onların yıkımı için adım atmaktı, tabii sizin kişisel güvenliğinizi gözeterek" –olabilecek en üst düzeyde ciddiyet ve inançla konuşuyordu– "ruhunuzun güvenliği doğrultusunda, sona varılmadan önce varlığımı gösterdim."

"Benim güvenliğim! Öyleyse tehlike gerçektir. Canlıydılar ve..." Söyleyecek kelime bulamadı. Yolda durup karanlıkta sadece gözlerinin parıltısını seçebileceği arkadaşına döndü.

"Saldırgan insanların iskeletlerinin toplanması, alçak ve anormal varoluşlarını uzatmak için ölümden –bedenin ölümünden– sonrasını araştıran, kutsal açıdan gelişmiş ama kötü insanlar. Amaçlarını gerçekleştirdiklerinde siz bedeninizin ölümüyle birlikte onların kontrolü altına girip korkunç niyetlerine yardım edecektiniz."

Harris cevap vermedi. Kafasını güçlükle hayatın hoş, doğal yönleri üzerine yoğunlaştırmaya çalışıyordu. İpek, St. Paul Kilisesi ve iş ortaklarının yüzlerini bile düşündü.

"Yakalanmak için tamamen hazır geldiniz," ötekinin uzaktan konuşuyormuş gibi gelen sesini duydu, "derin içe dönük ruh haliniz geçmişi o kadar canlı, o kadar güçlü biçimde yeniden kurmuştu ki şans eseri hâlâ orada duran, o günlere ait güçlerden bi-

riyle ilişkiye girdiniz. Ve onlar da direnişle karşılaşmadan sizi tamamen süpürüp temizlediler."

Harris bunu duyunca yabancıнын kolunu daha sıkı kavradı. O sırada sadece bir duyguya odaklanmıştı. Yabancıнын kafasının içindekilerle ilgili bu kadar çok özel bilgiye sahip olması ona tuhaf görünmemişti.

"Ne yazık ki, çevredeki mekân ve nesneler üzerinde fotoğraflarını bırakabilenler genellikle kötücül duygulardır," diye ekledi diğeri, "Bir yerin soylu bir eylem ya da ay ışığıyla birlikte ziyarete gelen güzel ve sevimli hayaletlerce lanetlendiği duyulmuş mudur hiç?" Bu düşünülemez. Fakat insan kalbinin kötücül tutkuları tek başına, kalıcı görüntüler bırakabilecek kadar güçlüdür; iyilerse her zaman çok kayıtsızdırlar."

Yabancı konuşurken içini çekti. Fakat bahis konusu olduğu için sarsılmış ve bitkin olan Harris yarı-dinler vaziyette yürüyordu. Hâlâ rüyadaymış gibi hareket ediyordu. Bir ekim sabahının erken saatinde yıldızların altında eve yürüyüş, onları çevreleyen huzur içindeki orman, küçük açıklıkların üzerinde yükselen sis ve sohbet aralarında dökülen yüzlerce görünmez küçük derenin su sesi, bütün hepsi onun için muhteşemdi. Sonraki hayatında bu yaşadıklarına sihirli ve imkânsız bir şey olarak, çok güzel, garip biçimde güzel ve tamamen gerçek görünen bir şey olarak hep dönüp baktı. Her ne kadar zamanında yabancıнын dediklerinin sadece çeyreğini duyup anlamışsa da sonradan hepsini bir daha kafasından çıkarmamak üzere, hep garip, akıldan çıkmayan bir düşsellik hissiyle hatırladı, sanki sadece silik ve zayıf biçimde hatırlayabildiği muhteşem bir düş görmüştü.

Fakat eski deneyimin korkusu etkili biçimde giderilmişti, trenyolundaki otele sabah üç civarı vardıklarında Harris yüreği büyük muhteşem gözlerle karşılaşarak minnettar bir halde, hararetle yabancıнын elini sıkıp odasına çıktı, ormanın ucundan ayrıldıklarında bulanık, düşsel bir havadaki sözcüklerle yabancıнын sohbetlerine son verişini düşünüyordu.

"Düşünce ve duygu, onları üreten beynin parçalara ayrılmasından çok sonra bile bu şekilde varlığını sürdürüyorsa, kalpte

doğuşlarını kontrol edip olabildiğince dikkatle denetlemek çok önemli olmalı."

Fakat ipek tüccarı Harrison gün boyunca yarı kendinden geçmiş bir sessizlikle, beklenebilecekten daha iyi uyudu. Ve aşağı inip yabancıнын ayrılmış olduğunu öğrendiğinde büyük bir pişmanlıkla bir kez olsun adını sormayı düşünmediğini fark etti.

"Evet, misafir defterini imzaladı," diye cevap verdi kız.

Kirli sayfaları çevirip çok ince ve özel bir el yazısıyla yazılmış olan son girişi buldu:

"John Silence, Londra."

KADIM BÜYÜLER

Çeviren: Ardan Tüzünsoy

Çevrenize bir bakarsanız, macerayı çağrıştıran hiçbir karakteristik özelliği olmayan, tamamen silik tiplerin bu duruma rağmen, tekdüze hayatlarında bir ya da iki kez son derece garip bir deneyim geçirdiklerini görürsünüz, öyle gariptir ki, tüm dünya nefesini tutar— ve başını çevirir! Psikiyatr John Silence'ın geniş çaplı ağına düşen ve onun yüce insancılığı, sabrı ve müthiş tinsel duygudaşlık meziyeti sayesinde genellikle son derece karmaşık ve ilgi çekici sorunların açığa çıkmasıyla sonuçlananlar da, diğerlerinden ziyade bu türden vakalardı.

Neredeyse inanılamayacak kadar şaşırtıcı ve fantastik görünen konuların izlerini takip ederek kaynaklarını bulmaya bayılırdı. Bir şeyin tam özündeki bir düğümü çözmek —bu arada acı içindeki bir insan ruhunu da rahatlatmak— onun için tam anlamıyla bir tutkuydu. Çözdüğü düğümler de genellikle hayli garip oluyorlardı doğrusu.

Dünya ise, inanılabilirlikla bağdaştırabileceği, mantıklı bir temel arar elbette— en azından açıkladığını farz edebileceği bir şey. Maceracı tipi anlayabilir: Böylelerinin heyecan dolu yaşamlarına uygun bir açıklama getiren bir havaları vardır, maceraları oluşturan şartlara onları sürükleyen de besbelli karakterlerdir. Dünya onlardan bir şey beklemez, bununla yetinir. Ama sıkıcı, sıradan tiplerin sıradışı deneyimler yaşamaya hakları yoktur, bunun olmayacağına inandırılmış olan dünya da hayal kırıklığına uğrar, sarsıldığını da söylemeye gerek yok. Kendince vardığı yargı ka-ba bir şekilde yıkılmıştır.

"Böylesine bir şey o adamın başına mı gelmiş!" diye haykırır—

"onun gibi sıradan birinin! Bu çok saçma! Bir yanlışlık olmalı!"

Ama ufak tefek Arthur Vezin'in başına, Dr. Silence'a açıkladığı türden, tuhaf bir şeyin gerçekten de geldiği kuşku götürmezdi. Öyküyü dinleyen ve "böyle bir şey belki Iszard'ın, şu kaçık Iszard'ın başına gelebilirdi, ya da şu tuhaf Minski'nin, ama kade-rinde kendi halinde yaşayıp ölmek yazılmış olan şu ufaklık Vezin'e bu asla olamaz," diye akıl dolu gözlemlerde bulunan birkaç arkadaşının alaylarına rağmen, görünüşte ya da derinlerde, bunun olduğuna şüphe yoktu.

Ama ölüm şekli ne olursa olsun, dingin yaşamını değiştiren bu olaya bakılacak olursa Vezin kesinlikle "kendi halinde" yaşamamıştı; onun olayı anlatışını dinlemek ve anlattıkça soluk, narin hatlarının değişmesini izleyip, sesinin gitgide yumuşayarak kısıldığını duymaksa, ağzından kesik kesik çıkan sözcüklere belki de her zaman ifade edemedikleri bir inandırıcılık veriyordu. Her anlatışında olayı yeniden yaşıyordu. Öykülemesi sırasında tüm kişiliği eziliyordu. Bu, onu her zamankinden daha zayıf düşürüyor, sonunda da öykü, hoş gitmeyen bir deneyim için verilen uzunca bir özüre dönüşüyordu. Böylesine fantastik bir olaya bulaşmış olduğu için özür diliyor ve onu bağışlamanızı diliyordu sanki. Çünkü ufak tefek Vezin çekingen, nazik, hassas bir tipti, kendini kolay kolay ifade edemeyen, tüm canlılara karşı duyarlı olan ve "hayır" demeyi ya da tastamam kendisinin olması gereken bir hakka sahip çıkmayı sanki anayasal bir yasakmışçasına asla beceremeyen biriydi. Hayatı, bir treni kaçırmak ya da şemsiyesini otobüste unutmaktan daha heyecanlı olan her şeyden tamamen uzaktı. Bu ilginç şey başına geldiğinde de, kırk yaşını arkadaşlarının sandığından, kendisinin de umursadığından çok daha fazla aşmıştı.

Yaşadığı deneyimi onun ağzından defalarca dinlemiş olan John Silence, bazen belli ayrıntıları atlayıp, başkalarını eklediğini söylüyordu; ama hepsinin doğru olduğu apaçıktı. Tüm sahne unutulmaz, sinematografik bir şekilde aklında yer etmişti. Ayrıntıların hiçbirisi hayal ürünü ya da uydurma değildi. Hikâyesini hiçbirini atlamadan anlattığında ise, etkisi inkâr edilemezdi.

Kahverengi, yalvaran gözleri parlıyor, çoğu zaman özenle gizlediği etkileyici kişiliği ortaya çıkıp kendini gösteriyordu. Her zaman olduğu gibi mütevazılığı elden bırakmıyordu tabii, ama anlatırken yaşadığı zamanı unutuyor, âdeta geçmişe, macerasını geçirdiği zamana dönüyordu.

Bu olay gerçekleştiğinde, her yaz çıktığı ve yalnızlığına gömüldüğü dağ gezilerinden birinde, Kuzey Fransa'dan geçiyordu. Rafta sadece gümrüğe göstermediği bir çantası vardı ve tren, çoğu su katılmamış tatilci İngilizler olan yolcularla tıklım tıklım dolu vaziyetteydi. Onlardan hoşlanmıyordu, kendi vatandaşları oldukları için değil, gürültücü ve rahatsız edici oldukları, koca kol ve bacakları ve tüvit giysileriyle günün, kendisini tatmin eden ve silinip giderek, birisi olduğunu unutmasını sağlayan tüm sessiz tatlarını bozdukları için. Bu İngilizler etrafında bir bando gibi patırdıyorlar, daha ön planda duran, şamatacı biri olması gerekiyormuş ve köşe koltukları, açık ya da kapalı pencereler gibi istemediği, gerçekte de değersiz olan şeylerin altını yeterince iyi çizmiyormuş gibi hissetmesine neden oluyordlardı.

Bu yüzden trende kendini rahatsız hissediyor ve yolculuğun bitmesini, Surbiton'a, birlikte yaşadığı, bekâr kızkardeşinin yanına dönmeyi diliyordu.

Tren Kuzey Fransa'daki küçük istasyonda on dakika durduğunda, peronda bacaklarını çalıştırmak için dışarı çıkıp da, başka bir trenden de diğer İngiliz adalarının akın akın boşaldığını görünce, yolculuğa devam etmek gözüne bir anda imkânsız görünmüdü. *Onun* zayıf ruhu bile isyan etmişti sonunda ve aklında küçük kasabada bir gece kalıp, ertesi gün daha yavaş, daha az kalabalık bir trenle yola devam etme fikri belirdi. Kondüktör "*en voiture*" diye bağırmaya başlamıştı, fikir aklına geldiğinde de kompartımanının koridoru çoktan dolmuş, taşıyordu. Nasıl olduysa, bu defa kararlılıkla hareket etti ve çantasını kapmak için fırladı.

Koridordan ve basamaklardan geçemeyeceğini anlayınca, pencereye tıklattı (yeri köşedeydi) ve bozuk Fransızcasıyla, karşısında oturan Fransız'a yolculuğunu burada kesmek istediğini açıklayarak, çantasını uzatması için yalvardı. Ve söylediğine gö-

re, o yaşlı Fransız ona, yarı uyaran, yarı ayıplayan ve yaşamının sonuna dek unutamayacağı bir bakış atmış, çantayı hareket halindeki trenin penceresinden uzatmış, aynı anda da hızla ve kısık bir sesle, ancak son birkaç kelimesini anlayabildiği uzun bir cümle söylemişti: "*à cause du sommeil et à cause des chats.*"

Benzersiz sezgileri sayesinde bu Fransız'ın macerada kilit bir rolü olduğunu hemen anlayan Dr. Silence'a cevap verirken Vezin, nedenini açıklayamasa da, adamın kendisini başından beri olumlu bir yönde etkilediğini kabul ediyordu. Yolculuğun dört saati boyunca karşılıklı oturmuşlar, aralarında herhangi bir konuşma geçmemesine –Vezin çat pat Fransızcasına güvenmezdi– rağmen gözlerinin sürekli olarak, neredeyse kabalık derecesinde adamın yüzüne doğru çekildiğini ve her ikisinin de, belli belirsiz birçok kibar hareket ve ifadeyle, nazik olmaya çalıştıklarını gösterdiklerini itiraf ediyordu. Adamlar birbirlerinden hoşlanmışlardı, kişilikleri de zıt düşmemişti, birbirlerini tanısalarda zıt düşmezdi. Hatta Fransız, kendi halindeki, ufak tefek İngiliz'e karşı sessiz bir koruyucu hava takınmış gibiydi ve hiçbir söz ya da hareket kullanmadan, ona esenlikler dilediğini ve memnuniyetle yardımcı olabileceğini belli etmişti.

John Silence, "Peki bu cümleyi çantayı verdikten sonra mı söyledin?" diye sordu, yüzünde, hastasının önyargılarını her defasında yıkan o kendine özgü, duygudaş gülümseyiş vardı, "tam olarak anlayamadın mı?"

Vezin alçak sesiyle, "Öyle hızlı, kısık sesle ve hiddetle söyledi ki," diye açıkladı, "tamamını duyamadım. Yalnızca son birkaç kelimeyi anlayabildim, çünkü onları çok açık bir şekilde söylemişti, yüzü de vagonun penceresinden eğilmiş, benimkine çok yakındı."

Dr. Silence, kendi kendine konuşurcasına, "*'À cause du sommeil et à cause des chats'?*" diye tekrarlardı.

"Aynen öyle," dedi Vezin, "bana göre anlamı, 'uyku ve kedi-ler yüzünden,' olsa gerek, öyle değil mi?"

Doktor kısaca, "Elbette, ben de bu şekilde tercüme ederdim," dedi, besbelli gerektiğinden fazla konuya girmek istemiyordu.

"Cümlelerin geri kalanı da –yani anlayamadığım o ilk kısmı– bir şeyi yapmamam için bir uyarıydı– kasabada durmamam, belki de kasabadaki belli bir yerde durmamam için. Bende bıraktığı izlenim buydu."

Tabii o sırada tren hızla hareket etmiş, Vezin'i de peronda yalnız, biraz da kimsesiz bir halde bırakmıştı.

Küçük kasaba, istasyonun arkasındaki düzlükten sarp bir tepeye doğru dağılarak yükseliyordu, en tepede ise, zirvenin üzerinden bakan katedral harabesinin ikiz kuleleri vardı. İstasyondan bakınca sıradan ve modern görünüyordu, ama aslında, ortaçağ bölgesi gözden uzakta, tepenin hemen ardında yatıyordu. Bir kez tepeye ulaşıp eski sokaklara daldıktan sonra da, modern hayatı geride bırakıp, geçmiş bir yüzyıla adım atmıştı. Kalabalık trenin gürültüsü ve kargaşası günlerce geride kalmıştı sanki. Turistlerden ve motorlu araçlardan uzak, sonbahar güneşi altında kendi sakin yaşamının düşünüyüşünü gören bu sessiz dağ kasabasının ruhu çevreyi sarıp onu büyülemişti. Bu büyüyü fark etmeden çok önce, etkisi altına girmişti bile. Evlerin tepeliklerinin başının üzerinde birleştiği, kıvrılarak uzayıp giden sokaklardan hafif adımlarla, âdeta parmak uçlarına basarak geçti ve bu yere izinsiz olarak gelip, rüyasını böldüğü için özür niteliğindeki çekingen ve mütevazı bir tavırla, hanın kapısından girdi.

Ancak söylediğine göre Vezin, bütün bunların pek de farkında değildi. Analiz etmeyi çok sonra denemişti. O zaman onu etkileyen yalnızca, toz ve trenin gürültülü tıkırtısının ardından gelen sessizlik ve huzurun getirdiği çelişki olmuştu. Bir kedi gibi sevilip, okşandığını hissediyordu.

"Bir kedi gibi mi dedin?" John Silence hemen söze girdi.

"Evet. En başında öyle hissettim." Mahçup bir edayla güldü. "Sıcaklık, durgunluk ve rahatlığın bir kedi gibi mırıldanmama neden olduğunu hissetmiştim. O yerin genel havası buydu sanki –o zaman tabii."

Karmaşık, kadim bir ev olan han ve civarda hâlâ bulunan eski at arabası günlerinin havası onu pek sıcak karşılamamış gibiydi. Kendisine olsa olsa tolerans gösterildiğini hissettiğini söylü-

yordu. Ama ucuz ve rahattı, içeri girer girmez ısmarladığı nefis öğle üzeri çayı da, trenden böyle cüretkâr, alışılmadık bir şekilde indiği için çok memnun olmasını sağlamıştı. Ona göre hem cüretkâr, hem de alışılmadık bir şeydi bu. Sanki bir köpek gibi hissediyordu kendini. Odası da, karanlık aynalıkları ve basık, şekilsiz tavanıyla onu dinlendiriyordu, oraya çıkan uzun, dik geçiş de, gerçek bir Uyku Odasına—gürültünün giremeyeceği, dünyadan kopuk küçük, loş bir kuytuya çıkan doğal bir patikayı andırıyordu. Arkadaki avluya bakıyordu. Her şey büyüleyiciydi ve her nasılsa kendisini çok yumuşak, siyah kadifeler giyinmiş gibi hissetmesine neden oluyordu, zemin de minderlerle döşenmiş gibiydi, duvarlar yastıklarla kaplıydı. Sokakların sesi oraya giremezdi. Çevresini saran, mutlak bir huzur atmosferiydi.

İki franklık odasını tutmak için, o uykulu öğleden sonra ortalıkta görebildiği tek kişi olan, tembel adımlarla taş avludan geçerek ona doğru yaklaşan, posbıyıklı ve uyuşuk bir hürmetkârlık içindeki, yaşlıca bir garsonla görüşmüştü; ama akşam yemeğinden önce kasabada küçük bir gezinti için tekrar alt kata indiğinde ev sahibesinin bizzat kendisiyle karşılaşmıştı. İri yarı kadının elleri, ayakları ve hatları, âdeta denizden oluşmuş bir insandan kendisine doğru yüzüyorlardı sanki. Tam olarak söylemek gerekirse, sonradan çıkmış gibiydiler. Ama cüssesine hiç uymayan muhteşem koyuluktaki cıvıl cıvıl gözleri, gerçekte dinç ve uyanık olduğunu belli ediyordu. Kadını ilk gördüğünde, duvara vurmuş gün ışığının altında alçak bir sandalyede oturmuş, örgü örüyordu ve nedense bir anda onu koca bir tekir kedi olarak gördü, uyuklayan, ama aynı zamanda uyanık, çok uyuşuk, ama aynı zamanda her an harekete hazır bir kedi. Müthiş bir fare avcısını andırıyordu.

Kadın dostça olmayan, ama kibar bir bakışla onu süzdü. Kadının boynunun boyutlarına rağmen fevkalade esnek olduğunu fark etti, kendisini izlerken kolayca dönüyor, üzerindeki baş da son derece yumuşak bir şekilde eğiliyordu.

Vezin, kahverengi gözlerinde o mahçup gülümseyişle ve her zaman yaptığı gibi omuzlarını mütevazı bir tavırla hafifçe oynat-

tarak, "Ama anlarsın ya, bana baktığı zaman," dedi, "aslında niyetinin bambaşka bir hareket yapmak olduğu, bir tek hamleyle o taş avluyu aşarak bana doğru sıçrayabileceği ve bir farenin tepesine inen dev bir kedi gibi üzerime çullanacağı gibi tuhaf bir düşünceye kapıldım."

Vezin sessiz, küçük bir kahkaha atıp, gerektiğinden ve inanabileceğimizden fazlasını anlattığından korkuyormuş gibi bir ses tonuyla devam ederken, Dr. Silence sözünü kesmeden hemen defterine bir not aldı.

"Çok yumuşak, ama bir o kadar da uyanıktı, tüm o cüssesine rağmen, yanından yürüyüp arkasına geçtiğimde bile ne yaptığımı bildiğini hissediyordum. Benimle konuştu, sesi pürüzsüz ve akıcıydı. Valizim olup olmadığını ve odamda rahat edip etmediğimi sordu, ardından da akşam yemeğinin saat yedide olduğunu ekledi ve bu küçük taşra kasabasında çok eskiden beri yaşadıklarını söyledi. Besbelli ki, geç saatlere kalmanın tasvip edilmeyeceğini ima etmeye çalışıyordu."

Kadın hem sözleri, hem de tavırlarıyla, Vezin'in "idare edileceğini", her şeyin onun için ayarlanıp planlanacağını ve keyfine bakıp, uysal olmaktan başka bir şey yapması gerekmediğini açıkça ifade etmişti. Kararlı bir harekette bulunması ya da güçlü bir kişisel çaba sarfetmesi beklenmiyordu. Trenin tam tersiydi. Sakin ve huzurlu bir halde sessizce sokağa çıktı. Kafasına ve gönlüne uygun bir *milieu* içinde olduğunu fark etti. Uysal olmak çok daha kolaydı. Yeniden kedi gibi mırıldanmaya başladı, tüm kasabanın da onunla birlikte mırıldandığını hissediyordu.

Küçük kasabanın sokaklarında usulca dolaşıp durdu, karakteristik özelliğini belirleyen sükûnet havasına giderek daha çok kaptırıyordu kendini. Belli bir hedefi olmadan bir oraya, bir buraya dolanıp durdu. Eylül güneşi meyilli bir açıyla çatılara vuruyordu.

Her yeri üst üste binmiş tepelikler ve açık pencere kanatlarıyla kaplı, dolambaçlı sokaklardan geçerken, zaman zaman aşağıdaki muhteşem vadiden, çayırlardan ve pusun içinde hayali bir harita gibi uzanan sarı ağaçlıklardan anlık, masalsı güzellikte gö-

rüntüler çarpıyordu gözüne. Geçmişin büyüünün burada epey güçlü olduğunu hissediyordu.

Sokaklar, hepsi de kendi yollarına giden, pitoresk giysili insanlarla doluydu; ama kimse ne onu fark etti, ne de dönüp, her yerinden İngilizlik akan görüntüsüne baktı. Şu turist görünümüyle, bu şahane resimdeki yanlış bir nota olduğunu bile unutmuştu, böylece gitgide bu sahnenin içinde eriyip gitti, hoş bir şekilde silik, önemsiz ve kendinden geçmiş biri gibi hissediyordu. Rüya olduğunu bile fark edemediği, yumuşak renkli bir rüyanın parçası olmak gibi bir şeydi bu.

Doğu tarafında tepe daha dik olarak alçalıyordu, aşağıdaki ova da, küçük ağaçlıkların adaları, anız tarlalarının da derin suları andırdığı bir gölge deniziyle, biraz da ani bir şekilde birleşiyordu. Bir zamanlar korkulan yerler olan, şimdi ise yıkık, gri duvarlarla dağınık asma ve sarmaşıkların hoş bir karışımı olan kadim istihkâmların eski surları arasında dolaştı. Bir an için oturduğu, ovadaki ağaçların budanmış, yuvarlak tepeleriyle aynı hizadaki geniş duvar tepeliğinden, daha aşağıda, gölgeler arasında kalan meydana görebiliyordu. Yer yer sarı bir gün ışığı huzmesi içeri sızıp, dökülmüş sarı yaprakların üzerine vuruyor, yukarıdan bakınca, kasabalıların akşam serinliğinde oraya buraya yürüdüklerini görebiliyordu. Yumuşak adımlarını ancak duyabiliyor, seslerinin mırıltısı da ağaçların arasındaki boşluklardan ona kadar geliyordu. Aşağıdaki, ağır hareketlerini yer yer görebildiği figürler, gölgeleri andırıyorlardı.

Bir süre orada oturup, kulaklarına gelen mırıltılar ve ovadaki ağaçların boğduğu, belli belirsiz yankıların dalgalarıyla yıkılarak düşüncelere daldı. Tüm kasaba ve tıpkı kadim bir orman kadar doğal bir şekilde içinden çıktığı küçük tepe, ona sanki ovanın ortasında uyukluyormuş, bir yandan da alçak sesle bir şarkı mırıldanıyormuş gibi görünüyordu.

Oturmuş, bu düşün içinde tembel tembel yitip giderken, kulağına nefesli, telli ve ahşap çalgıların sesi geldi ve kasabanın orkestrası aşağıdaki kalabalık terasın uzak ucunda, boğuk sesli bir davulun eşliğinde çalmaya başladı. Vezin müziğe karşı çok du-

yarlıydı, entelektüel bir şekilde anlardı, hatta arkadaşlarının haberi olmadan, kimse yokken yumuşak pedalla kendi kendine çaldığı, pes akortlu sakin melodiler bestelemeye dahi cesaret etmişti. Görünmeyen ve kuşkusuz son derece pitoresk bir kasaba orkestrasından çıkıp, ağaçların arasından yükselen bu müzik de, onu büyülemişti. Melodilerin hiçbirini tanıımıyordu, sanki bir orkestra şefi olmadan, doğaçlama çalışıyor gibiydiler. Bir rüzgâr harpının sesini andıran tuhaf bir şekilde başlayan parçalar arasında belirli bir süre yoktu. Yavaş yavaş kaybolan gün ışığı ve cılızca soluyan rüzgârın o sahnenin ve saatin bir parçası olması gibi, bu da o mekânın ve sahnenin bir parçasıydı, yer yer sert telli çalgılarla kesilen ve derinden gelen davulun aralıksız vuruşları ile kısmen bastırılan, eski tarz, hüznü nefeslilerden çıkan tatlı notalar da, zevkli olamayacak kadar yoğun, tuhaf bir şekilde son derece güçlü bir büyü ile dokunuyordu ruhuna.

Bütün bunlarda garip bir sihir seziliyordu. Müzik kulağına tuhaf bir şekilde doğal geliyordu. Rüzgârda salınan ağaçları, tellerin ve bacaların, ya da görünmeyen gemilerin donanımları arasında şarkı söyleyen gece esintilerini hatırlatıyordu ona; ya da –ve bu benzetme aklında aniden, apaçık bir şekilde belirivermişti– dünyanın ıssız yerlerinde hayvanlardan, vahşi yaratıklardan oluşan ve hayvanların aya bakarak söyledikleri gibi şarkı söyleyen bir koroyu. Geceleri kiremitlerin üzerindeki kedilerin, acayip ses aralıklarıyla alçalıp yükselen, yarı insansı, inleyen çığlıklarını duyar gibi oluyordu, uzaklık ve ağaçlar yüzünden boğuklaşan bu müzik de, gökyüzünde, uzaklarda bir yerdeki bir damda, bu yaratıklardan oluşan bir koronun toplanıp, ayinsel müziklerini hep bir ağızdan birbirlerine ve aya söylediklerini düşündürüyordu.

O zaman, bunun garip bir imge olduğunu düşünmüştü, yine de hislerini tamamen görsel bir şekilde ifade ediyordu. Çalgılar inanılmaz derecede tuhaf fasılalarla çalışıyorlar, kreşendolar ve diminuendolar geceleri kiremitler üzerindeki o kediler diyarını andıran bir şekilde hızla yükselip, birdenbire yeniden bas notalara dönüyorlar ve tüm bunlar uyum ile uyumsuzluğun tuhaf bir kar-

maşası içinde oluyordu. Ama bir yandan da, sonuçta ortaya hüznü bir güzellik çıkıyordu, bu yarı bozuk enstrümanların uyumsuzlukları da öylesine tuhaftı ki, müziksever ruhunu akortsuz kemanlar gibi rahatsız etmiyorlardı.

Karakterine de uygun olarak teslim olmuş bir halde, uzun süre dinledi, hava serinlemeye başlayınca da alacakaranlıkta eve yürüdü.

Dr. Silence bir an söze girerek, "Tehlikeli görünen bir şey yok muydu?" diye sordu.

"Hiçbir şey," dedi Vezin, "ama doğrusu, her şey öylesine fantastik ve büyüleyiciydi ki, hayal gücüm derinden etkilenmişti. Belki de," diye kibarca açıklamaya devam etti, "diğer izlenimlere neden olan da, hayal gücümün böyle karışmasıydı, çünkü, geri dönerken, mekânın büyüü beni bir düzine halle etkilemeye başladı, ama hepsi de mantıklıydı. Ama o zaman dahi hiç anlam veremediğim şeyler de vardı."

"Olaylar mı demek istiyorsun?"

"Olaylar denemez bence. Aklım bir sürü canlı hisle dolup taşıyordu, hiçbirinin de nereden geldiğini bilemiyordum. Gün henüz batmıştı ve yıkık dökük, eski binalar, altın rengi ve kırmızı karışımı, yanardöner gökyüzü altında büyüleyici hatlar çiziyorlardı. Alacakaranlık, çarpık sokakları kaplıyordu. Ova, karanlıkla birlikte seviyesi de yükselen, loş bir deniz gibi tepeyi çepeçevre sarıyordu. Bilirsin, böylesi bir manzaranın büyüü çok etkileyici olabilir, o gece de öyleydi. Yine de, başıma gelenin ortamın esrarengizliği ve güzelliğiyle hiçbir ilgisi olmadığını hissediyordum."

Tereddüdünü fark eden doktor, "Yani yalnızca güzelliğin ruhta uyandırdığı ince değişimler değildi," diye ekledi.

"Kesinlikle," Vezin devam etti, tam zamanında cesaretlenmişti, gülmemizden o kadar korkmuyordu artık. "İzlenimler başka bir yerden geliyorlardı. Örneğin, herkesin evinden işine koştuğu, dükkânlardan ve tezgâhlardan alışveriş yaptığı, toplanıp boş boş dedikodu yaptıkları o hareketli ana caddede hiç ilgi çekmediğimi, kimsenin dönüp bir yabancı olarak bana bakmadığını

fark ettim. Kesinlikle önemsenmiyordum, aralarında bulunmam hiç de ilgi ya da dikkatlerini çekmiyordu.

"İşte o zaman, birdenbire, bütün bu umursamazlık ve ilgisizliğin başından beri bir numara olduğunu anladım. Gerçekte herkes dikkatle beni izliyordu. Yaptığım her hareket biliniyor ve gözlemleniyordu. Beni önemsememeleri baştan sona numaraydı-planlanmış bir numara."

Bir an duraksadı ve gülüp gülmediğimizi görmek için bize baktı, sonra da içi rahatlayarak devam etti:

"Bunu nasıl fark ettiğimi sormak bir işe yaramaz, çünkü bunu açıklayamıyorum. Ama bunu keşfetmem, beni çok sarsmıştı. Hanna dönmeden önce ise, bir başka tuhaf şey aklıma takıldı ve beni doğruluğuna inandırdı. Bunun da aynı derecede açıklanamaz olduğunu hemen söyleyebilirim. Yani, size yalnızca bu gerçeği verebilirim, çünkü benim için gerçektir."

Ufak tefek adam sandalyesinden kalkıp, ateşin önündeki hasırın üzerinde durdu. Artık çekingenliği azalıyor, bir kez daha eski macerasının büyüünde yitip gidiyordu. Konuşurken gözleri biraz parlamaya başlamıştı bile.

"İlk fark ettiğimde," diye devam etti, yumuşak sesi heyecanla belli belirsiz yükseliyordu, "bir dükkândaydım –ama bir anda böylesine eksiksiz bir biçimde şekillendiğine göre, bu fikir bilinçaltımda uzun süredir dolanıp duruyor olmalı. Sanırım çorap satın alıyordum," bir kahkaha attı, "bir yandan da felâket Fransızcamla uğraşıyordum ki, dükkândaki kadının bir şey satın alıp almadığımla zerre kadar ilgilenmediğini fark ettim. Satış yapsa da, yapmasa da ilgisizdi. Yalnızca satış yapıyormuş gibi davranıyordu."

"Bu, sonradan olacıklara temel göstermek için çok basit ve hayal ürünü bir olay gibi görünüyor. Ama aslında hiç de küçük değil. Demek istediğim, bu olay zihnimdeki büyük ateşe giden barut hattını tutuşturan kıvılcım olmuştu."

"Bir anda, tüm kasabanın o ana dek gördüğünden çok daha farklı olduğunu anlamıştım. İnsanların gerçek aktiviteleri ve ilgileri görüldüğünden başka yerlerdeydi. Gerçek yaşamları perde

arkasında, görünmeyen bir yerlerdeydi. Meşguliyetleri, gerçek niyetlerini maskeleyen bir görüntüydü sadece. Alıp satıyorlar, yiyip içiyorlar, sokaklarda dolaşıyorlardı, ama bütün bunlar sırasında gerçek varlıkları benim bilgimin ötesinde, yeraltında, gizli yerlerdeydi. Dükkânlarda, tezgâhlarda bir şey satın alıp almam umurlarında değildi, handa kalmam ya da gitmem onları ilgilendirmiyordu; yaşamları benimkinden uzaktı, kaynağı gizli, esrarengiz yerlerdeydi; gözden uzak, bilinmeyen yönlere ilerliyordu. Her şey belki benim, belki de onların iyiliği için planlanmış, büyük bir numaraydı. Ama enerjilerinin esas akımı başka bir yerdeydi. İstenmeyen, yabancı bir madde insan organizmasına girip de, tüm beden onu dışarı atmak ya da özümsemek için kendini ayarladığında o madde nasıl hissederse, ben de öyle hissediyordum. Kasabanın bana yaptığı tam olarak buydu işte.

"Hana dönerken bu acayip fikir aklımı iyiden iyiye zorluyordu, bu kasabanın gerçek hayatının nerede olabileceğini ve bu gizli yaşamda neler döndüğünü merak etmeye başlamıştım.

"Artık gözlerim biraz olsun açıldığına göre, beni şaşırtan başka şeyler de görmeye başlamıştım, sanırım bunların ilki, her yeri saran sessizlikti. Kasabada, kelimenin tam anlamıyla sessizlik hâkimdi. Sokaklar kaldırım taşlarıyla döşenmiş olmasına rağmen, insanlar sessiz, usul adımlarla, ses çıkarmayan ayakkabılarla yürüyorlardı, tıpkı kediler gibi. Hiçbir şey gürültü yapmıyordu. Her şey sessiz, suskun, sükût içindeydi. İnsanların sesleri bile kısık, kedi mırıldanması gibi alçak perdeliydi. Bu küçük dağ kasabasını uyutan yumuşak düşün uyuşuk atmosferinde patırtılı, hareketli ya da şiddetli hiçbir şey olamazdı. Handaki kadın gibiydi -içindeki yoğun hareketliliği ve kararlılığı perdeleyen, göstermelik bir sakinlik.

"Ama hiçbir yerde uyuşukluk ya da cansızlık belirtisi de yoktu. İnsanlar aktif ve uyanıktılar. Sadece sihirli, sinsi bir yumuşaklık, bir büyü gibi çökmüştü üzerlerine."

Vezin elini bir an gözlerinin önünden geçirdi, anı çok canlıydı sanki. Sesi giderek bir fısıltıya dönüşmüştü, öyle ki, son söylediklerini zorlukla duyabiliştik. Anlatmaktan hem hoşlandığı,

hem de nefret ettiği, ama besbellî gerçekten olmuş bir şey anlatıyordu.

Daha yüksek bir sesle, "Hana döndüm," diye devam etti, "ve akşam yemeğimi yedim. Çevremde yeni, yabancı bir dünyanın varlığını hissediyordum. Eski, gerçek dünyam geride kalmıştı. Hoşuma gitse de gitmese de, karşımda yeni ve anlaşılmaz bir şey vardı. Trenden anlık bir kararla indiğime pişman olmuşum. Önümde bir macera vardı, bense yapıma yabancı olduğu için maceralardan hiç hoşlanmam. Ayrıca bu, içimde, derinlerde bir yerlerde, ölçüp kontrol edemediğim bir bölgedeki maceranın da başlangıcıydı, şaşkınlığım bir tehlike hissiyle karışıyordu –kırk yıldır 'kişiliğim' olarak tanıdığım şeyin korunmasına dair bir tehlike.

"Yukarı çıkıp yattım, aklım alışık olmadığı, kafamdan çıkartıp atmadığım düşüncelerle doluydu. Rahatlamak için o güzel, yorucu treni ve bütün o cıvıl cıvıl, gürültücü yolcuları düşünüyordum. Neredeyse yine onların yanında olmayı dileyecektim. Ama rüyalarım beni başka yerlere götürdü. Rüyamda kediler ve usulca hareket eden yaratıklar gördüm ve duyuların ötesindeki loş, suskun bir dünyanın sessizliğini."

Günler geçti, Vezin düşündüğünden çok daha uzun bir süre orada kaldı. Sersemlemiş, uyku bastırılmış bir haldeydi. Belli bir şey yapmıyordu, ama orası onu hayret içinde bırakmıştı ve gitmeye karar veremiyordu. Kararlar onun için hep zor olmuştu ve bazen nasıl olup da trenden inme noktasına kadar geldiğini merak ediyordu. Sanki bunu birisi ayarlamış gibi geliyordu, bir iki kez, karşısında oturmuş olan Fransız'ı düşündü. "*À cause du sommeil et à cause des chats*" diye garip bir şekilde biten o uzun cümleyi anlamış olsaydı keşke. Ne anlama geldiğini merak ediyordu.

Bu arada kasabanın suskun yumuşaklığı onu esir etmişti, o da her zamanki kararsız, nazik tarzıyla gizemin nerede yattığını ve bütün bunların ne olduğunu bulmaya çalışıyordu. Ama sınırlı Fransızcası ve aktif araştırmaya karşı duyduğu nefret, birinin yakasına yapışıp sorular sormasını zorlaştırıyordu. Gözlemlemek, izlemek ve uzak kalmakla yetiniyordu.

Hava durgun ve sakin kalmaya devam ediyordu, bu da tam istediği şeydi. Tüm sokak ve yolları tanıyana dek kasabayı dolaştı. İnsanlar onun gelip gitmesine engel olmuyor, karışmıyorlardı, ama kendisinin sürekli gözlendiğini her geçen gün biraz daha iyi anlıyordu. Kasaba, tıpkı bir kedinin bir fareyi izlemesi gibi izliyordu onu. Neler çevirdikleri ya da gerçek uğraşlarının neler olduğu konusunda ise hiçbir şey bulamamıştı. Bunlar hep gizliydi. İnsanlar kediler gibi uysal ve esrarengizdiler.

Ama gözlendiği gerçeği her gün biraz daha ortaya çıkıyordu.

Örneğin, kasabanın sonuna kadar yürüyüp, surların altındaki küçük, yeşil bir parka girerek güneş alan boş bankların birine oturduğunda, tek başınaydı— başlangıçta. Başka tek bir yer bile dolu değildi, küçük park boş, yollar ıssızdı. Ama gelmesinin üzerinden on dakika geçmeden, çevresi herhalde yirmi kişi ile dolmuştu, kimi çakıllı yollarda boş boş dolaşıp çiçeklere bakıyor, kimileri ise ahşap banklara oturmuş, kendisinin de yaptığı gibi güneşin tadını çıkarıyorlardı. Kimse onun farkında değil gibiydi, ama çok iyi biliyordu ki, hepsi buraya onu izlemek için gelmişlerdi. Onu yakın gözlem altında tutuyorlardı. Sokaktayken hepsi meşgul görünüyor, bir yerlere gidiyorlardı, ama bütün bunlar birdenbire unutulmuş ve işlerini akıllarına bile getirmeden boş boş gezinip, güneşin altında pineklemekten başka bir işleri kalmamıştı. Gitmesinden beş dakika sonra park yine ıssızdı, banklar boştu. Kalabalık sokak ise eski haline dönmüştü; asla yalnız kalmıyordu. Düşüncelerinde bile o vardı.

Böylesine zekice, ama hiç belli edilmeden nasıl izlendiğini yavaş yavaş anlamaya da başlamıştı. Kimse *doğrudan* bir hareket yapmıyordu. *Dolaylı* şekilde hareket ediyorlardı. Düşüncesinin sözcüklerde bu şekilde ortaya çıkması üzerine güldü, ama bu ifade aklından geçeni tam olarak açıklıyordu. Gözlerinin bambaşka bir yeri görüyor olması gereken açılardan bakıyorlardı ona. Onunla ilgili hareketleri de dolaylıydı. Düz, doğrudan yaklaşım onların tarzı değildi besbelli. Hiçbir şeyi açıkça yapmıyorlardı. Alışveriş yapmak için bir dükkâna girecek olsa, kadın hemen ondan uzaklaşıp, tezgâhın diğer ucunda, başka yapacak birşeyleri

meşgul olmaya başlıyor, ama konuştuğunda ona hemen cevap veriyor ve böylece, onun varlığının farkında olduğunu ve bunun yalnızca onunla ilgilenme tarzı olduğunu belli ediyordu. Tıpkı bir kedi gibi davranıyordu. Hanın yemek salonunda bile, tüm hareketleri kıvrak ve sessiz olan bıyıklı ve kibar garson, sipariş almak ya da siparişini getirmek üzere bir türlü dosdoğru masasına gelemiyordu. Zikzaklar çizerek, belli etmeden yolunu uzatarak geliyordu, öyle ki, sanki başka bir masaya gidiyormuş gibi görünüyordu, son anda dönüp yanına geliyordu.

Bunları nasıl fark etmeye başladığını düşününce Vezin kendi kendine gülümsedi. Handa başka turist yoktu, ama *déjeuner* ve akşam yemeklerini orada yiyen, bölge halkından bir iki ihtiyarın yüzlerini ve salona buna benzer, fantastik bir şekilde nasıl girdiklerini hatırlıyordu. Önce kapıda duraksayıp, odada şöyle bir göz gezdiriyorlar, kısa bir incelemenin ardından da girip, sözde yan tarafa doğru ilerliyor ve hangi masayı seçeceklerini merak ettirecek şekilde duvarlara yakın duruyorlar, son anda da neredeyse hafif bir koşuyla her zamanki yerlerine geçiyorlardı. Bir kez daha, kedilerin tarzını ve yöntemlerini hatırlamıştı.

Suskun, dolaylı bir hayat süren bu acayip, uysal kasabada onu etkileyen başka küçük olaylar da olmuştu, bazı insanların olağanüstü bir hızla ortaya çıkıp kaybolmaları onu son derece şaşırtmıştı. Bunun tamamen doğal olabileceğini de biliyordu, ama sokakların onları nasıl yutup, görünürde olayı açıklayabilecek bir kapı ya da açıklık yokken nasıl yine ortaya çıktıklarını bir türlü çözemiyordu. Bir defasında, sokağın karşı tarafından kendisini incelediklerini düşündüğü iki yaşlı kadını takip etti –bu, hanın çok yakınında oluyordu– ve sadece birkaç metre önündeki bir köşeyi döndüklerini gördü. Ancak hemen arkalarından seğirttiğinde, hiçbir canlı izi olmadan önünde uzayıp giden, bomboş bir sokak buldu karşısında. Kaçmış olabilecekleri tek açıklık ise, elli metre kadar uzaktaki bir sundurmaydı ve en hızlı koşucu bile bu kadar kısa zamanda oraya varamazdı.

Aynı bunun gibi birdenbire, ummadığı anlarda insanların ortaya çıktığı da oluyordu. Bir defasında, alçak bir duvarın ardın-

dan büyük bir kavga gürültüsü geldiğini duydu ve neler olduğunu görmek için fırladı, ama tek gördüğü, gürültülü bir konuşmaya dalmış olan bir grup kız ve kadındı, zaten başı duvarın üzerinde belirdiğinde de hemen kasabanın normal, fısıltılı ses tonuna dönmüşlerdi. O zaman dahi hiçbiri ona doğrudan doğruya bakmamış, hissedilmeyecek bir aceleyle bahçedeki kapıların ve kulübelerin ardına çekilmişlerdi. Tuhaftır, sesleri de tıpkı kızgın, dövüşen hayvanların, âdeta kedilerin seslerini andırıyordu.

Ama kasabanın genel ruhu anlaşılmaz, değişken, dış dünyadan gizli, bunun yanında yoğun, katı şekilde canlı bir şey olarak ondan uzak durmaya devam ediyordu ve artık o da kasabanın hayatının bir parçası olduğuna göre, bu gizlilik onu hem şaşırtıyor, hem de rahatsız ediyordu; dahası— biraz da korkutmaya başlamıştı.

Kasaba halkının onun ortaya çıkmasını, harekete geçmesini, şunu ya da bunu yapmasını bekledikleri ve bunu yaptığında, onların da sonunda doğrudan bir karşılık verecekleri, onu kabul ya da reddedecekleri fikri, yüzeydeki, sıradan düşüncelerin çevresinde toplanan sisin içinden tekrar belirmişti. Ama en önemlisi, hangi konuda karar vermesinin beklendiğini bir türlü çözemiyordu.

Bir iki kez, niyetlerinin ne olduğunu —mümkünse— anlamak amacıyla küçük grup ya da kalabalıkları takip etmişti; ama her defasında onu zamanında fark edip dağılmışlar, her biri kendi yoluna gitmişti. Bu hep böyleydi: gerçekte ne yaptıklarını bir türlü öğrenemiyordu. Katedral hep boştu, kasabanın diğer ucundaki St. Martin Kilisesi'ne uğrayan yoktu. Yapmak istediklerinden değil, zorunlu oldukları için alışveriş yapıyorlardı. Dükkânlar boştu, tezgâhlara uğrayan, küçük kafelere giden kimse yoktu. Yine de sokaklar her zaman doluydu, kasabalılar hep bir hareketlilik halindeydiler.

"Acaba," diye düşündü kendi kendine, böylesine acayip bir fikre kapılmaya cüret ettiği için bir yandan da alaycı bir şekilde gülüyordu, "bu insanların gerçek hayatlarını yalnızca geceleri yaşayan ve ancak karanlık bastırınca doğal halleriyle ortaya çıkan,

alacakaranlığın insanları olmaları mümkün mü? Gündüzleri cecurca numaralarla bir hile yapıyor, güneş battıktan sonra ise gerçek yaşamlarının başlıyor olması? Gece yaratıklarının ruhlarını mı taşıyorlar ve tüm tanrının cezası kasaba kedilerin ellerinde mi?"

Bu fikir, küçüklük ve dehşet hissiyle hafifçe sarsılarak irkilmesine neden oldu. Zoraki bir şekilde gulse de, artık huzursuz olmaktan da öte, tuhaf güçlerin binlerce görünmez iple benliğini tam ortadan çekerek sıkıştırdıklarını hissediyordu. Sıradan hayatından son derece uzak, yıllardır uyanmamış olan bir şey ruhunu yavaş yavaş karıştırıp, dokunaçlarıyla beynine ve kalbine uzanarak acayip düşünceler oluşturmaya ve bazı basit hareketlerine dahi karışmaya başlamıştı. Kendisi, ruhu için hayati önemi olan bir şey, pamuk ipliğine bağlıydı.

Ve günbatımına yakın saatlerde hana her dönüşünde, kasabalıların alacakaranlıkta dükkân kapılarından sinsice çıktıklarını, sokakların köşelerinde nöbetçiler gibi bir oraya bir buraya yürüdüklerini, ama yaklaşacak olursa hemen sessizce kayboluverdiklerini görüyordu. Han her zamanki gibi saat onda kapılarını kapadığında da, kasabanın geceleyin kendi hakkında ortaya koyacaklarını gözleriyle görebilmek için, biraz da gönülsüzce aradığı fırsatı asla bulamamış oluyordu.

"—à cause du sommeil et à cause des chats"— anlamları hâlâ açık olmamasına rağmen, sözcükler kulağında gitgide daha sık yankılanıyorlardı artık.

Üstelik bir şey, onu ölü gibi uyutuyordu.

Yanılmıyorsam beşinci günde —yine de, öyküsü bu ayrıntı konusunda kesin değil— endişesini arttırarak onu hayli net bir sonuca vardıran, kesin bir keşif yaptı. Bir değişimin yaşandığını ve karakterinde, basit alışkanlıklarının çoğunu değiştiren bazı sinsi başkalaşımların ortaya çıktığının zaten farkındaydı. Onları görmezden gelmişti. Şimdi ise, görmezden gelemeyeceği bir şey vardı karşısında ve bu onu ürkütüyordu.

En iyi haliyle bile pek güçlü sayılmazdı, daima pasif, daha zi-

yade uyumlu ve uysaldı; ama gerektiği zaman da etkin bir şekilde hareket edebilir ve zor kararlar verebilirdi. Onu böylesi bir keskin dönemece getiren yaptığı bu keşif de, bu gücünün azalıp, tamamen yok olmuş olmasıydı. Bir karar vermesi imkânsız hale gelmişti. Çünkü bu beşinci günde, kasabada yeterince kaldığına ve kendi kendisine bile ancak belli belirsiz bir şekilde tanımlayabildiği nedenler yüzünden, artık gitmesinin akıllıca ve *güvenli* olacağına karar vermişti.

Ve gidemediğini fark etmişti!

Bunu sözcüklerle ifade etmek zor, zaten düştüğü bu zayıflık durumunu Dr. Silence'a ancak jestler ve yüz ifadeleri ile ifade edebilmişti. Söylediğine göre, bütün bu gizli takipler ve izlemeler sanki onu bir ağın içine almıştı, öyle ki, tuzağa düşmüştü ve kaçacak gücü kalmamıştı; dev bir ağın karmaşık örgüsüne düşmüş bir sinek gibi hissediyordu kendini; yakalanmış, esir edilmişti ve kaçamıyordu. Sıkıntı verici bir histi bu. İradesinin üzerine bir uyuşukluk çökmüş, sonunda neredeyse bir karar veremez duruma gelmişti. Kararlı bir şekilde harekete geçmenin –kaçmanın– düşüncesi bile korkutmaya başlamıştı. Yaşamının tüm akışı kendi içine dönmüş, uzun zaman –yıllar, âdeta yüzyıllar önce unuttuğu bir şeyi ona yine hatırlatmaya kararlı bir şekilde, neredeyse erişilmez bir yerde gömülü olanı yüzeye çıkarmak için çırpınıp duruyordu. Sanki benliğinin derinliklerinde bir pencere açılacak ve yepyeni, ama her nasılsa ona pek de yabancı gelmeyen bir dünyayı ortaya çıkaracaktı. Bunun da ötesinde, dev bir perde asılı olduğunu hayal ediyordu; perde de kalktığında ise, daha da ötesini görebilecek ve nihayet, bu olağanüstü insanların gizli yaşamlarını biraz olsun anlayabilecekti.

Kalbi sıkıntıyla çarparak, "Bekleyip izlemelerinin nedeni bu mu?" diye sordu, onlara katılacağım –ya da katılmayı reddedeceğim zamanı mı bekliyorlar? Hem bu karar onlara değil de, bana mı ait olacak?"

İşte tam bu noktada, maceranın günah dolu tarafının tam anlamıyla ortaya çıkmasıyla birlikte, o da gerçek bir korkuya kapıldı. Yumuşak, mütevazı varlığının tehlikede olduğunu hissediyor-

du, kalbinde birşeyler korkaklaşmıştı.

Yoksa neden durup dururken usulca, mümkün olduğunca az gürültü çıkararak ve durmadan arkasına bakarak yürümeye başlasındı? Kelimenin tam anlamıyla bomboş olan handa parmak uçlarına basarak yürümesinin, dışarıdayken de kendini, civardaki ilk korunağın ardına sığınmış bulmasının nedeni, başka ne olabilirdi? Ve eğer korkmuyorsa, gün battıktan sonra içeride kalmanın akılcılığı, neden böylesine dayanılmaz şekilde arzuladığı bir şey oluvermişti birdenbire? Neden sahi?

John Silence bunlara bir açıklama getirmesi için nazıkçe zorladığında da özür dilercesine, söyleyecek bir şeyi olmadığını kabul ediyordu.

"Kısacası, gözümü dört açmazsam başıma bir şey gelebileceğinden korkuyordum. Dehşet içindeydim. İçgüdüsel bir şeydi bu," diyebilmişti yalnızca. "Kasabanın peşimde olduğu –bilmediğim bir nedenle beni istediği; ele geçirecek olursa da, tanımadığım bir bilinçsizlik hali içinde kendimi, en azından bildiğim anlamdaki benliğimi kaybedeceğim izlenimine kapılmıştım. Yine de, senin de bildiğin gibi, ben bir psikolog değilim," diye ekledi alçakgönüllü bir tavırla, "ve bundan daha iyi bir tanım yapamam."

Vezin bunu, akşam yemeğinden yarım saat önce, avluda dolaşırken keşfetmiş ve tek başına iyice düşünmek için hemen yukarıya, dolambaçlı koridorun sonundaki sessiz odasına çıkmıştı. Avlu bomboştı tabii, ama çekindiği o iriyarı kadının bir kapıdan içeri daliverip, örgü örüyormuş gibi yaparak oturması ve onu izlemesi olasılığı her zaman vardı. Bu defalarca olmuştu ve onu görmeye dayanamıyordu. İlk defasında, tuhaf bir şey de o lsa, arkasını döner dönmez üzerine atılacağını ve tek bir ezici sıçrayışta gırtlığına çöküvereceğini hayal ettiğini hâlâ hatırlıyordu. Saçma bir şeydi tabii, ama daha sonra aklından çıkmamıştı ve böyle olunca bir düşünce saçma olmaktan çıkıyordu. Bir gerçeklik örtüsüne bürünmüştü.

Böylece yukarı çıktı. Alacakaranlık zamanıydı ve koridorlardaki kandiller henüz yakılmamıştı. Eski döşemelerin dalgalı yü-

zeyi üzerinde dengesizce ilerleyerek, koridor boyunca sıralanan kapıların loş hatlarının önünden geçti –hiç açık görmediği kapılar– hiç dolu görmediği odalar. Artık alışkanlık edindiği üzere, usulca ve parmak uçlarına basarak hareket ediyordu.

Odasına giden son koridorun ortasında keskin bir dönüş vardı, açık elleriyle duvarları yoklarken parmaklarının duvar olmayan– hareket eden bir şeye dokunduğu yer de tam burasıydı. Yumuşak, sıcak bir dokusu, tarif edilemez güzellikte bir kokusu vardı ve omuzuyla aşağı yukarı aynı yükseklikteydi, aklına hemen tüylü, hoş kokulu bir kediye getirmişti. Bir dakika sonra ise, bambaşka bir şey olduğunu anlayacaktı.

Ama anlamaya çalışmak yerine –söylediğine göre, sinirleri bunu yapamayacak kadar yıpranmıştı– karşı taraftaki duvara iyice yaklaşarak sindi. O şey de, her ne ise, hışırdayarak yanından geçti ve ardındaki koridorda sessiz adımlarla uzaklaşarak kayboldu. Burun deliklerine ılık, hoş kokulu bir esinti çarptı.

Vezin bir an nefesini tuttu ve duvara yaslanarak, hiç kıpırdamadan durdu– ve sonra, odasıyla arasında kalan mesafeyi koşarcasına geçip, kapıyı da aceleyle arkasından kapattı. Ama onu koşturan korku değildi: heyecandı, zevkli bir heyecan. Sinirleri titriyor, enfes bir ürperti tüm vücuduna yayılıyordu. Bir an aklında bir şimşek çaktı ve yirmi beş yıl önce, genç bir delikanlıyken ilk kez âşık olduğunda da aynen böyle hissettiğini hatırladı. Yaşam tüm sıcaklığıyla akarak bedeninde dolaşüyor, yumuşak bir haz girdabıyla beynine kadar çıkıyordu. Birdenbire hassas, mülayim, sevgi dolu bir ruh haline bürünmüştü.

Oda hayli karanlıktı, kendisine ne olduğunu ve bunun ne anlama geldiğini merak ederken, pencerenin yanındaki kanapeye takıldı. Ama o anda kesin olarak anladığı tek şey, içinde birşeylerin hızla, sihirli bir şekilde değiştiği idi: artık gitmek, ya da gitme konusunda kendi kendisiyle tartışmak istemiyordu. Koridordaki karşılaşma bütün bunları değiştirmişti. Hâlâ üzerinde olan tuhaf kokusu, yüreğini ve aklını karıştırıyordu. Çünkü yanından geçenin bir kız olduğunu, parmaklarının karanlıkta bir kızın yüzüne süründüğünü anlamıştı ve olağanüstü bir şekilde kızın ken-

disini öptüğünü, tam dudaklarından öptüğünü hissediyordu.

Titreyerek perçerenin yanındaki kanapeye oturdu ve düşüncelerini toparlamaya çalıştı. Dar bir koridorun karanlığında yanından bir kızın geçmesinin nasıl olup da tüm benliğine, tatlılığıyla hâlâ titremesine neden olacak kadar elektrikli bir ürperti verebildiğini bir türlü anlayamıyordu. Ama bu olmuştu işte! Bunu inkâr etmenin de, anlamaya çalışmak kadar yararsız olduğunu fark etmişti. Kadim bir ateş damarlarına düşmüş, kanında doludizgin akıyordu; ve yirmi değil, kırk beş yaşında olduğu gerçeğinin de hiçbir önemi yoktu. Karanlıktaki bu görünmeyen, bilinmeyen kızın en basit bir dokunuşunun bile, kalbinin ortasındaki küllenmiş ateşleri karıştırmaya yeterli olduğu ve tüm benliğini cıvıltı bir uyuşukluktan kıpır kıpır, yerinde duramayan bir heyecana taşıdığı gerçeği, içindeki bütün o sıkıntı ve karmaşanın arasından tüm açıklığıyla yükseliyordu.

Ancak bir süre sonra, Vezin'in geride bıraktığı yıllar etkisini göstermeye başladı; sakinleşti; kapısının uzun uzun çalmasının ardından, garsonun akşam yemeğinin bitmek üzere olduğunu söyleyen sesini duyduğunda da kendini toparlayıp, ağır ağır aşğıdaki yemek odasına indi.

Çok geciktiği için içeri girdiğinde herkes başını kaldırıp baktı, ama o her zamanki yerine geçti ve yemeye başladı. Sinirleri hâlâ gergindi, ama avludan ve koridordan geçerken gözüne bir etekliğin çarpmamış olması içini biraz rahatlatıyordu. Neredeyse diğer tabldot yiyenlere yetişecek kadar hızlı yiyordu ki, odadaki hafif bir hareketlilik dikkatini çekti.

Sandalyesinin konumu yüzünden, kapı ve uzun *salle à manger*'nin büyük kısmı arkasında kalıyordu, ama karanlık koridorda yanından geçtiği kişinin şimdi de odaya girmiş olduğunu anlamak için arkaya dönmesine gerek yoktu. Daha kimseyi görüp duymadan varlığını hissetmişti zaten. Sonra, kendisi dışındaki yegane konuklar olan ihtiyar adamların birer birer yerlerinden kalkıp, aralarında masadan masaya dolaşan biriyle selamlaştıklarını anladı. Nihayet kendisi de, kalbi deli gibi çarparak döndüğünde, odanın ortasından dosdoğru kendi masasına gelen, oynak

ve ince yapılı bir genç kız gördü. Harika bir tarzda, tıpkı yavru bir panter gibi kıvrak bir zarafetle hareket ediyordu, yaklaşıyor olması onu öylesine tatlı bir şaşkınlığa boğmuştu ki, bir an için ne kızın yüzünün neye benzediğini görebildi, ne de kendisine bir kez daha ürperti ve zevk veren bu yaratığın orada bulunma nedenini fark etti.

Yan tarafta ihtiyar garsonun, "Ah, Ma'mselle est de retour!" diye mırıldandığını duydu ve onun hanın sahibesinin kızı olduğunu ancak kız yanına gelince ve onun sesini duyunca anlayabildi. Kız kendisiyle konuşuyordu. Gördüğü kırmızı dudaklar, beyaz dişlerin gülüşü ve şakaklardaki ince, koyu saç tutamları... gerisi ise kendi duygularının yoğun bir bulut gibi gözlerinin önünü kapattığı ve iyi görmesini, ya da gerçekte ne yaptığının farkına varmasını engellediği bir düştü âdeta. Kızın zarif, hafif bir eğilishle kendisini selamladığını, iri, güzel gözlerini birşeyler ararcasına kendi gözlerine diktiğini, karanlık koridorda fark ettiği parfümün bir kez daha burnunu ele geçirdiğini ve kızın ona doğru hafifçe eğilerek, masanın kendisinin bulunduğu tarafına bir eliyle dayandığını fark edebilmişti. Oldukça yakınında durmuş –kesin olarak bildiği tek şey buydu– annesinin konuklarının rahatlarının yerinde olup olmadığını sorduğunu söylüyor, şimdi de kendini son gelen konuga, yani ona tanıtıyordu.

Garsonun "M'sieur birkaç gündür burada," dediğini duydu; sonra kızın âdeta şarkı söyleyen, tatlı sesi cevap verdi:

"Ya, ama umarım M'sieur hemen ayrılmaz. Annem konuklarımızı tam anlamıyla rahat ettiremeyecek kadar yaşlı, ama artık ben buradayım ve bunu telafi edeceğim." Nefis bir şekilde güldü. "M'sieur'ye iyi bakılacaktır."

Duyguları ve nazik olma arzusu ile boğuşan Vezin bu tatlı sözleri takdir ettiğini gösterip, iyi kötü bir cevap gevelemek için yerinden hafifçe kalktı, ama bu sırada eli tesadüfen kızın masaya dayadığı eline değdi ve elektrik çarpması gibi bir şok kızın teninden kendi bedenine geçti. Ruhu dalgalanıp ürperdi. Kızın gözlerinin anlaşılmaz bir ilgiyle kendininkilere kilitlendiğini gördü, bir an sonra ise kendini tek kelime etmeden, tekrar sandalyesine

oturmuş, bir tatlı kaşığı ve bıçakla salatasını yemeye çalışırken buldu, kız ise odadan çıkış yolunu yarılamıştı bile.

Bir yandan geri dönmesini dileyerek, bir yandan da bundan korkarak yemeğinin kalanını da yedi ve düşünceleriyle baş başa kalabilmek için hemen odasına çıktı. Bu defa koridorlar aydınlatılmıştı ve heyecanlı bir olay yaşamadı, ama dolambaçlı koridor yine de gölgelerle loştu ve duvarların kıvrıldığı yerden sonraki son bölüm hatırladığından çok daha uzun görünüyordu. Dağ eteğindeki bir patika gibi aşağı uzanıyordu, parmak uçlarına basarak ilerlerken bu yolun gerçekten de onu evden çıkarıp, dev bir ormanın ortasına götüreceğini hissediyordu. Dünya onunla birlikte şarkı söylüyordu. Akli tuhaf hayallerle dolmuştu, odasına girip kapıyı kilitledikten sonra da mumları yakmadı, yalnızca açık pencerenin önüne oturup, aklına üşüşen uzun düşüncelere kaptırdı kendini.

Hikâyenin bu kısmını fazla dil dökmeden, ama utançla epey kekeleyerek Dr. Silence'a anlattı. Daha onu bir kez olsun görmemişken kızın kendisini nasıl olup da böylesine derinden etkilemeyi başardığını bir türlü anlayamadığını söylüyordu. Karanlıkta kendisine yaklaşması bile onu tutuşturmaya yetmişti. Büyülenme hakkında hiçbir şey bilmiyordu, bir çekingenlik kabuğu içinde yaşadığı ve kusurlarının pekâlâ farkında olduğu için de, karşı cinsten biri ile sıcak bir ilişki sayılabilecek her şeye yıllardır yabancıydı. Ama bu genç, büyüleyici yaratık özellikle ona gelmişti. Tavırları kuşku götürmezdi, üstelik kız her fırsatta onunla karşılaşmaya çalışıyordu. Kızın yalnız ve çok tatlı, ama açıkça davetkâr olduğuna şüphe yoktu; ıslıl ıslıl gözlerinin ilk bakışıyla kazanmıştı onu, tabii daha önce karanlıkta, yalnızca görünmeyen varlığının büyüyle yapmadıysa bunu.

"Kızın tamamen temiz ve iyi olduğunu mu hissettin?" diye sordu doktor. "Yani... mesela, endişe hissetmedin mi?"

Vezin o her zamanki benzersiz, özür dileyen gülümseyişiyle birden başını kaldırdı. Cevap vermesi biraz zaman aldı. Maceranın sadece anısı bile, utangaç yüzünün kızarmasına neden olmuş-

tu, kahverengi gözleri tekrar yere inerken cevap verdi.

"Öyle olduğunu söyleyemem," diye açıkladı. "Daha sonra odamda otururken biraz karamsarlığa kapıldım. Kızın... nasıl desem, biraz kötücül bir yanı olduğu kanısına vardım. Kastettiğim kesinlikle fiziksel ya da zihinsel bir bozukluk değil, beni ürküten, tanımlanamaz bir şeydi. Beni çekiyor, ama aynı zamanda da kendinden uzaklaştırıyordu, sanki... sanki..."

Duraksadı, iyice kızarmıştı, cümlesini bitiremedi.

"Ne o zamana dek, ne de ondan sonra başıma böyle bir şey gelmemişti," diye devam etti aklı karışmış bir halde. "Herhalde sizin de az önce söylediğiniz gibi, bir büyüydü bu. Her neyse, onu her gün görecektim, sesini duyacak, şahane hareketlerini izleyecek ve belki arada bir eline dokunacak olursam, o kahrolasıca lanetli kasabada yıllarca kalabileceğimi hissettirecek kadar güçlüydü."

John Silence ona dikkatle bakmamaya özen göstererek, "Sence onun gücünün kaynağı neydi, açıklayabilir misin?" diye sordu.

Elinden geldiğince asil olmaya çalışan bir ifadeyle, "Böyle bir soruyu *sizin* sormanıza şaşırdım," diye cevapladı Vezin. "Hiçbir erkeğin, kendisini çeken bir kadının büyüünün ne olduğunu tatmin edici bir şekilde açıklayabileceğini sanmıyorum. Ben bunu kesinlikle yapamam. Şu kadarını söyleyebilirim ki, bu zayıf kız beni büyülemişti ve onunla aynı çatı altında kalıyor ve uyuyor olduğumuzu bilmek bile bana olağanüstü bir zevk veriyordu.

"Ama size söyleyeceğim bir şey de var," diye devam etti içtenlikle, gözleri parlıyordu, "bu kız kasabada ve sakinlerinde bulunan bütün o garip, gizli güçleri benliğinde toplayıp, birleştirmişti sanki. Panter gibi ipeksi hareketleri vardı, sessizce, âdeta akarcasına gidip geliyordu, ayrıca kasaba halkı gibi gerçek niyetlerini *-benimle* ilgili olduğundan emin olduğum niyetlerini- perdeleyen, dolaylı yöntemleri de vardı. Hem korku, hem de zevk verircesine beni sürekli gözlem altında tutuyordu, ama bunu öyle sıradan bir şekilde, öyle ustaca yapıyordu ki... bunu söylemem uygun mu bilmiyorum, ama daha az duyarlı birisi olsa," alçak gönlü bir hareket yaptı, "ya da daha önce olanlarla hazırlanmamış

birisi, bunu asla fark edemezdi. Kız daima durgun, dingindi, ama sanki aynı anda her yerdeydi, öyle ki, ondan asla kaçamıyordum. Her yerde o muhteşem gözlerinin bakışı ve kahkahasını görüyordum, odaların köşelerinde, koridorlarda, pencerelerde ya da sokakların en kalabalık yerlerinde sessizce bana bakarken."

Görünüşe göre, ufak tefek adamın dengesini fena halde altüst eden ilk karşılaşmalarından sonra aralarındaki yakınlık hızla ilerlemişti. Doğal olarak Vezin oldukça ölçülüydü, ölçülü insanların dünyaları öyle küçüktür ki, çok alışılmadık olan herhangi bir şey onları o dünyadan koparabilir, bu yüzden yeni şeylerden içgüdüsel olarak uzak dururlar. Vezin ise, aradan biraz zaman geçince ölçülülüğünü unutmaya başladı. Kız her zaman mütevazıydı, annesinin temsilcisi olarak da oteldeki konuklarla ilgilenmesi gerekiyordu tabii. Yakınlaşmaları olağandışı sayılamazdı. Hem kız gençti, son derece güzeldi, Fransız'dı ve –besbelli ondan hoşlanıyordu.

Öte yandan, gözünü sürekli açık tutmaya çalışmasına, bazen de ani bir irkilemeyle nefesini tutmasına neden olan, açıklanamaz bir şey –başka yerlere ve zamanlara ait olan, tanımsız bir atmosfer– de vardı. Dr. Silence'a, her şeyin yarı keyifli, yarı korkutucu, çılgın bir rüya gibi olduğunu fısıldamıştı; birkaç defasında da ne yaptığının ya da söylediğinin farkında bile olmamıştı, sanki kendisine ait olmayan dürtülerle harekete geçirilmişti.

Ayrılma düşüncesi aklına tekrar tekrar gelse de, her defasında daha az etkili oluyordu, öyle ki, günler geçse de orada kalıyor, giderek bu düşsel ortaçağ kasabasının uyuşuk yaşamının parçası oluyor, kendi kişiliğini de gitgide yitiriyordu. Yakında, aralarındaki perdenin korkunç bir hızla kalkacağını ve ardında yatan gizli hayatın esrarengiz amaçlarının kendisine açıklanacağını hissediyordu. Tabii o zamana dek, bambaşka bir varlığa dönüşmüş olacaktı.

Bu arada, kalışını onun için daha cazip kılma niyetlerini belli eden bazı küçük işaretler görüyordu: odasında çiçekler, köşede daha rahat bir koltuk, hatta yemek odasındaki özel masasında özel, ekstra yemekler. "Matmazel llsé" ile baş başa sohbetler de

giderek daha sık ve hoş geçmeye başlamıştı, kasabanın genel ortamından pek uzaklaşmasalar da, kızın buna bir son vermeye hiç de hevesli olmadığını fark etmişti, ayrıca kız sık sık, tam olarak anlayamadığı, ama çok önemli olduklarını hissettiği tuhaf, küçük cümleler söylüyordu.

Kızın kendisinin de gizli bir niyeti olduğunu ima eden ve huzursuzluğa kapılmasına neden olan da, kavrayamadığı bir anlamla dolu olan bu kaçamak işaretlerdi zaten. Bütün bunların, kasabada sürekli olarak kalması ile ilgili olduğundan emindi.

"M'sieur henüz bir karar vermediler mi?" diye hafifçe fısıldadı kulağına, *déjeuner* öncesinde, güneşli avluda yanında oturmuştu, samimiyetleri hayli çabuk ilerlemişti. "Çünkü eğer karar vermesi bu kadar zorsa, hepimizin ona yardım etmesi gerek!"

Kendi aklından geçenleri okurcasına gelen bu soru onu şaşırtmıştı. Söylerken tatlı tatlı gülmüş, dönüp yarı çapkın bir edayla bakarken de gözünün önüne bir tutam saç dökülmüştü. Kızın Fransızcasını anlamamıştı herhalde, yakınında olması bile bu dil hakkındaki kısıtlı bilgisini iyice karıştırmasına neden oluyordu. Ama sözcükler, ayrıca kızın tavırları ve aklında, hepsinin ötesinde yatan birşeyler onu korkutuyordu. Sanki kasabanın onun önemli bir konuda karar vermesini beklediği izlenimine kapılmasına neden oluyordu.

Bir yandan da kızın sesi ve orada, yumuşak, karanlık elbisesiyle hemen yanı başında olduğu gerçeği, onu anlatılamaz derecede heyecanlandırıyordu.

"Gitmek benim için gerçekten de hiç kolay değil," diye geveledi, kızın gözlerinin derinliklerinde yitip gidiyordu zevkle, "hele Matmazel İlsé geldikten sonra."

Cümlesinin başarısı karşısında şaşırmış, hafif lütfkârlığı da oldukça hoşuna gitmişti. Ama aynı zamanda, bunu söylediğine çok da pişman olmuştu.

Kız iltifatını görmezden gelerek, "Öyleyse küçük kasabamızı gerçekten sevdiniz, yoksa kalmak hoşunuza gitmezdi," dedi.

"Kasabanız beni büyüledi, sen de büyüledin," diye haykırdı, dilinin her nasılsa beyninin kontrolünden kayıp gittiğini hissediyordu.

yordu. Çılgınca bir sürü şey daha söylemek üzereydi ki, kız yanındaki sandalyeden zarıfçe kalktı ve gitmek üzere hareketlendi.

"Bugün yemekte *soupe à l'oignon* var!" diye bağırdı, gün ışığında ona dönmüş, gülüyordu, "ve gidip ilgilenmem gerek. Yoksa M'sieur yemeğini sevmes belki, o zaman da bizi bırakıp gider!"

Kedi ırkına has bütün o zarafet ve hafiflikle avluyu geçişini izledi, kızın basit, siyah giysisinin onu yine aynı ırkın kürkü gibi örttüğünü düşünüyordu. Cam kapılı verandadan ona gülmek için bir kez döndü, sonra bir an durdu ve her zamanki gibi verandanın iç tarafındaki köşe koltuğunda oturmuş örgü ören annesiyle konuştu.

Peki ama, gözleri bu hantal kadını ilk gördüğü anda, nasıl olup da olduğundan farklı görünmüştü? Her ikisini de âdeta sihirle saran o asalet ve güç hissi nereden gelmişti? O iriyarı kadını gözünde bir anda soylulaştıran ve elinde, ateşli bir sefahat aleminin kızıl parıltısı üzerinde tuttuğu bir asa ile karanlık, ürkütücü bir sahnedeki tahta oturtan şey neydi? Ve bir söğüt kadar zarıf, genç bir leopar kadar kıvrak olan bu sıska, gencecik kız neden birdenbire kötücül bir havaya bürünmüş, başının üzerinde duman ve alevler, ayaklarının altında da gecenin karanlığıyla dolaşıp olmuştu?

Vezin nefesini tuttu ve donakalmış bir halde orada öylece oturdu. Sonra, acayip düşünce geldiği gibi çabucak silindi kafasından ve gün ışığı ikisini de sardı, kızın *soupe à l'oignon* hakkında annesiyle gülüşmesini duydu ve başını çevirip o tatlı, küçücük omzunun üzerinden, yaz esintisinin önünde hafifçe eğilmiş, çiy kaplı bir güle kondurulan öpücüğü anımsatan bir gülümseyişle baktığını gördü.

O akşamki soğan çorbası gerçekten de mükemmeldi, çünkü küçük masasına ikinci bir servis hazırlandığını görmüş ve yüreği heyecanla çarparak, garsonun "Annesinin de konuklarıyla zaman zaman yaptığı gibi, Matmazel Ilsé de bugünkü *déjeuner*'de M'sieur'e eşlik edecekler," diye geveleyişini dinlemişti.

Kız o nefis yemek boyunca gerçekten de yanında oturmuş, basit bir Fransızcayla usulca konuşmuş, keyfinin yerinde oldu-

ğundan emin olmuş, salatasının sosunu karıştırmış, hatta ona kendi eliyle yedirmişti. Daha sonra, ikindinin ilerleyen saatlerinde avluda oturmuş, işi biter bitmez gelmesini ve onu bir kez daha görebilmeyi dileyerek sigara içerken, kız yine yanına geldi, onu karşılamak için kalktığı anda da bir an için, insanı şaşkına çeviren, tatlı bir mahçuplukla dosdoğru gözlerinin içine baktı.

"Annem küçük kasabamızın güzelliklerini daha yakından tanımanız gerektiğini düşünüyor, *ben de* öyle düşünüyorum tabii! Acaba M'sieur ona rehberlik etmemi ister miydi? Ailemiz nesillerdir burada yaşadığı için ona her şeyi gösterebilirim."

Daha sevincini ifade edecek bir kelime bulamadan kız elini tutmuş, onu sokağa doğru götürmeye başlamıştı bile, hiç itiraz etmemişti, kız da bunu öyle bir şekilde yapıyordu ki, en ufak bir cüret ya da saygısızlık havası yoktu, doğal olarak yapması gereken buydu sanki. Yüzü zevk ve ilgiyle parlıyordu, kısacık elbisesi ve dağınık saçlarıyla on yedi yaşının çekici çocuksuluğunu sergiliyordu, masum ve kıpır kıpırdı, doğduğu yerle gurur duyuyordu ve kasabanın kadim güzelliğine göre yaşının çok ötesinde, capcanlıydı.

Böylece birlikte kasabayı dolaştılar, kız da ona en önemli gördüğü yeri gösterdi: atalarının yaşamış olduğu, harabe halindeki eski evi, annesinin ailesinin yüzyıllarca yaşadığı kasvetli, aristokrat havalı köşkü ve onlarca cadının yakıldığı, eski pazar meydanını. Bir yandan da durmadan anlatıyor, yürürken ona yetişmeye çalışan Vezin ise söylediklerinin beşte birini dahi anlamıyor, kırk beş yaşına söverek, gençlik özleminin uyanışını ve kendisiyle alay edişini hissediyordu. Kız konuşurken İngiltere ve Surbiton çok uzaklarda, âdeta tarihin başka bir çağında kalmışlardı. Kızın sesi, içindeki tarif edilemez derecede eski birşeylere dokunuyordu, derin uykuda olan bir şeye. Bilincinin yüzeyini ninnisiyle uyutuyor, çok daha eski olanı uyandırıyor. Modern bir günlük hayat numarası yapan kasaba gibi, benliğinin üst tabakaları da durgunlaşıp, sessizleşti ve derinlerde uyumakta olan şey de kıpırdanmaya başladı. O koca perde hafifçe ileri geri kıpırdandı. Yakında tamamen de kalkabilirdi...

Nihayet biraz daha iyi anlamaya başlamıştı. Kasabanın ruh hali, onun benliğinde vücut buluyordu. Sıradan, yüzeysel benliği suskunlaştıkça, içindeki o gizli yaşam gitgide daha gerçek ve önemli bir şey olarak ortaya çıkıyordu. Bu kız da bütün bunların başrahibesiydi tabii, bunun olmasındaki başlıca araçtı. Kız onunla birlikte dolambaçlı sokaklarda yürürken aklı yeni düşüncelerle, yeni kavrayışlarla dolup taşıyordu; eski, pitoresk kasaba ona hiç böylesine kusursuz bir şekilde şahane ve çekici görünmemişti.

Bir tek tuhaf olay onu rahatsız etmiş ve şaşırtmıştı, basit bir şeydi, ama açıklanamaz bir şekilde, çocuğun yüzü dehşetten bembeyaz kesilmiş, gülen dudaklarından da bir çılgılık dökülmüştü. Tek yaptığı, yanan sonbahar yapraklarından yükselen ve kıızıl çatıların önünde âdeta bir resim çizen mavi bir dumanı işaret etmek, ardından da duvara doğru koşup, çöp yığınının üzerinden oraya buraya sıçrayan kıvılcımları izlemek için kızı yanına çağırmaktı. Ama bunu görünce kızın ifadesi, sanki gafil avlanmışçasına tamamen değişmiş, dönüp rüzgâr gibi koşarak uzaklaşmıştı, bir yandan da ona seslenerek çılgınca şeyler söylüyordu, tek kelimesini bile anlamasa da, ateşin onu korkuttuğu ve ondan uzaklaşmaya çalıştığı, onun da uzaklaşmasını istediği belliydi.

Ama beş dakika sonra, sanki onu ürküten ya da aklına kötü düşünceler getiren hiçbir şey olmamış gibi yine sakin ve mutluydu, olayı ikisi de unutmuşlardı.

Sur harabelerine yaslanmış, birlikte, ilk geldiği gün duyduğu müziği dinliyorlardı. Daha önce olduğu gibi bu sefer de onu derinden etkiliyordu, her nasılsa ağzını açmayı başardı ve en iyi Fransızcasını ortaya koydu. Kız hemen yanında, taşlara yaslanmıştı. Civarda kimse yoktu. İçindeki haşin bir dürtünün etkisiyle, ona karşı duyduğu garip hayranlığı dile getiren birşeyler—kimbilir neler—gevelemeye başladı. Daha neredeyse ilk sözcükte, kız duvardan usulca indi ve gülümseyerek önüne kadar gelip oturdu, onun dizlerine değiyordu. Her zamanki gibi şapkasızdı, güneş saçlarına ve yanağıyla boynunun bir tarafına vuruyordu.

"Ah, ne kadar sevindim!" diye bağırdı, küçükük elleriyle yüzü-

ne hafifçe vuruyordu, "çok sevindim, çünkü madem benden hoşlanıyorsun, benim yaptıklarımın da, ait olduğum şeyden de hoşlanacaksın."

Kontrolünü yitirdiğine şimdiden pişmandı. Onun cümlesinin ifade tarzındaki birşeyler içini ürpertmişti. Bilinmeyen ve tehlikeli bir denize açılma korkusunu tanırdı.

Tarifi imkânsız bir tatlı dillilikle, "Yani artık gerçek hayatımıza katılacaksın," diye ekledi usulca, sanki karşısında küçüldüğünü hissediyordu. "Bize döneceksin."

Bu sıska çocuk şimdiden onu yönetmeye başlamıştı; onun gücünün kendisini gitgide daha fazla ezdiğini hissediyordu; kızdan yayılan bir şey duyularını örtüyor ve tüm zarafetine rağmen onun kişiliğinin heybetli, kudretli ve soylu güçler taşıdığını fark ettiriyordu. Onu bir kez daha dağınık, fırtınalı manzara karşısında duman ve alevlerin ortasında hareket ederken gördü, endişe verici derecede güçlüydü, korkunç annesi de yanındaydı. Gülmseyişi ve çekici masum görünüşü arasında loş bir parıltı şeklinde görünenler bunlardı.

"Döneceksin, biliyorum," diye tekrarladı, gözleriyle esir etmişti onu.

Surların üzerinde yapayalnızdılar ve kızın kendisine hükmettiği duygusu kanının coşkuyla kaynamasına neden oluyordu. Kızın sokulgan olduğu kadar çekingen de davranması onu müthiş derecede cezbediyordu, tüm erkekliğini toplayıp, bu ürpertici etkiye direnmeye çalışırken, bir yandan da unutulmuş gençliğinin tüm ateşiyle ona alkış tutuyordu. Onu sorgulamak, normal benliğini hepten yitirmeden kendi mütevazı kişiliğinden geriye kalanı toplamak için dayanılmaz bir arzu duydu.

Yine durgunlaşan kız hemen yanındaki geniş duvara yaslanmış, kararmakta olan ovayı izliyordu, dirseklerini duvar tepeliğine dayamış, taşa oyulmuş bir figür gibi hareketsizdi. Tüm cesaretini toparladı.

"Söyle llsé," dedi, farkında olmadan onun sesinin kedi mırıltısını andıran yumuşaklığını taklit ediyordu, ama kesinlikle samimiydi, "bu kasaba ne anlam ifade ediyor ve sözünü ettiğin şu ger-

çek hayat nedir? Ve neden herkes gece gündüz beni izliyor? Söylesene, bütün bunların anlamı ne? Ve söyle bana," diye aceleyle ekledi tutkulu bir sesle, "sen gerçekte –nesin?"

Kız başını çevirdi ve yarı açık gözkapaklarının arasından ona baktı, bir gölge gibi yüzüne düşen hafif renk, içindeki artan heyecanı açığa vuruyordu.

"Bence" –bakışlarının altında tuhaf bir şekilde dili dolaşıyordu– "bilmeye hakkım var..."

Kız birdenbire gözlerini iyice açtı. "Öyleyse beni seviyor-sun?" diye sordu usulca.

"Yemin ederim ki," diye haykırdı düşünmeden, yükselen bir med-cezirin gücüyle hareket ediyordu sanki, "daha önce hiç böylesine... daha önce hiçbir kız beni..."

"Öyleyse gerçekten de bilmeye hakkın var," diyerek şaşkınca itirafını sakinlikle susturdu; "çünkü aşk tüm sırları paylaşır."

Kız duraksadı, Vezin ise ateş gibi bir heyecanın kendisini sarıdığını hissetti. Kızın sözleri ayaklarını yerden kesmişti, dalga dalga yayılan bir mutluluk hissetti, bir an sonra da bununla korunç bir zıtlık içindeki bir ölüm düşüncesine kapıldı. Kızın gözlerini kendi gözlerine diktiğini ve tekrar konuşmaya başladığını zorlukla fark etti.

"Sözünü ettiğim gerçek hayat," diye fısıldadı, "içimizdeki çok, çok eski hayat, uzun zaman öncesine ait olan, senin de bir zamanlar olduğu gibi, hâlâ bir parçası olduğun hayat."

Kızın sesi iyice içine işlerken, silik bir anı dalgası ruhunun derinliklerini rahatsız etmeye başlamıştı. Kızın söylediklerinin doğru olduğunu içgüdüsel olarak biliyordu, ama niyetinin ne olduğunu hâlâ tam olarak anlamamıştı. Dinledikçe şimdiki hayatı kayıp gidiyor, kişiliği çok daha eski ve büyük bir hayatla birleşiyordu. Onu ölümü düşünme noktasına getiren de, mevcut benliğini bu şekilde yitirmesi olmuştu.

"Buraya," diye devam etti, "onu bulmak için geldin, insanlar da varlığını hissettiler ve vereceğin kararı görmek için bekliyorlar, onu bulamadan ayrılıp gitmeni, ya da..."

Kızın gözleri hâlâ kendininkilere kilitliydi, ama yüzü değiş-

meye, genişleyip kararmaya başlamıştı, sanki yaşlanır gibi.

"Seni izlediklerini sanmanın nedeni, düşüncelerinin ruhunla durmadan oynaması. Seni gözleriyle izlemiyorlar. İçsel yaşamlarının amaçları sana sesleniyor, seni aralarına almak istiyorlar. Çok, çok uzun zaman önce sen de aynı yaşamın bir parçasıydın, şimdi de tekrar aralarında olmanı istiyorlar."

Dinlerken Vezin'in zayıf yüreği korkudan duracaktı; ama kızın gözleri onu öyle bir mutluluk ağında tutuyordu ki, kaçmayı istemiyordu bile. Kız başını döndürüyor, onu normal benliğinden sıyrıp koparıyordu.

"Ama insanlar tek başına seni asla yakalayıp ellerinde tutamazlardı," diye devam etti. "Harekete geçirici güç yeterli değildi; bunca yıl boyunca zayıflamıştı. Ama ben" –bir an duraksayıp, şahane gözlerindeki sonsuz özgüvenle baktı ona– "seni fethedecek ve elimde tutacak büyüye sahibim: eski aşk büyüsüne. Seni tekrar kazanabilir ve benimle eski hayatı sürmeni sağlayabilirim; çünkü aramızdaki eski bağa, onu kullanmaya karar verirsem tabii, karşı koyamazsın. Ve onu kullanmaya karar verdim. Seni hâlâ istiyorum. Ve sen, karanlık geçmişimin sevgili ruhu," –ona öyle yaklaştı ki, nefesi gözlerinin önünden geçiyordu, sesi de tam anlamıyla şarkı söylüyordu– "sana sahip olmaya kararlıyım, çünkü sen de beni seviyorsun ve her şeyinle ellerimdesin."

Vezin onu duydu, ama duymadı da; anladı, ama anlamadı da. Bir mutluluk haline bürünmüştü. Dünya ayaklarının altındaydı, müzik ve çiçeklerden yapılmıştı, o ise çok yukarılarda bir yerlerde, saf zevk dolu gün ışığında uçuyordu. Kızın sözlerinin etkisiyle nefesi kesilmiş, başı dönüyordu. Sözcükler onu sarhoş etmişti. Buna rağmen, olanların dehşeti ve müthiş ölüm korkusu cümlelerinin arkasından kendini gösteriyordu. Çünkü kara dumandan sesi alevler fışkırtıyor ve ruhunu yalıyordu.

Birbirleriyle hızlı bir telepatiyile konuşuyorlarmış gibi hissediyordu, çünkü onun Fransızcası, kıza söylediği bütün o şeyleri söylemeye asla yetmezdi. Kız ise hepsini anlamıştı, onun söyledikleri uzun zaman öncesinden bildiği mısraların yeniden okunması gibiydi. Dinlerken duyduğu acıyla güzelliğin karışımı ise,

ruhunun dayanabileceğinden fazlaydı.

Farkında olmadan "Ama ben buraya tamamen şans eseri geldim..." dediğini duydu.

"Hayır," diye haykırdı kız tutkuyla, "buraya seni çağırdığım için geldin. Seni yıllarca çağırdım, sen de geçmişin bütün gücünü ardında bırakarak geldin. Gelmek zorundaydın, çünkü bana aitsin, ben de sahip olduğum şeyi istiyorum."

Tekrar kalktı ve daha da yaklaştı, yüzünde bariz bir küstahlıkla bakıyordu ona –gücün verdiği küstahlıkla.

Güneş eski katedralin kulelerinin ardında batmış, karanlık ovadan yükselip onları sarmıştı. Orkestranın müziği susmuştu. Ovadaki ağaçların yaprakları hareketsizdiler, ama sonbahar akşamının esintisi onlara dek ulaştı ve Vezin ürperdi. Kendi seslerinden ve arada bir kızın elbisesinin hışırtısından başka bir ses yoktu. Kanının deli gibi akışını kulaklarında duyuyordu. Nerede olduğunun ya da ne yaptığının pek farkında sayılmazdı. Korkunç bir hayal gücü büyüsü onu kendi benliğinin mezarının derinliklerine çekiyor, kuşku götürmez bir sesle ona kızın sözlerinin gerçekleri yansıttığını söylüyordu. Yanında oturan, böylesine garip bir otoriteye sahip bu Fransız hizmetçi kızı tuhaf bir şekilde, bambaşka bir yaratık olarak görüyordu. Gözlerinin içine baktıkça, aklında oluşan pitoresk görüntü geliştii ve canlandı, ister istemez taklit ettiğii bir gerçekçilik derecesiyle içsel görüşüne göre değişiyordu. Daha önceki gibi uzun ve heybetli olarak görüyordu onu, ormanlar ve dağ mağaralarıyla dolu, vahşii ve karmakarışık manzaralar arasında hareket ediyordu, başının arkasında alevlerin parıltısı, ayaklarının altında ise döne döne yükselen bulutlar vardı. Rüzgârda serbestçe salınan karanlık yapraklar saçlarını sarmıştı, bacakları ve kolları da varla yok arası paçavralar arasından parlıyordu. Çevresinde başkaları da vardı, alev alev gözler her yandan delice bakıyordu, onun gözleri ise daima tek birinin üzerindeydi, elini tuttuğuu birinin. Bir ağızdan ilahiler okuyan seslerin ritmiyle yapılan ateşli alemdeki dansa başı çekiyordu, bir tahtta oturan, sayısız vahşii yüz dans ederek deliler gibi çevresinde dönerken ürkütücü dumanların arasından sahneyi izle-

yen müthiş ve dehşetli bir figürün etrafında dönen bir danstı bu. Ama biliyordu ki, kızın elini tuttuğu kişi kendisi, tahttaki canavar-şekil de kızın annesiydi.

Bu görüntü kafasında giderek güçlendi, gömülü zamanın uzun yıllarından geriye hızla dönerken, uyanan anıların sesiyle haykırıyordu... Sonra sahne silindi ve kızın, kendi gözlerinin içine bakan gözlerini gördü, yeniden han sahibesinin küçük, tatlı kızı olmuş, o da nihayet sesini toparlayabilmişti.

"Ve sen," diye fısıldadı titreyerek "hayal ve büyülerin çocuğu, bana nasıl bir büyü yaptın ki, seni daha görmeden sevmemi sağladın?"

Kusursuz bir asalet havasıyla ona yaklaştı.

"Geçmişin çağrısı," dedi kız; "ayrıca," diye ekledi gururla, "gerçek hayatta ben bir prensesim..."

"Prensес mi!" diye haykırdı Vezin.

"...ve annem de bir kraliçe!"

Vezin'cik bunun üzerine tamamen kendini kaybetti. Zevk kalbini parçalayıp, onu kendinden geçirdi. O tatlı, şakıyan sesi duymak, hele o şahane dudakların böyle şeyler mırıldandığını görmek, iflah olmaz bir şekilde dengesini bozmuştu. Kızı kollarına aldı ve karşı koymayan yüzünü öpücüklere boğdu.

Ama bunu yaparken ve yakıcı ihtirasla kavrulurken dahi, kızın yumuşak ve itici olduğunu, ona karşılık verdiği öpücüklerinin ruhunu kirlettiğini hissediyordu... Ve sonunda kız kollarından sıyrılıp karanlıkta kaybolduğunda, çöküverecekmiş gibi duvara yaslanıp öylece kalakaldı, kızın kendisine verdiği bedenine dokunmuş olmanın dehşetiyle ürperiyor, sonunu getireceğini şimdiden sezdiği zayıflığı yüzünden için için öfkeyle yanıyordu.

Ve gecenin sessizliğinde, kızın aralarında kaybolduğu eski binaların gölgeleri içinden uzun, kesintisiz bir çığlık koptu, önce bir kahkahaya benzetti, ama daha sonra, bir kedinin âdeta insan-sı haykırışı olduğuna emin olacaktı.

Vezin uzun bir süre orada duvara yaslanmış halde, huzursuz düşünceleri ve duygularıya baş başa kalakaldı. Bu kadim geçmi-

şin tüm gücünü üzerine çekmek için gereken tek şeyi yapmış bulunduğunu nihayet anlamıştı. Çünkü o tutkulu öpücüklerde, eski günlerin bağlarını görmüş ve onları yeniden güçlendirmişti. Ürpererek, han koridorunun karanlığındaki o yumuşak, belli belirsiz okşayışı anımsadı. Kız onu önce iyice işlemiş, sonra da amacı için gereken eyleme doğru sürüklemişti. Aradan geçen yüzyıllardan sonra tuzağa düşürülmüştü –yakalanmış ve yenilmişti.

Zor da olsa bunu fark etti ve kaçmak için planlar yapmaya başladı. Ama zaten o anda düşüncelerini ya da iradesini uygulamayacak kadar güçsüzdü, tüm bu maceranın tatlı, fantastik çılgınlığı bir büyü gibi beynini sarıyor ve o da, tamamen büyülediği ve alışık olduğundan çok daha büyük ve vahşi bir dünyada yaşıyor olduğu hissinin tadını çıkarıyordu.

Nihayet gitmek üzere kalktığında, soluk ve muazzam ay, denizi andıran ovanın üzerinde henüz yeni yükseliyordu. Meyilli ışınları tüm evlere yeni bir perspektif veriyordu, öyle ki, çiyle zaten parlayan çatıları gökyüzüne doğru normalden çok daha fazla uzanıyor, yan duvarları ve tuhaf, eski kuleleri de çok uzaklarda, mor renkli kısımlarında kalıyor gibiydi.

Katedral, gümüş rengi bir sisin içinde gerçekdışı görünüyordu. Usulca, gölgelerde kalarak hareket ediyordu; ama tüm sokaklar bomboş ve sessizdi; kapılar kapalı, kepenkler inikti. Civarda tek bir canlı bile yoktu. Gecenin sessizliği her şeyi kaplamıştı; dev ve grotesk mezartaşlarıyla dolu bir kilise bahçesi, bir ölümler kasabasıydı sanki.

Hana ahırların olduğu yerden giren, yani kimseye görünmeden odasına çıkabileceği bir arka kapıya doğru ilerlerken, bir yandan da günün koşuşturmacasının böyle birdenbire nereye kaybolduğunu merak ediyordu. Avluya rahatça ulaştı ve duvarın gölgesinde kalarak ilerledi. Parmak uçlarında, çok hafif adımlarla yürüyordu, tıpkı o yaşlı adamların *salle à manger*'e girerken yaptıkları gibi. Bunu içgüdüsel olarak yaptığını fark edince irkildi. Tuhaf bir dürtüye kapıldı, her nasılsa onu bedeninin tam ortasından yakalamıştı –hemen el ve dizlerinin üzerine çöküp, hızla ve sessizce koşma dürtüsü. Başını kaldırıp yukarı baktı ve merdiven-

lerden dolaşmak yerine sığırayıp, oda penceresinin pervazına çıkmayı düşündü. Bu en kolay, ayrıca en doğal yol gibi gelmişti ona. Korkunç bir şekilde başka bir şeye dönüşmesinin başlangıcıydı sanki bu. Korkuyla gerilmişti.

Ay daha da yükselmiş, sokağın hareket ettiği tarafındaki gölgeler de iyice kararmıştı. En karanlık olanlarında kalarak ilerledi ve cam kapılı verandaya ulaştı.

Ama burada ışık vardı; ne yazık ki içeridekiler hâlâ oradaydılar. Salondan görünmeden geçip, merdivenlere ulaşmayı umarak dikkatle kapıyı açtı ve içeri süzüldü. O zaman, salonun da boş olmadığını gördü. Sol tarafındaki duvarda iri, karanlık bir şey duruyordu. Önce onun bir ev eşyası olduğunu sandı. Sonra hareket etti, o zaman da bir tür ışık ve gölge oyunuyla oluşmuş, dev gibi bir kediye benzetti. Daha sonra önünde doğruluş kalktı ve onun han sahibesi olduğunu gördü.

O konumda ne yapıyor olduğu konusunda ancak berbat tahminlerde bulunabilirdi, ama kadın kalkıp karşısına geçtiği anda, kızın onun bir kraliçe olduğu yolundaki sözlerini anımsatan, soylu bir giysi içinde olduğunu fark etti. Küçük gaz lambasının altında dev gibi ve kötücül bir görünümü vardı; bomboş salonda ikisi yalnızdılar. Kalbi hayretle ve çok eski bir korkunun kökleriyle çarpıyordu. Önünde saygıyla eğilip, saygı göstermesi gerektiğini hissetti. Katı ve dayanılmaz bir dürtüydü, tıpkı eski bir alışkanlık gibi. Hemen çevresine bakındı. Kimse yoktu. O zaman, başını ona doğru eğdi. Eğilerek selam verdi.

"Enfin! M'sieur s'est donc décidé. C'est bien alors. J'en suis contente."

Kadının sözcükleri, geniş bir açık alandan geliyormuşçasına yankılıyordu.

Bir anda, kadının o koca cüssesi, taşlarla döşeli salonda ona yaklaştı ve titreyen ellerini tuttu. Kadınla birlikte ezici bir güç de yaklaşıp onu yakaladı.

"On pourrait faire un p'tit tour ensemble, n'est-ce pas? Nous y allons cette nuit et il faut s'exercer un peu d'avance pour cela. Ilsé, Ilsé, viens donc ici. Viens vite!"

Kadın onu etrafında çevirerek, tuhaf ve korkunç bir şekilde tanıdık gelen bir dansın ilk adımlarına doğru sürükledi. Pek de uyumlu sayılmayan bu çift, taşların üzerinde hiç ses çıkarmıyorlardı. Her şey sessiz ve sinsiceydi. Ve sonra, hava duman gibi yoğunlaşmaya başlayıp, içinde alev gibi kızıl bir parlaltı belirince, aralarına birinin daha katıldığını fark etti, annesinin bıraktığı elini şimdi de kızı sımsıkı tutmuştu. İlsé çağırılınca gelmişti, kızın koyu saçlarına mineçiçeği yaprakları takıldığını, üzerinde yırtık pırtık, tuhaf bir giysi parçası olduğunu görüyordu, tıpkı gece gibi güzel ve korkunç, tiksindirici, iğrenç bir şekilde çekiciydi.

"Haydi Sebt'el' haydi Sebt'el" diye haykırıyorlardı. "Cadıların Sebt'inel"

Kadınlar her iki yanında, dar salonda bir aşağı, bir yukarı, hayal bile edemeyeceği kadar çılgınca, ama belli belirsiz, korkuyla anımsadığı bir şekilde dans ettiler, ta ki duvardaki lambanın ışığı titreşip sönene ve tamamen karanlıkta kalıncaya dek. Yüreğinde uyanan şeytan, binlerce dehşetli düşünceyle korkuttu onu.

Birden ellerini bıraktılar, annenin artık zamanı geldiğini ve gitmeleri gerektiğini söyleyerek seslendiğini duydu. Ne yöne gittiklerini görmek için durmadı bile. Yalnızca serbest kaldığını fark etmişti, karanlıkta el yordamıyla merdivenleri buldu ve yukarı fırlayıp, tüm gücüyle odasına kadar koştu.

Kendini kanapeye bıraktı ve yüzünü ellerinin arasına aldı, inliyordu. Hemen kaçmanın bir düzine yolunu hızla gözden geçirdi, hepsi de imkânsızdı, nihayet yapılacak en iyi şeyin sessizce oturup beklemek olduğuna karar verdi. Olacakları mutlaka görmeliydi. Kendi odasının gizliliği içinde güvendedi en azından. Kapı kilitliydi. Karşıya geçip, cam kapılardan avluyu ve kısmen de salonu görebildiği pencereyi usulca açtı.

Bunu yaparken, ilerideki şokaktan bir uğultu ve hayli büyük bir hareketliliğin patırtısı geldi kulağına –uzaktan gelen, boğuk ayak sesleri ve konuşmalar. İhtiyatla dışarı uzanıp dinledi. Ay ışığı artık berrak ve güçlüydü, ama kendi penceresi gölgedeydi, gümüş disk evin arkasında kalıyordu. Daha az önce kapalı kapıların

1 Sebt (Şubat olarak da geçer): Yahudilerin kutsal tatil günü. Korku edebiyatında genellikle ayınlar ve büyücülükle bağdaştırılmıştır. ç.n.

ardında gözden yitmiş olan kasaba halkının şimdi dışarı dökülüp, gizli ve uğursuz bir amaçla hareket ettiklerini ister istemez anlamıştı. Dikkatle dinledi.

Başlangıçta çevresindeki her şey sessizdi, ama az sonra evin içinde bir hareketlilik olduğunu fark etti. Ay ışığıyla aydınlanan o durgun avludan hışırtı ve cıvıltılar geliyordu. Canlı varlıklardan oluşan bir topluluk, kıpırtılarının sesleriyle geceyi dolduruyorlardı. Her yerde birşeyler kıpırdanıyordu. Nereden geldiğini bilmediği acı, keskin bir koku kapladı havayı. Sonra gözleri, ay ışığının yumuşak bir parıltı ile düştüğü karşı duvardaki pencerelere takıldı. Yukarıdaki ve arkasında kalan çatının görüntüsü cam panellere net bir şekilde yansıyor ve orada, kiremitlerin üzerinde ve duvar tepelikleri boyunca uzun adımlarla yürüyen karanlık beden silüetleri görmüştü. Dev boyutlardaki kedileri andıran biçimleriyle, sonu gelmez bir sıra halinde vitraylı camların önünden hızla ve sessizce geçiyorlar, sonra da aşağıya, onları gözden kaybettiği bir seviyeye atlıyorlardı. Düşünce ayaklarının yere basışının boğuk sesini duyabiliyordu yalnızca. Bazen gölgeleri karşıdaki beyaz duvara vuruyor, ama bunların insanlara mı, kedilere mi ait olduğunu seçemiyordu. Hızla değişerek bir ona, bir diğere dönüşüyorlardı âdeta. Dönüşüm korkunç bir şekilde gerçek görünüyordu, çünkü insan gibi sıcıyorlar, ama hemen ardından havada hızla değişiyor ve yere hayvan gibi iniyorlardı.

Aşağıdaki avlu da, hepsi cam kapılı verandaya doğru hareketlenmiş olan karanlık şekillerin sinsi hareketleriyle canlanmıştı. Duvara öyle yakındılar ki gerçek şekillerini bir türlü göremiyordu, ama salonda toplanmakta olan büyük gruba doğru ilerlediklerini görünce bunların, karşıdaki pencerelerde sıçrayan gölgelerini gördüğü o ilk yaratıklar olduğunu anladı. Kasabanın her yanından gelip, çatıların ve kiremitlerin arasındaki buluşma yerlerine ulaşıyorlar ve kattan kata sıçrayarak avluya iniyorlardı.

Sonra kulağına yeni bir ses geldi ve etrafındaki tüm pencerelerin usulca açıldığını ve her birinde bir yüz belirmediğini gördü. Bir an sonra, şekiller aceleyle bahçeye doğru dökülmeye başladılar. Pencerelerden aşağı inerlerken bu figürlerin insan olduklarını

gördü, ama bahçeye güvenli bir şekilde iner inmez hemen el ve dizlerinin üzerine çökerek, göz açıp kapayıncaya dek –kedilere, devasa, sessiz kedilere dönüşüyorlardı. Sıralar halinde, salondaki ana topluluğa katılmaya koşuyorlardı.

Demek ki, evdeki odalar gerçekten de boş değillerdi.

Üstelik, gördükleri artık onu hayrete düşürmüyordu. Artık her şeyi hatırlıyordu çünkü. Tanıdık bir şeydi. Daha önce de yüzlerce defa bu şekilde olagelmış, kendisi de bunda rol almıştı ve bütün bu vahşi çılgınlığı biliyordu. Eski binanın hatları değişmiş, avlu genişlemişti, âdeta çok daha yukarıdan, sisli bulutların arasından aşağıya bakıyor gibiydi. Ve yarı hatırlar bir halde bakarken, uzun zaman öncesinin eski, acı tatlı ızdırapları müthiş bir şekilde üzerine geliyordu, Dans Çağrısı'nı yüreğinde yeniden duyup, yanında dönüp duran İlsé'nin kadim büyüsünü de tadınca kanı korkunç bir şekilde kaynamaya başladı.

Birden irkilerek geriledi. İri, kıvrak bir kedi hemen altındaki gölgelerden pervaza, yüzünün çok yakınına sıçramış, âdeta bir insana ait olan gözlerini ona dikmişti. "Gel," diyordu sanki, "bizimle dansa gel! Eskiden olduğu gibi değiş! Kendini hemen dönüştür ve gel!" Yaratığın sessiz çağrısını çok iyi anlıyordu.

Bir an sonra yine kaybolmuştu, yumuşak ayakları taşların üzerinde neredeyse hiç ses çıkarmamıştı, sonra onlarcası daha, gözlerinin önünde evin yan tarafından indiler, hepsi düşerken değişiyor, ardından da hızla ve usulca toplanma noktasına doğru koşuyorlardı. O da bir kez daha onlar gibi yapmak için korkunç bir arzu duydu; eski efsunları mırıldanmak, ardından elleriyle dizlerinin üzerine çöküp, hızla koşarak müthiş sıçrayışı yapmak arzusu. Ah, tutkusu nasıl da bir sel gibi kabarıyordu, içini buruyor, Cadıların Sebt'inde o eski, çok eski Büyücüler Dansı'nı yapma arzusunu bir alev gibi yüreğinden gecenin içine gönderiyordu! Yıldızlar çevresinde dönüyorlardı; ayın büyü bir kez daha karşıındaydı. Kayalıklardan ve ormandan esen, vadiler boyunca yamaçtan yamaca atlayarak gelen rüzgârın gücü onu alıp götürüyordu... Dansçıların çığlıklarını ve delice kakhahalarını duyuyor, kollarının arasındaki o vahşi kızla, soylu asası olan figürün

oturduğu loş tahtın çevresinde çılginca dans ediyordu....

Sonra birdenbire her şey susup duruldu, yüreğindeki ateş bir parça olsun söndü. Sakin ay ışığı boş ve ıssız bir avluyu dolduruyordu. Başlamışlardı. Gökyüzüne doğru ilerliyorlardı. O ise geride bırakılmıştı –tek başına.

Vezin parmak uçlarına basarak, sessizce odanın karşı tarafına geçti ve kapının kilidini açtı. Sokaklardan gelen, yaklaştıkça giderek yükselen uğultuyu duydu. Son derece ihtiyatlı adımlarla koridorda ilerledi. Merdivenlerin başına gelince durup dinledi. Aşağıda, toplandıkları salon karanlık ve durgundu, ama açık kapı ve pencerelerden, gitgide uzaklaşan büyük bir kalabalığın sesi geliyordu.

Gıcırdayan ahşap basamaklardan indi, arkada kalmış ve yolu gösterecek birine rastlamaktan korkuyor, bir yandan da için için bunu istiyordu, ama ne az öncesine kadar canlı, hareketli şeylerle dolup taştan karanlık salonda, ne de sokağa açılan ön kapıların dışında kimseyi göremedi. Gerçekten geride bırakıldığına, unutulduğuna, kaçmasına bilerek izin verildiğine inanamıyordu. Akıllı kanşmıştı.

Gergin bir halde etrafına ve sokağın her iki tarafına bakındı; hiçbir şey göremeyince de, yolda ağır ağır yürümeye başladı.

Yürüdükçe tüm kasabanın, müthiş bir rüzgâr tüm canlıları silip süpürmüşcesine boş ve terk edilmiş olduğunu gördü. Evlerin kapı ve pencereleri geceye açılmıştı; hiçbir hareket yoktu; ay ışığı ve sessizlik her yeri kaplamıştı. Gece bir cüppe gibi sarmıştı çevreyi. Yumuşak, serin hava, dev bir kedinin tüylü dokunuşu gibi yanaklarını okşuyordu. Kendini topladı ve gölgeli taraftan çıkmadan hızla yürümeye başladı. Az önce olup bittiğini bildiği muazzam, uğursuz Çıkış'ın' en ufak bir izini bile göremiyordu. Ay, bulutsuz, huzurlu gökyüzünde iyice yükselmişti.

Nereye gittiğinin farkında olmadan açık pazar meydanını geçti ve surlara geldi, orada otobana doğru inen, kuzeydeki küçük kasabalardan birine ve oradan da demiryoluna kaçabileceği bir patikanın olduğunu biliyordu.

1 İsrailoğullarının, Hz. Musa'nın önderliğinde Mısır'dan kaçışları. ç. n.

Ama önce durdu ve ayaklarının altındaki, koca ovanın gümüş bir harita gibi uzayıp gittiği manzaraya baktı. Durgun güzelliği yüreğini kaplayarak, şaşkınlık ve gerçekdışılık hissini arttırıyordu. Hava hiç esmiyor, ağaçlarda yaprak bile kıpırdamıyordu, karanlık gölgeleri örten gün ışığı yakındaki ayrıntıları ortaya çıkarıyordu ve uzaklarda ormanlar, pus ve parlak sislerin içinde eriyip yitiyorlardı.

Ama bakışları ufuktan çekilip, ayaklarının altındaki vadideki en yakın görüntüye takılınca, nefesi boğazında düğümlendi ve sanki hipnotize olmuş gibi donakaldı. Ay ışığından gizlenen tüm yamaçlar parlıyorlardı, o parıltıların arasında sayısız hareketli şekil gördü, ağaçların arasındaki açıklıklarda hızla ve toplu halde hareket ediyorlardı; yukarıda ise, bir an gökyüzünün rengine karşı karanlık bir iz bırakan, ardından da çığlıklar atıp, acayip şarkılar söyleyerek alev alev parlayan bölgeye inen uçan şekiller gördü, tıpkı rüzgârın sürüklediği yapraklar gibiydiler.

Ne kadar olduğunu bilemediği bir süre boyunca, büyülenmiş bir halde durup baktı. Sonra, âdeta tüm macerayı kontrol eden o korkunç dürtülerden biriyle, çabucak geniş duvar tepeliğine tırmandı ve vadinin tam ayaklarının altında kaldığı yerde bir an durup dengesini sağladı. Ama tam o anda, orada asılı dururken, evlerin gölgeleri arasında ani bir hareketlilik gözüne çarptı ve dönmesiyle birlikte, arkasındaki açıklıkta iri bir hayvanın ok gibi fırlayıp, uçarak az aşağıdaki duvara indiğini gördü. Rüzgâr kadar hızlı bir hareketle doğruldu ve surların üzerinde yanına gelip ayağa kalktı. Ay ışığı titrer gibi oldu ve bir an görüşü bulandı. Kalbi korkuyla çarpıyordu. İlsé yanında durmuş, bakışlarını yüzüne dikmişti.

Kız ellerini ona doğru uzatırken, yüzünün ve teninin koyu, ay ışığında parlayan bir maddeyle kirlenmiş olduğunu gördü; eski püskü, parçalanmış olmasına rağmen üzerinde şahane duran paçavralar giymişti; şakaklarına sedefotu ve mineçiçeği takılmıştı; gözleri kötücül bir ışıkla ışıltı ışıltıydı. Kızı kollarıyla sarıp onunla birlikte, dengesiz konumlarından aşağıdaki vadiye atlama dürtüsüne zorlukla karşı koydu.

"Bak!" diye bağırdı kız, giderek güçlenen rüzgârla salınan paçavraların sarktığı koluyla, ilerideki alev alev parlayan ormanı işaret ediyordu. "Bizi bekledikleri yere bak! Orman canlı! Yüce Olanlar zaten oradalar, yakında dans da başlayacak! İşte karışım burada! Üzerine sür ve gel!"

Bir an öncesinde gökyüzü berrak ve bulutsuz olmasına rağmen, daha kız konuşurken ayın yüzü kararmaya, rüzgâr da aşağıdaki ağaçların dallarını eğmeye başlamıştı. Şiddetli esintiler tepenin aşağı eteklerinden kaba şarkılar ve çığlıklar taşıyordu, etrafı da, hanın avlusundayken fark ettiği ağır koku kaplamaya başlamıştı.

"Değiş, değiş!" diye haykırdı yeniden, sesi bir şarkı gibi yükseliyordu. "Uçmadan önce tenine iyice sür. Gel! Sebt'e gel benimle, vahşi zevkinin deliliğine, kötücül inancının tatlı teslimiyetine! Yüce Olanlar'ı ve hazırlanmış korkunç ayinleri gör! Taht da dolu. Üzerine sür ve gel! Üzerine sür ve gel!"

Alev alev gözleri ve geceye salıverdiği saçlarıyla duvarın üzerine sıçrayarak yanındaki bir ağacın tepesine çıktı. Kendisi de hızla değişmeye başlamıştı. Kızın elleri yüzüne ve ensesine dokunarak, iyi olan her şeyin önünde eriyip gittiği güçle eski büyülerini kanına akıtan, yakıcı karışımla ovmaya başladı.

Ormanın derinliklerinden vahşi bir kükreyiş geldi kulaklarına, kız da bunu duyar duymaz iğrenç sevincinin hazzıyla duvara sıçradı.

"Şeytan burada!" diye bağırarak üzerine atıldı ve onu duvarın kenarına çekmeye çalıştı. "Şeytan geldi! Ayinler bizi çağırıyor! Sevgili kâfir ruhunla gel, ay ölene ve dünya unutulana dek ibadet edip dans edelim!"

Dehşetli atlayışın eşliğinden dönerek, kızın elinden kurtulmaya çalıştı, bir yandan da tutkusu damarlarını yakıyor, yine de ona hükmedemiyordu. Ne söylediğini bilmeden avazı çıktığı kadar bağırdı, sonra bir daha bağırdı. Eski dürtülerin, eski, korkunç alışkanlıkların dile geliyordu bu, çünkü ona anlamsız sesler çıkarıyormuş gibi gelse de, aslında ağzından çıkan sözlerin bir anlamı vardı ve anlaşılırdılar. Kadim çağrıydı bu. Aşağıdan da duyul-

muştı. Cevabı gelmişti.

Etrafındaki hava, vadiden yükselip yukarıda toplanan çok sayıda uçan şekille kararırken, rüzgâr paltosunun eteklerinde ısıklık çalıyordu. Giderek yaklaşan vahşi seslerin bağırıışları kulaklarını sağır ediyordu. Rüzgârın darbeleri dengesini bozuyor, taş duvarın tepesinde onu bir o yana, bir bu yana sarsıyordu; llsé uzun, pürüzsüz ve çıplak kollarıyla ona sarılmış, boynuna yakın bir yerden sımsıkı tutuyordu. Ama yalnızca llsé değil, havadan üzerine inen bir düzinesi daha çevresini sarmıştı. Karışma bulanmış bedenlerin ağır kokusu onu boğuyordu, heyecanlandırarak Sebt'in eski çılgınlığına, vücut bulmuş Kötülüğün şerefine cadı ve büyücülerin yaptıkları dansa doğru sürüklüyordu.

Hep bir ağızdan deli gibi "Sür ve git! Sür ve git!" diye bağırıyorlardı etrafında. "Ölmeyen dansa! Tatlı ve korkunç kötülük fantezisine!"

Bir an sonra pes edecek ve gidecekti; iradesi zayıflamış, tutkulu anılar seli ona hükmetmeye başlamıştı ki –demek ki basit bir şey, bir maceranın tüm akışını değiştirebilirmiş– ayağı duvarın kenarındaki gevşek bir taşla takıldı ve yere kapaklandı. Ama neyse ki, ilerideki vadinin aşağı uzanan derinliklerine değil de, evlerin olduğu, toz ve kaldırım taşlarıyla kaplı açıklığa düştü.

Onlar da bir parça yiyeceğe üşüşen sinekler gibi onunla birlikte geldiler, ama düşerlerken bir an için onların tutuşundan sıyrıldığını hissetti ve o kısacık özgürlük anında, onu kurtaran ani sezgi geldi aklına. Tekrar ayağa kalkamadan, şaşkın şaşkın duvara doğru gerilediklerini gördü, sanki yarasalar gibi, ancak yüksek bir yerden düşünce uçabiliyorlarmış ve açık alanda onun üzerinde bir güçleri yokmuş gibi. Karanlık ve birbirinden şekilsiz şeylerin lambalara benzeyen gözleriyle, bir çatıda sıralanmış kediler gibi öylece durduklarını görünce, llsé'nin ateş karşısında nasıl dehşete düştüğünü hatırladı birdenbire.

Yıldırım hızıyla kibritlerini buldu ve duvarın altındaki kuru yaprakları tutuşturdu.

Kuru ve solgun olduklarından hemen tutuştular, rüzgâr da alevleri duvar boyunca uzun bir hatta taşıdı, alevler ilerledikçe

yükseliyordu; tepedeki şekiller yığını, çığlık ve ağlayışlarla diğer tarafta havalandılar ve bedenleri müthiş bir atılış ve vıziltıyla lanetli vadiye dökülürken gözden kayboldular. Vezin ise nefesi kesilmiş ve sarsılmış bir halde, ıssız yerde kalakalmıştı.

"İlsé!" diye seslendi cılızca; "İlsé!" onun büyük dansa gerçekten de kendisi olmadan gittiğini ve bu korkunç zevk fırsatını kaçırdığını düşünmek yüreğini sızlatıyordu. Ama aynı zamanda müthiş bir rahatlama duyuyordu, bütün olanlar onu öylesine şaşkına çevirmiş ve sıkıntı vermişti ki, ne dediğinin farkında bile olmadan, duygularına kapılmış bir halde avazı çıktığı kadar bağırıp duruyordu sadece...

Duvarın altındaki ateş sönmeye yüz tutmuştu, ay da geçici tutulmanın ardından yumuşak ve berrak ışıyla tekrar belirdi. İçinde surların ötesindeki lanetli vadiye duyduğu korku dolu bir hayranlıkla harabelere son bir kez ürpererek baktıktan sonra, yüzünü kasabaya döndü ve otele doğru ağır ağır yürümeye başladı.

O yürürken aşağıdaki ışık saçan ormandan, çığlıklar, müthiş haykırışlar ve peşinden bir uluma sesi geldi, evlerin arasında kaybolurken de sert rüzgârla gitgide zayıfladı.

"Bu ani, yavan son biraz yersiz görünebilir," dedi Arthur Vezin, elinde defteriyle oturan Dr. Silence'a kızarmış yüzü ve utanmış gözleriyle bakıyordu, "ama gerçek şu ki... şey... iş o andan sonrasına gelince hafızam pek iyi çalışmıyor. Eve nasıl geldiğimi ya da tam olarak ne yaptığımı hiç anımsamıyorum.

"Anlaşılan hana hiç dönmemişim. Yalnızca ay ışığında uzun, beyaz bir yolda hızla koştuğumu, durgun ve ıssız ormanlardan ve köylerden geçtiğimi belli belirsiz hatırlıyorum, sonra da gün doğdu ve büyükçe bir kasabanın kulelerini gördüm, böylece bir istasyona geldim.

"Ama bundan çok önce, yolda bir yerlerde durduğumu ve dönüp, maceramın geçtiği dağ kasabasının ay ışığında yükseldiği yere baktığımı ve o ovada nasıl da koca ön pençelerini iki ana caddeye uzatmış dev, canavarımsı bir kedi gibi uzandığını, katedralin yıkık ikiz kulelerinin de gökyüzüne uzanan kırk kulak-

ları olduğunu düşündüğümü hatırlıyorum. O sahne bugüne dek tüm canlılığıyla aklımda kaldı.

"O kaçıştan aklımda kalan bir şey daha var –açık söylemek gerekirse, birdenbire hesabımı ödemediğimi hatırlamam ve orada, o tozlu otoyolda dururken, geride bıraktığım küçük valizin borcumu fazlasıyla karşılayacağına karar vermiş olmam.

"Bundan sonrası içinse söyleyebileceğim tek şey, vardığım o kasabadaki bir lokantada kahve ve ekmek aldım, sonra da istasyonu buldum ve birkaç saat sonraki bir trene bindim. Aynı akşam Londra'ya vardım."

"Peki sence, maceranın geçtiği bu kasabada," diye sordu John Silence usulca, "ne kadar kaldın?"

Vezin utangaç bakışlarını kaldırdı.

"Ben de onu söyleyecektim," diye devam etti, sıkıntıyla kıpırdanıp duruyordu. "Londra'dayken, kendi zaman hesabıma göre evimden bir haftadır uzak olduğumu anladım. Kasabada bir haftadan daha uzun bir süre kalmıştım, yani o gün 15 Eylül olmalıydı –ama Eylül'ün 10'uydu!"

"Yani gerçekte, handa yalnızca bir ya da iki gece kalmıştın, öyle mi?" diye sordu doktor.

Vezin cevap verirken tereddüt etti. Ayaklarını halının üzerinde bir o yana, bir bu yana çeviriyordu durmadan.

"Bir yerde zaman kazanmış olmalıyım," dedi sonunda, "bir yerde ya da bir şekilde. Ben yine de bir haftaydı diyorum. Bunu açıklayamam. Yalnızca gerçeği söyleyebilirim."

"Bu olay geçen yıl olmuştu, o zamandan beri oraya hiç gittin mi?"

"Doğru, geçen sonbahardı," diye mırıldandı Vezin; "dönmeye asla cesaret edemedim. Galiba bunu hiç istemiyorum."

Adamcağızın öyküsünü bitirdiğini ve söyleyecek başka bir şeyi kalmadığını anlayan Dr. Silence, sonunda "Söylesene," dedi, "Ortaçağdaki eski büyücülük olayları hakkında kitaplar okumuş, ya da bu konuyla ilgilenmiş miydin hiç?"

"Asla!" dedi Vezin üzerine basa basa. "Bu konularla hiç ilgilenmemiştim, bildiğim kadarıyla..."

"Ya reenkarnasyon konusuyla?"

"Asla –maceradan önce tabii; ama daha sonra ilgilendim," diye cevapladı.

Ama adamın kafasında hâlâ, itiraf ederek kurtulmak istediği, fakat dile getirmekte zorlandığı bir şey vardı ve nihayet, doktorun duygudaş yaklaşımının açtığı birçok kapıdan birini kullanarak aklından geçeni açıkladı ve ona ensesinde, kızın karışma bulanmış elleriyle ona dokunduğu yerde hâlâ duran izleri göstermek istediğini söyledi.

Bitmeyecekmiş gibi görünen bir tereddüdün ardından yakasını açtı ve doktorun görebilmesi için gömleğini biraz indirdi. Derisinin üzerinde, omzu boyunca ve sırtına, omurgasına doğru hafifçe uzanan soluk, kırmızı bir hat vardı. Sarılma sırasında kolun alacağı pozisyonu gösterdiği apaçıktı. Boynun diğer tarafında da, bunun kadar belirgin olmasa da, benzer bir iz vardı.

Gözlerine garip bir ışık gelip giderken, "O gece surlarda beni tuttuğu yer orasıydı işte," diye fısıldadı.

Karşıma çıkan bir başka olağandışı vakayı danışmak için John Silence'la görüşmem birkaç haftayı bulmuş, sonra da ikimiz Vezin'in öyküsünü tartışmaya dalmıştık. Doktor onu dinledikten sonra kendi adına araştırmalar yapmış ve sekreterlerinden biri, Vezin'in atalarının maceranın geçtiği kasabada gerçekten de nesiller boyu yaşamış olduğunu keşfetmişti. İçlerinden iki kadın cadılık suçundan yargılanıp suçlu bulunmuş ve kazığa bağlanıp diri diri yakılmışlardı. Ayrıca, Vezin'in kaldığı hanın 1700'lü yıllarda, ölülerin yakıldığı ve infazların yapıldığı yerde inşa edilmiş olduğunu ortaya çıkarmak da zor olmamıştı. Kasaba, tüm bölgedeki büyücü ve cadılar için bir tür merkez gibiydi, suçlamaların ardından gruplar halinde yakılmışlardı.

"Vezin'in bütün bunları bilmemesi garip görünüyor," diye devam etti doktor, "ama diğer yandan bu, insanların nesilden nesile canlı tutmak ya da çocuklarına anlatmak isteyeceği türden bir tarih sayılmaz. Bu yüzden, bu konuda hâlâ bir şey bilmediğini düşünme eğilimindeyim.

"Bütün macera, eski bir yaşamın, o yerde hâlâ kalacak kadar yoğun olan canlı güçler tarafından ve imkânsız gibi görünse de, belki de o yaşamda geçen olaylarda bizzat yanında bulunmuş kişiler tarafından, son derece gerçekçi bir şekilde canlandırıldığını akla getiriyor. Anne ile kızı onu öyle etkilemişler ki, o dönemde tüm ülkenin hayal gücünü etkisi altına alan büyücülük olayları ve faaliyetlerinde onun yanında önemli roller almış olsalar gerek.

"O zamanların tarihini okuyan biri, bu cadıların hem gizlenmek, hem de hayali zevk alemlerine hızla girebilmek için çeşitli hayvanların şekillerine girebildiklerini iddia ettiğini bilir. Likantropi,¹ ya da kendilerini kurtlara dönüştürme güçlerine her yerde inanılırdı, bizzat şeytanın onlara verdiği özel bir karışım ya da merhemi bedenlerine sürerek kendilerini kedilere dönüştürme güçleri de aynı derecede inandırıcı bulunuyordu. Büyücülük davaları bu türden evrensel inanış vakalarıyla doludur.

Dr. Silence konu üzerine birçok yazarın inceleme ve yazılarından alıntılar yaptı ve Vezin'in macerasının her bir ayrıntısının nasıl da o karanlık günlerdeki eylemlere dayandığını gösterdi.

Sorularıma cevap vererek, "Ama tüm olayın öznel olarak adamın kendi bilincinde yaşandığından hiç şüphem yok," diye devam etti, "çünkü araştırmak için kasabaya giden sekreterim ziyaretçi defterinde onun imzasını bulmuş ve bununla, 8 Eylül'de geldiğini ve hesabını ödemedi, aniden çekip gittiğini ortaya çıkarmış. İki gün sonra gitmiş, pis kahverengi çantası ve bazı turist giysileri hâlâ onlardaymış. Borcuna karşılık birkaç frank ödedim ve valizini ona yollattırdım. Kız evde değilmiş, ama tam da Vezin'in tarif ettiği gibi iriyarı bir kadın olan han sahibesi, sekreterime, onun son derece garip, dalgın bir bey olduğunu, ortadan kaybolduktan sonra da uzun bir süre, sık sık, tek başına gezintiyeye çıktığı yakındaki ormanda başına bir şey gelmiş olduğundan korktuklarını söylemiş.

"Vezin'in anlattıklarının ne kadarının objektif olduğunu ve onunla aralarında ne kadarının gerçekten yaşandığını öğrenmek

¹ Likantropi: Kişinin kendini (genellikle dolunay sırasında) bir hayvan (genellikle bir kurt) sandığı bir hastalık. Birçok kültürde, folk ve korku edebiyatında önemli yer tutan kurtadamlar bu hastalıkla bağdaştırılır. ç.n.

için kızla şahsen bir görüşme yapmak isterdim. Kızın ateşe ve yanan bir şey görmeye karşı korkusu, daha önce kazıdaki acı dolu ölümünün anısı olmalı kuşkusuz, bu da neden birkaç kez kızı du-man ve alevlerin arasında gördüğünü açıklardı."

"Peki ama, sözgelimi, tenindeki o iz?" diye sordum.

"İsterik bir şekilde derin derin düşünmenin sonucu olan izler yalnızca," diye cevap verdi, "*religieuses*'lerin yaraları, ya da hipno-tize edilmiş olan ve bunu ummaları telkin edilen deneklerin be-denlerinde çıkan yaralar gibi. Bu çok yaygındır ve kolayca açıklanabilir. Ama Vezin vakasında, izlerin bu kadar uzun süre kal-ması tuhaf görünüyor. Genellikle çabucak kaybolurlar."

Çüretkârlık ederek, "Besbelli hâlâ olanları düşünüyor, aklın-dan hiç çıkarmadan, tekrar tekrar yaşıyor," dedim.

"Büyük olasılıkla öyle. Bu da sorununun henüz bitmemiş oldu-ğundan korkmama neden oluyor. Onu tekrar göreceğiz. Ne va-ka ama! Elimden fazla bir şey gelmiyor."

Dr. Silence sıkıntıyla konuşuyordu, sesinde üzüntü vardı.

"Ya trendeki Fransız'a ne diyorsunuz?" diye sorulara devam ettim, "hani onu o yere karşı uyaran adam, *à cause du sommeil et à cause des chats*? Oldukça garip bir olay, ne dersiniz?"

"Gerçekten de fazlasıyla garip bir olay," diye cevapladı ağır ağır, "ve bunu ancak, olanaksız gibi görünen bir tesadüfle açıkla-yabilirim..."

"Yani?"

"Adamın kendisi de o kasabada kalmış ve benzeri bir deneyim geçirmiş olabilir. Bu adamı bulup sormak isterdim. Ama kristal küre burada pek bir işe yaramaz, çünkü izleyecek hiçbir ipucum yok ve söyleyebileceğim tek şey, psişik bir bağın, aynı geçmiş yaşamdan geliyor olmanın verdiği, hâlâ canlı olan bir gücün o adamı Vezin'e yaklaştırdığı ve başına gelebileceklerden korkma-sını sağlayarak onu uyarmış olduğu.

"Evet," diye devam etti, biraz da kendi kendine konuşuyordu, "bu vakada Vezin'in geçmiş bir yaşamdaki yoğun hareketlilikten doğan bir güç girdabına kapıldığından ve yüzyıllar öncesinde sık sık önemli rol oynadığı bir sahneyi tekrar yaşadığından şüphele-

niyorum. Çünkü güçlü eylemler son derece ağır tükenen güçler doğururlar, öyle ki, bir bakıma hiç ölmedikleri söylenebilir. Bu vakada illüzyonu tamamlayacak kadar güçlü değildiler, bu yüzden adamcağız kendini, geçmişle bugünün son derece sıkıntı verici bir şekilde karışmasıyla yüz yüze buldu; ama bunun gerçek olduğunu anlayacak ve anı seviyesinde de olsa, eski ve daha düşük bir değişim derecesine dönmeye karşı savaştık kadar duyarlıydı.

"Ah, evet!" diye devam etti, karşı tarafa yürüyüp kararan gökyüzüne baktı, varlığımın farkında bile değildi sanki, "bunun gibi bilinçaltından gelen anı patlamaları son derece acı verici, bazen de oldukça tehlikeli olabilir. Tek yapabildiğim, bu hassas adamcağızın tutkulu ve ateşli bir geçmişin getirdiği saplantıdan kısa zamanda kurtulacağını ummak. Ama bundan kuşkuluyum, kuşkuluyum."

Konuşurken sesi üzüntüyle kısıldı, yüzünü tekrar odaya döndüğünde ise derin bir çaresizlik ifadesi vardı, yardım etme arzusu gücünü bazen aşan bir adamın çaresizliği.

KARIN CAZİBESİ

Çeviren: Ayşe Batur

Daima iki dünyanın bilincinde olan Hibbert, bu dağ köyünde üç dünyanın bilincindeydi. Köy, Valais Alpleri'nin yamacında uzanıyordu ve Hibbert küçük postanede, içinde huzurla kitabını yazabileceği, aynı zamanda kış sporlarının tadını çıkarmasına ve istediği zaman otellerde kendine arkadaş bulmasına olanak veren bir oda tutmuştu.

Burada karşılaşan ve karışan üç dünya, Hibbert'in hayalci mizacına çok açık görünüyordu, buna rağmen daha az sezgiyle donanmış bir zihnin, bu üç dünyayı bu kadar iyi tanımlanmış görebileceği şüpheliydi. Bir yanda, ne ölçüde olursa olsun doğuştan ait olduğu, yarı-eğitilmiş, medeni turist İngiliz'in dünyası vardı, kendisini sempatiyle cezbeden köylülerin dünyası vardı— çünkü onların yorucu, basit yaşamlarını seviyor ve bu yaşama hayran oluyordu ve işte diğeri— ancak Doğa'nın Dünyası diye adlandırıldığı dünya. Ama ateşli, şiirsel bir hayal gücü ve kaniyle beslenen patırtılı bir pagan içgüdüğü sayesinde, büyük parçasının bu sonuncusuna ait olduğunu hissediyordu. Diğerleri, ziyaretleri için sanki bu parçasından izin alıyordu. Burası, Doğa'nın ruhu ile birlikte, ana yaşamını etkiledi.

Bu üç dünya arasında çatışma –potansiyel çatışma vardı. Her pazar kayak pistindeki turistler, yerlileri davetsiz misafir olarak görüyordu; kilisede papaz açıkça soruyordu: "Neden geliyorsunuz? Biz ibadet etmek için buradayız, siz ise bakıp fısıldaşıyorsunuz!" Bu iki dünyanın hiçbirisi diğerini kabul etmiyordu. Ve Doğa da turisti kabul etmiyordu, zira en küçük hatalarından yararlanıyordu ve aslında köylü-dünyasından da, ancak kendilerini ölü-

mün farklı biçimlerinden korumaya yeten beceriye sahip olanlarla, Doğa'nın yabancı ülkesini istila edebilecek kadar güçlü ve cesur olanları "kabul ediyordu".

Hibbert bu potansiyel çatışmanın ve ahenk isteğinin şiddetle farkındaydı; kendini dışarıda ama yakalanmış hissediyordu –üç yöne bölünmüştü çünkü, kısmen her bir dünyadandı, ama tam olarak hiçbirine ait değildi. Hibbert'in içinde, bunları birleştirmek ve hangisine ait olacağına karar verip orada yaşamak için durmak bilmeyen, gizli bir çaba –ya da, en azından bir arzu– büyüyordu. Bu çaba elbette büyük ölçüde bilinçdişiydı. Zengin bir hayal gücüne sahip mizacının, denge noktasını araması doğal bir içgüdü idi; böylece zihni huzurlu hissedebilir ve beyni iyi iş çıkarmak için özgür olabilir.

Müşteriler arasında hiç kimse özel olarak ilgisini çekmiyordu. Erkekler hoş ama siliktiler –atletik okul müdürleri, tatil koparmış doktorlar, hepsi iyi adamlar; kadınlar da aynı şekilde çeşit çeşitli– zeki olanı, hızlı yaşayanı, vurdumduymaz olanı, "anlayışlı" kadınlar ve her zamanki neşeli dansçı kızlar sürüsü ve "piliçler". Ardındaki kırk küsur yıllık yoğun deneyimle Hibbert, insanlarla iyi anlaşıyordu; hepsini anlıyordu, çok önceleri dünya üzerinde karşılaşmış olduğu, tüm dünyada aynı olan açık, basit tiplerdendiler.

Ama bu tiplerden hiçbirisine ait değildi. Hibbert'in doğası, herhangi bir sınıfın gelenek gruplarına ait olamayacak kadar "çeşitli"ydi. Ve hepsi onu sevdiğinden, bir şekilde Hibbert onların dışında göründüğünden –izleyici, seyirci– hepsi, ona sahip çıkmak istiyordu.

O halde, bir anlamda bu üç dünya, onun için savaşıyordu: yerliler, turistler ve Doğa...

Böylece Hibbert'in ruhu için tek bir çatışma başladı. Ancak bu, onun kendi ruhunda gerçekleşiyordu. Ne köylüler, ne de turistler, herhangi bir şey için savaştıklarının bilincinde değildiler. Ve derler ki, Doğa tamamen kör ve mekaniktir.

Köylülerin Hibbert için yaptıkları hamle hesaba katılmayabilir, çünkü başarı şanslarının hiç olmadığı açık. Diğer taraftan turist dünyası, onu kendilerine itaat ettirmek için cesur bir çabada

bulundu. Ama otelde dans olmadığında, akşamlar İngiliz'di. Taşraya has hayal gücü bir tahta kurulmuştu ve olabilecek en aptal geleneklerin buhuruyla kasvetle ona tapınılıyordu. Hibbert, postanedeki odasına çalışmak için erken dönerdi.

Geceyarısı, karda danslardan birinden evine dönerken "Aslında kendi adıma bir çatışmanın olduğunu fark etmek hataydı," diye düşündü. "Bunun dışında kalmak ve işimi yapmak daha iyi olurdu. Daha iyi," diye ekledi kilise kulesine uzanan sessiz köy yoluna bakarken, "ve –daha güvenli."

Sıfat, farkına varmaksızın zihninden kayıverdi. Bilinçsiz bir hamle ile döndü ve bakındı. Bunun ne anlama geldiğini çok iyi biliyordu –bu düşünce, dürtüsel bölgeden içeriye başını sokmuştu. Tam olarak ifade edemese de, sıfatın seçiminde kendini ele veren anlamı kavramıştı. Çünkü bu çatışmanın varlığını yok saymış olsaydı, aynı zamanda arenanın dışında kalmış olacaktı. Ama şimdi listeye girmişti. Şimdi ruhu için bu savaşın bir sonucu olmalıydı. Ve Doğa'nın büyüünün kendisi için, dünyadaki tüm diğer büyülerin birleşiminden daha büyük olduğunu biliyordu –aşktan, şenlikten, hazdan daha büyük, hatta çalışmaktan da büyük. Her zaman kendisini bırakmaktan korkmuştu. İbadet ederken bile pagan ruhu, Doğa'nın korkunç büyüsel güçlerinden alabildiğine korkuyordu.

Küçük köy uyumuştur bile. Dünya, karın altında boğulmuştu. Şale çatıları, ayın altında bembeyaz parlıyordu ve kilisenin duvarlarının karşısında, zifiri siyah gölgeler toplanmıştı. Gözleri bir an için, donmuş haçı ile gökyüzüne uzanan kare, taş kulede kaldı: sonra binlerce ayağın adımlarını izleyerek, parlak yıldızlara dokunan kocaman dağlara gitti. Uykulayan köyün üzerindeki, tıpkı bir yaban gülü gibi büyük zirveler, geceyi ve semayı ölçüyordu. Onu çağırdılar. Ve karlı kederden bir şey doğdu, gece yarısından ve sessiz ihtişamdan, gecenin dinleyen büyük oyuklarından doğdu, dehşet ile hayret arasında duran bir şey, engin kış göğünden kalbine düştü –ve onu çağırdı. Beyninin kavrayacağı bir kelimeyle ya da düşünceyle kaydedilmeden, yumuşakça büyüünü üzerine serdi. Kardan parmaklar kalbinin yüzeyine do-

kundu. Kış gecesinin gücü ve sessiz heybeti onu dehşete düşürdü...

Büyük hantal anahtar ile bir an durakladı ve kendini içeriye bıraktı, yukarıya yatağa çıktı. İki düşünce geçti zihninden –görüşte oldukça sıradan ve yerinde iki düşünce:

"Böyle bir gecede yatacak kadar salak bu köylüleri!" Ve diğeri:

"Bu danslar beni yoruyor. Bir daha gitmeyeceğim. Sabahları çalışmama zarar veriyor." Böylece köylüler ile turistlerin onun üzerindeki iddiaları bir anda zayıflamış göründü.

Savaşın çarpışması, düşlerini hayli rahatsız ediyordu. Doğa ona, Gecenin Güzelliği'ni yolladı ve ilk hamleyi kazandı. Bozguna uğramış ve cesareti kırılmış olan diğerleri uzaklara kaçtılar.

"O eski kasvetli postanene geri dönme. Odamda akşam yemeği yiyeceğiz –sıcak birşeyler. Gel bize katıl. Çabuk ol!"

Bir buz karnavalı vardı ve son parti, karlı yamaçtan otele uzanan kuyruk, onu çağırdı. Çin fenerleri dumanlar çıkarıyor ve cızırdıyordu, topluluk çoktan gitmişti. Soğuk sertti ve ay, yüksekte uçan bulutların arasından zaman zaman görünüyordu. İnsanların patenlerini çıkarıp kar botlarını giydikleri sundurmadan, "arkadan geldiğini" duyuracak şekilde bağırdı; ama hiç yanıt gelmedi; onu çağırmış olanların hareketli gölgeleri, yukarıda köyün karanlığına karışıp yok olmuştu bile. Sesler sustu. Kapılar çarpılıp kapandı. Hibbert kendini ıssız pistte tek başına buldu.

Ve o anda, ani bir dürtü oluştu –kal ve yalnız kay. Havasız otel odasını, o kalıplaşmış şakaları ve gülüşleri ile gürültücü insanları düşünmek, Hibbert'i sıktı. Gece ile yalnız kalma arzusu, gecenin mucizesini tek başına, yıldızların altında buz üzerinde kayarak tatma arzusu duydu. Henüz gece yarısı olmamıştı, bir yarım saat kayabilirdi. Şu akşam yemeği partisi... yokluğunu fark etmişlerse de, fikrini değiştirip yatmaya gittiğini düşüneceklerdir.

Bu bir dürtüydü, evet, ama pek de tuhaf değil; yine de Hibbert'i bulduğu an bile, ardına bir dürtüden daha fazlası gizlenmiş-

ti. Bir davetten daha fazlası, buna rağmen elbette bir emir değildi; sanki unuttuğu, gözden kaçırdığı, yarım bıraktığı bir şey varmış gibi, kalması gerektiği için kaldığına dair belli belirsiz garip bir his vardı. Nitekim, hayalci mizaçlar çoğunlukla böyledir ve dürtü daima zayıftır. Zira tez eyleme açılan böylesi yanlış değerlendirilmiş kapılarla birlikte, aynı zamanda diğer güçlerin istilası da gelebilir –sadece fırsat kollayan güçler belki de!

Bu kaçak uyarısı kavradığı anda bile saçma diyerek vazgeçti ve bir dakika sonra ayın altında, hoş daireler ve dönüşlerle kaygan buzun üzerinde dönüyordu. Düşme korkusundan eser yoktu. İsteddiği kadar hızlanabilir, istediği kadar açılabilirdi. Göğe yükselen dağların gölgesi piste düşüyordu ve karın üç metreyi bulduğu ormandan buz gibi bir rüzgâr esiyordu. Otelin ışıkları göz kırptı ve söndü. Köy uykuya daldı. Yüksek tel çit, içinde bir varlık gibi büyüyen kış gecesinin mucizesini dışarıda tutamazdı. Karıncalanan kanındaki coşkun hazla ve tümünden unuttuğu yorgunlukla kaydı, kaydı.

Ve sonra, hızlı hareketin verdiği hazzın orta yerinde, tel çitin ardında kayan, kendisini seyreden bir şekil gördü. Neredeyse dengesini kaybetmesine neden olan ani bir hareketle –çünkü yeni gelenin ortaya çıkışı hayli umulmadıktı– durdu ve baktı. Işık loş olmasına rağmen bunun bir kadın figürü olduğunu ve çiti yoklayarak içeriye girmeye çalıştığını anladı. Kar tarlasından oluşan beyaz fonun önünde, kar yığınının üzerinden sessiz bir adımla geçerkenki, daha çok sinsi çabalarını izledi. Uzun, ince ve zarıftı; bunu karanlıkta bile görebiliyordu. Ve sonra anladı. O da kendisi gibi başka bir maceraperest patencydi, planlamaksızın otelden ya da şaleden kaçmış, girişi arıyordu. Hemen işaret etti, eliyle göstererek hızla dönüp, diğer taraftaki küçük girişe doğru kaydı.

Ama henüz oraya varmadan, arkasında, buzun üzerinde bir ses oldu ve bastıramadığı bir hayret çılgılığıyla geriye döndüğünde, pistin diğer ucundan kendi tarafına doğru yöneldiğini gördü. Bir şekilde içeriye girecek başka bir yol bulmuştu.

Hibbert, prensip olarak fazla titizdi ve böylesi teklifsiz du-

rumlarda özellikle titizdi. Yalnızca kendisini korumak için, bir tür tanıştırılma fırsatı olmadığında, adım atmak istemezdi. Ama bu ikisinin yarı karanlıkta konuşmadan birlikte kayması, çoğunlukla mecburiyetten neredeyse birbirlerine teğet geçmeleri, düşünölmeyecek kadar gülünçtü. Bundan dolayı, kasketini çıkardı ve konuştu. Sözlerini hatırlayamıyordu, ne de kızın yanıt olarak söylediklerini; aksanlı İngilizcesiyle, gece yarısı boş pistte figürler yapmak hakkında basmakalıp şeyler söyleyerek onu yanıtlaması hariç. Bu oldukça doğal ve doğrudu. Bir tür gri giysi giymişti ama o alışılmış uzun eldivenlerden ve kazaktan yoktu, aslında elleri çıplaktı ve o anda onunla beraber kayarken, ellerinin kuru ve buzlu soğukluğuna, şaşkınlığa benzer bir şekilde hayret etmişti.

Ve onunla kaymak harikaydı –yumuşak, güvenli ve hafif, bir erkek kadar hızlı ama bir çocuğun rahatlığıyla, yılankavi ama aynı zamanda sabit. Esnekliği merakını uyandırdı ve nerede öğrendiğini sorduğunda –nefesini kulağında hissetti ve daha sonra nefesinin olağanüstü soğuk olduğunu anımsadı– bunu söyleyemeyeceğini çünkü kendini bildi bileli buza alışık olduğunu mırıldandı.

Ama yüzünü asla tam olarak göremedi. Boynu kulaklarına kadar beyaz kürkten bir atkıya gömölüydü ve beresi, gözlerinin üstüne kadar iniyordu. Yalnızca genç olduğunu görebildi. Kaldığı oteli ya da şaleyi de anlayamadı çünkü ona sorduğunda, bayırdan yukarıya belirsizce işaret etti. "İşte orada..." dedi, aceleyle elini geri çekerek. Onu sıkıştırmadı; belli ki kaçamağını gizlemek istiyordu. Ve elinin dokunuşu, anımsayabildiği herhangi bir şeyden daha fazla heyecanlandırdı Hibbert'i; kalın eldivenlerinin üzerinden bile bu soğuk ve narin dokunuşun yumuşaklığını hissetti.

Dağların üzerinde bulutlar yoğunlaştı. Ortalık daha da karardı. Çok az konuştular ve sürekli beraber kaymadılar. Sıklıkla ayrırlıp köşelerde kendi başlarına dönüşler yaptılar ama daima pistin ortasında yeniden birleştiler; kendisinden ayrıldığında Hibbert fark etti –evet, onu özlediğinin bilincine vardı. Onun yanı sıra kaymakta eşsiz bir tatmin duygusu, neredeyse bir büyülen-

me buluyordu. Bu tam bir maceraydı –buz, kar, gece ve bu iki yabancı.

Onlar ayrılmadan önce, geceyarısı, eski kilise kulesinden ilan edilmişti bile. İşareti o verdi ve Hibbert de, bir oturak bulup onun patenlerini çıkarmasına yardım etmek amacıyla hızla sundurmaya doğru kaydı. Ama oraya vardığında... çoktan gitmişti bile. İnce silüetinin karın üstünde uzaklara süzüldüğünü gördü... ve aceleyle pistin etrafında, tuhaf bir şekilde onun iki defa kullandığı girişi boşuna aradı.

"Ne kadar tuhaf!" diye düşündü, tel çiti kastederek. "Çiti kaldırıp, altından sıyrılarak geçmiş olmalı..!"

Bunu nasıl olup da becerdiğine, kendisine ne olup da onunla bu kadar özgür olabildiğine ve bu kadının kim olduğuna hayret ederek, dik yamaçtan yukarı postaneye, oradan da yatağına doğru tırmandı; başka bir gece yeniden geleceği sözü hâlâ kulaklarında hoş bir şekilde çınılıyordu. Hibbert'e eşlik eden düşünceler ve duygular çok garipti. Hepsinden öte, belki de bu kızı daha önceden biliyormuşçasına, bir yerlerde karşılaşmışçasına, dahası –onu tanıdığına– dair kimi belirsiz anıların yarı-sezgisini vardı. Çünkü sesinde –alçak, yumuşak, esintili minik bir sestir ve tüm sessiz soğukluğuna rağmen şefkatli ve yatıştırıcıydı– şimdi çoktan gitmiş olan, tanıdığı başka iki kişiyi anımsatan silik birşeyler vardı: sevdiği kadının ve –annesinin sesini.

Ama bu defa düşlerinde savaşın çarpışmasından eser yoktu. Bunun yerine, ayaklarının etrafına dolaşma ve ayaklarında yoğunluk hissi ile yavaşça dökülen ince kar tanelerini düşündürten, soğuk ve yapışkan bir şeyin bilincindeydi. Sessiz gelen, her tanesi o kadar hafif ve ince ki hiçbirini düştüğü noktayı işaretleyemeyecek, yine de kütle halinde köyleri tümünden boğabilecek olan kar, zihninin dokusuna örüldü –on milyon tüsü dokunuşun yapışkan ağıyla soğuk, sersemleten, donuklaştıran kudret.

Sabahleyin Hibbert, belki de aptalca bir şey yaptığını fark etti. Vadiyi yıkayan parlak güneş ışığı bunu görmesini sağladı ve daktilosu, kitapları, kâğıtları ve geri kalanı ile çalışma masasının

görüntüsü bu kanaati destekledi. Ne kadar masumane olursa olsun gece yarısı bir kızla tek başına paten yapmış olmak, akılsız-caydı –adaletsizceydi, özellikle kıza karşı. Bu küçük kış merkezlerindeki dedikodu, taşra şehirlerindeki daha kötüydü. Hiç kimsenin onları görmemiş olmasını diledi. Ne şans ki gece kap-karanlıktı. Büyük ihtimalle kimse patenlerin sesini duymamıştı.

İleride daha dikkatli olmaya karar vererek işine daldı ve bu olayı zihninden kovmaya çalıştı.

Ama boş olduğu zamanlarda bu anı, ısrarla geri dönüyordu. Ne zaman "kaysa", "kızakla kaysa" ya da akşamları dans etse, –özellikle küçük pistte paten kaydığında– zihin gözlerinin, bu yabancı gece arkadaşını aradığının farkındaydı. Yüzlerce defa onu gördüğünü zannetti ama her defasında gözü onu aldatmıştı. Yüzünü tanımayabilirdi ama silüetini karıştırması çok zordu. Buna rağmen diğerlerinin arasında, bulutlu yıldızların altında tek başına beraber paten yaptığı bu genç, zarif yaratığın izine hiçbir yerde rastlayamadı. Boşuna aradı onu. Hatta müstakil şalelerde oturanlara dair yaptığı soruşturmalar bile sonuç getirmedi. Onu kaybetmişti. Ama işin tuhaf yanı, onun yakınlarda bir yerlerde olduğunu hissediyordu, gerçekten gitmediğini biliyordu. Her gün birilerinin gelip gidiyor olmasına rağmen onun gittiğini bir kere bile aklına getirmedi. Tam tersine, tekrar karşılaşacaklarından emindi.

Bu düşünceyi asla tam olarak kabul etmedi. Belki de bu düşünceyi doğuran bir dilekten başka bir şey değildi. Üstelik onunla karşılaşsa bile, nasıl konuşacağı ve tanıştıklarını nasıl iddia edeceği, ya da onun kendisini tanıyıp tanımayacağı bir sorundu. Bu karşılaşma çok münasebetsizce olurdu. Karşılaşmaktan endişe duyar hale gelmişti, her ne kadar "endişe", yarı zevk, yarı meraklı bekleyişi içeren bir duyguyu betimlemek için fazla güçlü bir kelime olsa da.

Bu sırada sezon, en hareketli dönemindeydi. Hibbert kendisini çok sağlıklı hissediyor, çok çalışıyor, kayak yapıyor, paten, kızak kayıyor ve geceleri oldukça sık dans ediyordu– vermiş olduğu karara rağmen. Ancak bu defa dans, bilinçsiz bir teslimiyet

edimiydi, dönen çiftlerin arasında onu bulma ümidi anlamına geliyordu. Kendisine pek itiraf etmese de onu arıyordu ve bu sırada otel-dünyası, onu ikna ettiğini sanıyor, ona takılıp, onunla alay ediyordu. Hibbert de benzer bir mizaçla bahaneler öne sürüyor; ama her an izliyor, arıyor ve –bekliyordu.

Birkaç gün boyunca gökyüzü açık, parlak ve ayazdı, keskin bir soğuk vardı ve her şey güneşte gevrekleşip parılıyordu; ama taze kardan eser yoktu ve kayakçılar söylenmeye başlamışlardı. Dağlarda "inişi" tehlikeli kılan buzlu bir kabuk vardı; kayakçılar, hız yaptıran, idareyi kolaylaştıran ve düşmeyi daha az ciddi kılan donmuş, kuru ve toz halinde kar istiyorlardı. Ama sert doğu rüzgârı, bir on gün içinde değişeceğine dair hiçbir işaret vermiyordu. Sonra aniden, daha yumuşak bir hava dokundu ve hava tahmincisi kehanette bulunmaya başladı.

Yerdeki ya da gökteki en ufak değişime duyarlı olan Hibbert, belki de bu değişimi ilk hisseden kişi oldu. Ama o kehanette bulunmadı. Bedenindeki her sinir hücresi yoluyla nemin havaya nüfuz ettiğini ve biriktiğini, yakında bir çığ olabileceğini biliyordu. Çünkü Doğa'nın ruh durumlarına, tıpkı hassas bir barometre gibi tepki veriyordu.

Ve bu defa bilgi kalbine, açıklaması zor, tuhaf ve hafif bir tezatlık duygusu getirdi –açıklanmamış bir huzursuzluk ile endişe veren bir neşe hissi. Çünkü bu hissin ardında, daha doğrusu bu hisse dahil olan, hoş bir alarm dokunuşu, şu bekleyen "endişe", Hibbert'in zihnini yoran, geceki paten arkadaşıyla bir daha karşılaşma düşüncesiyle bir şekilde bağlı olan donuk bir keyiflilik hali vardı. İkisi arasındaki tuhaf ilişki tüm sözlerin, tüm anlatımların ötesindeydi; ama bir şekilde zihninde kız ve kar bir çift oluşturmuştu.

Mizaçtaki en ufak değişiklik, hayal gücü yüksek bir yazarda, belki de diğer çalışanlarda olduğundan çok daha fazla dışa vuruyordu. Her nasılsa çalışması, ruhundaki duygusal değerlerin bu en ufak sıçramasını ele veriyordu. Yazarlığı bundan zarar görmüyordu; aksine, tıpkı akşam geceye erişirken manzaradaki veya denizde ya da gökteki o değişimler gibi esrarengiz –algılanma-

yan— bir şekilde değişiyordu. Bilinçaltı dışarı çıkmak, kendisini göstermek için sıkıştırıyordu... ve bu türden ruh hallerinin yapısında yarattığı dengesiz etkileri bildiğinden, kalemini kenara koydu ve yazmak yerine yapması gereken okumalara girdi.

Bu sırada güneş ışığı parlaklığını yitirdi ve gökyüzü yavaşça bulutlandı; akşam karanlığında dağların zirveleri eşsiz bir biçimde sivrilip yakınlaştı; uzak vadi tuhaf bir şekilde yakın göründü. Nem arttı, kara dönüşeceği doyma noktasına doğru hızla arttı. Hibbert izleyip bekledi.

Ve sabahleyin dünya, yeni beyaz kiliminin altında dümdüz uzanıyordu. Öğlene kadar yoğun, kalın, hiç ara vermeden, boğarcasına kar yağdı, otuz santim ya da daha fazla; sonra gökyüzü açıldı, güneş ihtişamla parladı, rüzgâr yeniden doğuya kaydı ve en keskin, en şiddetli haliyle ayaz, dağların tepesinden aşağıya indi. Sıcaklıktaki düşüş olağanüstüydü ama kayakçılar neşe içindeydi. Ertesi gün "iniş" hızlı ve kusursuz olacaktı. Kütle şimdiden yerleşiyor, yüzeyi kayarken neredeyse kendiliğinden, bir kuşun kanatlarının havada çıkardığı cılız "şışş" sesini yaratan yosunsu, tozsuz kristallerle donuyordu.

O gece küçük otel-dünyasında bir kıyafet balosu vardı ama daha da önce yeni kar yağışının heyecanı geliyordu. Ve Hibbert de gitti —kendisini gitmeye yönlendirilmiş hissediyordu, kostüm giymedi ama diğer erkeklerle yamaçlar ve kaymak üzerine konuşmak istiyordu ve aynı zamanda...

Ah, işte gerçek, gizli zorunluluğun çağırdığı gerçek. Çünkü yabancı ile kar arasındaki tek bağlantı yine kendisini ele vermişti, tıpkı önceki gibi açıklamanın tamamen ötesinde ama canlı ve ısrarlı. Pagan ruhundaki gizli dürtü, —kim bilir kendisine bile hangi kelimelerle ifade etmişti, tabii eğer ettiyse— karla birlikte kızın da yakınlarda bir yerlerde olabileceğini, saklandığı yerden ortaya çıkabileceğini, hatta onu arayabileceğini fısıldıyordu.

Bunun hiçbir gerekçesi yoktu. Küçük aynanın karşısında durup bıyığını düzeltirken, siyah kravatının düz durması için uğraşırken ve smokinini, omuzlarından aşağıya kırışksız uzansın di-

ye silkelerken buna güldü. Kahverengi gözleri parlıyordu. "Normalde olduğumdan çok daha genç görünüyorum" diye düşündü. Bu, görünüşü hakkında hiç kibirli olmayan ve kesinlikle yaşını sorgulamayan ya da olduğundan daha genç görünmeye çalışmayan biri için olağandışı, hatta anlamlı idi. Sonraki daha ufak ateşler için geride hiç yakıt bırakmayan patırtılı biri dışında, gönül ilişkileri hiçbir zaman onun başını ağrıtmamıştı. Ruhunun ve zihninin "iş" ve bariz ödevler için toplanmayan bütün güçleri Doğa'ya katıldı. Sevdiği şey yeryüzünün ıssız ve vahşi yerleriydi; gece ile yıldızların ve karın güzelliği. Ve bu akşam üzerindeki çağrılarının son derece tahrik edici olduğunu hissetti. Artan bir yabanilik kanını ele geçirip nabzını hızlandırdı, özlem ve tutkuyu uyandırdı. Ama en başta kar. Kar, beyaz, ayartıcı düşler gibi düşüncelerinin arasında yumuşacık vızladı... Çünkü kar gelmişti, ve O, görüyor ki karla beraber gelmişti— zihnine.

Ve Hibbert yine de şu eğri aynanın karşısında durmuş, sanki önemliymiş gibi kravatını ve ceketini boğenmeyerek çekiştiriyordu. "Bana neler oluyor böyle?" diye düşündü. Sonra hafifçe gülerek, odayı terk etmeden önce özel kâğıtlarını düzene sokmak için geriye döndü. Kâğıtların üzerinde durduğu, yeşil maroken sırayı raftan indirip masanın üzerine yatırdı. "Acil durumlar için" erkek kardeşinin Londra'daki adresinin yazılı olduğu kartvizit kapağa iliştilmişti. Otele doğru inerken neden böyle bir şey yaptığını merak etti, çünkü hayali de olsa önseziyle ilgilenen türden bir adam değildi. Ruh halleri Hibbert'te güçlü bir şekilde ortaya çıkardı ama ipler daima elinde olurdu.

"Sanki bir uyarı gibi" diye düşündü, gülümseyerek. Dondurucu hava etkilediğinden kalın paltosunun yakasını, boynunun etrafına sıkıca sardı. "İnsanın kimi zaman öykülerde okuduğu türden uyarılar..!"

Kanında hoş bir mutluluk vardı. Vadinin karşısında, tepelerin ucundan ay doğuyordu. Ayın, kar dünyasının üzerindeki gümüş örtüsünü gördü. Kar her şeyi kaplıyordu. Sesi ve mesafeyi boğuyordu. Evleri, sokakları ve insanları boğuyordu. Yaşamı —boğuyordu.

Salonda ışık ve telaş vardı; diğer otellerden ve şalelerden insanlar gelmeye başlamışlardı bile, kostümleri kat kat giysilerin altında saklıydı. Smokinli erkeklerden oluşmuş gruplar ayakta durup sigara içiyor, "kar" ve "kayak"tan konuşuyorlardı. Orkestra enstrümanları akort ediyordu. Otel-dünyasının talepleri, donukça onu çarptı. Verandanın büyük cam pencerelerinde, cafédén evlerine gitmekte olan köylüler durup dikkatle içeriye bakıyorlardı. Hibbert içinden gülerek, bir zaman hayal ettiği o çatışmayı düşündü. Güldü çünkü birdenbire çok gerçekdışı göründü. O denli Doğa'ya ve dağlara gitti ki, özellikle karın şimdi kalın, taze ve tatlı biçimde uzandığı o ıssız yamaçlara; çatışma söz konusu bile olamazdı. Yeni düşmüş karın gücü onu ele geçirdi, bunu çaba göstermeden yaptı. Dışarıda, mehtaplı sırtların şu yalnız ufunda, kar hazır uzanıyordu –kütle kütle kar– soğuk, yumuşak, davetkâr. Kara özlem duyuyordu. Kar onu bekliyordu. Ay ışığında kaymanın sarhoş edici zevkini düşündü...

Böylece, bir şekilde orada durmuş diğer erkeklerle sigara içip kayma "iş"nden konuşurken, canlı, parlayan bir imge ile bunu düşündü.

Ve karın bu gücü ile gizemli bir biçimde karışan, kızın gücü de içsel varlığına aktı. Zihin gözünü ikisinin etkisinin yarattığı imaya açamıyordu. On gün öncesinin o acayip paten yapma dürtüsünü anımsadı; kızın içeri girmesine izin veren dürtüyü. Herhangi bir zihnin, hatta hayalci bir zihnin bile böylesi bir düşün etkisi altına girebilmesi yeterince tuhaftı ve Hibbert, bir yandan rahatsızlığın tamamen farkında olmasına rağmen, kendini buna teslim etmekte garip bir neşe buluyordu. Onu eski pagan inançlarına iten bu isyankâr merkez, komutayı ele aldı. Bir tür duyumsal hazla, kendisini fethedilmeye bıraktı.

Ve o gece kar herkesin düşüncelerinde gibiydi. Dans eden çiftler ondan konuşuyor; otel sahipleri birbirlerini kutluyordu; kar, iyi spor demekti ve müşterileri tatmin etmişti; herkes geziler ve tırmanışlar planlıyordu, inişlerden ve virajlardan, uçuş hızından ve mesafeden, birikintilerden, yüzeyin kabuklaşmasından ve

ayazdan konuşuyordu. Canlılık ve coşkunluk havada yankılanıyordu; herkes dikkatli, aktif, olumluydu, bu kalabalık balo salonundaki havasız atmosfere bile yaratıcı yaşam akımları yayıyorlardı. Ve buna neden olan kardı, bunu getiren kardı; tüm bu sabırsız parıldayan enerji yüklemesinin nedeni en başta –Kardı.

Ama Hibbert'in zihninde, pagan özlemlerinin kimi hızlı alayımı sayesinde bu enerji şekil değiştirdi. Enerji, tutkulu bekleyişin beyaz ve kristal akımlarında ışıldayarak kendisini seyreltti ve Hibbert bir tür elektriksel imgelem ile bunu kızın kişiliğine aktardı –Kar Kızı. Kız bir yerlerde onu bekliyor, onu umuyor, uzak mehtaplı dağdan yumuşak bir şekilde ona sesleniyordu. Hibbert, o soğuk, kuru elin dokunuşunu anımsadı; yanağına çarpan yumuşak ve soğuk nefesi, gelişinde ve gidişinde varlığının durgunluğunu ve yumuşaklığını –tıpkı rüzgârın gönderdiği, yamaçlardan süzülen ani bir kar esintisi gibi. Kendisi gibi O da oraya aitti. Onun küçük rüzgârlı sesinin, ağaçların karlı dalları arasından sızarak kendisine geldiğini hayal etti, ismini çağıran sesini... tıpkı bir zamanlar, yıllar önce iki başka sesin yapmış olduğu gibi tam da yaşamının merkezine dalmış olan, aklından çıkmayan küçük sesi ni...

Ama kostümleriyle dans edenler arasında hiçbir yerde onun ince silüetine rastlamadı. Birileriyle dans etti, her kızın fark ettiği gibi akli başından gitmiş, dalgın ve aptal bir partnerdi, gözleri sürekli kapıya ve pencerelere doğru çevriliyor, gelmemiş olan imgeyi, cezbedici yüzü yakalamayı umuyordu... ve başından sonuna kadar, umuda rağmen umarak. Zira balo salonu seyrelmişti; gruplar teker teker ayrılıyor, otellerine ve şalelerine gidiyorlardı; orkestra besbelli yorulmuştu, insanlar küçük masalarda oturmuş buzlu limonatalarını içiyor, erkekler alınlarını siliyordu, herkes yatağa gitmeye hazırdı.

Gece yarısına yakındı. Paltosu ve kar botlarını almak üzere holden geçerken, koridorda "spor-odası"nın önünde, erken bir kayış için kayaklarını yağlayan erkekler gördü. Mutfağın iki tarafı açılır kapısından, sırt çantalarına konacak öğle yemekleri ısmarlandı. Hibbert içini çekti. Bir arkadaşının sunduğu sigarayı

yakarken, sabah gruplarına katılıp katılamayacağına dair soruya karmaşık bir yanıt verdi. Görünüşte soruyu iyi duymamıştı. Cam kapının dıştaki girişinden geçti, geceye karıştı.

Soruyu soran adam, gözlerinde bir anlık endişe ifadesiyle onun gidişini izledi.

"Seni duyduğunu düşünme" dedi bir diğeri, gülerek. "Hibbert'e bağırman gerekiyor, aklı işiyle çok meşgul."

"Çok yoğun çalışıyor" dedi ilki, "tuhaf düşünceler ve düşlerle dolu."

Ama Hibbert'in sessizliği kabalıktan değildi. Yalnızca daveti fark etmemişti. Otel-dünyasının çağrısı silinmişti. Artık onu duymuyordu. Başka bir yabani çağrı kulaklarında aksediyordu.

Zira sokağın yukarısında küçük bir siluetin hareket ettiğini görmüştü. Fırıncı dükkânının gölgesinin yakınlarında kayıp gitti –beyaz, ince, baştan çıkartıcı.

Ve bir anda zihninden karın durgunluğu ve yumuşaklığı geçti –bununla birlikte yüksekleri arayan, ağlayan bir yabanilik. Hibbert, hesaplanamaz, çevik bir güdüyle onun kendisiyle köy sokaklarında karşılaşmayacağını biliyordu. Orada, kalabalıklaştıran evlerin ortasında kendisiyle konuşmazdı. Aslında, mehtaplı yolun beyaz manzarasında görüş alanından çıkıp gözden kaybolmuştu bile. Orada, şalelerin ötesinde otoyolun aniden dağ yoluna daraldığı yerde bekliyor diye sezinledi.

Duraksamak aklına bile gelmedi; çılgınca görünüyordu, çılgıncaydı –onunla birlikte yüksekleri, en azından karın kalınca ve taze uzanmış olduğu açık havaya olan ani arzu– reddetmek için çok amiraneydi. Odasına çıkıp, akşamki giysilerinin üzerine kazak giydiğini, uzun kürk eldivenlerini ve kulaklıklı yün başlığını taktığını anımsamadı. Büyük olasılıkla kayaklarını taktığını hiç anımsamıyordu; bunu otomatik bir şekilde yapmış olmalıydı. Akli köyün dışındaydı –karlı dağlarda ve ayda.

Cafésinin pencerelerinin üzerine kepenklerini indirmekte olan Henri Défago, Hibbert'in geçtiğini görüp hafifçe meraklandı: "Un monsieur qui fait du ski à cette heure! Il est Anglais,

donc..." İnsanın ölme biçimini kendi seçmesine hakkı varmışçasına omuzlarını silkeledi. Ve o sırada şans eseri penceresinden bakmakta olan ayakkabıcının kambur karısı Marthe Perotti, Hibbert'in aceleyle yolun yukarısına çıkan silüetini fark etti. Perotti'nin başka düşünceleri vardı, çünkü erkeklerin ruhlarını çalan cadılar ve kar-yaratıkları ile ilgili eski gelenekleri biliyor ve bunlara inanıyordu. Hatta denir ki, geceleri sokaktan korkutucu "sinagog"un kükreyerek geçtiğini duymuştu ve şimdi... böylece gözlerini gizledi. "Onu çağırdılar... ve gitmesi gerekiyor," diye mırıldandı, istavroz çıkarırken.

Ama kimse Hibbert'i durdurmaya çalışmadı. Hibbert, evlerin ötesinde, ay ışığının, büyüleyici gölgeler eşliğinde karla buluştuğu orman kenarında onu aradığı yere kadar yalnızca bir tek şey anımsıyor. Ve olay yalnızca şuydu; kilisenin yanından geçtiğini hatırladı. Yıldızlara uzanan kulesinin ana hatlarını fark ettiğinde, sönük bir tür duraksama hissinin bilincindeydi. Tuhaf bir huzursuzluk gelip gitti –heyecanlı duygularının, dondurucu neşenin akışına tatsızca sinirlendi. O anın ahenksizliğini fark etti ve yok saydı, yoluna devam etti. Daha o uyarı çanlarının çaldığına aymadan, karın cazibesi ipucunu boğdu.

Ve sonra onu gördü. Parlayan kardan küçük bir açık alanda, baştan aşağıya beyaz giyinmiş olarak, ay ışığının ve parıltıyan manzaranın bir parçası olarak orada durup bekliyordu, ince silüeti ancak fark ediliyordu.

"Bekledim, çünkü geleceğini biliyordum," esintili güzelliğin gümüşü küçük sesi Hibbert'e doğru sürüklendi. "Gelmen gerekiyordu."

"Ben hazırım," diye yanıtladı, "ben de biliyordum."

Doğa-dünyası onu bu birkaç sözle, yüreğiyle yakaladı –gece ile karın mucizesi ve ihtişamıyla. Hibbert'in içinde yaşam sığıradı. Pagan ruhunun tutkuları coştı, neşeyle uyandı ve ona doğru dalgalandı. Hibbert ne durup düşündü ne de inceledi, ama tıpkı ilk aşkın yabaniliğindeki bir okul çocuğu gibi kendisini bıraktı.

"Bana elini ver," diye seslendi Hibbert, "geliyorum...!"

"Biraz daha ilerde, biraz daha yüksekte," diye geldi harika ya-

nıtı. "Burası köye çok yakın –ve kiliseye de."

Kelimeler tamamen doğru ve doğal göründü; Hibbert kelimeleri sorgulamayı aklına bile getirmede; görüş alanında uygarlığın ufak bir teması ile sunduğu teklifsizliğin imkânsız olduğunu anlıyordu. Bir defa yukarıda açık dağlarda, yüksek yamaçların ve göğe uzanan zirvelerin özgürlüğünün ortasında oldular mı, ay ile yıldızların tanıklığında ve karın yabaniliğinin seyrinde, alelade zihinleri hapseden ölü geleneklerden bağımsız, mutlu bir birleşmenin masumiyetini tadabilirlerdi.

Adımlarını hızlandırdı ama yine de ona yetişemedi. Yoğun çabalarına rağmen kız daima onun biraz ilerisinde kalıyordu... Ve sonunda ağaçları arkalarında bırakıp dağlık dehşet ve yıldızların güzelliği ile yuvarlanan kar denizinden kocaman yamaçlara yöneldiler. Beyaz dünyanın büyüü onu cezbedti. Bu dünya, ağırbaşlı ayın altında, çok daha uyarıcıydı. Duyguları hoş bir şekilde allak bullak eden ve yürekte vahşi bir şaşkınlığın büyüünü bırakan canlı, beyaz, sersemletici bir güçtü. Karın tüm bu örtülü beyazlığıyla kendisini gizleyen ve aynı zamanda gösteren bir kişilikti. Yükseliyor, Hibbert'le birlikte gidiyor, önden kaçıyor, arkadan takip ediyordu. Parlayan esnek kollarını yavaşça Hibbert'in boynuna alçalttı ve onu kavrayıp...

Elbette bazı uysal inandırmalar Hibbert'in ruhunu kandırdı, onu hep daha ileriye, yukarıya, daha yüksek buzlu yamaçlara yöneltti. Öyle görünüyor ki, sarhoşluğun deliliğinde olduğu gibi yargı ve idrak, tahtlarını tamamen terk etmişti. İnce ve baştan çıkarıcı olan kız, daima biraz öndeydi, böylece Hibbert ona asla tam olarak yetişemiyordu. Yüzünün ve bedeninin ak büyüünü gördü, boynundan taşan ve rüzgârda bir kar dalgası gibi uçan bir şeydi ve zaman zaman seslenen fısıltılı sesinin baştan çıkartan aksanını duydu: "biraz daha ileriye, biraz daha yükseğe... O zaman birlikte evimize gideceğiz."

Kimi zaman kızın elini, kendisinininkini bulmak üzere uzattığını gördü, ama her defasında, tam ona ulaştığında, kızın hâlâ önde olduğunu, elini ve kolunu geri çekmiş olduğunu gördü. Tırmanırken hafif bir aç kazandılar. Zahmet bir hiçmiş gibi görün-

dü. Bu kristal, şarapsı havada yorgunluk yok olmuştu. Karın tozu yüzeyi üzerinde kayakların çıkardığı "şişş", durgunluğu kıran tek sestti; bir bu, bir de Hibbert'in nefes alması, kızın eteklerinin hışırtısı, tüm duyduğu buydu. Soğuk ay ışığı, kar ve sessizlik dünyaya hükmetti. Gökyüzü siyahtı ve ötedeki zirveler, donmuş demir ve çelik çiviler gibi göğü yarıyordu. Uzakta, aşağıda vadi uyuyordu, köy ise çoktan manzaranın dışına saklanmıştı. Asla yorulamayacağını hissetti... Kilise çanının sesi zaman zaman zayıfça havaya yükseliyordu –gittikçe daha uzaktan.

"Bana elini ver. Şimdi geriye dönme zamanı."

"Bir yamaç daha," diye güldü. "Şu önümüzdeki sırta. Sonra evimize gideceğiz." Ve kızın alçak sesi hoş bir şekilde, kayakların mırıltısına karıştı. Kendi sesi şimdi nispeten kaba ve çirkin geliyordu.

"Ama daha önce hiç bu kadar yükseğe çıkmadım. Bu muhteşem! Bu sessiz kar ve ay ışığı dünyası –ve sen. Sen bir kar çocuğusun, yemin ederim. Bırak da geleyim –daha yakına– yüzünü göreyim, küçük ellerine dokunayım."

Kızın kahkahası yanıt verdi.

"Hadil! Biraz daha yükseğe. Burada ikimiz tamamen yalnızız."

"Bu harika," diye bağırdı Hibbert. "Ama neden bu kadar uzun süre saklandın? Paten yaptığımızdan bu yana boş yere hep seni aradım, sana bakındım..." neredeyse "on günden beri" diyecekti ama zamanın kesin anısı onu terk etmişti; günler mi, yıllar mı, yoksa birkaç dakika önce mi olduğundan emin değildi. Hibbert'in yeryüzüne dair düşünceleri dağılmış ve karmaşıklaşmıştı.

"Beni yanlış yerlerde aradın," diye mırıldandığını duydu biraz ilerisinde. "Asla gitmediğim yerlere baktın. Oteller ve evler beni öldürüyor. Onlardan uzak duruyorum." Kız kahkaha attı –ince, keskin, esintili küçük bir kahkaha.

"Ben de onlardan tiksiniyorum..."

Hibbert durdu. Kız aniden çok yakınına gelmişti. Buzdan bir nefes ruhunu sıyırdı. Kız ona dokundu.

"Ama bu korkunç soğuk!" diye bağırdı şiddetle, "bu dondurucu soğuk beni etkiliyor. Rüzgâr çıktı; buz rüzgârı. Hadi, döne-

lim..."

Ama kızı tutmak için, ya da en azından onu görmek için ileriye atıldığında kız yine gitmişti. Ve orada, birkaç metre ötedeki duruşunda ve sessizce sabit gözlerinin içine bakışındaki bir şey Hibbert'i ürpertti. Ay ışığı kızın arkasındaydı ama o kadar yakınında olmasına rağmen tuhaf bir biçimde Hibbert bakışını yüzünde odaklayamıyordu. Gözlerinin parıltısını yakaladı ama geriye kalanın tümü beyaz ve karlı görünüyordu, sanki kızın ötesine bakıyordu –içinden uzaya...

Aşağıda uzaktaki vadiden kilise çanının sesi sönük bir şekilde geldi ve Hibbert vuruşları saydı –beş. Vuruşları dinlerken ani, tuhaf bir halsizlik Hibbert'i ele geçirdi. Oldukça derinden, ölümcül ama yine de bir şekilde tatlı ve karşı konulması zor. Kara gömülüyor ve orada uzanıyormuş gibi hissetti... Beş saattir tırmanıyorlardı... Bu elbette, bitkinliğin uyarısıydı.

Büyük bir çabayla savaşıp bitkinliğini yendi. Bitkinlik geldiği gibi aniden geçiverdi.

"Geri dönüyoruz," dedi, zorlukla hissettiği bir kararla. "Köye yeniden varana kadar gün ağaracak. Çabuk gel. Eve gitme vakti."

Neşe duygusu Hibbert'i tamamen terk etmişti. Korkuya yakın bir his soğukça benliğini süpürüyordu. Ama kızın fısıldayan yanıtı bu hissi anında dehşete dönüştürdü –Hibbert'i berbat bir biçimde yakalayan, zayıf düşüren ve dirençsiz kılan bir dehşete.

"Bizim evimiz... burası!" Kelimelere, vahşi, gürültülü, tiz ve keskin bir kahkaha feveranı eşlik etti. Islık çalan bir rüzgâr gibi. Rüzgâr çıkmıştı ve bulutlar ayı gizledi. "Biraz daha yükseğe –aşağılık çanları duyamayacağımız bir yere" diye bağırdı ve ilk defa bilerek Hibbert'i elinden yakaladı. Kız hareket etti ve birdenbire Hibbert'in yüzüne yakınlaştı. Tekrar Hibbert'e dokundu.

Hibbert geriye dönüp kaçmaya çalıştı ve bunun için çabalar-ken ilk defa karın gücünün –çabayı canlandıran değil, öldüren diğer gücün– kendisini ele geçirdiğini keşfetti. Bu gücün, bitkin adamlara getirdiği nefesi kesen halsizlik, onları yapışkan yumuşak kucağında ölüm uykusuna çekmesi, istenci uyuşturup yaşam için duyulan tüm arzuyu fethetmesi –korkunç bir biçimde kendi-

sini ele geçirmişti. Ayakları ağırlaşmış ve birbirine dolanmıştı. Ne dönebiliyor ne de hareket edebiliyordu.

Kız önünde duruyordu, çok yakınında, soğuk nefesini yanaklarında hissetti; saçları kör edercesine gözlerinin önünden geçiyordu ve şu buz rüzgârı onunla geldi. Kızın beyazlığının yakınında olduğunu gördü; yine, sanki yüzü yokmuş gibi bakışı, kızın içinden uzaya doğru geçiyor gibiydi. Kızın elleri boynundaydı. Yumuşakça Hibbert'i dizleri üstüne çökertti. Hibbert çöktü; tamamen teslim oldu; boyun eğdi. Kızın ağırlığı üzerine çullanmıştı, boğucu, hoş. Kar göğsüne dek geliyordu... Kız onu yumuşakça dudaklarından öptü, gözlerini, tüm yüzünü. Ve sonra, o aşkın ve mucizenin sesiyle adını söyledi, başka iki kişinin –ikisi de uzun zaman önce Ölüm tarafından götürülen– aksanını taşıyan o sesle; annesinin ve sevmiş olduğu kadının sesiyle.

Karşı koymak için cılız bir çaba daha gösterdi. Sonra, mücadele ederken bile yüreğinin yakınındaki bu yumuşak ağırlığın, yaşamın getirebileceği her şeyden daha tatlı olduğunu anlayarak kaslarının gevşemesine izin verdi ve koruyan karın yumuşak bilinçsizliğine battı. Kızın kış öpücükleri onu uykuya taşıdı.

Derler ki karda bitkinlik uykusunu bilen erkekler, ölümün bu tarafında uyanışı bulamaz... Saatler geçti ve ay, beyaz dünyanın kenarından aşağıya battı. Sonra, aniden, göğsünde ve boynunda küçük bir çatırtı oldu ve Hibbert –uyandı.

Şaşkınlıkla yavaşça döndü, ağırlaşmış gözlerini ıssız dağlara çevirerek, sersem sersem etrafına bakındı, kalkmaya çalıştı. İlk başta kasları hareket etmedi; uyuşturan, sızlatan bir acı onu ele geçirmişti. Uzun, tiz bir yardım çığlığı çıkardı ve cılız çığlığının rüzgâr tarafından yutulduğunu duydu. Ve sonra, garip bir biçimde neden ılık olduğunu anladı –ölü değildi. Çünkü bu çığlığını götüren rüzgâr, o uyurken, bedenini sürüklenen kardan koruyan bir tümsek yaratmıştı. Tıpkı yanı başında kıvrılan bir dalga gibi. Çatırtıya neden olan en üstteki kenarın kırılmasıydı ve onu uyandıran da, kütlenin boynundaki soğukluğu.

Şafak, doğu göğünü öptü; solgun altın parıltıları, her zirveyi

görmekle ateşledi; ama buz havadaydı, kuru ve donmuş kar, yamaçların yüzeyinden pudra gibi uçuyordu. Hemen altında çıkıntı oluşturan kayakların burunlarını gördü. Sonra Hibbert anımsadı. Öyle görünüyor ki kavramasına yetecek gücü ancak bulmuştu, ama doğrulup ayağa kalkabilecek miydi? Uzakta aşağıdaki köye ve ağaçlara doğru korkunç bir hızla uçabilirdi. Kayaklar onu taşırdı. Ama yapamayıp düşerse...!

Bunu nasıl becerdiğini Hibbert asla bilemedi; ölüm korkusu bir biçimde, tüm saklı gücünü seferber etmişti. Yavaşça doğruldu, bir an dengeyi buldu, sonra geniş bir zikzak açısı alarak, yaya dan fırlamış ok gibi berbat yamaçlardan aşağıya inmeye başladı. Ve kendiliğinden, idmanlı kayakçı ve atletin mükemmel kasları onu kurtarıp yönlendirdi, zira ne yönünü ne de hızını kontrol etmenin bilincinde değildi. Kar, ince çelik darbeleri gibi yüzüne ve gözlerine batıyordu; vadi onunla buluşmak için sıçrayışlar çıkarıyordu önüne. Bu ışık hızındaki ölümden yaşama inişin önünde, kocaman yamaçlar ve mesafe eridiğinden, ayaklarının altındaki yeri nadiren hissediyordu.

İnişi dört mil boyunca zikzaklarla aldı; Hibbert'i neredeyse tümüyle mahveden şey kösedeki dönüşlerdi, çünkü bu zamanlarda dengede kalmanın gerilimi, gücünün geri kalanını tükenmenin eşiğine getiriyordu.

Tırmanması saatler süren yamaçlar, kayakla yarım saatlik kısa bir sürede inilebilirdi ama Hibbert, zaman kavramını tümünden yitirmişti. Bir kuşun uçuşuna benzeyen, havada bu vahşi ve hızlı düşüşte Hibbert'e başka düşünceler ve duygular hâkim olmuştu. Zira hemen peşi sıra, fırladık gibi dönen kar tozuyla, biçimler ve sesler onu takip ediyordu. Arkasında ölümün ince gümüşü sesini ve kahkahasını işitti. Keskin ve vahşiydi, kulaklarında vızıldayan rüzgârla birlikte izleyen seslerini duydu; ama bu defa yumuşak ve gönül çelen değil, kızgın bir tondaydı. Ve eşlik edenleri vardı, kız tek başına takip etmiyordu. Görünüşe göre şu uçan kar figürlerinden bir ordu tam arkasında çılgınca onu kovalıyordu. Boyuna ve yanaklarına öfkeyle vurduklarını, ellerini yakalayıp çektiklerini ve sürükleyerek ayaklarıyla kayaklarını birbirine dolaş-

tırmaya çalıştıklarını hissetti. Gözlerini onlar kör ediyor ve soluğunu alıp götürüyorlardı.

Yüksekliğin dehşeti, kar ve kış ıssızlığı, Hibbert'i ölümlle, insan türünün şimdiye kadar bildiği en delice yarışa sevketti, hızı o kadar dehşet vericiydi ki, altın ve kızıl henüz daha alçaktaki buzulların buz-dudaklarına dokunmak üzere zirveyi terk etmeden, çok aşağıda dostça sallanan ve onu karşılayan ormanı gördü.

Ve o sırada, ağaçların kenarında yavaşça hareket eden bir ışık gördü. Işığı bir adam taşıyordu. Bir alay insan şekli, karın içinde koyu bir çizgide zahmetle ilerliyordu. Ve –şarkı sesi duydu.

İçgüdüsel olarak, bir an duraklamaksızın yönünü değiştirdi. Daha önceki gibi bir açıda uçmuyordu artık, kayaklarını doğrudan aşağıya, dağ tarafına çevirdi. Korkunç diklik onu korkutmuyordu. Bunun aşağıya parçalanarak düşme anlamına geldiğini çok iyi biliyordu, ama aynı zamanda hızının iki katına çıkması ve sonunda güvenliğe ulaşması anlamına geldiğini de biliyordu. Zira, kafasından belirgin bir düşünce geçmemesine rağmen, şafakta şu parıldayan küçük feneri taşıyanın köyün rahibi olduğunu ve topluluğu, daha alçak yamaçlardaki bir şaleye –belki ölüm eşiğindeki bir köylüye– götürdüğünü anladı. Kızın kilise ve çan korkusunu anımsadı. Kutsal sembollerden korkuyordu.

Hızla inmeye başladığında kulaklarında son bir vahşi çılgılık, yüzünde rüzgârın yaygarası, kapalı gözkapaklarına batan karın bir hamlesi oldu –ve sonra boşluğa doğru düştü. Hız, görüşü alıp götürdü. Sanki Hibbert, dünyanın yüzeyinden akıyordu.

Belli belirsiz erkek seslerinin mırıldandığını, onu kaldıran güçlü kolların dokunuşunu ve kayağı burkulmuş bileğinden çıkarılırken zonklayan ağırları anımsıyor... zira gözlerini normal yaşama yeniden açtığında kendini, postanedeki yatağında, yanı başında doktor varken buldu. Ama yıllardır gece kayak yapan "deli Hibbert" in hikâyesi bu dağ köyünde anlatılageliyor. Öyle görünüyor ki, aklı başında hiç kimsenin daha önce denemediği yükseklikte yamaçlara tırmanmıştı. Turistler sezonun geri kalan

süresi boyunca bu hikâyeye kendilerini kaptırdı ve aynı gün, daha cesur iki adam oraya çıkıp yamaçların fotoğraflarını çekti. Daha sonra Hibbert bu fotoğrafları gördü. Fotoğraflarda tuhaf bir şey fark etti ancak bundan kimseye bahsetmedi:

Yalnızca tek bir iz vardı.

Champéry.

WENDIGO

Çeviren: Ardan Tüzünsoy

O yıl ava çıkan grupların büyük çoğunluğu, taze bir iz bile bulamadan dönmüşlerdi; geyikler alışılmadık derecede ürkektiler, Nemrudlar' da, gerçeklerden ya da hayal güçlerinden çıkara bildikleri en iyi mazeretlerle ailelerinin yanına dönmüşlerdi. Diğerleri gibi Dr. Cathcart da bir ganimet bulamadan dönmüştü; ama onun yerine, o güne dek vurulmuş tüm dev geyiklerden daha değerli olduğunu iddia ettiği bir deneyimin anısını getirmişti. Ama Aberdeen'li Carthart, geyiklerden başka şeylerle de ilgilenirdi –insan aklının uç noktaları da bunların arasındaydı. Ama bu hikâye, *Toplu Halüsinasyonlar* hakkındaki kitabında yer almaz, nedeni de (yakın bir meslektaşına söylediğine göre), bu olayda kendisinin de, olanları tarafsız olarak değerlendirmesini imkânsız kılacak derecede önemli bir rol almış olmasıdır...

Kendisinden ve rehberi Hank Davis'den başka, "Küçük Kilişe" yolundaki ilahiyat öğrencisi yeğeni genç Simpson ve onun rehberi olan Défago vardı. Joseph Défago, doğum yeri olan Quebec eyaletinden yıllar önce ayrılmış ve Kanada Pasifik Demiryolu'nun henüz yapılmakta olduğu sıralarda Rat Portage'da takılıp kalmış, Fransız asıllı bir Kanadalı'ydı; ormanlar ve bitkiler üzerine eşsiz bilgisinin yanı sıra, eski *voyageur* şarkılarını da söyleyebilir, üstüne esaslı bir avcı hikâyesi de anlatabilirdi. Üstelik vahşi doğanın yalnız yaratılışlı bazı tipler üzerindeki o büyüsünden de payını almıştı, doğada yalnız olmayı neredeyse saplantıya varan, romantik bir tutkuyla seviyordu. İssiz ormanlardaki hayata bayılırdı –onların sırlarını anlamadaki erişilmez becerisi de

1 Usta ve güçlü avcı. ç.n.

buradan geliyordu kuşkusuz.

Bu sefere katılması Hank'in seçimiydi. Hank onu tanır, çok güvenirdi. Bir yandan da "dostça bir şekilde, şakayla karışık" durmadan söverdi; tamamen anlamsız, ama pitoresk bir küfür dağarcığı olduğu için de, iki yiğit ve gözüpek ormancının arasında geçen konuşmalar genellikle epey renkli olurdu. Yine de, yörenin geleneği olduğu üzere "Doc" olarak hitab ettiği eski "av patronu" Dr. Cathart'ın yanında böylesine anlamsız küfürler selinin biraz saygısızca kaçtığını Hank de kabul ediyordu; ayrıca genç Simpson'ın şimdiden "azıcık rahip" olduğunun da farkındaydı. Ancak bir tek nedenden dolayı Défago'ya karşı çıkmıştı –Fransız asıllı Kanadalı'nın, Hank'in tanımıyla "lanetli ve karamsar bir akla yaraşır" şekilde hareket ettiğini söylüyordu, açıkçası onun bazen tipine, Latin tipine özgü davrandığını ve ağzından tek kelime almanın bile imkânsız olduğu, sessiz bunalımlar geçirdiğini kastediyordu besbelli. Kısacası Défago, hayal gücü kuvvetli ve melankolik biriydi. Ve her zamanki gibi, bu nöbetlere neden olan, "medeniyet" büyüüne gereğinden fazla maruz kalmaktı, çünkü vahşi doğada geçen birkaç gün onu hemen tedavi ediyordu.

Kısacası, o "ürkek geyik yılının" Ekim ayının son haftasında kendilerini Rat Portage'in kuzeyindeki vahşi ve ıssız topraklarda kamp yaparken bulan dört kişilik grup bunlardı. Geçmiş yıllardaki av gruplarında Dr. Cathart ve Hank'in yanında yer almış, ve aşçılık yapan bir kızılderili olan Punk da yanlarındaydı. Görevi yalnızca kampta kalmak, balık tutmak ve birkaç dakika içinde geyik eti bifteği ve kahve hazırlamaktı. Önceki patronlarının ona bağışladıkları eski püskü şeyleri giyerdi; kaba, koyu saçları ile esmer tenini saymazsak, şehirdeki bir zenci, bir Afrikalıya ne kadar benzerse, o da şehirli giysileri içinde o kadar kızılderili sayılırdı. Ama yine de Punk, ölmekte olan ırkının içgüdülerine sahipti; vakur sessizliği ve dayanıklılığı kaybolmamıştı; batıl inançları da.

O gece ateşin etrafında toplanmış olan grup sıkıntılıydı, geçen bir hafta boyunca tek bir geyiğin bile izine rastlamamışlardı. Défago şarkısını söylemiş, bir hikâyeye kaptırmıştı kendini, ama pek de havasında olmayan Hank, ona "gerçekleri iyice bulandır-

dığını ve tüm anlattıklarının uydurma palavralar olduğunu" öyle sık hatırlatmıştı ki, Fransız sonunda hiçbir şeyin bozmadığı bir sessizliğe gömülmüştü. Dr. Cathcart ve yeğeni ise, yorucu günün ardından epey bitkin düşmüşlerdi. Punk dallardan yapılmış, uyu-mak için de kullandığı derme çatma barakanın altında bulaşıkla-rı yıkıyor, kendi kendine homurdanıyordu. Sönmeye yüz tutmuş ateşi harlamaya kimse zahmet etmiyordu. Kış gökyüzünde yıl-dızlar parlıyorlardı, rüzgâr öyle zayıftı ki, arkalarındaki durgun gölün kıyıları ağır ağır buz tutmaya başlamıştı bile. Dinleyen, en-gin ormanın sessizliği usulca yaklaşıp çevrelerini sarmıştı.

Hank genizden gelen sesiyle birden söze başladı.

"Ben yarın bir değişiklik yapalım derim, Doc," dedi hararetle, gözlerini patronuna dikmişti. "Burada durmakla elimize bir şey geçmiyor."

"Kabul," dedi Cathcart, her zaman az konuşurdu. "Bence bu iyi fikir."

Hank, "Tabii iyi fikir patron," diye devam etti güvenle. "Di-yorum ki, sen ve ben bir değişiklik olarak batıya, Garden Gö-lü'nün yukarisına gitsek! Oralara henüz hiçbirimiz gitmedik."

"Ben varım."

"Défago, sen de Mr. Simpson'ı al ve küçük kanoyla gölün kar-sısına geçir, Elli Ada Gölü'nü geçin ve o güney kıyısını iyice bir gözden geçirin. Geçen yıl orası geyik kaynıyordu, bana kalırsa sırf bizi sinir etmek için bu yıl da aynı şeyi yapıyor olabilirler."

Gözlerini ateşten ayırmayan Défago cevap vermedi. Belki de hâlâ hikâyesinin yarıda kesilmesine içlerliyordu.

"Bu yıl o tarafa kimse gitmemiştir, son kuruşuma kadar bahse varım!" diye üstüne basarak devam etti Hank, bildiği bir şey var-dı sanki. Ortağına dik dik baktı. Karar verilmiş gibi, "Küçük ipek çadırı alıp bir iki gece uzaklaşmalı," diye tamamladı sözlerini. Hank avın genel yöneticisi ve grubun başı olarak görülüyordu.

Défago'nun bu plana pek de hevesli olmadığını herkes anla-mıştı, ama sessizliği basit bir onaylamayıştan daha fazlasını ifade ediyordu, hassas, esmer yüzünden alev ışığının yalaması gibi, ga-rip bir ifade geçti –ama üç adamın fark edemeyeceği kadar da ça-

buk olmadı. Simpson daha sonra çadırdaki amcasına, "Bence bir şeyden korktu," diyecekti. Dr. Cathcart hemen cevap vermemiş, ama o bakış, aklının bir köşesine not alacağı kadar dikkatini çekmişti. İfadesi, o anda nedenini pek anlayamadığı, geçici bir huzursuzluğa neden olmuştu.

Ama tabii ki ilk fark eden Hank olmuştu, işin tuhaf yanı da, onun isteksizliği karşısında patlamak ya da öfkeye kapılmak yerine, hemen onunla inceden inceye dalga geçmeye başlamasıydı.

"Ama oraya bu yıl kimsenin gitmemiş olmasının özel bir nedeni yok," dedi, sesini fark edilir şekilde kısmıştı, "en azından senin kastettiğin türden bir neden! Geçen yıl insanları oradan uzak tutan şey yangınlardı, bu yıl da herhalde –herhalde öylesine oldu, hepsi bu!" Bu tavırlarıyla onu cesaretlendirmeye çalıştığı açıktı.

Joseph Défago bakışlarını bir an için kaldırdı, sonra tekrar indirdi. Ormandan gelen bir esinti közleri bir süre alevlendirdi. Dr. Cathcart rehberin yüzündeki ifadeyi yine fark etti ve bu yine hoşuna gitmedi. Ama bu defa bakışının doğası kendini ele vermişti. Bir an için de olsa, o gözlerde ruhunun derinliklerinde korku olan bir adamın parıltısını görmüştü. Bu da onu kabullenemeyeceği kadar rahatsız ediyordu.

Ortamı biraz yumuşatmak için hafifçe gülerek, "O yönde kötü kızılderililer mi var yoksa?" diye sordu, bu numarayı fark edemeyecek kadar uykusu gelmiş olan Simpson ise uzun bir esneyişle yatmaya gidiyordu; yeğeni duyamayacak kadar uzaklaşınca da, "yoksa –yoksa o topraklarla ilgili bir mesele mi?" diye ekledi.

Hank'in her zamanki içtenliğinden uzak olan bakışları onun kilerle buluştu.

"Korkuyor, hepsi bu," diye cevapladı iyi niyetle, "eski bir peri masalından korkuyor! Hepsi bu, değil mi eski dost?" Défago'nun ateşe yakın duran çarıklı ayağını dostça dürttü.

Défago bir hayalden uyandırılmış gibi hemen başını kaldırdı, ama çevresinde dönen her şeyi görmesine engel olmayan bir hayaldi bu.

Bir anda savunmaya geçerek, "Korkmuyorum –hiçbir şeyden!"

diye cevap verdi. "Ormanda Joseph D fago'yu korkutacak hiçbir şey yok, bunu sakın unutma!" Konuşurken gösterdiği doğal enerji, gerçeği mi, yoksa sadece bir kısmını mı söylediğinin anlaşılması imkânsız kılıyordu.

Hank doktora döndü. Tam bir şey daha söylemek üzereydi ki, birden durdu ve etrafına bakındı. Karanlıkta, hemen arkalarından gelen bir ses üçünün de irkilmesine neden oldu. Gelen ihtiyar Punk idi, onlar konuşurken derme çatma barakasından kalkıp gelmiş, ateş başındaki çemberin önünde dikilmi ti  dinliyordu.

Hank göz kırparak, "Başka sefere, Doc," diye fısıldadı, "ahırlarına kadar girilmiş olmayan bir yerde!" Ayağa fırlayıp kızıl derilinin sırtına bir  aplak atarak yüksek sesle haykırdı, "Ate e yakla  da o pis kırmızı postunu biraz ısıt." Onu ateşe doğru çekti ve birkaç odun attı. "Bir iki saat önce hazırladığın yemek hiç de fena değildi doğrusu," diye devam etti hararetle, adamın aklını başka bir yere çekmeye çalışıyor gibiydi, "ve biz burda bir güzel kızarıırken, senin orada donmana izin vermek Hıristiyanlığa sığmaz!" Punk sokulup ayaklarını ısıttı, pek de anlayamadığı bu  enebazlık karşısında karanlık bir ifadeyle gülümsüyor, ama tek kelime etmiyordu. Başka bir şey konu ulmasının mümkün olmadığını görünce, Dr. Cathcart da yeğeni gibi yaptı ve ateş başında tütün içen    adamdan ayrılıp, çadıra doğru ilerledi.

Küçük bir çadırdaki, yanındakini uyandırmadan soyunmak kolay bir i  değildir, elli küsur ya ına rağmen din  ve sıcakkanlı olan Cathcart da, Hank'in "o yaşta hiç de fena değil" diye tanımlayacağı şeyi açık havada yaptı. Bu sırada, Punk'ın da barakasına d nm   olduğunu, Hank ile D fago'nun da çekiçle kerpeten gibi olduklarını gördü, daha doğrusu, çekiçle  rs gibiydiler,  rs olan da ufak tefek Kanadalı'ydı tabii. Bir vahşi batı melodramının sahneye uyarlanmış  ekliydi âdetâ: alevler, kırmızı siyahlı lekelerle yüzlerine vuruyordu, D fago, şekilsiz  apkası ve yerli  arıklarıyla "vahşi diyarların" kötü adamı rolündeydi; açık yüzlü ve  apkasız olan Hank, omuzlarını umursamazca sallayı ıyla, iyi yürekli ve kandırılmış kahramandı, arka planda bir çıkıntı gibi du-

ran ihtiyar Punk ise, atmosfere gizem katıyordu. Doktor bu ayrıntıları fark edince gülümsedi; ama aynı anda, içinde, derinlerdeki bir şey de –ne olduğunu bilmiyordu– biraz sıkıştı, sanki neredeyse hissedilmeyecek kadar hafif bir uyarı, bir esinti gibi ruhunu yalayıp geçmiş ve o daha farkına varamadan kaybolmuştu. Herhalde Défago'nun gözlerinde gördüğü o "korku dolu ifade" ile ilgili bir şeydi, "herhalde" –çünkü, genellikle çok keskin olan analizleri, bu kaçamak duyguyu başka türlü atlamış olamazdı. Défago'nun bir şekilde sorun yaratabileceğinin belli belirsiz farkındaydı... Örneğin, Hank kadar güvenilir bir rehber değildi... Bundan fazlasını ise düşünemiyordu...

Simpson'ın derin bir uykuda olduğu çadıra girmeden önce, adamları bir an daha izledi. Hank'in, zencilerin gittiği bir New York gece kulübündeki deli bir Afrikalı gibi küfürler savurduğunu gördü; ama bunlar "sevgi" küfürleriydi. Engel olan kişi artık uyuduğu için inanılmaz küfürler savruluyordu. Sonra kolunu âdetâ şefkatle dostunun omzuna koydu ve birlikte, karanlıkta hafifçe parlayan çadırlarına doğru gittiler. Bir an sonra Punk da onlar gibi yaparak karşı tarafta, kokulu örtülerinin altında gözden kayboldu.

O zaman Dr. Cathcart da içeri girdi, bitkinlik ve uyku ile birlikte, Elli Ada Gölü yoluyla ilgili Défago'yu neyin korkuttuğunu bilme isteği kafasının içinde hâlâ çatıyordu –bir yandan da, Punk gelince Hank'in neden konuşmayı kestiğini merak ediyordu. Sonra uykuya teslim oldu. Ertesi gün öğrenecekti. Şu zorlu geyiğin izini sürerlerken Hank ona bunun hikâyesini anlatacaktı.

Vahşi doğanın dişlerinin arasına küstahça kurulmuş olan küçük kampa derin bir sessizlik çökmüştü. Göl, yıldızların altında siyah bir cam tabakası gibi parlıyordu. Soğuk hava can yakıcıydı. Ormanın derinliklerinden sessiz dalgalar halinde akan, uzak bayırlardan ve donmaya yüz tutmuş göllerden mesajlar taşıyan gece rüzgârlarının arasına, yaklaşan kışın soğuk kokuları karışmıştı bile. Beyaz adamlar bu yavan kokuları asla ayırt edemeyebilirlerdi; yanan odunun kokusu, yüz mil ötedeki yosun, ağaç ka-

buğu ve kuruyan bataklıkların izlerini taşıyan bu âdeta elektriksel belirtileri onlardan saklardı. Ormanın ruhuyla gizli bir uyum içerisinde olan Hank ve Défago'nun hassas burunları dahi bir işe yaramazdı herhalde...

Ama bir saat sonra, herkes ölü gibi uyurken, ihtiyar Punk örtülerinin altından sıyrıldı ve bir gölge gibi gölün kıyısına indi –ancak kızılderili kanı taşıyan birinin olabileceği kadar sessizdi. Başını kaldırıp çevresine bakındı. Kesif karanlık pek fazla görüş imkânı tanıımıyordu, ama tıpkı hayvanlar gibi, onun da karanlığın susturamadığı, farklı duyuları vardı. Dinledi –sonra havayı kokladı. Bir köknar ağacının gövdesi gibi, hiç kıpırdamadan öylece duruyordu. Beş dakika sonra yine başını kaldırıp kokladı, sonra bir daha. Keskin havanın tadına bakınca o muhteşem sinirler, görünüşte hiç belli etmeden ürperdiler. Sonra, ancak vahşi adamların ve hayvanların anlayabileceği bir şekilde, çevresini saran siyahlığa karışarak döndü ve bir gölge gibi hareket ederek, barakasına ve yatağına döndü.

O uyuduktan kısa bir süre sonra, hissettiği rüzgâr değişimi, yıldızların göldeki yansımalarını nazikçe dalgalandırdı. Elli Ada Gölü'nün ötesindeki toprakların uzak bayırlarından kalkıp, onun bakmış olduğu yönden geldi ve büyük ağaçların dallarının arasından, neredeyse duyulamayacak kadar cılız bir uğultuyla süzülerek, uyumakta olan kampın üzerinden geçti. Gecenin ıssız yollarından onunla birlikte, tuhaf, hafif bir koku da geçmişti, kızıl-derilinin kıl gibi hassas sinirleri için bile fazla hafif olan, garip bir şekilde rahatsız edici, yabancı –bilinmeyen bir şeyin kokusu.

Tam o anda, hem Fransız asıllı Kanadalı, hem de kızıl-derili kanı taşıyan adam uykularında huzursuzca kıpırdandılar, ama ikisi de uyanmadı. Sonra, o unutulmaz derecede garip kokunun hayaleti geçip gitti ve arkalarındaki ıssız ormanın kalabalığında kayboldu.

Sabahleyin, daha güneş doğmadan kamp hareketlenmişti. Gece hafif bir kar yağmıştı ve hava soğuktu. Punk işini erkenden yapmıştı, kahve ve kızarmış tuzlu et kokusu tüm çadırlara geli-

yordu. Herkesin neşesi yerindeydi.

Hank coşkuyla, "Rüzgâr değişmiş!" diye haykırıyor, Simpson ile rehberinin küçük kanoyu yükleyişlerini izliyordu. "Gölün karışına esiyor—tam da sizin istediğiniz şey ha. Karda koca koca izler yapar! Oralarda dolaşan bir geyik varsa, rüzgâr böyleyken sizin kokunuzu da alamaz. İyi şanslar, Monsieur Défago!" diye ekledi, sanki bir şaka gibi, ilk kez bu adı gerçek Fransızca telaffuzuyla söylüyordu, "*bonne chance!*"

Défago da bu iyi dileklere coşkuyla karşılık verdi, durgunlukları kırılmıştı. Saat sekiz olmadan ihtiyar Punk kampta tek başına kalmıştı, Cathcart ve Hank batıya doğru giden patikada yola koyulmuşlar, yanlarına ipek çadır ve iki günlük yiyecek almış olan Défago ile Simpson'ı taşıyan kano ise, gölün bağrında, doğuya doğru uzaklaşan karanlık bir nokta olmuştu bile.

Ağaçlarla kaplı bayırların tepesinde yükselen ve aşağıdaki göl ve ormanlardan kurulu dünyaya keyifli bir sıcaklık yayan güneş, havadaki kış soğuşunu biraz kırmıştı, dalgıçkuşları rüzgârın kaldırdığı ıslıl ıslıl köpüklerin arasından geçiyor, sudan çıkanlar ıslak kafalarını güneşin altında şöyle bir sallayıp, tekrar gözden kayboluveriyorlardı; insan ayağı basmamış, sonu gelmez, sık ormanlar, o yapayalnız topraklarda tüm haşmetiyle göz alabildiğince uzanıyor; muazzam, el değmemiş halısını Hudson Körfezi'nin donmuş kıyılarına yayıyordu.

Dans eden kanonun pruvasında tüm gücüyle kürek çeken Simpson, ilk kez gördüğü bu manzaranın estetik güzelliğiyle büyülenmişti. Yüreği bu özgürlük ve açık bir alanda bulunma hissi-ni, ciğerleri de serin, hoş kokulu rüzgârı iyice sindiriyordu. Défago arkasında, kış tarafında oturmuş, yerli şarkıları söylerken, huş ağacından yapılmış kanoyu âdeta canlı bir şeymişcesine idare ediyor, bir yandan da yol arkadaşının tüm sorularını neşeyle cevaplıyordu. İkisi de coşkulu ve keyifliy-diler. İnsanlar böyle durumlarda yüzeysel, sözde ayrımlardan sıyrılırlar, ortak bir amaç için birlikte çalışan insanlar olurlar. Bu ilkel güçlerin arasında, patron Simpson ve işçi Défago yalnızca —iki adamdılar, "yol gösteren" ve "yol gösterilen." Tabii ki kontrol, daha bilgili olanın

elindeydi, genç adam da hiç düşünmeden, ikinci derece bir koma inivermişti. Rüzgâra karşı on iki millik sıkı bir kürek çekişten sonra ulaştıkları uzak kıyıya gelmeden önce her zaman kullandığı "Mr." ifadesini bırakıp "Bak Simpson," ya da "Simpson patron," şeklinde hitap ettiğinde karşı çıkmayı aklından bile geçirmedi. Sadece güldü, hoşuna da gitmişti; bir süre sonra farkına bile varmıyordu artık.

Bu "ilahiyat öğrencisi" çok yönlü ve kişilikli bir gençti, ama pek fazla yer görmemişti tabii; bu yolculukta da –kendi küçük İsveçre'sinin dışına ilk kez çıkıyordu– her şeyin devasa boyutları onu hayrete düşürmüştü. Yabani ormanlar hakkında birşeyler duymakla onları görmek arasında çok fark olduğunu anlıyordu. Onlarda yaşamak ve vahşi yaşamlarına uyum sağlamak ise, kalıcı ve mukaddes olarak gördüğü kişisel değerlerinde önemli bir değişiklik yaşamayan hiçbir normal insanın altından kalkamayacağı bir deneyimdi.

Simpson yeni .303 tüfeğini eline alıp da kusursuz, pırıl pırıl çift namlusuna baktığında, bu duygunun ilk belirtilerini yaşamıştı. Karargâhlarına giden üç günlük göl ve kara yolculuğu, bu süreci bir aşama daha ileri taşımıştı. Şimdi ise kamp kurmuş oldukları, vahşi hayatın sınırındaki yerin de ötesine, Avrupa kadar büyük ve balta girmemiş topraklara ayak basmak üzere olduğu için de, durumun gerçek koşullarını keyif ve hayretle kavırıyordu. Défago ve kendisi, kalabalık bir gruba –en azından, bir Deve karşı!

Bu uzak ve ıssız ormanların donuk güzelliği, kendisinin ne kadar küçük olduğu hissiyle birleşerek onu eziyordu. Ufukta yüzen o mavi ormanların arasından, sıkışık ağaçlıkların ancak acımasız ve korkunç olarak nitelenebilecek soğuk yüzü ortaya çıkıp kendini gösteriyordu. Sessiz uyarıyı anlıyordu. Ne kadar çaresiz olduğunun farkına varmıştı. Bitkinlik ve açlık sonucu acımasız bir ölümle arasındaki tek engel, insanoğlunun efendi olduğu uzak bir medeniyetin sembolü olan Défago idi.

Bu yüzden, Défago'nun kanoyu kıyıya çekişini, kürekleri özenle altına yerleştirmesini, ardından da, neredeyse görünmeyen bir yolun her iki tarafındaki çamların gövdelerini "çizmeye"

koyulmasını izlemek onun için heyecan vericiydi; ardından da umursamazca, "Bak Simpson, başıma bir şey gelecek olursa, bu işaretlere bakarak kanonun yerini dosdoğru bulursun –sonra da gölün batısına, güneşe doğru yol alarak kampa dönersin, tamam mı?" demişti.

Söylenebilecek en doğal şeydi ve bunu, sesinde fark edilir hiçbir değişim olmadan söyleyivermişti, yalnızca durumu ve gencin çaresizliğini çok iyi ifade ederek onun duygularını ortaya koymuştu. Yanında sadece Défago ile ilkel bir dünyadaydı, hepsi bu. İnsanın egemenliğinin bir başka sembolü olan kanoyu geride bırakıyorlardı. Baltanın ağaçlarda açtığı o küçük, sarı izler, saklandığı yerin yegâne işaretleriydi.

Her biri kendi tüfeğini taşıyan iki adam çantalarını bölüşerek, kayaların ve devrilmiş ağaçların üzerinden, yarı donmuş bataklıklardan geçen ince yolu izlediler; ormanı hoş bir şekilde süsleyen, kıyıları alacakaranlığın çizdiği çok sayıdaki gölden geçtiler; saat beşe doğru da birden kendilerini ormanın sınırında buldular; çamlarla kaplı, çeşitli şekil ve boyutlardaki adalarla dolu, geniş bir su tabakası uzanıyordu önlerinde.

Défago yorgun bir sesle, "Elli Ada Gölü," dedi, "güneş de ihtiyar kel kafasını ona batırmak üzere!" diye ekledi bilinçsiz bir şirsellikle ve hemen gece için kamp kurmaya koyuldular.

Ne bir fazla ne bir eksik hareket yapan o hünerli ellerle, sadece birkaç dakika içinde sağlam ve rahat ipek çadır kurulmuş, belesan dallarından yataklar hazırlanmış ve mümkün olduğunca az duman çıkaran, küçük bir yemek ateşi yakılmıştı. Genç İskoçyalı kanonun arkasında oltayla tuttukları balıkları temizlerken, Défago da geyik izleri aramak için ormanda "kısacık" bir tur atmayı "düşünüyordu." Hazırlanırken, "Bakarsın boynuzlarını biledikleri bir ağaca rastlarım," dedi, "ya da son akçaağaç yapraklarını yedikleri bir yere" –ve gitti.

Ufak tefek silüeti alacakaranlıkta bir gölge gibi eriyip giderken, Simpson ormanın onu böylesine kolayca kendi içine alıp kaybetmesini imrenerek izledi. Sadece birkaç adım atmış olmalıydı, ama gözden kaybolmuştu bile.

Ama o civarda fazla ağaç yoktu; her nasılsa birbirlerinden ayrı, aralıklı duruyorlardı; açıklıklarda da ladin ve köknarların arasından mızrakları andıran, ince huş ağaçları ve akçaağaçlar yükseliyordu. Yere uzanmış canavarlar ve yer yer şekilsiz omuzlara benzer çıkıntılar oluşturan gri kaya parçalarıysa, Eski Vatan'daki bir piknik yeri olabilirdi pekâlâ. İnsan elinin izi görülüyordu neredeyse. Biraz daha sağda ise, millerce uzayıp giden ve gerçek yüzünü ortaya koyan, yanmış kısım başlıyordu –önceki yılın yangınlarının haftalarca kavurduğu, kararmış ağaç gövdelerinin tıpkı yere dikilmiş dev kibrit çöpleri gibi cılız ve çirkin bir şekilde yükseldiği, sözcüklerle anlatılamayacak kadar vahşi ve ıssız yer, yani *brulé*. Kömürün ve yağmurla yıkanmış küllerin kokusu hâlâ belli belirsiz duruyordu.

Alacakaranlık hızla çöktü; parıltılar karardı; yalnızca ateşin çıtırtısı ve gölün taşlı kıyısına vuran küçük dalgaların sesi duyuluyordu. Güneşle birlikte rüzgâr da kaybolmuştu ve dallardan kurulu o koca dünyada tek bir kıpırtı bile yoktu. Sanki her an orman tanrıları çıkıp, ağaçların arasından muazzam hatlarını gösterevereceklermiş gibiydi. İleride, dimdik duran dev ağaç gövdelerinden sütunların ardında Elli Ada Gölü uzanıyordu; hilal şeklinde, bir uçtan bir uca on beş mil kadar vardı, kamp yerlerinden de beş mil kadar uzaktaydı. Gül ve safran renkli, Simpson'ın daha önce hiç görmediği kadar berrak bir atmosfer solgun, sonu gelmez ateşlerini, adaların –elliden çok yüz gibi görünüyorlardı– sihirli bir filonun yelkenlileri gibi süzöldükleri dalgalara akıtıyordu. Tepeleri gökyüzüyle oynaşan çamlarla kaplı olan bu adalar, ışık soldukça yükseliyordu sanki –kendi ıssız gölleri yerine, demir alarak göklere açılmak üzerelerdi.

Süslü flamaları andıran renkli bulutların oluşturduğu hatlar da, yıldızlara yolculuklarını haber veriyorlardı...

Sahnenin güzelliği tuhaf bir şekilde ilham vericiydi. Simpson bir yandan onun tadını çıkarmaya, bir yandan da ateş ve tavayla ilgilenmeye çalışırken balığı ve parmaklarını yaktı. Ama düşüncelerinin gerisinde sürekli, vahşi doğanın diğer yüzü vardı: insan hayatı karşısında kayıtsızlık, ıssızlığın insanoğlunu umursamayan

acımasız ruhu. Çevresine bakınıp, Défago'nun ayak seslerini duymak için dinleyince, o da gittikten sonra tamamen yapayalnız kaldığı hissi iyice güçlendi.

Keyifli, ama çok açık şekilde endişe verici bir histi. İçgüdüsel olarak aklından, "Bir şey olur da geri dönmezse, ne yapmalıyım –ne yapabilirim?" diye geçirdi.

Aç karnına otuz millik sıkı bir "yol almamış" birini öldürecek kadar koyu, sütsüz çay içip, bol bol balık yiyerek, sonuna dek hak ettikleri yemeklerinin tadını çıkardılar. Ardından da tütün içip gülererek, yorgun kol ve bacaklarını esneterek ateş başında öyküler anlattılar ve ertesi gün için planlar yaptılar. Défago tam havasında olsa da, hiçbir geyik izine rastlamadığı için hayal kırıklığına uğramıştı. Ama hava karanlıktı, o da pek uzağa gitmemişti. Üstelik *brulé* de kötüydü. Giysileri ve elleri isten kapkara olmuştu. Simpson onu izlerken, durumlarını yeni bir berraklıkla fark etti –vahşi doğanın ortasında yalnızca ikisiydiler.

Sonra, "Défago," dedi, "bu ormanlar, kendini evinde –daha doğrusu rahat hissetmek için biraz fazla büyük... Değil mi?" Yalnızca o anki hislerini ifade etmişti; rehberin cevabındaki içtenliğe, hele ciddiyete hazır değildi.

Dikkatle süzen, kahverengi gözlerini ona dikerek, "Tam üstüne bastın Simpson patron," diye cevapladı, "bu kesinlikle doğru. Bunların sonu gelmez –hiç gelmez." Sonra, kendi kendine konuşuyormuş gibi kısık bir sesle, "Birçokları bunu öğrendiler ve paramparça oldular!" diye ekledi.

Ama adamın halindeki ciddiyet diğerinin pek hoşuna gitmemişti; bu manzara ve ortam için biraz fazla ağırdı; konuyu açtığına pişman olmuştu. Amcasının, insanların bazen tuhaf bir vahşi doğa hastalığına tutulduklarını, insan ayağı basmamış yerlerin çekiciliğinin onları yarı büyülenmiş, yarı bilinçsiz bir şekilde ölümlerine sürüklediğini anlattığını hatırladı birden. Yol arkadaşının da o tuhaf tiplerle ortak bir yanı olduğundan emindi. Sözü başka konulara, örneğin Hank ile doktora ve ilk geyiği hangisinin göreceği üzerine olan doğal rekabete getirdi.

Défago umursamazca, "Batı yönünde iyice uzaklaşmışlarsa,

aramızda altmış mil vardır," dedi –"ihtiyar Punk da daha yolun yarısında çatlayana kadar balık yiyip, kahve içmiştir." Bunu gözlerinde canlandırarak güldüler. Ama altmış milden sıradan bir şeymiş gibi söz edilmesi, avlandıkları bu toprakların inanılmaz boyutlarını bir kez daha hatırlamasını sağlamıştı; altmış mil bir adımdı sadece; iki yüz mil ise bir adımdan biraz daha fazlası. İster istemez kayıp avcılarının öykülerini hatırlıyordu. Evsiz, gezgin, ormanların güzelliğinin çekiciliğine kapılmış adamların tutkuları ve gizemi, hoş sayılamayacak kadar canlı bir ürpertiye neden oluyordu ruhunda. Geçmek bilmeyen bu nahoş hissin kaynağının, arkadaşının ruh hali olup olmadığını merak ediyordu.

"Çok yorgun değilsen bir şarkı söyle bize, Défago," diye rica etti; "geçen gece söylediğin şu eski *voyageur* şarkılarından birini." Tütün kesesini rehberine verdi ve kendi piposunu da doldurdu, bu fırsatı bekleyen Kanadalı da, oduncu ve tuzakçıların işlerinin zorluğunu hafiflettikleri o âdeta melankolik şarkılardan biriyle hafif sesini göl boyunca yaydı. Bunda keyifli ve romantik bir tat, kıvılcıkların vahşi doğanın birlikte anıldığı, sık sık çarpışmaların yaşandığı ve Eski Vatan'ın bugün olduğundan çok daha uzak olduğu o eski öncü günlerini anımsatan bir şey vardı. Ses suyun üzerinde hoş bir şekilde yayıldı, ama arkalarındaki orman ne yankıya, ne de tınlamaya izin vermeden, tek bir hamlede onu yutuvermişti sanki.

Üçüncü kıtanın ortasındaydı ki, Simpson alışılmadık bir şey fark etti –uzak diyarlara dalıp gitmiş düşüncelerini birden toparlayan bir şey. Adamın sesinde tuhaf bir değişiklik vardı. Daha ne olduğunu anlamadan huzursuzluğa kapıldı, hemen başını kaldırdığında da, şarkısını hâlâ söylemekte olan Défago'nun, sanki bir şey görmüş gibi gözleriyle ormanı taradığını gördü. Sesi zayıfladı –giderek bir fısıltıya dönüştü– ve sonra tamamen kesildi. Aynı anda, şaşırtıcı derecede temkinli bir hareketle ayağa kalktı ve dimdik durdu –*bavayı kokluyordu*. Av kokusu alan bir köpek gibi kesik, derin soluklarla havayı burun deliklerine çekiyor, bir yandan da hızla her yana dönüyordu, nihayet durduğunda da, gölün doğu yönündeki kıyısını "gösteriyordu". Rahatsız edici şekilde

itici ve son derece dramatik bir görüntüydü. Simpson izlerken yüreği hiç de hoşuna gitmeyen bir şekilde ürperiyordu.

"Tanrı aşkına! Beni çok korkuttun!" diye çıkıştı, aynı anda o da yanında ayağa fırlamış, gözlerini karanlıklar denizine dikmişti. "Ne oldu? Korktun mu..."

Sorunun aptalca olduğunu daha ağzından çıkmadan anlamıştı, bir çift gözü olan herkes, Kanadalı'nın tepeden tırnağa pembeyaz kesildiğini görebilirdi. Ne güneş, ne de ateşin parlaklığı saklayamazdı bunu.

Öğrenci biraz titrediğini hissetti, dizleri çözülüyordu. "Ne oldu?" diye tekrarladı aceleyle. "Geyik kokusu mu aldın? Ya da tuhaf bir şey –kötü bir şey?" İçgüdüsel olarak sesini alçaltmıştı.

Çevresini saran ormanın duvarları giderek kapanıyordu; yakındaki ağaç gövdeleri ateşin ışığında bronz gibi parlıyordu; onların ötesinde ise –karanlık, ve anlayabildiği kadarıyla, bir ölüm sessizliği hâkimdi. Hemen arkalarındaki hafif bir esinti tek bir yaprağı kaldırdı, şöyle bir baktı ve sürüyü rahatsız etmeden, usulca tekrar yerine bıraktı. Yalnızca bu bir tek görsel etki için bile milyonlarca görünmez güç birleşmişti âdeta. *Başka* bir hayat yollarında dolaşmış –ve gitmişti.

Défago birden döndü; yüzünün solgunluğu pis bir kül rengine dönüşmüştü.

Ağır ağır ve üstüne basa basa, "Bir şey duyduğumu –ya da kokusunu aldığımı– söylemedim ki," dedi, sanki kendini savunuyormuş gibi ses tonu tuhaf bir şekilde değişmişti. "Aslına bakarsan, yalnızca etrafı kolaçan ediyordum, sorularıyla fazla üstelemek hatalı bir harekettir." Ardından da, besbelli epey zorlanarak çıkarabildiği doğal sesiyle, "Kibritler sende mi, Simpson patron?" diye ekledi ve şarkı söylemeye başlamadan önce yarısını doldurmuş olduğu piposunu yakmaya koyuldu.

Tek kelime etmeden yeniden ateşin başına oturdular. Défago, yüzü rüzgârın geldiği yöne bakacak şekilde dönmüştü. Bir yumuşak ayak bile anlardı bunu. Défago oturuşunu, dinlenebilecek ve koklanabilecek her şeyi dinlemek ve kokularını almak için değiş-tirmiştir. Yüzünü göle çevirip, ormana arkasını döndüğüne göre

de, kusursuz bir eğitimden geçmiş sinirlerini böylesine garip ve ani bir şekilde uyarının ormandaki bir şey olmadığı açıktı.

"Canım artık şarkı söylemek istemiyor," diye açıkladı kendi kendine. "O şarkı canımı sıkan anıları canlandırıyor; söylemeye hiç başlamamalıyım. Aklıma hayaller getiriyor, anlarsın ya."

Adamın çok güçlü bir hisle mücadele ettiği belliydi. Arkadaşının gözünde kendini aklamak istiyordu. Ama bu açıklama, gerçeğin sadece bir kısmı olduğu için yalan sayılırdı, zaten o da Simpson'ın buna kanmadığının pekâlâ farkındaydı. Orada dikilmiş, havayı koklarken yüzüne çöken solgun dehşeti hiçbir şey açıklayamazdı çünkü. Ve hiçbir şey –ne kamp ateşi, ne de sıradan konulardan söz etmek– kampı eski haline geri döndüremezdi. Rehberin yüzünde ve mimiklerinde bir an için beliren, beklenmedik de olsa tüm çıplaklığıyla apaçık olan, bilinmez bir dehşetin gölgesi de muğlak, dolayısıyla daha da etkili bir şekilde arkadaşına göstermişti kendini. Rehberin bariz bir şekilde gerçeği örtbas etme çabaları durumu yalnızca daha da kötüleştiriyordu. Ayrıca soru sormasının zorluğu, daha doğrusu imkânsızlığı ve nedenini bilememesi, genç adamın huzursuzluğunu daha da artırıyordu... Kızılderililer, vahşi hayvanlar, orman yangınları –bütün bunların söz konusu bile olmadığını biliyordu. Hayal gücü durmadan arıyor, ama bir şey bulamıyordu...

Ama bütün içerek, konuşarak ve koca ateşin önünde ısınarak geçen bir başka uzun aradan sonra, huzurlu kamplarını birdenbire istila eden gölge kalkmaya başladı. Bunu sağlayan belki Défago'nun çabaları, ya da sessiz, normal tavırlarının geri gelmiş olmasıydı; belki de Simpson durumu kendisi bu kadar abartmıştı; hatta belki vahşi doğanın sağlıklı havası iyileştirici gücünü göstermişti. Nedeni ne olursa olsun, ani korku duygusu kendisini besleyecek bir şey olmayınca geldiği gibi esrareniz bir şekilde geçmişti. Simpson çocuksu, mantıksız bir korkuya kapılmış olduğunu düşünmeye başlamıştı. Bunu kısmen bu vahşi ve kesif sahenin kanında doğurduğu bilinçsizce bir heyecana, kısmen yalnızlığın büyüüne, kısmen de bitkinliğe bağlıyordu. Rehberin

yüzünün solgunluğunu açıklamak hiç de kolay değildi tabii, ama o da ateş ışığının bir etkisi ya da kendi hayal gücü yüzünden olabilirdi... Şüphelendiyse de emin olamadı; ne de olsa bir İskoçtu...

Bir şekilde sıradışı olan bir duygu geçtiğinde, akıl her zaman onun nedenlerini açıklayacak bir düzine bahane bulur... Simpson dolu bir pipo yaktı ve kendi haline gülmeye çalıştı. Evine, İskoçya'ya dönünce iyi bir hikâye olacaktı bu. Bu gülüşün, ruhunun derinliklerinde o dehşetin hâlâ sinsice saklandığının bir belirtisi olduğunun –hatta bunun, ciddi şekilde endişelenmiş bir adamın, kendisini aslında durumun böyle *olmadığına* inandırmaya çalıştığıının bariz belirtilerinden biri olduğunun farkında değildi.

Ama Défago o cılız kahkahayı duymuştu, yüzünde şaşırmış bir ifadeyle bakışlarını kaldırdı. İki adam yan yana durmuş, yatmadan önce çevredeki közleri üzerlerine basarak söndürüyorlardı. Saat ondu –avcıların uyanık olmaları için geç bir saatti.

Her zamanki ses tonuyla, ama ciddi bir şekilde, "Seni gıdıklayan nedir?" diye sordu.

"Ben –ben tam o anda, evdeki küçük, oyuncak ormanlarımızı düşünüyordum," diye geveledi Simpson, aklını asıl meşgul eden şeye dönmüş, soru karşısında da hazırlıksız yakalanmıştı, "ve onları –bütün bunlarla kıyaslıyordum," kolunu savurarak ormanı gösterdi.

Ardından, ikisinin de tek kelime bile etmediği bir sessizlik oldu.

Simpson'ın omzunun üzerinden gölgelere bakarak, "Yine de, yerinde olsam buna gülmezdim," diye ekledi Défago. Orada, kimsenin görmediği yerler var –oralarda nelerin yaşadığını da kimse bilmez."

"O kadar mı büyük –ve uzak?" Rehberin tavırlarındaki ima muazzam ve korkunçtu.

Défago başıyla onayladı. Yüzünde karanlık bir ifade vardı. O da huzursuzlanmıştı. Genç adam, bu boyutta bir iç bölgede, aradan ne kadar zaman geçerse geçsin asla bilinmeyecek ve girilmeyecek ormanlar olabileceğini anlıyordu. Bu düşünce hiç de hoş-

na gitmemiştir. Yüksek ve neşeli bir sesle, yatma zamanının geldiğini söyledi. Ama rehber oyalanıyordu, ateşle oynuyor, gereksiz yere taşları dizip duruyor, yapılması gerekmeyen bir yığın şeyle uğraşıyordu. Söylemek istediği, ama bir türlü "açamadığı" bir şey olduğu açıktı.

Son kıvılcım yağmuru da havaya saçılınca birdenbire, "Söylesene Simpson patron," diye başladı, "bir koku almıyor musun hiç –yani alışılmadık bir koku?" Simpson bu sıradan sorunun, aklından geçen fena halde ciddi bir düşünceyi gizlediğini fark etti. Sirtında bir ürperti hissetti.

Közlere bir tekme daha savurarak kesin bir şekilde, "Yalnızca şu yanan odunların kokusunu," diye cevap verdi. Kendi ayağının sesinden irkildi.

"Peki akşam boyunca –hiç mi koku almadın?" diye ısrar etti rehber, karanlıkta onu süzüyordu; "olağandışı bir şey, daha önce hiç koklamadığın türden?"

"Hayır yahu; hiçbir koku almadımı" diye sertçe, yarı öfkeyle çıkıştı.

Défago'nun yüzü aydınlandı. Bariz bir rahatlamayla, "Güzel!" diye bağırdı. "Bunu duymak güzel."

"Ya sen?" diye sordu Simpson, aynı anda da buna pişman oldu.

Kanadalı karanlıkta ona doğru yaklaştı. Başını salladı. Pek de inandırıcı olmayan bir ifadeyle, "Sanmıyorum," dedi. "Nedeni şu söylediğim şarkı olsa gerek. Oduncu kamplarında ve tanrının unuttuğu o gibi yerlerde, Wendigo'nun yakında olduğundan, oralarda gezindiğinden kortukları zaman bu şarkıyı söylerler..."

Simpson hemen, "Peki nedir bu Wendigo?" diye sordu, sinirlerinin aniden ürpermesine yine engel olamamıştı. Adamın dehşetine ve onun nedenine yaklaştığının farkındaydı. Ama coşkun, tutkulu bir merak sağduyusunu yenmişti, korkusunu da.

Défago hızla döndü ve sanki bir çılgılık atmak üzereymiş gibi baktı. Gözleri ıslık ıslık, ağzı ardına kadar açıktı. Ama söylediği, daha doğrusu iyice kısılan sesiyle fısıldadığı, sadece şuydu:

"O berbat heriflerin, iyice içtikleri zaman inandıkları bir şey yalnızca –oralarda yaşayan dev bir hayvan," başıyla kuzeyi işaret

etti, "yıldırım hızıyla hareket eden, ormanlardaki her şeyden daha iri bir hayvan, ona bakmak da pek iyi bir şey sayılmaz –hepsi bu!"

"Demek bir ormancı masalı..." diye başladı Simpson, koluna yapışan rehberin elinden kurtulmak için hızla çadıra doğru yönlenmişti. "Gel, Tanrı aşkına biraz acele et, şu feneri de getir! Yarın güneşle birlikte kalkacaksak, yatma saatimiz geldi de geçiyor bile..."

Rehber hemen arkasındaydı. "Geliyorum," diye karşılık verdi karanlığın içinden, "geliyorum." Kısa bir aradan sonra da elinde fenerle çıkageldi ve bir çiviyle onu çadırın önündeki direği astı. Bu esnada yüzlerce ağacın gölgeleri yer değiştirdi, ipe takılarak hızla içeri daldığında da, tüm çadır sert bir rüzgâr yemişcesine titredi.

İki adam üzerlerini çıkarmadan, yumuşak belesan dallarından yapılmış, ustaca yerleştirilmiş yataklarına uzandılar. İçerisi sıcacık ve rahattı, ama dışarıdaki, çevrelerini saran ağaçlarla dolu dünya üzerlerine kapanıyor, milyonlarca gölgeleriyle onları kaplıyor, muazzam orman okyanusuna karşı minicik, beyaz bir istirdiye gibi orada öylece duran küçük çadırı boğuyordu.

Ama iki yalnız figürün arasında, gecenin gölgelerinden *olmayan*, bir başka gölge bastırıyordu. Şarkısının ortasında birdenbire Défago'nun üzerine atılan, bir türlü tamamen kurtulamadıkları o garip Korkunun Gölgesi'ydi bu. Hoş kokulu uyku uçurumuna dalmak üzere olan Simpson da orada uzanmış, çadırın açık bez kapısından karanlığı izlerken, ilkel bir ormanın, hiç esinti olmadığı... ve gecenin ağırlaşıp, somutlaşarak insan ruhuna girdiği ve üzerine bir tül örttüğü zamanki o eşsiz, derin dinginliğini ilk kez tadıyordu... Sonra uykuya daldı...

En azından öyle sanmıştı. Ama çadır kapısının hemen ötesindeki suyun şıptırısı hâlâ giderek yavaşlayan nabızıyla yarışırken, gözleri açık olarak yattığını ve küçük dalgaların vuruşlarıyla çekilme sesleri arasında, başka bir sesin de ortaya çıktığını fark etmişti.

Ve bu ses, daha ne olduğunu anlamadan çok önce, içindeki acıma ve endişe merkezlerini uyarmıştı. Dikkatle dinledi, ama kanı kulaklarında şiddetle davul çaldığından, bu önceleri pek bir işe yaramadı. Gölden mi geliyor acaba, diye düşündü, yoksa ormandan mı?...

Sonra birden, kalbi ürperip deli gibi çarparak, sesin çadırın içinden, hemen arkasından geldiğini anladı ve daha iyi duymak için döndüğünde, yarım metre bile ötesinde olmadığından kuşku kalmamıştı. Bir ağlama sesiydi: dallardan yapılmış yatağının üstündeki Défago karanlıkta yüreğini parçalarcasına ağlıyordu, örtüleri de, besbelli ağlayışını bastırmak için ağzına tıkmıştı.

Daha düşünüp, bir tepki vermeden ilk hissettiği şey, yoğun ve derin bir şefkat olmuştu. Çevrelerini saran ıssızlığın içindeki bu yakın insan sesi, onda acıma duygusu uyandırmıştı. Öylesine aykırı, öylesine çaresizce aykırı –ve ümitsizdi ki! Gözyaşları –bu engin, acımasız vahşi yerde– neye yarardı? Atlantik'in ortasında ağlayan, küçük bir çocuğu canlandırdı gözünde. Tabii ardından, durumu iyice kavrayıp, daha önce olanları da anımsayınca üzerine tam bir dehşet çöktü ve kanı buz kesti.

"Défago," diye fısıldadı hemen, "ne oldu?" Sesini elinden geldiğince yumuşatmaya çalışıyordu. "Rahatsız mısın? Mutsuz mu?" Cevap yoktu, ama sesler birdenbire kesildi. Elini uzatıp ona dokundu. Vücudu kıpırdamıyordu.

"Uyanık mısın?" Adamın uykusunda ağladığını fark etmişti. "Üşüdün mü?" Açıkta kalmış olan ayaklarının çadırın ağzından dışarı uzandığını gördü. Üzerlerine kendi örtülerinden ekstra bir kat yaydı. Rehber yatağında kaymış, görünüşe göre dalları da beraberinde sürüklemişti. Uyandırmaktan çekindiği için onu geri çekmeye korkuyordu.

Yavaşça bir iki soru sormayı denedi, ama dakikalarca beklemesine rağmen ne bir cevap, ne de bir hareket belirtisi gelmedi. Sonra düzenli, sessiz nefes alıp verişini duydu, elini usulca göğsüne koyup, altındaki ritmik iniş kalkışı hissetti.

"Bir sorun varsa," diye fısıldadı, "ya da yapabileceğim bir şey olursa söyle bana. Kendini –garip hissedersen beni hemen uyan-

dır."

Ne diyeceğini pek de bilemiyordu. Tekrar uzandı, düşünüyor, bunun ne anlama geldiğini kavramaya çalışıyordu. Défago uyku-
sunda ağlıyordu tabii. Etkilenmişti. Ama o çaresiz ağlama sesini
ve tüm ormanın onu dinlediği hissini hayatı boyunca unutama-
yacaktı...

Aklı uzun bir süre son olaylarla meşgul oldu, *bu* esrarengiz
olay da aralarındaydı ve bu mantık, aklına getirmek istemediği
tüm olasılıkları başarıyla ortadan kaldırırsa da, bir huzursuzluk his-
si hâlâ duruyordu, silinmeyi reddediyordu, kökleri çok derinler-
deydi –sıradan bir şey olamazdı.

Ama uyku, uzun vadede tüm duygulara baskın çıkar. Kısa sü-
re sonra düşünceleri tekrar dağıldı; orada öylece uzanıvermişti,
bir tost gibi sıcacıktı, son derece bitkindi; gece ise yatıştırıyor,
sakinleştiriyor, anıların ve endişenin sınırlarını bulandırıyor.
Yarım saat sonra, dış dünyada olup biten her şeyden kopmuştu.

Ama bu durumda, asıl düşmanı uykuydu, yaklaşan her şeyi
ondan gizliyor, sınırlarının uyarılarını bastırıyordu.

Bazen bir kâbusta, olaylar son derece korkunç bir gerçekçilik-
le birbiri ardına sıralanırken tutarsız bir ayrıntının bütün o eksik
ve sahte dekoru yıkması gibi, şimdiki olaylar da, gerçekten olma-
larına rağmen, buna bir açıklama getirebilecek olan ayrıntının o
karmaşa içinde gözden kaçtığına, dolayısıyla da kısmen gerçek,
kısmen ise yanılsama olduklarına inandırmıştı aklını. Uyuyanın
aklının gerilerinde, "bütün bunlar gerçek *sayılmaz*; uyanınca bunu
anlayacaksın" diye kestirip atmaya hazır bir şey uyanık kalır.

Simpson'ın durumu da bir bakıma böyleydi. Pek açıklanabilir
ya da inanılır olmayan olaylar, yine de kendilerini görüp, duyan
adam için soğuk bir korkunun bağımsız parçalarıydı, çünkü bul-
macayı tamamlayacak olan parça gizliydi, ya da gözden kaçmış-
tı.

Hatırlayabildiği kadarıyla onu ilk uyandırıp, arkadaşının ya-
nında dimdik oturup, titrediğinin farkına varmasını sağlayan,
çadırdan kapıya doğru şiddetli bir hareket olmuştu. Çadır bezi-

ne silüetini düşüren, şafağın solgun ışığı olduğuna göre, saatler geçmiş olmalıydı. Adam bu defa ağlamıyordu; bir yaprak gibi titriyordu; titreyişinin kat kat örtülerin altından, tüm vücuduna yayıldığını hissediyordu. Défago korunmak için ona sokulmuş, besbelli küçük çadırın kapı kanatlarının yakınında bir yerlerde kendini gizleyen bir şeyden uzak durmaya çalışıyordu.

Simpson bunun üzerine yüksek sesle bir soru sordu –uyanmanın verdiği o ilk şaşkınlıkla, ne sorduğunu tam olarak hatırlamıyordu– adam cevap vermedi. Gerçek bir kâbus atmosferi ve duygusu korkunç bir şekilde üzerine çökmüş, hareket etmesini ve konuşmasını zorlaştırıyordu. Hatta başlangıçta, nerede olduğundan da emin değildi –eski kamplardan birinde mi, yoksa Aberdeen'deki evinde, yatağında mı? Karışıklık hissi çok rahatsız ediciydi.

Ardından –ona uyanmasıyla aynı anda gibi gelmişti– dışarıdaki şafağın derin sessizliği tamamen yabancı bir sesle bozuldu. Bir anda, yaklaştığı duyulmadan gelmişti ve anlatılamayacak kadar dehşetliydi. Simpson'ın tanımına göre, insan sesine benziyordu; kaba ama hüzünlüydü –çadırın hemen dışında, yerden ziyade yukarıdan gelen, yumuşak, kükreyen, son derece güçlü bir sesti, ama her nasılsa aynı zamanda çok etkileyici ve çekici bir şekilde tatlıydı da. Üstelik üç ayrı ve farklı notada çıkıyordu ve bunlar rehberin adıyla tuhaf, uzak ama anlaşılır bir benzerlik taşıyorlardı: "*Dé-fa-go!*"

Öğrenci, bunu pek de iyi açıklayamadığını kabul ediyor, daha önce duyduğu hiçbir sese benzemediği gibi, böylesine tezat içindeki özellikleri birleştiriyordu. "Değişken, ağlamaklı bir sesti," diye anımsıyor, "sanki yalnız ve ehlileşmemiş bir şeye aitti, vahşi ve muazzam kuvvete sahip bir şeye..."

Daha ses susup, derin sessizlik girdaplarında kaybolmadan, yanbaşındaki rehber anlaşılmaz bir haykırıyla cevap vererek ayağa fırladı. Çadır direğine sertçe çarparak tüm yapıyı sarstı, kendine yer açmak için kollarını deli gibi sallıyor, ayağına dolaşan örtülerden kurtulmak için bacaklarını çılgınca savuruyordu. Bir an için kapının yanında dikildi, şafağın solgunluğuna karşı silüeti

karanlıktı; ardından, arkadaşının kendisini durdurmak için hiçbir şey yapmasına meydan vermeyen, inanılmaz bir hızla atılarak, çadır bezinden kanat kapaklarının arasından fırladı –ve gitti. Giderken –hızı öyle müthişti ki, uzaklaştıkça sesinin azalması açıkça fark ediliyordu– aynı zamanda zevkin getirdiği kendinden geçmişlikten de izler taşıyan, acı dolu dehşet çığlıkları atıyordu:

"Ah! Ah! Ayaklarım yanıyor! Ayaklarım ateşte yanıyor! Ah! ah! Bu yükseklik ve korkunç hızı!"

Derken mesafe onu hızla boğdu ve orman, daha önce olduğu gibi sabahın çok erken saatlerinin derin sessizliğine gömüldü.

Her şey öylesine ani olmuştu ki, yanındaki boş yatak delili olmasa, Simpson bunun kâbusunun bir devamı olduğunu düşünebilirdi. Kaybolan o bedenin yan tarafındaki sıcak temasını hâlâ hissedebiliyordu; kıvrık battaniyeler bir yığın olmuş, duruyordu; çadır ani gidişin şiddetiyle hâlâ titriyordu. Tuhaf sözcükler, sanki uzaklardan duyuyormuş gibi kulaklarında çınlıyordu –aniden köşeye sıkışan bir aklın vahşi diliydi bu. Üstelik beynine olağanüstü şeylerin varlığını bildiren yalnızca görme ve işitme duyuları da değildi, daha adam bağırıp koşarken bile, çadırın içine hafif ama keskin, garip bir kokunun dolduğunu fark etmişti. Cesaretini toplayıp hemen ayağa fırlayarak dışarı çıkması da, burun deliklerinin bu rahatsız edici kokuyu genzine çektiğinin bilinci-ne vardığı bu noktada olmuştu anlaşılan.

Şafağın, soğuk ve parlak bir şekilde ağaçların arasına süzülen gümüş rengi ışığı etrafı yeterince aydınlatıyordu. Arkasında, çiy-le sıırıslıklam olmuş çadır duruyordu, ateşin hâlâ sıcak olan kara külleri; adaların yüne sarılmış cisimler gibi belirdiğı, bir sis tabakasının ardında bembeyaz görünen göl; ormandaki açık alanların ardındaki karla kaplı yerler –her şey soğuk, durgun, güneşi bekliyordu. Ama ortadan kaybolan rehberden hiçbir iz yoktu –buz tutmuş ormanda hâlâ delice bir hızla koşuyordu kuşkusuz. Uzaklaşan adımların sesi, ya da gitgide zayıflayan sesin yankıları bile yoktu. Gitmişti –tamamen.

Hiçbir şey yoktu, şiddetle hissettiğı, o andaki varlığının geride, kampta kaldığı duygusu –ve etrafa sinen, her yeri kaplayan şu

koku dışında hiçbir şey.

Ve artık o da hızla kayboluyordu. Simpson, akli müthiş derecede karışmış olmasına rağmen, durumu kavramak ve açıklayabilmek için tüm gücüyle çabaladı, ama bilinçaltının hemen tanımadığı, anlaşılmaz bir kokunun ne olduğunu çıkarmak, akıl için pek de basit bir iş değildir. O da başarısız oldu. Daha ne olduğunu kavrayıp, bir tanım yapamadan kayboldu. Bildiği hiçbir kokuya benzemediği için, yaklaşık bir tarif yapmak bile zor görünüyordu. Biraz ekşi, aslan kokusunu andıran bir koku olduğunu sanıyordu, ama daha yumuşaktı ve o kadar da rahatsız edici değildi, bir bahçedeki çürümeye yüz tutmuş yaprakları, toprağı ve büyük bir ormanın kokusunu oluşturan sayısız hoş kokuyu andıran izler vardı içinde. Ama o hepsi için kısaca "aslan kokusu" tanımını kullanıyor.

Sonra –hepsi geçti ve kendisini şaşkın, ortaya çıkabilecek her şey karşısında çaresiz bir yem olarak bırakan aptallaşmış bir dehşet içinde, ateşin küllerinin yanında öylece dikilmiş dururken buldu. O anda bir taşın üzerinde bir misk sıçanı belirip, sivri burnunu gösterecek, ya da bir sincap bir ağaç kovuğuna kaçacak olsa, daha fazla dayanamayıp, oracıkta bayılıp yığılırdı herhalde. Bütün bu olanların, müthiş bir Dış Korku'nun dokunuşu olduğunu hissediyordu –ve darmadağın olmuş güçleri, toparlanıp kendini kontrol edecek, kesin bir tavır koyacak zamanı henüz bulamamıştı.

Ama hiçbir şey olmadı. Yeni yeni uyanan ormanda güçlü bir rüzgâr esti ve birkaç akçaağaç yaprağı titreyerek döküldü. Gökyüzü birdenbire iyice aydınlanmış gibiydi. Simpson yanaklarında ve çıplak başında serin havayı hissetti; soğuktan titrediğinin farkına vardı ve büyük bir çaba sonucu, ormanın ortasında tek başına olduğunu –ve kayıp arkadaşını bulup yardımına koşmak için hemen birşeyler yapması gerektiğini anladı.

Her ne kadar sonucu hesaplanmamış ve yararsız da olsa, birşeyler yaptı da. Çevresini saran o balta girmemiş orman, arkada yolunu kesen su örtüsü ve o vahşi çığlının kanında doğurduğu dehşet ile, tecrübesiz herhangi birinin benzer bir şaşkınlıkla ya-

pacağı şeyi yaptı: delirmiş bir çocuk gibi, hiçbir yön duygusu olmadan etrafta koşturdu ve dumaksızın rehberin adını bağırdı:

"Défago! Défago! Défago!" diye haykırdı, ağaçlar da her bağırdığında bu adı biraz yumuşatılmış olarak tekrarladılar –"Défago! Défago! Défago!"

Kar lekeleri üzerinde kısa bir mesafe boyunca devam eden patikayı izledi, ağaçların kar tutmasına meydan vermeyecek kadar sıklaştıkları yerde ise yine kaybetti. Sesi kısılıp, cevap vermeden dinleyen o dünyada kendi sesinin tınısı onu korkutmaya başlayana kadar bağırdı. Ne kadar şiddetli çabalarsa, aklının karışıklığı da o kadar artıyordu. İçindeki sıkıntı korkunç boyutlara ulaştı ve sonunda harcadığı güç, amacını aştı ve müthiş bir bitkinlik yüzünden, kampa geri döndü. Yolunu bulmuş olması bile başlı başına bir mucizeydi. Güvenliğe kavuşması büyük zorluklarla, sayısız yanlış izden sonra nihayet beyaz çadırı ağaçların arasına fark etmesiyle olmuştu.

Sonra bitkinlik kendi tedavisini gösterdi ve sakinleşti. Ateş yakıp kahvaltı etti. Sıcak kahve ve domuz eti sağduyusunu ve düşünme yetisini geri getirince, bir çocuk gibi davrandığının farkına vardı. Durumu sakin kafayla tekrar gözden geçirmeyi denedi ve atılgan yapısının da yardımıyla, önce olabildiğince ayrıntılı bir arama yapmaya, başarılı olamazsa da ana kampa dönüp, yarım getirmeye karar verdi.

Öyle de yaptı. Yanına yiyecek, kibrit, tüfek ve dönüş yolu için ağaçları çizmek üzere küçük bir balta alarak yola koyuldu. Hareket ettiğinde saat sekiz olmuş, bulutsuz gökyüzündeki güneş ağaçların tepelerinde parlıyordu. Kendisi yokken Défago'nun dönmesi olasılığına karşı, ateşin yanındaki bir kazığa bir not astı.

Bu defa, dikkatle hazırladığı planına uygun olarak yeni bir yön seçti, eninde sonunda rehberin izleriyle kesişecek, geniş bir yay çizmek amacındaydı; ve daha çeyrek mil bile yol almadan, karda büyük bir hayvanın izlerine rastladı, hemen yanında da küçük ve hafif, hiç kuşkusuz bir insanın –Défago'nun ayaklarına ait olan izler vardı. Doğal olarak bir anda, ama kısa süreli olarak ra-

hatladı; çünkü ilk bakışta bu izlerde bütün olanların açıklamasını görmüştü: bu koca izler hiç kuşkusuz, rüzgârı arkasına alarak kampa yaklaşmış ve bu hatasını anlar anlamaz da, o eşsiz uyarı ve tehlike bağırışını basmış olan bir dev geyiğe aitti. Avcılık içgüdüleri insanüstü bir mükemmelliğe ulaşmış olan Défago da, rüzgârla birlikte yaklaşan hayvanın kokusunu saatler öncesinden almıştı. Heyecanlanması ve ortadan kaybolması da elbette ki bu... bu...

Sonra, sımsıkı yapıştığı bu imkânsız açıklama söndü ve sağduyusu, bunların hiçbirinin doğru olmadığını acımasızca yüzüne vurdu. Hiçbir rehber, hele Défago gibi biri, böylesine mantıksız hareket etmez, tüfeğini bile almadan çekip gitmezdi...! O tüm ayrıntıları anımsayınca, olanlar çok daha karmaşık bir açıklama gerektiriyordu –dehşet çığlığı, şaşırtıcı sözler, burnu yeni kokuyu ilk aldığı anda yüzüne çöken kül rengi korku; karanlıktaki o boğuk ağlama, ve –bunu daha ilk kez, belli belirsiz hatırlıyordu– adamın arazinin bu bölümünden başından beri çekiniyor oluşu...

Hem şimdi bir daha bakıyordu da, bunlar zaten geyik izleri değildi! Hank ona boğadan ineğe, hatta buzağıya kadar tüm hayvanların toynaklarını tarif etmiş, bir parça huş ağacı kabuğuna şekillerini çizmişti. Bunlar ise tamamen farklıydı. Büyük, yuvarlak ve geniştiler, sivri toynaklarda olduğu gibi çıkıntılan yoktu. Bir an, ayı izlerinin bunlar gibi olup olmadığını düşündü. Aklına başka bir hayvan gelmiyordu, ren geyikleri bu mevsimde bu kadar güneye inmezlerdi, inseler de, toynaklı izler bırakırlardı.

Bu izler –bir insanı güvende olduğu yerden çekip alan, bilinmez bir yaratığın karda bıraktığı bu esrarengiz yazılar– iyiye işaret değildi, kafasında onları şafağın sessizliğini bozan o uğursuz sesle birleştirenince, bir an için başı döndü ve müthiş bir sıkıntı duydu. Durumdaki *tehditkâr* havayı seziyordu. İzleri daha yakından incelemek için eğilince hafifçe duyduğu o tatlı ama keskin koku da, neredeyse tiksinti derecesinde bir hisle boğuşarak bir anda ayağa fırlamasına neden oldu.

Ardından, hafızası ona bir başka kötü oyun daha oynadı. Birdenbire çadırdan dışarı çıkmış o çıplak ayakları ve gövdenin san-

ki dışarı çekilmiş gibi duruşunu anımsadı; adamın, daha sonra uyandığında kapının yanındaki bir şeyden çekinmesini. Ayrıntılar, ürperen aklını organize bir saldırıyla dövmeye başlamıştı. Çevresini saran, ağaçların bekledikleri o sessiz ormanın derinliklerinde toplanıyor, ne yapacağını görmek için bekliyorlardı. Orman üzerine geliyordu.

Ama Simpson, gerçek bir cesaretin baskın çıkmasıyla devam etti, elinden geldiğince izleri takip ediyor, iradesini kırmak için uğraşan bu çirkin duyguları bastırmaya çalışıyordu. Geri döneme korkusu yüzünden yol boyunca sayısız ağacı işaretliyor, birkaç saniyede bir rehberin adını haykırıyordu. Baltanın iri ağaç gövdelerine hafifçe vuruşu ve kendi sesindeki alışılmadık ton, bir süre sonra artık çıkarmaya da, duymaya da çekindiği sesler oldular. Çünkü sürekli varlığına dikkati çekiyor ve tam yerini belli ediyorlardı ve eğer gerçekten de onun bir şeyin peşinde olduğu gibi, bir şey de onun peşindeyse...

Bu düşünceyi hemen kafasından uzaklaştırdı. Bunun hızla sonunu hazırlayacak, son derece şeytani bir dehşetin başlangıcı olduğunu fark etmişti.

Kar devamlı olmamasına, yalnızca daha açık yerlerde kümeler halinde bulunmasına rağmen, ilk birkaç mil boyunca izleri takip etmekte zorluk çekmedi. Ağaçların izin verdiği yerlerde, cетelle çizilmiş gibi düzgündüler. Bir süre sonra ise adımların aralıkları açılmaya başladı ve sonunda, hiçbir normal hayvanın yapamayacağı boyutlara ulaştı. Çok uzun, âdeta uçarak atılmış adımlara benzemeye başlamışlardı. Bir tanesini ölçtü, altı metrelik bir "aralığın" yanlış olması gerektiğini bilmesine rağmen, iki nokta arasında nasıl olup da hiçbir iz bulamadığını bir türlü anlayamıyordu. Ama onu daha da şaşırtan, görüşünün iyiden iyiye bozulduğunu sanmasına neden olan şey ise, Défago'nun adımlarının da aynı şekilde aralarının açılması, aynı inanılmaz mesafeleri aşmasıydı. Koca yaratık onu kaldırmış, bu şaşırtıcı adımları atarken yanında taşımıştı sanki. Bacakları çok daha uzun olan Simpson, koşarak bir sıçrayış yapsa bile bu mesafenin yarısını da-

hi aşamadığını gördü.

Dehşet ya da deliliğin inanılmaz sonuçlar doğurduğu korkunç bir yolculuğun sessiz delilleri olan, yan yana giden bu koca izlerin görüntüsü son derece etkileyiciydi. Ruhunun derinliklerini sarsıyordu. Gözlerinin gördüğü en korkunç şeydi bu. İzleri mekanik, âdeta kendinden geçmiş bir halde takip etmeye başladı, kendisinin de dev adımlar atan bir şey tarafından izlenip izlenmediğini görmek için durmadan dönüp arkasına bakıyordu... Az sonra, onların ne anlama geldiğinin pek de farkında değil gibiydi –bunlar, isimsiz ve vahşi bir şeyin karda bıraktığı izlerdi, yanından eksik olmayan ayak izleri de ufak tefek Kanadalı'ya aitti, daha birkaç saat önce çadırını paylaştığı, sohbet ettikleri, güldükleri, hatta yanı başında şarkı söyleyen adama...

Sağlam bir sağduyu sahibi ve son derece mantıklı bir İskoç olmasa, onun yaşına ve tecrübesine sahip biri, bu gencin bu macera boyunca bir şekilde koruduğu o dengeyi asla koruyamazdı. Cesaretle ilerlerken fark ettiği iki şey, ellerinin tüfeğinin kabzasını sımsıkı kavramasına ve Küçük Kilise'ye hazırlanmış yüreğinin cennete sessiz bir dua yollamasına değil, dosdoğru çadırının güvenliğine geri dönmesine neden olurdu. Her iki izde de bir değişiklik olduğunu görmüştü ve adamın ayak izlerindeki değişiklik, açıklanamaz bir şeydi –korkutucuydu.

Bunu önce büyük izlerde fark etmiş, uzun bir süre gözlerine inanamamıştı. Bu tuhaf ışık-gölge etkisine neden olan dökülmüş yapraklar mıydı, yoksa ince öğütülmüş pirinç gibi uçuşan kuru kar mı bir gölgelendirmeye neden oluyordu? Yoksa gerçekten de büyük izlerde hafif bir renklenme mi vardı? Hayvanın derin, belirgin izlerinde artık esrarengiz, kırmızımsı bir ton vardı, karın rengini değiştiren herhangi bir maddeden çok, bir ışık oyununa benziyordu. Resme yeni bir ürkünçlük boyutu katan bu soluk, korkunç ton her izde giderek artıyordu.

Ama bunu açıklayamayıp da, benzeri bir işaret olup olmadığını görmek için dikkatini diğer izlere çevirdiğinde, onlarda çok daha kötü ve çok daha korkunç anlamlar taşıyan bir değişiklik ol-

duğunun farkına vardı. Yaklaşık son yüz metredir, onların da giderek büyük izlere benzediğini görmüştü. Değişiklik fark edilmeden olmuştu, ama sonucu apaçık ortadaydı. Nerede başladığını kestirmek zordu. Sonucu ise kuşku götürmezdi. Artık yanı başlarındaki büyük izlerin küçük, düzgün, özenle işlenmiş, tam birer kopyasıydılar. Dolayısıyla, onları oluşturan ayaklar da değişmişti. Onları görünce, aklında birşeyler nefret ve korkuyla geriledi.

Simpson ilk kez tereddüt etti; sonra, endişe ve kararsızlığından utanarak, hemen birkaç adım ilerledi; bir an sonra da olduğu yere çivilendi. Tam önünde izler tamamen bitiyordu, her iki iz de birdenbire sona ermişti. Yüz metrelik bir alanda, hatta daha da ötesinde izlerin devamını aradı, ama boşuna. Hiçbir şey yoktu.

Ağaçlar orada çok sıkı, hepsi büyük ladin, sedir, köknar ağaçlarıydılar; küçük çalılıklar yoktu. Durup çevresine bakındı, ne yapacağını bilemez bir haldeydi; karar verme yetisini yitirmişti. Sonra bir kez daha aramaya koyuldu, bir kez daha ve bir kez daha, ama sonuç hep aynıydı: *hiçbir şey*. Kar yüzeyinde iz bırakan ayaklar, yerden havalanmışlardı sanki!

İşte tam o sıkıntı ve şaşkınlık anında, korkunun kamçısı en ince hesaplanmış darbesini indirdi yüreğine. En zayıf yerinden, ölümcül bir etkiyle vurdu ve tüm sinirlerini boşalttı. İçin için bunun olmasından korkuyordu hep –ve olmuştu işte.

Yukarıdan, müthiş bir yükseklik ve uzaklıkla boğulmuş bir halde, rehber Défago'nun tuhaf bir şekilde incelmış, ağlayan sesini duydu.

Ses o sakın, soğuk gökyüzünden, benzersiz bir korku ve dehşet etkisiyle üzerine inivermişti. Bir an kıpırdamadan durup, âdetâ tüm bedeniyle dinledi, sonra destek almak için en yakın ağaca doğru sendeleyerek ilerledi, akli ve ruhu ümitsiz bir şekilde çalkanıyordu. O anda bu, geçirdiği en yıkıcı ve sarsıcı deneyimdi, öyle ki, tüm duyguları ani bir rüzgârla yüreğinden çekilmişti birdenbire.

"Ah! Ah! Bu yükseklik! Ah, ayaklarım yanıyor! Ayaklarım

ateşte yanıyor...!” Acı dolu ses, uzak, yalvaran, tarif edilemez bir yakarış taşıyan bir tonla gökyüzünden geliyordu. Bir defa seslendi –sonra dinleyen ağaçların üzerine bir sessizlik çöktü.

Ne yaptığının pek de farkında olmayan Simpson da kendisini çılgınca bir oraya, bir buraya koşarken buldu, arıyor, sesleniyor, köklere ve taşlara takılıyor, kendinden geçmiş bir halde amaçsızca koşturarak seslenenini bulmaya çalışıyordu. Akli başından gitmiş, yarı çıldırmış bir halde, denizdeki bir gemi gibi yanlış ışıkların peşine düşerek, deneyimin olayların üzerine örttüğü anı ve duygu perdesinin ardına daldı; gözleri, yüreği ve ruhu korkuyla doluydu. O uzak seste, Vahşi Doğanın Paniği onu çağırıyordu –Vahşi Yerlerin Gücü– İssızlığın Yıkıcı Güzelliği. O anda, çaresiz ve geri dönüşü olmayan bir şekilde kaybolmuş, o son yalnızlığı yaşayan birinin şehvet ve acısını hissetti. Ebediyen avlanmış olan, o kadim, gökyüzü kadar büyük ormanlarda sürüklenen ve kovalanan Défago’nun görüntüsü, düşüncelerinden geriye kalan karanlık kırıntılarda bir alev gibi dolaşıyordu...

Karmakarışık olmuş duygularının arasında bir an için olsun tutunup, düşünebileceği bir şey bulana dek çağlar geçmişti sanki...

Çılgılık tekrarlanmadı, kendi çatlak sesiyle çağrılar da cevapsız kaldı; vahşi doğanın gizemli güçleri, kurbanlarını geri vermek üzere almışlar –ve saklamışlardı.

Yine de saatlerce arayıp, seslenmiş olmalıydı, çünkü nihayet bu yararsız arayıştan vazgeçip, Elli Ada Gölü kıyılarındaki kampına dönmeye karar verdiğinde, ikinci vakti yaklaşıyordu. O zaman dahi isteksiz olarak gidiyordu, o bağırان ses hâlâ kulaklarında daydı. Güç de olsa tüfeğini ve dönüş yolunun izlerini buldu. Beceriksizce işaretlenmiş ağaçları izlemek için gereken dikkat ve içini kemiren açlık, aklını toplamasına yardımcı oldu. Aksi halde, geçirdiği kısa süreli yıkımın, tam bir felakete dönüşebileceğini kendisi de kabul ediyor. Yavaş yavaş toparlandı ve normal denmesine yakın bir noktaya ulaştı.

Yine de, yaklaşan alacakaranlıkta yolculuk oldukça tekinsiz

gececekti. Peşinden gelen sayısız ayak sesi duyuyordu; kahkahalar atan ve fısıldaşan sesler; ağaçların ve kayaların ardına çökmüş, geçtiği anda toplu bir saldırı yapmak için birbirleriyle işaretleşen silüetler görüyordu. Rüzgârın sinsi uğultusu irkilip dinlemesine neden oldu. Usulca, her fırsatta gizlenerek ve elinden geldiğince az ses çıkararak ilerliyordu.

Ormanın o ana dek koruyucu olan, ya da gizleyen gölgeleri artık tehdit ediyor, zorluyordu; korkmuş aklından geçenler, muğlak oldukları için akla çok daha kötü şeyler getiren bir sürü olasılığı bastırıyordu. Olan her şeyin ardında, isimsiz bir kaderin pek de gizli olmayan varlığı seziliyordu.

Sonunda başarması gerçekten takdire değer bir şeydi; daha güçlü ve deneyimli adamlar bile, bu tecrübeyi bu kadar başarıyla atlatamayabilirlerdi. Tüm olanlar göz önüne alınırsa, kendine oldukça hâkim sayılırdı, planı da bunu kanıtlıyor. Uyku söz konusu bile olmadığı, tanımadığı bir izi karanlıkta takip etmek de aynı derecede olanaklı olduğu için, o gecenin tamamını tüfeği elinde, bir an bile sönmesine izin vermediği bir ateşin başında oturarak geçirdi. Bu uğursuz nöbetin sıkıntısını hayatı boyunca ruhunda taşıyacaktı; ama başarıyla tamamladı; şafağın ilk ışaretiyle de yardım çağırmak üzere ana kampa olan uzun dönüş yolculuğuna başladı. Önceki gibi yine, yokluğunu açıklayan ve bol bol yiyecek ve kibrit bıraktığı *zulamın* yerini tarif eden bir not bıraktı –ama hiçbir insanın bu notu bulacağını sanmıyordu!

Simpson'ın tek başına göl ve ormandan çıkıp yolunu bulması başlı başına bir hikâye olabilir; onun bunu anlatışını dinlemek, Vahşi Doğa kendisini sınırsız pençesiyle kavradığında –ve kahkahalarla güldüğünde– bir adamın ruhunda hissettiği tutkulu yalnızlığı anlamaktır. Ayrıca eşsiz cesaretini de takdir etmektir.

Kendisi özel bir becerisi olmadığını, neredeyse görünmez olan izleri mekanik olarak, düşünmeden takip ettiğini söylüyor. Kuşkusuz gerçek de bu. Bilinçsiz aklın rehberliğine, yani içgüdülerine güvenmişti. Hayvanlara ve ilkel adamlara özgü bir yön bulma duygusunun da yardımı olmuş olabilir, çünkü o karmakarışık bölgeden çıkıp, yaklaşık üç gün önce Défago'nun kanoyu

sakladığı ve "gölün batısına, güneşe doğru yol alarak kampa dönersin," dediği noktaya ulaşmayı başardı.

Ona yol gösterecek fazla bir güneş kalmamıştı, ama pusulasını elinden geldiğince kullanarak, yolculuğun son on iki millik kısmını uydurma salda, ormanı nihayet geride bırakmış olmanın verdiği müthiş bir rahatlık hissiyle geçirdi. Şansı varmış ki, su da durgundu; kıyıları takip ederek yolu yirmi mil daha uzatmaktansa, gölün ortasından geçmeyi tercih etti. Yine şansı varmış ki, diğer avcılar da dönmüşlerdi. Ateşlerinin ışığı olmasa, kampın yerini araması bütün gece sürebilirdi.

Kanosu kumlu koya çıktığında vakit gece yarısına yaklaşıyordu; bağırışları üzerine uyanan Hank, Punk ve amcası da hemen koşup, son derece bitkin ve çaresiz haldeki İskoç'u kayalıklardan geçirip, sönmekte olan ateşin başına getirdiler.

İki gün ve iki gecedir aralıksız olarak peşini bırakmayan bu büyü ve dehşet dünyasına sıradan amcasının birdenbire girivermesi, duruma bambaşka bir boyut getirmişti. O çatlak, "N'aber evlat! Neler oldu?" diyen ses ve kuru, güçlü elin kendisini kavraması, yepyeni bir değerlendirme ölçütü çıkarmıştı ortaya. Birdenbire bir duygu selinin içine aktığını hissetti. Kendisini fena halde "koyverdiğini" fark etti. Irkına özgü sert yapısı onu geri çağırıyordu.

Bu, ateş başındaki o gruba her şeyi anlatmakta neden bu kadar zorlandığını da açıklıyor kuşkusuz. Yine de yeterince anlatmıştı, bir an önce bir yardım grubunun yola çıkmasına ve Simpson'un da onlara doğru şekilde yol gösterebilmesi için önce bir şeyler yemesi ve en önemlisi, uyuması gerektiğine karar verildi. Durumunu onun düşündüğünden çok daha keskin bir gözle inceleyen Cathcart, hastasına çok küçük dozda bir morfin iğnesi yaptı. Altı saat boyunca bir ölü gibi uyudu.

Bu ilahiyat öğrencisinin daha sonra özenle yazdığı tanımlara bakılırsa, şaşkın gruba yaptığı açıklamalarda bazı hayati ayrıntıları vermemişti. Söylediğine göre, amcasının sağlam, mantıklı görüntüsü karşısında, olanlardan söz edecek cesareti bulamamış-

tı kendinde. Dolayısıyla araştırma grubu sadece Défago'nun geceleyin çaresiz ve açıklanamayan bir kriz geçirdiğini, birisi ya da bir şey tarafından "çağırıldığını" hayal ettiğini ve yanına yiyecek ya da tüfek almadan ormana daldığını, zamanında bulunup kurtarılamazsa da orada soğuk ve açlıktan ölebileceğini biliyordu. Üstelik bu durumda "zamanında" demek, "hemen" demekti.

Ertesi gün ise –Punk'a ateş ve yiyeceği daima hazır tutması yolunda talimat vererek, saat yedide yola çıkmışlardı– Simpson amcasına hikâye hakkındaki birçok gerçeği daha anlatmayı başardı, tabii bunları aslında son derece dikkatli bir şekilde gözden geçirdikten sonra anlattığını belli etmiyordu. İzlerin başladığı, kanonun dönüş yolculuğu için bağlandığı yere geldiklerinde, Défago'nun "Wendigo" diye bir şeyden söz ettiğini, uykusunda sayıkladığını, kampın çevresinde alışılmadık bir koku duyduğunu, ve başka zihinsel heyecan belirtileri gösterdiğini anlatmıştı. "O alışılmadık koku"nun kendisi üzerindeki şaşırtıcı etkisinden de söz etmişti, "keskin ve ekşi, tıpkı aslanların kokusu gibi." Elli Ada Gölü'nden bir saat kadar uzaklaştıktan sonra, dahasını da –kendisi daha sonra bunun isterik durumunun aptalca bir dışavurumu olduğunu düşünmüştü– kayıp rehberin "yardım için" seslendiğini duyduğunu da anlattı. Kullandığı o acayip ifadelerden söz etmedi, o anlamsız sözleri tekrarlamaya dayanamazdı. Ayrıca, adamın kardaki ayak izlerinin, hayvaninkilerin minyatür birer kopyasına dönüştüğünü açıklarken de, *tamamen* inanılmaz mesafelerden hiç bahsetmedi. Neyi söyleyip, neyi gizleyeceği, kişisel gurur ile dürüstlük arasındaki hassas bir meseleydi. Örneğin, kardaki ürkütücü renkten söz etmiş, ama bedeninin kısmen çadırın dışına doğru sürüklenmiş olduğunu saklamıştı...

Sonuçta, kendisinin usta bir psikolog olduğuna inanan Dr. Cathcart, yalnızlık, şaşkınlık ve dehşetin etkisinde kalan aklının, gerginlik ve durumun davet ettiği yanılsamalar karşısında zayıf düştüğü noktayı açık ve kesin olarak bildirmişti ona. Bir yandan yaptıklarını överken, bir yandan da kendini nerede, ne zaman ve nasıl kaybettiğini açıklamıştı. Övgüleriyle yeğeninin kendini olduğundan daha iyi, anlattıklarını küçümsemekle ise olduğundan

daha aptal görmesine neden olmuştu. Birçok materyalist gibi, o da yetersiz bilgisine dayanarak ustaca yalan söylüyordu, *çünkü* kendisine sunulan bilgi, kendi bildikleriyle uyumuyordu.

"Bu korkunç, ıssız yerlerin büyüü," demişti, "hiçbir akla dokunmazlık etmez, tabii yüksek hayal gücü yetisi olan akıllardan söz ediyorum. Senin aklında da, ben senin yaşında iken benimkine yaptığı etkiyi yapmış. Küçük kampınızı rahatsız eden hayvan bir geyikti kuşkusuz, bir geyiğin bağıırışı bazen çok acayip bir ses tonunda olabilir. Büyük izlerin renkli görüntüsü de, besbelli ki heyecanlanma sonucu kendi gözlerinin doğurduğu bir görme bozukluğu idi. İzlerin büyüklüğü ve genişliğini de, onlara rastladığımızda göreceksin. Bir ses duyma şeklindeki bir yanılsama ise, zihinsel heyecanın neden olduğu en yaygın yanılsama türlerinden biridir –şunu hemen ekleyeyim ki evladım, bu tamamen hoş görülebilir ve sen de, o şartlar altında bu durumu son derece iyi idare etmişsin. Gerisi için de, çok cesurca hareket ettiğini söylemeliyim, bu vahşi doğada yalnız olma hissinin verdiği korku son derece berbattır, yerinde ben olsaydım, senin zekâ ve kararlılığının dörtte birini bile gösterebileceğime inanmıyorum. Bir türlü açıklayamadığım tek şey ise –şu lanet koku."

"Emin olun, beni hasta etti," dedi yeğeni, "tam anlamıyla başımı döndürdü!" Amcasının, sırf fiziksel formülleri biliyor olmasına güvenerek sakin ve her şeyi biliyormuş gibi davranması onu biraz karşı çıkmaya itmişti. İnsanın bizzat şahit olmadığı bir deneyim hakkında atıp tutması kolaydı. "Sıkıntı verici ve korkunç bir kokuydu, ancak böyle tanımlayabiliyorum," diye devam etti, yanındaki sessiz, hiçbir duygu belirtisi göstermeyen adamın yüzüne bakıyordu.

"Bu şartlar altında," diye cevapladı, "sana daha da kötü görünmemesine şaştım doğrusu." Simpson bu sözlerin, gerçek ile amcasının "gerçek" anlayışı arasında gidip geldiğini biliyordu.

Böylece nihayet küçük kampa geldiler ve hâlâ yerinde olan çadırı, ateşin kalıntılarını ve yanı başındaki kazığa tutturulmuş, dokunulmamış notu buldular. Tecrübesiz ellerin beceriksizce ha-

zırladığı zula ise keşfedilmiş ve açılmıştı –misk sıçanları, vizonlar ve sincaplar tarafından. Kibritler çukurun çevresine saçılmıştı, ama yiyecek son kırıntısına kadar götürülmüştü.

Hank kendine özgü şekilde, yüksek sesle "Eh, burada yok çocuklar," diye bağırdı, "altımızdaki kömürler kadar eminim bundan. Ama şimdi nerede olduğuna gelince, bu da öteki tarafta olup bitenler kadar belirsiz." Böyle bir zamanda, yanında bir ilahiyat öğrencisinin bulunması kullandığı dile engel değildi, yine de okurlar için iyice gözden geçirildi tabii. "Bence," diye ekledi, "bir an önce yola çıkıp deliler gibi arayalım onu!"

Défago'nun kötü kaderinin sıkıntısı, kısa süre önce orada olduğuna dair izleri gördükleri zaman tüm grubun üzerine korkunç bir ağırlık gibi çökmüştü. Özellikle de gövdesinin ağırlığıyla hâlâ düz ve yassı olan, belesan dallarından yatağın olduğu çadır, onu tekrar yanlarına getiriyordu sanki. Sözlerinin biraz havada kaldığını hisseden Simpson, kısık bir sesle ayrıntıları açıklamaya devam ediyordu. Artık çok daha sakindi, yine de, bu kadar yolculuğun gerginliği onu bitkin düşürmüştü. Amcasının, huzursuz hafızasındaki anıları açıklama yöntemi –daha doğrusu, açıklayı-verme yöntemi– de, duygularının uyuşmasında etkili olmuştu.

Rehberin o sabah, kurşun rengi şafakta kaybolduğu yönü iki yol arkadaşına göstererek, "İşte şu tarafa doğru koştu," dedi. "Tam bu tarafa doğru tıpkı bir ceylan gibi koştu, huş ağaçlarıyla köknarların arasından..."

Hank ve Dr. Cathcart bakiştılar.

"İzini de o yönde, iki mil kadar takip ettim," diye devam etti, sesinde o eski korkunun izleri seziliyordu, "ve izlerin birden –bitiverdiği– yok olduğu yere geldim."

"Ve onun seslendiğini duyduğun ve o keskin kokuyu hissettiğin ve bütün diğer şamatanın olduğu yer," diye bağırdı Hank, içindeki yoğun sıkıntıyı dışa vuran bir sesle.

"Ve heyecanının sana hayaller gördürecek kadar baskın çıktığı yer," diye usulca ekledi Dr. Cathcart, ama yeğeninin duyamayacağı kadar da usulca değildi.

Hızla yol almışlardı ve ikindinin ilk saatleriydi, önlerinde hâlâ en az iki saatlik gün ışığı vardı. Dr. Cathcart ve Hank hiç zaman yitirmeden araştırmaya başladılar, ama Simpson onlara katılamayacak kadar yorgundu. Ağaçlardaki çizikleri, mümkün olan yerlerde de ayak izlerini takip edeceklerdi. Bu arada onun da yapabileceği en iyi şey iyi bir ateşi canlı tutmak ve dinlenmekti.

Ama üç saat kadar süren bir arayışın ardından, karanlık da iyice bastırınca, iki adam da hiçbir şey bulamadan kampa döndüler. Yeni yağan kar tüm izleri silmişti, ağaçlardaki çizikleri izleyerek Simpson'ın döndüğü noktaya kadar gitmişlerse de, bir insanın varlığına dair en ufak bir ize bile rastlamamışlardı –hatta hayvanınkine de. Hiçbir taze iz yoktu, kar bozulmamıştı.

Yapılacak en iyi şeyin ne olduğuna karar vermek kolay değildi tabii, aslında *yapabilecekleri* başka bir şey de yoktu. Kalıp, fazla bir şansları olmadan haftalarca arayabilirlerdi, Yeni yağmış kar tek umutlarını da yok etmişti, yemek için ateşin başında toplandıklarında da sıkıntılı, hüzünlü bir gruptular. Gerçekler de oldukça üzücüydü doğrusu, Défago'nun Rat Portage'da bir karısı vardı ve kazandığı para, ailesinin tek geçim kaynağıydı.

Gerçek tüm çirkinliğiyle ortaya çıktığına göre, daha fazla yapmacıklığa gerek yoktu. Gerçekleri ve olasılıkları açıkça konuştular. Birinin kendini ıssızlığın çekiciliğine kaptırıp aklını kaçırmaması, Dr. Cathcart'a göre bile yeni bir şey değildi; üstelik Défago böyle bir şeye meyilliydi de, kanında o melankolik tat vardı ve dengesi, zaman zaman haftalarca aralıksız süren içki dönemleriyle zayıflamıştı. Bu yolculuk sırasında bir şey –ne olduğunu asla tam olarak öğrenemeyebilirlerdi– onun çizgiyi aşmasına yetmişti, hepsi bu. Böylece ağaçlar ve göllerle dolu o vahşi bölgeye kaçmıştı, açlık ve yorgunluktan ölecekti. Kampı tekrar bulma olasılığı yok gibiydi, kapıldığı delilik de kuşkusuz iyice yükselmiş olmalıydı, kendine zarar verip acımasız sonunu çabuklaştırmaması da mümkündü tabii. Aslında, onlar orada konuşurlarken, sonu gelmişti kuşkusuz. Yine de, eski dostu Hank'in önerisiyle, biraz daha beklemeyi ve ertesi günün tamamını, şafaktan karan-

lık basana dek, yapabilecekleri en sistematik araştırmaya adanmaya karar verdiler. Bölgeyi aralarında paylaşacaklardı. Planlarını en ince ayrıntısına kadar konuştular. İnsanların yapabileceği ne varsa yapacaklardı.

Bir yandan da, Vahşi Doğa Paniği'nin talihsiz rehberi ele geçirilişindeki alışılmadık yöntem üzerinde konuşuyorlardı. Efsaneyi genel hatlarıyla biliyor olmasına rağmen Hank'in konuşmanın aldığı yönden pek memnun olmadığı belliydi. Fazla bir şey söylemedi, ama o kadarı da aydınlatıcı olmuştu. Ülkenin bu tarafında, geçen sonbaharda birçok kızılдерilinin Elli Ada Gölü civarında "Wendigo'yu gördükleri" söylentileri çok yaygındı, Défago'nun burada avlanmaya isteksiz olmasının gerçek nedeni de buydu. Hank de, eski dostunu buna zorladığı için, ölümünde biraz payı olduğunu düşünüyordu kuşkusuz. "Bir kızılдерili delirdiği zaman," diye açıkladı, diğerleriyle değil de, kendi kendine konuşuyor gibiydi, "her defasında 'Wendigo'yu görmüş' deyip geçerler. Zavallı Défago da kışına kadar batıl inançlarla doluydu zaten..."

Havanın biraz daha duygusallaştığını hisseden Simpson da hayret verici öyküsünü baştan anlattı; bu defa hiçbir ayrıntıyı atlamadı; kendi hissettiklerinden ve ezici korkularından da söz etti. Yalnızca duyduğu tuhaf sözcükleri es geçti.

"Ama hiç kuşkusuz Défago sana Wendigo efsanesiyle ilgili bütün bu ayrıntıları anlatmıştı, sevgili evladım," diye ısrar etti doktor. "Yani bundan söz etmişti, böylece daha sonra heyecanının gelişmesine neden olduğu o fikirleri aklına sokmuştu."

Simpson bunun üzerine gerçekleri bir kez daha tekrarladı. Défago'nun hayvandan çok kısaca söz ettiğini söyledi. Simpson'un kendisi ise hikâye hakkında hiçbir şey bilmiyordu, hatta hatırladığı kadarıyla, hakkında bir kitap dahi okumamıştı. Bu sözcük bile yabancıydı onun için.

Doğruyu söylüyordu elbette, Dr. Cathcart isteksizce de olsa, olayın son derece alışılmadık türden olduğunu kabul etmek zorunda kaldı. Ancak bunu sözlerinden ziyade tavırlarıyla gösterdi. Sırtını sağlam, güçlü bir ağaca yaslamıştı; ateş sönme belirtisi

gösterecek olsa hemen harlayıp alevlendiriyordu; geceleyin çevrelerinden gelen en hafif sesi bile herkesten önce fark ediyordu –gölde sıçrayan bir balık, ormanda kırılan bir dal parçası, üzerlerindeki dallardan, ateş ısıtınca gevşeyip zaman zaman dökülen donmuş kar parçaları. Sesi de biraz değişmiş gibiydi, biraz daha güvensizdi, tonu da alçalmıştı. Kısacası, küçük kamptakileri korku sarmıştı ve üçü de başka konulardan söz etmek için can atıyor olmalarına rağmen, konuşabildikleri tek şey buydu –korkularının kaynağı. Başka konular denediler ama boşunaydı; onlar hakkınca söylenecek bir şey yoktu. İçlerinde en dürüstü Hank idi, hemen hemen hiç konuşmuyordu. Ama bir an için bile sırtını karanlığa dönmüyordu. Yüzü sürekli ormana dönüktü, odun lazım olduğunda da, almak için gerektiğinden daha fazla uzaklaşmıyordu.

Çevrelerini bir sessizlik duvarı sarmıştı, kalın olmamasına rağmen kar tüm sesleri bastırmaya yetiyordu, kırağı da her şeyi sımsıkı sarmıştı. Kendi konuşmaları ve alevlerin yumuşak hırıltısı dışında hiçbir ses duyulmuyordu. Yalnızca zaman zaman, bir pervane böceğinin kanatları kadar yumuşak bir şey havadan, yanlarından geçip gidiyordu. Kimse yatmaya hevesli görünmüyordu. Saatler hızla gece yarısına doğru akıyordu.

Uzunca bir sessizliğin ardından doktor, "Efsane oldukça pitoresk," dedi, söyleyeceği bir şey olmasından ziyade, sessizliği bozmak için konuşuyordu, "çünkü Wendigo yalnızca, bazılarının zaman zaman duydukları ve kendi sonları olan Vahşetin Çağırısı'nın kişileştirilmiş şekli."

"Öyle bir şey işte," dedi Hank. "Ve onu duyduğunda yanlış anlamazsın. Sana dosdoğru isminle hitap eder."

Bunu bir başka suskunluk izledi. Sonra Dr. Cathcart, diğerlerini ürkünün bir aceleyle konuya döndü.

"Benzetme çok bariz," dedi, karanlıkta çevresine bakınıyordu, "çünkü derler ki, Ses ormandaki bütün o zayıf sesleri simgeler –rüzgâr, akan su, hayvanların bağırışları, vesaire. Kurban da *bunu* bir kez duydu mu –dönmemek üzere gider tabii! Ayrıca, en zayıf

noktaların ayaklar ve gözler olduğunu söylerler; ayaklar dolaşma tutkusu için, gözler de güzellik tutkusu için. Zavallı sefil öyle korkunç bir hızla koşar ki, gözlerinin altı kanar ve ayakları yanar."

Dr. Cathcart konuşurken, bir yandan da çevresini saran kasvetli karanlığı süzüyordu huzursuzca. Sesi iyice kısıldı.

"Wendigo," diye ekledi, "onun ayaklarını yaktığı söylenir –kuşkusuz müthiş hızının neden olduğu sürtünme yüzünden– ta ki ayakları düşene dek, sonra da tıpkı kendininkilere benzeyen yeni ayaklar çıkar."

Simpson korku dolu bir şaşkınlıkla dinliyordu; ama onu en çok hayrete düşüren şey, Hank'in yüzündeki solgunluktu. Cesaret edebilse, kulaklarını tıkayıp, gözlerini kapatacaktı.

Hank'in ağır, katı sesi, "Üstelik, her zaman yerde de durmaz," diyordu, "öyle yükseğe çıkar ki, yıldızların kendisini tutuşturduklarını zanneder. Bazen de müthiş sıçrayışlar yapar, ağaçların tepelerinde dolaşır, avını da yanında taşır, sonra da tıpkı bir şahinin yemeden önce öldürmek için bir turna balığını yukarıdan düşürmesi gibi, o da onu aşağı bırakır. Ormandaki onca pislik dururken onun yediği şeyse –yosundur!" Güler gibi oldu, kısa, acayip bir gülüştü. "Şu Wendigo bir yosunuyandır," diye ekledi, arkadaşlarının yüzlerine heyecanla bakarak, "yosunıyen," diye tekrarladı, uydurabildiği en felaket küfürleri ardarda sıralayarak.

Ama Simpson, bütün bu konuşmaların gerçek amacını anlamıştı artık. Her biri kendince güçlü ve "tecrübeli" olan bu iki adamı en çok korkutan şey –sessizlikti. Zamana karşı konuşuyorlardı. Aynı zamanda karanlığa, panik bastırmasına, onlara düşman topraklarda olduklarını hatırlatabilecek olan düşüncelere –açıkçası, derinlerdeki düşüncelerin kontrolü ele geçirmelerindense, her şeye karşı konuşuyorlardı. Kendisi ise dehşetle zaten tanışmış olduğu için, bu bakımdan onlardan ilerideydi. Hissizlik dercesine ulaşmıştı. Ama bu ikisi, çokbilmiş, çözümlemeci doktor ile içten, inatçı ormancı, benliklerinin derinliklerinde bile titreterek oturuyorlardı.

Böylece saatler geçti ve bu küçük grup, alçak sesler ve içsel,

Parmak uçlarına kadar bembeyaz kesilmiş olan Hank, bir çocuk gibi aptal aptal etrafına bakınıyordu. Dr. Cathcart anlaşılmaz birşeyler haykırdı, aynı anda da kör bir dehşetin getirdiği içgüdüsel bir hareketle korunmak için çadıra doğru döndü, sonra donmuş gibi kalakaldı. Üçü arasında yalnızca Simpson aklını biraz koruyabilmişti. Onun korkusu, ani bir tepkiye izin vermeyecek kadar yoğundu. Bu çılgılığı daha önce duymuştu o.

Oldukları yere çivilenmiş arkadaşlarına dönerek, neredeyse sakın bir sesle konuştu:

"Duyduğum çılgılık buydu işte –aynen bu sözcükleri kullanmıştı!"

Sonra başını yukarı kaldırıp yüksek sesle seslendi: "Défago, Défago! Buraya, yanımıza gel! İn aşağı!"

Ve kimsenin herhangi bir hareket yapmasına fırsat kalmadan, ağır bir şeyin dalları kırarak ağaçların arasına düştüğü ve feci bir sesle aşağıdaki donuk zemine vuruşu duyuldu. Çarpma sesi ve gümbürtüsü gerçekten berbattı.

Hank yarı boğuk, fısıldayan bir haykırıyla, "Bu o işte, yardım et yüce Tanrım," dedi ve eli otomatik olarak kemerindeki avcı bıçağına gitti. "Ve geliyor! Geliyor!" diye ekledi mantıksız bir korku kahkahasıyla, karları çatırdatarak, ezerek, karanlıktan ışık çemberine doğru yavaş yavaş yaklaşan ağır ayak sesleri uzaktan duyulmaya başlamıştı.

Ayak sesleri tökezleyen adımlarla giderek yaklaşırken üç adam ateşin başında hareketsiz, şaşkın bir halde kalakalmışlardı. Dr. Cathcart aniden kuruyuvermiş bir adam görünümündeydi, gözleri bile hareket etmiyordu. Müthiş bir korkuya kapılmış olan Hank, bir kez daha şiddete başvurmak üzere gibi görünüyor, ama hiçbir şey yapmıyordu. O da taş kesilmişti âdeta. Hasta çocuklar gibiydiler. Dehşet verici bir görüntüydü. Bu arada, sahipleri hâlâ görünmeyen ayak sesleri de karları çatır çatır ezerek yaklaşıyordu. Bu ölçülü ve acımasız geliş, sonsuza dek sürmüştü –gerçek olamayacak kadar uzundu. Lanetli bir şeydi.

Nihayet karanlık, bunca zorlukla getirdiğini gösterdi onlara

–bir insan figürü. Ateşle gölgelerin birbirine karıştığı, ışığın muğlak olduğu yere doğru yaklaştı, aralarında üç metre bile yoktu; sonra durdu ve gözlerini onlara dikti. Aynı anda, tellerle hareket ettirilen bir şey gibi kesik kesik hareketlerle tekrar onlara doğru ilerlemeye başladı, ateşin aydınlığına doğru iyice yaklaştığında da, onun bir adam olduğunu anladılar; görünüşe göre bu adam –Défago’ydu.

O anda tüm yüzleri, neredeyse elle tutulur derecede yoğun bir korku maskesi kapladı; üç çift göz de, sanki normal görüşün sınırlarının ötesini, Bilinmeyeni görüyorlarmışçasına bu maskenin ardına bakıyorlardı.

Défago sendeleyeyen, dengesiz adımlarla ilerledi; önce doğruca gruba doğru yaklaştı, sonra birden döndü ve bakışlarını Simpson’ın yüzüne dikti. Dudaklarından bir ses döküldü.

“İşte geldim, Simpson patron. Birinin beni çağırdığını duydum.” Cılız, kuru bir sestti, müthiş bir yorgunluk sonucu kısık ve nefes nefeseydi. “Her zamanki berbat yolculuklarımdan biri bu.” Ve bir kahkaha atarak, başını aniden onun yüzüne yaklaştırdı.

Ama o kahkaha, mum gibi sararmış, balmumundan heykelle-re benzeyen grubu harekete geçirmişti. Hank, Simpson’ın İngilizce olduklarını bile anlamayıp, kızilderili dilinde ya da başka bir dilde olduğunu sanacağı kadar uçuk bir dizi küfür savurarak ileri atıldı. Yalnızca onunla arasında Hank’in bulunmasının iyi, umulmadık derecede iyi olduğunu fark edebilmişti. Dr. Cathcart da, daha sakın ve ağırdan alarak da olsa, onun arkasından geliyor, fena halde sendeliyordu.

Bunu izleyen birkaç saniye içinde neler yapıldığı ya da söylendiği konusunda Simpson pek açık değil, o lanetli ve harap yüzün kendisinininkine bu kadar yakından bakması, ilk anda tüm duyularını şiddetle sarsmıştı. Öylece durdu. Hiçbir şey söylemedi. Daha yaşlı olan adamların, tüm duygusal baskıya rağmen harekete geçmelerini sağlayan, eğitilmiş iradede yoksundu. Onları, âdeta gerçekliklerini kısmen yok eden bir camın arkasından izliyordu; bir düş gibi, sapkın bir şeydi. Ama Hank’in anlamsız sözlerinin arasından, amcasının otoriter –sert ve güçlü– sesinin yi-

yecek ve sıcaklık, örtüler, viski ve bu gibi şeyler hakkında birçok şey söylediğini duyduğunu hatırlıyor... ayrıca bundan sonra olanlar boyunca kötücül, ama bir yandan da tatlı bir şekilde insanın aklını bulandıran o unutulmaz, alışılmadık kokunun burun deliklerini doldurduğunu da.

Ancak, her birinin yüreğindeki kuşku ve düşünceyi ifade ederek, dehşetli sahneyi biraz olsun rahatlatacak olan o cümleyi mırıldanan da –diğerlerin kadar tecrübeli ve becerikli olmamasına rağmen– ondan başkası değildi.

"Sen –sensin, değil mi D fago?" diye sordu fısıldayarak, korkuyla kekeliyordu.

Ve o daha ağzını a maya bile fırsat bulamadan, Cathcart bağırarak atıldı. "Tabii ki o! Tabii ki o! Yalnızca –anlamıyor musunuz– yorgunluk, soğuk ve korkudan neredeyse ölecek bir halde. Bu da bir adamı tanınmaz hale getirmeye yetmez mi?" Bunu, diğerlerini olduğu kadar kendini de ikna etmek için söylemişti.  zerine basa basa konuşması da bunu kanıtlıyordu. Konu up hareket ederken, bir yandan da burnunu bir mendille kapatıyordu. O koku tüm kampı sarmıştı.

Altmı  yaşındaki bir adam, başka bir nesile ait giysiler içindeki, eski bir gençlik foto rafına ne kadar benziyorsa, battaniyelere sarılmış bir halde ateşin başında oturan, sıcak viski içen ve pis ellerinde yiyecek tutan "D fago," rehberi son canlı gördükleri zamanki haline o kadar benziyordu. Ate in ışığında D fago olarak oturan o korkunç karikatürü, o beceriksiz taklidi tarif etmek gerçekten mümkün değildi. Simpson, hâlâ aklından çıkmayan o karanlık, berbat anıların kalıntılarından, yüzünün bir insandan çok hayvanı andırdı ını, hatlarının orantısız olduğunu, derisinin ise sanki yoğun basınç ve gerilimlere maruz kalmı  asına gevşek ve sarkık durduğunu hatırlıyor. Ona Ludgate Tepesi'ndeki sokak satıcılarının  i irdikleri,  i tik e şekilleri değişen ve sönerken de cılız, a lamaklı bir ses çıkaran o lastik suratları hatırlatmı tı. Hem yüzü, hem de sesi u ursuz bir benzerlik gösteriyordu. Ama çok daha sonra, açıklanamaz olanı açıklama çabası içindeki Cathcart, ancak havanın çok seyreldi i, öyle ki, atmosferin orta-

dan kalkması yüzünden tüm yapının dağılıp... *çözülebileceği* bir ortamdandır çıkmış bir gövdeye özgü olduğunu söyleyecekti.

Daha fazla dayanamayıp harekete geçen ise, başa çıkamadığı ve anlayamadığı, içini parçalayan bir duygu seliyle titremesine ve iyice kendini kaybetmiş olmasına rağmen Hank oldu. Ateşle arasında biraz mesafe bırakarak yaklaştı, besbelli ışığın gözlerini fazla kamaştırmasını istemiyordu, gözlerini bir an için elleriyle gölgeledikten sonra da, korku ve şefkatin müthiş bir şekilde karıştığı, yüksek bir sesle bağırdı:

"Sen Défago değilsin! Sen kesinlikle Défago değilsin! Canın cehenneme, bu sen değilsin, yirmi yıllık dostum!" İki büküm duran figüre, onu gözleriyle öldürecekmiş gibi bakıyordu. "Eğer sen oysan, ben de ucu pamuklu bir kürdanla cehennemin dibini süpürmeye hazırım, Tanrım bana yardım et!" diye ekledi, korku ve tiksintiyle şiddetle titreyerek.

Onu susturmak mümkün değildi. Kendinden geçmiş bir şekilde bağırp duruyordu, onu görmek de, duymak da korku vericiydi –çünkü söylediği doğrudu. Bunu, her biri bir öncekinden daha acayip olan elli değişik şekilde tekrarladı. Orman yankılarla çınılıyordu. Bir ara, davetsiz misafirin üzerlerine atılacağını sandılar, çünkü eli durmadan belindeki uzun avcı bıçağına gidiyordu.

Ama sonunda hiçbir şey yapmadı ve fırtına gibi esişi, neredeyse gözyaşlarıyla dindi. Hank'in sesi birdenbire çatladı ve yere yığılıverdi, Cathcart da bir şekilde onu çadıra gidip, sessizce uzanmaya ikna edebildi. Olayın bundan sonrasını da, bembeyaz kesilmiş, korku dolu yüzüyle çadırın bez kapısının ardından bakarak izledi.

Daha sonra, o ana dek herkesten daha cesurca davranan yegeninin yanından ayrılmadığı Dr. Cathcart, kararlı bir havayla kalktı ve ateşin başında çökmüş olan Défago'nun yanına gitti.

Otoriter, âdeta emir veren bir ses tonuyla, "Défago, neler oldu anlat bize –en azından birazını, ki sana nasıl yardım edebileceğimizi bilelim?" Bir an sonra ise sesi değişti, o figür dönüp ona öylesine düşmanca, öylesine insanlık dışı bir bakış atmıştı ki,

doktor sanki tinsel olarak temiz olmayan bir şeyden kaçınıyor-muşçasına uzaklaşmıştı ondan. Hemen ardından izleyen Simpson, sanki bir maske düşmek üzereymiş ve altından kara ve şeytani bir şey, tüm çıplaklığıyla ortaya çıkacakmış gibi bir izlenime kapıldıklarını söylüyor. "Yeter artık, yeter artık!" diye bağırды Cathcart, dehşet içinde yalvarıyordu. "Buna daha fazla dayanacak halimiz kalmadı..." İçgüdünün, sağduyuyu bastıran çılgılığıydı bu.

O zaman da Défago, daha o anda başka bir karaktere ait bir havaya bürünmeye başlayan o ince, sızlayan sesiyle, *bembeyaz* bir gülümseyişle cevapladı:

"Şu Wendigo yaratığını gördüm," diye fısıldadı, tam bir hayvan gibi çevresindeki havayı kokluyordu. "Onunla dolaştım da..."

Zavallı başka bir şey söyleyecek miydi, yoksa Dr. Cathcart bir sonuca varması mümkün olmayan incelemesini mi sürdürecekti, bu asla bilinemeyecek, çünkü o anda Hank'in, gözleri hariç her yerini saklayan çadır bezinin ardından gelen, tüm gücüyle haykırdığı çılgılığı duyuldu. Böyle bir uluma daha önce hiç duyulmamıştı.

"Ayakları! Tanrım, ayakları! O koca -değişmiş ayaklarına bakın!"

Oturduğu yerde kıpırdanan Défago hareket edince, bacakları ilk kez tamamen ışığın altına gelmiş ve ayakları açığa çıkmıştı. Ancak Simpson'ın, Hank'in gördüklerini görece kadar zamanı olmamıştı. Hank de anlatabileceği kadar bir şey görememişti zaten. Aynı anda Dr. Cathcart, ürkmüş bir kaplan çevikliğiyle atılarak kat kat örtüleri bacaklarına öyle bir hızla sarmıştı ki, genç öğrenci yalnızca bir an için, çarıklı ayakların olması gereken yerde karanlık ve tuhaf bir biçimde iri bir şey olduğunu fark edebilmiş, o kadarını bile belli belirsiz görebilmişti.

Ardından, doktor daha fazlasını yapmaya zaman bulamadan, Simpson da sormak şöyle dursun, bir soru bile düşünmeden, Défago ayağa kalkıp önlerinde durdu, dengesini zorlukla ve acıyla sağlayabiliyordu, şekilsiz, çarpık yüzünde öyle korkunç ve düşmanca bir ifade vardı ki, tam anlamıyla bir canavar gibiydi.

"İşte şimdi siz de gördünüz onu," dedi hırslayarak, "korkunç, yanan ayaklarımı! Şimdi de –tabii beni durdurmaya falan çalışmazsanız– zamanı geldi sayılır..."

Gölün karşı tarafından gelen ve rüzgârın ulumasını andıran bir ses, acıklı ve yakarış dolu konuşmasını böldü. Üzerlerindeki ağaçlar iç içe geçmiş dallarını salladılar. Gürül gürül ateşin alevleri, güçlü bir rüzgâr önündeymişcesine boyun eğdiler. Bir şey korkunç, ürkütücü bir gürültüyle küçük kampı dolaştı ve âdetâ bir anda çevresini sardı. Défago üzerindeki örtüleri savurarak atıp, arkasındaki ormana döndü ve geldiği gibi sendeleyerek –gitti: kimse ona engel olmak için parmağını bile kıpırdatamadan, harekete geçmeye zaman bırakmayan, hayret verici, ani bir çabuklukla gitti. Karanlık tam anlamıyla yutmuştu onu ve daha birkaç saniye geçmişti ki, sıkışmış yürekleriyle izleyen ve dinleyen üç adam, salınan ağaçların kükreyişi ve aniden ortaya çıkan rüzgârın bağırışları arasında, âdetâ gökyüzünün derinliklerinden, çok uzaklardan üzerlerine inen bir çılgılık duydular:

"Ah! ah! Ayaklarım yanıyor! Ayaklarım ateşte yanıyor! Ah! ah! Bu yükseklik ve korkunç hız..." sonra ses gitgide zayıflayıp, boşluk ve sessizlikte yitip gitti.

Dr. Cathcart –birdenbire kendisine ve gruba hâkim olmuştu– Hank'i tam ormana dalmak üzereyken kolundan yakalayıp, şiddetle çekti.

"Ama ben –bilmek istiyorum!" diye haykırıyordu rehber. "Görmek istiyorum! O kesinlikle o değil, onun –yerine geçmiş bir şeytan..."

Doktor, her nasılsa –bunu nasıl başardığını bir türlü anlayamadığını kendisi de itiraf ediyor– onu çadırdâ tutup sakinleştirmeyi başardı. Besbelli ki, tepkinin araya girip, içten gelen gücünün galip gelmesini sağladığı safhaya ulaşmıştı. Hank'i çok iyi "idare ettiğine" kuşku yok. Onu asıl endişelendiren ise, o ana dek kendini çok iyi kontrol etmiş olan yeğeniydi, çünkü giderek artan gerginlik, onu dallardan bir yatak ve battaniyeler üzerine yatırarak, Hank'in yanından durum elverdiğince uzaklaştırmayı gerektiren, isterik bir ağlama krizine neden olmuştu.

O lanetli gecenin bekçileri yapayalnız kampın üzerinden geçerlerken o öylece uzanmıştı, yorganına gömülmüş, anlamsız sözler ve cümleler geveliyordu ağlayarak. Hız, yükseklik ve ateşle ilgili bir yığın saçma söz, derslerden aklında kalan İncil'e ait anılarla tuhaf bir şekilde karışıyordu. Bir an, "Parçalanmış yüzlü, alev alev yanan insanlar korkunç, korkunç bir hızla kampa doğru geliyorlar!" diye inliyor; bir an sonra ise doğrulup gözlerini ormana dikerek dikkatle dinliyor, amcası gelip düşüncelerini başka bir yöne çekerek onu rahatlatana dek, "Vahşi doğada ne kadar korkunçlar –o, o ayakları..." diye fısıldıyordu.

Neyse ki geçici bir krizdi. Uyku, tıpkı Hank gibi onu da iyileştirdi.

Saat beşi biraz geçerken, günün ilk ışıkları belirene dek, Dr. Cathcart nöbet tuttu. Yüzü tebeşir rengindeydi ve gözlerinin altında garip kızarıklıklar oluşmuştu. O sessiz saatler boyunca ruhundaki müthiş bir dehşet, iradesiyle savaşıyordu. Bunlar dış belirtilerin birkaçıydı sadece...

Şafak sökünce ateşi kendisi yaktı, kahvaltı hazırladı ve diğerlerini uyandırdı, saat yedide ana kamplarına doğru yola çıkmışlardı bile –kederli ve allak bullak olmuş, ama içlerindeki fırtınayı her biri az çok, kendince bir düzene oturtmayı başarmış üç adam.

Fazla konuşmadılar, konuştuklarında da konu sadece en genel ve sıradan şeylerdi, akılları bir açıklama için haykıran, acı verici düşüncelerle doluydu, ama kimsenin onlardan söz edecek cesareti yoktu. İlkel şartlara en alışık olanları Hank, ilk kendine gelen olmuştu, tabii yapısı da diğerlerinden daha az karmaşıktı. Dr. Cathcart'da "uygarlık," son derece eşsiz bir saldırıya uğramış olan güçlerini toplamaya çalışıyordu. Belki bugün bile, bazı şeylerden pek de emin değildir. Zaten onun toparlanması daha uzun sürdü.

İlahiyat öğrencisi Simpson ise vardığı sonuçları, çok bilimsel olmasa da, en iyi şekilde düzene oturtan kişi olmuştu. Orada, ıssız doğanın ortasında, özünde çok kaba ve ilkel olan bir şeyle karşılaşmışlardı. İnsanlık ilerlerken her nasılsa hayatta kalmış bir

şey korkunç şekilde ortaya çıkmış, hâlâ canavarı ve gelişmemiş olan hayatın bir parçasını gün ışığına çıkarmıştı. Bunu daha ziyade tarihöncesi çağlara, müthiş ve ürkütücü batıl inançların insanların yüreklerine hâlâ korku saldığı, doğanın güçlerinin henüz evcilleşmemiş, ilkel bir evrene belki de hükmetmiş olan Güçlerin henüz çekilmemiş olduğu o zamanlara açılmış bir pencere olarak görüyordu. Bugün dahi onları, olaydan yıllar sonraki bir konuşmasında ifade ettiği şekliyle, "insanların ruhlarının arkasında sinsi bekleyen, belki kendi içlerinde kötücül olmayan, ama içgüdüsel olarak insanlığa düşman olan vahşi ve dehşetli varlıklar" olarak nitelendiriyor.

Konuyu amcasıyla ayrıntılı olarak hiç konuşmadı, iki düşünce sistemi arasındaki engel, bunu zorlaştırıyordu. Yalnızca bir kez, yıllar sonra, bir şey onları bu konuya getirdi –daha doğrusu, konunun tek bir ayrıntısına:

"Hiç olmazsa –neye *benzediklerini* söyleyemez misin?" diye sordu; cevap ise, zekice düşünülmüş de olsa, yüreklendirici değildi, "Bunu bilmeye ya da öğrenmeye çalışmasan çok daha iyi."

"Peki... ya o koku?" diye ısrar etti yeğen. "Ona ne anlam veriyorsun?"

Dr. Cathcart ona baktı ve kaşlarını kaldırdı.

"Kokular," diye cevapladı, "telepatik iletişim sesleri ya da görüntüleri kadar kolay değildir. Bu konuda senden daha fazlasını bildiğimi söyleyemem."

Açıklamaları her zaman olduğu gibi kesin değildi. Hepsi bu kadardı.

Gün sona ererken, üşümüş, bitkin ve aç grup uzun yolculuğun sonuna geldi ve kendilerini, ilk bakışta boş görünen kampa attılar. Ateş yoktu, Punk da onları karşılamaya gelmemişti. Üçünün de duygusal kapasitesi, bir başka sürpriz ya da olayı kaldıramayacak kadar doluydu; ama ileriye, ateş yakılan yere doğru atılan Hank'in dudaklarından dökülen şefkat dolu haykırış, inanılmaz olayın henüz sona ermediğini gösteren bir uyarıydı âdeta. Hem Cathcart hem de yeğeni, onun heyecanla diz çöküp, yerde ya-

tan, sönmüş küllerin yanında hafifçe hareket eden bir şeye sarıldığını gördüklerinde, bu "şeyin" Défago olduğunu –geri dönmüş, gerçek Défago olduğunu iliklerine kadar hissettiklerini itiraf edeceklerdi.

Gerçekten de öyleydi.

İşte öykünün geri kalanı. Açlıktan iyice zayıflama noktasındaki Fransız asıllı Kanadalı –daha doğrusu, ondan geriye kalan– küllerle uğraşiyor, bir ateş yakmaya çalışıyordu. Bedeni oradaydı, zayıf parmakları bir ömür boyu süregelmış içgüdüsel alışkanlığa uyarak çöpleri ve kibritleri tutmuşlardı. Ama bu basit işlemi yürütecek akli yoktu artık. Akli tamamen uçup gitmişti. Onunla birlikte, hafızası da. Yalnızca son olaylar değil, tüm hayatı silinmişti.

İnanılmaz ve korkunç bir şekilde çökmüş de olsa, bu defa gerçekten kendisiydi. Yüzü ifadesizdi –ne korku, ne sevinme, ne de tanıma. Kendisine sarılanın kim olduğunu bilmiyordu, yiyecek verenin de, ısıtıp rahatlatıcı sözler söyleyenin de. Çaresizliği ve sefaleti, kimsenin elinden bir şey gelmeyeceği bir noktadaydı, ufak tefek adam ancak kendisine gösterileni alabiliyordu. Onu "birey" yapan "şey" sonsuza dek yok olmuştu.

Bir bakıma, gördükleri her şeyden daha kötüydü bu –şiş yanaklarından kaba yosun parçaları çıkarıp, "kahrolasica bir yosun-yiyici" olduğunu söylerken yüzündeki o budalaca gülümseme; en basit yiyeceği bile sürekli kusması ve en kötüsü de, çocuksu bir sesle, ayaklarının acıdığından şikayet etmesi –"ateş gibi yandı-ğından"– ki bu da normal sayılırdı, Dr. Cathcart incelediğinde her ikisinin de tamamen donmuş olduğunu görmüştü. Gözlerinin altında da, kısa süre önce kanamalar olduğunu gösteren belirtiler vardı.

Bunca zaman açık havada nasıl sağ kaldığının, nerede olduğunun ya da bir kamptan diğerine olan o muazzam mesafeyi –ki kanosu olmadığına göre, buna gölün çevresi boyunca onca yolu almak da dahildi– nasıl aştığının ayrıntıları hâlâ bilinmiyor. Hafızası tamamen silinmişti. Bu tuhaf olayla başlayan kış sona ermeden önce, aklını, hafızasını ve ruhunu yitirmiş olan Défago da

gitti. Ancak birkaç hafta dayanabildi.

Punk'ın öyküye ekleyebildikleri de, durumu fazla aydınlatmıyor. Akşam saat beş sıralarında gölün kıyısında balık temizlerken –yani araştırma grubu dönmeden bir saat kadar önce– zayıf adımlarla kampa yaklaşan rehberin gölgesini görmüştü. Söylediğine göre, hafif, tuhaf bir koku da onunla birlikte geliyordu.

Aynı anda Punk evine doğru yola çıkmıştı. Üç günlük yolculuğu, ancak kızılderili kanı taşıyan birinin yapabileceği şekilde tamamlamıştı. Ona bu gücü veren, bütün bir ırkın taşıdığı korkuydu. Bunun ne anlama geldiğini biliyordu. Défago "Wendigo'yu görmüştü."

ÖBÜR KANAT

Çeviren: Savaş Alkım

Karanlık bastırdıktan sonra birisinin yatak odası kapısından içeri başını uzatıp bakması, sonra da suratının görülmesine izin vermeyecek kadar çabuk geri çekilmesi onu şaşırtıyordu. Dadısı elinde şamdanla uzaklaştıktan sonra olmuştu bu: "İyi geceler, Efendi Tim," demişti kadın her zamanki gibi, onun gözlerini korumak için ışığı eliyle örterek; "rüyanızda beni görün, ben de sizi göreyim." Kadın yavaşça dışarı çıkmıştı. Kapının keskin kenarlı gölgesi tavanda bir tren gibi uzanıyordu. Dışarıdaki koridorda kendisi hakkında fısıltılı, resmi tonda bir konuşma gerçekleşmişti –ve yalnız kalmıştı. Kadının adımlarının eski kır evinin sinesinde gitgide daha derinlere ilerlediğini işitti, adımlar koridorun taş zemininde bir an için duyulabilirdi; bazen de hizmetçilerin kaldığı kısmın çuha kaplı kapısının donuk gürültüsü –ardından sessizlik. Ama yalnızca son ses ve kadından son iz kaybolduktan sonra surat saklandığı yerden çıkmış ve köşeden ona bakıvermişti. Bir kural olarak, tam kendi kendine "Şimdi uyuyacağım. Artık düşünmek yok. İyi geceler Efendi Tim, iyi uykular" dediği sırada gerçekleşiyordu bu. Sanki iki kişi konuşuyormuşçasına, kendi kendine böyle konuşmayı seviyordu, ona yalnız olmadığı hissini veriyordu bu.

Odası, evin üst katında yer alan yüksek tavanlı, büyük bir odaydı ve duvara yaslı duran yatağının etrafı demir parmaklıklarla çevriliydi; yatağın içinde kendini son derecede güvende ve korunaklı hissediyordu. Odanın diğer ucundaki perdeler örtülüydü ve perdenin üzerinde uzun kuyruklu bir kuşu çalıyla kaplı bir ağaca doğru kovalayan spanyeli¹ gösteren desen ilgisini çekiyor,

¹ Spanyeli: Kısa bacaklı, uzun kulaklı, uzun kıvrıkcık tüylü ufak boy bir köpek ç. n.

eğlendiriyordu onu. Desen ardı ardına tekrarlanmaktaydı. Köpekleri, kuşları, ağaçları sayıyor, ama sayılarını asla eşitleyemiyordu. Desenin bir yerlerinde gizli bir plan vardı; onu bir kerecik keşfedebilse, köpekler, kuşlar ve ağaçların "hesabı tutacak"tı. Yüzlerce, binlerce kez oynamıştı bu oyunu, çünkü desenin planı taraf tutmayı mümkün kılıyordu ve kuş ile köpek onun rakipleliydi. Ne var ki her seferinde galip gelen onlar oluyordu; genellikle avantaj ne zaman kendi tarafına geçecek olsa Tim uyuya kalırdı. Perde çoğu sefer hareketsizdi, ama bir iki seferinde sanki kımıldıyormuş gibi görünmüştü Tim'e –kazanmasına mani olmak için bir köpek ya da kuşu saklıyorlardı. Sözelimi, aklından "on bir kuş, on bir de ağaç var, ama köpeklerin sayısı yalnızca on," der demez gözleri hızla onbirinci köpeği bulmak için hareketlenmiş –o sırada perde hareketlenip tüm hesaplarını yine karma-karışık etmişti. Onbirinci köpek saklanmıştı. Tim bu hareketten pek hoşlanmamıştı; içine şüpheli duygular salıyordu, çünkü perde kendi kendine hareket etmemişti. Yine de, genellikle tümüyle telaş içinde hissetmeyecek kadar köpekleri saymaya kaptırılmış oluyordu kendini.

Sarı ve kırmızı közlerle dolu şömine tam karşısındaydı, başını yastığa yan koyduğunda parmaklıkların arasından görebiliyordu. Kömürler yumuşak ve tozlu bir çıtırtıyla parçalandığında gözlerini perdelerden ızgaraya çevirip hangi parçaların döküldüğünü keşfetmeye çalıştı. Işıltı orada olduğu sürece ses kulağa gayet hoş geliyordu, ama kimi geceler geç saatte uyanıyordu, oda karanlıkla dolmuş, ateş neredeyse sönmüş oluyordu –ve ses o zaman pek de hoş gelmiyordu. Onu ürkütüyordu. Kömürler kendiliklerinden düşmezlerdi. Sanki birisi kasıtlı olarak onları dürtmüş gibiydi. Parmaklıkların önündeki gölgeler çok yoğundu. Perdeler, ayrıca sönmüş ateşin sabahki görünümü, teneke gibi çınlayan buz kadar soğuk közler ruhunda hiçbir duygu uyandırmıyordu.

Ve hem perde, hem de kömür oyunlarından sıkılıp da uyumayı beklerken, aslında tam "Şimdi uyuyacağım," dediği sırada o şaşırtıcı şey oluyordu. Ölmeye yüz tutan ateşe uykulu gözlerle ba-

karken, ya da yüksek parmaklıklar boyunca asılı çorapları, pamuklu giyecekleri sayarken kapıdan birisi yıldırım hızıyla bakıyor, Tim başını çeviremeden tekrar kayboluyordu. Görünüş ve ortadan kayboluş her seferinde akıllara durgunluk verici bir hızla gerçekleşmekteydi.

İçeriye bakan, bir baş ile omuzlardı ve hareket, bir gölgenin hızı, hafifliği ve çabukluğunu içinde barındırıyordu. Tek farkı, bir gölge olmamasıydı. Bir el kapı kenarına tutunmuştu. Surat uzanmış, onu görüp şimşek gibi geri kaçmıştı. Tim'in daha hızlı ve zeki bir şey hayal etmesi mümkün değildi. Bir anda fırlayıvermişti. Oğlan hiçbir ses duymamıştı. O şey gitmişti. Ama şimşek gibi bakışıyla Tim'i görmüş, onu kontrol etmiş, incelemiş, ne yaptığına bakmıştı. Çocuğun hâlâ uyanık olup olmadığını görmek istemişti. Ve gitmiş olmasına rağmen, hâlâ uzaktan onu izliyordu; bir yerlerde bekliyor, onun etrafında olan bitenden haberdar oluyordu. *Nerede* beklediğini hiç kimse tahmin edemezdi. Tim onun belki evin ötesinden, muhtemelen çatıdan, ama büyük olasılıkla gökten ya da bahçeden geldiğini hissediyordu. Bununla birlikte, ne tuhaftır ki bu şey korkutucu değildi. Çocuk onun kibar ve koruyucu bir figür olduğunu sezmişti. Bu olduğunda hiç yardım çağırmamıştı, çünkü olay sesini alıp götürüyordu.

"Kâbus Geçidi'nden geliyor," diye kararını verdi oğlan; "ama o bir kâbus *değil*." Bu, aklını karıştırmıştı.

Dahası, bazı günler, bir gecede birden çok uğradığı oluyordu onun. Tim –hemen hemen değil– büsbütün emindi ki kendisi uyur uyumaz, o, odasına geliyordu. Kendisine sahip çıkıyor, belki sönen ateşin başında oturuyor, perdenin arkasında ayakta duruyor, hatta ağabeyinin okuldan eve geldiği günlerde kullandığı boş yataкта oturuyordu. Perde oyununu oynayan, kömürleri karıştıran da oydu belki; her halükârda onbirinci köpeğin gizlendiği yerden haberdardı. Bir gelip bir gittiği, kimseye görünmek istemediği de kesindi. Çünkü Tim, birden çok defa, gece yarısının karanlığında aniden uyandığında, onun yanı başında durduğunu ve üzerine eğildiğini anlamıştı. Onun varlığını kulaklarıyla duymaktan çok, hissediyordu. Sessizce süzülüp gidiyordu. Mucizevi

bir yumuşaklıkla hareket etmekteydi, hatta Tim onun hareket ettiğine kalıbını basardı. Farkı âdeta hissediyordu. Bir an yanındaydı, diğer an yoktu. Tekrar uykuya daldığı sırada yeniden geliyordu. Ne var ki gece yarısı gidiş gelişleriyle, o ilk, çekingen, temkinli yaklaşması arasında dağlar kadar fark vardı. Çünkü ateşin aydınlığında yalnız başına geliyordu; halbuki karanlık ve sessiz saatlerde geldiği vakit, yanında... başkaları vardı.

Tim'in, onun çevik ve sessiz hareketlerine, kanatlara sahip olmasının sebebiyet verdiği hükmetmesi de işte o zamana denk geldi. O uçuyordu. Ve karanlıkta beraberinde getirdikleri de onun "ufaklık"larıydı. Yine karar vermişti ki, hepsi de dost canlısı, rahatlatıcı, koruyucu varlıklardı ve gelmeden önce Kâbus Geçidi'nden geçmekle beraber, kâbus olmadıkları kesindi. "Ya, işte böyle," diye açıkladı dadısına: "Büyük olan beni yalnız başına ziyaret ediyor, ama ufaklıklarını sadece ben *adamakıllı* uyuduktan sonra getiriyor."

"O zaman ne kadar çabuk uyursan o kadar iyi, değil mi Efendi Tim?"

"Öyle! Hep öyle yapıyorum. Sadece *nereden* geldiklerini merak ediyorum!" diye yanıtladı. Yine de bir fikri varmış gibi konuşmuştu.

Ama dadı o kadar kalın kafalıydı ki, Tim pes edip babasını denedi. "Elbette," diye yanıtladı bu meşgul, ama sevgi dolu ebeveyn, "ya hiç kimse değildir, ya da seni rüyalar diyarına götürmeye gelen Uyku'dur." Bu lafları nazikçe, ama biraz da telaşla söylemişti, çünkü arazilerine getirilen fazladan vergiler yüzünden üzgündü ve o an için aklını Tim'in hayal ürünü dünyasına vermesi mümkün değildi. Baba, oğlanı dizine oturttu, bir süs köpeğiymişçesine öpüp okşadı ve tekrar kaldırıp halının üzerine bıraktı. "Koş, annene sor," diye de ekledi; "o böyle şeyleri bilir. Sonra gelip bana anlattırın... bir başka zaman."

Tim annesini bir başka odada, şömine başında bir koltukta otururken buldu; kadın aynı anda örgü örüyor ve kitap okuyordu —oğlanın asla akıl sır erdiremediği, harika bir şeydi bu. Tim içeri girince kadın başını kaldırdı, gözlüklerini alına çıkartıp

kollarını açtı. Oğlan ona her şeyi anlattı, sözünü, babasının söylemiş olduklarıyla bitirdi.

"Jackman, Thompson ya da onlar gibi bir şey *değil*," diye bağırdı. "Gerçek birisi."

"Ama güzel," diye temin etti annesi onu, "gece sana göz kulak olmaya, güvende ve rahat olup olmadığına bakmaya gelen birisi."

"Ah, evet, bunu biliyorum. Ama..."

"Sanırım baban haklı," diye hızla ekledi kadın. "Kapıdan kafasını uzatıp bakıverenin Uyku olduğundan eminim. Uyku'nun kanatları *varmış*, ben hep öyle duydum."

"Peki ya diğer şey—ufaklıklar?" diye sordu. "Onlar da uyku çeşitleri mi dersin?"

Anne bir an için yanıt vermedi. Kitabın sayfasını çevirdi, yavaşça kapadı, yanı başındaki masanın üzerine koydu. Örgüsünü daha da yavaşça bıraktı, yün çilesini ve şişlerini dikkatlice düzenledi.

"Belki de," dedi kadın, oğlanı yakınına çekip onun hayret dolu kocaman gözlerinin içine bakarak, "onlar rüyalardır!"

Annesi bunu söylerken içinin heyecanla dolduğunu hissetti Tim. Bir adım geriledi ve ellerini hafifçe çırpı. "Rüyalar!" diye fıslıladı şevk ve inançla; "Elbette! Bu hiç aklıma gelmemişti."

Bilgeliğini ispatlayan anne işte o an bir hata yaptı. Başarısını gözden kaçırmadı, ama orada bırakmak dururken, ballandıra ballandıra anlatmaya, açıklamaya girişti. Tim'in deyimiyle "kendini kaptırdı." Bu yüzden oğlan onu dinlemedi. Yalnızca kendi düşünce dizisini takip etti. Ve kadının uzun cümlelerini, kendi çıkardığı bir sonuçla kesti:

"Öyleyse O'nun nerede saklandığını biliyorum," diye bildirdi sesinde bir parça huşu ile. "Yani nerede yaşadığını." Ve sorulmasına gerek kalmaksızın açıkladı: "Öbür Kanat'ta."

"Ah!" dedi gafil avlanan annesi. "Ne kadar da akıllısın, Tim!" —ve böylelikle onaylamış oldu.

O andan itibaren çocuğun hayatına Uyku'nun ve hizmetkârı olan Rüyalar'ın gündüz vakti Elizabeth tarzı koca malikânenin

Öbür Kanat denilen, kullanılmayan kısmında gizlendiği inancı yerleşti. Öbür kanatta kimse yaşamıyordu, koridorlarında yürünmemişti, pencereleri kepenkli, tüm odaları kapalıydı. Kimi yerlerde oraya çıkan yeşil çuha kaplı kapılar vardı, ama hiç kimse açmazdı onları. Bu kısım nice yıldır kapalı kalmıştı. Çocuklar için, deyim yerindeyse, sınırların dışındaydı. Orayı her ne olursa olsun, gidilmesi mümkün olan bir yer olarak görmezlerdi, hatta saklambaç oynarken bile akıllarından geçmezdi; Öbür Kanat'ta bir ulaşılmazlık havası vardı. Gölgeler, toz ve sessizlik orayı kendilerine mal etmişlerdi.

Ama her şey hakkında kendince bir görüşü bulunan Tim, Öbür Kanat hakkında özel bilgilere sahipti. Orada yaşayanlar olduğuna inanıyordu. Dizi dizi boş, muazzam odaları kimin mesken tuttuğunu, geniş koridorlarda kimin yürüdüğünü, kepenkli pencerelerin arkasından kimin geçtiğini kesin olarak bilemiyordu. Buranın sakinlerini "onlar," diye çağırıyordu ve aralarında en önemlisi "Hükümdar" idi. Öbür Kanat'ın Hükümdarı bir cins ilahtı, güçlü ve uzak, her yerde ve her zaman hazır, yine de görünmezdi.

Ve bu hükümdar hakkında küçük çocuğun gözünde harikula-de olan bir fikri vardı; onu her nasılsa kendi derin düşünceleriyle, düşüncelerinin en derinde olanlarıyla ilişkilendirmişti. Aya, yıldızlara ya da deniz diplerine yaptığını uydurduğu, âdeta kendi içinde gerçekleştirdiği seyahatlerinde hiç değişmeksizin, öncelikle Öbür Kanat'ın odalarından geçmeliydi. Aralarında Kâbus Geçidi'nin de bulunduğu bu koridor ve salonlar vardı yolunda; seyahatin ilk aşamasıydılar. Yeşil çuha kaplı kapılar arkasından çarpar ve uzun, loş geçit önünde uzanırken o anın macerasına iyice gömülmüş olurdu; Kâbus Geçidi bir kez aşıldı mı, yakalanmaktan yana korkusu olmazdı; ama bir pencerenin kepenkleri ardına kadar açılınca ötesinde yatan devasa dünyadan kurtulurdu. Çünkü o zaman içeri ışık doluşurdu ve yolunu görebilirdi.

Bir çocuk için tuhaf bir fikirdi bu. Öbür Kanat'ın gizemli odalarıyla kendi benliğinin sahipli, ama keşfedilmemiş odaları arasında bağlantı kurmuştu. Bu odaların, karanlık koridorların için-

den kimi zaman tehlikeli, ya da en azından şüpheli bir üne sahip geçidi takip etmeli ve *gerçek* olan tüm maceraları bulmalıydı. Kepenkleri açacak kadar ilerleyebildiği takdirde, ışık keşif demekti. Tim, bu kadarını söylemek şöyle dursun, aslında düşünmüyordu bile. Ama farkındaydı. Öbür Kanat, yeşil çuhalı kapıların ardında olduğu kadar, kendi içindeydi de. Harikalarla dolu kendi iç haritası, ikisini de kapsıyordu.

Ama şimdi, hayatında ilk defa, orada kimin yaşadığını ve Hükümdar'ın kim olduğunu biliyordu. Bir kepenk kendi kendine açılmış; ışık içeri dolmuştu; bir tahminde bulunmuş, annesi de onu doğrulamıştı. Uyku ve onun Ufaklık'ları, rüyalar ordusu, gündüz vakti o mekânın sakinleriydiler. Karanlık çöktü mü, gizlice dışarı süzülüyorlardı. Hayattaki tüm maceralar –önce Öbür Kanat'tan geçmekle keşfedilebilen– bir düşünle başlıyor ve bitiyordu.

Bu konuyu açıklığa kavuşturduktan sonra şimdiki tek arzusu, keşif ve araştırma gezileriyle harita üzerinde seyahatlere çıkmaktı. Kendi içindeki haritayı zaten biliyordu, ama Öbür Kanat'ın haritasını görmemişti. Zihninde biliyordu, odaların, salon ve geçitlerin net bir zihinsel resmine sahipti, bununla birlikte toz ve gölgelerin gündüzleri rüya sürülerini sakladığı sessiz zeminlere ayağını basmamıştı. Uyku'nun hüküm sürdüğü muazzam odalarda bulunmak, Hükümdar'la bizzat karşılaşmak için yanıp tutuşuyordu. Öbür Kanat'a girmeyi kafasına koymuştu.

Bunu becermek zordu; ama bildiğinden şaşmayan bir oğlandı Tim ve gerçekten denemeye niyetliydi, aynı zamanda, başarmaya da. İyice düşünüp taşındı. Gece vakti bunu başaramayabilirdi; her halükârda Hükümdar ve ordusu akşam karanlığından sonra orayı terk edip, uçarak dünyaya yayılıyordu; Kanat boş olacaktı ve boşluk onu korkutabilirdi. O yüzden gündüz gözüyle gitmesi gerekecekti ve bunda karar kıldı. Biraz daha düşündü. İşin içinde kurallar ve riskler vardı: sınırları aşmak, görölme tehlikesi, aylak ve sorgucu bir büyük tarafından sorgulanmanın kesin oluşu: "Bunca zamandır nerelerdeydin"ler, vesaire. Bunları dikkatlice

kafasında tarttı ve bir sonuca varamadıysa da, her şeyin yolunda gideceğine dair içi rahattı. Çünkü, riskleri saptamıştı. Hazırlıklı olmak, savaşın yarısıydı, çünkü o zaman hiç kimse onu gafil avlayamazdı.

Bahçeden gizlice girme fikri çok geçmeden bir kenara bırakıldı; kırmızı tuğlalarda hiçbir açıklık görünmüyordu; kapı yoktu; avludan giriş de elverişli değildi; pencerelerin taştan denizliklerine parmaklarının ucunda bile güçlkle ulaşabiliyordu. Yalnız başına oynarken ya da Fransız mürebbiyesiyle gezinirken dışarıdaki her bir ihtimali gözden geçirdi. Hiçbiri uygun değildi. Ulaşılabile bile, kepenkler kalın ve sağlamdı.

Bir yandan da fırsatını yakaladıkça dış duvarlara yaslanıp içeriyi dinledi, kulağını sımsıkı dizili kırmızı tuğlalara bastırıyordu; Kanat'ın kuleleri ve çatıları başının üzerinde yükseliyordu; çatı saçakları boyunca fısıldayıp giden rüzgârı duydu; içeriden parmak ucunda hareketlerin ve kanatların sesini işittiğini hayal etti. Uyku ve Ufaklık'ları karanlık bastırınca çıkacakları yolculuklarına hazırlanmakla meşgûldüler; saklanıyor ama uyumuyorlardı; gördüğü bütün kır evlerinden daha büyük olan, kullanılmayan bu Kanat'ta Uyku, kuş tüyleriyle bezeli Rüyaalar sürüsüne ders veriyor ve onları eğitiyordu. Çok harikaydı. Belki de koca ülkeye onlar hizmet veriyorlardı. Ama daha da harika olanı, Hükümdar'ın onca zahmete katlanıp bilhassa onun odasına geldiği ve tüm gece boyunca bizzat kolladığı düşüncesi idi. Bu, akıllara durgunluk vericiydi. Tim'in hayalperest, meraklı beyninde bir şimşek gibi çakıyordu: "Belki beni de yanlarına alıyorlar! Ben uyur uyumaz! O yüzden beni görmeye geliyor!"

Bununla birlikte aklına takılan bir numaralı şey, Uyku'nun nasıl dışarı çıktığıydı. Elbette yeşil çuhalı kapılardan! Bu sonuca eleme yöntemiyle varmıştı: kendisi de yeşil çuha kaplı bir kapıdan girmeli ve fark edilme riskini göze almalıydı.

Son günlerde, şimşek hızıyla gerçekleşen ziyaretlerin arkası kesilmişti. Sessiz, ok gibi atılan figür bir zamanlar yaptığı gibi içeriye bakıp kaybolmuyordu. Tim artık çabucak uyuyakalıyordu, neredeyse Jackman daha salona ulaşmadan ve ateşin sönme-

ye başlamasından çok daha önce. Üstelik perdelerin üzerindeki kuşlar ve köpekler her seferinde ağaçlarla bire bir eşleşiyorlardı ve perde oyununu kolayca kazanır olmuştu; ne bir köpek fazlaydı, ne de kuş; perdeyse kırıdamıyordu bile. Annesi ve babasıyla konuştuğundan beri durum böyleydi. Böylelikle ikinci bir keşifte bulundu: Ebeveynleri onun anlattığı Figür'e gerçekten inanmıyorlardı. Uyku bu yüzden kendini göstermiyordu. Ondandır şüphe ediyorlardı, o da saklanıyordu. Tim'in Onu bulması için diğer bir özendirici sebebi bu. Onu görmeyi çok istiyordu, o öylesine kibardı ve sırf koca ve yalnız yatak odasındaki küçücük oğlanı görmek için o kadar çok zahmeti göze alıyordu ki. Yine de ebeveynleri ondan sanki hiç yokmuş gibi bahsediyorlardı. Tim onunla yüz yüze görüşmek, *kendisinin* ona inandığını ve sevdiğini söylemek için yanıp tutuşuyordu. Çünkü onun da bunu duymaktan hoşlanacağına emindi. O'nun umrundaydı. Oğlan son zamanlarda onun kapıdan bakışını göremeyecek kadar erken uykuya dalıyorsa da, daha önce hiç görmediği kadar güzel rüyalar görüyordu –seyahat rüyaları. Ve rüyaları gönderen oydu. Dahası –oğlan, onun kendisini de beraberinde götürdüğünden emindi.

Bir mart gününün alacakaranlığında, fırsat eline geçti; üstelik tam da zamanında, çünkü ertesi sabah ağabeyi Jack'in yatılı okuldan eve dönmesi bekleniyordu ve Jack diğer yatakta yatarken hiçbir Figür kendini göstermeyi düşünmezdi. Ayrıca ertesi gün Paskalya yortusuydu ve Paskalya'dan sonra, her ne kadar Tim o vakitler bunu bilmeseydi de, nihayet mürebbiyesiyle vedalaşıp, Wellington Hazırlık Okulu'nda yatılı öğrenci olması gerekecekti. Fırsat kendini öyle doğal bir şekilde göstermişti ki, Tim hiç duraksamadan kabullenmişti. Geri çevirmek şöyle dursun, sorgulamak bile aklından geçmemişti. Bu şeyin olması gerektiği ortadaydı. Çünkü kendisini durduk yere yeşil çuhalı bir kapının önünde bulmuştu; ve yeşil çuha kapı –sallanıyordu! Demek ki birisi az önce bu kapıdan geçmişti.

Zamanlama da iyiydi. Baba İskoçya'da İnglemuir'de ava çıkmıştı ve ertesi sabah dönmesi bekleniyordu; anne şu ya da bu

Paskalya hazırlığı için arabayla kiliseye gitmişti, mürebbiyenin de tatilini Fransa'da geçirmesine izin verilmişti. Bu yüzden Tim evin hakimiydi ve çay saatiyle uyku saati arasındaki zamanı güzelce değerlendirdi. Hizmetçi kızlar ve uşaklar gibi ikincil engelleri bütünüyle safdışı bırakıp harareti bir şekilde bütün gizli saklı yerleri araştırdı, nihayet babasının çalışma odasının kutsal topraklarına ayak bastı. Bu harika oda koca evin kalbi ve merkeziydi; çok uzun zaman önce bu odada huş ağacından bir sopayla dövülmüş, yine burada babası ciddi ama gülümseyen bir yüzle ona: "Sana yeni bir arkadaş geliyor, Tim, küçük bir kızkardeş; ona çok kibar davranmalısın," demişti. Burası aynı zamanda tüm paranın saklı tutulduğu mekândı. "Babanın tatlı kokusu," dediği –kâğıtlar, tütün, kitaplar, av kırbaçları ve barutun kokusuyla çeşnilendirilmiş şey burada güçlüydü

İlk başta kapının hemen ağzında durup huşuya kapılmıştı; ama şimdi, kendini toparlayarak üzerinde önemli kâğıtların düzgün kümeler halinde yığıldığı devasa çalışma masasına doğru temkinli bir halde, parmak ucunda yürüyordu. Bunlara dokunmadı; ama keskin gözleri kâğıtların yanında duran ve babasının Kırım Harbi'nden eve getirmiş olduğu, şimdilerde kâğıt ağırlığı olarak kullanılan parçalanmış bir top mermisi kovanını kaçırmadı. Fakat onu yerinden oynatması çok zordu. Koltuğa tırmandı, döndü, döndü. Vidalı, döner bir koltuktan bu ve çocuk koltuğun yastıklarına gömülmüş, sanki büyülenmiş gibi, gözünü önündeki koca masada duran tuhaf şeylere dikmişti. Sonra kalktı ve köşedeki baston kutusunu gördü –biliyordu ki, bunu ellemesine izin vardı. Bastonlarla daha önce de oynamıştı. Dünyanın dört bir köşesinden getirilmiş; bir çoğu uzak ve tuhaf yerlerde babasının eliyle yontulmuş tuhaf oyma saplı yirmi kadar baston vardı. Onların arasında, her zaman istemiş olduğu fildişi saplı, ince, cilalı bir baston ilmişti gözüne. Bir erkek olduğunda kullanmayı arzuladığı cinsten bir şeydi bu, eğiliyor, titriyor, havada savurduğunda ısıklık alıyor ve bir süvari kamçısı gibi sallanıyordu. Esnekliğine karşın çok sağlamdı. Bir aile yadigarı, modası geçmiş bir hatıraydı; büyükbabasının bastonuydu. Üzerinde hâlâ geçmiş yüzyıldan

kalma birşeyler görülebilir halde asılıydı. Görünümünde saygınlık, zarafet ve serbestlik vardı. Ansızın aklına esti: "Büyükbabam ne kadar da arıyordur bastonunu! Geri almak kimbilir ne kadar hoşuna giderdi!"

Nasıl olduğunu tam olarak bilemiyordu, ama birkaç dakika sonra Tim kendini evin boş salon ve koridorlarında, bir önceki asırdan kalma yaşlı bir centilmen edasıyla, bir soylu kadar gururlu, bastonunu Mall'daki bir Onsekizinci Yüzyıl züppesi gibi taşıırken buldu. Bastonun omzuna kadar gelmesi bir şey değiştirmezdi; onu olması gerektiği gibi tutuyor, kasıla kasıla yürüyordu. Bir maceraya atılmıştı. Sanki baston onu bir başka asırda kullanılmış olan yaşlı beyefendinin devrine taşımışçasına, kendi havasında Öbür Kanat'ın koridorlarına dalmıştı.

Daha küçük evlerde yaşayanların garibine gidebilir, ama Elizabeth zamanından kalma bu karmakarışık malikânede öyle yerler vardı ki, Tim için bile alışılmadık ve gariptiler. Zihninde, Öbür Kanat'ın haritası her gün yürüdüğü kısmın coğrafyasından bile daha netti. Geçitlere ve loş salonlara, Resim Galerisi'nin ötesindeki uzun taş koridorlara; lambri kaplı, daracık, önce dört basamak aşağı inen, hemen ardından iki basamak yukarı çıkan bağlantı yerlerine; kemerlerin koruduğu تنها odalara geldi –hepsi de şaşırtıcı ölçüde yabancıydı ve içlerinde yumuşak mart alacakaranlığı asılıydı. Yaramazlıktan doğan bir macera duygusuyla pervasızca ilerlemeye, bu yabancı ülkenin kalbine doğru bastonunu savurarak, başparmağı mavi serj elbisesinin koltuk altında, kendi kendine yavaşça ısıklık çalarak, coşkulu ama tetikte ilerledi –ve ansızın kendini daha fazla ilerlemeyi olanaksızlaştıran bir kapının karşısında buldu. Yeşil çuha kaplı bir kapıydı bu. Ve sallanıyordu.

Kapının karşısında duraladı. Baktı, bastonu daha da sıkıca kavrayıp nefesini tuttu. "Öbür Kanat!" diye soludu bir fısıltıyla yutkunarak. Bu bir girişti, ama daha önce görmediği bir giriş. Her kapıyı ezbere bildiğini sanıyordu, ama bu yeniydi. Birkaç dakika kıpırtısızca dikilip kapıyı izledi; kapının iki kanadı vardı, ama yalnızca biri sallanıyordu, her salınış bir öncekinden kısay-

dı. Kapıdan gelen üfleme sesini duyuyordu. Nihayet kapı, çok kısa ve hızlı hareketlerle durdu. Benzer hızlı vuruşların ardından, bir an için küçük çocuğun kalbi de.

"Birisi henüz içeri girmiş," deyip yutkundu. Bunu söylerken bile o kişinin kim olduğunu biliyordu. "Bu Büyükbaba, bastonunun bende olduğunu biliyor. Onu istiyor!" O anda bir diğer şaşırtıcı kesinlik parladı zihninde. "İçeride uyuyor. Orada rüya görüyor. Ölü olmak bu demek."

Bunun üzerine ilk tepkisi, "Babama söylemeliyim; mutluluktan havalara uçacaktır," şekline dönüştü ama ikinci tepkisi –bu macerayı bir sona kavuşturmak– kendine aitti. Bir hayli doğaldır ki, galip gelen de bu oldu. Babasına daha sonra söyleyebilirdi. Hiç şüphesiz ilk vazifesi kapıdan geçip Öbür Kanat'a gitmekti. Bastonu sahibine geri vermeliydi. Bunu *kendi elleriyle* yapmalıydı.

Şimdi irade ve kişilik sınavı vardı. Tim'in hayal gücü kuvvetliydi, bu yüzden korkunun anlamını biliyordu; ama içinde korkakça hiçbir şeye yer yoktu. Sırası geldiğinde onun yaşındaki herhangi biri gibi inleyip ağlayabilir ve ayağını yere vurabilirdi, ama böyle olaylar hüsrana uğramış bir iradenin gazabından kaynaklanır ve bu gösteri, hesaplanmış bir etkiye ulaşmak için yarı yarıya "tezgâhlanmıştır." Şu anda onun iradesine engel olacak hiç kimse yoktu. Hiçlik'ten nasıl korkulacağını, görünürde bir sebep olmadığı halde korkmayı da biliyordu, yani "sinirlerin" bozulmasını. Onlar karşısında en fazla birkaç "ürperti" yaşardı, o kadar.

Ama gerçek bir şeyle yüz yüze geldiğinde, Tim'in kişiliği onunla karşılaşmak için su yüzüne çıkardı. Ellerini, dişlerini sıkacak, kaslarını gerginleştirecek ve keşke daha büyük olsaydım, diye Tanrı'ya dua edecekti. Ama geri adım atmayacaktı. Hayalperestliği yüzünden en kötü durumlarla daha önce düzinelerce karşılaşmıştı, yine de son çarpışmada bir erkek gibi dayanmıştı. O had safhada cesarete sahipti –hassas bir mizacın yiğitliğine. Ve sekiz dokuz yaşlarındaki bir oğlan için biraz korku verici olan bu özel olayda cesareti onu yüz üstü bırakmadı. Bastonunu kaldırdı, sallanan kapıyı iterek ardına kadar açtı. Sonra içinden yürüdü –Öbür Kanat'a.

Yeşil çuha kapı arkasından sallandı; Tim dönüp titremeyen eliyle kapıyı kapatabilecek kadar kendine hâkimdi, çünkü yavaşlayan salınışların sebep olacağı boğuk çarpma seslerini duymak istemiyordu. Ama bulunduğu konumu doğru düzgün anlıyor, muazzam bir işe kalkıştığını biliyordu.

Bastonu sımsıkı kasılmış parmaklarının arasında tutarak önünde uzanan koridorda cesurca yürüdü. O anda bütün korkusu onu terk etti ve görünüşe göre, yerini hafif ve enfes bir şaşkınlığa bıraktı. Ayak sesi çıkarmıyordu, havada yürümekteydi; umduğu gibi karanlık ya da loşluk değil, bulutsuz gökte bir yarım ay doğduğunda çimenlerin üzerine düşen gibi, dağınık, kibar bir aydınlık vardı her yerde. Dahası, yolunu biliyor, nerede olduğunu ve nereye gittiğini hiç yanılmadan kestirebiliyordu. Koridor onun için kendi yatak odasının zemini kadar aşınaydı; şeklini ve uzunluğunu biliyordu; nice zaman evvel oluşturduğu haritayla tıpatıp uyuşuyordu. Bildiği kadarıyla, daha önce hiç girmemiş olmasına karşın her bir ayrıntıyı yakından tanımişti.

Bu yüzden hissettiği şaşkınlık hafifti ve huzursuz edici olmaktan uzaktı. "Tekrar buradayımı!" cinsinden bir düşünceye kapılmıştı. O hafif şaşkınlığın sebebi de, oraya *nasıl* geldiği idi. Yine de artık kasıla kasıla değil, temkinlice, yarı yarıya parmak uçlarına basarak, bastonu sevecen bir saygıyla tutarak yürüyordu. Ve o ilerledikçe ışık arkasından yavaşça soldu, geldiği yolu sildi. Ama arkasına bakmadığı için bunu bilmiyordu. Sadece önüne, bastonu bırakması gerektiğini bildiği büyük odaya giden gümüşü koridora baktı. Bu tarihi koridorda kendisinden önce yürüyen, yeşil çuha kaplı kapıyı onun gelişinden az önce geçen kişi, babasının babası, şimdi kendisine ait olanı almak için büyük odada bekliyordu. Tim nefes aldığını nasıl biliyorsa, bunu da aynı kesinlikle biliyordu. Hatta koridorun diğer ucunda açık kapı ağzını işaretleyen geniş ve gümüşü ışık parçasını bile görebildi.

Bir diğer şeyi daha biliyordu –içinden geçtiği, üzerinde kapısı kapalı odalar bulunan bu koridor Kâbuslar Koridoruydu; buradan da sık sık geçmişti ve her bir odası doluydu. "Burası Kâbus Geçidi," diye fısıldadı kendine, "ama sorun değil, ben Hüküm-

dar'ı tanıyorum. Hiçbiri dışarı çıkamaz, ya da bir şey yapamaz." Yine de geçerken onların içeriden gelen seslerini, dışarı çıkmak için kapıyı tırmalayışlarını duyuyordu. Güvenlik duygusu gözünü karartmıştı; gereksiz riskler aldı, geçerken kapılara süründü. Ve sırf hissettiği keskin duygu aşkına, "müthiş bir heyecan" tatma arzusu onu öylesine baştan çıkardı ki, bir seferinde bastonunu kaldırıp sımsıkı kapalı bir kapıyı onunla dürttü!

Sonuca hazırlıklı değildi, ama aradığı duyguyu ve coşkuyu tattı. Çünkü kapı göz açıp kapayana değin bir santim aralandı, bir el gözüktü, bastonu yakalayıp çekmeye çalıştı. Tim sanki çarpılmışçasına geri sıçradı. Olanca gücüyle çekti fildişi sapı, ama gücü sıfır noktasındaydı. Bağırmaya çalıştı, ama sesi kaybolmuştu. Dehşet, ay gibi çöktü üzerine, çünkü sapı bırakamıyordu; parmakları bastonun bir parçası olmuştu. Afallatıcı bir zayıflık onu çaresiz bırakmıştı. Korkunç kapıya doğru santim santim çekiliyordu. Bastonun ucu şimdiden daracık aralıktan girmişti. Çeken eli göremiyor, ama onun dehşet verici olduğunu biliyordu. Dünyanın neden garip olduğunu, atların neden öfkeyle dörtlüye koştuklarını, trenlerin istasyonlardan hızla geçerken neden düdüklelerini öttürdüklerini şimdi anlıyordu. Kâbusun tüm dehşeti ve komedisi buzdan kerpetenlerle kavramıştı kalbini. Orantısızlık iğrençti. Son darbe, kapı sessizce ve ansızın kapandığı ve pervazla kapı arasına sıkışan baston, âdeta hasırotundan yapılmışçasına dümdüz olduğu zaman geldi. Kapının ardındaki güç o kadar karşı konulmazdı ki, sağlam baston bir hasırotu sapı gibi ezilmişti.

Bastona baktı. Bu hasırotundandı.

Gülmedi; olayın absürdlüğü sıkıntı verecek kadar doğaüstüydü. Cilalı bir baston yerine hasırotu bulmak –bu tiksinti verici ve sarsıcı ayrıntı, kâbusun adsız dehşetini barındırıyordu. Baston ona büsbütün ihanet etmişti. Neden onun aslında bir baston değil de ince ve boş bir saz olduğunu başından beri bilememişti...?

Derken baston, emin ve kırılmamış bir halde, elindeydi. Ona bakakaldı. Kâbus doruk noktasındaydı. Arkasından bir diğer kapının, dokunmadığı bir kapının açıldığını işitti. Daracık aralıktan uzanan, kendisine korkunç ve aşına bir şekilde sallanan eli ancak

görecek –bunun ilkiyle zalimce bir ittifak içinde hareket eden bir diğer Kâbus olduğunu anlayacak kadar– zamanı oldu. Derken kendisini yatak odasında ziyaret eden o koruyucu, nazik Figürü yanı başında gördü, boyu tavana kadar uzanıyordu. Saldırıyı karşılamak üzere yaptığı hareketin ortasında onun farkına vardı. Ve dehşeti söndü. Bu sadece bir kâbus dehşetiydi. Sonsuz korku kaybolmuştu. Sadece komedi kalmıştı. Gülümsedi.

Oru güçlkle görebiliyordu, çok büyüktü, ama onu, Öbür Kanat'ın Hükümdarı'nı nihayet görmüştü ve tekrar güvenlikte olduğunu biliyordu. Muazzam bir sevgi ve hayretle ona baktı oğlan, onu net şekilde görmeye çalıştı, ama surat yüksekte, uzaktaıdı ve çatının ötesinde göge karışıyor gibiydi. Onun Gece'den de büyük, ama çok, çok daha yumuşak olduğunu, annesinin kollarından bile şefkatle kıvrılan kanatları, tüyelerinin arasında yıldızlar gibi ışılan noktacıklar olduğunu ve onun bir anda milyonlarca insanı örtebilecek kadar büyük olduğunu ayırımsadı. Üstüne üstlük, o solmamış ya da gitmemiş, aksine kendini öyle bir şekilde yaymıştı ki, Tim onun izini kaybetmişti. Kendini bütün Kanat'a yaymıştı.

Ve Tim bunların aslında son derece normal olduğunu anımsadı. Kendisi bu koridordan daha önce defalarca geçmişti; Kâbus Geçidi yeni bir deneyim değildi ve her zamanki gibi karşı konulmalıydı. Odalarda gizlenenlerin ne olduğunu bildikten sonra onları dışarı çıkarmak zorundaydı. Onu çekiyor, baştan çıkarıyor, cezbediyorlardı; onların gücü buydu. Onların özel kudreti, kendilerine çaresizce çekebilmeleri ve Tim'in de gitmek zorunda kalmasıydı. Neden onların korkunç kapılarına kendini tutamayıp dokunduğunu anlamıştı artık, ama bunu yapmakla meydan okumayı kabul etmişti ve artık yolculuğuna sessizce ve güvenle devam edebilirdi. Öbür Kanat'ın Hükümdarı onu korumasına almıştı.

Üzerine tatlı bir umursamazlık duygusu çöktü. Etrafındaki katı cisimlerde, suyunki gibi bir yumuşaklık vardı, hiçbir şey kendisini yaralayamazdı. Bastonu fildişi sapından sıkıca tutup, koridorda ilerledi, havada süzölürmüşçesine yürüdü

Sona çabucak ulaştı: bastonun sahibinin beklediğini bildiği büyük odanın eşiğine varmıştı; uzun koridor gerisinde kalmıştı, önünde Crystal Sarayı, Euston İstasyonu ya da Aziz Paul Katedrali'nde bulunduğu hissini uyandıran uçsuz bucaksız, yüksek tavanlı bir salon uzanıyordu. Duvara derinlemesine oyulmuş daracık, yüksek pencereler karşıda sıralanmıştı; sağda içi kütük dolu devasa bir şömine, tavandan taş zemine kadar sarkan duvar halıları ve odanın orta yerinde koyu renkli, parıldayan tahtadan kocca bir masa ve sağda solda oymalı, yüksek sırtlıklı iskemleler. Tahtı andıran bu iskemlelerin en büyüğündeyse onu ciddi gözlerle süzen bir figür oturuyordu –yaşlı, çok yaşlı bir adam.

Yine de oğlanın hızla atan kalbinde şaşkınlık değil; yalnızca zevkin ve heyecanın coşkusu, bir tatmin hissi vardı. Figürün orada olacağını ve aynen böyle görüneceğini önceden bilmişti. Korunun ya da titremenin izi olmaksızın taş zeminde öne çıktı, değerli bastonu iki eliyle önünde, sanki sahibine hediye edermişçesine tuttu. Kendini gururlu ve hoşnut hissediyordu. Bunun için riski göze almıştı.

Ve figür onu karşılamak üzere sessizce doğrulup sert taş zemin üzerinde heybetli bir tavırla ilerledi. Gözler ona ağırbaşlılıkla, sevecenlikle baktı, kartal burnu öne çıkıktı. Tim onu mükemmel şekilde tanıyordu: diz boyu parlak saten pantolon, ayakka-bılarda ısıltılı tokalar, koyu renkli şık çoraplar, yaka ve manşetlerdeki danteller, önü açık, renkli yelek –babasının şöminesinin üzerinde iki Kırım süngüsü arasında asılı duran tablodaki bütün detaylar gözlerinin önünde nihayet hayat bulmuştu. Yalnızca fildişi saplı cilalı bastondu eksik olan.

Tim yaklaşan figüre doğru üç adım attı ve bastonu çapraz yatırmış olduğu iki elini ona uzattı.

"Getirdim onu, Büyükbaba," dedi güç duyulur, ama net ve kararlı bir tonda; "işte burada."

Diğeri biraz durdu, dökülen dantellerin yarı yarıya gizlediği üç parmağını uzatıp bastonu fildişi sapından kavradı. Tim'in karşısında kibarca eğildi. Gülümsedi, ama yüzündeki memnuniyetin yanında ağırbaşlı ve hüzünlü bir gülümsemeydi bu. Sonra konuş-

tu, yavaş ve çok derinlerden geliyordu sesi. Seste incecik bir yumuşaklık, eski bir çağın hoş tavrırlı kibarlığı vardı.

"Teşekkür ederim," dedi; "Benim için kıymetliydi. Büyükbambam tarafından verilmişti bana. Onu almayı unutmuştum, şey yaptığımda..." Sesi biraz kararsızlaştı.

"Evet?" dedi Tim.

"Ben –ayrıldığımda," diye tekrarladı yaşlı centilmen.

"Ya," dedi Tim şükran dolu figürün ne kadar güzel ve nazik olduğunu düşünerek.

Yaşlı adam ince parmaklarını özenle bastonun üzerinde gezdirdi, cilalı yüzeyi memnuniyetle yokladı. Fildişi sapın pürüzsüzlüğüyle bilhassa ilgilendi. Çok memnun kaldığı her halinden belliydi.

"O zamanlar, şey... pek kendimde değildim," diye devam etti nazikçe; "hafızam beni biraz yanılttı da." Sanki yüreğine su serpilmiş gibi, içini çekti.

"Ben de birşeyleri unuturum... bazen," diye konuştu Tim duygudaşça. Büyükbabasını seviyordu. Bir an için kucaklanıp öpülmeyi umdu. "Yanımda getirdiğim için *acayip* mutluyum," diye kekeledi, "yani ona tekrar kavuştuğun için."

Beriki sevecen gri gözlerini ona çevirdi; başını eğip bakarken yüzündeki tebessüm şükran doluydu.

"Teşekkürler, evladım. Sana gerçekten ve derinden borçluyum. Benim uğruma tehlikeyi göze aldın. Daha evvel başkaları da denemişti, ama Kâbus Geçidi... şey..." Sözüün devamını getiremedi. Test edercesine bastonun ucunu taş zemine sertçe vurdu. Biraz eğilip ağırlığını verdi. "Ah!" diye bağırdı rahatlama dolu bir iç çekişin ardından. "Artık yapabilirim..."

Sesi tekrar anlaşılmaz bir hal aldı; Tim söylenenleri işitemedi.

"Efendim?" diye sordu tekrar, yüreğinde bir parça huşu olduğunun bilincine ilk kez varırken.

"...tekrar devam edebilirim," diye sürdürdü diğeri çok alçak sesle. "Bastonum olmaksızın," diye ekledi, yaşlı dudaklarından dökülen her bir sözcükle birlikte sesi zayıflıyordu, "Yapamaz-

dım... belki... görülmeme izin... verebilirdim. Bu şekilde unutmam... gerçekten de acıklı... affedilecek gibi değil. Aman Yarabbi...! Ben –ben...”

Sesi aniden zayıflayarak rüzgârın sesine dönüştü. Bastonunun demir ucunu bir dizi gürültülü darbeye yere vurarak doğruldu. Tim bacaklarına tuhaf bir hissin tırmandığını duyumsadı. Tuhaf sözler onu biraz korkutmuştu.

Yaşlı adam ona doğru bir adım attı. Hâlâ gülümsüyordu ama gülümsemesinde yeni bir anlam vardı. Soylu, acelesiz tavrının yerini beklenmedik bir ciddiyet almıştı. Takip eden kelimeler oğlanın üzerine dışarıdaki gökten soğuk bir rüzgârla taşınırmış gibi, yukarılardan esiyordu âdeta.

Yine de biliyordu ki, sözler sevecenlikle söylenmiş ve çok duyarlıydı. Onu irkiltten yalnızca beklenmedik değişiklik olmuştu. Ne olursa olsun, Büyükbaba da bir insandı! Uzaklardan gelen ses, içinde birşeylere, soğuk rüzgârın kopup estiği o dış dünyayı çağırıştırıyordu.

“Sonsuz teşekkürlerimle,” diye işitti, ses, surat ve figür koskoca odanın kalbine doğru gitgide çekilirmiş gibi gözükürken. “İnceliğini ve cesaretini unutmayacağım. Çok şükür, bu bir gün karşılığını ödeyebileceğim bir borç... Ama artık bir an önce dönsen iyi edersin. Çünkü kolun ve başın masaya düşmüş, belgeler saçılmış, bir de yastık yere inmiş... oğlum da evin içinde.... Elveda! Yanımdan hemen ayrılman en iyisi. Bak! O yanında durmuş bekliyor. Onunla git! Şimdi...!”

Daha son sözcükler söylenmeden tüm görüntü kaybolmuştu. Tim etrafında boşluk hissetti. Devasa, gölgeli bir Figür onu koca kanatlarıyla taşıyordu sanki. Hızlandı, uçtu, başka bir şey anımsadı –ta ki bir diğer sesi duyup, omzunda ağır bir el hissedinceye değin.

“Tim, seni haylaz! Çalışma odamda ne işin var senin? Hem de böyle karanlıkta!”

Başını kaldırıp tek kelime etmeksizin babasının yüzüne baktı. Şaşalamıştı. Hemen ardından babası onu yakalayıp öptü.

“Seni maskara seni! Bu gece döneceğimi nereden bildin?” Ba-

bası oyuncu bir tavırla onu sarstı ve öne dökülen saçlarından öptü. "Uyuyup kalman da cabası. Eee –evde her şey yolunda mı, ha? Biliyorsun, Jack okuldan yarın dönüyor ve..."

Gerçekten de ertesi gün Jack eve geldi, Paskalya tatili sona erince mürebbiyesi geri dönmedi ve Tim Wellington'un hazırlık okulunda başka tür maceralara yelken açtı. Hayat onunla birlikte hızla akıp gitti; büyüüp adam oldu; anne ve babası öldüler; çok geçmeden Jack de onları izledi; Tim mirasa kondu, evlendi, kıymetli mallarına kavuştu ve –Öbür Kanat'ı açtı. Hayalperest çocukluğun bütün rüyaları solmuştu; onları belki sadece bir kenara koymuş, belki de unutmuştu. Şöyle ya da böyle, artık bu tür şeylerin sözünü etmez olmuştu ve İrlandalı karısı ona eski kır evinde bir aile hayaleti bulunduğuna dair inancını açıklayıp, koridorlarda "bir bastona yaslanıp yürüyen, çok, çok yaşlı bir adam," bir onsekizinci yüzyıl beyefendisi gördüğünü söyleyince –Tim'in tek yaptığı kahkaha atıp, şöyle demek oldu:

"Olması gerektiği gibi! Bu korkunç emlak vergileri bizi bir gün evi satmaya mecbur bırakırsa, saygın bir hayalet evin değerini arttıracaktır."

Ama bir gece uyandığında zeminde bir tıkırtı duydu. Yatağında doğrulup dinledi. Sırtından aşağı bir ürperti yayıldı. İnancı onu çoktan terk etmişti; tekinsiz bir korku duyuyordu. Ses gitgide yaklaştı; hafif ayak sesleri de eşlik ediyordu buna. Kapı açıldı –yani azıcık aralandı, çünkü zaten açık duruyordu– ve tanıdık gelen bir figür eşiğe dikildi. Gerçekliğin tüm canlı keskinliğiyle suratı gördü. Suratta bir tebessüm vardı, ama uyarı ve telaş dolu bir tebessümdü. Kol havaya kalktı. Tim ince eli, uzun ve ince parmaklara dökülen dantelleri ve parmakların sımsıkı kavradığı cilalı bastonu gördü. Bastonu havada iki kez ileri geri sallayan surat ileri çıktı, bir takım şeyler söyledi ve –yok oldu. Ama sözler işitilmezdi; çünkü dudaklar gözle görülür şekilde oynadıysa bile, hiçbir ses gelmemişti.

Ve Tim yataktan sıçradı. Oda karanlıkla doluydu. Işığı yaktı. Kapının her zamanki gibi kapalı olduğunu gördü. Elbette bir rü-

ya görmüştü. Ama havada garip bir koku vardı. Bir iki kez kokladı –sonra gerçeği kavrayıverdi. Bu, yanık kokusuydu!

Şans eseri, tam zamanında uyanmıştı...

Bu dakikliğinden dolayı kahraman ilan edildi. Aradan günler geçip de hasar tamir edilince, sinirler bir kez daha kır yaşamının dingin rutinliğine alışınca, hikâyeyi karısına anlattı –başından sonuna kadar. Hayalperest çocukluğunun macerasını da. Kadın aile yadigârı bastonu görmek istedi. Ve Tim'in aklına, bunca yıldır unutmuş olduğu detayı getiren de bu talep oldu. Aniden hatırlayıvermişti –bastonun kayboluşu, bu yüzden babasının kopardığı yaygara, sonuçsuz, yararsız kalan arayış. Çünkü baston asla bulunamamıştı ve bu konuda sıkı bir sorguya çekilen Tim, tüm varlığıyla, bastonun nerede olduğuna dair en ufak bir fikrinin bulunmadığına yemin etmişti. Bu, elbette ki doğrudu.

AKTARIM

Çeviren: Savaş Alkım

Çocuk ağlamaya akşamın erken saatlerinde –kesin konuşmak gerekirse saat üç civarında başladı. Saati anımsıyorum, çünkü uzaklaşan at arabasının sesini gizli bir rahatlamayla dinliyordum. Çakıl yoldan Mrs. Frene ve mürebbiyeliğini yaptığım kızı Gladys’le birlikte yavaş yavaş kaybolan tekerlek sesleri, benim için iple çektiğim birkaç saatlik istirahat demekti ve Haziran günü boğucu derecede sıcaktı. Dahası, küçük kır evinin sakinlerinin tümünde, ama özellikle benim yüzümde okunan bir telaş vardı. O sabahki tüm olayların ardında kendini sezdirmeden dolaşan telaş bir gizem yüzündendi ve bu gizem mürebbiyeden elbette saklanmıştı. Tahminler yürüterek ve saati kontrol ederek tüketmiştim kendimi. Çünkü derin ve açıklanmaz bir huzursuzluk beni etkisine almıştı, öyle ki kız kardeşimin iyi bir mürebbiye olmak için fazlasıyla hassas olduğum ve profesyonel medyumlukta daha başarılı olacağım yolundaki hükmünü düşünüp duruyordum.

Aile büyüğü Mr. Frene’nin, “Frank Amca”nın, çay vaktinde kasabadan alışılmadık bir ziyarette bulunması bekleniyordu. Bunu biliyordum. Bu ziyaretin bir şekilde Jamie’nin, Gladys’in yedi yaşındaki erkek kardeşinin gelecekteki mal varlığıyla alakalı olduğundan da haberdardım. Bundan fazlasını gerçekten de bilmiyordum ve bu eksik halka hikâyemi biraz tutarsız kılıyor –tuhaf yap-bozun hayati bir parçası eksik kalmıştı. Yalnızca Frank Amca’nın ziyaretinin sözde bir alçakgönüllülük niteliği taşıdığını, Jamie’nin iyi bir izlenim bırakmak için en efendice davranışları ser-

gilemesi için tembihlendiğini ve amcasını daha önce hiç görmemiş olan çocuğun, ondan daha şimdiden ölesiye korktuğunu çıkartabilmiştim. Derken, bu bunaltıcı akşamda at arabası tekerleklerinin ölmeye yüz tutan çatırtısının arasında, çocuğun garip, küçük feryadını işittim ve bunun açıklanamaz etkisi, vücudumdaki her bir sinirin çarpılması, belirsiz bir korkunun karıncalanmasıyla ayağa fırlamam oldu. Resmen gözlerime yaşlar dolmuştu. Frank Amca'nın arabasıyla çay içmeye uğrayacağı ve ona karşı "gerçekten de çok iyi" davranması söylendiğinde çocuğun bembeyaz yüzündeki ızdırabı hatırladım. İçime bir bıçak gibi saplanmıştı. Gerçekten de dehşetin ve hayallerin kâbusumsu niteliği tüm gün boyunca sürmüştü.

"Kocaman suratlı adam mı?" diye sormuştu huşu dolu küçücük sesiyle ve ardından yoğunluğu ne olursa olsun hiçbir avutma çabasının yatıştıramadığı gözyaşları içinde, tek kelime etmeden odadan dışarı fırlamıştı. Buydu tüm gördüğüm ve "koca suratlı" sözıyla kastettiği, bana bir tür belirsiz önsezi hissini çağırıştırmıştı. Bu her nasılsa daha önemli şeylerin –insanı ezen yaz gününün sessizliğinde nabız gibi atan gizemin ve heyecanın ani ifşaatının gölgesinde kalmıştı. Onun adına korkuyordum. Çünkü mesleki anlamda bir ilgim olmasa da, alelade ev halkından en çok sevdiğim kişiydi Jamie. Sinirleri gergin, aşırı hassas bir çocuktuk ve benim gözümde onun dilinden hiç kimse, bilhassa dürüst, şefkatli ebeveynleri anlamıyormuş gibiydi; işte bu yüzden onun küçük, feryat eden sesi, bir yardım çağrısı gibi beni yatağımdan pencereye getirdi.

Haziran pusunun büyüü bahçeyi bir battaniye gibi örtmüştü; Mr. Frene'nin en büyük zevki olan çiçekler kıpırtısızdı; çok kalın ve yumuşak olan çimenler diğer tüm sesleri boğuyorlardı; yalnızca limon ağaçları ve koca koca kartopu çiçeği çalıları arılarla vızıldıyordu. Çocuğun ağlaması işte sesi kısılmış bu sıcak ve puslu atmosferden geçerek, uzaklardan kulaklarıma çalındı. Gerçekten de şu anda nasıl olup da duyduğuma hayret ediyorum, çünkü bir sonraki an onu aşağıda, bahçenin ilerisinde, altmış metre uzaklıkta beyaz bahriyeli kıyafeti içinde dururken gördüm. Üzerinde

hiçbir şeyin yetişmediği o çirkin toprak parçası –Yasak Köşe'deydi. Onun bunca yer varken *orada* durduğunu görünce üzerime bir halsizlik, âdeta ölüm halsizliği çöktü –orası gitmesine asla izin verilmeyen, üstelik genellikle de gitmekten çok korktuğu bir yerdi. Onu tam o noktada tek başına dururken görmek, hepsinden önemlisi ağladığını duymak beni geçici olarak hareket etme gücünden mahrum bırakmıştı. Derken, onu buraya çağırarak kadar kendimi toparlayamadan, Mr. Frene köpekleriyle birlikte aşağı çiflikten gelen köşeyi döndü ve oğlunu görünce beni bu zahmetten kurtardı. Gür, iyi huylu, samimi sesiyle ona seslendi ve Jamie, âdeta bir büyü tam zamanında bozulmuşçasına dönüp sevecen ama anlayışsız babasının kollarına koştu. Babası, onu omzuna oturtup eve taşırken, bir yandan da "bu velvele de neydi bakalım?" diye soruyordu. Ayaklarının dibinde kuyruksuz çoban köpekleri gürültüyle havlıyor, nemli ve yuvarlak çakılları ayaklarıyla havaya fırlattıkları için Jamie'nin "Çakıl Dansı" dediği gösteriyi sergiliyorlardı.

Görülmemek için pencerenin önünden hemen geriye kaçtım. Şayet çocuğun yangından ya da boğulmaktan kurtulduğuna tanıklık etsem, ancak bu kadar rahatlayabilirdim. Sadece Mr. Frene'nin konuşmayıp da doğru şeyi yapacağından emindim. Oğlanı kendi yararsız hayallerinden koruyacak, yine de gerçekten iyileştirebilecek olan açıklamayı yapmayacaktı. Gül ağaçlarının ardında kaybolup eve doğru geldiler. Yaşlı Mr. Frene varıncaya kadar da onları görmedim.

Bu çirkin toprak parçasını "garip" diye betimlemek, belki de haklı çıkarması güç bir davranış, yine de tüm ailenin aradığı, bununla birlikte asla –ah, asla!– ağızlarına almadıkları kelime buydu. Jamie ve benim için, hiç bahsini etmediyse bile o ağaçsız, çiçeksiz nokta garipten de öteydi. İhtişamlı gül bahçesinin uzak köşesinde duran kel, yara gibi bir yerdi, kışın çirkin bir şekilde neredeyse tehlikeli bir bataklık gibi kara toprak görünür, yazın ise kuruyup, yeşil kertenkelelerin geçerken ateşlerini fırlattıkları çatlaklarla bölünürdü. Büyüleyici bahçenin bütün bereketliliğine

karşın, hayatın içinden ölüme atılan bir bakış, iyileştirilmek için haykıran, yoksa her hastalığını dört bir yana saçabilecek bir hastalık merkezi gibiydi. Ama asla yayılmamıştı. Oranın gerisinde gür ve gümüşü huş ağaçları durur, ötesindeyse kuzuların oynadığı meyve bahçeleri ışıldardı.

Bahçıvanların bu kısırlığa getirdiği çok basit bir açıklama vardı –hemen çevredeki bayırların eğiminden dolayı bu noktadaki tüm su akıp gitmiş, toprağı canlı tutmaya yetecek kadar kalmamıştı. Bir şey diyemiyordum. O yerin sihrini hisseden ve devamlı orada bulunan Jamie'ydi, halbuki zaten geniş olan hayal gücüne iyi yönde değil de çok karanlık biçimde tesir ettiğinden onun için sonunda "sınırların dışında" ilan edilmişti. Oraya insan yutan devler gömen, oranın topraksı bir sesle ağladığını duyan, yüzeyin bazen gözleri önünde sallandığına yemin eden ve gezintileri sırasında rastladığı ölü kuşlar, fareler ve tavşanlarla orayı gizlice besleyen Jamie'ydi. Ve o yerin daha ilk gördüğüm anda bende uyandırdığı tüyler ürpertici *bissi* olağanüstü bir şekilde kelimelelere döken de oydu.

"Orası kötü, Miss Gould," demişti bana.

"Ama Jamie, Tabiatla hiçbir şey kesinlikle kötü değildir –sadece bazen geri kalanından daha farklıdır."

"Nasıl isterseniz Miss Gould, öyleyse orası boş. Orası beslenmemiş. İsteddiği gıdayı alamadığı için ölüyor."

Ve gözlerin öylesine karanlık ve harika biçimde parladıkları o küçük, soluk surata bakıp da içimde ona söyleyecek doğru şeyi ararken, vurgulayarak ve kanımı ansızın donduran bir ikna edicilikle eklemişti: "Miss Gould" –tüm cümlelerinde bana böyle hitap ederdi– "orası aç, görmüyor musunuz? Ama orayı neyin düzeltebileceğini biliyorum."

Bu kadar cüretkâr bir imayı belki de ancak dürüst bir çocuğun ikna ediciliği bir an için bile olsa dinlemeye değer kılabilirdi, ama hayalperest bir çocuğun inanışlarının önemli olduğunu hissedemiyordum benim için bu, gerçekliğin muazzam, kaygı verici bir şokuydu. Jamie bu abartılı şekilde, şok edici bir gerçeği, hassas işlemine sıçrayan karanlık, keşfedilmemiş doğruların bir ipucu-

nu yakalamıştı. Sözlerde neden korkunun yattığını bilemiyorum, ama sanırım o son "Orayı neyin düzeltebileceğini biliyorum," cümlesindeki teklifte karanlığın kudreti geziniyordu. Açıklama istemekten kaçındığını hatırlıyorum. Onun çok şükür, sessizliğiyle gizlediği küçük sözcük kümeleri bugüne değin kendi bilincimin gerilerinde saklanmış olan, dile getirilmesi imkânsız bir ihtimale hayat vermişti. İhtimalin böylece hayat bulması, zannediyorum ki zihnimin onu zaten barındırdığının kanıtıdır. Dinlerken tüm kanım kalbimden çekildi. Dizlerimin bağının çözüldüğünü hissettim. Jamie'nin fikri –başından beri– onun olduğu kadar, benimdi de.

Ve şimdi, yatağımda uzanıp her şeyi düşünürken, amcasının gelişinin neden, bir biçimde içinde dehşet bulunduran bir deneyim olduğunu anlıyorum. Bu kesinlik, beni bu akıl dışı düşünce karşısında zayıf düşüren, gerçekten de tartışamayacak ya da akıl yürütemeyecek kadar sarsan kâbustan çıkma bir netlik hissiyle, kendi büyük, kapkara ikna edicilik patlamasıyla geldi, ve sözlere dökülebilmemin tek yolu, kâbuslardaki dehşet gerçekten de anlatılabilir olmadığı için, buymuş gibi gözüküyor: bahçenin o ölen köşesinde birşeyler *eksikti*; daima aradığı ve bulamadığı; bir kez bulup aldığı anda ise onu bahçenin geri kalanı gibi verimli ve canlı kılacak bir şey; dahası –onun için bunu yapabilecek canlı birisi *vardı*. Yaşlı Mr. Frene, diğer bir deyişle "Frank Amca," bu eksikliği dolup taştan canlılığıyla –bilincinde olmaksızın kapatabilecek birisiydi.

Çünkü ölen boş toprak parçasıyla o zinde, varsıl ve başarılı adamın kişiliği arasındaki bağlantı daha ben farkına bile varamadan kendini bilinçaltıma yerleştirmişti. Bunun bilincindeydim. Hiç şüphesiz gizli de olsa, başından beri orada yatmış olmalıydı. Jamie'nin sözleri, aniden benzinin solması, onu titreten korku dolu beklenti hissiydi filmi tab eden, ama kâğıda basan şey, orada, Yasak Köşe'de tek başına ağlaması olmuştu. Fotoğraf gözlerimin önünde, havada çerçevelenmiş parılıyordu. Gözlerimi kapattım. Kızarmalarından korkmasam –gözlerim berrak değilse yüzümün çekiciliği bin bir parça olur– ağlayacaktım. Jamie'nin o

sabah "kocaman surat" hakkında söylediği sözler dönüp bana bir koçbaşı gibi çarptı.

Yaşlı Mr. Frene aileye katılışımdan beri o kadar çok bahis konusu olmuştu, hakkında o kadar sık tartışıldığını işitmiştim ve gazetelerde onun hakkında –enerjisi, hayırseverliği ve elini attığı her şeydeki başarısına dair– öyle çok şey okumuştum ki, içimde ona dair bir resim oluşmuştu. Onu olduğu gibi tanıyordum –içimden; ya da kızkardeşimin söyleyeceği gibi –altıncı duyu ile. Ve onunla yegâne karşılaşmam (Gladys'i Mr. Frene'nin başkanlık ettiği bir toplantıya götürmüş, kızla bir an için lütfedip konuştuğunda onun havasını ve varlığını *hissetmiştim*) bana çizmiş olduğum portreyi doğrulamıştı. Geri kalanına bir kadının çılgınca hayal gücü diyebilirsiniz; ama ben bunun kadınlarla çocukların paylaştığı cinsten ilahi bir sezgi olduğunu düşünüyorum. Eğer ruhlar görünür kılınabilseydi, çizdiğim portrenin doğruluğu ve kesinliği konusunda hayatım pahasına bahse girebilirdim.

Çünkü Mr. Frene yalnızken çökmüş, ama kalabalıkta coşan biriydi –çünkü insanların canlılığını kullanıyordu. Başkalarının hayatlarının ve emeklerinin meyvelerini toplayıp kendi lehine kullanma ilminde doruğa ulaşmış, bunu bilmeden yapan bir sanatçıydı. Hiç şüphesiz farkında olmaksızın temas kurduğu herkesi vampir gibi emiyor, onları yorgun argın, takatsiz bırakıyordu. İnsanlarla besleniyordu, o yüzden içi dolu bir odada parlıyor, yalnızken ve emecek hayat kalmadığında gücünü yitirip zayıflıyordu. Adamın hemen yakınındayken onun varlığının sizi tükettiğini hissediyordunuz; fikirlerinizi, gücünüzü, hatta sözlerinizi bile alıyor, ardından bunları kendi çıkarı ve yükselişi için kullanıyordu. Elbette maksadı kötü değildi; adam hayli iyi kalpliydi; ama serbest durumdaki tüm hayatıyeti kolayca özümseme tarzı yüzünden tehlikeli olduğu hissediliyordu. Gözleri, sesi ve varlığı insanı cansızlaştırıyordu. Öyle görünüyordu ki ayak direyecek kadar organize olmamış hayat onun yaklaşması karşısında büzülüyor, sahiplenilme korkusundan saklanıyordu –yani ölümden.

Bilinçsizce çizilmiş portremin son fırça darbesini farkında ol-

madan vurmuştu Jamie. Adam yanında insanın tüm kaynaklarını çeken, sonra çabucak cebine indiren sessiz, zorlayıcı bir hile taşıyordu. İlk başta bu gergin direnişin farkına varıyordunuz; bu yavaşça gölgelenerek yorgunluğa dönüşüyordu; irade gevşiyordu; sonra ya uzaklaşıyor, ya da onun söylediği her şeye gittikçe çöküşe yaklaşan bir zayıflık duygusuyla teslim oluyordunuz. Erkek bir hasım karşısında farklı olabilir, ama direniş çabası bile bir başkasının değil, onun özümsemişi gücü meydana getiriyordu. Asla pes etmiyordu. Bir içgüdü ona kendini bundan nasıl koruyacağını öğretmişti. Demek istediğim, insanlar karşısında pes etmemeyi. Bu sefer durum çok farklıydı. Jamie'nin "cazibe" makinesi dediği bu şeyin tekerlekleri önünde adamın şansı, bir sineğinkinden daha fazla değildi.

Oru işte bu gözle görüyordum; başkalarından özümsemiş –çalınmış– yaşamla ya da yaşam hasılatlarıyla dolup taşan koca bir insan sünger. Aklımdaki vampir düşüncesi doğrulanmıştı. Başkalarının yaşam birikimlerini taşıyarak dolaşıyordu. Bu anlamda "yaşamı" aslında kendisinin değildi. Yine aynı sebepten olsa gerek, zannettiği gibi bütünüyle hükmü altında da değildi.

Ve bu adam bir saat içinde burada olacaktı. Pencereye gittim. Gözüm bahçe çiçeklerinin zengin bolluğu arasındaki donuk siyah renkli, boş toprak parçasına takıldı. Doldurulmayı ve beslenmeyi bekleyen, ağzını açmış iğrenç bir boşluk parçası gibi göründü bana. Jamie'nin o yerin hemen kenarında oyun oynadığı düşüncesi dayanılacak gibi değildi. Yukarıdaki koca yaz bulutlarını, öğle vaktinin dinginliğini, pusu izledim. Fazlasıyla ısınmış bahçenin sessizliği bunaltıcıydı. Bir günün bu kadar boğucu, bu kadar hareketsiz olduğunu daha önce hiç hissetmemiştim. Orada yatmış bekliyordu. Ev halkı da bekliyordu –Mr. Frene'in büyük otomobiliyle Londra'dan gelişini.

Arabanın gürültüsünü nasıl buz gibi bir büzülme hissi ve endişeyle içtiğimi asla unutmayacağım. O gelmişti. Çay masası limon ağaçlarının altında, çimenlere kurulmuştu ve gezintiden dönen Mrs. Frene ve Gladys hasır iskemlelerde oturuyorlardı. Genç

Mr. Frene ağabeyini karşılamak üzere koridora çıkmıştı ama Jamie, sonradan öğrendiğime göre, öyle isterik bir telaş sergilemiş, öyle cüretkârca direnmışti ki onu odasında tutmanın daha akıllıca olduğuna karar verilmişti. Belki de her şeye karşın, onun varlığı gerekli değildi. Ziyaretin hayatın çirkin kısmıyla alakalı olduğu kesindi –para, mal varlığı, vesaire; asla tam olarak öğrenemedim; sadece çocuğun anne babasının endişeli olduğunu ve Frank Amca’nın teveccühünün kazanılması gerektiğini biliyorum. Fark etmez. Bunun konuyla alakası yok. Alakası olan şey –yoksa hikâyeyi anlatmamam gerekir– Mrs. Frene’nin “eğer sakıncası yoksa güzel beyaz elbisemle” aşağı inmem için haber yollamasıydı. Hem korkmuş, hem de memnun olmuştum, çünkü ziyaretçinin göreceği manzaraya eklenecek güzel bir yüzün hoş karşılanacağı anlamına geliyordu bu. Aynı zamanda, en tuhafı da budur, varlığımın bir şekilde kaçınılmaz olduğunu, tanıklık ettiğim şeylere tanıklık etmemin kararlaştırılmış olduğunu hissettim. Çimenlere bastığımda –yazmaya tereddüt ediyorum, kulağa çok ilgisiz ve aptalca geliyor– gözlerim onunkilerle buluştuğunda aniden bir çeşit karanlığın geldiğine, yazın parlaklığını her şeyden sildiğine ve bunun onun kişiliğinden saldırmak üzere koşturan ordular dolusu küçük kara atlardan kaynaklandığına yemin edebilirim.

Tasvip edici ilk, anlık bakışın ardından benimle ilgilenmedi. Çay ve sohbet iyi gitti; tabakların ve fincanların servisine yardımcı oldum, boşlukları Gladys’le konuşarak doldurdum. Jamie’nin hiç sözü edilmedi. Dıştan her şey güzel görünüyordu, ama içten her şey korkunçtu –konuşulamaz ve öyle tehlike dolu şeylerin kıyısında dolanıyorduk ki sesimin titremesine engel olamıyordum.

Onun sert, kasvetli yüzünü izledim; ne kadar zayıf yapılı olduğunu ve sabit gözlerinin tuhaf, yağlı parlaklığını fark ettim. İşildamıyorlar, ama Doğuluların gözlerinininkine benzeyen yumuşak, kremi bir parlaklıkla sizi kendine çekiyorlardı. Ve söylediği veya yaptığı her şey varlığının *emiciliği* demeyi göze alabileceğim o şeyi belli ediyordu. Doğası bu sonucu kendiliğinden sağ-

lıyordu. Hepimizi hükmü altına almıştı, ama bunu öyle usulca yapıyordu ki, tamamlanana kadar kimse farkına varmıyordu.

Oysa daha beş dakika bile geçmeden tek bir şeyin ayırdındaydım. Zihnim sadece bunun üzerinde ve öylesine canlılıkla odaklanmıştı ki diğerlerinin haykırmamalarına, kaçmamalarına ya da önüne geçmek için vahşice bir şey yapmamış olmalarına hayret ediyordum. O şey şuydu: başkalarından edindiği canlılıkla yerinde duramayan bu adam, ağzını açmış doyurulmayı bekleyen boşluk noktasının hemen yakınındaydı. Toprak avının kokusunu almıştı.

Bu iki aktif "merkez" dövüşebilecekleri mesafedeydiler; adam son derecede sıksa, sert, açıkgozlü, yine de başkalarından sahiplendiği yaşamların "çevresinde" gerçekten yayılıp büyüyen, deneyimli ve muzafferdi; diğeryse çok sabırlı, derin, ardındaki tüm toprağın muazzam çekişine sahip ve –ah!– fırsatın nihayet geldiğinden fazlasıyla haberdardı.

Sanki ikisi de birbirinden habersiz, savaşa hazırlanan iki koca hayvanı izlermişçesine tüm açıklığıyla gördüm; bununla birlikte, elbette açıklanamaz bir biçimde, dıştan değil, içten gördüm. Çarpışma tiksinti verecek kadar adaletsiz olacaktı. İki taraf da temsilcilerini önceden yollamıştı, ne kadar önce olduğunu bilemiyordum, çünkü *adamın* ortaya koyduğu ilk kanıt sesinin aniden karışması, sözlerini şaşırması ve dudaklarının önce bir anlığına titreyip, ardından sarkması oldu. Bir sonraki an yüzü o acayip, berbat değişimle kendisine ihanet etti, elmacık kemikleri civarında bollaşıp şişti, öyle ki, Jamie'nin o acı sözünü anımsadım. Tahminimce iki krallığın, insanın ve bitkinin temsilcilerinin ilk karşılaşmaları o anda gerçekleşti. Başkalarının sırtından geçinmekle geçen uzun kariyerinin ardından Mr. Frene kendini ilk kez bilmediği, daha büyük bir krallığın karşısında bulmuş ve bu keşifle aslen kendi benliği olan o küçücük iç kısmı titremişti. Büyük felaketin yaklaştığını hissetmişti.

"Evet, John," diyordu o kelimeleri uzatan, kendi kendini kutlayan sesiyle, "Şu arabayı bana Sir George verdi –hediye olarak. Cömertçe...?" sonra ansızın durdu, kekeleydi, bir nefes alıp ayağa

kalktı ve huzursuzca etrafına bakındı. Bir an için afallatıcı bir duraklama oldu. Koca bir makineyi çalıştıran tıkırtı gibiydi –alet gerçekten çalışmadan önceki anlık duraklama. Gerçekten de ardından her şey yokuş aşağı inen, kontrolden çıkmış bir makinenin hızıyla gerçekleşti. Aklıma sessizce çalışan dev bir görünmez dinamo geldi.

Telaş dolu yumuşak bir sesle "Bu da nesi?" diye bağırdı. "Bu korkunç yer de nesi? Orada birisi ağlıyor –kim o?"

Boş toprak parçasını işaret etti. Sonra, daha kimse yanıt bile veremeden, her geçen an hızlanarak çimen boyunca yürüdü. Hiç kimse kıpırdayamadan, oranın kenarına dikilmişti. Öne eğildi –içine baktı.

Saatler gibi göründü, ama sadece saniyelerdi geçen, çünkü zaman içerdiği hislerin niteliğiyle ölçülür, niceliğiyle değil. O genel karmaşanın arasında keskin şekilde kazınmış tüm merhametsiz, fotografik detayıyla gördüm. İki taraf da aktı ama sadece biri, insan olan tüm gücünü direniş için sarfediyordu. Diğeri, uçsuz bucaksız gizil gücünün âdeta bir dokunacını uzatmıştı; daha fazlası gereksizdi. Çok basit ve sürtüşmesiz bir zaferdi. Ah, çok acınaklıydı! Ne bir yaygara, ne de çaba vardı, en azından tarafların birinde. Yakınında olduğum için izledim, görünüşe bakılırsa bir tek ben yerimden kalkıp adamı takip etmiştim. Başka kimse kıpırdamamıştı. Gerçi Mrs. Frene fincanları gürültüyle takırdatmış, elleriyle ani, içgüdüsel hareketler yapmıştı ve Gladys, hatırlıyorum ki, bağırıyordu –küçük bir çığlık gibiydi– "Ah, anne, sıcaktan oldu, değil mi?" Kızın babası Mr. Frene'nin nutku tutulmuştu, yüzü kül gibi beyazdı.

Ama adamın yanına yaklaştığım anda beni oraya böyle içgüdüsel şekilde çekenin ne olduğu ortaya çıktı. Diğer tarafta, gümüş huş ağaçlarının arasında küçük Jamie duruyordu. İzliyordu. O kalbi oynatan anlardan birini yaşadım –çocuk için; üzerime akışkan bir korku çöktü, gerçekten anlaşılmaz olduğu için daha da tesirliydi. Yine de her şeyi ve ardında yatani bilebilseydim korkumun daha da doğru olacağını hissettim; yani yaratığın korkunç olduğunu, korku dolu olduğunu.

Derken oluverdi –gerçekten berbat bir manzaraydı– sanki bir kainatı hareket halinde –ama bir metrelik alana sıkışmış olarak– izlemek gibiydi. Sanırım adam eğer yerini alacak birisi olsaydı kurtulabileceğini belli belirsiz anlamıştı ve içgüdüsel şekilde en yakınındaki kişiyi fark edip boş toprak parçasının karşısından seslenmişti, "James, bu tarafa gel oğlum."

Sesi ince bir tüfek patlaması gibiydi, ama bir şekilde monoton ve cansızdı, tutukluk yapan bir tüfeğinki gibi keskin, ama zayıftı; içinde "patlama" yoktu. Sadece bir yalvarıştı. Ve, şaşkınlıkla, kendi sesimin amirane ve güçlü bir şekilde yankılandığını duydum, ne var ki söylediğimin farkında değildim. "Jamie, kıpırdama. Olduğun yerde kal!" Ama küçük Jamie ikimize de itaat etmedi. Kenara biraz daha yaklaşıp durdu –ve kahkaha attı. O kahkahayı duydum, ama çocuktan gelmediğine yemin edebilirim. O boş, ağzını açmış toprak parçasından yükselmişti ses.

Mr. Frene yan döndü, kollarını açtı. O sert, nahoş suratının her nasılsa genişleyip havaya ve aşağı doğru yayıldığını gördüm. Benzer bir şeyin aynı anda vücudunun geri kalanında da gerçekleştiğini gördüm, çünkü bir hareket akımıyla göğsü doğru uzamıştı. Yüzü bana bir an için yeşil kauçuktan yapılmış, çocukların çektiirdiği oyuncakları hatırlattı. Muazzam boyuta erişmişti. Ama bu sadece dıştan bir izlenimdi. Aslında olan şey, açık seçik anlamıştım ki, yıllar boyunca başkalarından kendine aktardığı tüm canlılık ve yaşamın şimdi sırası geldiğinde ondan alınıp bir başka yere aktarılmasıydı.

Kenarda bir an için korkunç şekilde sendeledi, sonra o tuhaf, yan yan yürüyüşüyle hızlı ama hantalca toprak parçasının orta yerine ilerledi ve hızla yüz üstü yere düşüverdi. Düşerken gözleri sarsıcı şekilde soldu ve yüzünde yalnızca yokoluş ifadesi diyebileceğim bir şey net bir şekilde belirdi. Tamamen yıkılmış gözükiyordu. Bir ses işittim –Jamie'den mi geliyordu?– ama bu seferki bir kahkaha değildi. Yutkunma sesi gibiydi, derin ve boğuktu, toprağın derinliklerine gömülüydü. Tekrar bir sürü kara atın ayağımın altında bir yeraltı geçidinde dörtmala koştuklarını düşündüm –gitgide derinlere indiklerini– ayak sesleri zayıfladı, za-

yıfladı ve uzaklarda kayboldu. Burnumda toprağın keskin kokusu vardı.

Ve derken hepsi bitiverdi. Tekrar kendime geldim. Genç Mr. Frene ağabeyinin başını, sıcaktan dolayı düşmüş olduğu yerden, çay masasının yanından kaldırıyordu. Adam aslında oradan hiç ayrılmamıştı. Ve Jamie, daha sonradan öğrendiğime göre bütün bu vakti ağlamaktan ve mantıksızca bir telaştan dolayı bitap halinde, üst kattaki odasında uyuyarak geçirmişti. Gladys soğuk su, sünger, havlu ve brendiyle koşarak geldi –her türden şeyle. "Anne, sıcaktan *oldu*, değil mi?" diye fısıldadığını işittim, ama Mrs. Frene'in yanıtını duyamadım. Yüzünden onun da bayılmak üzere olduğunu anladım. Derken uşak geldi ve adamı kaldırıp evin içine taşıdılar. Daha doktor varmadan kendini toparlamıştı.

Ama benim için tuhaf olan şey, tümünün de benim gördüğüm şeyi görmüş olduklarına inanmam, ama kimsenin de çıkıp bu konuda tek bir söz söylememesi, ve bugüne değin hiç kimse tek bir söz *söylemedi*. En korkunç kısmı buydu belki de.

O günden sonra yaşlı Mr. Frene'den söz edildiğini nadiren işittim. Sanki aniden hayattan çıkıp gitmiş gibiydi. Gazetelerde asla lafı geçmiyordu. Sanki faaliyetleri sona ermişti. Şöyle ya da böyle, yaşamının geri kalanı göze çarpacak derecede etkisizdi. Halkın konuşmasına değecek hiçbir şey gerçekleştiremediği kesindi. Ama sırf Mrs. Frene'in hizmetinden ayrıldığım için onun lafını işitme fırsatı çıkmamış da olabilir.

Halbuki o boş bahçe parçasının sonraki yaşamı bir hayli farklıydı. Bildiğim kadarıyla bahçıvanlar tarafından yeni toprak taşınması ya da kurutulması gibi bir şey yapılmamıştı, ama bir sonraki yaz ayrılmamdan önce bile değişmişti. Büyük, nefis, çok güçlü, iyi beslenmiş ve yaşam fışkıran yabanotları ve sarmaşıklarla kaplı halde, el değilmeden duruyordu.

KADİM IŞIKLAR

Çeviren: Azer Kılıç

Yol, trenden indiği Güneysuyundan doğruca batıya gidiyordu. Bu kadarını biliyor, gerisi için şansına güveniyordu, yol sormayı sevmeyen doğuştan yürüyüşçülerdendi. İçgüdüleri vardı, genellikle de işine yarıyordu. "Sağda bir turnikeye varıncaya kadar kumlu yoldan batıya doğru bir mil kadar, sonra arazinin içinden. Tam önünde kırmızı evi göreceksin." Bir kez daha kartpostalın tarifine baktı ve bir kez daha karalanan cümleyi –başarısızlıkla– deşifre etmeye çalıştı. Mürekkeple öyle karmaşık yazılmıştı ki, bir kelime bile okunamıyordu. Mektuplardaki mürekkeple yazılmış cümleler her zaman kafa karıştırıcı olurdu. Öylesine dikkatle silinmesi gereken şey neydi merak ediyordu.

Öğleden sonra hava kötüydü, denizden Sussex kırlarına doğru hızla ilerleyen, sert bir rüzgâr esiyordu. Yuvarlak, peşpeşe gelen kenarlarıyla büyük bulutlar mavi gökyüzünün yanılan alanlarına çarpıyordu. Uzaklarda Downs'ın çizgisi yetişen bir rüzgâr gibi ufka yayıldı. Chanctonbury Ring tepelerine –rüzgârın önünde sadece gövdesi görünen, hızla gelip geçen bir gemi gibiydi– binip sürüyordu. Şapkasını çıkarıp zevk içinde, keyifle derin nefesler alarak hızla yürüdü. Yol ıssızdı; ne atlı, ne bisiklet ne de motor vardı; hatta tüccar arabası bile yoktu; ne de tek bir yaya göze çarpıyordu. Fakat olsa da asla yolu sormazdı. Rüzgâr pelesinini savurup, sarı yoldaki mavi su birikintilerinde dalgalar oluştururken o, turnike için bakışlarını gezdirerek ağır ağır ilerledi. Ağaçlar altlardaki beyaz yapraklarını gösteriyordu. Kartallı eğreltiotları ve uzun yeni otların hepsi bir yöne eğilmişti. Yüce hayat günündeydi, coşku içinde her yerde dans ediyordu. Büronun

dışındaki bir Croydon teftiş memuru için bu, deniz kıyısında bir tatil gibiydi.

Büyük bir macera günüydü ve kalbi Doğa'nın havasıyla buluşmak için ayağa kalkmıştı. Gümüş halkalı şemsiyesi bir kılıç olmalıydı, kahverengi ayakkabılarının da topuklarının üstünde mahmuzları olan çizmeler olması gerekirdi. Büyülü şato ve güneş sarısı saçları olan prenses nereye saklanmıştı? Atı...

Turnike birden görüş alanına girdi ve macerayı daha başlama-dan bitirdi. Günlük kıyafetler tekrar onu esir aldı. Orta yaşlı, haftada üç pound kazanan bir teftiş memuruydu, Croydan'dan bir memurun ormanda meydana geldiğini iddia ettiği değişiklikleri –yemek odası penceresinden daha iyi bir manzara sağlayacak bir şey– görmek üzere gelmişti. Arazinin içinde, belki bir mil ötede, güneş ışığında parlayan kırmızı evi gördü, nefes almak için bir an turnikede dinlenirken sağda meşe ağacı ve gürgen koruluğu gördü. "İşte," dedi kendi kendine, "manzarayı güzelleştirmek için kesmek istediği orman bu olmalı? Şuna bir bakayım." Tabii çitler vardı, ama davet eden küçük bir patika da mevcuttu. "Mülke tecavüz eden biri değilim ben," dedi; "işimin parçası bu." Beceriksizce kapıyı tırmandı ve koruya girdi. Küçük bir çevre turu onu tekrar araziye getirdi.

Fakat ağaçların arasından geçtiği sırada rüzgâr ses çıkarmayı durdurdu ve yeryüzüne bir sessizlik düştü. Orman o kadar sık gelişmişti ki güneş ışığı sadece ayrılmış yerlere geliyordu. Hava kapalıydı. Alnını silip yeşil fötr şapkasını giydi, fakat alçak bir dal birden şapkasını tekrar çıkardı ve öne doğru eğilince ince esnek bir dal geriye doğru sallanıp yüzünü acıttı. Küçük patikanın her iki tarafında da çiçekler vardı, ve yine iki tarafta da açık alan yer almaktaydı; eğreltiotları nemli köşelerde bükülmüştü, toprakla yaprakların kokusu zengin ve hoştu. Hava burada daha soğuktu. Güneş ışığının gümüş kanatlar gibi titrediği küçük yeşil açık alana dönerek, ne kadar büyüleyici bir ağaçlık, diye düşündü. Nasıl da dans edip, kanat çırpıp etrafta hareket ediyordu! Dügme deliğine koyu mavi bir çiçek taktı. Kalkınca yine şapkası meşe ağacına takılıp gözünün önüne düşerek kafasından çıktı. Bu sefer

onu tekrar takmadı. Şemsiyesini sallayıp, gittikçe daha yüksek sesle ısıklık çalarak çıplak kafayla yürüdü. Fakat ağaçların sıklığı ısıklık çalmayı zorlaştırıyordu, neşesinden bir şey ile yüce ruhlar onu bırakıyor göründü. Birden kendini dikkatle ve özenle yürürken buldu. Ağaçlıktaki sessizlik çok tuhaftı.

Eğreltiotlarıyla yapraklar arasında hışırtı vardı, on metre ötede patikaya bir şey çarptı, bakmak için başını yandan çıkararak durdu, sonra gölge hızıyla tekrar çalılığın altına ilerledi. Önce korkmuş bir çocuk gibiydi, sonraki saniye bir sülünün onu zıplatmış olmasına gülmeye başladı. Uzakta, yolda tekerlek sesi duydu, sesin neden hoş geldiğini merak etti. "Bizim kasabın arabası," dedi kendi kendine, sonra yanlış yönde gittiğini ve bir şekilde ters dönmüş olduğunu fark etti. Çünkü yolun önünde değil, arkasında olması gerekirdi.

Telaşla sağ tarafın yeşilliğinde kaybolmuş görünen başka bir dar, ağaçsız alana girdi. "Tabii ki benim yönüm bu," dedi; "görünen o ki ağaçlar kafamı karıştırdı," sonra birdenbire kendini başta tırmandığı kapının yanında buldu. Yalnızca bir daire çizmişti. Sonra şaşkınlık huzursuzluğa dönüştü. Av bekçisine benzeyen, toprak yeşili giymiş bir adam, bacaklarına bir çubukla vurarak kapıya yaslanmaktaydı. "Mr. Lumlay'in çiftliğine gidiyorum," diye açıklama yaptı adam. "Burası onun korusu diye biliyorum..." sonra ölü kesildi, çünkü karşısındaki biri yoktu, sadece bir ışık, gölge ve yaprak efektiydi. İlüzyonu tekrar kurgulamak için geri adım attı, fakat rüzgâr ormanın bu yakasında dalları kabaca sallıyordu ve yapraklar figürü tekrar kurmayı reddetti. Yapraklar tamamen tuhaf bir biçimde hışırdıyordu. Hemen sonra güneş tüm ormanı başka bir görünüme sokarak bir bulutun arkasına girdi. Yine de aklın nasıl böyle aldanabileceği gerçekten dikkate değerdi, çünkü adam cevap vermiş, konuşmuş –yoksa bu karışık görüntüyü dallar mı çıkarmıştı– ve en yakın ağaçtaki dikkat tahtasını elindeki çubukla göstermiş gibi gelmişti ona. Kelimeler kafasında çınılıyordu, ama tabii ki kendisi hayal etmekteydi: "Hayır, onun ormanı değil. Burası bizim." Ve dahası bir şakacı köylü havadan dolayı yıpranmış olan tahtadaki yazıyı değiştirmişti, çün-

kü oldukça net okunmaktaydı, "İzinsiz girenler cezalandırılacaktır."

Şaşkın memur kelimeleri okuyup kıkırdarken karısıyla çocuklarına daha sonra anlatacağı bir hikâyesi olduğunu düşünerek, "Çiçek açan orman beni sepetlemeye çalıştı, ama yine gideceğim. Neden, sadece en fazla bir dönüm meselesi. Dosdoğru gidersem diğer taraftaki arazilere ulaşmam gerekir," dedi kendi kendine. Bürodaki konumunu hatırladı. Koruması gereken belli bir saygınlığı vardı.

Bulut güneşin ardından çıktı ve aniden beklenmedik bir şekilde ışık saçıldı. Adam dosdoğru gidiyordu. Kafası biraz karışmıştı; bu, korunun güneş ışığının gücünü azaltarak gölgelendiği yoldu. Şansına sonunda ağaçların içinden yeni bir yol belirmiş, uzakta, sonlardaki kırmızı evin bir an görünmesinin ardından araziye kapatmıştı. Fakat önce patikanın karşısında bulunan küçük bir kale kapısının aşılması gerekiyordu, üzerine tırmanırken –çünkü açılmıyordu– şaşkınlıkla, ağırlığının altında, ormana doğru kaydığı hissine kapıldı. Harrod ve Earl sarayındaki hareket eden merdivenler gibi kendisiyle birlikte kaymaya başladı. Oldukça korku vericiydi. Onu ağaçlara taşımadan önce aşağı inmek için büyük çaba sarfetti, fakat ayakları parmaklıkla şemsiyeye takılınca kolları çime ve ısırğanlara yayılmış ve botları ilk parmaklıkla ikincisi arasına sıkışmış halde ileri düştü. Baş aşağı çarmıha gerilmiş bir adam gibi bir süre orada uzandı, kendini çözmeye çalışırken –ayaklar, parmaklıklar ve şemsiye tam anlamıyla bir düğüm oluşturmuştu– küçük adamın aşırı bir hızla yanından geçip ormanın içine gittiğini gördü. Adam gülüyordu. Açık alandan yaklaşık on beş metre ileri gittiğini gördü ve bu sefer yalnız değildi. Kendine benzeyen biri ona eşlik ediyordu. Tekrar ayağa kalkmış olan memurla ileride yeşil karanlıkta kaybolduklarını izledi. "Bunlar av bekçisi değil, serseri," dedi kendi kendine, yarı küçük düşürülmüş, yarı kızgın bir haldeydi. Ama kalbi dehşetle güm güm atıyor, tüm düşüncelerini söylemeye cesaret edemiyordu.

Bir şekilde hileli olduğuna inanarak kale kapısını inceledi, sonra ağaçsız yolun umduğunun aksine araziye açılmak yerine

sağa kıvrıldığını görmesi üzerine huzursuz bir halde aceleyle tekrar devam etti. Ona neler olmuştu? Görüş gücü son derece bozuktu. Güneş birden tekrar parlayarak orman zeminini gümüş havuzlarıyla yaktı, aynı anda yukarıdan gürültüyle şiddetli ve ani bir rüzgâr esti. Damlalar tıkırdayarak, yapraklar üzerine bir dizi ayak sesiymişcesine keskin bir patırtı çıkarak düşüyordu. Tüm koru titreyip hareket ediyordu.

"Yağmur, George tarafından," diye düşündü memur, şemsiyesini yoklarken kaybetmiş olduğunu fark etti. Kapıya geri döndü, öteki tarafta yerde buldu. Şaşkınlıkla ağaçsız yolun en sonunda günbatımında parlayan arazilerle kırmızı evi gördü. Bunun üzerine kapıyla olan mücadelesine güldü, her nasılsa ters dönmüştü—ileri yerine geriye düşmüştü. Bu sefer çok daha kolay bir şekilde üzerine tırmanarak geriye doğru adımlarını attı. Gümüş kayışın şemsiyeden ayrıldığını gördü. Hiç şüphesiz ayağı, tırnağı ya da başka bir şey ilişip yırtmıştı. Memur koşmaya başladı; olağanüstü biçimde korkmuştu.

Fakat, koşarken tüm koru onunla birlikte, etrafında, ileri geri koşuyordu, ağaçlar canlı gibi hareket ediyor, yapraklar bükülüp açılıyor, gövdeler ileri geri atılıyor ve dallar devasa boşlukları açıp o bakamadan tekrar kapatıyordu. Her yerde ayak izleri vardı; gülen, çığlık atan sesler ve figür yığınları, bildiği ağaçsız alan hareket eden hayatla dolana kadar arkasında toplanıyordu. Güneş ve bulutlar koruyu sırayla bir karanlığa, bir parlak, göz kamaştıran ışığa daldırıp figürleri oluştururken seslerle kahkahaları kulağında üreten tabii ki rüzgârdı. Fakat o bundan hoşlanmamıştı ve güçlü bacaklarının alabileceği en fazla hızla yol alıyordu. Artık korkmuştu. Bu karısıyla çocuklarına anlatacağı türden bir hikâye değildi. Rüzgâr gibi koşuyordu. Ama ayakları yumuşak yosunlu çimen üzerinde hiç ses çıkarmıyordu.

Sonra, korkusundan ağaçsız alanın daraldığını gördü, ısırgan ve yabani otlar daha kalın duruyor, alan küçük bir patıkaya dönüşüyordu, sonunda yirmi metre ötede durdu ve ağaçların arasında eriyip yok oldu. Hileli kapının başaramadığını bu kıvrılan alan kolayca başarmıştı; bedenini sık ve kalabalık ağaçlar arasında taşımıştı.

Yapılacak sadece bir şey vardı –aniden dönüp tekrar geri fırlamak– peşinden kovalayan –o kadar yakından kovalıyordu ki şimdi neredeyse ona dokunuyor, onu itiyordu– hayata doğru aceleyle koşmak. Ve kayıtsız bir cesaretle bunu yaptı. Denemek korkunç bir şey gibi görünüyordu. Başı aşağıda, omuzlar ileride, eller yüzünün önüne gerilmiş olarak sert bir sıçramayla döndü. Dalışı yaptı; artık rüzgârı yüzünde hissederek avlanmış bir yarı-tık gibi tamamen diğer yola eğilerek hücum etti.

Yüce Tanrı! Arkasındaki açık alan tamamen kapandı; artık etrafta hiç patika yoktu. Saldırmak zorunda kalan bir hayvan gibi dört bir yana dönerek bir boşluk, bir kaçış yolu aradı; çılgın gibi, nefes almadan, artık iliklerine kadar korkmuş biçimde aradı. Ama yapraklar onu çevrelemiş, dallar yolunu kapamıştı; ağaçlar yakın ve kıpırdamadan, hafif rüzgârda hareketsiz duruyordu ve o sırada güneş büyük kara bir bulutun arkasına daldı. Bütün kuru kararır sessizleşti. Onu gözlemekteydi.

Belki de gerçekten paniğe kapılmış gibi öyle aptalca davranmasına neden olan bu son ani karanlık dokunuşuydu. Herhangi bir hızda, düşünmek için bir an bile durmaksızın, tekrar aceleyle ağaçların arasına daldı. Boğarcasına kuşatılmış ve dolaştırılmış hissi vardı, ne pahasına olursa olsun dışarı çıkması gerekiyordu –dışarı, kutsanmış arazilerin alanına ve açık havaya doğru. Bu kötü düşünülmüş şeyi yaptı ve görünüşe göre dosdoğru onu durdurmak üzere yoluna ilerleyen bir meşe ağacına atıldı. Tam bir yarıda karşıya hareket ettiğini ve ölçümle uğraşan, olması gerektiği gibi ölçü aleti ve zincire aşık olan bir adam oluşunu gördü. Düştü, yıldızlar gördü ve binlerce küçük parmağın ellerine, boyuna ve ayak bileklerine asılıp çektiğini hissetti. Şüphesiz bu batan ısrınganlardan kaynaklanıyordu. Bunu sonradan düşünmüştü. O anda şeytani bir biçimde hesaplandığını hissetti.

Fakat diğer dikkate değer yanılsama o kadar kolay açıklanamıyordu. Bir anda bütün kuru yaprakların kalın, derin hışırdaması, kahkahalar, sayısız ayak sesi ve ufak tefek, aktif, enerjik şekillerle birlikte yanından kayarak geçiyor göründü; toprak yeşili iki adam ona güçlü bir yükseklik verdi –ve gözlerini açtığı anda ken-

dini çayırdı, inanılmaz macerasının başladığı turnikenin yanında uzanmış halde buldu. Koru her zamanki yerinde duruyor ve güneş ışığında ona dik dik bakıyordu. Önceki gibi kırmızı ev de uzakta durmaktaydı. Yukarısında havadan yıpranmış olan dikkat tabelası sıırıyordu: "İzinsiz girenler cezalandırılacaktır."

Dağınık aklı ve bedeniyle ve de memur ruhunda sarsılan anlaşma ile yavaşça araziye doğru yürüdü. Fakat yolda kartpostalın tarifine bir kez daha göz atınca donuk bir şaşkınlıkla mürekkeple yazılı cümlenin, en sonunda karalamaların altında yazanı söktü: "Kesmek istediğim korunun içinde isterseniz kısa bir yol mevcut." Yalnız "isterseniz" o kadar kötü yazılmıştı ki daha çok başka bir kelimeye benziyordu; "st" çok fazla "zl"ye benzemekteydi.

"Downs manzaramı mahveden işte o koru," diye sonradan açıkladı müşterisi, yanındaki ordu donatım haritasını göstererek arazileri işaret ediyordu. "Onu kesmek istiyorum ve bir de patika vesaire." Parmağıyla haritada yönü gösterdi. "Hâlâ Deli Orman deniyor, bu evden çok daha eski. Hazırsanız gelin şimdi, Mr. Thomas. çıkıp bir bakabiliriz..."

DİNLEYİCİ

Çeviren: Dost Körpe

4 Eylül– Londra'nın her yerinde gelirime uygun bir ev –senede £120– aradıktan sonra sonunda buldum. Evet, iki odalı ve konforlu sayılmaz. Ayrıca bina da eski ve harap. Ama P—— Sarayı'na bir taş atımı uzaklıkta ve oldukça saygın bir sokakta. Kirası senede sadece £25. Bu evi şans eseri bulduğumda artık umutsuzluğa kapılmaya başlamıştım. O önemsiz rastlantıdan bahsetmeme gerek yok. Bir senelik kira sözleşmesi imzalamam gerekiyordu ve bunu memnuniyetle yaptım. Hampshire'daki eski evimizde epeydir duran eşyalar buraya çok yakışacak.

1 Ekim– İşte Londra'nın göbeğinde, iki odalı evimdeyim. Arada sırada bir iki makale verdiğim dergilerin yazıhanelerine de pek uzakta sayılmam. Bina bir çıkmaz sokağın sonunda. Dar sokak iyi döşenmiş ve temiz. Bu sakin sokakta çoğunlukla kurumsal görünümlü binaların arka cepheleri var. Bir de ahır var. Evim "Özel Bina" sıfatıyla onurlandırılıyor. Günün birinde böyle büyük bir şerefın ağırlığına dayanamayıp yıkılacağından korkuyorum. Öyle eski ki. Salonumun döşemesinde vadiler ve alçak tepeler var. Kapının üst eşiği de normalliğe muhteşem bir şekilde meydan okuyarak tavanla tuhaf bir açı yapıyor. Herhalde –elli sene önce– tartışmış ve ayrılmaya karar vermişler.

2 Ekim– Ev sahibem yaşlı ve zayıf bir kadın. Soluk, kara kuru bir yüzü var. Konuşmayı pek sevmiyor. Konuşmak sanki ona acı veriyor. Ciğerlerinin yarısı tozla dolmuş olsa gerek. Dairemi olabildiğince temiz tutmaya çalışıyor. Ona güçlü bir kız yardım edi-

yor. Kahvaltımı getirip ateşi yakıyor. Söylediğim gibi, ev sahibem konuşmayı pek sevmiyor. Nazıkçe sorduğum sorulara verdiği kısa karşılık şu anda binada kalan tek kişi olduğumdu. Dairemde birkaç yıldır kimse kalmıyormuş. Üst katta oturanlar varmış, ama gitmişler.

Konuşurken asla bana bakmıyor. Donuk gözlerini yeleğimin orta düğmesine diyor. Sonunda huzursuzlanmaya, düğmenin çarpık durduğunu ya da yeleğime uymadığını düşünmeye başlıyorum.

8 Ekim— Haftalık hesap defterimi çok düzenli tutuyorum. Şimdiye kadar giderlerim makul. Süt ve şeker 7 peni, ekmek 6 p., yağ 8 p., marmelat 6 p., yumurtalar 8 p., çamaşırcı kadın 2 şilin 9 p., hizmetler 5 p.; toplam 12 ş. 2p.

Ev sahibemin bir oğlu var. Söylediğine göre bir "otobüsçü-müş". Bazen onu görmeye geliyor. İçiyor olsa gerek, çünkü saat kaç olursa olsun bağırarak konuşuyor ve alt kattaki eşyaları deviriyor.

Sabahları evde oturup yazı yazıyorum —makaleler, mizah dergileri için şiirler; üç yıldır üstünde "çalıştığım" ve umutlu olduğum bir roman; hayal gücümü dizginsizce kullandığım bir çocuk kitabı; bir de yaşadıkça yazacağım, çünkü hayat mücadelesi içindeki ruhumun ilerleyişini ya da gerileyişini içine dürüstçe kaydettiğim bir başka kitap. Bunların yanı sıra bir de şiir kitabım var. Bunu ne olur ne olmaz diye yazıyorum ve üstünde hayaller kurmuyorum. Bütün bunlar beni sürekli meşgul ediyor. İkindileri sağlığını korumak için yürümeye çalışıyorum. Regent Park'ından geçip Kensington Bahçelerine ya da daha uzaktaki, kırdaki Hampstead Fundalığı'na gidiyorum.

10 Ekim— Bugün her şey ters gitti. Kahvaltıda iki yumurta yedim. Bu sabah bir tanesi çürüktü. Zili çalıp Emily'yi çağırdım. Geldiğinde gazete okuyordum. Başımı kaldırıp bakmadan "Yumurta çürük," dedim. "Öyle mi efendim? Hemen yenisini getiririm," dedi. Kahvaltı yapmak için dönmesini bekledim. Bu beş da-

kika sürdü. Yeni yumurtayı masaya bırakıp gitti. Ama baktığımda taze yumurtayı alıp çürük olanını –yeşil ve sarıydı– bırakmış olduğunu gördüm. Tekrar zili çaldım.

"Yanlış yumurtayı almışsın," dedim.

"Yal" dedi. "Aşağı götürdüğüm o kadar da kötü kokmuyordu." Biraz sonra taze bir yumurta getirdi ve kahvaltıma iki yumurtayla devam ettim. Ama iştahım kaçmıştı. Evet, bu çok önemsiz bir şeydi ama öyle aptalcaydı ki sinirim bozulmuştu. O yumurta meselesi yüzünden yaptığım her şey ters gitti. Kötü bir makale yazdım ve yırtıp attım. Başıma korkunç bir ağrı saplandı. Küfredip durdum –kendi kendime. Her şey berbattı, bu yüzünden işi "sallayıp" uzun bir yürüyüşe çıktım.

Geri dönerken ucuz bir et lokantasında akşam yemeği yedim. Eve dokuz civarında vardım.

İçeri girerken yağmur başlamıştı. Rüzgâr da şiddetleniyordu. Kötü bir gece olacağı benziyordu. Dar sokak sıkıcı ve iç karartıcı görünüyordu. Hol mezar gibi soğuktu. Yeni evimde ilk kez fırtınalı bir gece geçiriyordum. Hava akımları berbattı. Her taraftan esiyor, odanın ortasında birleşip neredeyse saçlarımı havalandıran girdaplar, anaförler ve soğuk sessiz akıntılar oluşturuyorlardı. Pencerelemin kenarlarını kravatlarla ve eski çoraplarla tıkadım ve ısınmak için tüten ateşin başında oturdum. Yazı yazmayı denedim, ama hava çok soğuktu. Ellerim kâğıdın üstünde buz kesiyordu.

Rüzgâr o eski evde türlü türlü oyunlar oynuyordu! Sanki o boş sokak koşuşturan insanlarla dolmuştu ve bunlar birden kapının önünde toplanmıştı. Sanki bir sürü meraklı insan dışarıda sıralanmış pencerelerimden içeri bakıyordu. Sonra tekrar koşmaya başlıyor, fısıldaşarak ve kahkahalar atarak uzaklaşıyorlardı. Ama bir sonraki rüzgârla birlikte geri dönüyor ve münasebetsizliklerini tekrarlıyorlardı. Odamın diğer tarafındaki tek bir kare pence-re bir apartman boşluğuna açılıyor. Bu boşluğun karşı binanın arka cephesine kadarki genişliği iki metre kadar. Rüzgâr bu boşluğa girip gürleyerek iniyordu. Hayatımda böyle sesler duymamıştım. Bu iki eğlencenin arasında kalmıştım. Büyük bir palto giyip

ateşin karşısında oturdum. Apartman boşluğundan gelen gürlemeleri dinledim. Bu denizde bir gemide olmak gibiydi. Neredeyse dōşemenin dalgalanmasını, kabarmasını beklemeye başlayacaktım.

12 Ekim– Böyle yalnız olmasaydım keşke –ve böyle fakir. Ama yalnızlığımı da, fakirliğimi de seviyorum. Yalnızlığım rüzgârla yağmurun arkadaşlığını takdir etmemi sağlıyor. Fakirliğim sayesinde ise karaciğerimin sağlığını koruyor ve vaktimi kadınlarla dans ederek harcamıyorum. Kadınlar fakir, kötü giyimli erkekleri kavalie olarak kabul etmez.

Ebeveynlerim öldü. Tek kız kardeşim ise... hayır, ölmedi ama çok zengin bir adamla evlendi. Sürekli seyahat ediyorlar; adam sağlığını bulmak, kardeşim ise kendini kaybetmek istiyor. Beni ihmal ettiği için uzun süre önce hayatımdan çıktı. Kapı beni beş sene hiç arayıp sormadıktan sonra, bir Noel'de £50'luk bir çek gönderdiğinde kapandı. Çekte kocasının imzası vardı! Çeki parça parça ettikten sonra pulsuz bir zarfla geri gönderdim. En azından bunun ona bir şeye mal olduğunu bilmek beni tatmin etmişti! Bana bir tüy kalemle cevap yazdı. Üç satırda yazdığı şu cümle tüm sayfayı kaplamıştı: "Her zamanki gibi delinin tekisin ve üstelik kaba ve nankörsün." En büyük korkum babamın ailesindeki deliliğin nesil atlayıp bende ortaya çıkmasıdır. O da bunu biliyordu. Böylece bu karşılıklı nezaketten sonra kapı kapandı ve bir daha hiç açılmadı. Kapının kapanırken çıkardığı gürültüyü işittim. Kalbimin duvarlarındaki bir sürü ufak tefek porselenin düştüğünü de duydum. Her birinin kendine özgü değeri vardı. Bazıları çok nadideydi ve sadece biraz silinmeleri gerekiyordu. Yine aynı duvarlarda aynalar da vardı. Bunları bazen çocukluğumun sisli çayırıların, papatya çelenklerinin, ılık yağmurlar sırasında rüzgârın meyve bahçelerinde savurduğu çiçeklerin, uzun bahçe yolunun kenarındaki mağaranın ve samanlıktaki gizli elma stoğunun yansımalarını görmekte kullanıyordum. Kız kardeşim o zamanlar can yoldaşımdı –ama kapı kapanınca aynalar boydan boya çatladı ve yansımalar sonsuza dek yok oldu. Şimdi yapayal-

nızım. İnsan kırkında düzeyli arkadaşlıklar kurmaya başlayamıyor, diğerleri de değersiz geliyor zaten.

14 Ekim— Yatak odam 10 metrekare. Ön odanın aşağısında. Buraya taş bir merdivenle iniliyor. İki oda da sakın gecelerde çok sessiz, çünkü bu ıssız dar sokakta trafik yok. Rüzgâr bazen cümbüş yapsa da, burası epey sakın bir yer. Sokağın sonunda, pencerelemin altında karanlık çöker çökmez mahallenin bütün kedileri toplanıyor. Karşı binanın sağır pencerelerinden birinin uzun denizliğine rahatça yatıyorlar, çünkü 9.30'da postacı gelip gittikten sonra sinsi toplantılarını kimsenin ayak sesi bölmüyor, benimkiler ya da ev sahibemin bazen gelen "otobüsçü" oğlunun sarsak adımlarının sesi dışında.

15 Ekim— Bir "A.B.C." lokantasında yaşmaklı yumurta yiyip kahve içtim. Sonra Regent Park'ının etrafında bir tur attım. Eve onda döndüm. Sokak duvarlarının kuytularında çömelmiş on üç kedi vardı. Hepsi de karaydı. Soğuk bir geceydi. Mavi-siyah gökyüzündeki yıldızlar buz parçacıkları gibi ışıldıyordu. Ben geçerken kediler başlarını çevirip sessizce baktı. Gözlerini hiç kırpıyorlardı. Bu kadar çok göz tarafından izlenince tuhaf bir utançlık hissettim. Ben ön kapıyı açmaya uğraşırken kediler sessizce yere atlayıp bacaklarıma sürtündü. İçeri girmek istiyor gibiydiler. Ama kapıyı suratlarına kapadım ve koşarak yukarı çıktım. Ön oda buz gibiydi. El yordamıyla kibrit bulmaya çalıştım. Havada sıradışı bir rutubet vardı.

17 Ekim— Günlerdir hayal gücüne yer vermeyen tatsız bir makale üstünde çalışıyorum. Hayal gücümü mantığımla dengelemem gerekiyor. Onu dizginsiz bırakmaya korkuyorum, çünkü beni yıldızların ötesindeki ve yerin altındaki korkunç yerlere götürüyor. Kimse bu tehlikenin farkına benden fazla varamaz. Ama bunu buraya yazmak ne saçma oldu —çünkü zaten bilecek, fark edecek kimse yok ki! Aklımdan son zamanlarda ilaçlara, haplara ve tuhaf hastalıkların tedavisine ilişkin garip düşünceler geçiyor.

Bunların nereden kaynaklandığını bilmiyorum. Önceden hiç böyle şeyler düşünmezdim. Şimdi ise beynimde sürekli kaynaşıyorlar. Son zamanlarda hiç egzersiz yapmadım, çünkü hava koşulları çok kötü. Bu yüzden bütün ikindilerimi üye olduğum İngiliz Müzesi'nin okuma salonlarında geçiriyorum.

Nahoş bir şey keşfettim: Evde fare var. Yatakta gece boyunca seslerini işittim. Ön odanın tepelerinde ve vadilerinde koştu-rup durdular. Bu da uykumu epey kaçırdı.

19 Ekim– Ev sahibesinin yanında küçük bir oğlanın kaldığını fark ettim. Herhalde torunudur. Çocuk güzel havalarda dar sokakta oynuyor. Kaldırım taşlarının üstünde tahta bir arabayı çekiyor. Arabanın tekerleklerinden biri yok, bu yüzden epey rahatsız edici bir ses çıkarıyor. Buna elimden geldiğince katlandıktan sonra, iyice sinirimi bozmaya başladığını ve yazamaz olduğumu fark ettim. Bu yüzden zili çaldım. Emily geldi.

"Emily, şu çocuğa gürültü yapmamasını söyler misin? Çalışmıyorum."

Kız aşağı indi ve mutfak kapısından çocuğu çağırdı. Çocuğun oyununu bozduğum için kendimi kaba hissettim. Ama birkaç dakika sonra gürültü tekrar başladı ve asıl o çocuğun kaba olduğuna karar verdim. O kırık oyuncuğa bir ip bağlamış, taşların üstünde çekiyordu. Çıkan tangırtı tüylerimi diken diken ediyordu. Dayanamadım ve zili tekrar çaldım.

"Bu ses mutlaka kesilmeli!" dedim kararlılıkla.

"Peki efendim," diye sıırıttı kız. "Biliyorum, ama tekerleklerden biri çıkmış. Ahırdaki adam tamir etmeyi teklif etti. Ama o izin vermedi. Böylesi daha çok hoşuna gidiyormuş."

"Onun neden hoşlandığı umurumda değil. Bu ses kesilmeli. Yazamıyorum."

"Peki efendim. Mrs. Monson'a söylerim."

Ses o gün için kesildi.

23 Ekim– Geçen hafta boyunca her gün o oyuncak araba taşların üstünde takırdadı. Sonunda onun dört tekerlekli ve iki atlı

dev bir binek arabası olduğunu düşünmeye başladım. Her sabah zili çalıp sesin kesilmesini istemek zorunda kaldım. Son seferinde Mrs. Monson bizzat geldi ve rahatsız olduğum için özür diledi. O sesleri bir daha duymayacağımı söyledi. Oldukça alışıldık bir şekilde konuyu değiştirip rahat olup olmadığımı ve dairemi nasıl bulduğumu sordu. İhtiyatla yanıt verdim. Farelerden bahsettim. Onların fındık fareleri olduğunu söyledi. Esintilerden bahsettim. "Evet, bu ev epey cereyanlıdır," dedi. Kedilerden bahsettim. Kedilerin anımsadığı kadarıyla hep burada olduğunu söyledi. Son olarak bana evin iki yüz yıllık olduğundan ve dairemde benden önce "duvarlara levye ve tombala resimleri asan" bir ressamın kaldığından bahsetti. Cimabue ve Raphael'i kastettiğini anlamam biraz zaman aldı.

24 Ekim—Dün gece ev sahibesinin "otobüsçü" oğlu geldi. Sarhoş olduğu belliydi, çünkü yattıktan epey sonra aşağıdaki mutfaktan yüksek ve öfkeli seslerin geldiğini işittim. Bir keresinde tuhaf bir söz de duydum: "Bu evi yakıp kül etmekten başka çare yok." Döşemeye vurdum ve sesler birden kesildi. Ama sonra düşlerime girdiler.

Bu daire çok sessiz. Hatta bazen fazla sessiz oluyor. Rüzgârsız gecelerde ortalığa mezar sessizliği çöküyor. Sanki ev kırların ortasında, yerleşim merkezlerinden millerce ötede. Londra trafiğinin sesleri çok uzaktan geliyor. Bazen meşum bir havaya bürünüyor, yaklaşan bir ordunun ya da çok uzakta, gecenin içinde gürleyen dev bir gelgit dalgasının seslerini andırıyor.

27 Ekim—Mrs. Monson gerçekten takdir edilecek kadar sessiz olsa da kılı kırk yaran, aptal bir kadın. Öyle salakça şeyler yapıyor ki. Odamı temizlerken her şeyin yerini değiştiriyor. Yazı masasının üstünde olması gereken kültablarını aptalca bir şekilde şömine rafına diziyo. Yazı takımının yanında durması gereken kalemligi zekice okuma masasının üstündeki kitapların arasına saklıyor. Eldivenlerimi aptalca bir şekilde yarı-dolu kitaplığı-mın raflarına koyuyor. Onları her seferinde oradan alıp kapının

yanındaki sehpaye götürmek zorunda kalıyorum. Koltuğumu şömine ile lambanın arasına tuhaf tuhaf açılarda koyuyor. Desenli, lekeli masa örtüsünü de masaya öyle bir seriyor ki, bakınca sanki buruşuk kravatlarımı ve giysilerimi görüyorum. Beni çileden çıkarıyor. Sessizliği ve uysallığı da sinir bozucu. Bazen kafasına yazı takımımı fırlatmak istiyorum, sırf o yaşlı gözlerinde bir ifade belirsin ve o soluk dudaklarından bir çığlık çıksın diye. Tanrım! Ne öfkeli şeyler yazıyorum! Ne aptalca davranıyorum! Sanki bunları ben düşünmemişim de, biri kulağıma fısıldamış gibi –yani, normalde kesinlikle böyle şeyler söylemem.

30 Ekim– Bir aydır buradayım. Sanırım burası benden hoşlanmadı. Başım giderek daha sık ve şiddetli ağrıyor. Sinirlerim sürekli bozuk.

Mrs. Monson’dan hiç hoşlanmıyorum. Bunun karşılıklı olduğundan eminim. Sık sık bu evde hiç bilmediğim dolaplar döndüğünden ve onun bunları benden dikkatle gizlediğinden şüpheleniyorum.

Dün gece oğlu evde kaldı. Bu sabah penceremden bakarken dışarı çıktığını gördüm. Yukarı baktı ve göz göze geldik. Kaba saba bir adam. İğrenç bir yüzü var. Bana pis pis sırttı. En azından bana sırtıtmış gibi geldi.

Ufak tefek, saçma sapan şeylere karşı aşırı duyarlı olmaya başladığım kesin. Sanırım bunun sebebi sinirlerimin bozukluğu. Bu ikindi vakti İngiliz Müzesi’ndeki okuma masasındaki bir sürü insanın bana baktığını ve her hareketimi dikkatle izlediğini fark ettim. Başımı kitaplarımdan ne zaman kaldırırsam bana baktıklarını gördüm. Bunu gereksiz ve sevimsiz buldum. Bu yüzden her zamankinden erken çıktım. Kapıdayken dönüp odaya son kez göz attığımda, masadaki herkesin bana bakmakta olduğunu gördüm. Bu çok sinirimi bozdu. Ama böyle şeylere kafayı takmanın aptalca olduğunu da biliyorum. Sağlığım yerindeyken dikkatimi çekmiyorlar. Daha düzenli egzersizlere başlamalıyım. Son zamanlarda neredeyse hiç egzersiz yapmıyorum.

2 Kasım— Bu evin mutlak sessizliğinden bunalmaya başlıyorum. Keşke üst katta oturan birileri olsa. Tepemden hiç ayak sesi gelmiyor. Kimse kapımın önünden geçip merdiveni çıkmıyor. Yukarıyı merak etmeye başladım. Üst kattaki daire nasıl bir yer acaba? Burada kendimi yapayalnız, dünyanın ıssız bir köşesinde unutulmuş gibi hissediyorum... Bir keresinde o uzun, çatlak aynalara baktığımı, meyve bahçesindeki ağaçların altında dans eden gün ışığını görmeye çalıştığımı fark ettim. Ama şimdi orada sadece kapkara gölgeler var gibi. Bu yüzden kısa süre sonra vazgeçtim.

Hava bütün gün karanlıktı. Rüzgâr esmedi. Sis başladı. Bu sabah bir okuma lambası kullanmak zorunda kaldım. Bugün oyuncak arabanın sesini duymadım. Aslında o sesi özledim. Sabahki, o boşlukta ve sessizlikte o sesi duymak sanırım hoşuma bile gidebilirdi. Sonuçta insan yaşamına ait bir ses ve dar sokağın sonundaki bu boş evdeki diğer sesler o kadar hoş değil.

Bu sokakta hiç polis görmedim. Gelen postacılar da oyalanmadan hemen gidiyor.

10 P.M.— Bunu yazarken duyduğum sesler yalnızca uzaktaki trafiğin mırıltısı ve rüzgârın hafif iç çekişleri. İki ses birbirine karışıp kaynaşıyor. Arada sırada bir kedi tiz bir çığlık atıyor. Bu acayip ses karanlıkta yükseliyor. Kediler karanlık çökünce hep pencereimin altına geliyor. Rüzgârın apartman boşluğunda çıkarıldığı ses, dev kanatların uzaktan gelen çırpılma seslerini andırıyor. Kendimi kaybolmuş ve unutulmuş hissediyorum.

3 Kasım— Penceremden gelenleri görebiliyorum. Biri kapının önüne gelince sadece şapkasını, omuzlarını ve zile basan elini görüyorum. Burada geçirdiğim iki ay içinde beni sadece iki kişi görmeye geldi. İkisini de pencereden gördüm ve evde olup olmadığını sorduklarını işittim. İkisi de bir daha gelmedi.

O tatsız makaleyi bitirdim. Ama okuyunca hiç beğenmedim ve neredeyse bütün sayfaları karaladım. İçinde açıklayamadığım tuhaf ifadeler ve fikirler vardı. Bunlar beni hem şaşırttı, hem de endişelendirdi. Bana ait değil gibiydiler. Onları yazdığımı anım-

samıyordum. Hafızam zayıflamaya başlıyor olabilir mi?

Kâlemlerimi bulamıyorum. O aptal kadın onları her gün başka bir yere koyuyor. Böyle farklı saklama yerleri bulabilmesini takdir etmeliyim. Bu konuda gerçek bir dâhi. Ona bu konuyu defalarca açtım, ama her seferinde "Emily ile konuşurum efendim," dedi. Emily de her seferinde "Mrs. Monson'a söylerim efendim," diyor. Aptallıkları sinirimi bozuyor ve zihnimi dağıtıyor. O kayıp kâlemleri gözlerine saplamak ve onları dışarı atıp binlerce aç kediye yem etmek istiyorum. Öf! Ne korkunç bir düşünce! Nereden aklıma geldi ki? Nasıl bir polise yabancıysa, bana da yabancı bir fikir. Yine de bunu yazmam gerektiğini hissettim. San ki kafamda konuşan bir ses vardı ve kalemim o cümleyi tamamlayana dek durmayacaktı. Ne gülünç saçmalıklar bunları! Kendime gelmeliyim ve geleceğim de. Daha düzenli egzersiz yapmalıyım. Sinirlerim ve karaciğerim bana korkunç eziyetler çektiriyor.

4 Kasım— Fransız mahallesindeki tuhaf bir konferansa katıldım. Konusu "Ölüm"dü. Ama oda öyle sıcaktı ve yorgundum ki uykuya daldım. Yine de konferansın duyabildiğim tek kısmı hayal gücümü harekete geçirdi. Konuşmacı intiharlardan bahsederken, kendini öldürmenin şimdiki zamanın acılarından kurtulmak değil, geleceğin daha büyük acılarına hazırlanmak olduğunu söyledi. İntihar insanları sorunlarından kurtaramazdı. Yaşamlarına son verdikleri noktadan tekrar başlamak zorundaydılar, ama bu kez zayıflıklarının acısını ve cezasını da çekerek. Bunların çoğu dünyada tarifsiz acılar içinde dolanırdı, ta ki bir başkasının—çoğunlukla bir delinin ya da zayıf iradeli birinin, bu iğrenç işgale karşı koyamayacak bir insanın— bedenine girene dek. Ne tuhaf ve korkunç bir fikir! Keşke baştan sona uyusaydım da bunları hiç duymasaydım. Zihnim zaten yeterince tuhaf işliyor. Böyle acayip masallara ihtiyacım yok. Böyle zararlı propagandalar polis tarafından engellenmeli. The Times'a yazıp bunu önereceğim. İyi fikir!

Eve dönerken Soho'daki Greek Sokağı'ndan geçtim. Zaman da yüz yıl geriye gittiğimi, De Quincey'nin hâlâ orada olduğunu,

gecenin içinde "adil, hassas ve güçlü" uyuşturucusunun etkisi altında gezindiğini hayal ettim. O muazzam düşleri çok uzakta değil gibiydi. Hayal gücüm harekete geçince durduramadım. Onun o soğuk, boş konakta uyuduğunu gördüm. Yanında buradaki hayaletlerden korkan o küçük tuhaf çocuk vardı; ikisi birlikte bir atlı pelerininin altında, gölgelerin arasındaydı. Veya Anne'nin hayaletiyle birlikte geziniyordu. Sonra Büyük Titchfield Sokağı'nın başındaki o sonsuz randevuya gittiğini gördüm. Anne asla gelmeyecekti. O adamın —o zamanlar çocuktu— yalnız kalbinde neler hissettiğini biraz olsun anlamaya başladığımda içime anlatılmaz, korkunç bir hüznün ve acı çöktü.

Dar sokağa varınca en üst pencerede bir ışık gördüm. Jaluziye de bir başın ve omuzların dev gölgesi vuruyordu. Mrs. Monson'un oğlunun o saatte orada ne işi olduğunu merak ettim.

5 Kasım— Bu sabah yazı yazarken biri gıcırdayan merdivenleri çıktı ve hafifçe kapımı çaldı. Ev sahibesinin geldiğini sanıp "Girin!" dedim. Kapıya tekrar vuruldu. Bu kez daha yüksek sesle "Girin! Girin!" dedim. Ama kapı kolu çevrilmedi. Ben de "İyi öyleyse, dışarıda kal!" diye mırıldanıp yazmayı sürdürdüm. Yazmayı sürdürdüm mü? Denedim, ama fikirlerimin kaynağı birden kuruyuvermişti. Tek kelime yazamıyordum. Sarı bir sisle kaplı karanlık bir sabahtı. Hava pek ilham verici değildi. Ama o aptal kadının kapımın önünde durup tekrar "gir," dememi beklemesine öyle sinirlendim ki, başka şey düşünemez oldum. Sonunda fırlayıp kapıyı açtım.

"Ne istiyorsun? Niye girmiyorsun?" diye bağırdım. Ama karşımda kimse yoktu. Koyu, sarı sis kirli merdiveni kıvrılarak çıkıyordu, ama ortalıkta insan göremiyordum.

Kapıyı sertçe, eve ve seslerine küfürler savurarak kapatıp işime geri döndüm. Birkaç dakika sonra Emily bir mektupla geldi.

"Sen ya da Mrs. Monson birkaç dakika önce kapımı çaldınız mı?"

"Hayır efendim."

"Emin misin?"

"Mrs. Monson alışverişe gitti. Bu eski binada benimle çocuktan başka kimse yok. Ben de son bir saattir bulaşık yıkıyorum efendim."

Kızın benzinin solduğunu görür gibi oldum. Huzursuzca kapıya giderken başını çevirip arkasına baktı.

"Dur Emily," dedim. Sonra ona duyduğum sesleri anlattım. Bana bön bön baktı. Ama gözlerini arada sırada odada gezdirdiyordu.

"Kimdi o?" diye sordum anlatmayı bitirince.

"Mrs. Monson fareler olduğunu söylüyor," dedi, ezberlediği bir dersi tekrarlarcasına.

"Fareler ha!" dedim. "Fare filan değildi. Biri kapımın önünde geziniyordu. Kimdi o? Mrs. Monson'un oğlu mu geldi?"

Birden bütün tavırları değişti. Kaçamaklığı içtenliğe dönüştü. Gerçeği söylemek ister gibiydi.

"Yo hayır efendim. Binada sizden, benden ve çocuktan başka kimse yok. Kapınızın önüne kimse gelmiş olamaz. Kapınıza vurulmasına gince..." Birden sustu. Sanki fazla konuşmuştu.

"Eee?" dedim daha usulca.

"Tabii," diye kekeledi, "kapıyı fareler çalmış olamaz. Ayak seslerini de onlar çıkaramaz, ama..." Yine sustu.

"Binada bir terslik mi var?"

"Hayır efendim. Kanalizasyonu mükemmeldir!"

"Kanalizasyonu kastetmiyorum kızım. Yani, burada –burada kötü bir şey oldu mu?"

Saç diplerine kadar kıpkırmızı kesildi. Sonra birden yüzü tekrar soluklaştı. Büyük sıkıntı çektiği belliydi. Söylemek istediği, ama söylemeye korktuğu bir şey vardı –söylemesi yasaklanmış bir şey.

"Ne olduğu umurumda değil, ama yine de bilmek isterim," diye onu teşvik ettim.

Korkulu gözlerini kaldırıp yüzüme baktı. Sonra tam "bi zamanlar yukarda oturan bi baydan" bahsetmeye başlamıştı ki aşağıdan gelen tiz bir ses onu çağırdı.

"Emily! Emily!" Ev sahibesi geri dönüyordu. Kız sanki görün-

mez bir halat tarafından çekilmişçesine koşarak merdiveni indi. Ben de yukarıdaki o adamın başına, aşağıdaki beni böylesine tuhaf bir şekilde etkileyecek neyin gelmiş olabileceğini merak ederek kalakaldım.

10 Kasım— Sıkı çalıştım. O tatsız makaleyi bitirdim ve — Edebiyat Dergisi'ne kabul ettirdim. Bir tane daha sipariş ettiler. Kendimi iyi ve mutlu hissediyordum. Düzenli egzersiz yapmış, iyi uyumuştum. Ne başım, ne karaciğerim ağrıyordu! Moralem yerindeydi! Eczacının tavsiye ettiği haplar harika. Çocuğun arabasıyla oynamasını seyrederken şinirim bozulmuyor. Hatta bazen yanına inip onunla birlikte oynamak istediğim oluyor. O gri suratlı ev sahibesine bile acıyorum. Onun için üzülüyorum: Öyle harap, öyle bitkin, öyle çarpık çurpuk ki, tıpkı bu bina gibi. Bir zamanlar müthiş bir korku yaşamış ve her an bir yenisini yaşamaktan korkuyor sanki. Bugün ona çok yumuşak bir sesle kalemleri kütüblasına ve eldivenleri kütüphaneye koymaması gerektiğini söyledim. O donuk gözlerini kaldırıp ilk kez yüzüme baktı ve hafif bir gülümsemeyle "Bunu hatırlamaya çalışacağım efendim," dedi. İçimden sırtına dostça vurmak ve "Haydi ama, neşelen biraz. Hayat o kadar da kötü değil," demek geldi. Ah! Kendimi öyle iyi hissediyorum ki. Açık hava, başarı ve iyi bir uyku gibisi yok. Bunlar umutsuzlukların ve tatmin edilmemiş özlemlerin kemirdiği bir yüreği büyüyle iyileştiriyor sanki. Kediler bile hoşuma gidiyor. Bu gece on birde geldiğimde kapıya kadar akın akın peşimden geldiler. En yakınındakini okşamak için eğildim. Pöh! O pis hayvan tısladı ve bana pençe attı. Elimde incecik bir kan çizgisi belirdi. Diğerleri sanki canlarını yakmışım gibi tiz çığlıklar atarak dört yana dağıldı. Sanırım bu kediler benden gerçekten nefret ediyor. Belki de destek güçlerini bekliyorlar. Sonra bana saldıracaklar. Ha ha! Bir an için sinirim bozulmuştu ama aklıma gelen bu düşünceyle yukarı gülererek çıktım.

Ateş sönmüştü. Oda her zamankinden de soğuk gibiydi. Kibrit bulmak için el yordamıyla şömineye giderken birden karanlıkta yanımda bir başka insanın durduğunu fark ettim. Hiçbir şey

göremiyordum tabii, ama şömine rafı üstünde gezinen parmaklarım bir şeye temas etmişti ve bu şey hemen geri çekilmişti. Soğuk ve nemliydi. İnsan eli olduğuna yemin edebilirdim. Birden tüylerim diken diken oldu.

"Kimsin?" dedim yüksek sesle.

Sesim sessizliğin içine, derin bir kuyuya atılan bir çakıl taşı gibi düştü. Yanıt gelmedi, ama birinin benden uzaklaşıp kapıya doğru gittiğini işittim. Acele ediyor gibiydi. Giysilerinin eşyalara sürtünürken çıkardığı sesi duyuyordum. Aynı anda elim kibrit kutusuna dokundu ve bir lamba yaktım. Mrs. Monson'u, Emily'yi ya da otobüsçü adamı görmeyi bekliyordum. Ama oda boştu. Kimse yoktu. Ensemdeki tüylerin dikeldiğini hissettim. İçgüdüsel olarak duvara doğru geriledim, bir şey arkamdan yaklaşmasın diye. Korkmuştum. Ama hemen sonra kendimi topladım. Kapı açıldı. Odayı kaygıyla geçip dışarı, sahanlığa çıktım. Odadan gelen ışık merdivenleri aydınlatıyordu, ama ortalıkta kimse yoktu. Ahşap merdivenler de gıcırdamıyor, birinin uzaklaştığını belli etmiyordu.

Tam tekrar içeri girecektim ki yukarıdan gelen bir ses duydum. Çok hafif bir sestti. Rüzgâr sesini andırıyordu. Ama rüzgâr olamazdı, çünkü gece mezar kadar dingindi. Bu sesi tekrar duymasam da yukarı çıkıp bakmaya karar verdim. İki duyu organım –dokunma ve işitme– etkilenmişti ve yanıldığıma inanmıyordum. Böylece, bir mum yakarak, bu tuhaf küçük eski binanın üst kısımlarına doğru tatsız bir yolculuğa usulca çıktım.

İlk sahanlıkta sadece bir kapı vardı. O da kilitliydi. İkincisinde de sadece bir kapı vardı, ama bunun kolunu çevirdiğimde açıldı. Uzun, boş odadan dışarı küflü, buz gibi bir hava akın etti. Aynı zamanda da tarif edemeyeceğim bir koku. Hafif de olsa mide mi kaldırmıştı. İlk kez böyle bir koku alıyordum ve onu tarif edemiyordum.

Oda küçük ve dörtgendi. Çatının altındaydı. Eğik bir tavanı ve iki küçük penceresi vardı. Mezar gibi soğuktu. İçinde halı ya da herhangi bir eşya yoktu. O buz gibi hava ve bilmediğim koku odayı benim için berbat kılıyordu. İçeride bir iki dakika kalıp

birilerinin saklanabileceği bir dolap ya da köşe bulunmadığını gördükten sonra hemen çıkıp kapısını kapadım ve tekrar aşağı, yatağa indim. O ses konusunda yanılmış olmalıydım.

Geceleyin çok aptalca, ama gerçek gibi bir rüya gördüm. Rüyamda ev sahibem ve karanlıkta doğru dürüst göremediğim bir başkası emekleyerek odama giriyordu. Peşlerinde bir kedi ordusu vardı. Yatağımda yatarken üstüme saldırdılar ve beni öldürdüler. Sonra cesedimi yukarı taşıyıp çatının altındaki o küçük soğuk dörtgen odanın döşemesine bıraktılar.

11 Kasım— Emily ile konuştuğumdan beri —o yarım kalan konuşmadan beri— onu pek görmedim. Artık bütün ihtiyaçlarımı Mrs. Monson karşılıyor. Her zamanki gibi işleri tam da istemediğim şekilde yapıyor. Aslında bunlar bahsetmeye değmeyecek kadar önemsiz şeyler, ama öyle sinir bozucu ki. Tıpkı sık sık küçük dozda alınan morfin gibi, bu kadının da birikerek artan bir etkisi var.

12 Kasım— Bu sabah erken kalktım ve bir kitap almak için ön odaya gittim. Kalkma vakti gelene dek yatakta kitap okumak niyetindeydim. Emily şömineyi yakıyordu.

"Günaydın!" dedim neşeyle. "Aman iyi bir ateş yak. Hava buz gibi."

Kız döndü. Yüzünde şaşkın bir ifade vardı. Emily değildi!

"Emily nerede?" diye bağırdım.

"Benden önceki kız mı?" dedi.

"Emily gitti mi?"

"Ayn 6'sında geldim," dedi asık suratla. "Geldiğimde gitmişti." Kitabımı alıp yatağa geri döndüm. Emily konuşmamızdan hemen sonra sepetlenmiş olmalı. Bu düşünce kitaba odaklanmamı engelliyordu. Kalkma vakti gelince sevindim. Böylesine ani bir eylem, böylesine acımasızca bir karar önemli birşeylerin olup bittiğini gösteriyordu —birileri için önemli birşeylerin.

13 Kasım— Kedinin açtığı yara şişti ve acıyor. Zonkluyor ve

kaşınıyor. Vücudum zayıf düşmüş olmalı, yoksa çoktan iyileşmesi gerekirdi. Yarayı antiseptik solüsyona batırdığım bir çakıyla açtım ve iyice temizledim. Kedilerin açtığı yaraların kötü sonuçlar verebildiğini biliyorum.

14 Kasım– Bu bina sinirimi bozsa da onu seviyorum. Londra'nın göbeğinde ıssız, terk edilmiş bir yer, ama tam da bu sebepten dolayı çalışmak için yeterince sessiz. Niye bu kadar ucuz acaba? Başkası olsa şüphelenebilir, ama ben sebebini sormadım. Hiç yanıt almamak yalanlar işitmekten iyidir. Dışarıdaki kedilerden ve içerideki farelerden kurtulabilsem. Sonunda bu binanın tuhafliklarına giderek alışacağımı ve burada öleceğimi hissediyorum. Ah, bu cümle tuhaf geliyor ve yanlış anlaşılıyor: Yani burada yaşayıp öleceğim demek istiyorum. Kira sözleşmesini her sene yenileyeceğim, ta ki bina yıkılana ya da ben ölene dek. Bina'nın şimdiki haline bakılırsa önce onun işi bitecek gibi görünüyor.

16 Kasım– Sinirlerimin birden bozuluvermesi öyle kötü ki. Oldukça can sıkıcı. Bu sabah uyandığımda giysilerim odaya saçılmıştı. Yatağın yanındaki bir bambu sandalye de ters dönmüştü. Sanki gece birileri ceketimi ve yeleğimi giyip denemişti. Ayrıca korkunç derecede canlı rüyalar görmüştüm. Birisi elleriyle yüzünü örtmüş üstüme geliyor, "Nereye saklanabilirim? Ah, kim bana bedenini verecek?" diye acıyla haykırıyordu. Saçma sapan bir rüyaydı, ama beni biraz korkuttu. Öyle gerçek gibiydi ki. Uyurgezerlik yapmayalı bir seneden fazla oluyordu. Son defasında, eski oturduğum yer olan Earl's Court Sokağı'nın soğuk kaldırımında uyanmış ve şoke olmuştum. İyileştim sanıyordum, ama demek ki iyileşmemişim. Bunu anlamak beni epey huzursuzlandırdı. Bu gece o eski numaraya başvuracak, ayak parmağımı kar-yola demirine bağlayacağım.

17 Kasım– Dün gece yine son derece bunaltıcı rüyalar gördüm. Biri gece vakti odamda dolanıp duruyordu. Bazen ön odaya giriyor, sonra yatağın yanına geri dönüyor ve bana dikkatle

bakıyordu. Bu kişi bana bütün gece boyunca baktı. Hiç uyanmadım, ama uyanmaya yaklaştığım sık sık oldu. Hazımsızlıktan kaynaklanan bir kâbus olsa gerek, çünkü bu sabah başım yine korkunç ağrıyordu. Ama uyandığımda bütün giysilerim yerdedi. Bunlar gece vakti ortalığa saçılmış olsa gerekti (ben mi yapmıştım?). Pantolonum ön odaya çıkan taş merdivenin üstündeydi.

Ama daha kötüsü vardı –bu sabah odamda o tuhaf, pis kokuyu alır gibi oldum. Çok hafif de olsa, bu kadarı bile iğrenç ve mide bulandırıcı. Neyin kokusu olabilir acaba?... Bundan sonra karpımı kilitli tutacağım.

26 Kasım– şu son bir hafta içinde epey çalıştım. Düzenli egzersiz de yapmayı başardım. Kendimi iyi ve sakin hissediyordum. Huzurumu sadece iki şey bozdu. İlki kolayca açıklanabilecek, önemsiz bir şey. 4 Kasım'da arkasında ışık yandığını ve jalu-zisine iri bir kafayla omuzların gölgesinin vurduğunu gördüğüm üst kat penceresi, çatının altındaki dörtgen odanın pencerelerinden biriymiş. Jaluzisi yok!

Diğeri de şu. Dün gece on bir civarında eve dönerken kar yağıyordu. şemsiyemi başımın hemen üstünde tutuyordum. Dar sokağın yarısındayken (burada hiç ayak izi yoktu) önümde bir adamın ayaklarını gördüm. şemsiye vücudunun geri kalanını gizliyordu, ama bunu kaldırınca adamın iriyarı ve geniş omuzlu biri olduğunu ve tıpkı benim gibi evimin kapısına doğru yürüdüğünü gördüm. En fazla bir buçuk metre önümdeydi. Sokağa girdiğimde boş olduğunu sanmıştım, ama yanılmış olmam çok mümkün-de elbette.

Aniden esen şiddetli bir rüzgâr yüzünden şemsiyemi indirmek zorunda kaldım. Yarım dakika sonra tekrar kaldırdığımda adam ortadan kaybolmuştu. Birkaç adım attıktan sonra kapıya ulaştım. Her zamanki gibi kapalıydı. Sonra karda ayak izleri olmadığını dehşetle fark ettim. Sokakta sadece benim ayak izlerim görünüyordu. Adamı ilk gördüğüm yere geri döndüm, ama benimkiler dışında çizme izine rastlayamadım. Oldukça huzursuz

bir halde yukarı çıktım ve memnuniyetle yatağa girdim.

28 Kasım– Odamın kapısını kilitlemeye başlayınca o karışıklıklar kesildi. Uykumda yürüdüğüme eminim. Herhalde ayak parmağımı çözüp sonra tekrar bağlıyorum. Sadece kapımı kilitlememin verdiği güvenlik duygusu bile huzursuzluğumu yatıştı- rıp rahatça uyumamı sağlamaya yeterliydi.

Ama dün gece o rahatsızlık yeni ve daha saldırgan bir şekilde tekrarlandı. Karanlıkta uyandım. Birinin yatak odası kapısının ardında durmuş dinlediğini hissediyordum. Dikkatim arttıkça bu izlenim kesin bir kaniya dönüştü. Hiçbir kıpırtı ya da nefes sesi olmasa da, yakınımnda birinin kulak kabarttığından öyle emindim ki, yataktan usulca çıkıp kapıya gittim. Bunu yaparken yan odadan gelen hafif bir ses birinin kesinlikle usulca gerilediğini anlamamı sağladı. Ama bu ses normal bir ayak sesi gibi değildi. Bana daha çok biri emekliymiş gibi geldi.

Kapıyı hemen açtım ve ön odaya girdim. Üstünde durduğum noktanın yeni boşaltılmış olduğunu hissedebiliyordum! Dinleyici gitmişti. Şimdi diğer kapının ardında, koridorda duruyordu. Ama bu kapı da kapalıydı. Olabildiğince hızla ve sessizce ilerleyip kapı kolunu çevirdim. Koridordan üstüme buz gibi bir esinti geldi ve sırtımı ürpertti. Kapının önünde kimse yoktu. Küçük sahanlıkta kimse yoktu. Merdiveni inen kimse yoktu. Ama öyle hızlı davranmıştım ki Dinleyici fazla uzaklaşmış olamazdı. Sebat edersem onunla eninde sonunda yüzleşeceğimi hissediyordum. Bu davetsiz misafiri bulmamın ve sırrını anlatmaya zorlamamın bir şekilde hem güvenliğim, hem de akıl sağlığım için gerekli olduğunu hissetmem, bu hoş olmasa da, bana cesaret veriyor ve hissettiğim huzursuzluğu ve korkuyu yenmemi sağlıyordu. Çünkü sonuçta beni uyandıran, varlığını öylesine güçlü hissetmemi sağlayan şey zihnini üstümde odaklaması, büyük bir dikkatle dinlemesi olmamış mıydı?

Dar sahanlıkta ilerleyerek o küçük binanın bir kuyuyu andıran merdiven boşluğuna baktım. Hiçbir şey göremedim. Karanlıkta kimse kımıldamıyordu. Çıplak ayaklarımın altındaki mu-

şamba öyle soğuktu ki.

Gözlerimi birden yukarı kaldırmama ne yol açtı bilmiyorum. Bildiğim tek şey görünüşte sebepsiz yere başımı kaldırdığım ve üst merdivenin yarısında birinin durduğunu gördüğümdü. Tırabzana yaslanıp öne eğilmiş, yüzüme bakıyordu. Bir adamdı. Basamakların üstünde durmaktan çok küpeşteye tutunuyor gibiydi. Karanlıkta genel hatlarının dışında bir şey seçemiyordum, ama kafası ve omuzları devasa görünüyordu. Yukarıdaki çatı penceresinden giren ışıktaki hatları belirgindi. Bir an bir canavarın yüzüne baktığım hissine kapıldım. O dev kafası, yeleği andıran saçları, geniş ve çökük omuzlarıyla pek insanı andırmıyordu. Bunun üstünde durup düşünmedim. Onunla göz göze gelince birkaç saniyeliğine hissettiğim dehşetle donup kaldım ve karanlıktaki o esrarlı yüze nerede olduğumu ve ne yaptığımı bilmeden baktım.

Sonra birden, karanlıktaki Dinleyici ile karşı karşıya olduğumu fark ettim. Kendimi olabileceklere elimden geldiğince hazırladım.

O korkunç anda içimde kabaran cesaretin nereden geldiğini asla bilemeyeceğim. Korkutan tir tir titrememe ve alnımın soğuk ter damlacıklarıyla kaplanmış olmasına karşın ilerlemeye karar verdim. Sormak istediğim pek çok soru vardı: Nesin sen? Ne istiyorsun? Niye beni dinleyip gözlüyorsun? Niye odama geliyor-sun? Ama bunlardan hiçbirini sormadım.

Merdiveni çıkmaya başladım. Ben ilerlemeye başlar başlamaz o gölgelerin arasına çekildi ve gerilemeye başladı. Benim ilerleyiş hızımla geriliyordu. Birkaç basamak ötemde süründüğünü duyuyordum. Aradaki mesafeyi hep koruyordu. Sahanlığa ulaştığımda o bir sonraki merdivenin yarısını çıkmıştı. Ben bu merdivenin yarısındayken de o en üst sahanlığa çıkmıştı bile. Çatının altındaki küçük dörtgen odanın kapısını açıp içeri girdiğini işittim. Kapı arkasından kapanmadığı halde hareket sesleri birden kesildi.

O anda elimde bir ışık, sopa ya da herhangi bir silah olmasını istedim. Ama bunların hiçbirisi yoktu ve geri dönemezdim. Bu yüzden merdivenin kalanını kararlı adımlarla çıktım. Bir dakika-

dan az bir süre sonra karanlıkta, o yaratığın demin girmiş olduğu kapının önünde duruyordum.

Bir an duraksadım. Kapı yarı-açıktı. Dinleyici'nin kapının arkasında durmuş, en sevdiği işi yaptığı belliydi –dinliyordu. O karanlık odada onu aramak, o küçük yerde onunla birlikte olmak korkunç geliyordu. Düşüncesi bile midemi kaldırıyordu. Az kal-sın geri dönecektim.

Böyle anlarda önemsiz şeylerin insanın bilincini önemli ve muazzam şeylermiş gibi şoke etmeleri ne tuhaftır. Arkamdaki çıplak ahşap döşemenin üstünde bir şey kaçıştı –bir böcek ya da fare olabilirdi. Kapı bir santim kapandı. Birden kararımı verip kapıyı bir tekmede ardına kadar açtım. Ardındaki o derin karanlığın içine yürüdüm. Çıplak ayaklarım ahşap döşemede ne tuhaf, hafif sesler çıkarıyordu! Kan nasıl da beynime hücum etmiş uğul-duyordu!

İçerideydim. Üstüme çöken karanlık pencereleri bile gizli-yordu. El yordamıyla duvarlar boyunca yürüyüp her tarafı ara-maya başladım. Ama diğerinin kaçmasını engellemek için ilk ön-ce kapıyı kapadım.

Dört duvar arasında birlikte kapalı kalmıştık. Aramızda bir metre vardı. Ama o an birlikte hapsediğim şey neydi, kimdi? Birden her şeyi anlayıverdim –bir aptal, tam bir aptal olduğumu anladım! Sonunda tamamen uyanmıştım ve içimdeki korku kay-boluyordu. Yine o kahrolası sinir sistemimin işiydi bu. Bir rüyay-dı, kâbustu ve eski etkisini tekrar göstermişti –uykuda yürümeme yol açmıştı. O kişiyi rüyamda görmüştüm. Daha önce de pek çok kez rüyamda gördüğüm kişiler uyandıktan birkaç saniye sonra da karşımda durmayı sürdürmüştü... Şans eseri pijamamın cebinde bir kibrit vardı. Bunu duvara sürttüm. Oda bomboştu. İçinde kimseden eser yoktu. Hemen aşağı inip kahrolası sinir sistemime ve gerçek gibi görünen aptalca rüyalarımın sövüp sayarak yatağı-ma girdim. Ama uykuya dalar dalmaz aynı kaba saba adam usul-ca yatağımın başına geldi ve üstüme eğilip dev kafasını kulağıma yaklaştırarak "Bedenini istiyorum. Onunla kaplanmak istiyorum. Onu bekliyorum ve hep dinliyorum," dedi. Bu sözler de rüya ka-

dar aptalcaydı.

Ama o yukarıdaki dörtgen odadaki tuhaf kokunun ne olduğunu merak ediyordum. Onu bir kez daha, her zamankinden güçlü bir şekilde algılamıştım ve bu sabah uyandığımda yatak odamda da var gibiydi.

29 Kasım— Haziran'da, sisli bir deniz yavaşça ay ışığıyla kaplanırken, sinir sistemimin ve uyurgezerlik alışkanlığımın bu evin üstümde uyandırdığı etkiyi açıklamaya yetmediğini düşünmeye başıyorum. Sanki beni incecik, görünmez bir ağla esir tutuyor. İstesem bile kaçamam. Beni çekiyor ve bırakmak istemiyor.

30 Kasım— Bu sabah postacı Aden'den atılmış bir mektup getirdi. Earl's Court'taki eski evimden buraya gönderilmiş. Eski bir arkadaşım olan Chapter'dan. Doğu'daki evinden yola çıkıyormuş. Adresimi istiyor. Adresimi mektubunda söz ettiği otele gönderip "onu beklediğimi" söyledim.

Söylediğim gibi pencerelerimden dar sokak görülüyor. Gelen birini rahatça görebilirim. Bu sabah, yazmakla meşgulken sokaktan gelen ayak sesleri içimi anlam veremediğim belirsiz bir kaygıyla doldurdu. Pencereye gittim ve aşağıda bir adamın durmuş kapının açılmasını beklediğini gördüm. Omuzları genişti. Şapkası parlaktı. Ceketini yakasını hoş bir şekilde çevreliyordu. Görebildiklerim bu kadardı. Kapı açıldı. Bir erkek sesinin "Mr. M—— hâlâ burada mı oturuyor?" diyerek beni sorduğunu duyunca müthiş bir şok yaşadım. Yanıtı duyamadım, ama olumlu olmalıydı, çünkü adam hole girdi ve kapının kapandığını işittim. Ama merdivendeki ayak seslerini boşuna bekledim. Hiç ses gelmiyordu. Bu öyle tuhafıma gitti ki kapımı açıp dışarı baktım. Ortalıkta kimse yoktu. Dar sahanlığı geçip sokağın tamamını gören pencereden dışarı baktım. Gelen ya da giden kimse yoktu. Sokak bomboştu. Sonra kararlı adımlarla mutfığa inip gri suratlı ev sahibesine biraz önce beni soran olup olmadığını sordum.

Kadın yüzünde tuhaf, bezgin bir gülümsemeyle yanıtladı: "Hayır!"

1 Aralık– Sinirlerim beni kesinlikle kaygılandırıyor. Düş düş-tür, ama daha önce hiç uyanikken düş görmemişim.

Chapter'ın gelmesini dört gözle bekliyorum. Harika bir insandır. Sağlıklı, hayat doludur. Sinirleri hiç bozulmaz. Hayal gücü de pek yoktur. Üstelik senede £2.000 kazanır. Bana düzenli aralıklarla tekliflerde bulunur –sonuncusu sekreteri olarak onunla birlikte dünyayı gezmeydi. Amacı nazıkçe masraflarımı karşılamak ve bana biraz cep harçlığı vermektir elbette. Ama tekliflerini hep reddederim. Arkadaşlığımızı korumayı tercih ederim. Aramızı kadınlar açamaz; ama para açabilir. Bu yüzden böyle bir şeye imkân tanımaya niyetim yok. Chapter bu "kuruntularımı" hep güler. Basit bir adam olduğundan hayal gücü pek yoktur. Ama ona bu konuda alaycı sataşmalarda bulunsam müthiş öfkelendir. Kaba bir materyalisttir. Oldukça komik bir adamdır. Ama soğukkanlı zihninin bu evde olanlar hakkında varacağı yargıyı işitmek beni yine de çok rahatlatacak.

2 Aralık– Bütün bunların en tuhaf yönüne bu kısa günlükte şimdiye kadar değinmedim. Aslında bunu yazmaya korktum. Zihnimde bastırıp olabildiğince düşünmemeye çalıştım. Ama tüm çabalarım karşı güçlenmeyi sürdürdü.

Şimdi onunla yüzleşmek zorunda kalınca, aslında anlatmanın sandığımdan da güç olduğunu görüyorum. Bu düşünceler, tıpkı insanın kafasında çalıp duran, tam hatırlayamadığı ve söylemeye çalıştığı anda kesilen bir melodi gibi, zihnimin arka planında kü-melenmiş halde durup öne çıkmayı reddediyor. Orada çömelmiş, sıçramaya hazır halde duruyorlar. Ama asla sıçramıyorlar.

Bu dairede, çalışmalarım odaklanmadığım zamanlarda, birden kafamdan, bana ait olmayan düşüncelerin geçtiğini fark ediyorum! Bana tamamen yabancı, yeni düşünceler, fikirler kafamdan geçip duruyor. Ne oldukları önemli değil. Önemli olan normal düşünce akışımdan farklı olmaları. Özellikle zihnim bir şeyle meşgul olmadığında geliyorlar, ateşin karşısında rüya görürken veya oturmuş yoğunlaşmadığım bir kitabı okurken. Bana ait

olmayan bu düşünceler harekete geçiyor ve beni çok rahatsız ediyor. Bazen öyle güçlüler ki, sanki odada yanımda biri varmış ve yüksek sesle düşünüyormuş gibi hissediyorum.

Sinir sistemimde ve karaciğerimde korkunç bir rahatsızlık olduğu açık. Daha sıkı çalışmalı ve egzersiz yapmalıyım. Bu korkunç düşünceler kafam meşgulken asla gelmiyor. Ama hep oradalar. Sanki canlılar.

Yukarıda anlatmaya çalıştığım şey bu eve taşındığımda başladı ve giderek güçlendi. Diğer tuhaf şey ise bu son haftalarda başıma sadece iki kez geldi. Beni tiksindiriyor. Yakınımda ölümcül ve iğrenç bir hastalığın varlığını hissediyorum. Üstüme bir humma ateşi gibi çöküyor ve gittiğinde buz gibi oluyor, tir tir titriyorum. Sanki hava birkaç saniyeliğine kirleniyor. Bu hastalığın varlığını öyle şiddetli ve inandırıcı bir şekilde hissediyorum ki, her iki seferinde de beynim geçici olarak bulandı ve zihnimden bildiğim tüm tehlikeli hastalıkların uğursuz isimleri beyaz alevler halinde geçti. Bu olanları açıklamam olanaksız, ama o kısa ziyaretlerden sonra tenimin yapış yapış olduğu ve kalbimin küt küt attığı bir gerçek.

Bu ölümcül hastalığın yakınımda olduğunun farkına en çok 28 Kasım gecesinde, o dinleyiciyi bulmak için yukarı çıktığımda vardım. Çatının altındaki o küçük dörtgen odanın içinde birlikte kapalı kaldığımızda, bu görünmez ve habis hastalığın özüyle yüz yüze olduğumu hissettim. Böyle bir şeyi daha önce hiç hissetmemiştim ve umarım bir daha da hissetmem.

İşte! Sonunda itiraf ettim. Sonunda şimdiye kadar yazmaya cesaret edemediğim şeyi biraz olsun ifade ettim. Çünkü –artık kendimi daha fazla kandıramam– o gece (ayın 28’inde) yaşadıklarım rüya değil, her sabah yaptığım kahvaltılar kadar gerçekti. İçimde anlatamayacağım kadar büyük dehşet uyandıran bir olayı bu günlükte yüzeysel sözcüklerle açıklamaya çalışmamın sebebi ise doğru olduğuna inandığım, doğruluğunu hissettiğim şeyleri dillendirmek istemememden başka bir şey değildi. Bu hissettiğim dehşeti dayanamayacağım kadar arttırabilirdi.

3 Aralık– Keşke Chapter gelse. Olanları sıraya koydum. Bunları anlatırken o soğuk, gri gözlerinin nasıl faltaşı gibi açılacağını görebiliyor, bana inanmayacağını biliyorum: Kapımın çalınması, şık ziyaretçi, üst kat penceresindeki ışık ve jaluzideki gölge, karda önümde yürüyen adam, geceleri giysilerimin ortalığa saçılması, Emily’nin yarım kalan itirafı, ev sahibesinin şüphe uyandırıcı ketumluğu, merdivendeki dinleyici ve daha sonra rüyamda söylediği o korkunç sözler; ve hepsinden öte, söylemesi en güç olanı, o iğrenç hastalığın ve bana ait olmayan düşüncelerin, fikirlerin varlığı.

Chapter’ın yüzünü görebiliyor, ihtiyatlı konuşmasını neredeyse duyabiliyorum. “Yine çayı fazla kaçırıp yetersiz besleniyorsun, her zamanki gibi. En iyisi doktoruma bir görün. Sonra da benimle birlikte güney Fransa’ya gel.” Karaciğer rahatsızlığından ya da gergin sinirlerden hiç anlamayan bu adam düzenli olarak büyük bir sinir uzmanına gidiyor, zaman zaman sinir sisteminin bozulmaya başladığı inancına kapılarak.

5 Aralık– Dinleyici olayından beri geceleri yatak odamda ışık yakıyor ve rahat uyuyorum. Ama dün gece başıma çok daha rahatsız edici bir şey geldi. Birden uyandım ve tuvalet masasının önünde bir adamın durmuş aynaya baktığını gördüm. Kapı her zamanki gibi kilitliydi. Bunun Dinleyici olduğunu hemen anladım ve kanım buz kesti. Öyle bir korkuya, dehşete kapıldım ki yatakta kaskatı kesildim. Ne kımıldayabiliyor, ne de konuşabiliyordum. Ama o iğrenç kokunun odada çok güçlü olduğunu fark ettim.

Adam iriyarı ve geniş omuzluydu. Aynanın karşısında eğilmişti. Sırtı bana dönüktü, ama mumun titrek ışığında dev bir kafanın ve yüzün yansımasının ara ara aydınlandığını görüyordum. Perdelerin kenarlarından sızan, sabahın erken saatlerinin hortlakısı gri ışığı bu sahneyi iyice korkunçlaştırıyordu, çünkü o yele-yi andıran, sarımsı kahverengi saçları aydınlatmaktaydı. Bu saçların üstüne sarktığı şişkin, buruşuk yüz hatlarında bir kez görenin bir daha asla unutamayacağı aslansı bir ifade vardı, bir —

Hayır, bu korkunç sözcüğü yazamayacağım. Ama adamın aynada büyük bir dikkatle incelediği yanaklarında iki farklı ışığın kaynaşmasıyla bronz rengi lekelerin oluşması bir kanıttı. Dudakları soluk, çok kalın ve dolgundu. Bir elini göremiyordum, ama diğeri saç fırçamın fildişi sapının üstündeydi. Kasları tuhaf bir şekilde büzülmüştü. Parmakları çok zayıftı. Sıçramak üzere çömelmiş iri bir gri örümceği ya da büyük bir kuşun pençesini andırıyordu.

Odada neredeyse bir kol mesafesi yakınımdaki bu isimsiz yaratıkla yalnız olduğumu bilmek beni öyle bir dehşete düşürdü ki, birden dönüp o yüzüyle hiç uyum sağlamayan küçük, boncuk gibi gözleriyle bana bakınca yataкта dimdik doğruldum, yüksek bir çığlık attım ve sonra korkudan bayılarak yatağa yığıldım.

5 Aralık– Bu sabah kendime geldiğimde ilk fark ettiğim şey giysilerimin yere saçılmış olduğuydu... Düşüncelerimi toplamakta zorlanıyorum. Durup dururken tir tir titremeye başlıyorum. Hemen Chapter'ın oteline gitmeye ve ne zaman geleceğini öğrenmeye karar verdim. Gece olan şeyden bahsedemem. Çok korkunç. Onu düşünmemek için sürekli çaba harcamam gerekiyor. Kendimi sersemlemiş ve tuhaf hissediyorum. Kahvaltıda bir şey yiyemedim. İki defa da kan kustum. Dışarı çıkmak için giyinirken sokaktan iki tekerlekli bir arabanın takırtıları gelmeye başladı ve bir dakika sonra kapı açıldı ve düşündüğüm kişinin karşında durduğunu görünce büyük bir sevince kapıldım.

O güçlü yüzü ve sakın gözleri görünce hemen kendimi daha iyi hissetmeye başladım ve sakinleştim. El sıkışmamız bende bir tonik etkisi yarattı. Ama kalın ve güven verici sesini dinlerken, gece yaşadıklarımın etkisi de biraz azalmış olduğundan, çılgınca öykümü ona anlatmanın ne kadar güç olacağını fark etmeye başladım. Bazı insanların hayvansı bir enerjisi vardır ve bu kişiler başıma gelen tarzda şeylerin inceliklerini yok eder ve onların anlatılmasını engeller. Chapter böyle bir adamdı.

Son görüştüğümüzden beri olanlardan bahsettik. Chapter bana biraz gezilerinden bahsetti. O konuşurken dinledim. Ama anlatmam gereken korkunç şey kafamdan çıkmıyordu, bu yüzden

ona doğru dürüst kulak veremiyordum. Araya girip her şeyi bir çırpıda anlatıvermek için fırsat kolluyordum.

Ama kısa süre sonra onun da fırsat kolladığını fark ettim. Onun da anlatmak istediği önemli bir şey vardı, uygun bir fırsatta söylenmesi gereken bir şey. Bu yüzden ilk yarım saat boyunca ikimiz de elimizdeki bombaları patlatmak için fırsat kollayıp durduk. Zihinlerimizin gerginliği karşımızdakini engelliyordu. Bu yüzden bunu fark eder etmez teslim olmaya karar verdim. Ona şimdilik öykümü anlatmaktan vazgeçtim. Bu yükten kurtulunca hemen içini dökmeye hazırlanmaya başladığını görmek beni çok memnun etti. Konuşma iyice sıkıcı bir hal aldı. Yolculuklarının tasvirleri iyice tatsızlaştı. Cümlelerinin arasında duraksamaya, sonunda da söylediklerini tekrarlamaya başladı. Sözcüklerinin ardında canlı düşünceler yoktu. Aralar uzadı. Sonra tamamen sustu. Yüzüme ciddi ve kaygılı gözlerle baktı.

Sonunda o psikolojik an gelmişti!

"Söylesene..." diye söze başladı. Sonra sustu.

Onu devam etmeye teşvik eden bir el hareketi yaptım, ama konuşmadım. Bana söyleyeceği şeyden ödüm kopuyordu. Sanki ortalığa kara bir gölge çökmüştü.

"Söylesene..." dedi sonunda, "buraya niye geldin –yani bu da ireye?"

"Bir kere ucuz," diye söze başladım, "ayrıca merkezi bir yerde ve..."

"Fazla ucuz," diye sözümü kesti. "Niye bu kadar ucuz olduğunu sormadın mı?"

"O sırada hiç aklıma gelmedi."

Bir sessizlik oldu. Gözlerini kaçırdı.

"Tanrı aşkına, devam etsene, söylesene be adam!" diye haykırdım, çünkü elektrik o gergin anımda katlanamayacağım kadar fazlaydı.

"Burası Blount'ın çok uzun süre yaşadığı," dedi usulca, "ve öldüğü yer. Eskiden buraya onu görmeye gelirdim. Elimden geleceğini yapmak ve..." Tekrar sustu.

"Eee?!" dedim büyük bir çabayla. "Lütfen devam et –çabuk ol."

"Ama," diye devam etti Chapter, yüzünü pencereye dönüp tir tir titreyerek, "sonunda öyle korkunç bir hale geldi ki dayanamaz oldum. Oysa her şeye dayanabileceğimi sanırdım. Sinirlerimi bozdu. Kâbuslar görmeme yol açtı. Gece gündüz aklımdan çıkmaz oldu."

Hiçbir şey söylemeden ona bakmayı sürdürdüm. Blount diye birini hiç duymamıştım ve Chapter'ın neden bahsettiğini bilmiyordum. Ama yine de titriyordum ve ağzım tuhaf bir şekilde kurumuştur.

"O zamandan beri buraya ilk kez geliyorum," dedi neredeyse fısıltıyla. "Tüylerimi diken diken ediyor. Yemin ederim ki burası yaşanacak bir yer değil. Seni hiç bu kadar kötü görmemişim dostum."

"Burayı bir yıllığına kiraladım," dedim birden, zorlama bir kahkahayla. "Kontrat yaptım. İyi bir pazarlık olduğuna sanmıştım."

Chapter titredi ve paltosunu boynuna kadar ilikledi. Sonra alçak sesle konuşmaya başladı. Arada sırada dönüp arkasına bakıyordu, sanki birisinin dinlediğini düşünüyormuşçasına. Ben de odada bizimle birlikte bir başkasının olduğuna yemin edebilirdim.

"Bunu kendisi yaptı ve kimse onu suçlamadı. Korkunç acı çekiyordu. Son iki sene boyunca dışarı yüzünde peçeyle ve mutlaka kapalı bir arabanın içinde çıkıyordu. Sonunda ona uzun süre bakan hemşire bile kendisini terk etmek zorunda kaldı. İki ayağı da kopmuş, düşmüştü. Yerde emekleyerek ilerliyordu. O koku da..."

Burada sözünü kesmek zorunda kaldım. Böyle ayrıntıları daha fazla dinleyemezdim. Ter basmıştı. Bazen ateşim çıkıyor, bazen elim ayağım buz kesiyordu. Çünkü sonunda anlamaya başlamıştım.

"Zavallı," diye devam etti Chapter. "Ona olabildiğince bakmamaya çalışırdım. Hep peçesini çıkarmasına izin vermem için yalvarırdı ve bunun beni çok rahatsız edip etmediğini sorardı. Ama bana hiç dokunmadı. Bütün binayı kiralamıştı. Buradan ay-

rılmamayı kafasına koymuştu."

"Bu... dairede mi kalıyordu?"

"Hayır. En üst kattaki küçük odada kalıyordu. Çatının hemen altındaki dörtgen odada. Karanlık olduğu için orayı tercih ediyordu. Bu daire yere fazla yakındı. İnsanların onu pencerelerden görebileceğinden korkardı. İnsanlar onu kapıya kadar takip ediyor, sonra da görmek için pencerelerin altında toplanıyordu."

"Ama bir hastaneye yatabilirdi."

"Bunu istemiyordu. Onu zorlamak istemediler. Hastalığın buluşıcı olmadığı söyleniyor, bu yüzden burada kalmasını engelleyecek bir şey yoktu. Bütün vaktini tıp kitapları, ilaçlar hakkında kitaplar okuyarak geçirirdi. Başı ve yüzü tiksindiriciydi. Bir aslanın kine benziyordu."

Daha fazla tarif etmesin diye elimi kaldırdım.

"Dünyaya bir yükü ve bunun farkındaydı. Sanırım bir gece bunu öyle derinden fark etti ki, daha fazla yaşamak istemedi. Elinde bol bol ilaç vardı –sabahleyin yerde ölü bulundu. Bu iki sene önceydi. İntihar etmese daha yıllarca yaşayabileceğini söylediler."

"Tanrı aşkına!" diye haykırdım, daha fazla dayanamayarak. "Hastalığı neydi? Çabuk söyle."

"Bildiğini sanıyordum!" dedi içten bir şaşkınlıkla. "Bildiğini sanıyordum!"

Öne eğildi ve göz göze geldim. Neredeyse söylemeye korktuğu şeyi öyle alçak sesle söyledi ki:

"Cüzamlıydı!"

BOŞ EV

Çeviren: Ümit Kayalıoğlu

Bazı evler, tıpkı bazı insanlar gibi, kötü huylarını bir şekilde hemen belli ederler. İnsanların durumunda, onları ele verecek özel bir yüz ifadesine gerek yoktur; onlar açık bir çehre ve zeki bir gülümseme takınabilirler: ama gene de çevrelerindeki gurbun çok azı; onların varlığında temelde yanlış bir şey olduğu, yani onların kötü olduğu hakkındaki değişmez inancından vazgeçer. İster istemez, gizli ve kötücül düşüncelerle iletişim kuran ve yakın komşularının hastalıklı varlıklar gibi onlardan kaçındığı şeylermiş gibi görünürler.

Belki de, evler için de aynı kurallar geçerlidir. Ve onun özel çatısı altında oluşan işlerin aroması, onları yapan kişilerin ölümlerinden çok sonra bile, tüyleri ürpertip saçları dimdik eder. Kötülüğü yapanın asıl tutkusundan ve kurbanının hissettiği dehşetten birşeyler, masum izleyicinin kalbine girer ve o, karıncalanan sinirlerinin,ürperen derisinin ve donmakta olan kanının farkına varır. Artık o, görünen bir neden olmadan dehşete kapılmıştır.

Bu özel evin dış görünüşünde, içinde hüküm sürdüğü söylenen dehşet öykülerini destekleyen, belirgin hiçbir şey yoktu. Ev, ne yalnız, ne de bakımsızdı. Bir meydanın köşesinde sıkışmış duruyor ve her iki yanındaki evlerden farksız görünüyordu. Komşularıyla aynı sayıda penceresi; bahçelere bakan benzer balkonu; kalın, siyah ön kapısına yükselen aynı beyaz basamakları ve arka tarafta, onu bitişik evlerin arkalarından ayıran duvar boyunca uzanan, aynı zarif kutu sınır işaretleriyle, dar bir yeşil çizgi vardı. Galiba damlarındaki baca başlıklarının sayısı; saçaklarının genişlik ve eğimi; hatta, kirli bölge parmaklıkları bile aynıydı.

Fakat, elli çirkin komşusuna kesinlikle benzer görünen, meydandaki bu ev, gene de tamamıyla farklıydı –korkunç şekilde farklıydı.

Bu belirgin ve görünmeyen farklılığın nerede yattığını söylemek imkânsızdı. Bu, tümüyle hayal gücüne atfedilemezdi, çünkü evde biraz zaman geçiren insanlar, gerçeklerle ilgili hiçbir şey bilmeden, bazı odaların son derece ürkütücü olduğunu, bir daha içine girmektense ölümü yeğleyeceklerini ve evin bütün havasının onlarda gerçek dehşet belirtileri oluşturduğunu, kesin bir ifadeyle açıklamışlardı. Bu arada, içinde yaşamayı denemiş olan bir dizi kiracının en kısa sürede onu terk etmeye zorlanması, gerçekten, şehir için bir skandaldan başka bir şey değildi.

Shorthouse, bir hafta sonu ziyareti için Julia Hala'sının şehrin diğer ucunda, deniz kıyısında bulunan evini ziyaret ettiği zaman, onu gırtlığına kadar gizem ve heyecanla yüklenmiş halde buldu.

Halasının telgrafını daha bu sabah almış ve bir sıkıntı hissiyle gelmişti; fakat onun eline dokunup, elma buruşuğu yanağını öptüğü anda, kadının elektrikli halinin ilk dalgasını yakaladı. Başka bir ziyaretçi olmadığını ve telgrafın kendisine çok özel bir nedenle gönderilmiş olduğunu öğrenince, bu izlenimi daha da derinleştirdi.

Rüzgârda bir şey vardı ve bu "şey" kuşkusuz meyvesini verecekti; çünkü, bu yaşlı, hiç evlenmemiş halanın, fiziksel araştırma çılgınlığının yanında, irade gücü kadar beyni de vardı ve genellikle, doğruluk ya da hile ile istediği sonuca ulaşırdı. Çaydan hemen sonra, alacakaranlıkta, deniz kıyısında yavaşça yan yana yürürlerken, hala ona iyice yaklaştığı an, sır açığa vuruldu.

"Anahtarları elde ettim," diye hala memnun ama yarı ürkek bir sesle açıkladı. "Pazartesiye kadar bende kalacaklar."

Shorthouse, denizin üstünden şehre bakarken, masumca, "Banyo makinesinin anahtarı mı, yoksa?" diye sordu. Aptal taklidi yapmanın dışında hiçbir şey, kadını konuya bu kadar hızlı getiremezdi.

"Hiçbiri," diye fısıldadı, "Meydandaki lanetli evin anahtarlarını ele geçirdim ve bu gece oraya gidiyorum."

Shorthouse, sırtında dolaşması olası belirsiz ürpertinin bilincindeydi. Alaycı tonla konuşmayı bıraktı. Halasının ses ve tavırdaki bir şey onu büyülemişti. Kadın ciddiydi.

"Ama yalnız gidemezsi..." diye söze başladı.

"Bu nedenle sana telgraf çektim," dedi kadın, kararlı bir şekilde.

Shorthouse dönüp ona baktı. Çirkin, kırışık, ve gizemli yüz heyecanla canlanmıştı. Çevresinde tıpkı bir hale gibi, içten bir heves vardı ve birinciden daha belirgin bir ürperti ona eşlik etti.

"Teşekkürler Julia Hala," dedi kibarca, "çok teşekkür ederim."

"Tek başıma gitmeye cesaret edemezdim," diye sesini yükselterek devam etti kadın; "ama seninle beraber, bundan muazzam zevk alacağım. Sen hiçbir şeyden korkmazsın, biliyorum."

"Çok teşekkür ederim," dedi Shorthouse yeniden, "oh—olması muhtemel bir şey mi var?"

"Çok fazla şey oldu," diye kadın devam etti, "ve öykü—tatsız bir şey—oldukça eskiye dayanıyor. Evdeki hizmetçilerden biriyle ilişkisi olan kışkanç bir ahır hizmetlisi tarafından işlenen bir cinayetle ilgili. Adam bir gün kendini kilerde gizlemeyi başarmış, ve herkes uykuda olduğu zaman, hizmetçilerin bölümüne sokulmuş, kızı bir sonraki merdiven aralığına kadar izlemiş ve kimse onu kurtarmaya gelemeden onu merdiven parmaklıklarının üstünden aşağıdaki hole fırlatmış."

"Ya ahır görevlisi?"

"Yakalanmış ve sanırım cinayet nedeniyle asılmış; fakat bunların hepsi bir asır önce olmuş, öyküyle ilgili başka bir ayrıntı elde etmeyi de başaramadım."

Shorthouse, şimdi ilgisinin adamakıllı arttığını hissediyordu, fakat özellikle kendisi için kaygı duymasa da, halasının hesabına biraz tereddüt ediyordu.

"Bir şartla," dedi sonunda.

"Jim," dedi kadın küçümseyerek, "genç değilim, biliyorum, sinirlerim de öyle; ama seninle beraberken bu dünyada hiçbir şeyden korkmam."

Elbette bu, her şeyi halletti, çünkü, Shorthouse'un çok sıra-

dan bir gençten farklı hiçbir yanı yoktu, gururuna yapılan bu çağrı ona dayanılmaz geldi. Gitmeyi kabul etti.

Shorthouse, tüm akşam boyunca, içgüdüsel olarak, bir tür bilinçaltı hazırlıkla, yavaş yavaş bütün duygularını bir tarafa bırakıp onları kilit altına almak gibi adsız bir işlemle yedek kontrol birikimi toplamaya zorlayarak, kendini ve güçlerini iyice kontrol altında tuttu –içindeki erkeklerle çeşitli hesaplaşmalar geçirmiş bütün erkeklerin anlayabileceği, açıklaması zor, fakat feykalade etkin bir işlem. Bu ona sonradan çok yararlı oldu.

Fakat, dost lambaların ışığı altında salonda durdukları ve hâlâ onlara rahatlık veren insanların etkisiyle çevrili oldukları saat on buçuktan sonra, Jim bu toplanmış güç deposuna ilk başvurusunu yapmak zorunda kaldı. Çünkü, kapı bir kez kapanıp, önlerinde ay ışığında bembeyaz uzanan o ıssız, sessiz sokağı görünce, açıkça aklına o gecenin gerçek sınavının bir yerine iki korkuyla başa çıkmak olacağı geldi. Halasının korkusunu da kendisinininkiyle birlikte taşımak zorunda kalacaktı. Ve, aşağıya doğru, kadının sfenks benzeri çehresine bakıp, gerçek bir dehşetin karmaşasında bunun hiç de tatlı bir görüntüye bürünmeyeceğini fark ederken, bütün bu macera içinde sadece tek bir şey –gelebilecek herhangi bir darbeye karşı durma konusundaki istek ve gücüne olan inancı– nedeniyle kendini memnun hissetti.

Şehrin boş sokaklarında yavaşça yürüdüler; Parlak bir sonbahar mehtabı derin gölgeler oluşturarak damları gümüşlüyordu; hiçbir rüzgâr soluğu yoktu ve deniz kıyısındaki düzenli bahçelerin ağaçları, sessizce onların geçişini izlediler. Halasının ara sıra yaptığı konuşmaları, kadının kendisini zihinsel engellerle çevrelediğini –olağandışı şeyleri düşünmesini önlemek için, olağan şeylerden bahsederek– fark eden Shorthouse hiç yanıtlamadı. Birkaç pencerede ışık vardı ve ender olarak bir bacadan duman veya kıvılcım çıkıyordu. Shorthouse daha şimdiden her şeyin, en küçük ayrıntıların bile, farkına varmaya başlamıştı. Sonunda sokağın köşesinde durdular ve ay ışığıyla tümüyle aydınlanmış bir evin yan tarafındaki yazıya doğru başlarını kaldırdılar ve uyum içinde, fakat hiçbir şey söylemeden meydana döndüler, onun

gölgeler içinde yatan tarafına doğru karşıya geçtiler.

"Evin numarası on üç," diye bir ses Jim'in yanında fısıldadı, ikisi de hiçbir belirgin imada bulunmadılar, fakat geniş ay ışığı parçasını geçerek sessizlik içinde kaldırımda ilerlemeye başladılar.

Meydanın yarısına doğru, Shorthouse, bir kolun yavaşça, fakat anlamlı bir şekilde, kendisinininkine dolandığını hissetti, artık maceralarının ciddi olarak başladığını, ve yoldaşının onlara karşı olan baskılara şimdiden teslim olduğunu biliyordu. Halasının desteğe ihtiyacı vardı.

Birkaç dakika sonra, gecenin içinde önlerinde yükselen çirkin görünüşlü, donuk beyaz boyalı, yüksek ve dar bir evin önünde durdular. Panjursuz ve perdesiz pencereler, orası burası ay ışığında parlayarak, tepelerinden onlara bakıyordu. Duvar da doğal olmayan bir biçimde birinci kattan dışarı uzanmıştı. Fakat içinde yaşanmış bir binanın bu genel terk edilmişlik görüntüsünün arkasında, bu özel evin kesinlikle sahip olduğu kötü huyu ilk bakışta diğerlerinden ayırt edebilecek hiçbir şey yoktu.

Takip edilmediklerinden emin olmak için omuzlarının üstünden geriye baktıktan sonra, cesaretle merdivenleri çıkıp, yasaklayan bir tarzda onları önleyen büyük siyah kapının önünde durdular. Fakat ilk sinirlilik dalgası artık üstlerine çökmüştü, ve Shorthouse, anahtarı kilidine yerleştirmeye kadar uzun bir süre beceriksizce çabaladı. Bir an için, eğer gerçeği söylemek gerekirse, ikisi de onun açılmamasını umuyordu, çünkü ikisi de, bu ür-kütücü maceranın eşiğinde dururken, birçok tatsız duygunun etkisi altındaydılar. Anahtarla acemice uğraşıp, kolunun üstündeki ağırlık nedeniyle engellenen Shorthouse, kesinlikle bu anın cidiyetini hissediyordu. Bu, sanki bütün dünyanın –tüm yaşam onun o andaki bilinçliliğine yoğunlaşmış gibi– o anahtarın takırdayacak sesini dinlemesi gibi bir şeydi. Boş sokakta dolanan başıboş bir rüzgâr esintisi, arkalarındaki ağaçlarda geçici bir hışırtı oluşturdu, ancak o da olmasaydı, bu anahtar tıkırtısı duyulabilen tek ses olacaktı, sonunda anahtar kilitte döndü ve ağır kapı önle-

rinde açılarak ötesindeki dipsiz karanlık uçuşunu açığa vurdu.

Ay ışığıyla aydınlanmış meydana son kez göz attıktan sonra hızla içeri girdiler, kapı, boş koridorların ve geçitlerin hepsinde yankılanan müthiş bir gürlemeyle çarparak arkalarından kapandı. Fakat birden, yankılarla birlikte, başka bir ses de kendini belli etti ve Julia Hala üstüne öylesine abandı ki, Jim devrilmemek için geriye doğru bir adım atmak zorunda kaldı.

Jim'in çok yakınında bir erkek öksürdü —o kadar yakındı ki, karanlıkta onun tam yanında duruyor olmalıydılar.

Aklında eşek şakaları olasılığıyla, Shorthouse ağır sopasını sesin geldiği yöne doğru salladı; fakat sopa, havadan daha katı bir şeye rastlamadı. Arkasında halasının hafifçe soluduğunu duydu.

"Burada biri var," diye kadın fısıldadı, "onu duydum."

"Sessiz ol!" dedi Jim sertçe. "Bu, ön kapının sesinden başka bir şey değil."

Yeğeni bir kutu kibritle boğuşup, onu ters açıp hepsinin taş döşemenin üstüne tıkırdatarak dökülmesine neden olurken, "Oh! Bir ışık bul —çabuk!" diye ekledi Julia Hala.

Ancak, ses yinelenmedi; uzaklaşan ayak sesleri belirtisi de yoktu. Bir dakika sonra, boş yanını kulp olarak kullandıkları bir sigara kutusu üstünde, yanan bir mumları vardı; ilk alev zayıfladıktan sonra, Jim bu uyduruk lambayı yukarıya kaldırarak çevreyi dikkatle gözden geçirdi. Ve gördüğü kesinlikle rahatsız ediciydi, çünkü, insanların yaşadığı yerlerin arasında, döşenmemiş, ölgün ışıklı, sessiz ve terk edilmiş, ama gene de, kötü ve şiddet dolu geçmişinin söylentilerinin içinde dolandığı bir evden daha çok hüznü veren bir şey yoktur.

Geniş bir holde duruyorlardı; sollarında, kapısı açık büyük bir yemek odası vardı, holün önünde, daralarak mutfak merdivenlerinin üstüne gittiği belli olan uzun, karanlık bir geçit bulunuyordu. Geniş ve halısız merdivenler önlerinde yayılarak yükseliyordu, ay ışığının pencereden girip, yukarıya çıkan yolun yarısında ki tahtaların üstüne parlak bir leke gibi düşerek oluşturduğu tek bir nokta dışında, her yer gölgelerle kaplıydı. Bu ışık sütunu, altında ve üstünde, ulaşabildiği nesnelerde, tam karanlıktan çok

daha imalı ve ürkütücü, bulanık bir dış görünüm yaratan hafif bir ışıma oluşturunuyordu. Süzülmüş ay ışığı her zaman çevresindeki kasvetli karanlıkta çehreler çizermiş gibi olur ve Shorthouse karanlığın kuyusundan içeri bakıp, bu evin üst katlarındaki sayısız boş odasını ve geçitlerini düşündükçe, ay ışığıyla aydınlanmış meydanın güvenliğini, ya da bir saat önce terk etmiş oldukları sıcağı, aydınlık misafir odasını yeniden özlerken buldu kendini. Sonra bu düşüncelerin tehlikeli olduğunu fark ederek onları zihninden uzaklaştırdı ve tüm enerjisini şu andaki duruma yoğunlaştırmak için topladı.

"Julia Hala," dedi yüksek ve sert bir sesle, "şimdi bütün evi tepeden tırnağa dolaşmalı ve tam bir araştırma yapmalıyız."

Sesinin yankıları binanın her yanında yavaş yavaş kayboldu, bunu izleyen yoğun sessizlikte Jim halasına bakmak için döndü. Mum ışığında onun yüzünün şimdiden ölü gibi solgun olduğunu gördü; fakat kadın bir an için kolunu bırakıp Jim'e yaklaşırken fısıldadı:

"Aynı fikirdeyim. Kimsenin saklanmadığından emin olmamız gerek. İlk yapılacak şey bu."

Halası belirgin bir çabayla konuşmuştu, Jim ona takdirle baktı.

"Emin misin? Henüz çok geç değil..."

"Sanırım," diye fısıldadı kadın. Gözleri sinirli bir şekilde arkadaki gölgelerin ötesinde dolaşıyordu. "Oldukça eminim, sadece bir şey..."

"Nedir o?"

"Beni bir an bile yalnız bırakmamalısın."

"Herhangi bir ses veya görüntünün derhal araştırılması gerektiğini anladığın sürece tamam, çünkü tereddüt, korkuyu kabul etmek anlamına gelir. Bu da ölümcüldür."

Kadın bir an duraksadıktan sonra, biraz sarsılmış bir halde, "Kabul," dedi.

Halası, pelerinini omuzlarında taşır, Shorthouse, damlayan mumu ve sopayı elinde tutarken, kolkola, kendilerinden başka herkes için komik bir görüntü oluşturarak, sistematik bir araştır-

maya başladılar.

Sinsice parmaklarının ucunda yürüyüp oradaki varlıklarını panjursuz pencerelerden dışarıya belli etmemesi için mumu mümkün olduğu kadar siper ederek, ilk önce büyük yemek odasına girdiler. Görünürde bir mobilya parçası bile yoktu. Çıplak duvarlar, çirkin şömine rafları ve boş ocak ızgaraları onlara baktı. Her şeyin, onların bu davetsiz ziyaretlerini reddettiğini, onları sanki tüller arkasındaki gözleriyle izlediklerini hissettiler; onları fısıltılar izledi; gölgeler sessizce sağa sola uçtu; bir şey her an arkalarında onları izliyor ve onları yaralamak için bir fırsat kolluyor gibiydi. Oda boş olduğu zaman devam edegelen işlemlerin, onlar yeniden yollarına koyuluncaya kadar geçici olarak ertelendiği hissinden kaçınmak olanaksızdı. Yaşlı binanın tüm karanlık iç kısmı, uyanan, vazgeçmeleri, kendi işleriyle ilgilenmeleri için onları uyaran kötücül bir görüntüye dönüşmüştü; sinirlerdeki gerilim her an artıyordu.

Kasvetli yemek odasından çıkarak, aynı şekilde sessizliğe, karanlığa ve toza bürünmüş bir tür kütüphane veya sigara odasının katlanmış kapılarının arasından geçtiler; buradan tekrar holün arka merdivenlerinin üstüne yakın bir yere çıktılar.

Burada, önlerinde, aşağı bölüme doğru, bir tünelin siyah lekesi belirmişti ve –kabul etmek gerekirse– duraksadılar. Fakat sadece bir an. Gecenin en kötü bölümü gelmek üzereyken, hiçbir şeyden dönmemek gerekiyordu. Julia Hala, titreyen mumun zayıf ışığıyla aydınlanmış karanlık inişin ilk basamağında sendeledi ve Shorthouse bile, kararlılığın yarısının bacaklarından kaybolduğunu hissetti.

"Haydi, gel!" dedi Jim, otoriter bir sesle, sesi aşağıdaki karanlık, boş alanda kayboldu.

"Geliyorum," diye kekeledi kadın ve gereksiz bir şiddetle Jim'in kolunu yakaladı.

Biraz düzensizce taş merdivenleri indiler, bayat ve kökü kokulu, soğuk, nemli bir hava yüzlerine çarparak onları karşıladı. Merdivenlerin dar bir geçit boyunca yönlendikleri mutfak, geniş ve yüksek tavanlıydı. Oradan dışarıya doğru birkaç kapı açılıyor-

du –bazıları, içinde bayat ve kötü kokulu kavanozlar olan boş dolaplara, diğerleri ise, herbiri bir öncekinden daha az çekici olan korkunç, küçük ve uğursuz arka odalara açılıyordu. Döşemedeki karafatmalar kaçıp köşede duran bir iş masasına çarptıkları zaman, kedi büyüklüğündeki bir şey telaşla aşağıya atlayıp, taş döşeme boyunca aceleyle karanlığa doğru kaçtı. Her yerde son yerleşimin sezisi, bir hüznün, bir kasvet izlenimi vardı.

Ana mutfaktan ayrılarak bulaşık odasına doğru yürüdüler. Kapı aralık duruyordu, ardına kadar açtıklarında, Julia Hala hemen elini ağzına götürüp önlemeye çalıştığı tiz bir çığlık attı. Bir an için Shorthouse nefesini tutarak donmuş gibi kaldı. Sanki omuriliği birden boşaltılmış ve birisi oraya buz doldurmuştu.

Karşılarında, kapı girişindeki yollarının tam üstünde, bir kadın şekli duruyordu. Kadının karmakarışık saçları ve çılgınca bakan gözleri vardı, yüzü bir ölüm kadar beyaz ve dehşet içindeydi.

Kadın orada bir tek saniyelik bir süre boyunca kımıldamadan kaldı. Sonra mum titredi ve kadın yok oldu –tümüyle yok oldu, ve kapı artık boş bir karanlıktan başka hiçbir şeyi çerçevelemiyordu.

Jim sanki başka birisine aitmiş gibi çıkan ve ancak yarı yarıya kontrol edebildiği bir sesle, "Sadece çok kötü biçimde yanılan mum ışığı," dedi. "Haydi gel, hala. Burada hiçbir şey yok."

Kadını öne doğru çekti. Ayaklarının yerdeki takırtısı ve büyük bir yüreklilik gösterisiyle ilerlemeye devam ettiler, fakat Jim'in vücudu ve derisi yavaşça ilerleyen karıncaların istilasına uğramış gibi uyuşuyor ve kolundaki ağırlıktan, iki kişilik hareket gücü sarf etmekte olduğunu biliyordu. Bulaşık odası soğuk, çıplak ve boştu; her şeyden çok bir hapishane hüccresine benziyordu. Odanın çevresini dolaştılar, avluya açılan kapıyı ve pencereleri açmayı denediler, fakat onları güvenli bir şekilde sürgülenmiş olarak buldular. Halası yanında tıpkı rüyadaymış gibi yürüyordu. Kadının gözleri sıkıca kapalıydı ve sadece kolundaki baskıyı izler gibi görünüyordu. Onun cesareti Jim'i şaşkınlığa sürüklemişti. Aynı zamanda halasının yüzünde oluşan ve bir şekilde o anki

çözümleme gücünden kaçan, belirgin ve tuhaf değişikliği fark etti.

"Burada hiçbir şey yok halacığım," diye yüksek sesle çabucak tekrarladı. "Yukarı çıkıp evin geri kalan kısmını görelim. Sonra, içinde bekleyeceğimiz bir oda seçeriz."

Kadın, yanından hiç ayrılmadan uysalca onu izledi, mutfak kapısını arkalarından kilitlediler. Yeniden yukarı çıkmak ferahlatıcıydı. Holde öncekinden daha fazla ışık vardı, çünkü ay, merdivenlerin biraz aşağısına ilerlemişti. Tahtalar ağırlıkları altında gıcırdarken ihtiyatla yukarıya, evin üst bölümünün karanlık kemerine doğru çıkmaya başladılar.

İlk katta, araştırmalarının hiçbir sonuç vermediği, geniş, iki kişilik misafir odalarını buldular. Burada da hiçbir mobilya, ya da geçmişte oturanlardan bir iz yoktu; toz, boşlama ve gölgeler dışında hiçbir şey. Ön ve arka misafir odalarının arasındaki katlanabilen büyük kapıyı açtılar, sonra merdiven sahanlığına ilerleyip, yukarıya çıkmaya devam ettiler.

Yukarıya doğru bir düzineden fazla adım atmamışlardı ki, ikisi birden durarak dinlemeye başladılar, titreyen mum alevinin üstünden kaygıyla birbirlerinin gözlerine baktılar. Daha on saniye önce terk ettikleri odadan, yavaşça kapanan kapıların sesleri geliyordu. Bu tüm kuşkuların ötesindeydi; ağır kapıların kapanmasına eşlik eden gümleme ve bunu izleyen kilit dönmesinin keskin sesi.

Shorthouse tekrar aşağıya gitmek için dönerken, kısaca, " Geriye dönüp bakmalıyız," dedi alçak bir sesle.

Yüzü hayat dolu olan Julia Hala, ayakları elbisesine takılırken, bir şekilde , onun arkasından sürüklenmeyi başardı.

Öndeki misafir odasına girdikleri zaman, katlanan kapıların kapatılmış oldukları ortadaydı. Shorthouse onları tereddüt etmeden açtı. Nedense arka odadan ona bakan bir yüzle karşılaşmayı bekliyordu, fakat onu sadece soğuk ve karanlık hava karşıladı. İki odayı da birlikte ve olağandışı bir şeyle karşılaşmadan geçtiler. Kapıların kendi kendine kapanmış olduğunu kanıtlamak için her yolu denediler, fakat mumun alevini bile titreştirmeye yeterli

rüzgâr yoktu. Kapılar güçlü bir basınç olmadan oynamazlardı. Her şey bir mezar kadar sessizdi. Odaların tamamıyla boş, ve evin de tümüyle ölü olduğu yadsınamazdı.

Jim'in, halasına ait olduğunu zorlukla fark ettiği bir ses, dirseğinin dibinde, "Başlıyor," dedi.

Shorthouse kabullenen bir ifadeyle başını salladı ve zamanı not etmek için saatini çıkardı. Gece yarısına on beş dakika vardı, nelerin olduğunu tam olarak not defterine yazdı, bunu yapabilmek için mumu, kutusuyla birlikte döşemenin üstüne koydu. Onu duvara karşı güvenli bir şekilde dengeleyebilmesi, bir ya da iki saniyesini almıştı.

Julia Hala, her zaman, o anda aslında Jim'i izlemediğini, çünkü bir şeyin hareket sesini duyduğunu sandığı iç odaya doğru başını çevirmiş olduğunu ileri sürdü; fakat ne olursa olsun, ikisi de güçlü ve çok hızlı koşan bir ayak sesi olduğunu kesinlikle kabul ediyorlardı ve bir an sonra mum sönmüştü!

Fakat Shorthouse'un başına bundan daha fazlası gelmişti ve bunun halasının da değil, sadece kendi başına geldiği için talih yıldızına şükrediyordu, çünkü mumu dengelerken aldığı eğilme pozisyonundan doğrulurken ve mum tümüyle söndürülmeden önce, öne fırlayan bir yüz, onunkine öyle yaklaşmıştı ki, neredeyse ona dudaklarını dokundurabilirdi. Öfkeden köpüren bir yüzdü bu, karanlık, kaba yüz hatları ve öfkeli, vahşi gözler. Bu yüz sıradan bir insana aitti ve olağan, normal yüz ifadesiyle zaten kötüydü, kuşkusuz, fakat Jim'in yoğun ve saldırgan duygular içinde gördüğü şey, kötücül ve korkunç bir insan yüzüydü.

Havada hiçbir hareket yoktu, hızla koşturan ayak sesleri dışında –çoraplı veya sesi boğan bir şey giymiş ayaklar; yüzün belirmesi ve mumun hemen hemen aynı anda söndürülmesi.

Kendisini tutmak istemesine karşın, gerçek ve kontrol edilemeyen bu dehşet anında, halası ona tüm ağırlığıyla asılırken, neredeyse dengesini kaybeden Shorthouse ufak bir çığlık attı. Kadın hiç ses çıkarmadı, fakat onu tüm vücuduyla sardı. Neyse ki hiçbir şey görmemişti. Fakat koşuşan ayakların sesini işitmişti, Julia Hala'nın kendini kontrolü neredeyse hemen geri geldiği

için, Jim kurtulmayı ve bir kibrit yakmayı başardı.

Işıktan önce gölgeler efrafa kaçıştılar ve halası öne eğilerek sigara kutusunu ve değerli mumu yerden aldı. Sonra mumun hiç de üflenmiş olmadığını fark ettiler; mum ezilmişti. Fitol, sanki düz ve ağır bir alet tarafından dümdüz edilmiş olan mumun içine bastırılmıştı.

Yoldaşının, dehşetin üstesinden bu kadar çabuk nasıl geldiğini Shorthouse hiçbir zaman tam olarak anlayamadı; fakat onun kendini kontrol etme yeteneğine olan hayranlığı on kat artmıştı, aynı zamanda sönmekte olan kendi ateşinin de canlanmasına yardımcı olmuştu –Ve Jim, bunun için de ona yadsınılamayacak kadar minnettardı. Jim’e aynı şekilde açıklanamaz gelen bir noktada da, az önce tanık oldukları fiziksel güç gösterisiydi. Hemen, bir zamanlar duymuş olduğu “fiziksel medyumlar” ve onların tehlikeli görüngüleriyle ilgili öykülerin canlanan anılarını bastırdı, çünkü, eğer bunlar doğruysa ve halası veya kendisinden biri, farkında olmadan bir medyumsalar, bu lanetli evin zaten gırtlığına kadar dolu olan yükünü yoğunlaştırmasına onların sadece yardımcı oldukları anlamına geliyordu. Bu, koruyucu camı olmayan bir lamba ile üstü örtülmemiş bir barut deposunda dolaşmak gibi bir şeydi.

Bu nedenle, mümkün olduğunca az düşünerek, sadece mumu yaktı, ve bir üst kata çıkmaya başladı. Onunkine dolanmış olan kol titredi, bu gerçektir ve Jim’in kendi yürüyüşü bile çoğu kez aksıyordu, ancak, dikkatle birlikte ilerlediler, hiçbir şey bulamadıkları bir araştırmadan sonra, en üst kata doğru son basamakları tırmandılar.

Burada, kırılmış mobilya parçaları, kirli bambu iskemleler, çekmece kutuları, çatlak aynalar ve eskimiş karyolarla, ikinci derece hizmetçilerin odaları için kusursuz bir yuva buldular. Odaların, şimdiden orasında burasında örümcek ağları asılı meyilli alçak tavanları, küçük pencereleri ve kötü sıvanmış duvarları vardı –geride bırakmaktan memnun oldukları, sıkıcı ve kasvetli bir bölge.

Merdivenlerin tepesine yakın olan, üçüncü kattaki küçük

odaya girip, kendilerini bu maceranın geri kalan kısmında rahat ettirmeye hazırlanırken saat gece yarısını vuruyordu. Oda kesinlikle çıplaktı ve çılgına dönmüş seyisin kurbanını kovalayıp sonunda burada yakaladığı—daha sonra elbise dolabı olarak kullanılmıştı—oda olduğu söylenirdi. Dışarıda, dar merdiven sahanlığının ötesinde, az önce araştırmış oldukları hizmetçiler bölümüne doğru yukarı çıkan merdivenler vardı.

Gecenin soğuğuna karşın bu odanın atmosferinde, açık bir pencere için feryat eden bir hava vardı. Fakat bundan fazlası da vardı. Shorthouse bunu sadece, evin diğer kısımlarına oranla, burada kendine daha az hâkim olabildiği şeklinde tarif edebilirdi. Doğrudan sınırlar üstünde oynayan, dayanıklılığı yıpratıcı ve isteği zayıflatan bir şey vardı. Odaya gireli beş dakikadan az bir süre geçmiş olduğu halde bu sonucun farkındaydı, orada kaldıkları kısa süre içinde, ona göre bu deneyimin baş dehşeti olan bu yerde, dirimsel gücünün tümüyle azalmasına katlandı.

Gözleri yanıltacak bir parlama olmaması ve duvarda ve yerde hiçbir gölgenin oynamaması için, mumu dolabın içine, yere koyarak kapısını birkaç santimetre açık bıraktılar. Sonra pelerini yere serdiler ve sırtlarını duvara vererek, beklemek için oturdular.

Shorthouse merdiven sahanlığına açılan kapının bir metre kadar uzağındaydı; durumu, aşağıdaki karanlığa inen ana merdivenler için iyi bir görüş açısı ve ayrıca üst kata çıkan merdivenlerin de başlangıcını görmesini sağlıyordu; ağır sopa, kolay ulaşabileceği bir yerde, yanında yatıyordu.

Ay, artık evin oldukça üstüne yükselmişti. Gökyüzünden dost gözler gibi onları izleyen rahatlatıcı yıldızları açık pencereden görebiliyorlardı. Şehrin saatleri birer birer gece yarısını vurdular, ve sesler yavaşça azalıp yok olduktan sonra, rüzgârsız gecenin derin sessizliği yeniden her şeyin üstüne çöktü. Sadece, denizin derinden gelen hüzünlü uğultusu, havayı aldatıcı mırıltılarla doluruyordu.

Sessizlik, evin içinde korkunç bir hale gelmişti; korkunç diye düşündü, Jim, çünkü bu sessizlik dehşetin ön belirtisi olan sesler-

le her an bozulabilirdi. Bekleyişin gerginliği, sinirleri gittikçe daha şiddetle etkiliyordu; az da olsa konuştukları zaman fısıldaşıyorlardı, çünkü sesleri tuhaf ve yapay bir tonda çıkıyordu. Sadece tümüyle gece havasının neden olmadığı bir soğuk odayı istila etmiş ve üşümelerine neden olmuştu. Onlara karşı olan etkiler, bunlar her neyseler, yavaş yavaş onların kendilerine karşı olan güvenlerini ve kararlı davranma güçlerini ellerinden alıyorlardı; güçleri azalıyordu ve gerçek korkunun olasılığı, yeni ve korkunç bir anlam kazanıyordu. Jim, cesaretinin kendisini bir dereceye kadar ancak koruyabileceği, yanındaki yaşlı kadın adına titremeye başladı.

Kanının damarlarında çağladığını hissetti. Bu bazen o kadar yüksek sesle oluyordu ki, evin derinliklerinde başlamış olan diğer bazı sesleri uygun biçimde işitmesini engelliyormuş gibi geliyordu ona. O seslere ne zaman dikkatini kilitlese, hemen kesiliyorlardı. Sesler kesinlikle onun yakınına gelmedi. Ancak, evin alt bölümlerinde bir yerlerde, bir hareketin devam etmekte olduğu düşüncesinden kendisini bir türlü kurtaramıyordu. Kapıları son derece tuhaf bir şekilde kapanmış olan misafir odasının tabanı çok yakın görünüyordu; sesler bundan daha ötedeydi. Jim, kaçışan karafatmaları, kasvetli küçük bulaşık odasıyla büyük mutfakı düşündü; fakat, şu veya bu şekilde, bu sesler oradan da geliyormuş gibi görünmüyordu. Elbette evin dışında da değildiler!

Sonra, gerçek birden şimşek gibi beyinde çaktı ve bir anlık bir süre için, ona, kan akımı durmuş ve buza dönüşmüş gibi geldi.

Sesler hiç de alt katta değildi, onlar üst kattaydılar –üst katın; kırık mobilya parçaları, alçak tavanları ve kapalı pencereleleriyle o korkunç kasvetli hizmetçi odalarında bir yerden geliyorlardı– kurbanın ilk kez taciz edildiği ve oradan ölümüne yürüdüğü üst kattan.

Ve sesin nereden geldiğini keşfettiği anda, Jim onları daha berrak şekilde işitmeye başladı. Bu, tepelerindeki geçitte sinsice odalara girip çıkan ve mobilyaların arasında dolaşan bir ayak sesiydi.

Buluşunu onun da paylaşp paylaşmadığını görmek için hızla yanında hareketsiz oturan şekle gizlice baktı. Dolabın kapısındaki bir çatlaktan gelen zayıf mum ışığı, beyaz duvara karşı kadının keskin hatlı yüzünü canlı bir rölyefe dönüştürüyordu. Fakat, nefesini tutmasına ve yeniden bakmasına neden olan, başka bir şeydi. Halasının yüzüne olağandışı bir şey gelmişti ve sanki tüm hatlarına bir maske gibi yayılıyordu, derin çizgileri yumuşatmış, ve deriyi her yana doğru bir parça öylesine germişti ki, kırışıklıklar kaybolmuştu; bu, halasının yüzüne –yaşlı gözlerin dışında– gençlik, ve neredeyse çocukluk görüntüsü getirmişti.

Konuşmasını engelleyen bir şaşkınlıkla bakakaldı –neredeyse dehşete yakın bir şaşkınlık. Evet, gerçekten de bu halasının yüzüydü, fakat onun kırk yıl önceki yüzü, bir kızın saf ve masum yüzü. Dehşetin insan yüzündeki tüm diğer duyguları sildiği ve var olan ifadeleri yok ettiği hakkındaki o tuhaf etkinin öykülerini duymuştu; fakat bunun gerçekten doğru olduğuna, ya da sadece şimdi gördüğü şey kadar korkunç bir anlam taşıyacağına inanmamıştı. Çünkü, üstün gelen korkunun müthiş imzası, yanında oturan genç kız yüzünün tüm saflığına açıkça atılmıştı; Jim'in yoğun bakışını hisseden kadın, ona bakmak için dönünce, göreceği şeyden kaçınmak üzere içgüdüsel olarak gözlerini kapadı.

Ancak, bir dakika sonra duyguları kontrol altında olarak döndüğü zaman, büyük bir ferahlamayla başka bir yüz ifadesi gördü; halası gülümsüyordu ve suratı ölü beyazı olmasına karşın o korkunç peçe kalkmış, normal görüntüsü geri gelmişti.

Bu anda Jim'in söylemeyi düşünebildiği tek şey, sadece, "Bir şey mi var?" oldu. Ve yanıt, böyle bir kadından gelebilecek kadar zarifti.

"Kendimi üşümüş –ve biraz da korkmuş hissediyorum," diye fısıldadı.

Jim pencereyi kapatmayı önerdi, fakat kadın onu tutarak engel oldu, bir an için bile yanından ayrılmamasını istedi.

"O yukarıda biliyorum," diye tuhaf bir yarım gülüşle fısıldadı. "Ama kesinlikle yukarı çıkamam."

Fakat kendilerini kontrol etme umutlarının hareket etmelerin-

de yattığını bilen Shorthouse başka türlü düşünüyordu.

Jim, brandy matarasını çıkardı ve insanın her şeyin üstesinden gelmesini sağlayabilecek kadar sert olan nefis içkiden bir bardak doldurdu. Kadın onu hafifçe titreyerek yudumladı. Şimdi Jim'in tek düşüncesi, halasının çökmesi kaçınılmaz olmadan evden dışarı çıkmaktı ; fakat, kuyruğunu kısıtayıp düşmandan kaçmak güvenli bir şekilde yapılamayabilirdi. Artık hareketsiz kalmak olanaksızdı; her an kendine olan güveninin azaldığını ve çaresizliğini hissettiği için, saldırgan önlemler alınması yaşamsal önem taşıyordu. Üstelik, hareket düşmana doğru yapılmalıydı, ondan uzağa doğru değil; olayların doruk noktası, eğer gerekliyse ve bundan kaçınılamıyorsa, cesaretle karşılanmalıydı. Bunu şimdi yapabiliirdi; fakat on dakika sonra kendisi için, daha kötüsü ikisi için, hareket edecek gücü bulamayabilirdi.

Bu arada, üst kattaki sesler, ara sıra oluşan tahta gıcırıltılarının eşliğinde, daha yükselmiş ve daha yakınlaşmıştı. Sinsice ilerleyen kimse, zaman zaman beceriksizce mobilyalara takılıp sendeliyordu.

Alınan muazzam içki dozunun etkisini göstermesi için birkaç saniye bekleyip, bu şartlar altında bunun kısa bir süre devam edeceğini bilen Shorthouse, yavaşça ayağa kalktı ve kararlı bir sesle konuştu:

"Şimdi, Julia Hala, yukarı çıkacağız ve bu gürültünün nedenini bulacağız. Sen de gelmelisin. Anlaşmamız buydu."

Sopasını kaptı ve mumu almak için dolaba gitti. Zorlukla soluk alan ince bir şekil yanında yükseldi ve Jim çok zayıf bir sesin, "gelmeye hazırım," gibi birşeyler söylediğini duydu. Kadının cesareti onu hayrete düşürmüştü; bu, Jim'inkinden çok daha fazlaydı ve damlamakta olan mumu önlerinde tutup birlikte ilerlerken, yanında titreyen, beyaz yüzlü bu yaşlı kadından yayılan gizli bir güç, Jim'in gerçek esin kaynağıydı. Bu güç, Jim'i utandıran ve onun verdiği destek olmasa Jim'in bu durumla başa çıkmaktan aciz kalacağı, muazzam bir şey içeriyordu.

Tırabzanların arkasındaki siyah boşluktan gözlerini kaçırarak karanlık merdiven sahanlığını geçtiler. Sonra, her an daha da

yükselen ve yaklaşan seslerle buluşmak için dar merdivenleri çıkmaya başladılar. Merdivenlerin yarısına doğru Julia Hala tökezledi ve Shorthouse onun kolundan tutmak için döndü, tam o anda tepelerindeki hizmetçiler koridorunda korkunç bir çatırtı oldu, hemen ardından, dehşet ve imdat çağrılarının içinde eridiği keskin ve acı dolu bir çığlık bunu izledi.

Onlar daha kenara çekilemeden veya bir adım inmeden, tepelerindeki geçitten, dehşetten kendini kaybetmiş, tam hızla, her adımda üçer basamak atlayan birisi, onların bulunduğu merdivenlere doğru aceleyle fırladı. Adımları hafif ve kararsızdı; fakat onların hemen arkasında başka bir şahsın daha güçlü ayak sesleri vardı, merdivenler sanki sallanıyordu.

Uçuşan ayak sesleri karmaşası üstlerine gelirken, Shorthouse ve yoldaşı kendilerini duvara yapıştıracak zamanı ancak bulmuşlardı. Ve olası en küçük aralıkla, peşpeşe iki kişi tam hızla koşarak yanlarından geçti. Bu, binanın gece yarısı sessizliğini bozan kusursuz bir kasırgaydı.

İki koşucu, izlenen ve izleyen, hiçbir engellemeyle karşılaşmadan durdukları yerde onların içinden geçmişlerdi ve şimdi aşağıdaki tahtaları gümbürdeterek önce birincisi, sonra da diğeri oraya varmışlardı. Ancak, Jim ve halası kesinlikle hiçbir şey görmemişlerdi –ne bir el, ne bir kol, ne bir yüz ve hatta, ne de uçuşan kumaşların bir parçası.

İkinci bir sessizlik oldu. Sonra birincisi, ikisi arasında daha hafif ve izlenen kişi olduğu belli olan, kararsız adımlarla koşarak, Shorthouse ve halasının az önce terk ettikleri odaya girdi. Daha ağır olanı onu izledi. Oradan, itişme, soluma, bastırılan çığlık sesleri duyuldu ve sonra, merdiven sahanlığına –ağır bir şey taşıyarak yürüyen bir kişinin adımları çıktı.

Bunu yarım dakika kadar süren ölü bir sessizlik izledi, sonra havanın içinde hızlı bir hareketin sesi duyuldu, bunu da evin derinliklerinden gelen, ağır bir şeyin yere –holün taş döşemesinin üstüne– çarpmasından oluşan donuk bir gümlleme izledi.

Sonra yine kesin sessizlik ortalığa hâkim oldu. Hiçbir şey kılmıdamadı. Mumun alevi titremiyordu. Zaten tüm bu süre içinde

hiç titrememişti. Ve hava da herhangi bir hareket nedeniyle karışmamıştı. Dehşetten donakalan Julia Hala, yoldaşını beklemeden, el yordamıyla aşağıya inmeye başladı; kendi kendine hafifçe ağılıyordu, Shorthouse kolunu ona dolayarak, kadını yarı yarıya taşıırken, onun bir yaprak gibi titrediğini fark etti. Küçük odaya gitti, yerden pelerini aldı ve kolkola, çok yavaş yürüyerek, bir kelime konuşmadan ve bir kez bile arkalarına bakmadan, üç katın merdivenlerini aşağıya kadar indiler.

Holde hiçbir şey görmediler, fakat aşağıya kadar olan tüm yol boyunca, onları birinin izlediğinin bilincindeydiler; adım adım; hızlı indikleri zaman O geride kalıyordu, ve daha yavaş ilerledikleri zaman da O onlara yetişiyordu. Fakat bir kez bile onu görmek için arkalarına bakmadılar ve merdivenin her kıvrılışında, üst merdivenlerde onları izleyen dehşeti görebilecekleri korkusuyla gözlerini yere indirdiler.

Titreyen elleriyle, Shorthouse ön kapıyı açtı, ay ışığına doğru yürüyüp, denizden onlara doğru esen serin gece havasından derin bir nefes çektiler.

GERÇEĞE AIT BİRKAÇ AKSESUAR

Çeviren: Dilek Başgürdoğa

Martin, şaşkınlık içinde dakikalarca, kır yolundaki işareti inceledi. İşaretteki isimler beklediği gibi değildi, uzaklıklar verilmemişti. Birden, haritanın eksik olduğunu düşündü. Haritayı işaretin üzerine yayarak daha yakından incelemek için eğildi. Rüzgâr, haritanın köşelerini yüzüne çarpıyordu. Küçük yazılar solgun ışıktaki neredeyse okunamıyordu. Ve, üç kilometre evvel yanlış bir yola saptığını anladı oysa ki bunu önceden de anlayabilirdi.

O dönemeci hatırladı. Yol davetkâr duruyordu; bir an teredüt etmişse de o yolu takip etmiş ve her gezgin gibi şansına güvenerek "kestirme yol" olabileceğini düşünmüştü. Kestirme tuzağı insan doğası kadar eskidir. Bir müddet, sırayla, işaretteki yazıları ve haritayı yakından inceledi. Akşam karanlığı çöküyordu ve sırt çantası iyice ağırlaşmıştı. İşaret ve harita arasında bir uygunluk göremedi, bir belirsizlik duygusuyla işkillendi. Garip bir çaresizlik, hayal kırıklığı hissetti. Düşünceleri giderek daha da karmaşıklaştı. Bir karar vermek çok güçtü. "Aklım karıştı, yorgun olmalıyım." diye düşündü; sonunda en olabilecek yolu seçti; "Eninde sonunda beni bir hana götürür," diye düşünerek işini şansa bıraktı ve hızlıca hareket etti. Seçtiği yoldaki işarette, ne zaman baksa dans eden ve değişen, küçük, ince harflerle "Litacy Tepe-si'ne" yazıyordu; fakat isim haritada görülemiyordu. Ancak, o da kestirme yol gibi davetkârdı. Yine, benzer bir dürtü seçimini etkiledi. Yalnız bu defa daha zorlayıcı, neredeyse kaçınılmaz idi.

Kırın olağandışı yalnızlığı âdeta üzerine çöktü. Yol üç yüz metre kadar düz gitti, sonra sonsuz boşluğa doğru akan bir nehir

gibi kıvrıldı; kenarlarında bir sıra oluşturan koyu mavi-yeşil çalıların, yukarılara doğru gökkuşağı boyunca saçılmasının ve orada burada bir başına duran çamların bir açıklaması yoktu. Meraklandı. O öğlen başka birçok şeyin de bir açıklaması yoktu: kestirme yol, karartılmış harita, işaretteki isimler, dağınık dürtüleri ve giderek artan bir huzursuzluk ruhuna sıkıntı veriyordu. Bütün bunlar bir açıklama gerekiyordu, belki de izah daha doğru bir kelimeydi. Bu küçük yalnız ağaçlar anlamasını sağlamıştı: Neden yolunu bu denli kolay kaybetmişti ki? Neden yönünü bulmak için muğlak tesirler altında kaldı? Neden buradaydı –tam olarak *burası*? Ve, neden "Litacy Tepesi"ne gitti?

Sonra, kırın karanlığı ortasında güneş gibi parlayan yeşil bir alan boyunca çalılıklarda uzanan bir şey gördü. Panorama üzerinde bir leke, önemsiz, yırtık pırtık pis bir giysiye iliştilmiş yama, üstelik korkunç canlılıkta, ve akli önce –aslında Almancası ilkokul düzeyindeydi– İngilizceye rağmen Almancaya gitti. Garip bir şekilde, *Lump* ve *Lumpen* aklına geldi. O anda sanki gözleri onları seçebilmiş gibi; tabii sesleri yansıtan kelimelermişçesine çok doğru ve manalı göründüler. Ne "rags" ne de "rascal" gördüğüne uymaktaydı. Doğrusunu Almancada bulabilirdi.

Hesaba katmadığı, önemsemediği bir şey vardı. Yine de gözden kaçmış gibi görünüyordu. Biraz sonra, serseri oturur vaziyette, Almanca saati sordu. Ve Martin, hiç çekinmeden, üstelik Almanca cevapladı, "*halb sieben*" –altı buçuk. İçgüdüsel tahmini doğrudu. Az sonra saatine baktığında tahmini doğru çıktı. Adam serserilerin üstü kapalı küstahlığıyla "Teşekkür ederim; çok minnettarım," derdi. Saatine bakmamış olan Martin için başka bir doğru tahmindir bu.

İssiz yol boyunca merak dolu karmakarışık düşünce ve duygularla yürüyüşünü hızlandırdı. Her nasılsa, sorunun kendisini ve Almanca olarak geleceğini önceden kestirmişti. Buna rağmen telaşlanmış ve korkmuştu. Bu defa başka bir şey onu telaşlandırıp ürküttü. Soru, garip bir biçimde gelecekti, ki gelmişti. Pejmürde kahverengi şey soru sormak için ayağa kalktığında, bir diğeri –yırtık pırtık olanı– çimlerde uzanmaya devam etti. İki kişiydi-

ler. Her bir yüzü net olarak gördü. Yanlarından geçerken, dağınık sakalların ardında, eski püskü, kenarı aşağı kıvrılmış şapkaların altında, hoşnutsuz, dikkatli, zeki bakışlar yakaladı. Gözler ona bakmaya devam etti. Unutmamak için gözlere iyice baktı. Ve, dehşetle, bu iki yüzü sıradan serseriler için çok düzgün, iyi ve sevimli buldu. Adamlar gerçekten serseri değildi. Kılık değiştirmişlerdi. "Nasıl da gizlice izlediler beni!" diye düşündü, karan yolda aceleyle giderken, gerçekte, kırım kendisi için ne kadar yalnız ve perişan olduğunu anladı.

Gergin ve sıkıntılı vaziyette, yoluna devam etti. Kaygı verici, solgun yolda, çivili botlarının ne denli gereksizce gürültü çıkarttığını düşünürken, onu usandıracak duruma getirmiş onca açıklamasız şeyin yanında, bir saldırıyla karşılaştı. Bundan tek bir sonuç çıkıyordu: Bütün bu olan bitenlerin onunla bir ilgisi yoktu, yaşadığı şaşkınlık ve sersemlik yüzünden başka birinin işine bulaşmış ve başkasının yaşamını ihlal etmişti. Bazı, gerçek olmayan *öngörülerin* sebep olmasıyla, kendisini başka birinin küçük dünyasını etki altında bırakan bir grup yabancı güçlerin arasında buldu. Farkında olmadan, bir yerde, bir kapı eşiğinden geçmişti, tıpkı bir saldırgan, kulak misafiri ve röntgenci gibi. Dinliyor, dikizliyordu, kulak misafiri olduğu şeyleri bilmeye gerek yoktu, çünkü başka birine söylenmişti. Denizdeki gemi misali, alıcısı tam olarak ayarlanmadığından yorumlanamayan telsiz mesajları yakalıyordu. Dahası bu mesajlar birer uyarıydılar!

Korku üzerine gece gibi düştü. Ne aslını ne de maksadını bildiği, idare edemediği kurnazca örülmüş bir ağa, bir gizli güce yakanmıştı. Kendisinden çok başkası için tasarlanmış, dikkatlice planlanmış ve kurulmuş büyük bir ruhani tuzağa düşmüştü. Kırım görünüşünde, günün o vaktinde ya da kendi halindeki bir şey, onu baştan çıkarmıştı. Varlığından bile haberdar olmadığı bir zafı yüzünden kolaylıkla kapılmıştı. Korkusu hemen dehşete dönüşmüştü.

Olacak şey öyle bir sürat ve yoğunlukta oldu ki her şey bir dakikaya sıkıştırılmış görünüyordu. Çabucak ve birden. Gerçekten kaçınılmazdı. Bir adam tamamen sahte bir sarhoşlukla sall-

narak, yolun aşağısına onu karşılamaya geldi, o serseriydi bu ve Martin geçmesi için yol verdiğinde, bir anda, saldırmak için yerini değiştirdi. Az sonra, adam üzerindeydi. Hamle apansız ve korkunç olmasına rağmen arkasında koşturan diğer adamı gördü, Martin'in bacaklarını yakalayıp onu yere çarptı. Vuruşlar ardı sıra gelmeye başladı sonra. Loş bir karaltı gördü; karşı gelmenin mümkün olmadığı, ansız ölümcül bir bulantı, onu azami güçsüzlüğe saptırdı. Ateşimsi bir şey boğazını kapladı ve ağzından boşalan beyaz tatlı şey nefesini kesti. Dünya karanlığın içine, derinliklere gömüldü.

...Nihayet, bütün bu korku ve karmaşa arasında zihninde iki berrak düşünce belirginleşti: serserilerin ilki, çalılıkların arasından, çift hamlede sıvışmış ve sonra onu yolun aşağısında pusuya düşürmüştü; vücudunda kıyafetlerinin altında duran ve onu sıkı tutan bağlarından sanki ağır birşeyler koptu.

Birdenbire, karanlık tamamen kayboldu. Kendini, işaretin üzerine dayadığı haritaya dikkatlice bakarken buldu. Rüzgâr haritanın köşelerini yanağına çarpıyordu ve artık rahatça görebildiği isimleri inceliyordu. Bu isimler işarette aradığı isimlerdi, harita bunları doğru bir şekilde veriyordu. Hepsi tam ve olması gerektiği gibi. Varmış olmayı istediği köy alacakaranlıkta üç kilometreden kolayca seçilebiliyordu. Şaşırmış, altüst olmuş, düşüncemez halde, haritayı cebine tıktırdı, tek bir saniyeye sığmış, ızdırap dolu, bunaltıcı bir kâbustan yeni uyanmış bir adammışçasına kalakaldı. Aniden, kısa adımlarla koşmaya başladı; ter bastı; bacakları güçsüzleşti, nefesini idare etmesi zorlaştı. Sadece, korkunç fikre kapılmasına sebep olan o işaretten onu bir an önce uzaklaştıracak, çok kuvvetli bir arzusun bilincindeydi. Martin –tatilini geçiren bir muhasebeci– ruhani durumların olabileceği böyle bir dünyayı asla hayal etmemişti. Olanların tümü işkenceydi. Bazı çalışanların ve yöneticilerin, onun masum dünyasına düzenledikleri tertipten daha kötüydü. Hiç durmadan koştu. Olup bitenlerin, gerçekte onunla bir alakası olmadığına dair garip inancını sürdürüyordu. Başkasının sırlarını istemeden duymuştu. Başkasına yapılan uyarıyı kendi üzerine almış ve böylece,

uyarının yönünü değiştirerek gerçek sahibini bulmasını engellemiştir. Bu, kelimelerin ötesinde şaşkınlık vericiydi. Kusursuz ve yetkin ruhunun dengesini altüst etti. Şimdi, uyarı, alamayacak ya da almayacak olanındı.

Bununla beraber, ruhsal çabası kaçınılmaz olarak daha dingin bir tepki ve bir ölçü soğukkanlılık getirdi. Yaklaşan ışıklarla yavaşladı ve makul bir hızla devam etti. Hana ulaşılmış, bir odası kontrol edilmiş ve tutulmuş, günahkâr açlığını gidermek ve kendine gelmek için akşam yemeğine büyük porsiyon levrek ısmarlanmıştı. Garip hisler çoğunlukla sona ermiş, artık her şeyin yalın, tekin olduğu, açıklama bekleyen dünyasında tuhaf duygular yok olmuştu. Belirsiz bir huzursuzlukla birlikte, aslında gerçek korku tamamen gitmişti, yemek sonrası pipo tütürmek ve insanlarla çene çalmak için hanın barına girdi, tam keyfi yerine gelmek üzereyken, diğer uçta arkası ona dönük, bara dayanmış iki kişi gördü. Anında, bardakta yansıyan yüzlerini gördü, ve pipo dişlerinin arasından neredeyse kaydı. İyi tıraş edilmiş, parlak yüzler; konuşurlarken bir ya da iki Almanca kelime yakaladı. Gayet iyi giyinmişlerdi, ikisi de erkekti, dikkat çekici bir özellikleri bulunmuyordu; tüvit ve yürüyüş botlarının içinde tatillerini geçiren iki turist olabilirlerdi. İçkilerini ödediler ve ayrıldılar. Hiçbir şekilde, onlarla yüz yüze gelmedi; yine her yanını ter bastı, şiddetli ateş ve üşüme bedeninde gidip geldi; serserileri hemen hatırladı, bu defa, kılıklarını değiştirmemişlerdi, *en azından o ana kadar*.

Korkunun dönüşüyle, ürküntü içerisinde, sönmüş piposunu çılginca üfleyerek olduğu yerde kalakaldı. Bu adamların, kesin olarak, onunla bir işi olmadığını düşündü ve dahası, karışmaya hakkı yoktu. *Öyle bir pozisyonu yoktu*; ters olurdu bu... Fırsatını bulsa bile. Ve, fırsatın yaklaştığını hissetti. Konuşulanları gizlice dinlemişti, ve bir faydası olsa, hayat kurtarsa bile hiçbir şekilde bilme hakkının olmadığı türde bilgilere rastlamıştı. Daha sonra olabilecekleri beklerken, dehşete kapılmış durumda, sessizce yerinde oturdu.

Fakat, hiçbir şey açıklığa kavuşmadan, akşam oldu.. Hiçbir şey olmadı. Rahatsız uyudu. Otelde, yaşlı adamdan başka hiç

kimse yoktu, belli ki kendisi gibi turistti. Altın çerçeveli bir gözlük takıyordu ve sabahleyin hancıya Litacy Tepesi'ne giden yolu soruşuna kulak misafiri oldu. Dışleri çatırdamaya başladı ve dizlerine bir güçsüzlük geldi. Martin, hancıdan önce davranıp "Kavşaktaki işaretten sola dönüyorsunuz," diyerek araya girdi. "Yaklaşık üç kilometre ötede bir işaret göreceksiniz, altı kilometre kadar ileride." diyerek devam etti. Fakat, nasıl bilmişti; dehşete kapıldı; "Ben, zaten, o tarafa gidiyorum, sakıncası yoksa, bir süre size eşlik edeceğim." dedi. Kelimeler, ansızın ve yersiz, kendiliğinden ortaya çıkmıştı. Oysa, tamamıyla ters yöne gidecekti. *Adamın yalnız gitmesini istemedi.* Ne varki, yabancı teklifine yanaşmadı. Teşekkür etti... Üçü birden, otelin önündeki atların yanında dururken salına salına yürüyen bir serseri, şöyle bir etrafı yokladı ve saatin kaç olduğunu sordu. Altın çerçeveli gözlüğü olan adam soruyu cevapladı.

Serseri, "Teşekkür ederim, çok minnettarım," dedi. Yavaşça, salınarak ilerlerken, bir yandan, konuşkan hancı İngiltere'de yaşayan Almanların sayısından ve Teutonic istilasının genişlemesinin bir tehdit olduğundan bahsediyordu.

Fakat, Martin bunu duymadı. Düşüncelerini düzene koymak için iki kilometre kadar ötedeki ağaçlıklı alana doğru gitti. Bütün bunlara bitkin ve dehşete düşmüş olması sebep olmuştu. Şiddetli bir acı ve üzüntü ona eziyet ediyordu. Defalarca durmaya karar verdi, ancak bir şey ona karışma hakkının olmadığını fısıldayıp durdu. Nasıl olmuştu da kulak misafiri olduğu bir şeye inanmış ve dikkate alabilmişti? Nasıl olmuştu da bir başkasının hayatının giz dolu, tehlikeli yönüne karışmıştı? İçindeki bir huzursuzluk adamakıllı düşünmesini engelliyordu. Yabancı, onun bir deli olduğunu düşünecekti. Elle tutulup gözle görülecek, var olan bir şey yoktu...İçinden geçenleri bastırdı... ve sonunda, korku ve tedirginlik içinde yoluna devam etti.

Tatilinin son iki günü şüphe, soru ve işaretlerle darmaduman olmuştu; bütün bunların ne anlama geldiği Litacy Tepesi'ndeki cinayeti öğrenince ortaya çıktı. Öldürülen adam, altın çerçeveli gözlük takıyordu ve büyük miktardaki şahsi parasını kemerinde

taşıyordu. Nefesi tutulmuştu. Ve, polis ne zamandır iki tuhaf Alman serserinin izini sürüyordu.

SÖZÜNÜN ERI

Çeviren: Savaş Alkım

Saat gecenin on biriydi ve genç Marriott kendini odasına kitlemiş, var gücüyle ders çalışıyordu. Edinburgh Üniversitesi'nde bir "Dördüncü Sene Adamı" idi ve bilhassa bu sınav uğruna o kadar çok harcama yapmıştı ki, ailesi onu orada tutmak için gereken parayı artık karşılayamayacağını açık seçik ifade etmişti.

Kiraladığı odalar ucuz ve pasaklıydı, ama tüm parası ders ücretine gidiyordu. Bu yüzden, Marriott sonunda aklını başına toplayıp ya bu dersi geçmeyi, ya da bu yolda ölmeyi kafasına koymuştu ve birkaç haftadır ölümlü bir adamın yapabileceği en sıkı şekilde çalışıyordu. Yitirdiği parayı ve zamanı telafi etmeye çalışıyor, bunu da, ikisinin de kıymetini hiç anlamadığını kesinkes ortaya koyan bir şekilde yapıyordu. Çünkü hiçbir sıradan insan –ve Marriott her yönüyle sıradan bir insandı– er geç bedelini ödemeksizin kafasını bu kadar işine veremezdi.

Öğrencilerin arasında parmakla gösterilecek sayıda dostu ve arkadaşı vardı, bu bir avuç kişi de sebatla çalıştığını bildikleri için onu geceleri rahatsız etmemeye söz vermişlerdi. İşte bundan dolayıdır ki, bu özel gecede, kapı ziline çalındığının ve bir ziyaretçisi olduğunun farkına, şaşkınlıktan çok daha şiddetli duygularla vardı. Kimisi böyle bir durumda zili susturur, sonra sessizce işine dönerdi. Ama Marriott onlardan biri değildi. Asabiydi. Ziyaretçinin kim olduğu ve ne istediği düşüncesi kafasına takılır, bütün gece aklından çıkmazdı. Bu yüzden yapılacak tek şey ziyaretçiye olabildiğince çabuk içeri almak –ve tekrar dışarı atmaktır.

Ev sahibesi saat tam onda yatmıştı ve bu saatten sonra hiçbir şey onun zilin sesini duymuş gibi yapmasını sağlayamazdı, böy-

lece Marriott kitapların arasından, ziyaretçisinin gelişine dair hiç de hayra alamet olmayan bir nidayla sıçradı ve bizzat kendisi içeri almak için hazırlandı.

Gecenin bu geç vaktinde Edinburgh kasabasının sokaklarında in cin top oynuyordu –Edinburgh için geç bir saatti– ve Marriott'un üçüncü katta yaşadığı sakin F... Sokağı'nda, sessizliğin bozulduğu pek nadirdi. Odanın diğer ucuna giderken zil gereksiz bir curcunayla ikinci kez çaldı ve Marriott kapının kilidini açıp, bu çifte rahatsızlık karşısında yüreğinde hatırı sayılır bir öfke ve kızgınlıkla küçük koridora süzüldü.

"Bütün dostlarım sınava çalıştığımı biliyorlar. Neden böyle münasebetsiz bir saatte huzurumu kaçırsınlar ki?"

Binanın sakinleri, Marriott'un kendisi gibi tıp öğrencileri, başka bölümlerden öğrenciler, perişan mahkeme kâtipleri ve mesleği bu kadar belirli olmayan kişilerdi. Her katı belli bir derecenin üzerinde açılmayan gaz lambalarıyla loş bir şekilde aydınlatılmış taş merdiven, tırabzan ya da halı gibi lüksleri bulunduğunu iddia etmeksizin sokak seviyesine kadar iniyordu. Merdiven kimi katlarda daha temizdi. Bu, o katın sahibesine göre değişirdi.

Görünüşe göre sarmal merdivenin akustik özellikleri bir tuhaftı. Açık kapının yanında elinde kitabıyla duran Marriott, her an ayak seslerinin sahibinin görüş alanına gireceğini sanıyordu. Botların sesleri öyle yakın ve gürültülüydü ki, yaklaşımlarıyla orantısız hareket ediyorlar gibiydi. Bunun kim olduğunu merak ederek, işini böyle yanda bıraktırmaya cüret eden şahsa en soğuk selamlarını sunmaya hazırlandı. Ama hiç kimse görünmedi. Ayak sesleri neredeyse burnunun dibindeydi, yine de görünürlerde kimsecikler yoktu.

Aniden tuhaf bir korku çöktü üstüne –bir halsizlik ve sırtından aşağı inen bir ürperti. Bununla beraber, his geldiği kadar çabuk kayboldu ve genç adam görünmeyen ziyaretçisine seslenmekle, kapıyı çarpıp kitaplarına dönmek arasında bir karara varmaya çalışırken, rahatsızlığın sorumlusu köşeyi çok yavaş dönecek ortaya çıktı.

Bir yabancıydı bu. Kısa boylu ve geniş gövdeli genç bir

adamdı gördüğü. Adamın yüzü tebeşir rengiydi ve son derecede parlak olan gözlerinin altı kalın çizgilerle bezenmişti. Yanakları ve çenesi traşsız, genel görünüşü özensiz de olsa hiç şüphesiz bir beyefendiydi, çünkü şık giyinmişti ve kendine özgü bir havası vardı. Ama, en tuhafı şapka giymemesi ve elinde taşımamasıydı; üstelik bütün akşam boyunca kesintisiz yağın yağmura karşın, bir pargesü veya şemsiyesi yokmuş gibi görünüyordu.

Marriott'un zihninden yüzlerce soru fırlayıp dudaklarına hücum etti, bunların önde gelenleri "Sen de kimin nesisin?" ya da "Tanrı aşkına, benimle ne işin var?" idi. Ama bunlardan hiçbirini kendilerini sözcüklerle ifade edecek fırsatı bulamadılar, çünkü ziyaretçi başını biraz çevirince koridordaki gaz lambasının ışığı, suratına yeni bir açıyla vurdu. Marriott onu bir anda tanıyıverdi.

"Field! Aman Tanrım! Bu sen misin?" diye sordu.

Dördüncü Sene Adamı önsezilerden yoksun değildi ve çok hassas tedavi gerektiren bir vakayla karşı karşıya olduğunu derhal kavrayıverdi. Gerçek bir düşünce süreci olmaksızın, nice zamandır beklenen felaketin vuku bulduğunu ve bu genç adamın babası tarafından kapının önüne konduğunu hissetti. Yıllar önce özel bir okulda beraber okumuşlardı ve o günden beri topu topu bir kez karşılaşmalarına rağmen, aileleri yakın oturduğu ve kız kardeşleri arasında sıkı bir muhabbet bulunduğu için onun hakkında hayli ayrıntılı haberler almıştı. Genç Field daha sonraları aklını kaçırmıştı, bunu duyduğunu hatırlıyordu – içki, kadın, afyon ya da benzer bir sebepten ötürü– tam olarak çıkaramıyordu.

"Gel içeri," dedi hemen, öfkesi kaybolmuştu. "Yolunda gitmeyen birşeyler olduğunu görebiliyorum. Gel ve anlat, belki bir faydam dokunur..." Başka ne diyeceğini bilemez haldeydi ve devamlı kekeliyordu. Yaşamın karanlık tarafı ve bunun korkusu, onun kitaplar ve düşlerden oluşmuş küçük atmosferinden çok daha uzaklarda yatan bir dünyaya aitti. Ama sonuçta bir erkeğin yüreğine sahipti.

Koridorda arkadaşına eşlik edip giriş kapısını ardından özenle kapattı ve bunu yaparken, berikinin kesinlikle ayık olmakla beraber bacaklarının üzerinde durmakta zorlandığını, kuşkusuz,

fazlasıyla yorgun düştüğünü fark etti. Marriott sınavlarını geçemeyebilirdi, ama hiç değilse açlığın –şayet yanılmıyorsa akut açlığın– bulgularını, yüz yüze geldikleri anda tanımıştı.

"Gel içeri," dedi neşeyle, sesinde yapmacıksız bir şefkat vardı. "Seni gördüğüme sevindim. Azıcık birşeyler atıştırıracaktım, sen de bana eşlik etmek için en uygun zamanda geldin."

Adam duyulabilir bir yanıt vermedi ve ayaklarını öyle zayıfça sürdü ki, Marriott ona destek olmak için koluna girdi. Field'ın elbiselerinin, acınası bir bollukla üzerinden sarktığını da ilk defa o an kavradı. Adamın geniş bedeni kelimenin tam anlamıyla bir çerçeveden farksızdı. Bir iskelet kadar sıskaydı. Ama ona dokunduğu anda halsizlik ve ürperti geri döndü. Yalnızca bir an sürdü ve geçti; Marriott doğal olarak bunu eski bir dostu böylesine perişan halde görmenin şoku ve ızdırabına bağladı.

"Sana yol göstersem iyi olacak. Bu koridor utanılacak kadar karanlık. Sürekli şikâyet edip duruyorum," dedi neşeyle, kolundaki ağırlıktan, rehberliğinin gerçekten gerektiğini anlayarak, "ama ihtiyar kedinin tek bildiği söz vermek." Onu divana götürdü, bir yandan da nereden geldiğini ve adresi nasıl bulduğunu merak ediyordu. Özel okulda aralarından su sızmadığı zamanın üzerinden neredeyse yedi yıl geçmişti.

"Şimdi, bana bir dakika mücade edersen," dedi, "akşam yemeğini hazırlayayım –ne varsa. Sakın konuşmakla kendini yorma. Sadece kanepeye uzan. Görüyorum ki yorgunluktan canın çıkmış. Bana daha sonra anlattırın, plan yaparız."

Beriki kanepenin ucuna ilişti ve Marriott esmer ekmek somununu, yağlı çörekleri ve Edinburgh öğrencilerinin dolaplarından hiç eksik etmediği koca bir kap reçeli çıkartırken, sessizce onu izledi. Gözleri, dolap kapısının ardından gizlice bir bakış savuran Marriott'un aklına uyuşturucuları getiren bir parlaklıkla ışıldıyordu. Onu tepeden tırnağa incelemek istemedi. Adamcağız kötü durumdaydı ve gözlerini dikip izahat beklemesi, sınavdan farksız olacaktı. Dahası, konuşamayacak kadar tükenmiş olduğu açıktı. Böylece incelikten –ve kendisinin de kesinlikle teşhis edemediği bir sebepten– ötürü, kendisi akşam sofrasını kurarken zi-

yaretçisinin öylece dinlenmesine izin verdi. Kakao yapmak için gaz ocağını yaktı ve su kaynarken üzerinde leziz yiyeceklerin bulunduğu masayı divana yaklaştırdı, böylece Field'ın bir sandalyeye gitmesi bile gerekmeyecekti.

"Şimdi tıkınalım," dedi, "ardından pipomuzu tüttürür, sohbet ederiz. Bir sınava hazırlanıyorum, bilirsin işte, bu saatlerden hiç hoşlanmıyorum. Bir eşlikçim olması çok hoş."

Başını kaldırdı ve misafirinin gözlerinin dosdoğru kendi gözlerine baktığını gördü. İstemsizce tepeden tırnağa titredi. Karşısındaki surat ölümcül bir beyazlıktaydı ve ızdırabın, zihinsel bir acının korkunç hatlarına sahipti.

"Ulu Tanrım," dedi ayağa fırlayarak. "Aklımdan çıkıp gitmiş. Bir yerlerde viskim olacaktı. Ne aptalım ama. Böyle çalışırken elim hiç içmeye varmıyor."

Dolaba gidip genişçe bir bardağa viski doldurdu ve Field içkiyi tek bir yudumda, susuz içti. Marriott onun viskiyi içişini izledi ve aynı anda bir diğer şey daha gözüne takıldı. Field'ın ceketi toz içindeydi, omuzlarından birine örümcek ağı takılmıştı. Kupkuruydu; Field yağmurun bardaktan boşanırcasına yağdığı bir gecede şapkasız, şemsiyesiz ve pardesüsüz yine de kupkuru, hatta tozlu bir vaziyette gelmişti. Yani kapalı bir yerde durmuş olmalıydı. Bunun anlamı neydi? Yoksa binada mı gizlenmişti...?

Çok tuhaftı. Yine de hiçbir şey anlatmaya kalkmamıştı ve Marriott, o ana kadar arkadaşı yemeğini yiyip uyumadan önce hiçbir şey sormamayı aklına koymuştu. Adamcağızın ilk olarak ve en çok gereksindiği şeylerin yiyecek ve uyku olduğu apaçık belliydi –Marriott anında teşhis koyma yeteneğinden memnun kalmıştı– ve o biraz kendine gelmeden evvel üstelemek yakışık-sız kaçacaktı.

Akşam yemeğini beraberce yediler, bu sırada ev sahibi, daha çok kendisi, sınavları ve "ihtiyar kedi" dediği ev sahibesiyle ilgili tek yönlü bir söyleşi yürüttü, böylece, misafirin gerçekten istemedikçe ağzını açıp tek kelime etmesi gerekmeyecekti –ki bunu istemediği de ortadaydı! Ama Marriott tabağındakilerle oynayıp, yemek için hiçbir arzu duymazken, diğeri aç kurt gibi saldırmış-

tı. Aç bir adamın soğuk çörekleri, bayat yulaflı kekleri ve üzeri reçelle dolu esmer ekmeği mideye indirişini izlemek, günde en az üç öğün yemekten yoksun kalmanın neye benzediğini hiç bilmemiş bu toy öğrenci için ilahi bir keşifti. Dostunun bu süreçte nasıl boğulmadığına hayret ederek, kendini tutamayıp izledi.

Ama Field aç olduğu kadar, uykuluydu da. Birden çok sefer başı yana düştü ve ağzındaki yemeği çiğnemeyi bıraktı. Yemeğe devam etmeden evvel Marriott'un onu resmen sarsması gerekti. Daha güçlü bir duygu, zayıf bir duyguya galip gelirdi, ama gerçek açlığın acısıyla, zaptedilemeyen uykunun büyümlü uyuşukluğu arasındaki mücadeleye seyirci olmak, hayret ve telaşın bir karışımıyla izlemekte olan öğrenci için afallatıcı bir manzaraydı. Açları doyurmanın ve onları yerken izlemenin zevkini iştmiş, ama şimdiye kadar buna aslında hiç tanık olmamıştı ve neye benzediği hakkında hiçbir fikri yoktu. Field bir hayvan gibi yiyordu –kıtlıktan çıkmışçasına tıkınıyor, yalamadan yutuyordu.

Son çörek de gözden kaybolup, tek taraflı, hızlı öğün sona erdiğinde, "Korkarım sana çok şey ikram edemedim, eski dost," demeyi başarabilirdi. Field'dan hâlâ yanıt yoktu, çünkü neredeyse oturduğu yerde uyuyordu. Yalnızca başını kaldırıp yorgun ve şükran dolu bir şekilde bakabilmişti.

"Şimdi biraz uyumalısın," diye devam etti Marriott, "yoksa paramparça dağılacaksın. Ben bütün gece bu kahrolasica sınava çalışacağım. Yatağımı gönül rahatlığıyla kullanabilirsin. Yarın geç saatte kahvaltı edeceğiz ve –ve ne yapabileceğimize bir bakacağız– planlar yapacağız; plan yapmakta üstüme yoktur, bilirsin," diye de ekledi ortamı neşelendirmek amacıyla.

Field o "ölüm uykusu" sessizliğini sürdürdü, ama başıyla onaylamış gibi yaptı. Bunun üzerine diğeri, yatak odasına giden yolu gösterdi ve bunu yaparken de kendi evi bir saraydan farksız olan baronet oğlu arkadaşından odanın küçüklüğü için özür diledi. Oysa yorgun misafir yalancıkta teşekküre ya da kibarlığa hiç kalkışmadı. Sadece odayı katederken dostunun kolundan destek aldı, sonra da elbiselerini bile çıkarmadan tükenmiş bedenini yatağa attı. Bir dakika bile geçmeden derin bir uykuya dalmış gi-

biydi.

Marriott açık kapının eşiğinde birkaç dakika durup onu seyretti; benzer bir hale düşmemek için yürekten dualar etti, sonra davetsiz misafirle ertesi gün ne yapacağını düşündü. Ama düşünmekle fazla vakit yitirmedi, çünkü kitapların çağrısı bir emirdi ve ne olursa olsun, o sınavı geçmeye mecburdu.

Koridora açılan kapıyı kilitledikten sonra kitaplarının başına oturdu ve zil çaldığı sırada kaldığı yerden, *materia medica* notlarını okumaya devam etti. Ama zihnini bu konuya yoğunlaştırmakta bir süre güçlük çekti. Akli devamlı bembeyaz suratlı, tuhaf bakışlı, aç ve kirli, şu anda elbiseleri ve ayakkabılarıyla yatakta yatan arkadaşına kayıyordu. Yolları ayrılmadan önce okulda beraber geçirdikleri günleri, sonsuza dek dost kalmak için ettikleri yemini –ve diğer şeyleri anımsadı. Ya şimdi! Ne kadar perişan haldeydi arkadaşı. Bir insan, sefahat aşkının kendisini böyle ele geçirmesine nasıl göz yumardı?

Ama görünüşe bakılırsa, Marriott ettikleri yeminlerden birini tümüyle unutmuştu. Şöyle ya da böyle, sadece şu an için hafızasının arka planında, anımsanmayacak kadar gerilerde yatıyordu bu yemin.

Aralık kapıdan –yatak odası oturma odasına açılıyordu ve başka kapısı yoktu– derin, uzun nefes sesleri, yorgun düşmüş bir adamın düzenli ve muntazam aralıklı soluyuşu duyulmaktaydı ve öylesine yorgun bir sesteki, sadece dinlemek bile Marriott'un uykusunu getiriyordu.

"Buna ihtiyacı vardı," diye düşündü öğrenci, "belki de tam vaktinde geldi!"

Belki de öyleydi; çünkü dışarıda Forth Nehri'nden esen acı rüzgâr insafsızca uluyor, yağmuru soğuk bir sel halinde kepenklere ve تنها sokaklara çarptırıyordu. Marriott kitaplarına tamamen gömülmeden önce epey bir süre, sanki okuduğu cümlelerin içinden, diğer odada uyuyan kişinin derin nefesini duyarmış gibi oldu.

Birkaç saat sonra esneyip kitaplarını değiştirdiği sırada hâlâ nefes sesini duyuyordu ve bir göz atmak için ihtiyatla kapıya yü-

rüdü.

İlk başta odanın karanlığı onu yanıltmış olmalıydı, belki de gözleri bir okuma lambasının ışıltısıyla kamaşmış ve aldanmıştı. Bir ya da iki dakika boyunca mobilyaların kopkoyu yığından, duvara dayalı çekmecelerden ve odanın ortasında küvetin durduğu yerdeki beyazlıktan başka bir şey seçemedi.

Derken yatağı yavaşça görünür oldu. Ve onun üzerinde uyanan bedenini yavaşça şekil kazandığını, karanlığın içinde tuhaf bir şekilde belirlediğini, nihayet göze çarpan bir kabarıklık yaptığını görebildi –beyaz yatak örtüsünün üzerinde, uzun, kara bir figür.

Gülmemek için kendini zor tutuyordu. Field bir santim bile kıpırdamamıştı. Birkaç saniye onu seyretti, sonra kitaplarına döndü. Gece, yağmur ve rüzgârın şarkı söyleyen sesleriyle doluydu. Yolda ses yoktu; kaldırım taşlarının üzerinde faytonlar takırdamıyordu ve sütçü arabaları için daha çok erkendi. Yalnızca ara sıra bir kitaptan diğerine geçmek ya da kendisini uyanık, zihnini de bu kadar faal tutan zehirleyici sıvıdan bir yudum almak için ara vererek, durmaksızın, itinayla çalıştı. Tüm bu sırada Field'in soluması daima odada rahatça duyulabilir haldeydi. Dışarıda fırtına ulumaya devam ediyordu ama evin içi dingindi. Okuma lambasının gölgeliği tüm ışığı üzeri dolu olan masaya döküyor, odanın diğer ucunu nispeten karanlıkta bırakıyordu. Yatak odasının kapısı, oturduğu yerin tam karşısındaydı. Onu rahatsız edecek hiçbir şey yoktu, zaman zaman pencereye vuran rüzgâr ve kolundaki hafif bir acı haricinde.

Bununla birlikte sebebini açıklayamadığı acı bir iki kez, çok keskin bir hal aldı. Bu onun canını sıktı ve kolunu bu kadar ciddi bir şekilde nerede ve ne zaman yaralamış olabileceğini anımsamaya çalıştı, ama başarılı olamadı.

Nihayet önündeki sayfa sarıdan griye döndü ve aşağıdaki sokakta tekerlek sesleri duyuldu. Saat sabahın dördü olmuştu. Marriott arkasına yaslandı ve ağzını ardına kadar açarak esnedi. Fırtına dinmiş, Castle Rock sislere gömülmüştü. Bir kez daha esneyip bakışını kasvetli manzaradan kaçırdı ve kahvaltıya kadar dört

saati divanda uyuyarak geçirmeye karar verdi. Field hâlâ diğer odada soluyordu ve ona bir kez daha bakmak için parmaklarının ucunda yürüdü.

Yarı aralık kapıdan fırlattığı ilk ihtiyatlı bakış sabahın gri aydınlığında artık rahatça seçilebilen yatağa düştü. Dikkatlice baktı. Sonra gözlerini ovuşturdu ve başını kapının kenarından biraz daha uzattı. Sabit bakışlarla daha dikkatli, daha dikkatli baktı.

Ama hiçbir değişiklik olmamıştı. Boş bir odaya bakıyordu.

Field'ın ilk ortaya çıkışıyla birlikte kapıldığı korku hissi aniden, ama bu sefer çok daha büyük bir kuvvetle geri döndü. Sol kolunun da şiddetle sancıldığını ve kendisine büyük bir acı verdiğini fark etti. Merak ederek, bakarak ve düşüncelerini toparlamaya çalışarak durdu. Tepeden tırnağa tir tir titriyordu.

Büyük bir irade gücüyle kapının desteğini bıraktı ve gözüpek bir tavırla odaya girdi.

Orada, Field'ın yatıp uyuduğu yerde bir beden izi vardı. Yataкта başın bıraktığı iz ve ayakkabıların yatak örtüsüne dayandığı yerde hafif bir girinti. Ve orada, her zamankinden daha rahat duyulur bir halde –çünkü daha yakındı artık– o *soluyuş* vardı!

Marriott aklını başına toplamaya çalıştı. Büyük bir çabayla sesine hâkim oldu ve dostunu adıyla çağırdı!

"Field! Bu sen misin? Neredesin?"

Yanıt gelmedi, ama soluma sesi kesintisizce devam etti, dosdoğru yataktan geliyordu. Kendi sesinde öyle alışılmadık bir tını vardı ki, Marriott sorularını yinelemekten kaçındı ve dizlerinin üzerine çöküp yatağın altını üstünü inceledi, nihayet şilteyi kaldırıp örtüleri teker teker çıkardı. Ses devam ediyordu ama ne Field'dan görülebilir bir iz, ne de boyutları ne olursa olsun, bir insanın saklanabileceği bir yer vardı. Yatağı çekip duvardan ayırdı, ama ses *olduğu yerde kalmıştı*. Yatakla birlikte hareket etmemişti.

Marriott bu yorgun haliyle kendine hâkim olmakta güçlük çekip, derhal odayı baştan aşağı aramaya girişti. Dolaba, çekmecelere, elbiselerin asılı durduğu kapısız küçük bölmeye –her yere baktı. Ama hiç kimseden eser yoktu. Tavana yakın küçük pen-

cere kapalıydı; ve her halükârda, bir kedinin bile giremeyeceği kadar küçüktü. Oturma odasının kapısı içeriden kilitliydi; Field o yoldan çıkmış olamazdı. Marriott'un zihninde tuhaf düşünceler dolaşmaya başladı, beraberinde nahoş duygular dizisini getirdi. Heyecanı gitgide fazlalaştı; ortalık yastık kavgası manzarasını çağrıştırır bir hal alıncaya değin yatağın altını üstüne getirdi; her seferinde boşuna olduğunu bilerek iki odayı araştırdı –sonra tekrar aradı. Tüm vücudundan buz gibi bir ter boşanmıştı ve tüm bu süre boyunca Field'in uyumak için yatmış olduğu köşeden gelen ağır soluma sesi hiç kesilmemişti.

Sonra başka bir şey denedi. Yatağı tastamam ilk konumuna itti –ve tam misafirinin uzanmış olduğu şekilde yattı. Ama yatmasıyla ayağa sıçraması bir oldu. Soluma sesi yanı başında, neredeyse yanağında, kendisiyle duvar arasındaydı! Bir çocuk bile o boşluğa sığamazdı.

Oturma odasına geri döndü, pencereyi açtı, mümkün olan tüm ışık ve havayı memnuniyetle karşıladı ve tüm meseleyi sessizce ve net bir şekilde düşünmeye çalıştı. Çok fazla çalışan ve az uyuyan insanların başına bazen çok canlı sanrıların musallat olduğunu biliyordu. Geceleyin vuku bulan her şeyi sırasıyla yenden gözden geçirdi; keskin duyularını; canlı ayrıntıları; içinde uyanan duyguları; o korkunç ziyafeti –hiçbir sanrı tüm bunları bir araya getirip, bu kadar uzun müddeti kapsayamazdı. Ama tekrarlanan halsizlikleri, bir ya da iki kez üzerine gelen tuhaf korku duygusunu, sonra da kolundaki şiddetli acıları, daha az bir memnuniyetle aklından geçirdi. Bunlar büsbütün açıklamasızdı.

Dahası, şimdi çözümlemeye ve tetkik etmeye başlayınca, başka bir şey daha ani bir açıklama gibi aklına gelivermişti: *Tüm bu süre boyunca Field tek bir kelime bile etmemiştir!* Yine de, sanki düşünceleriyle dalga geçermişçesine, derin, uzun ve muntazam soluma sesi odadan gelmeye devam ediyordu. Bu inanılmazdı. Gülünçtü.

Beyin humması ve delilik hayalleriyle huzuru kaçan Marriott, şapkasını ve yağmurluğunu kaptığı gibi evden dışarı seğirtti. Arthur's Seat'te esen sabah havası tüm örümcek ağlarını beyninden

temizleyecekti; süpürgeotlarının ıtırları, hepsinden de önemlisi, deniz manzarası. Birkaç saat boyunca Holyrood'un yukarısındaki ıslak bayırlarda dolandı ve bu egzersiz korkunun bir kısmını kemiklerinden silkeleyip, ona korkunç bir hesaplaşma isteği verinceye kadar da dönmedi.

İçeri girdiğinde, sırtı ışığa dönük, pencerenin önünde duran bir başka adam gördü. Kendisiyle aynı sınava hazırlanan sınıf arkadaşları Greene'ı tanıdı.

"Bütün gece çalıştım, Marriott," dedi, "notlarımızı karşılaştırır, kahvaltı ederiz diye uğramıştım. Erkenden dışarı mı çıktın?" diye bir de soru sordu. Marriott başağrısı çektiğini ve yürümenin iyi geldiğini söyledi, Greene de başıyla onaylayıp, "Yal" dedi. Ama hizmetçi kız dumanı tüten yulaf lapasını masaya bırakıp uzaklaştığında, gayet zorlama bir tonda, "İçki içen arkadaşların olduğunu bilmiyordum, Marriott?" diye söze devam etti.

Bunun deneme niteliğinde olduğu belliydi ve Marriott bunu kendisinin de bilmediğini kuru bir dille söyledi.

"Sanki eski bir dostun 'sızıp kalmış' gibi, değil mi?" diye sordu beriki, başıyla yatak odasını işaret edip, dostuna merakla bakarak. İki adam birkaç saniye bakiştılar, sonra Marriott içtenlikle konuştu—

"Demek sen de duyuyorsun, Tanrı'ya şükürler olsun!"

"Elbette duyuyorum. Kapı açık. Duymamam gerekiyordusa özür dilerim."

"Ah, kastettiğim bu değildi," dedi Marriott sesini alçaltarak. "Ama yüreğime su serpildi. Açıklamama izin ver. Elbette sen de duyuyorsan her şey yolunda demektir; ama beni öylesine korkuttu ki, sana anlatamam. Beyin humması ya da benzeri bir şeye yalandığımı sandım ve ne kadar çok şeyin bu sınava bağlı olduğunu sen biliyorsun. Hep seslerle, hayallerle ya da bir tür korkunç sanrıyla başlar ve ben..."

"Kahrolasıca!" diye patlayıverdi diğeri. "Sen neden bahsediyorsun?"

"Dinle beni, Greene," dedi Marriott olabildiği kadar sakince, çünkü soluma sesi hâlâ olanca netliğiyle duyulabiliyordu, "sana

ne demek istediğimi anlatacağım, yeter ki sözümü kesme." Ve böylece o gece olanları tamamen aktardı, her şeyi, hatta kolundaki acıyı bile anlattı. Sözü bittiğinde masadan kalktı ve odanın diğer ucuna yürüdü.

"Soluma sesini şu anda rahatça duyabiliyorsun, değil mi?" dedi. Greene duyduğunu söyledi. "Pekâlâ, benimle gel ve odayı arayalım." Bununla beraber, arkadaşı sandalyesinden kıpırdamamıştı.

"İçeri girdim bile," dedi çekingen bir edayla, "sesleri duydum ve sen olduğumu sandım. Kapı aralıktı –ben de içeri girdim."

Marriott hiçbir yorumda bulunmadı, ama kapıyı itip ardına kadar açtı. Kapı açılınca soluma sesi daha da güçlendi ve belirginleşti.

"İçeride birisi olmalı," dedi Greene fısıltıyla.

"İçeride birisi var, ama nerede?" dedi Marriott. Arkadaşını kendisiyle birlikte içeri bakması için bir kez daha çağırdı. Ama Greene kesinkes reddetti: içeri bir kez girmiş olduğunu, odayı araştırdığını ama orada hiç kimsenin olmadığını bildirdi. Uzunca bir süre de oraya girmeyecekti.

Kapıyı örtüp diğer odaya çekildiler, pipolarını yakıp bu konuda konuştular. Greene arkadaşını inceden inceye sorguladı, ama aydınlatıcı bir sona ulaşamadı, çünkü sorular gerçekleri değiştiremezler.

"Doğru düzgün ve mantıklı bir açıklaması bulunması gereken tek şey, kolumdaki acı," dedi Marriott, bir tebessüm girişiyle kolunu ovalayarak. "Çok kötü acıyor ve ta yukarıya kadar sancıyor. Ama örslediğimi hatırlamıyorum."

"Bir muayene edeyim," dedi Greene. "Hocalar aksi görüşte de olsa, kemikler konusunda çok iyiyimdir." Bir süre için de olsa aptalı oynamak ferahlatıcıydı ve Marriott pardesüsünü çıkarıp, kolunu sıvadı.

"George aşkına, kolum kanıyor!" diye bağırdı. "Şuraya bak! Bu da nedir?"

Ön kolunda, bileğin epey yakınında ince, kırmızı bir hat vardı. Üzerinde de taze olduğu anlaşılan küçük bir damla kan duru-

yordu. Greene gelip bir süre yakından inceledi. Sonra dostunun suratına merakla bakarak, sırtını iskemlesine yasladı.

"Farkında olmadan kolunu çizmişsin," dedi. "Çürükten eser yok. Kolunu ağrıtan başka bir şey olmalı."

Marriott hiç kıpırdamadan duruyor, sanki tüm gizemin çözümü orada, derisinde yazılıymışçasına koluna bakıyordu.

"Sorun nedir? Bir çizigin hiçbir tuhaf yanını göremiyorum," dedi Greene, ikna etmekten uzak bir ses tonuyla. "Belki de kol düğmelerindir. Dün gecenin heyecanıyla..."

Ama dudaklarına kadar bembeyaz kesilen Marriott konuşmaya çabalıyordu. Alnında boncuk boncuk ter birikmişti. Nihayet öne eğilip arkadaşının yüzüne yaklaştı.

"Bak," dedi azıcık titreyen alçak bir sesle. "Şu kırmızı izi görüyor musun? Çizik dediğin şeyin *altındaki*?"

Greene birşeyler gördüğünü kabullendi ve Marriott yarayı mendiliyle temizleyip ona bir kez daha yakından bakmasını söyledi.

"Evet, görüyorum," diye karşılık verdi diğeri, bir süre dikkatlice tetkik ettikten sonra. "Eski bir yara izine benziyor."

"Eski bir yara izi zaten," diye fısıldadı Marriott titreyen dudaklarla. "Şimdi her şeyi anlamaya başlıyorum."

"Her şeyi mi?" Greene sandalyesinde kıpırdandı. Gülmeye çalıştı ama başaramadı. Arkadaşı yere yığılmak üzereydi.

"Şıştı! Sessiz ol –sana anlatacağım," dedi. "*Bunu Field yaptı.*"

Koca bir dakika boyunca iki adam ağızlarını açmaksızın bakiştılar.

"Field mı yaptı?" diye tekrarladı Marriott daha yüksek bir sesle. "Field! Yani... geçen gece mi?"

"Hayır, geçen gece değil. Yıllar önce –okuldayken, çakısıyla. Ben de onun koluna kendi çakımla bir yara açmıştım." Marriott şimdi hızlı hızlı konuşuyordu.

"Kesiklerden kanlarımızı karıştırdık. Benim koluma bir damla bıraktı, ben de onunkine..."

"Tanrı aşkına, peki ne için?"

"Oğlanlar arasında bir yemin. Kutsal bir and içtik, bir anlaş-

ma. Şimdi mükemmelen hatırlıyorum. Tüylər ürpertici bir kitap okumuştuk ve birbirimize görünmeye yemin etmiştik –demek istediğim, kim ilk ölecek olursa kendini diğerine gösterecekti. Ve bu akti birbirimizin kanıyla mühürlemiştik. Tamamen hatırlıyorum –yedi yıl önce, sıcak bir yaz akşamı, oyun sahasında– ve hocalardan biri bizi yakalayıp çakılara el koymuştu... şu ana kadar bir kez olsun düşünmemiştim...”

“Demek istediğin...” diye kekeledi Greene.

Ama Marriott yanıt vermedi. Ayağa kalktı, odanın karşı ucuna geçti ve bitkince divana uzandı, yüzünü elleriyle örttü.

Greene ne yapacağını bilemez haldeydi. Arkadaşını bir süre kendi başına bırakıp her şeyi etrafıca düşündü. Aniden bir düşünce onu sarsarmış gibi gözüktü. Marriott’un hâlâ kıpırtısızca yatmakta olduğu divana gitti. Her ne olursa olsun, bir açıklaması olsun ya da olsun, meseleyle yüzleşmek en iyisiydi. Teslim olmak en aptalca çözümdü.

“Marriott,” diye başladı, diğeri kâğıt kadar beyaz yüzünü ona doğru çevirirken. “Bu konuda üzülmenin yararı yok. Yani –bu bir sanrıysa, ne yapmamız gerektiğini biliyoruz. Şayet değilse... evet, ne düşünmemiz gerektiğini biliyoruz, değil mi?”

“Sanırım öyle. Fakat her nedense beni çok korkutuyor,” diye yanıtladı dostu kısık bir sesle. “Ve o zavallı...”

“Ama her şeye karşın, eğer en kötü olan şey doğruysa –ve adamcağız sözünü *tuttuysa*– evet, tuttu, hepsi bu, değil mi?”

Marriott başıyla onayladı.

“Aklıma takılan bir şey var,” diye sözünü sürdürdü Greene, “o da şu, onun –anlattığın şekilde yemek yediğinden emin misin? Demek istediğim gerçekten *birşeyler yedi mi?*” diye sözünü bitirdi, aklından geçen her şeyi ağzından geçirerek.

Marriott bir süre onu süzdü, sonra kolaylıkla emin olabileceklerini söyledi. Sessizce konuştu. Büyük sarsıntının ardından, daha küçük bir sürpriz onu şaşırtamazdı.

“Yemeğimiz bittikten sonra,” dedi, “yiyecekleri ben kaldırdım. Şu dolabın üçüncü rafında. O saatten beri kimse el sürmedi.”

Ayağa kalkmadan işaret etti ve Greene kastedileni anlayıp bakmaya gitti.

Kısa bir incelemenin ardından "Kesinlikle," dedi, "tam düşündüğüm gibi. Şöyle ya da böyle, kısmen sanrıydı. Yiyeceklerle dokunulmamış. Gel, kendi gözünle gör."

Rafı beraberce tetkik ettiler. Esmer ekmek somunu, bayat çörek tabağı, yulaflı kek, hiçbirine el değmemişti. Marriott'un viski doldurduğu bardak bile içinde viskiyle, oracıkta duruyordu.

"Sen hiç kimseyi beslemiyordun," dedi Greene. "Field hiçbir şey yiyip içmedi. Orada değildi bile!"

"Peki ya soluma?" diye sordu diğeri alçak sesle, yüzünde afallamış bir ifadeyle.

Greene yanıt vermedi. Marriott onu gözleriyle izlerken yatak odasına yürüdü. Kapıyı açıp kulak kesildi. Sözcükler gereksizdi. Havada derin, düzenli bir soluyuş sesi asılıydı. Ne olursa olsun, bunun sanrı olmadığı ortadaydı. Marriott odanın diğer ucunda, oturduğu yerden duyabiliyordu.

Greene kapıyı kapatıp geri geldi. "Yapacak tek bir şey var," diye açıkladı azimle. "Eve mektup yazıp onu sor, bu sırada çalışmalarını da benim evimde devam ettirirsin. Fazladan bir yatağım var."

"Anlaştık," dedi Dördüncü Yıl Adamı; "bu sınav sanrı değil, şöyle ya da böyle, geçmeliyim."

Ve yaptıkları da bu oldu.

Bir hafta kadar sonra, Marriott ablasından bir yanıt aldı. Bir kısmını Greene'e okudu.

"Mektubunda Field'ı sorman," diye yazmıştı ablası, "çok tuhaf. Korkunç bir şey, ama biliyorsun ki kısa bir süre önce Sir John'un sabrı taşı ve onu kapının önüne koydu, söylediklerine göre beş parasız. Ne dersin? Field da kendini öldürdü. En azından intihara benziyor. Evden ayrılmak yerine mahzene inip kendini açlığa mahkûm etmiş... Elbette söylentileri bastırmaya çalışıyorlar, ama ben hizmetçimden duydum, o da evin uşağından duymuş... Cesedi ayın 14'ünde bulmuşlar ve doktor, Field öleli on iki saat olduğunu söylemiş... Korkunç derecede zayıfmış..."

"Öyleyse ayın 13'ünde ölmüş," dedi Greene.
Marriott başıyla onayladı.
"Tam da seni görmeye geldiği gece."
Marriott başıyla yine onayladı.

MAX HENSIG

Çeviren: Ardan Tüzünsoy

New York *Vulture*'da' ofis çalışanlarının yanında, genel görevler için de yirmi kadar gazeteci vardı, Williams da çok çalışmış ve ilk düzine içinde iyi bir yer edinmişti; işini iyi ve titiz yapmasının yanı sıra, sıradan olaylar hakkındaki haberleri biraz hayal gücü ve mizahla süsleyerek, onları yalnızca gerçeğe sadık kayıtlar olmaktan çıkarabiliyordu. Üstelik şehir editörü (*İngilizcesi* haber editörü) de yeteneklerinin farkındaydı ve ona hem onun, hem de gazetenin itibarını arttıracak işler vermeye çalışırdı, o da çoğu zaman yeni adamların üzerine yıkılan adi işlerden artık kurtulmayı umuyordu.

Bu yüzden bir sabah, kendisinden az kıdemli olanlar birbiri ardına günün en iyi işlerini alıp da, kendi sırası geldiğinde şehir editörü ona "Hensig hikâyesini" verince şaşırılmış ve biraz hayal kırıklığına uğramıştı, bir anda sinirlenmişti ve neredeyse "Hensig hikâyesinin" ne halt olduğunu soracaktı. Sabah gazetelerinde çalışan herkesin –en azından New York'takilerin– büroya gelmeden önce günün bütün haberlerine şöyle bir göz atması gerekir, Williams da bunu yapmış olmasına rağmen ne isim, ne de hikâye tanıdık gelmiyordu.

"Bu işten bir yüz ellilik alırsın, Mr. Williams. Davayı ayrıntılarıyla anlat, Hensig ve avukatlarıyla da iyi röportajlar yap. Bu iş bitene dek sana gece görevi verilmeyecek."

Williams bölge başsavcısının ofisinden gelen özel "ipuçları" olup olmadığını soracaktı, ama editör, günlük "hava durumu hikâyesini" yazan Weekes ile konuşmaya başlamıştı bile, o da

1 *Vulture*: Williams'ın çalıştığı gazetenin adı, sözlük anlamı ise "Akbaba"dır. ç.n.

Hensig vakasını okumak ve ona göre günlük planlarını yapmak üzere, kızgın ve hayal kırıklığına uğramış olarak masasına döndü. Yine de, diye geçirdi aklından, bu "basit bir işti", o gece başka bir iş de verilmeyeceğine göre, saat sekizde çıkacak ve bir kez olsun medeni bir insan gibi akşam yemeği yiyip uyuyabilecekti. Bu da bir şeydi.

Yine de, Hensig vakasının yalnızca bir cinayet hikâyesi olduğunu öğrenmesi biraz zaman aldı. Bu da rahatsızlığını arttırdı. Birçok gazetede köşelere atılmış, pek önem verilmemişti. Çok özel bir takım ayrıntıları yoksa, bir cinayet davası birinci sınıf bir haber değildi, Williams da o güne dek onlarcasını yazmıştı. Hepsi birbirlerine benziyorlardı, bu da onları ilginçleştirerek sunmayı zorlaştırıyordu, ayrıca işin kuralı olarak da, "müsvedde" adamlarının –Basın Birlikleri– insafına bırakılırlardı, kesinlikle çok farklı bir vaka olmadıkça hiçbir gazete özel bir adamını yollamazdı. Üstelik bir yüz ellilik, bir buçuk sütun demekti, Williams ise çok yazmaya meraklı biri değildi, iki satır da, bir sayfa da yazsa aynı parayı kazanacaktı, bu yüzden canı iyice sıkılmış bir halde, karşısındaki güneşli açıklığa doğru yürürken derin derin iç çekti ve işinin sıkıcılığına sövüp durdu.

Max Hensig'in, bir arsenik iğnesiyle ikinci karısını öldüren Alman bir doktor olduğunu öğrendi. Şüpheli akrabalar, kadın gömüldükten haftalar sonra mezarı açtırmışlardı ve cesette bir miktar zehir bulunmuştu. Bir kez daha düşününce, Williams tutuklama olayıyla ilgili birşeyler hatırlar gibi olmuştu, ama özel bir ilgi de duymamıştı, sıradan cinayet davaları artık onun işi değildi, onlardan öğrenirdi. Başlangıçta onu fena halde heyecanlandırmışlardı tabii, bazı mahkûmlarla yaptığı görüşmeler, özellikle infazdan hemen önce olanları hayal gücünü derinden etkilemiş ve onu geceleri uyutmaz olmuştu. Bugün dahi içinde bir ürperti hissetmeden Tombs' Hapishanesi'ne giremez, oradan adliyeye giden Sighs Köprüsü'nden geçemezdi, dev Mısır sütunları ve kocca duvarları ölüm gibi üzerine kapanırdı, Katiller Koğuşu'nda ilk kez yürüyüp, hücre kapılarının önüne geldiğinde gırtlığı kuru-

muştı, neredeyse dönüp koşarak kendini binadan dışarı atacaktı.

İlk kez bir zencinin duruşmasını yazıp, adamın karar açıklanmadan önceki isterik konuşmasını dinlediğinde de kendini iyice kaptırmıştı, yüreği yerinden fırlayacaktı neredeyse. İhtilaçlar içinde Tanrıya yakarışlar, uzun, uydurma sözler, kara cildinin altındaki bembeyaz solgunluk, durmadan dönen gözler ve ezici cümleler, sansasyonel gazetesinin açıklayamayacağı kadar müt-hiş şeylerdi ona göre; sonuçta basılan birkaç satırlık yazı –yine müsveddeciler tarafından yazılmıştı– da, haberlerin göreceli değeri ve okuyucunun nasıl bir zevki olduğu konusunda yepyeni bir standart edinmesine neden olmuştu. Duvar kadar duygusuz bir Çinlinin, bıçağını çok hızlı kullanan bir İtalyanın, üzerinde kan lekesi olmaması için odaya çırılçıplak giren ve annesiyle babasını yataklarında öldüren bir köylü kızının davalarını yazmıştı; başlangıçta bu gibi şeyler günlerce aklından çıkmıyordu.

Ama bütün bunlar aylar önce, New York'a ilk geldiği zamandı. O zamandan beri sürekli suç davaları üzerinde çalışmış ve âdeta ikinci bir derisi olmuştu. Sing Sing'deki bir elektrikli sandalye infazı hâlâ biraz sinirlerini bozabilirdi, ama yalnızca cinayet artık onu heyecanlandırmıyordu, iyi bir "cinayet öyküsü" için ona güvenilebilirdi –gazetesinin üzerinde oynama yapmadan yayınlayabileceği bir hikâye.

Böylece Tombs Hapishanesi'ne, karanlık binanın her zaman uyandırdığı belli belirsiz bir gerginlik dışında bir şey hissetmeden girdi, birazdan görüşeceği mahkûm hakkında da hiçbir şey geçmiyordu içinden; bir muhafızın küçük bir parmaklığın ardından kendisine baktığı ikinci demir kapıya ulaştığında ise arkadan bir ses duydu, dönünce de *Chronicle*'in adamının hemen arkasında olduğunu gördü.

"Selam Senatör! Seni buraya hangi güzel ipucu getirdi?" diye bağırdı, o asla küçük işler almazdı, *Chronicle*'in ön sayfasındaki yeri de hiçbir zaman bir sütundan aşağı düşmezdi.

"Herhalde seninkinin aynısı –Hensig," diye cevapladı.

Williams şaşkınlıkla, "Ama Hensig hiç yer tutmaz ki," dedi. "Yine maaş mı döndün yoksa?"

"Pek sayılmaz," diye güldü Senatör –gerçek adını kimse bilmezdi, ona hep Senatör derlerdi. "Ama Hensig kolay bir iki yüz-lük demek. Duyduğumuza göre daha birçok cinayeti varmış, bu da ilk yakalanışımı." "

"Zehir mi?"

Senatör başıyla onaylayıp döndü ve muhafıza başka bir vaka hakkında birşeyler sordu, Williams da onu koridorda bekledi, hapisane kokusundan tiksindiği için biraz sabırsızdı. Senatör konuşurken o izledi, onun da gelmiş olmasına için için seviniyordu. İkisi iyi arkadaşlıklar: Williams'ın o küçük gazeteci ordusuna ilk katıldığı ve bir İngiliz olarak pek sevilmediği günlerde ona yardımcı olmuştu. Yüz hatları sıradanlık ve iyi yürekliliğin hoş bir karışımını taşıyordu, Williams'a hep samimi, dürüst bir atı anımsatırdı –sıradan, güçlü, büyük ve basit duyguları olan birini.

Nihayet sabırsızlıkla, "Elini çabuk tut, Senatör," dedi.

İki gazeteci taş döşemeli koridorda muhafızı izlediler, her biri dolu olan bir dizi karanlık hücrenin önünden geçtiler ve sonunda adam anahtarlarıyla ileriye göstererek durdu ve işaret etti:

"İşte sizin beyefendi," dedi ve koridorda ilerleyerek, onları parmaklıkların ardında bir sağa, bir sola volta atıp duran, uzun boylu, zayıf genç bir adamla baş başa bıraktı. Sarı saçları ve çok parlak mavi gözleri vardı; cildi beyazdı ve yüzünde öyle açık ve masum bir ifade vardı ki, insan onun bir kedinin kuyruğunu bile çekebileceğine inanamazdı.

Wilson, "*Chronicle* ve *Vulture*'dan geliyoruz," diye açıklayarak söze girdi ve her zamanki gibi konuşma başladı.

Hücredeki adam yukarı aşağı yürümeyi bıraktı ve parmaklıkların önünde durup onları inceledi. Bir an Williams'ın gözlerinin içine baktı ve gazeteci, ilk gördüğünden çok daha farklı bir ifade gördü. Hatta bu, pozisyonunu değiştirip biraz yana kaymasına neden oldu. Ama bu tamamen içgüdüsel bir hareketti. Neden yaptığını kendisi de açıklayamazdı.

"Herhalde bunu yaptığımı itiraf etmemi, sonra da *nasıl* yaptığımı açıklamamı bekliyorsunuz," dedi genç doktor soğuk bir ifadeyle, Alman aksanı çok belirgindi. "Ama şu anda size bir yazı

veremem. Mahkeme de palavradan –ve başka bir kadının kıskançlığından başka bir şey değil. Karımı seviyordum. Hiçbir şey için onu öldüremezdim...”

“Ah, tabii, tabii Dr. Hensig,” diye araya girdi Senatör, zor görüşmeleri yapmakta daha tecrübeliydi. “bunu gayet iyi anlıyoruz. Ama siz de bilirsiniz ki, New York’ta gazeteler de insanı tıpkı mahkemeler gibi yargırlarlar, biz de halka bir açıklama yapmak isteyebileceğinizi düşündük, tabii bunu memnuniyetle yayınlayacağız. Bu davanıza yardımcı olabilir...”

Mahkûm ani bir öfke ve ilkinin iyice yalanlayan bir yüz ifadeyle, “Adaletin dolarlarla satın alındığı bu ülkede hiçbir şey davama yardımcı olamaz!” diye haykırdı; “bir yığın para dışında hiçbir şey. Ama size halkınız için yazabileceğiniz iki şey söyleyeceğim: Birincisi, cinayet için hiçbir neden gösterilemez, çünkü Zinka’yı seviyordum, onun hep yaşamasını istiyordum. Diğeri ise...” Bir an duraksayıp, kısa notlar alan Williams’a dikti gözlerini... “zehirler ve bakteriyoloji hakkındaki bilgimle –bu olağanüstü bilgimle– vücuduna arsenik vermeden de, bir düzine yolla yapabiliyordum bunu. Böyle bir cinayeti ancak bir aptal işler. Bu beceriksizce, çocukça ve mutlaka ortaya çıkacak bir şey! Anladınız mı?”

Görüşmenin bittiğini söylemek istercesine arkasını döndü ve ahşap sıraya oturdu.

Avukatlarla görüşmeye giderlerken Senatör, “Senden hoşlanmışa benziyor,” diyerek güldü. “Bana bir kez olsun bakmadı.”

“Kötü bir yüzü var –bir şeytanın yüzü. Bunu bir iltifat olarak görmüyorum,” dedi Williams kısaca. “Onun etkisinde kalmak istemezdim.”

“Ben de öyle,” dedi diğeri. “Haydi Silver Dollars’a gidelim de şu pis duyguyu yıkayıp atalım.”

Böylece, gazetecilerin âdeti olduğu üzere Bowery’ye¹ çıktılar ve Tammany’li² sahibinin yerdeki her karoya bir gümüş dolar

¹ New York’ta, ikinci sınıf eğlence yerleri, otelleri ve batakhaneleriyle ünlü, uzun bir cadde. Bir dönem suçluların uğrak yeri olduğu için hâlâ kötü bir şöhreti vardır. ç.n

² New York’taki demokrat bir politik organizasyon. Bir tür kardeşlik organizasyonu olarak kurulmuş, özellikle 1800’lerin sonu ile 1900’lerin başlarında, siyasi istismar ve gücün kötüye kullanılmasının sembolü olmuştur. ç.n.

yerleştirmesiyle belli bir ün yapmış olan bir bara girdiler. Burada Tombs atmosferinin bıraktığı o "pis duygunun" çoğunu yıkadılar, sonra da aynı sokakta, biraz daha yukarıdaki bir bar olan Steve Brodie'nin Yeri'ne gittiler.

"Orada hep başkaları da olur," dedi Senatör, sadece içkileri değil, gazetecileri de kastediyordu, hâlâ görüşmeyi düşünen Williams da sessizce kabul etti.

Brodie başlı başına bir karakterdi; yerinde her zaman bir hareketlilik olurdu. Bir defasında Brooklyn Köprüsü'nden atladığı ve kurtulduğu söylenirdi. Kimse bunu açıkça yalanlayamazdı, gerçekten olduğunu da kimse ispatlayamazdı; o da bu efsaneyi yaşatacak ve sayesinde bol bol kalitesiz içki satacak kadar hayal gücü ve karakteri olan biriydi. Barının duvarları köprüyü gösteren sarsıcı yağlıboya resimlerle kaplıydı, yükseklik oldukça abartılmıştı, Steve de yüzünde mutlu bir köpek yavrusu ifadesiyle havadaydı.

Bekledikleri gibi, *Recorder*'dan "Whitey" Fife ile *World*'den Galusha Owen da buradaydılar. "Whitey," lakabından da anlaşılacağı gibi bir albino idi, akıllıydı da. Gazetesinde günlük "hava durumu hikâyesini" yazıyordu ve koca sütunu yağmur, rüzgâr ve sıcaklıkla dolduruş şekli, "sıçan kuyruğu kadar dosya dolabını temizleyen çiftçi Dunne" olarak anılmaya ve soylu bürosunun basında "aşağı köyün çiftliği" olarak yer almasına karşı çıkan Hava Durumu Yazıcısı hariç herkesin takdirini topluyordu. Ama halk bundan hoşlanıyor ve gülüyordu, "Whitey" de hiçbir zaman kötü niyetli değildi.

Ayık olduğu zaman Owen da iyi biriydi, angarya işler nehri-ni çoktan aşmıştı. Ama bu adamların da ikisi de Hensig öyküsünün peşindeydiler. Vakaya karşı şimdiden içgüdüsel bir antipati duymaya başlayan Williams da bunu duyduğuna üzülmüştü, çünkü bu sık sık görüşme yapmak ve aklının ve hayal gücünün neredeyse sürekli meşgul olması demekti. Şu Alman doktorla daha çok işi olacaktı anlaşılan. Şimdiden ondan nefret etmeye başlamıştı.

Dört gazeteci bir saat boyunca içip sohbet ettiler. Nihayet

söz, en son ne zaman dördünün birden aynı iş üzerinde olduklarına geldi –ruhsatı olmayan, beceriksiz bir şarlatanın sahibi olduğu özel bir akıl hastanesiydi, kalanların birçoğu, ki zaten deli de değildiler, ayak altından çekilmelerini isteyen akrabaları tarafından büyük paralar karşılığı oraya yatırılmışlar ve kötü muamele yüzünden gerçekten delirmişlerdi. Bina şafağa doğru Sağlık Heyeti görevlilerince kuşatılmış ve sözde doktor, kapısını açar açmaz tutuklanmıştı. Tabii ki harika bir gazete "hikâyesi" olmuştu.

Whitey Fife kasıla kasıla, "Ücretim neredeyse bir hafta boyunca günlük altmış dolara çıkmıştı," dedi ve diğerleri güldüler, çünkü Whitey yazdıklarının çoğunu akşam gazetelerinden araklardı.

"Kolay para," dedi Galusha Owen, gömleğinin kirli yakası uzun saçlarının arasından neredeyse kulaklarına kadar çıkmıştı. "İkinci gün her şeyi 'uydurdum', oraya gitmedim bile."

O sabah onuncu defa Whitey'in şerefine kadehini kaldırdı, albino da masanın diğer tarafından neşeyle baktı ve bardağını boşaltmadan önce ona samimi bir iltifatta bulundu.

Senatör herkese birer cin söyledi ve "Hensig de iyi olacak," diye söze girdi, ismi tekrar duyunca Williams'ın yüzü ekşidi. "Mahkemede iyi malzeme olacak. Ondan daha soğukkanlısını görmedim. Onu zehirler ve bakteriyoloji hakkında konuşurken, yakalanma korkusu duymadan bir düzine yöntemle cinayet işleyebilecek olmasıyla övünürken görmeliydiniz. Bana kalırsa tastamam gerçeği söylüyordu!"

"Gerçekten mi?" Galusha ve Whitey aynı anda bağırıldılar, ikisi de bu iş için daha en ufak bir çalışma bile yapmamışlardı.

Birden canlanan Whitey ortağına dönerek, "Şu Tombs'a git de bir görüşme yap bakalım," dedi. Beyaz kaşları ve pembe gözleri, şişmiş yüzünün morumsu rengi içinde iyice parlıyordu.

"Hayır, hayır," diye çıkıştı Senatör; "iyi bir hikâyeyi bozacaksınız. İkiniz de küp gibi sarhoşsunuz. Ben ya da Williams gideyiz. Hensig bizi zaten tanıyor, bu öyküde de hepimiz bir olacağız. Kazık atmak yok."

Böylece dava sona erene kadar haberleri bölüşmeye ve bir şey

saklamamaya karar verdiler; yazı-turayı kaybeden Williams da cinini bitirerek, mahkûmla zehirleme uzmanlığı ve bakteriyoloji bilgisi hakkında daha fazla konuşmak üzere Tombs'un yolunu tuttu.

Aklı ise başka yerdeydi. Bardaki gürültülü sohbete katılmamıştı, aklının bir köşesindeki bir şey durmadan onu rahatsız ediyor, ısrarla dikkatini çekmeye çalışıyordu. Bilinçaltının derinliklerinde bir şey durmadan çalışıyordu, onu belli belirsiz bir rahatsızlık hissi ve yeni doğan bir korkuyla etkileyen, oluşturduğu o ikinci derinin altına uzanan bir şey.

Yahudilerin giyim dükkânlarına müşteri çekmeye çalışan adamlardan uzak durarak ve yoldaki bir İtalyan işportacıdan aldığı bir paket fıstığı atıştırarak Bowery ile Tombs arasındaki pis kokulu sokaklarda yürürken, bu "şey" belirsizliğinden biraz daha sıyrılarak, aklının yüzeyinde karmakarışık bir halde yüzen düşüncelerin kökleriyle oynamaya başladı. Ne olduğunu bildiğini sanıyordu, ama pek de emin değildi. Düşüncelerinin köklerinden biraz daha yükseldi ve onun hoşuna gitmeyen bir şey olduğunu açıkça hissetti. Sonra ani bir hamleyle yüzeye çıktı ve yüzünü, tam anlamıyla tanıyabileceği bir şekilde gösterdi.

Max Hensig'in sarışın yüzü karşısındaydı, sakindi ve gülümsüyordu, acımasızdı.

Her nasılsa, canını sıkan bu pis düşüncenin Hensig olduğunu tahmin etmişti. Böyle olduğunun ortaya çıkması onu pek de şaşırtmamıştı; adamın kişiliği daha en başından beri rahatsız edici bir izlenim bırakmıştı onda. Sokağın ortasında gergin bir halde durup etrafına bakındı. Sıradışı herhangi bir şey görmeyi, ya da izlendiğini fark etmeyi ummuyordu. Arkasına dönmesi yalnızca içsel bir huzursuzlanmanın dışavurumuydu; daha sağlam sinirleri olan, ya da sinirlerine daha hâkim biri kesinlikle dönmezdi.

Ama sinirlerinin bu şekilde sarsılmasına neden olan neydi? Williams bunun cevabını kendi içinde aradı. Benliğinin anlamadığı bir kısımdan geldiğini hissediyordu; normal bilinç akışı uygunsuz bir şekilde bozulmuştu. Bu bölgeden gelen mesajlar hep duraksamasına neden olurdu; bu olayda ise, Dr. Hensig'i –o ma-

vi gözü, sarkık bıyıklı, açık renk saçlı genci düşünürken neden endişe duyduğunu anlayamamıştı. Başka katillerin yüzleri arasından, normalden daha kötü oldukları ya da vakaları alışılmadık dehşet izleri taşıdıkları için unutamadığı bir iki tanesi olmuştu. Ama Hensig’de pek de olağandışı bir şey yoktu –varsa da, gazeteci bunu sezememiş, ayırımına da varamamıştı. Bu duyguyu açıklayacak, uygun bir neden yok gibiydi. Onun bir katil olmasıyla elbette ki bir ilgisi olamazdı; bu, bir tür acıma hissi ve adamın infazının nasıl gerçekleşeceği hakkında bir merak dışında onda hiçbir heyecan uyandırmıyordu. Bunun herhangi bir eylem ya da karakteristik özellikten ziyade, adamın *kişiliği* ile ilgili bir şey olması gerektiğine karar verdi.

Şaşkın ve hâlâ biraz sinirli bir halde yolun ortasında durdu, tereddüt ediyordu. Tombs’un karanlık duvarları önünde dev granit basamaklar gibi yükseliyordu. Yukarıda koyu mavi bir gökyüzünde beyaz yaz bulutları geçiyorlardı; rüzgâr tellerin ve bacaların arasında neşeyle ısıklıyor, ona kırları ve ağaçları hatırlatıyordu; sokakta ise New York’un o bildik kozmopolit güruhu akıyordu: kahkahalarla gülen İtalyanlar, hırçın Zenciler, İbranice konuşan Museviler, New Yorklu serserilere özgü biçimde omuzlarını düşürerek, kavgaya hazır yürüyüşleriyle sert görünüşlü hooliganlar, çocuklar gibi küçük adımlarla yürüyen Çinliler –ve akla gelebilecek her türlü sıradan tip. Haziran ayının ilk günleriydi ve havada hafif bir deniz ve kumsal kokusu vardı. Williams gökyüzünün görüntüsü ve rüzgârın kokusu karşısında hafifçe ürperdiğini fark etti.

Sonra dönüp, tam da uygun olarak Tombs adını almış olan dev hapisaneye baktı, düşüncelerinin birdenbire kırlardan hücrelere, yaşamdan ölüme dönmesi de her nasılsa bu sinir bozukluğunun nedenini bir anda anlamasına neden oldu:

Hensig sıradan bir katil değildi! İşte buydu. Onda kesinlikle çok sıradışı olan birşeyler vardı. Adam normal insanlardan ayrı, saf ve kesin bir dehşetti. Bunun bilinci onu bir ifşaat gibi, kesin bir şekilde ikna etti. O ilk kısa görüşme sırasında bu biraz belli olmuş, ama kendini anlaşılabilecek kadar da açıklamamıştı, o zaman-

dan beri de bir zehir gibi bedeninde işliyordu, sindirilemediği için de artık rahatsızlık vermeye başlamıştı. Daha sinirli biri olsa, çok daha önceden farkına varırdı.

Williams çok içtiğinin farkındaydı, ilaçlarla da geçici sayılamayacak bir haşır neşirlik içindeydi; yani sinirleri, en iyi zamanında bile laçkaydı. Gazetelerdeki hayatı ona güzel sosyal ilişkiler kurma fırsatı vermiyor, onu sürekli hayatın pürüzlü tarafıyla baş başa bırakıyordu –suçlular, anormallikler, insan doğasındaki kötülüklerle. Böyle bir toprakta garip düşüncelerin, *idee fixe*’lerin ve daha kimbilir nelerin yetiyeceğini o da biliyordu; bunları istemediği için de –kendine özgü– bir alışkanlık edinmişti: haftada bir gün, işi sırasında aklına saplanıp kalan, kendisini rahatsız eden bütün o korkunç ve kötücül şeyleri aklından silip atıyordu; sekizinci günü, yani tatil gününü mutlaka ormanlarda yürüyerek, ateş yakarak, açık havada yemek pişirerek ve elinden geldiğince kır havası alıp, egzersiz yaparak geçiriyordu. Böylece aklını, başka türlü olsa orada temelli kalabilecek olan nahoş görüntülerden arındırıyordu; hayal gücünü bu şekilde temizleme alışkanlığının da defalarca faydasını görmüştü.

Böylece kendi kendine güldü ve Hensig hakkındaki bu ilk izlenimlerini unutmak için aklının süpürgelerini çalıştırdı, yüzlerce defa yaptığı gibi içeri girecek ve sıradan bir mahkûmla sıradan bir görüşme yapacaktı. Telkinden başka bir şey olmayan bu alışkanlık, kimi zamanlar diğer zamanlarda olduğundan daha başarılı olurdu. Bu defa ise –korku telkinden diğer duygular kadar etkilenmediği için– pek başarılı değildi.

Williams görüşmesini yaptı, sonunda ise korkudan düpedüz ürpermişti. Hensig tam hissettiği gibi biriydi, hatta daha da fazlası. Gazeteci onun soğukkanlı ve ölçülü, yok yere cinayet işleyen, öldürmekten zevk alan ve her ayrıntıyı hesaplamak için tüm zekâsını kullanan, delilleri yok edince bir zafer hissi yaşayan ve yakalanacak olursa, davanın uyandıracağı yankıdan keyif alan o ender katil tipinden olduğuna inanmıştı. Başlangıçta isteksizce cevap veriyordu, ama Williams sorularını zekice sıraladıkça genç doktor giderek açılmış ve soğuk, zekice bir hevesle anlatmaya

başlamıştı, sonunda ise âdeta bir öğretmen gibi hücrede bir sağa, bir sola dolaşır, mimikler yapar ve işini bilen biri için cinayet işlemenin ne kadar kolay olabileceğini hayret edilecek bir ifadeyle açıklar olmuştü.

İşini de biliyordu doğrusu! Resmi soruşturma ve otopsilerin yaygın olduğu bu günlerde hiç kimse, aradan haftalar geçtikten sonra kurbanın iç organlarında bulunabilecek bir zehir kullanmazdı. İşini bilen birinin yapacağı şey değildi bu!

"Düşünsene," dedi, uzun, beyaz parmaklarıyla parmaklıkları kavramış, gazetecinin gözlerinin içine bakıyordu, "tifüs, veba ya da canının istediği herhangi bir hastalık mikrobu ('miykrop' diye telaffuz ediyordu) alıp, dünyadaki hiçbir ilacın panzehir olamayacağı kadar ölümcül bir kültür oluşturmaktan –ve kurbanının tenini bir iğne ile çizmekten daha kolay ne olabilir? Ve kim bu işi sana yıkabilir, ya da seni cinayetle suçlayabilir?"

Williams onu dinleyip izlerken, aralarında parmaklıklar olduğuna memnundu; ama yine de görünmez bir şey mahkûmun atmosferinden oraya geçip, buz gibi parmaklarıyla yüreğine dokunmuştu sanki. Daha önce her tür suç ve suçluya rastlamış; kıskançlık, hırs, tutku ya da makul görülebilecek başka bir duygu yüzünden öldürmüş ve bunun cezasını çekmiş olan onlarca adamla görüşmüştü. Bunu anlayabiliyordu. Cüçlü tutkuları olan her adam, potansiyel bir katildi. Ama soğukkanlılıkla, kasıtlı olarak, can sıkıntısından başka hiçbir duygu altında kalmadan bir insanın yaşamını alan ve bunu yapabilmesiyle övünen birine daha önce hiç rastlamamıştı. Ama Hensig'in yaptığı ve korkunç sözlerinin ima ettiği şeyin bu olduğundan kesinlikle emindi. Karşısında insanlık dışı, korkunç, cani bir şey vardı ve bu onu ürpertiyordu. Bu genç doktorun insan bedenine bürünmüş bir zebani, insan hayatına yaz sıcakta uçuşan sinekler kadar bile değer vermeyen ve sanki hastanede basit bir ameliyat yapıyormuşcasına sakin bir kafayla ve eli titremeden cinayet işleyebilecek biri olduğunu hissediyordu.

Böylece gazeteci hapishanenin kapısından aklında çok etkileyici bir izlenimle çıktı, ama bu sonuca nasıl vardığını kendisi de

bilemiyordu. Kafasındaki süpürgeler bu defa işe yaramamıştı. Korku hâlâ oradaydı.

Sokağa çıkarken dokuzuncu bölgeden polis memuru Dowling'e rastladı, onun bir kalpazanı yakalayışını, tutukluyu neredeyse elinden kaçırarak kadar sarhoş olmasına rağmen, gösterişli bir haber olarak yazdığından beri ikisi iyi arkadaşlardı. Polis memuru bu iyiliği asla unutmamıştı; bu sayede sivil giysili görevi terfi etmişti; ve gazeteciye ihtiyacı olan her türlü haberi vermeye her zaman hazırды.

"Bugün elinde iyi bir şey var mı?" diye sordu alışkanlıkla.

"Son kuruşuna bahse girerim ki var," diye cevapladı polis memuru; "hem de en iyilerinden biri. Elimde Hensig var!"

Dowling'in sesinde gurur ve sevecenlik vardı. İsmi bir hafta, belki daha da uzun bir süre boyunca gazetelerde çıkacağı için de içi içine sığmıyordu, büyük bir vaka terfi şansını arttıırırdı.

Williams içinden sövdü. Besbelli şu Hensig denilen adamdan kurtuluş yoktu.

"Pek de büyük bir vaka sayılmaz, ne dersin?" diye sordu.

"Ne diyorsun, hem de en büyüğünden," diye cevapladı diğeri, biraz bozulmuştu.

"Hensig deliller yetersiz olduğu için Sandalye'den kurtulabilir, ama bugüne dek gördüklerimin en kötüsü o. Sen daha gözünü kırpmadan seni zehirleyebilir, ayrıca bir kalbi varsa bile, onu buzlukta saklıyor olmalı."

"Böyle düşünmene neden olan ne?"

"Ah, bazen bizimle serbestçe konuşurlar," dedi polis memuru, gözünü belirgin bir şekilde kırparak. "Bu mahkemede aleyhlerine kullanılamaz, herhalde biraz da kafalarını rahatlatıyor. Ama bu herifin bana söylediklerinin çoğunu duymamış olmayı tercih ederdim –anlarsın ya? Gel haydi," diye ekledi, dikkatle etrafa bakınarak; "ben ısmarlıyorum, sana birşeyler anlatayim."

Williams onunla birlikte bir barın yan kapısından girdi, ama pek de istekli değildi.

"İngiliz için bir kadeh Scotch," dedi memur şakacı bir ifadeyle, "ben de bir at yelesi alacağım, içine biraz da şeftali suyu kat

–sadece bir yudum, fazla değil." Bir yarım dolarlık fırlattı, barmen de göz kırptı ve tezgâhın üzerindeki parayı ona geri itti.

"Ya sen, Mike?" diye sordu ona.

"Ben bir puro alacağım," dedi barmen, verilen parayı cebine atıp, yelek cebine ucuz bir puro koydu ve uzaklaşarak iki adamı rahatça konuşabilmeleri için yalnız bıraktı.

Baş başa verip, kısık seslerle on beş dakika boyunca konuştular, sonra gazeteci birer içki daha söyledi. Barmen onun parasını aldı. Sonra biraz daha konuştular, Williams bembeyaz kesilmişti, polis memuru ise çok ciddi idi.

Nihayet Williams, "Çocuklar Brodie'nin Yeri'nde beni bekliyorlar," dedi. "Artık gitmem gerek."

"Tamam o zaman," dedi Dowling ve yavaşça doğruldu. "Tekrar içelim, bir anlaşmazlık olmasın. Dava sona erene kadar da her sabah beni görmeyi unutma. Mahkeme yarın başlıyor."

İçkilerini bitirdiler, barmen de bir kez daha bir on sent ayırdı ve ucuz bir puroyu cebe indirdi.

Ayrırlırlarken Dowling, "Sana anlattıklarımı gazetende basma, diğer gazetecilere de söz etme," dedi. "Doğrulamak istersen de, bir arabaya atla ve Long Island, Amityville'e git, söylediklerimin her birinin doğru olduğunu göreceksin."

Williams, Steve Brodie'nin Yeri'ne döndü, kafasındaki düşünceler bir kovanda vızıldayan arılar gibiydiler. Duydukları, adama karşı korkusunu on kat arttırmıştı. Dowling yalan söylemiş ya da abartmış da olabilirdi tabii, ama sanmıyordu. Kuşkusuz hepsi doğrudu, gazeteler davayı ele almak için iyi adamlarını gönderirlerken de bir bildikleri vardı. Williams bu işe bulaşmamak için dua ediyordu; ama diğer yandan, duyduklarını yazamazdı, diğer tüm gazetecilerin istedikleri de görüşmesinin sonucuydu. Bu da, ayıklansa bile yarım sütunu doldururdu.

Geldiğinde Senatör, Galusha'ya bir hikâye anlatıyordu, Whitley Fife ise bir masanın kenarından aşağıya kokteyl bardakları düşürüyor ve tam yere çarpmak üzereyken, Brooklyn Köprüsü'nden atlayan Steve Brodie'ymiş gibi tutuyordu. Kaçırarak olursa tüm bara içki ısmarlama sözü vermişti, Williams içeri gir-

diği anda da bir bardak taşların üzerinde tuzla buz oldu ve oda da bir kahkaha patladı. Beş altı kişi kalkıp bara giderek içkilerini aldılar, Williams da aralarındaydı, az sonra da Whitey ile Galusha öğlen yemeği yemek ve biraz ayılmak üzere çıktılar, akşama Williams'la buluşmak ve "hikâyeyi" almak için sözleştikten sonra tabii.

"Birşeyler bulabildin mi?" diye sordu Senatör.

Williams, "İstediğimden de fazlasını," diye cevap verdi ve hikâyeyi arkasına anlattı.

Senatör arada bir notlar alarak ve birkaç soru sorarak, yoğun bir ilgiyle dinledi. Williams sözlerini bitirince de, sessizce şöyle dedi:

"Bence Dowling haklı. Bir arabaya atlayalım ve Amityville'e gidelim, bakalım orada onun için ne düşünüyorlarmış."

Amityville, Long Island'ın yirmi küsur mil ötesindeki dağınık bir köydü, Dr. Hensig son bir iki yıldır orada yaşamış ve çalışmış, 2 numaralı Mrs. Hensig de kuşkulu ölümünü orada bulmuştu. Komşuların söyleyecekleri çok şey vardı şüphesiz, pek değerli olmasalar da, ilginç olacakları kesindi. Böylece iki gazeteci ortaya gittiler ve eczanedeki adamdan papaza ve cenazeciye kadar bulabildikleri herkesle görüştüler, dinledikleri hikâyeler bir kitabı doldurabilirdi.

Buharlı gemiyle New York'a dönerlerken Senatör, "İyi malzeme," dedi, "ama herhalde kullanabileceğimiz şeyler değil." Yüzü çok asıktı, aklını kurcalayan birşeyler var gibiydi.

"Bölge başsavcısının kullanabileceği bir şey de değil," diye ekledi Williams.

"Tam bir şeytan –kesinlikle insan değil," diye devam etti diğeri, kendi kendine konuşuyor gibiydi. "Tam anlamıyla ahlaksız! Yemin ederim, MacSweater'ın beni başka bir işe vermesini sağlayacağım."

Duydukları hikâyeler Dr. Hensig'i, fark edilmeden cinayet işleyebilecek olmasıyla, hiçbir düşmanının fazla yaşamamış olmasıyla açıkça övünen, bir doktor olarak yaşam ya da ölüm seçimini yapma hakkının kendisinde olduğuna, ya da olması gerektiği-

ne inanan; birileri onu rahatsız edecek ya da canını sıkacak olursa, kuşku uyandırmadan yapmak koşuluyla onları ortadan kaldırmamak için hiçbir neden görmeyen biri olarak gösteriyordu. Bu görüşlerini pazarın ortasında bağıra bağıra söylememiştii tabii, ama böyle düşündüğünü ve bunda ciddi olduğunu insanların bilmelerini sağlamıştı. Bunları boş bulunduğu anlarda konuşmalarında söylemişti, belli ki bunlar aklının ve görüşlerinin doğal bir ifadesiydi. Köydeki birçok kişinin de, bunları birkaç defa uyguladığından kuşkusu yoktu.

"Yine de, Whitey ya da Galusha'ya verecek bir şey yok," dedi Senatör son olarak, "kendi hikâyemizde kullanabileceğimiz fazla bir şey de."

Williams da zoraki bir gülümsemeyle, "Zaten bunları kullanmak istemem," dedi.

Senatör döndü ve bir açıklama isteyen, ciddi bir ifadeyle baktı.

"Hensig beraat edip serbest kalabilir," diye ekledi Williams.

"Doğru. Bence kesinlikle haklısın," dedi yavaşça, sonra daha neşeli bir sesle, "Haydi gidip Çin Mahallesi'nde birşeyler yiyelim ve yazımızı birlikte yazalım," diye ekledi.

Böylece Pell Caddesi'ne gittiler ve karanlık, ahşap bir merdivenden çıkarak, buram buram afyon ve batıya özgün olmayan yemek kokan bir Çin lokantasına girdiler. Kumlu zemin üzerindeki küçük bir masaya oturup, kahverengi kâselerde chou chop suey ve chou om dong sipariş ettiler ve bolca sert viski ile sindirdiler, sonra da bir köşeye çekilip, ertesi sabah yüce Amerikan halkını doyurmak üzere kâğıtlarını doldurmaya başladılar.

Çin Mahallesi'nin müdavimlerinden olan, düşmüş bir beyaz kadın odaya girip boş bir masaya oturarak viski sipariş ederken Senatör, "Şununla Hensig arasında fazla bir fark yok," dedi. Gerçekten de, bölgede dört bin Çinli erkek olmasına rağmen, tek bir Çinli kadın bile yoktu.

Dumanlı odada bakışlarının gittiği yeri izleyen Williams, "Hem de dünyalar kadar fark var," diye cevap verdi. "Kadın bir zamanlar iyi biriydi ve bir gün yine iyi olabilir, ama o kahrolası

doktor hep böyleydi –ruhsuz, zeki bir şeytan. O kesinlikle insan değil. Aklımdan korkunç bir düşünce geçiyor, bence o...”

“‘Bakteriyoloji’ nasıl yazılır, tek r mi, iki tane mi?” diye sordu Senatör, kargacık burgacık yazısıyla, ertesi gün binlerce insan tarafından ilgiyle okunacak hikâyesini yazmaya devam ediyordu.

“İki r ve bir k,” diyerek güldü diğeri. Bir saat daha yazmaya devam ettiler, sonra da Park Sokağı’ndaki ofislerine döndüler.

Max Hensig’in mahkemesi, akrabaları para sağladığı ve o da iyi avukatlar tutup, türlü yollarla zaman kazandığı için iki hafta sürdü. Gazeteler açısından tam bir fiyasko olmuştu, dördüncü gün sona ermeden gazetelerin çoğu iyi adamlarını güçlerine yakışır, başka işlere kaydırmışlardı.

Williams açısından ise başarısız olmamış, sonuna kadar bu işte kalmıştı. Bir gazetecinin makalesinde yorumlara kendini fazla kaptırmaya hakkı yoktur elbette, özellikle de dava *sub judice* iken; ama New York’ta gazeteciliğin ve adaletin kutsallığının kendilerine özgü, farklı standartları vardır, böylece kendi çıkarımlarının izleri, günlük raporlarına da yansdı. Artık diğer gazeteler için hikâyeyi yeni ve “pes etmeye” niyeti olmayan adamlar yazdığı için, elindeki her türlü özel bilgiyi kullanmaktan çekinmiyordu, Amityville’de ve memur Dowling’den duyduklarının önemli bir bölümü de bir şekilde yazılarına sızmayı başarmıştı. Açıkça ifade edilmeden, sadece ima yoluyla da olsa, bu doktora karşı duyduğu korku ve nefret de ortaya çıkmıştı, günlük sütununu okuyan hiç kimse, Hensig’in en tehlikelisinden planlı, soğukkanlı bir katil olduğundan başka bir sonuca varamazdı.

Gazeteci açısından bu biraz uygunsuz bir durumdu, çünkü her sabah hücresinde mahkûmla görüşmek, davanın genel gidişi ve özellikle Sandalye’den kurtulma olasılığı hakkındaki görüşlerini almak kendisinin göreviydi.

Hensig ise hiç de rahatsız olmuş gibi görünmüyordu. Bütün gazeteler eline ulaşıyordu, Williams’ın yazdığı her kelimeyi okuduğu da açıktı. Gazetecinin kendisi hakkında, en azından suçlu

ya da masum olması bakımından neler düşündüğünü biliyor olmalıydı, ama makalelerin ne derece adil olduğu konusunda hiçbir görüş bildirmiyordu ve kurtulma olasılığı hakkında rahatça konuşuyorlardı. Halkın gözünde böylesine büyüyen bir meseledeki ana karakter olmaktan duyduğu zafer hissi, gazeteciye göre adamın sapkınlığının bir başka kanıtıydı. Son derece kibirliydi. Bakımına büyük özen gösteriyor, her gün temiz gömlek giyip, yeni bir kravat takıyor, aynı takım elbiseyi asla iki gün üst üste giymiyordu. Basında kendisi hakkında çıkan tanımlamaları takip ediyor, giysileri ve mahkemedeki hali ayrıntılarıyla yer almazsa düpedüz bozuluyordu. Bir gazete onun zeki ve kendine hâkim göründüğünü yazdığında da –ki böyle yazarlar vardı– alışılmadık şekilde keyiflenip, mutlu oluyordu.

Bir sabah Williams, her zaman olduğu gibi mahkemeden önce onu görmeye gittiğinde, "Beni bir kahraman yapıyorlar," dedi, "ve Sandalye'ye gidecek olursam –ki böyle olacağını sanmam– güzel bir şey göreceksin. Belki de sadece bir cesede elektrik verecekler!"

Ardından da, iğrenç bir duygusuzlukla, gazeteciyle makalelerinin tarzı hakkında şakalaşmaya başladı –ilk kez olarak.

"Ben yalnızca mahkeme salonunda söylenenleri ve yapılanları yazıyorum," diye kekeledi Williams, müthiş rahatsız olmuştu, "ve söyleyeceğin her şeyi yazmaya da her zaman..."

"Ben bunda yanlış bir şey görmüyorum," diye cevap verdi Hensig, soğuk, mavi gözleri parmaklıkların ardından gazetecinin yüzüne kilitlenmişti, "hem de hiç. Sen benim öldürdüğümü düşünüyorsun ve bunu tüm cümlelerinde gösteriyorsun. Sana soruyorum, hiç Sandalye'deki bir adamı gördün mü?"

Williams gördüğünü söyledi ister istemez.

"*Ach was!* Demek gördün!" dedi doktor soğukkanlılıkla.

"Ama bu anlık bir şey," diye ekledi diğeri hemen, "ve tamamen acısız olsa gerek." Tam olarak böyle düşünmüyordu tabii, ama traşlı kafasına o korkunç kayış bağlanmış bir halde oraya oturabilecek olan şu zavallı şeytana başka ne söyleyebilirdi ki!

Hensig güldü ve dönüp dar hücresinde bir aşağı, bir yukarı

yürümeye başladı. Aniden seri bir hareketle bir panter gibi parmaklıklara doğru atıldı ve bambaşka bir ifade almış olan yüzünü aralarına doğru bastırdı. Williams elinde olmadan bir adım geriledi.

"Bundan daha kötü ölüm şekilleri de var," dedi kısık bir sesle, gözlerinde de şeytani bir ifade vardı, "çok daha ızdırap verici, yavaş yöntemler. Buradan çıkacağım. Hüküm giymeyeceğim. Çıkacağım, belki sonra da gelip sana onlardan söz ederim."

Sesi ve ifadesindeki nefret kuşku götürmezdi, ama âdeta bir anda yüzü değişip, her zamanki soğuk ifadesine büründü, sıradışı doktor yine gülmeye, sakın sakın avukatlarından ve onların iyi ve kötü yanlarından söz etmeye başlamıştı.

Demek ki o umursamaz ifadesi sahteydi, adam makalelerinden gerçekten de çok rahatsız olmuştu. Şöhret hoşuna gidiyordu, ama Williams'ın bir sonuca varmış olması ve bunu haberlerinde yayınlaması karşısında müthiş öfkelenmişti.

Gazeteci açık havaya çıktığına memnundu. Mahkeme odasına çıkan taş basamakları hızla tırmandı, parmaklıkların arasına gömülmüş, gözlerinde bir an için belirip kaybolan o dehşetli bakışı taşıyan beyaz yüz aklından çıkmıyordu. Ya o sözler ne anlama geliyordu? Doğru mu duymuştu? Bu bir tehdit miydi?

"Bundan daha yavaş ve ızdıraplı ölüm şekilleri de var, çıkar sam bir gün belki sana onlardan söz ederim."

Delilleri habere dökerken, rahatsız edici görüntüyü aklından biraz olsun atabilmişti, şehir editörünün hikâyesinin "mükemmelliği" konusundaki övgüleri ve maaşına bir zam yapacağını ima etmesi de aklını başka bir yere çekmişti, ama bu adamın, ona göre müthiş bir canavar olan bu adamın korkunç nefretini üzerine çektiği düşüncesi bilincinin gerisinde bir yerde, belli belirsiz bir şekilde hep vardı.

Adamın katı kötücüllüğü, zekice ve korkunç becerikliliği, yaşamını âdeta tanrısal bir güçle ve ardında kanıtlanmış ve kanıtlanmamış bir sürü cinayetle sürdürdüğü hakkındaki bu saplantılı, aklından çıkmayan düşüncede, belki biraz da hipnotik birşeyler vardı. Aklını son derece yoğun bir güçle etkilediği açıktı, genç,

alışılmadık derecede bilgili ve sıradışı becerileri olan, ama kesinlikle ahlâksız, canını sıkanlara canının istediğini yapan ve yaptıkları neredeyse hiç fark edilmeyen bu doktoru her düşündüğünde ürperiyor, tüyleri diken diken oluyordu. Mahkemenin son gününe gelinip de, artık hücrede günlük görüşmesini yapması ya da bütün gün mahkemede, sanık sandalyesinde oturup, mahkûmun nefret dolu, bembeyaz yüzünü izleyerek, deliller ağının çevresini sarmasını ama bir türlü onu Sandalye'ye götürecek kadar sıkı kavrayamamasını dinlemesi gerekmediği zaman son derece mutlu olmuştu. Çünkü, jüri bir karara varmak için gece boyunca dağılmamasına rağmen, Hensig beraat etmişti, Williams'ın adam sokaklara salınmadan hemen önce yaptığı son görüşme de hem en zevkli, hem de en aykırı görüşmesi olmuştu.

"Serbest bırakılacağımı biliyordum," dedi Hensig hafif bir gülüşle, ama hiç kuşkusuz hissettiği gerçek rahatlığı belli etmiyordu. "Karımın ailesinden ve senden başka kimse suçlu olduğuma inanmıyordu, Bay *Vulture* muhabiri. Haberlerini her gün okudum. Bana kalırsa, biraz erken karar vermişsin..."

"Ah, ama biz yalnızca yazmamız istenilen şeyleri yazarız..."

"Belki günün birinde başka bir hikâye yazarsın, belki de başka biri senin davayı yazar. O zaman bana neler hissettirdiğini daha iyi anlarsın."

Williams hemen doktora mahkemenin gidişatı hakkındaki görüşlerini, ardından da gelecek için planlarını sordu. Sorusuna aldığı cevap, onu tam anlamıyla rahatlatmıştı.

"Ach! Tabii ki Almanya'ya döneceğim," dedi. "Buradakiler artık benden biraz korkar oldular. Sandalye değil de, gazeteler öldürdü beni. Hoşçakal, Bay *Vulture* muhabiri, hoşçakal!"

Williams son görüşmesini kaleme alırken, Hensig'in jüri sözcüsünün "Suçsuzdur," sözlerini dinlerken duyduğuna benzer bir rahatlama duygusu içindeydi; ama ona en çok zevk veren cümle, beraat eden adamın Almanya'ya gideceğini haber verendi.

New York halkı günlük hayatlarında sansasyonel şeyler okumak isterler, bunu yaparlar da, çünkü bunu sağlamayı reddeden

gazete bir haftaya kalmadan batar, New Yorklu gazete sahipleri de hayırsever rolü yapmazlar. Dehşet dehşeti doğurur, bu arada da halkın ilgisinin bir an için bile soğumasına fırsat verilmez.

En ufak bir yeteneği olan tüm gazeteciler gibi, Williams da *Vulture*'daki ilk haftasında öğrenmişti bunu. Günlük işi yalnızca sansasyonel olayların bir dizi sansasyonel haberi olmuştu; heyecanlı tutuklamalar, cinayet davaları, karaborsacılık, boşanma, sahtekârlık, kundakçılık, rüşvet ve akla gelebilecek her tür rezillikten oluşan, sürekli bir girdabın içinde yaşıyordu. Her olay onu bir öncekinden daha az heyecanlandırıyordu; bunca şaşırtıcı olay onu resmen hissizleştirmişti; duygusuz biri olmamıştı belki, ama tepkisiz biri olmuştu ve deneyimsiz gazeteciler gibi heyecanının düşüncelerini belli ettiği safhayı aşalı da uzun zaman olmuştu.

Hensig vakası ise hayal gücünde uzun süre yer etti ve aklından çıkmadı. Gerçekler Mullberry Sokağı karakolunun polis dosyalarına ve gazete bürolarının "morglarına" gömülürken, taze dehşetlerle günlük heyecanını yaşayan halk, baş kahramanın beraatinin üzerinden iki gün geçmeden şeytani doktor davasını unutmuştu bile.

Williams için durum farklıydı. Kalpsiz, soğukkanlı doktorun –kendisinin taktığı ismiyle, zeki zehircinin– kişiliği, hayal gücü üzerinde derin bir iz bırakmıştı ve hatırası, onu haftalarca canlı ve gerçek bir dehşet olarak yaşattı. Dudaklarından dökülen, üstü örtülü bir tehdit ve pek de üstü örtülü olmayan bir düşmanlık taşıyan o sözlerin de bu hatıranın canlı kalmasında ve Hensig'in aklında bu kadar uzun zaman yer edip, tıpkı gazetedeki ilk vakalarında olduğu gibi düşlerinden çıkmamasında payı vardı kuşkusuz.

Ama zamanla Hensig de, bir yığın mahkûm ve hücre görüntüsüyle dolu karmakarışık anılar çöplüğüne doğru çekildi, sonunda da hatırası, onu artık hiç rahatsız edemeyecek kadar derinlere gömüldü.

Yaz geçti, Williams da Maine ormanlarındaki, zorlukla hak ettiği iki haftalık tatilinden döndü. New York tam formundaydı,

orada kalıp kavurucu yaz sıcağına katlanmak zorunda kalanlar da, şahane sonbahar günlerinin büyüyle yavaş yavaş kendilerine geliyorlardı. Lower Körfezi'nden gelen serin deniz meltemleri, alev alev yanan sokaklarında esiyordu, muhteşem Hudson Nehri'nin karşısında da, New Jersey Kayalıkları kızıl ve altın rengine bürünmüşlerdi. Hava elektrikli, keskin, ürperticiydi ve şehirde hayat, durmak bilmeyen bir canlılıkla yeniden hareketlenmişti. Denizde ve dağlarda bronzlaşmış yüzler sokakları dolduruyor, tüm gözlerden sağlık ve neşe akıyordu, çünkü New York'da sonbaharın inkâr edilemeyecek bir büyü vardır, binlerce talihsiz insanla dolu Doğu Yakası varoşları bile temizlenmiş ve arınmış bir görünüme bürünürler. Rıhtımlarda, özellikle denizin, güneşin ve hoş kokulu rüzgârların etkileri birleşip, hapishane duvarları arasında dört dönenlerin yüreklerine dayanılmaz bir ateş düşürüyorlardı.

Williams'ta da, her tarafa sinmiş bu umut ve neşe havasına güçlü bir tepki veren birşeyler vardı, belki de birçoklarında olduğundan daha da fazla. Tatilinin verdiği enerjiyle ve yaklaşan kış için güzel umutlarla dopdolu olarak, düzensiz yaşamının kötücül etkisinden kurtulduğunu hissediyordu, bir ekim sabahı büyük, iki yönlü feribotla Staten Adası'na geçerken de yüreği hafifti ve gözleri, saf bir mutluluk ve keyif duygusuyla mavi sulara ve ötesindeki puslu ormanlara kayıyordu.

Vulture için bir gemiyi karşılamak üzere Quarantine'a gidiyordu. Alman Reichstag'ının' Yahudi düşmanı bir üyesi, en sevdiği konuda bir dizi konuşma yapmak üzere New York'a geliyordu, onu kayda değer bulan gazeteler de ona misyonunun hoşgörülebileceğini, ama istenmediğini bildiren uyarılar gönderiyorlardı. Yahudiler iyi vatandaşlar, Amerika da "özgür bir ülke" idi ve Cooper Union Hall'daki toplantılarının alaya alınacağı kuşkusuz, şiddetle karşılanması da muhtemeldi.

Zevkli bir görevdi, Williams'a işgüzar ve ukala Alman'la inceden inceye alay etmesi ve uçuşan yumurtalar ve ölü kediler arasında kürsüye çıkma cüretini göstermeden, ilk buharlı gemiyle

Bremen'e dönmesini tavsiye etmesi talimatı verilmişti. Kendini iyice işin ruhuna kaptırmıştı, Sandy Hook'un hemen içine demirleyen dev buharlı gemiyle buluşmak üzere küçük römorkörle körfezin içine doğru girerken de Quarantine'daki doktora bundan söz ediyordu.

Geminin güverteleri, buhar sala sala yanaşan römorkörü izleyen yolcularla dolup taşıyordu, tam gölgenin altına doğru yanaştıkları sırada da, Williams'ın gözleri sarkan ip merdivenden kopup, geminin ortalarına yakın bir noktaya kaydı. Orada, orta güvertenin yolcuları arasında, sabit bir dikkatle kendisine bakan bir yüz gördü. Gözleri parlak maviydi, cildi ise, bronzlaşmış sıra sıra yolcuların arasında bembeyaz sırtıyordu. O anda, yüreği şiddetle kan pompalarken, Hensig'i tanıdı.

Bir anda, çevresindeki her şey değişti: körfezin mavi suları karardı, güneş ışığı çekildi, eski korku ve nefret duyguları müthiş bir acıyı hatırlarcasına benliğini sardı. İlk olarak kendini topladı ve sağlık memuruna yetişmek üzere ip merdiveni tuttu, adamın dönüşünün kendisini böylesine etkilediğini fark edince hem kızmış, hem de ciddi biçimde endişelenmişti. Yahudi düşmanıyla görüşmesini olabildiğince kısa tuttu ve diğer gazeteciler gibi büyük buharlı gemiyle körfezin yukarısına çıkıp doka gitmek yerine acele edip, Staten Island'a dönen Quarantine römorkörüne yetişti. Nefret ettiği Alman bir daha gözüne çarpmamıştı, bir ara, yanıldığını ve bir başka yüzün benzerliğinin bir tür öznel yanılsamaya neden olduğunu umacak kadar da ileri gitti. Neyse, günler haftaları kovaladı, ekim kasıma bağlandı ve o rahatsız edici görüntü bir daha ortaya çıkmadı. Belki de yalnızca bir yabancıydı, Hensig bile olsa, gazeteciyi tamamen unutmuş olabilirdi, dönüşünün de intikam düşüncesiyle hiçbir ilgisi yoktu.

Williams yine de huzursuzdu. Polis memuru olan dostu Dowling'e bundan söz etti.

"Eski haber bu," diyerek güldü İrlandalı. "Daha şimdiden kakollar bir şüpheli gibi gözlerini ondan ayırmıyorlar. Berlin iki cinayet yüzünden bir adamı arıyor –Brunner adını kullanan biri– tanımlarına bakılırsa, şu Hensig denen hergele olduğunu düşü-

nüyoruz. Henüz kesin bir şey yok, ama peşindeyiz. Ben peşindeyim," diye ekledi gururla, "ve bunu unutma! Zamanı gelince her şeyi anlatırım sana, ama şimdilik sessizlik kuralı geçerli!"

Bu görüşmeden uzun süre sonra bir gece, Williams ve Senatör, Batı Yakası doklarındaki büyük bir yangın olayının peşindeydiler. Uğuldayan rüzgârın âdeta nehrin karşısına kadar olan mesafenin yarısına kadar taşıdığı müthiş alevleri izleyen kalabalığın dış kısımlarında duruyorlardı. Çevredeki gemiler alevlerle parlıyordu, müthiş bir gürültü vardı. Kendisi palto giymeden gelmiş olan Senatör, püskürtülen sudan ve uçuşan küllerden korunmak için kısa bir süreliğine arkadaşınınkini ödünç aldı ve son bilgileri öğrenmek için itfaiye hattının ötesine geçti. Saat gece yarısını geçmişti ve ana hikâye telefonla ofise bildirilmişti; artık yapacakları tek şey, son ayrıntıları ve düzeltmeleri haber masasına göndermekti.

Tarif edilemez bir karmaşa içindeki ortamdan çıkarken Williams, "Seni köşede beklerim!" diye bağırdı, yangın rozeti de yanındaydı. Bu dikkat çekici piring rozet İtfaiye Teşkilatı tarafından gazetecilere verilir, onlara bilgi peşindeyken polis kordonunu geçme hakkı sağlardı, risk onlarını tabii. Daha paltosundan henüz sökmüştü ki, kalabalıktan uzanan bir el onu yakalayıp ısrarla çekti. Kim olduğunu görmek için döndü, ama o anda kalabalık hareketlenip, neredeyse ayaklarını yerden kesti ve şiddetli bir itişle, yönelmiş olduğu kaldırıma kapaklanmadan önce sadece, amacına ulaşamayan kolun geriye çekildiğini görebildi.

Bu olayı çok garip bulmamıştı, böyle kalabalıklarda yangına yakın olma ayrıcalığına tamah edenler olurdu. Gülüp geçti ve rozeti cebine yerleştirdi, sonra da arkadaşı gelip son ayrıntılarla kendisine katılana dek durup, giderek zayıflayan alevleri izledi.

Ama zamanı kısıtlı, yapacağı iş de az olmasına rağmen, Senatör karanlıkta sendeleyerek belirdiğinde aradan tam yarım saat geçmişti. Williams onu üzerindeki –kendine ait olan uzun ve bol, ekose paltodan tanıdı.

Ama bu Senatör müydü gerçekten? Tuhaf bir şekilde ve aksayarak yürüyordu, sanki yaralanmış gibi. Birkaç adım önünde dur-

du ve karanlıkta Williams'a baktı.

"Sen misin, Williams?" diye sordu çatlak bir ses.

"Bir an için seni başka biri sandım," diye cevap verdi gazeteci, arkadaşını tanıyınca rahatlamış, onu karşılamak için hareketlenmişti. "Ama ne oldu? Yaralandın mı?"

Senatör, yangının parlak aydınlığında korkunç görünüyordu. Yüzü bembeyazdı, alnından da kan sızıyordu.

"Herifin biri neredeyse işimi bitiriyordu," dedi; "beni dokun kenarından aşağı itti. Kırık bir setin üzerine düşüp, bir de tekne bulmuş olmasam, boğulurdum mutlaka. Üstelik galiba kimin yaptığını da biliyorum. Galiba mı! Yani *biliyorum*, çünkü o kahrolası beyaz yüzünü gördüm ve dediklerini duydum."

"Kimdi peki? Ne istiyordu?" diye kekeleydi diğeri.

Senatör koluna yapışıp, biraz konyak içmek için arkadaki bara doğru sürükledi onu. Bir yandan da durmadan arkasına bakıyordu.

"Bu pis yerden ne kadar çabuk uzaklaşırsak, o kadar iyi," dedi.

Sonra, bardağının üzerinden şaşkın şaşkın bakan Williams'a döndü ve sorularını cevaplamaya başladı.

"Kim miydi? Kim olacak, Hensig'di! Ne mi istiyordu? –herhalde *seni* istiyordu!"

"Beni mi! Hensig mi!" diye yutkundu diğeri.

"Sanırım beni sen sandı," diye devam etti Senatör, arkasındaki kapıya bakarak. "Kalabalık öyle yoğundu ki, yolumu değiştirip dokun kenarına çıktım. Çok karanlıktı. Civarda tek kişi bile yoktu. Koşuyordum. Birden önüme bir şey çıktı, önce bir kütük sandım, ama sonra, vay anasını yahu! Sana söylüyorum, o Hensig'di, değilse ben de sarhoş bir Almanım. Tam yüzüne baktım. "Elveda, Bay *Vulture* muhabiri," diyerek lanet bir kahkaha attı ve beni bir itti ki, kenardan sırt üstü aşağı uçuverdim."

Senatör soluklanmak ve ikinci bardağını bitirmek için duraksadı.

"Paltom!" diye çıkıştı Williams cılız bir sesle.

"Ah, herhalde seni başından beri izliyordu."

Senatörün ciddi bir şeyi yoktu, iki adam da Küçük Afrika olarak bilinen ve zencilerin yaşadığı, yolun ortasından giderek kenarlardaki karanlık ara sokaklardan uzak durmanın daha akıllıca olacağı loş sokaklardan oluşan bir bölgeden geçerek, bir telefon bulmak üzere Broadway'e döndüler. Yol boyunca da durmadan konuştular.

"Senin peşinde olduğu muhakkak," diye tekrarladı Senatör. "Herhalde mahkemesi hakkındaki haberlerini hiç unutmamış. Gözünü açık tutsan iyi olur!" diye ekledi gülerek.

Ama Williams hiç de gülecek halde değildi, buharlı gemide gördüğü kişinin gerçekten Hensig olduğu ve onu ekose palto-sundan tanıyıp, hayatına kastedecek kadar yakından izlediği gerçeği onu, en hafif ifadesiyle, müthiş rahatsız ediyordu. İnsanın peşinde böyle bir adamın olması korkunç bir şeydi. O beyaz yüzlü, acımasız ve amansız, sinsice cinayet işlemenin sayısız yöntemini bilen herif tarafından mimmendiğini –büyük şehrin kalabalığı içinde bir yerlerde izlendiğini ve beklendiğini, arandığını bilmek: işte bu gerçekten ızdırap verici ve tehlikeli boyutlara ulaşabilecek bir işkenceydi. O açık mavi gözler, o ince zekâ, intikamla dolmuş o akıl mahkemedan beri kendisini izliyordu, hat-ta denizlerin ötesinden bile. Bu düşünce onu dehşete düşürüyordu. Ölüm ilk defa, yakın ve gerçek bir şey olarak düşüncelerinde yer ediyordu –başkalarının ölümünü izlerken hissettiğinden çok daha müthiş bir şeydi bu.

O gece Williams, Doğu Ondokuzuncu Cadde'deki küçücük odasında uykuya dalarken sıkıntılı bir korku içindeydi, bunu izleyen günler boyunca da işe hep aynı sıkıntılı korkuyla gitti. İn-kâr etmek boşunaydı. Gözlenip takip edildiği düşüncesiyle her yeri kontrol ediyordu. Büroda, kaldığı pansiyonda, ya da uğrak yerlerinden herhangi birinde göreceği yeni bir yüz, onu yerinden sıçratıyordu. Günlük işi hep sıkıntılıydı; düşleri hep kâbus-tu; tüm güzel umutlarını yitirmiş, sıkıntısını unutmasına yardım eden eski alışkanlıklarına dönmüştü. Artık neşelenmek için eskisinden iki kat, umursamaz olmak içinse dört kat daha fazla içmesi gerekiyordu.

Aslında bir ayyaş, ya da sırf laf olsun diye içen biri değildi, ama her zaman susamış olan, merhaba yerine "Ne içersiniz?" si-tem etmek için de "şuna bak, içkiye tövbe etmiş!" diyen gazeteciler, polisler, kaygısız ve rahat yaşayan insanlarla dolu bir dünyada yaşıyordu. Ama artık ne kadar içtiğine daha çok dikkat ediyor, günlük çalışmaları sırasında ikram edilen kokteyl ve içkileri sayıyor, asla kontrolünü yitirmemeye titizlikle özen gösteriyordu. Gözünü daima açık tutmalıydı. Yeme ve içme alışkanlıklarını, peşindeki şeytanın işini kolaylaştıracak her türlü alışkanlığını bıraktı. Hatta kaldığı pansiyonu bile değiştirecek kadar ileri gitti. Bu duygu –korku duygusu– her şeyi değiştirmişti. Dış dünyayı kasvetle, koyu renklerle boyayarak karartmış, güneş ışığını alıp götürmüş, yaşam sevincini söndürmüş, hayatın tüm normal aşamalarında ağır bir yük gibi gelmeye başlamıştı.

Alkol ve ilaçların zaten hastalıklı bir hale soktuğu hayal gücü üzerindeki etkisi de, elbette son derece güçlü olmuştu. Doktorun, bir mikrobu hiçbir ilacın etki edemeyeceği kadar güçlü olana dek geliştirmekle, sonra da bir iğne çiziyi yoluyla bunu kurbanı bulaştırmakla ilgili sözleri –bu kafasını her şeyden çok meşgul ediyordu. Bu düşünce aklını ele geçirmişti; çok zekice, çok korkunç, çok şeytaniydi. Yangındaki "kaza" gerçekten bir kazaydı tabii, bir anda olmuş bir şeydi –tesadüfle aptalca bir hatanın karışımıydı. Hensig'in böyle adı yöntemlere başvurmasına gerek yoktu. Doğru an geldiğinde çok daha basit, *daha güvenli* bir plan uygulardı.

Nihayet, Hensig'in kendisini izlediği ve fırsat kolladığı fikrine kendini öylesine kaptırdı ki, bir gün haber editörüne tüm hikâyeyi anlattı. Sinirleri öyle yıpranmıştı ki, işini gereğince yapamıyordu.

"Güzel hikâye bu. Bir iki yüzlük alırsın," dedi editör hemen. "Tabii ismi uydur. Hensig'in adı geçmemeli, yoksa bir de iftira davasıyla uğraşırız."

Ama Williams ciddi idi, öyle ısrar etti ki, Treherne her zamanki gibi çok meşgul olmasına rağmen onu kendi cam kapılı bürosuna aldı.

"Bak Williams, çok fazla içiyorsun," dedi; "nedeni de bu işte. Biraz ayık kalmaya bak, göreceksin Hensig'in yüzü kaybolacak." İçten, ama ciddi konuşuyordu. Kendisi de genç, fena halde akıllı ve insan tabiatı hakkında bilgili biriydi, üstelik "haber kokusu alabilen" o ender insanlardandı. İçgüdüsel bir sezgiyle, küçük ordusunun yeteneklerini anlıyordu. İçki içmeleri onun için hiç fark etmiyordu, işlerini yaptıkları sürece. O dünyada herkes içerdi, içmeye de iyi gözle bakılmazdı.

Williams bu yüzün basit bir delirium tremens belirtisi olmadığını, biraz da haşın bir ifadeyle açıklayınca, editörü haber masasında kendisini bekleyen kalabalıkla boğuşmaya dönmeden önce ona iki dakika daha ayırdı:

"Sahi mi? Deme yahu!" diye sordu, daha ilgili görünerek. "Bana kalırsa Hensig yalnızca senin aklını karıştırmaya çalışıyor. Sen haberlerinle onu öldürmeye çalıştın, o da intikam yoluyla seni korkutmaya çalışıyor. Ama bir şey *yapmaya* asla cesaret edemez. Ona iyi bir blöf yap, bir bebek gibi çözülecektir. Bu dünyada her şey sahtedir. Ama şu mikrop fikri hoşuma gitti. Bu orijinal işte!"

Adamın umursamazlığına biraz kızan Williams, Senatör'ün başına gelenlerden ve el değiştiren paltodan söz etti.

"Olabilir, olabilir," diye cevapladı acelesi olan editör; "ama Senatör Çin viskisi içiyor, bunu yapan bir adam da şu dünyada her türlü hayali görebilir. İhtiyar bir kurdun tavsiyesini dinle Williams, içkiyi biraz azalt. Kokteylleri bırakıp sadece viskiyle idare et ve asla boş mideyle içme. Hepsinden önemlisi, *içkileri karıştırma!*"

Ona sert bir bakış attı ve çıktı.

"Şu Alman'ı bir daha gördüğünde," diye kapıdan seslendi Treherne, "git ve ondan, Sandalye'den kurtulmanın nasıl bir duygu olduğu konusunda bir röportaj iste –sırf ona umurunda bile olmadığını göstermek için. Onu izlettirmekten, takip ettirmekten falan söz et –şüpheli biri gibi– ve bu tür palavralar at. Sanki onu uyarıyormuşsun gibi. Bu durumu tersine çevirir ve ona geri adım attırır. Anladın mı?"

Williams Hızlı Taşımacılık Görevlilerinin bir toplantısının haberini hazırlamak üzere ağır adımlarla sokağa doğru yöneldi, büronun merdivenlerinden inerken karşısına ilk çıkan da –Max Hensig’di.

Durmaya ya da yan tarafa sapmaya fırsat bulamadan yüz yüze gelmişlerdi. Bir an için başı döndü ve titremeye başladı. Sonra kendini biraz toparlayabildi ve içgüdüsel olarak editörün önerisini uygulamaya başladı. Başka bir planı yoktu, o da aklından en son geçen şeye tutundu. Ya bunu yapacak –ya da kaçacaktı.

Hensig’in rahat görüldüğünü fark etti; kürklü bir palto ve şapka giymişti. Yüzü her zamankinden de beyazdı ve mavi gözleri köz gibi alev alevdi.

“Vay canına! Dr. Hensig, New York’a dönmüşsünüz!” diye bağırdı. “Ne zaman geldiniz? Çok memnun oldum –sanırım– yani –şey, gelip birşeyler içer misiniz?” diye devam etti çaresizce. Çok aptalcaydı, ama Tanrı biliyor ya, söyleyecek başka bir şey gelmiyordu aklına. Düşmanın korktuğunu anlaması da, dünyada isteyeceği en son şeydi.

“Sanmıyorum, Bay *Vulture* muhabiri, teşekkürler,” diye cevap verdi sakince; “ama sen içerken oturup izleyebilirim.” Her zamanki gibi kendine hâkimiyeti kusursuzdu.

Ama kendini biraz daha toparlamış olan Williams bu teklifi reddetti ve gitmesi gereken bir toplantı olduğuyla ilgili birşeyler geveleyerek yoluna devam etti.

Hensig de, “Ben de seninle biraz yürürüm,” diyerek kaldırıma doğru onu izledi.

Engel olmak mümkün değildi, böylece City Hall Parkı’ndan Broadway’e doğru yan yana yürümeye başladılar. Saat dördü geçmişti; gün batıyordu; küçük park dört bir yana doğru yürüyen insanlarla dolup taşıyordu, her zamanki gibi herkes bir koşuşturmaca içindeydi. Çevrelerini saran o hareketli, hızlı hayatın içinde yalnızca Hensig sakin ve durgun görünüyordu. Çevresinde buz gibi bir atmosfer taşıyordu: bu izlenimi uyandıran sesi ve tavırlarıydı; aklı ise uyanık, tetikte ve kararlıydı, daima kendinden emindi.

Williams kaçmak istiyordu. Aklından ondan kurtulmanın bin-bir türlü yolunu geçiriyor, ama hiçbirinin işe yaramayacağını da biliyordu. Ellerini paltosunun –ekose– cebine soktu ve yanında ki adamın her hareketini yan gözle izlemeye başladı.

"Demek yine New York'ta yaşıyorsunuz, öyle mi?" diye başladı.

"Doktor olarak değil," diye cevap verdi. "Artık öğretiyor ve öğreniyorum. Biraz da bilimsel kitaplar yazmaya yöneldim..."

"Ne hakkında?"

"Mikroplar," dedi ve gülerek ona baktı. "Hastalık mikropları, kültürleri ve gelişimleri." "Gelişimleri" derken aksanı belirgindi.

Williams adımlarını hızlandırdı. Tüm gücünü kullanarak Treherne'in tavsiyesini uygulamaya koymayı denedi.

"Bir ara benimle bir röportaj yapar mısınız –özel konularınız hakkında?" diye sordu, elinden geldiğince doğal bir ifadeyle.

"Ah evet, zevkle. Artık Harlem'de oturuyorum, bir gün uğrarsan..."

"En iyisi bizim büro," diye sözünü kesti gazeteci. "Kâğıt, masa, kütüphane, hepsi elimizin altında, anlarsınız ya."

"Eğer korkuyorsan..." diye başladı Hensig. Sonra cümlesini bitirmeden, bir kahkahayla ekledi, "Orada arseniğim yok. Artık korkunç bir zehirci olduğumu sanmıyor musun? Bu konuda fikrini değiştirdin mi?"

Williams tüylerinin diken diken olmaya başladığını hissetti. Böyle bir konuyu nasıl açabilirdi! Üstelik de söz ettiği kendi kahrısıydı!

Bir anda dönüp ona baktı, bir an için hareketsiz durunca, insan seli iki yanlarından akıp geçti. Ne olursa olsun, Alman'ı ondan korkmadığına ikna edecek bir şey söylemek zorunda olduğunu hissediyordu.

"Herhalde polisin döndüğünüzden haberi olduğunu ve büyük olasılıkla izlendiğinizi biliyorsunuzdur, Dr. Hensig?" dedi alçak bir sesle, kendini o uğursuz mavi gözlere bakmaya zorlayarak.

"Sence mahsuru mu var?" diye sordu sakın sakın.

"Bir şeyden şüpheleniyor olabilirler..."

"Şüphelenmek –şimdiden mi? *Ach Was!*" dedi Alman.

"Yalnızca sizi uyarmak istedim," diye kekeledi Williams, onun korkunç bakışları üzerindeyken kendine hâkim olması asla kolay olmamıştı.

"Hiçbir polis beni göremez –ya da tekrar yakalayamaz," diyerek korkunç bir kahkaha attı. "Ama yine de teşekkürler."

Williams dönüp, son sürat geçen bir Broadway arabasına atladı. Kendisini böylesine fena bir şekilde etkileyen bu adamla bir dakika daha geçirmeye dayanamayacaktı.

O hızla uzaklaşırken Hensig, "Röportaj için bir gün bürona uğrarımı!" diye seslendi, bir dakika sonra da kalabalığın içine karışmıştı, duyguları allak bullak olmuş, tuhaf bir iç titremeye tutulmuş olan Williams da Hızlı Taşımacılık Birliği toplantısını izlemeye gitti.

Ama toplantıda olanları mekanik bir şekilde rapor ederken, akıllı bambaşka yerlerdeydi. Hensig her an yanındaydı. Ne kadar gerçekdışı görünse de, korkularının abartılı olmadığından ve Alman'ı doğru tanıdığından emindi. Hensig ondan nefret ediyordu ve elinden gelse, işini bitirecekti. Bunu öyle bir yöntemle yapacaktı ki, anlaşılması hemen hemen imkânsız olacaktı. Onu sıradan bir şekilde silahla vuracak, zehirleyecek ya da başka bir banal yönetime başvuracak değildi. Yalnızca bekleyecek, izleyecek ve fırsat kollayacak, sonra da son derece katı ve amansız bir kararlılıkla harekete geçecekti. Williams uygulanacak yöntemin ne olduğundan kesinlikle emindi: "Mikropları"

Bu, yaklaşacağı anlamına geliyordu. Trenlerde, arabalarda, lokantalarda –her yerde, kendisine yaklaşan herkese dikkat etmesi gerekiyordu. Bir saniye içinde olup bitebilirdi: tek gereken hafif bir çizikti, böylece son derece az bir kurtulma şansı olan hastalık kanına karışmış olacaktı. Peki ne yapabilirdi? Hensig'in takip edilmesini ya da tutuklanmasını sağlayamazdı. Bir hakime ya da polise anlatacak bir hikâyesi yoktu, kimse böyle bir masalı dinlemezdi. Aniden bir hastalığa tutulacak olursa da, günlük işleri sırasında yakalandığını söylemekten daha kolay ne vardı? Ne de olsa bütün günü sefillerin takıldığı gürültülü inlerde ve kuytu-

larda, Doğu Yakası'nın azınlıkların yaşadığı pis varoşlarında, hastanelerde, morglarda ve her çeşit adamın yattığı hapishane hücrelerinde geçiyordu. Hayır, bu berbat bir durumdu ve genç, kolayca etki altında kalabilen ve sinirleri yıpranmış olan Williams bunun aklını ve hayal gücünü ele geçirmesine engel olamıyordu.

Şehirdeki tek dostu olan Senatör'e, "Aniden hastalanacak olursam," dedi, "ve seni çağırırsam, vücudumda bir çizik ara. Hikâyeyi Dowling'e de, doktora da anlat."

"Sence Hensig yelek cebinde bir mikrop şişesiyle mi dolaşıyor yani," diye güldü diğer gazeteci, "ve insanları öldürüp duruyor, ha?"

"Onun gibi bir şey olduğuna eminim."

"Yine de hiçbir şey ispatlanamaz. Herhalde tutuklansın diye cebinde kanıt taşımayacaktır, değil mi?"

Bunu izleyen bir iki hafta içinde Williams Hensig'e iki defa rastladı –tesadüfen. İlki, kaldığı pansiyonun hemen önünde oldu –*yenisinin*. Hensig'in bir ayağı, sanki yukarı çıkmak üzereymiş gibi basamaklardaydı, ama yıldırım hızıyla başını çevirdi ve sokakta yoluna devam etti. Bu, akşam saat sekiz sularında olmuştu ve açılan kapıdan gelen koridorun ışığı yüzüne vurmuştu. İkinci defasında bu kadar açık değildi: gazeteci mahkemede bir davayı, bir kadının baş mahkûm olduğu şüpheli bir cinayet vakasını yazıyordu ve mahkeme salonunun arkalarında, kalabalığın arasında doktorun beyaz yüzünün kendisini izlediğini görür gibi oldu. İkinci kez baktığında ise yüz kaybolmuş, daha sonra lobide ya da koridorda da izine rastlamamıştı.

Aynı gün binada Dowling'e rastladı, artık terfi etmişti ve yalnızca sivil giysiler giyyordu. Dedektif onu bir köşeye çekti. Söz hemen Alman'a gelmişti.

"Biz de onu takip ediyoruz," dedi. "Henüz kullanabileceğin bir şey yok, ama ismini yine değiştirmiş, bir adreste de bir iki haftadan fazla durmuyor. Bana kalırsa o kesinlikle Brunner, şu Berlin'in aradığı adam. Bela diye bir şey varsa, o ta kendisi."

Dowling, bu kadar ümit vaat eden bir olay üzerinde olduğu için çocuklar gibi şendi.

"Şimdi tam olarak neler yapıyor peki?" diye sordu diğeri.

"Epey karanlık bir şey," dedi dedektif. "Ama şimdilik sana söyleyemem. Artık Schmidt adını kullanıyor, 'Doktor'dan da vazgeçmiş. Onu her an yakalayabiliriz –sadece Almanya'dan gelecek önerileri bekliyoruz."

Williams Senatör'le başlarından geçen palto macerasından ve Hensig'in kendisini yalnız yakalamak için uygun bir fırsat beklediğine inandığından söz etti.

"Bu da pekâlâ mümkün," dedi Dowling ve umursamazca ekledi, "zaten eninde sonunda ona karşı bir tür suçlamada bulunmamız gerekecek, onu aradan çıkarabilmek için. Başiboş dolaşamayacak kadar tehlikeli biri o."

Korku bazen öyle usulca yaklaşır ki, bir adamın ruhunu ele geçirme süreci, ona karşı koymak şöyle dursun, genellikle farkına bile varılamayacak kadar sinsidir, ta ki amacına ulaşana ve kurbanı, harekete geçme gücünü yitirene dek. O zaman geldiğinde de, gazeteci yine ölçüsünü kaçırmıştı, sınırları öyle yıpranmıştı ki, Hensig'le yüz yüze gelecek olsa, ne yapacağını bilmiyordu. Kendisine eziyet çektiren adama şiddetle saldırabilir –korkunun bir sonucu– ya da hiçbir şey yapmaya gücü kalmadığından çaresizce boyun eğebilirdi, tıpkı bir yılanın karşısındaki, şaşkına dönmüş bir kuş gibi.

Karşılaşacakları o anı ve olacakları düşünüyordu durmadan; eninde sonunda karşılaşacaklarından ve Hensig'in kendisini öldürmeye çalışacağından, bir sonraki yaş gününde yirmi beş yaşına gireceği kadar emindi. Bu karşılaşmanın ancak geciktirilebileceğini, bundan kurtuluş olmadığını çok iyi biliyordu, başka bir pansiyona, hatta başka bir şehire taşınmasının da aralarındaki son hesaplaşmayı bir süre daha geciktirmekten başka bir işe yaramayacağını farkındaydı. Bu mutlaka olacaktı.

New York gazetelerinde çalışanların, haftada bir günleri boştur. Williams'ın boş günü pazartesi idi, o gün her geldiğinde de çok sevinirdi. Özellikle pazar günü onun için çok zor geçerdi, insanlar hafta sonu dinleniyor olmaları gerekirken verilen görev gereği onlarla görüşmek zorunda olmanın sıkıntısının yanında,

akşam da bir Brooklyn kilisesindeki sıkıcı bir törenin haberini yazması gerekiyordu. Sadece bir buçuk sütunluk yeri vardı ve yazacaklarını kısaltmak zorundaydı, konuştuğu kişi de öyle hızlı ve uzun alıntılara düşküncü ki, gazeteci hızlı el yazısının bu iş için biçilmiş kaftan olduğunu düşünürdü. Kiliseden ayrıldığında genellikle saat dokuzu geçmiş ve büroda notlarını yazıya dökme işi hâlâ onu bekliyor olurdu.

Mahkemede o canavarın yüzünü görmesini izleyen pazar gününde de kürsünün hemen altındaki küçük bir masaya oturmuş, vaizin sıkıcı sözlerine yetişmeye uğraşıyordu ki, sustuğu bir ara bir an için yukarı baktı ve gözleri cemaat ile kalabalık sıralar üzerinde dolaştı. O anda çok meşgul olan aklına gelecek en son şey Amityville'li doktordu, ön sırayı dolduranlar arasında şeytani bir gülümseyişle kendisini izleyen adamın sabit bakışına rastlamak onu öyle müthiş bir şekilde sarstı ki, bir an için duyularını hepten yitirdi. Vaizin bir sonraki cümlesini duymadı bile, törenin geri kalan kısmında da el yazısı, temize çekmek üzere büroya geldiğinde gördüğü üzere, tamamen okunaksız bir haldeydi.

İşini bitirdiğinde saat biri geçmişti, tükenmiş bir halde, pek de kendinde olmadan dışarı çıktı. Bu yüzden, köşedeki tüm gece açık olan meyhanede her zamankinden birkaç bardak daha fazla viski içti ve arka odayı kollayıp, içki satma ruhsatları olmadığı için sadece parolayı bilenlere içki servisi yapan adamla uzun uzun konuştu. Bu oyalanmanın gerçek nedeninin pekâlâ farkındaydı: karanlık ve boş sokaklarda eve dönmekten korkuyordu. New York'un aşağı kesimi, saat ondan sonra kelimenin tam anlamıyla boşalır: açık bir yer, bir sinema, bir *câfe* yoktur, gazeteciler, tek tük polisler ve bar kapılarını aşındıran düşkünler dışında yalnızca son feribotlardan inen birkaç yolcu vardır. Park Sokağı'nın gazeteci dünyası ise tabii ki ıslıl ıslıl ve canlıdır, ama dışarı adım atar atmaz, o dar bölge ve gece, tam bir karanlık etkisiyle çöküverir.

Williams üç dolar harcayıp taksiyle gitmeyi düşündü, ama pahalı olacağı için vazgeçti. O sırada içeri Galusha Owens girdi –ama yol arkadaşı olamayacak kadar sarhoştı. Zaten Harlem'de,

yani Williams'ın gitmesi gereken Ondokuzuncu Caddeden millerce uzakta oturuyordu. Bir çavdar viskisi daha aldı –bu dördüncüydü– ve renkli camların ardından dikkatle caddeye baktı. Kimse görünmüyordu. Sonra sinirlerini biraz olsun toparlayıp, uça-casına adımlarla kapıya doğru fırladı –ve doğruca, âdeta yerden bitiveren bir adama tosladı.

Haykırdı ve vurmak üzere yumruğunu kaldırdı.

"Bu acele ne?" diye güldü tanıdık bir ses. "Galler Prensi mi öldü yoksa?" Bu, rastlayabileceği en iyi kişiydi, Senatör'dü.

"Gir de takıl biraz," dedi Williams, "sonra seninle eve yürürüm." Onu gördüğüne son derece sevinmişti, çünkü ikisinin kaldıkları pansiyonların arasında sadece birkaç sokak vardı. Arkadaşının başından geçenleri heyecanla anlatışını dinleyen Senatör, "Ama uzun bir törenin başından sonuna dek, sırf seni izleme zevki için oturmamıştır herhalde," dedi.

"O herif amacına ulaşmak için her şeye katlanır," dedi diğeri içtenlikle. "Tüm hareketlerimi ve alışkanlıklarımı inceliyor. Konu bir ölüm kalım meselesi olunca işini şansa bırakacak biri değil o. Eminim şu an dahi bizden fazla uzak değildir."

"Kahretsin!" diye bağırdı Senatör, biraz da zorlama bir kahkahayla. "Şu senin Hensig'i ve ölmeyi kafana biraz fazla takıyorsun. Bir çavdar viskisi daha iç."

İçkilerini bitirip birlikte dışarı çıktılar, City Hall Parkı'ndan Broadway'e geçip, oradan da kuzeye döndüler. Boş ve karanlık Canal ve Grand sokaklarından geçtiler. Yalnızca birkaç sarhoşa rastladılar. Bazen de bir köşede, elbette her zaman bir barın yan kapısına yakın duran bir polis memuru da aralarından birini tanıyor ve iyi geceler diliyordu. Bunun haricinde kimse yoktu, Manhattandan Adası'nın bu kısmı tamamen onlara aitti sanki. Her zaman neşeli ve samimi olan Senatör'ün varlığı, yol boyunca dostuna yakın olması, yarım düzine viskinin etkisi ve kanun adamlarını görmek, gazeteciyi biraz olsun rahatlatmış gibiydi; daha aydınlık ve hareketli olan Ondördüncü Caddeye ulaşmış, kendi sokağına yakın olan Union Meydanı'nı hemen karşıda görünce de, cesaretlendi ve yola yalnız devam etmeye itiraz etmedi.

Senatör neşeyle, "İyi geceler!" diye seslendi. "Rahat rahat evine git, zaten ben de buradan dönüyorum." Dönüp gitmeden önce bir an tereddüt etti, sonra da, "İyisin, değil mi?" diye sordu.

Williams yüksek sesle bir kahkaha atarak, "Gelip de bir cinayete kurban gittiğimi görürsen, yalnız sana ait bir haber için iki katı telif alabilirsin," diye cevap verdi ve durup, arkadaşının gözden kayboluşunu izledi.

Ama Senatör uzaklaştığı anda, kahkaha da kesildi. Tek başına yola devam etti, meydanı ağaçların arasında ve çabucak geçiyordu. Bir iki defa, peşinde biri olup olmadığını görmek için arkasına döndü, bir sürü evsiz berduşun sabahladığı park banklarında yatanların önlerinden geçerken, hepsini dikkatle süzdü. Ama görünüşe bakılırsa endişe verici bir şey yoktu, birkaç dakika sonra da evinin küçük arka yatak odasında güvencede olacaktı. Ciderken, seçkin Almanların Ren şarabı içip, sabahlara dek satranç oynadıkları Burbacher's barının ışıklarını gördü. Bir an tereddütte kalıp, bir kadeh içmek için girmeyi düşündü, ama sonra yoluna devam etti. Meydanın sonuna gelip, Doğu Onsekizinci Cadde'nin karanlık girişini gördüğünde ise, dönüp bir kadeh daha içmeye karar verdi. Kaldırım taşının üzerinde bir an için durdu, sonra döndü; iradesi bu gibi durumlarda hep zayıftı.

Gerçeği, ancak geri dönerken fark edebildi: dönüp, caddenin karanlık girişinden uzak durmasının gerçek nedeni, o gölgelerin bir şey gizliyor olabileceği korkusuydu. Bunun farkına aniden vardı. Caddenin köşesinde bir ışık olsaydı, kesinlikle geri dönmeydi. Bu düşünce, içmiş olduğu şeylerin de etkisiyle zaten karmakarışık olmuş kafasından geçerken, az önce girmekten vazgeçtiği karanlık yerden bir adam silüetinin çıktığını ve kendisini sokakta takip etmeye başladığını fark etti. Bu adam da evlere yakın kalmaya özen gösteriyor, görünmeden hareket etmesine yardımcı olacak tüm gölge ve parmaklıklardan faydalanıyordu.

Ama Williams, meyhanenin karşısındaki kaldırımın aydınlık kısmına geldiği anda adamın da sessiz, hafif koşar adımlarla arkasından iyice yaklaştığının farkındaydı, onu görmek için bir anda döndü. Karşısındaki koyu saçlı ve mavi gözlü, zayıf bir adam-

dı, onu hemen tanıdı.

"Eve gitmek için çok geç bir saat," dedi adam hemen. "Vultur'dan arkadaşımı gördüm sanki." Aslında bunları söylemişti, sesi de nazikti, ama Williams, buz gibi bir ses tonuyla, şöyle bir şey duymuştu sanki: "Sonunda seni kıstırdım! Gerginlikten çıkmek üzere sin, tükendin artık. Sana her istediğimi yapabilirim." Çünkü bu yüz ve ses, zalim Hensig'e aitti, boyanmış saçları da ancak, adamın yüz hatlarını ürkütücü bir şekilde vurgulamaya ve teninin solgunluğunu daha da ortaya çıkarmaya yaramıştı.

İçgüdüsel bir tepkiyle, ilk anda dönüp kaçmak istedi, sonra da adamın üzerine fırlayıp, bir yumruk vurmaya. Ölüm korkusundan da beter bir dehşet içindeydi. Başına dayanmış bir tabanca, ya da savrulan bir sopa olsa, buna katlanabilirdi; ama bu zayıf, bembeyaz yüzlü, korkunç bir kötülük ifadesi taşıyan şeytani yaratık onu öylesine çaresiz bırakıyordu ki, söyleyecek ya da yapacak hiçbir şey gelmiyordu aklına. Hareketlerini bu kadar iyi biliyor olması da sıkıntısını iyice arttırıyordu –yorgun ve çok içmekten aptallaşmış olduğu gecenin bu saatinde onu bekliyor olması. O anda, bir suçlunun idamdan birkaç saat önce neler hissettiğini anladı: isterik dehşet nöbetleri, ne yapacağını bilememe, düşüncelerini toparlayamama, çaresizlik. Ama sonunda, gazeteci kendi sesinin cılız ve pek de doğal olmayan bir tonla, zorlama kahkahaların getirdiği yutkunmalar arasında, her zaman işe yarayan formülü mırıldandığını duydu: "Yatmadan önce birşeyler içecektim –bana katılır mısınız?"

Daha sonra bu davetin, o an aklında kalmış olan tek berrak düşüncenin –yani, ne yaparsa yapsın, ne söylese söylesin, korktuğunu ve kendisinin çaresiz bir kurban gibi hissettiğini Hensig'in bir an için bile düşünmesine izin vermemesi gerektiğinin sonucu olduğunu fark edecekti.

Hensig teklifi kabul etmişti, sokakta yan yana yürürlerken Williams onun güçlü, ısrarcı iradesi altında ezildiğini hissediyordu. Düşünceleri beyninin dışında, kontrolünden çıkmış bir halde sağa sola kaçışmışlardı sanki. Söyleyecek başka hiçbir şey bulamıyordu, bir fırsatını bulabilse, dönüp boş sokaklarda canını kur-

tarmak için kaçacaktı.

"Seninle bir bardak Lager içerim," dediğini duydu Alman'ın. "Bunlara rağmen beni tanıdın," diye ekledi, rengi değişmiş saç ve bıyığını göstererek. "Ayrıca şu istediğin röportajı da yapabiliriz, tabii uygunsan."

Verecek uygun bir cevap bulamayan gazeteci ister istemez kabul etti. Çaresizce döndü ve, kendisini şaşkına çeviren bir sürüngenin dişlerinin arasına düşen bir kuşun hissettiklerine benzer duygularla onun yüzüne baktı. Haftalardır birikmiş korkusu üzerine çöktü, yüreğini sardı. İçkinin verdiği sersemlik hissi içinde bunun, kötücül ve acımasız bir karakterin hastalıklı ve aşırı zayıflamış bir karakter üzerindeki bu bitirici etkisinin tam bir hipnotizma etkisi olduğunu düşünüyordu. Kendisi teklifte bulunup, o da kabul ederken bile doktorun planına, yalnızca teknik anlamda da olsa –sadece bir dokunuş– kendisini öldürmeye yönelik bir saldırı ile sonuçlanacak olan bir plana uygun olarak hareket ettiğini pekâlâ biliyordu. Kulakları alkolün etkisiyle uğulduyordu. Tuhaf bir şekilde güçsüzleştiğini hissediyordu. Düzenli adımlarla ölümüne doğru yürüyordu, celladı da yanibaşındaydı.

Durumunun psikolojik analizini yapacak halde değildi. Ama o duygu seli ve viskinin verdiği heyecan arasında, *iki temel şeyin* önemini belli belirsiz fark etti.

Birincisi, şu an için kafası karışmış ve kendini bilmez bir halde olsa da, kaçmak için son bir hamle yapabileceği bir anın geleceği, bu yüzden de geçici kararsızlıklarla azmini yıpratmaması gerektiği idi. Ölü numarasına yatan bir köpek gibi yapacaktı. Onu şu an için felç eden korku, bir yerde doyum nokyasına ulaşana dek birikecekti: o an da hayatını kurtarmak için harekete geçeceği an olacaktı. Nasıl ki korkak biri, sıradan bir cesur adamın gösteremeyeceği, delice bir kahramanlık sergileyebileceği bir noktaya gelebiliyorsa, korku kurbanı da, hayal gücü ve fiziksel dayanıklılığına göre değişken olan bir noktada korkudan arınıp, onu aşırı derecede hissetmekten artık hiçbir şey hissetmez hale gelir. Bu doyum noktasıdır. O zaman birden sakinleşebilir ve saldırı kelimenin tam anlamıyla afallatacak bir irade ve kesinlik-

le hareket edebilir. Bu, sarkacın kaçınılmaz salınımıdır elbette, etkiye karşı eşit tepki yasasıdır.

Williams düşünceleri bulanık, belki de çakırkeyif bir halde içindeki basit duyguların yüzeysel katmanlarının altındaki, derinlerdeki bu potansiyel gücün farkına vardı –peki bunu eyleme dökmesi gerektiği anda *ona erişip yukarı çıkaracak kadar korkabilecek miydi?*

Ayık olan bilinçaltının bu şekilde farkına varmasının sonucunda da, zalimin en küçük bir önerisine bile hiç itiraz etmeden, söylediği her şeyi kabul etmeye içgüdüsel olarak karar verdi. Bu şekilde, kendisine gerekecek olan gücü, eninde sonunda kabul edeceği ayrıntılarla yıpratmamış olacaktı. Aynı zamanda, bu derece zayıf olmasının düşmanını da biraz şaşırtacağını ve doğru an geldiğinde elindeki tek kaçma fırsatının başarılı olma şansını arttırabileceğini de içgüdüsel olarak hissediyordu.

Williams'ın bu gerçek psikolojiyi "hayal edebilmesi," ama bir türlü analiz edememesi ise gerektiğinde psişik olarak da aktif olabileceğini gösteriyordu. Alkol ve duygusal gerginlikle altüst olmuş olan derin, bilinçaltındaki benliği ona yol gösteriyordu, kendini kaybetmiş olan normal benliği ayak altında dolaşmayacak şekilde arka plana çekilene kadar da yol göstermeye devam edecekti.

Farkına vardığı ikinci önemli şey de, –psişik algılara ilkinden daha çok bağlı olarak– belli bir noktaya kadar hâlâ içebileceği ve bunun gücüne ve zihnine faydası olacağıydı –ama yalnızca belli bir noktaya kadar. Ondandır bilincini yitirirdi, bir yudum fazla içecek olursa çizgiyi aşmış olurdu –çok ince bir çizgiyi. "Sarhoş bilincinin biraz da mistik bir bilinç olduğunu" içgüdüsel olarak biliyor gibiydi. Şu an için sadece şaşkın ve korkmuştu, biraz daha içki almak ise diğer duyguların etkilerini bastıracak, zihnini berraklaştıracak ve kapasitesini normalin bir seviye ötesine taşıyacaktı. Ama –zamanı gelince durmalıydı.

Bu yüzden, görebildiği kadarıyla kurtulma şansı iki şeye bağlıydı: kendine güveni gelene ve anormal bir şekilde açık zihinli olacağı bir sarhoşluk derecesine gelene dek içmeliydi ve Hen-

sig'in kendisini, artık tepki veremeyeceği kadar korkutmasına izin vermeliydi. İşte o an, harekete geçme anı olacaktı. O zaman iradesi serbest kalacak ve kendi kararlarıyla hareket edecekti.

O müthiş korku ve alkol karmaşasının içinde bir yerlerde dimdik ayakta duran, işte bu iki şeydi.

Bu yüzden şimdilik, güçlerini yitirmiş ve düşünceleri son derece zayıflamış olarak, kendisinden nefret eden ve öldürmeyi amaç edinmiş olan adamla yan yana sokakta yürümeye devam etti. Boyun eğip beklemekten başka bir şey yapmaya niyeti yoktu. Şimdi yapacağı bir deneme başarısız olmaya mahkûmdu.

Yürürken biraz da sohbet ediyorlardı, Alman yakın bir dostuymuş gibi samimi konuşuyor, ama kurbanının elinde olduğunu ve karşı koymaya kalkarsa, gülünç olmaktan öteye gidemeyeceğini bilerek hareket ediyordu. Boyalı saçlarıyla bile dalga geçerek, bunu bu şekilde daha genç görüneceğini söyleyen bir kadını memnun etmek için yaptığını söylemişti. Williams bunun bir yalan olduğunu, nedeninin bir kadından çok polisle ilgili olduğunu biliyordu, ama adamın açıklaması kibirini yansıtıyordu, ayrıca kendisi hakkında küçük bir itiraftı.

Burbacher's'a girmek istemedi, onun (Burbacher'ın) polise para yedirmediğini ve geç saatte açık olduğu için baskına uğrayabileceğini söyledi.

"Üçüncü Cadde'de güzel, sakın bir yer biliyorum. Oraya gidelim," dedi.

Yalpalayarak yürüyen ve için için titreyen, bir yandan da hâlâ bir kaçma fırsatı kollayan Williams, onunla birlikte yan sokağa saptı. Sing Sing'de, hücreden "Sandalye'ye" giden kısa koridorda yürüyüşlerini izlediği adamları düşündü, onların da kendisi gibi hissedip etmediklerini merak ediyordu. Kendi idamına doğru gidiyordu âdeta.

"Bakteriyoloji –mikroplar alanında yeni bir keşfim var," diye devam etti doktor, "ve çok önemli bir şey, beni meşhur yapacak. Dostum olduğun için bundan sadece sana, *Vulture*'a söz edeceğim." Teknik ayrıntılara girdi ve gazetecinin aklı "toksinler", "alkaloitler" gibi terimlerin arasında yitip gitti. Ama Hensig'in ken-

disiyle oyun oynadığını ve kurbanından kesinlikle emin olduğunu çok iyi anlıyordu. Birkaç defadır yaptığı gibi kötü bir şekilde tökezleyince de, Alman destek olmak için koluna girdi ve Williams, adamın sinsi dokunuşu karşısında çılgık atmamak ya da ardına bakmadan kaçıp gitmemek için kendini zor tuttu.

Üçüncü Cadde'ye çıkıp, ucuz bir meyhanenin yan kapısında durdular. Verandanın üzerinde Schumacher ismini fark etti, ama kapı penceresinin ardından gelen cılız bir aydınlık hariç tüm ışıklar sönmüştü. Bir adam aralık kapıdan yüzünü ihtiyatla dışarı uzattı ve kısa bir bakıştan sonra sessiz olmalarını işaret ederek içeri aldı. Gürültü ya da kavga olmaması şartıyla tüm gece açık kalabilmek için polise bir ton para ödeyen Tammany'li meyhanecilerin her zamanki yöntemi bu. Saat artık gecenin birini çoktan geçmişti ve sokaklar bomboştu.

Girdikleri ortamda gazeteci kendini evinde gibi hissetmişti, aksi halde gece yarısından sonra açık bir içkili "batakhane"nin kasvetli ve şüphe uyandırıcı havası, onu iyice endişelendirebilirdi. Pek de iç açıcı görünümlü olmayan bir düzine kadar adam barda duruyorlardı, tek lambanın ışığı ancak içkilerini görebilecekleri kadar aydınlık sağlıyordu. Talaşlı zeminde yürürlerken barmen Hensig'i bir an gözücuyla süzdü ve tanıdı.

"Gel," diye fısıldadı Alman; "arka odaya geçelim. Parolayı biliyorum," ve gülerek yolu gösterdi.

Barın uzak ucuna doğru yürüyüp bir kapıyı açtılar ve ağır makyajlı kadınlarla içki içen, yüksek sesle bağırıp çağıran, tartışan, şarkı söyleyen adamların oturduğu bir düzine kadar masa olan ve havası dumandan kesifleşmiş, iyi aydınlatılmış bir odaya girdiler. Odada ilerleyip, kapıya en uzak köşedeki masaya geçerken kimse onları fark etmedi bile –masa Hensig'in seçimi idi, tek garson da gelip "Was nehmen die Herren?" dedikten bir an sonra istedikleri çavdar viskisini getirince, Williams kendininkini, ardından soda içmeksizin dikti ve hemen orada bir tane daha istedi.

Biraz boğuk bir sesle, "Bu çok sulu," dedi, "ben de yorgunum."

"Bu durumda kokainin etkisi daha çabuk olurdu belki de!" di-

ye karşılık verdi Alman alaycı bir ifadeyle. Tanrı aşkına! adamın bilmediği bir yanı kalmamış mıydı yoksa? Onu günlerdir bir gölge gibi takip ediyor olmalıydı; Williams Birinci Caddé'deki o eczaneye gidip de kahrolası şişesini doldurtalı en az bir hafta olmuştu. Eve gitmek üzere ofisten her ayrıldığında peşinde miydi? Bu acımasız ısrarcılığı düşünmek onu ürpertmişti.

"Madem yorgunsun, kısa keseriz," diye devam etti doktor, "yarın da haberini düzeltmeler için bana gösterirsin, hata yaptırırsan tabii. Bu gece ayrılmadan sana adresi veririm."

Konuşmasının ve aksanının giderek çirkinleşmesinden, heyecanlandığı belliydi. Williams içkisini yine su katmadan içti ve karşısında oturan katille kadeh tokuşturup, son bardağının kalan yarısını da içerek bir tane daha söyledi, Hensig ise kendi içkisiinden sadece bir yudum aldı, kötücül gözleriyle onu izliyordu.

Gazeteci rahat görünmeye çalışarak, "Yazılı not tutabilirim," diye başladı.

"Ach, tabii, biliyorum."

Masanın arkasında bir ayna vardı, diğeri yanındaki kâğıtları bulmak için ceketinin ceplerini karıştırırken o da odaya çabucak bir göz attı. Williams hareketlerinin tek bir ayrıntısını bile kaçırmıyordu, ama bir yandan da diğerk masalarda oturanları şöyle bir gözden geçirmeyi becerdi. Gördüklerinin hemen hepsi alçalmış, düşkün yüzlerdi, yardım isteyip de karşılığını görebileceği kimse yoktu. Çevresini saran bu hayvansı yaratıkları, karşısındaki zeki ve normal yüze tercih edeceğinin farkına varmak da başlı başına bir sarsıntıydı. Onlar hiç olmazsa insandılar, o ise bambaşka bir şeydi; başka zaman olsa kendisini tiksindirecek olan bu aşağılık yaratıkları tercih ediyor olması, karşısındaki karakteri yeni ve berrak bir açıdan görmesini sağladı. İçkisini bir dikişte bitirdi ve yenisini ısmarladı.

Ama bu arada alkol, onu, ilk içki ve korku birikimlerinin soktuğu sersemlik ve olumsuz ruh halinden çıkarmaya başlamıştı. Zihni biraz daha açıldı. Hatta iradesi bile kıpırdar gibi olmuştu. Normal şartlar altında olsa çoktan yere serilecek kadar içmişti şimdiden, ama bu gece korku hissi alkolün etkilerini bastırıyor,

onu inanılmaz bir şekilde ayık tutuyordu. Belli bir noktayı geçmemek şartıyla, tüm güçlerini zekice planlanmış tek bir kaçış anında birleştirecek yüksek yetiye ulaşana dek içebilirdi. Bu psikolojik anı kaçıracak olursa, oracıkta yığılıverirdi.

Ani bir gürültü onu yerinden sıçrattı. Arkasından, diğer duvarın tarafından gelmişti. Aynaya bakınca, sarhoş olmuş, orta yaşlı bir adamın dengesini yitirip sandalyesinden düşmüş olduğunu ve iki kadının sözde onu kaldırmaya çalıştıklarını, ama aslında o yerde pelte gibi yığılıp kalmışken hızla ceplerini yokladıklarını gördü. Gece boyunca bir köşede horlayarak uyumuş olan iriyarı bir adam uyandı ve bakıp güldü, ama kimse müdahale etmedi. Böyle bir yerde ve yanında böyle insanlar varsa, bir adam kendi başının çaresine bakmalı, ya da olacaklara razı olmalıydı. İriyarı adam bardağından bir yudum alıp tekrar uyumaya hazırlandı ve odadaki gürültü kaldığı yerden devam etti. Viskiye katılmış bir "bayıltıcı hap" vakasıydı, ama meyhaneci değil, kadınlar koymuştu. Williams bu tip bir şeyden korkmasına gerek olmadığını hatırladı. Hensig'in yöntemi çok daha sinsi ve zekice olacaktı —mikroplar! Bir iğne çizdiği ve bir mikrop!

Bu ara karşısında belirgin bir şekilde gülerek, "Yanımda keşfimle ilgili bazı notlar var," diye devam etti ve iç cebinden bir takım kâğıtlar çıkardı. "Ama Almanca yazılmışlar, ben de sana tercüme edeceğim. Kalem ve kâğıdın var mı?"

Gazeteci her zaman yanında taşıdığı büro kâğıdı destesini çıkardı ve yazmaya hazırlandı. Dışarıdaki trenlerin gürültüsüyle içerideki sarhoş muhabbetinin uğultulu gürültüsü, Alman'ın durmaksızın "tercüme ve açıklama" yapan sert sesinin arkasındaki fonu oluşturuyordu. Arada bir odadan birileri çıkıyor, yeni müşteriler giriyordu. Kavgaya dönüşmek üzere olan bağırışmalar ve kırılan bardakların gürültüsü aşırı yükseldiğinde, Hensig ortalık tekrar sessizleşene dek bekliyordu. Her yeni geleni dikkatle süzüyordu. Gece yerini sabahın ilk saatlerine bırakmıştı ve oda giderek boşaldığı için müşterilerin sayısı artık iyice azalmıştı. Garson kapının yanındaki sandalyesinde ara sıra kestiriyordu, iriyarı adam duvarla pencerenin kesiştiği yerdeki sandalyesinde hâlâ

gürültüyle horluyordu. Yalnız o kaldığında meyhaneci kapatacaktı herhalde. En az bir saattir içki almamıştı. Williams ise durmadan içiyor, gücünün zirvesinde, güven ve iradeyle dolu olacağı o noktaya gelmeye çalışıyordu. O an giderek yaklaşıyordu kuşkusuz. Evet, ama Hensig'in beklediği an da öyle. O da sonsuz bir özgüven duyuyor, masa arkadaşını daha da içmeye teşvik ediyor ve giderek kendinden geçişini, saklamaya gerek görmediği bir neşe ile izliyordu. Duyduğu şeytanca zevki artık apaçık gösteriyordu: elindeki kurbanı endişe duymayacak kadar sıkı tutuyordu; iriyarı adam da yalpalayarak çıktığında, bir iki kısa dakika için gözlerden uzak kalacaklardı –bir yandan da, kendine duyduğu aşırı güvenden biraz *dikkatsizleşmişti*. Williams bunun da farkındaydı.

Gazetecinin istediği yavaş yavaş gerçekleşmeye başlamış, artan algısıyla içinde bulunduğu felaket durumu daha iyi kavramış ve böylece *daha fazla korku hissederek olmuştu*. Beklediği iki esas şey neredeyse dokunabileceği kadar yakındı artık: dehşetin doyma noktasına ve alkolün doruğuna ulaşmak. Ardından, harekete geçiş ve kaçış!

Böylece, dinleyip yazdıkça o budalaca, olumsuz dehşetten sıyrılıp aktif, olumlu dehşete geçti. Alkol, ilk temasta harekete geçecek olan, derinlerdeki o gizli hayal gücü noktalarını sıcak dokunuşlarla yokluyordu; bir başka deyişle, gözleyen, dikkat eden, uyanık bir hale gelmişti. Güç hızla yükseldi. Akli öyle berraklaşmıştı ki, neredeyse karşısındakinin aklından geçenleri anlıyor gibiydi, çarklarının ve yaylarının işleyişinin sesini duyduğu bir saatin karşısında oturmak gibi bir şeydi bu. Gözlerinin tüm görme gücü onun bedenini kaplamıştı sanki; bakmadan dahi neler yaptığını görebiliyordu. Aynı şekilde, başını çevirmeden oda da olup biten her şeyi de duyabiliyordu. Her an zihni daha da berraklaşıyordu. Neredeyse başkalarının aklından geçenleri okuyacaktı. Gecenin ilk saatlerinde, bu anın geleceğine dair önsezi si nihayet gerçek oluyordu.

Arada bir viskisini yudumluyordu, ama başlangıçta olduğundan daha ihtiyatlı olarak, çünkü bu yoğun fiziksel canlılığın, ça-

resiz bir çöküşün habercisi olduğunun farkındaydı. Yalnızca bir iki dakika için gücünün zirvesinde olacaktı. Son derece hassas bir çizgiydi bu ve şimdiden parmaklarının kontrolünü yitirmiş, kendi el yazısına hiç benzemeyen birşeyler karalıyordu.

Bu anormal algının aydınlığı arttıkça, durumunun korkunçluğu da iyice belirginleşti. Şeytanın ta kendisi olan ruhsuz, kötücül bir yaratık karşısında ölüm kalım mücadelesi verdiğinin farkındaydı. Artık geçen her dakika, korku hissini kat be kat arttırıyordu. Bundan sonra *algı* gücü *eyleme* dönüşecekti; hayati önem taşıyan darbeyi vuracaktı, bu darbenin şekli ne olursa olsun.

Daha şimdiden, yanıltıcı şekilde rol yapabilecek kadar kendine hâkim olmuştu bile. Sarhoş el yazısını, boğuk konuşmasını ve kendinden geçmek üzereymiş gibi görünen genel halini abartıyordu; diğerinin aklından geçenleri *duymasını* sağlayan bu güç de başarılı olduğunu gösteriyordu. Hensig biraz kanmıştı. İyice dikatsizleşmesi ve yüzünün açıkça mutlu bir ifade alması da bunu gösteriyordu.

Williams'ın aklı, karşısındaki korkunç kişiliğin içinde dönenler üzerinde öylesine yoğunlaşmıştı ki, beyninin en ufak bir kısmını bile o dudaklardan çıkan açıklama ve cümlelere ayıramıyordu. Doktorun söylediklerinin yüzde birini bile duyuyor ya da anlıyor değildi, ama zaman zaman söylediği bir şeyin sonunu yakalıyor ve onun hakkında budalaca bir soru soruyordu; aklının iyice karışması karşısında bariz bir mutluluk duyan Hensig de her defasında uzun uzun cevap veriyor, gazetecinin kâğıda karaladığı anlamsız hiyeroglifleri keyifle izliyordu.

Bütün bunlar tamamen numaraydı elbette. Hensig bir keşif falan yapmamıştı. O el yazısı notların hiçbir zaman basılmayacağını ve kurbanının duyuları, ölümlü sonuçlanmasına hiçbir ilacın engel olamayacağı bir hastalığın pençesinde olduğunu kavrayacak kadar düzeldiğinde de çoktan uzaklaşmış olacağını bildiği için bilimsel dille konuşuyordu.

Williams bunu açıkça görüyor ve hissediyordu. Alkolle çalkalanmış, ama neden olduğu o ölümcül şaşkınlıktan uzak kalmış aklının derinliklerinde, her nasılsa bunu görmüştü. Hensig'in hare-

kete geçmek için zaman kolladığının pekâlâ farkındaydı; şiddetli bir şey yapmayacak, yalnızca cinai isteklerini uygulamaya koyacaktı ve bunu öyle masumane bir şekilde yapacaktı ki, kurban o anda hiç şüphelenmeyecek, ancak daha sonra zehirlenmiş olduğunu ve...

Hey! O da neydi? Bir değişiklik vardı. Bir şey olmuştu. Bir gong sesi gibiydi, gazetecinin korkusu birden iki katına çıkmıştı. Hensig'in planı bir adım ilerlemişti. Aslında bir ses çıkmamıştı, ama duyları birleşip, bir ses oluşturmışlardı ve nedense bu değişikliği bir ses şeklinde algılamıştı. Duyduğu korku, tehlikeli bir biçimde kırılma noktasına doğru ilerliyordu. Ama hareket anı henüz gelmemişti, tam zıt bir duygunun da yardımıyla şans eseri kendini kurtardı. Bardağını bitirirken, yarısını kasıtlı olarak üzerine döktü ve Hensig'in yüzüne bakarak bir kahkaha patlattı. Whitey Fife'in, Steve Brodie'nin masasından düşen kokteyl bardaklarını yakalayışı canlanmıştı gözünün önünde.

Kahkahası umursamazca ve tam sarhoşlara özgüydü, ama Alman irkildi ve kuşkuyla bakışlarını kaldırdı. Bunu beklemiyordu, Williams da kısık gözkapaklarının ardından yüzünde bir anlık bir tereddüt gördü, sanki o anda, sandığı gibi duruma hâkim değildi.

"Ssaadece Whitey Fife'in Stevebrodie'yi bir kkokteyl barşdağında Brokklyn Köprüşünden atışını hatırladım, hepşi bu..." Williams ümitsizce kontrolsüz bir sesle açıkladı. "Whhwhiteyfife'i ta-nırsın, di mi? -ha, ha, ha!"

Hiçbir şey Hensig'i bu kadar iyi yatıştıramazdı. Yüzü bir kez daha kendinden emin ve soğuk bir şekilde kararlı ifadesine büründü. Gürültüye uyanan garson sandalyesinde huzursuzca kıpırdandı, köşedeki iriyarı adam da yutkundü ve başı göğsüne gömülmüş bir halde uyukladığı için öksürdü. Bunun dışında oda yine sessizliğe büründü. Alman yine kendinden emin bir şekilde duruma hâkimdi. Williams'ın ağına kolayca düşecek kadar sarhoş olduğunu anlamıştı.

Ama gazetecinin hissettiği şey yanlış da değildi. Bir değişiklik olmuştu gerçekten. Hensig bir şey yapmak üzereydi ve aklı hazırlıklarla meşgûldü.

Artık o hayati noktaya –dehşetin iradesini serbest bırakacağı ve alkolün, hata olasılığı bırakmaksızın ona ilham vereceği o ana– çok yakın olan kurban, her şeyi gün ışığındaymışçasına apaçık görüyordu. Küçük şeyler onu heyecanlı sona doğru yaklaştırıyordu: boşalmış oda, birazdan salonun kapanacağını bilmek; kapı ve panjurlardaki aralıklardan sızan gri gün ışığı; gaz lambasının solgun ışığında karşısında oturan yüzdeki düşmanca ifadenin artması. Öfı hava nasıl da bayat içki, puro dumanı ve ortadan kaybolmuş kadınların ucuz parfümlerinden kokuyordu. Zemin, gerçeküstü bir şekilde her yana saçılmış kâğıt parçalarıyla kaplıydı. Masa yer yer ıslanmış, her şey sigara külüne bulanmıştı. Elleri ve ayakları buz kesmiş, gözleri ise alev alevdi. Kalbi yavaşça inip kalkan bir çekiç gibi atıyordu.

Hensig bambaşka bir sesle konuşmaya başlamıştı. Saatlerdir bu an için hazırlık yapıyordu. Görülecek bir şey olsa bile –ki bu pek mümkün değildi– görececek kimse yoktu. İri yarı adam hâlâ horluyor, garson da uyuyordu. Dış odada sessizlik vardı, içerideki duvarların arasında ise –ölüm.

"Şimdi, Bay *Vulture* muhabiri, bunca zamandır açıkladığım şeyin ne olduğunu *göstereceğim* sana," dedi son derece metalik bir sesle.

Gazetecinin destesinden temiz bir sayfa alarak, ıslak lekelerle değdirmeden kendine doğru çekti.

"Kalemini bir dakika ver lütfen. Tamam mı?"

Neredeyse yere yığılıverecekmiş gibi yapan Williams kalemi elinden bıraktı ve cilalı masanın üzerinden ona doğru itti, sanki elinden gelen bu kadarmış gibi. Başı göğsüne gömülmüş bir halde, aptal bir bakışla izliyordu. Hensig bir tür eskiz çizmeye başladı; kâğıda iyice bastırıyordu, dudaklarına da bir gülümseme yayılmıştı.

"Bu gördüğün, bir insan koludur," dedi hızla çiziktirerek; "şunlar da ana sinirler, bu da atardamar. Keşfime gelince..." Bir yığın anlamsız bilimsel ifade kullanmaya başladı, bu arada diğeri de kolunu bilhassa gevşek bir halde masanın üzerinde tutuyor, bir an sonra Hensig'in –tarif etmek için– onu yakalayacağını

çok iyi biliyordu.

Korkusu öyle yoğundu ki, bu berbat gece boyunca ilk kez, harekete geçmesine ramak kalmıştı. Doyum noktasına ulaşmak üzereydi. Körkütük sarhoş gibi görünse de, aslında akli berraklık ve algı olarak en üst düzeydeydi, bir an sonra da –Hensig’in son saldırısı için hamleyi yaptığı an– korkusu gazeteciye o tek darbeyi indirmesi için gereken ekstra güç ve kararlılığı sağlayacaktı. Bunu tam olarak nasıl yapacağı, ya da ne şekilde olacağı hakkındaki hiçbir fikri yoktu; bu o anda belli olacaktı; bildiği tek şey, gücünün ancak bunu yapmaya yeteceği, ardından da alkolden kendinden geçmiş bir halde yere yığılıvereceğiydi.

Hensig birden kalemi düşürdü: odanın bir köşesine doğru yuvarlandı, bu da düşmediğini, kuvvetle atıldığını gösteriyordu, almak için de bir hareket yapmadı. Williams da niyetini anlamak için arkasından seğirtir gibi yaptı, diğeri de onu hemen durdurdu, tam tahmin ettiği gibi.

Hemen “Yanımda bir tane var,” diyerek elini iç cebine attı ve uzun, koyu renkli bir kalem çıkardı. Williams yarı aralık gözleriyle bir anda, bu kalemin bir ucunun sivri olduğunu, diğer ucunun ise camı andıran, bir santimetreden daha kısa, şeffaf bir kapakla kapatıldığını gördü. Paltosunun bir düğmesine çarpınca çınıladığını duydu, ayrıca Hensig’in, sarhoş birinin asla farkına varamayacağı çok hızlı bir parmak hareketiyle kapağı çıkarıp, o ucu açtığını da gördü. Orada bir an için bir şey parıldadı; parlak bir metal –bir iğnenin ucuna benzer bir şey.

Cinayetin eşiğinde olmasına rağmen hiçbir heyecan belirtisi taşımayan o çelik gibi sesiyle, “Bana bir dakika elini ver de, kolumda sözünü ettiğim sınırı göstereyim,” diye devam etti doktor. “Böylece anlatmak istediğimi çok daha iyi gösterebilirim.”

Bir an bile tereddüt etmeden –harekete geçme anı gelmemişti henüz– ileri uzanıp, kolunu masanın diğer tarafına doğru açtı. Hensig parmaklarını kavradı ve elini ters çevirip avucunu açtı. Diğer eliyle kalemi bileğine doğru tuttu ve yavaşça yukarı doğru götürerek, amacına ulaşmak için ceketinin kolunu sıyırmaya başladı. Dokunuşu, ölümün dokunuşuydu. Kalemin diğer tarafına

yerleştirilmiş siyah iğnenin ucunda ölümcül bir hastalığın, özel bir kültür sayesinde olağanüstü derecede güçlenmiş mikroplarının olduğunu ve az sonraki birkaç saniye içinde kalemin ters döneceğini ve iğnenin yanlışlıkla bileğini çizip, mikroplu zehiri kanına karıştıracağını biliyordu.

Bunu biliyor, ama aynı zamanda kontrolünü yitirmemeyi de başanıyordu. Çünkü nihayet, tam zamanında, bu berbat saatler boyunca beklediği anın gelmesi olduğunu ve harekete geçmeye hazır olduğunu da fark etmişti.

Onu tam kıvamına getirecek olan ekstra korku birikimini sağlayacak o küçük, önemsiz ayrıntı da *-dokunuştı*. Buna neden olan, Hensig'in, her bir sinirini kapasitesinin sonuna kadar titreten, içini sınırlarını zorlayan kapkara bir korkuyla dolduran dokunuşuydu.

O anda Williams yeniden kendine hâkim oldu ve tamamen ayıldı. Dehşet felç edici sınırlarını kaldırdı, onu hissizliğin aşırı hissi yendiği ve duyguların artık beyne etki etmediği noktaya taşıdı. Korku hissi ölmüştü, benliğinin tüm gücüyle harekete geçmeye hazırdı -bu güç de, uzun bir baskının ardından iyice kuvvetlenmişti.

Üstelik hata da yapamazdı, çünkü alkolün bitirici etkisine ulaşmış, beyni ona neyi nasıl yapması gerektiğini gösteren, bir tür beyaz ışıkla dolmuştu. Kendisine hâkim olduğunu, her şeyi yapabileceğini hissediyordu. Gece boyunca, bilincinde olduğu o içinden gelen rehberi gözü kapalı izliyor, yaptıklarını da bir planı olmadan, içgüdüsel olarak yapıyordu.

Kalemin dönmesini, böylece iğnenin damarını göstermesini bekliyordu. O zaman Hensig tüm dikkatiyle cinayet üzerinde yoğunlaşmış olacak, başka hiçbir şeyin farkında olmayınca da, kendisinin istediği fırsat eline geçecekti. Çünkü tam o anda Alman'ın akli tek bir şeye kilitlenecekti. Çevresindeki kimsenin farkında olmayacaktı. Başarılı bir saldırıya açık olacaktı. Ama o hayati an, en fazla beş saniye sürecekti!

Gazeteci bakışlarını kaldırdı ve ilk defa rakibinin gözlerinin içine baktı, ta ki oda kararana ve yalnızca kendi ışığının parıltı-

sında yanan beyaz ten kalıncaya dek. Bu şekilde bakarak, bunca zamandır masanın karşısından ona doğru akan nefret, kin ve intikam selini yakaladı kendinde –bir an için onu yakaladı ve kavradı, sonra da bütün öz kuvveti ve yerine gelmiş olan kendi iradesinin ekstra enerjisiyle, beynine dönmek üzere geri bıraktı.

Hensig bunu hissetti ve bir an tereddüt eder gibi oldu; kurbanının davranışlarındaki bu ani değişiklik onu şaşırtmıştı. Aynı anda, köşedeki uyuyan adamın gürültüyle uyanması ve doğrulmaya çalışmasıyla dağılan dikkatini toplayarak, *ağır ağır kalemi ters çevirdi* ve iğnenin ucu, kendi avucunun içinde tuttuğu ele döndü. Uykulu garson sarhoş adamı kapıya doğru götürüyordu ve bu dikkat dağıtıcı durum da onun işine geliyordu.

Ama Williams ne yaptıığının farkındaydı. Titremiyordu bile.

"O iğnenin beni çizmesi," dedi sert, ayık bir sesle, "bu –ölüm demek".

Alman değişmiş ses karşısında duyduğu şaşkınlığı gizleyemedi, ama yine de kurbanından emindi ve intikamının tadını çıkarmak istediği her halinden belliydi. Bir anlık tereddütten sonra, çok kısık bir sesle karşılık verdi:

"Bence sen beni hapse tıkmaya çalıştın, şimdi de ben seni cezalandırıyorum, hepsi bu işte."

Parmakları oynadı ve iğnenin ucu biraz aşağı indi. Williams teninde son derece hassas bir temas duyar gibi oldu –ya da öyle olduğunu sandı. Alman, iğnenin hareketini doğru şekilde idare edebilmek için bir kez daha başını eğmişti. Ama Hensig'in dikkatini verme anı, aynı zamanda onun saldırı anıydı. Ve o an gelmişti.

"Ama alkol karşı etki yapacak!" diye yüksek sesli ve ürkütücü bir kahkaha patlayarak karşısındakinin savunmasını olduğu gibi düşürüverdi. Doktor şaşkın şaşkın başını kaldırdı. Aynı anda, kendi elinin içinde çaresiz ve gevşek bir halde duran el bir yıldırıma dönüştü ve daha ne olduğunu anlayamadan, yer değiştirdiler. Williams onun elini demir gibi bir kavrayışla yakalamıştı, kalemmini de. Gazetecinin diğer eli de, Alman'ın yüzüne müthiş bir darbe indirip gözlüklerini paramparça etti ve acı dolu bir çığlık-

la arkasındaki duvara yapıştırdı.

İtiş kakış ve şiddetli yumruklarla dolu, masa ve sandalyelerin havada uçtuğu birkaç saniye geçti, sonra Williams arkasındaki bir figürün uzanıp, Hensig'in kan içindeki yüzüne doğru parlak, gümüşsü bir şey tuttuğunu fark edebildi. Bir kez daha bakınca bunun bir tabanca olduğunu, onu tutan adamın da bütün gece odanın köşesinde sözde uyuyormuş gibi yapan iriyarı adam olduğunu gördü. O anda beyninde bir şimşek çaktı ve onun Dowling'in iş arkadaşlarından biri olduğunu anımsayarak tanıdı –bir polis dedektifiydi.

Gazeteci geriledi, yine başı dönmeye başlamıştı. Dengesini bulamıyordu.

Polis memuru Alman'ın karşı koymayan bileklerine kelepçe takarken, "Bütün gece oyununu izledim," dediğini duydu. "Haf-talardır izindeyiz, birkaç saat önce Brooklyn Kilisesi'nden çıktığınızda da enseleyebilirdim seni, ama neler planladığını görmek istedim –anlarsın ya? Bir iki pis iş yüzünden Berlin'de de aranıyor-sun, ama bize emir daha dün gece geldi. Şimdi yürü bakalım."

"Hiçbir şey yakalayamadınız" diye karşılık verdi Hensig, göm-leğinin koluyla yüzündeki kanı silerek. "Bak, kendi kendimi çiz-dim!"

Dedektif bu sözleri fark etmedi, büyük olasılıkla anlamamış-tı, ama Williams onun gözlerini takip etti ve bileğinde, hafifçe kanayan bir çizik gördü. O zaman, boğuşma sırasında tesadüfen iğnenin istenilenden başka bir hedef bulduğunu anladı.

Ama bundan sonra olanlar hakkında hiçbir şey hatırlamıyord-u, tepki müthiş bir hızla geliyordu. O korkunç gecenin gergin-liği onu tamamen hissiz bırakmıştı, her şey bittiğinde alkolün et-kisi de âdeta bir dalga gibi onu altına aldı ve bilinçsiz bir halde olduğu yere yığılıverdi.

* * *

*

Bunu izleyen hastalık sadece "sinir bozukluğu" idi, bir iki haf-tada onu da atlattı ve gazetedeki işine döndü. Hemen araştırdı ve

Hensig'in tutuklanmasının gazetelerde çok az yer tuttuğunu öğrendi. Olayın iginç bir yanı yoktu ve New York yepyeni bir deşet ile çalkalanıyordu.

Ama Dowling, şu girişimci İrlandalı –her zaman terfi için fırsat kollayan– Dowling'in söyleyecek birşeyleri vardı.

"Şansın yokmuş İngiliz," dedi üzüntüyle, "hem de hiç. Şahane bir hikâye olurdu, ama gazetelerde hiç yer almadı. Şu lanet Alman, Schmidt, yani Brunner, yani Hensig, daha biz onu sorgulamadan hastanede öldü..."

"Neden öldü?" diye sözünü kesti gazeteci hemen.

"Galiba kara tifüs müymüş neymiş. Ama çok çabuk oldu, dört gün içinde öldü. Doktor hayatında böyle bir vaka görmediğini söyledi."

"Ortadan kalktığına sevindim," dedi gazeteci.

"Eh, doğru," dedi Dowling tereddütle; "ama acayip güzel bir hikâye olurdu, keşke biraz daha dayansaydı da bana da bir faydası olsaydı."